

A-5
158 a'

CHARTREUSE de **MONTRIEUX**

✻ Notre-Dame ✻

(PROVINCE DE PROVENCE)

---

*Copie du Manuscrit du Dom Joseph CAPUS
(Chartes)*

Manuscrit du Ven. Père Dom Palémon BASTIN

Monseigneur de Belunce. à la chartreuse de Montrieux.

Nous demandons au lecteur la permission de nous arrêter quelques instants dans cette délicieuse solitude de Montrieux, dont la chartreuse existe encore de nos jours. (1) Belunce l'affectionnait singulièrement, car il y fit deux longs séjours, il convient donc de la connaître.

En suivant la vallée pittoresque qui s'étend de Bellée. Pont à Mâconnes, on ne tarde pas à pénétrer, sur la gauche, dans une bois touffu où l'on n'entend que le gazouillement des oiseaux, et le murmure des ondes vives et claires du joli petit fleuve appelé le Gapeau. À peine si de temps à autre on fait la rencontre d'une charbonnière ou d'un bûcheron. Une berceau continu de verdure, formé par des feuillages entrelacés et parsemé de mille festons de plantes grimpantes, conduit en moins d'une heure au monastère. Avant d'y arriver, une interruption dans le rideau des collines verdoyantes qui bordent la rive droite du Gapeau, permet d'apercevoir dans le lointain la montagne abrupte qui contient la vaste caverne appelée la Sainte Baume. La chartreuse de Montrieux étant issue de ce célèbre pèlerinage de l'illustre pénitence de l'évangile, il est bien donc pour les solitaires qui l'habitent de pouvoir contempler, quoique de loin, l'apre sommet où se sanctifia l'Épouse Magdeleine, la grande amante du Sauveur et leur puissante protectrice. Après avoir dépassé une série de hauts rochers qui, par leurs dentelures, rappellent le Mont Serrat en Catalogne, on voit apparaître, dans l'azur du ciel provençal, une flèche de couleurs sombres, surmontée de la statue de la Vierge,

(1) Elle fut fondée en 1117, par un noble italien qui, ayant obtenu sa guérison à la Ste Baume, fit vœu d'établir une chartreuse dans les environs, et y mourut sous l'habit religieux. Mais il s'y trouvait déjà un prieuré bénédictin dépendant de l'abbaye de St Victor. Gerard, abbé de ce monastère, et Raymond, évêque de Marseille, furent les premiers bienfaiteurs de Montrieux. Philippe, archevêque d'Aix, consacra l'église en 1252. Parmi ses plus illustres religieux, on compte St Gérard, le frère de Bétrarque, qui se dévoua au soin des pestiférés en 1348. V. Papon, Douche, et la Notice sur Montrieux du Comte de Villeneuve.

patronne de ce lieu. Puis, au delà du flanc méridional d'un monticule couvert d'yeuses et de pins parasols, se dressent les tours massives du portail de la chartrreuse. Une double clocher s'élève sur l'église, qui est d'une architecture simple mais élégante. Après le cloître de service, on débouche sur les salles principales du monastère, sous le grand cloître, entouré de douze cellules. Chacune d'elles, on le sait, forme un petit monastère pour les religieuses qui l'habite, avec son oratoire, son atelier, son scriptorium, son petit cloître et son jardinet.

La chartrreuse de Montrieux est très heureusement située, dans une gorge assez large entourée elle-même de trois côtés, par de hautes collines couvertes de la plus riche végétation. De là, le regard se repose sur de belles prairies, qui étendent leur tapis verdoyant tout autour de la maison de Dieu. En approchant du monastère, le pèlerin aperçoit les trois énormes réservoirs superposés, qui reçoivent les eaux de toutes les hauteurs, et particulièrement trois sources qui ne laissent jamais. De là, plusieurs ruisseaux aux ondes limpides, se dirigent sur la chartrreuse, appelée si justement Mont Rieu, Mont Rivi (1), ou de claires fontaines, disposées aux quatre angles de l'ancien et du nouveau cloître, épanchent leurs eaux vives dans de petits bassins de marbre, et ne se taisent ni jour ni nuit.

C'est dans cette aimable et paisible solitude, dont le site rappelle, quoiqu'en des proportions restreintes, la Grande Chartreuse du Dauphiné, que Mgr de Bel-surance vint plusieurs fois, durant les 45 années de son épiscopat, se reposer après ses visites pastorales et ses missions diocésaines. Dès 1724, il écrivait au sieur Laurent, receveur des dîmes de son diocèse : « Je vous prie d'avoir un peu l'œil à ce que je trouve en arrivant les choses disposées à travailler à ma Chartreuse. (2) »

Le projet était sans doute la restauration de certaines parties du monastère, que le généreux prélat voulait porter à sa charge, pour reconnaître la pieuse hospitalité des chartreuses. Mais il caressait un autre dessein qu'il ne lui fut possible de réaliser entièrement qu'en 1743. C'était de se faire construire une cellule dans le cloître même de Mont Rieu, avec quelques dépendances pour les gens de sa suite. Nous en trouvons la preuve dans la lettre suivante que le C. R. Père Michel,

(1) Cette dénomination se trouve dans les actes du XIIe au XVIe siècle, - V. les archives des Bouches du Rhône et du Var, sur Montrieux.

(2) Lettre autographe et inédite, du cabinet de l'abbé Dassy, secrétaire perpétuel de l'Académie de Marseille.

prieur général de la Grande Chartreuse, écrivait au prieur de Montrieux,
S. Honoré Minully.

" Mon Vénérable Père en N. S.

N'ay rien de la joie d'apprendre que M^r l'Evêque de Marseille, mal déjà
la main à l'exécution des desseins où il était de faire bâtir une cellule dans
votre cloître; Je vous prie de le bien assurer qu'on ne peut être plus pénétré de re-
connaissance que je le suis de toutes les bontés qu'il témoigne pour notre Or-
dre et pour votre maison en particulier. Le séjour qu'il se propose d'y faire, de
temps à autre, ne peut être que très avantageux à votre communauté, par l'édifi-
cation qu'elle retirera des vertus et des instructions de cet illustre prélat. ....

Votre très affectionné confrère

Fr. Michel, prieur de Chartreuse.

Le 2 juin 1743 (1).»

Mgr de Belzunce répondit à cet accueil aussi respectueux que sympathique
par une ordonnance qui conférait, trois ans plus tard, au P. de Julien, successeur
du P. Minully, tous les pouvoirs nécessaires pour la bien spirituel de la paroisse
environs de Abbeville, et des autres localités à proximité de la chartreuse et assez
éloignées de la ville épiscopale. Cet acte, daté du 17 juillet 1746 (2) nous permet
de croire que le prélat avait attendu l'achèvement de sa cellule de chartreuse
pour accorder cette faveur au prieur de Montrieux. Mais il y fit sa retraite dès
1743, car nous avons trouvé une lettre de lui, datée de Montrieux le 13 juillet
de cette année, pour féliciter la marquise de Forbin-Gardane du mariage de
sa fille avec le marquis de la Roquette. (3).

Toutefois, s'il ne pouvait se retirer dans cette solitude benie aussi fréquemment
qu'il l'aurait voulu, l'Evêque de Marseille se donnait souvent le plaisir de
correspondre avec ses bons amis, les enfants de St Bruno. Voici ce qu'il écri-
vait le 12 Septembre 1737 au prieur de Montrieux:

(1) Archives du Var, fonds de Montrieux, Série V. 14. Draguignan.

(2) Ibidem

(3) Archives du marquis de Forbin d'Appelle. Autographe inédit.

« Lors dit, mon Révérend Père, que les petits présents entretiennent l'amitié, et je désire véritablement d'entretenir celle dont il me flatte que ma chère Chartreuse m'honore. Un cloistrier n'en peut faire que de petits. Recevez donc, je vous prie, mon Révérend Père, et j'en prie également tous nos chers officiers, et nos aimables cloistriers, recevez avec bonté un petit présent comme une preuve de ma tendresse. C'est un ornement qui n'est pas aussi beau que je le voudrais, mais l'image de saint Jean Baptiste augmentera son prix chès vous. Vos ames sont l'agneau de saint Jean, vous le trouverez sur le voile qui, chès vous, servira de ce que vous appelez contenance. Je n'oublie pas ce qu'un de vos frères disait autrefois de l'agneau de Montreux. Celui-ci durera sans crainte d'être mangé ou touché, et j'espère qu'il fera souvenir, et pendant ma vie et après ma mort, de prier pour un Evêque qui ne vous est sûrement pas moins attaché que ce saint Evêque de Toulon dont on m'a tant parlé chès vous. De votre appartement, je vais, en esprit, chès mon cher Don Procureur, de là chès tous les officiers, chès Don Vicair, chès tous mes chers confrères les cloistriers, (1) et je les embrasse tous du plus tendre de mon cœur, en les priant de demander à Dieu sa plus grande miséricorde pour le plus grand des pécheurs, qui a l'honneur d'être, mon Révérend Père, votre très humble et très obéissant serviteur.

+ Henry. Ev. de Marseille.

- (1) Cette expression donnerait à croire que Pelsunce s'affilia à l'Ordre des Chartreux, comme plus tard, à celui des Capucins.
- (2) Cette autographe est inédite du cabinet de M^r le Chanoine Albanes.

Extrait de la Vie de Mons^{gr} Henry de Pelsunce, Evêque de Marseille
par le R. P. Don Théophile Brerengier, t. 1. p. 85 et suiv.

Cartusia

Montis Rivi

1117-1793. —

Nota. — Les documents contenus dans le présent manuscrit sur la chausse de Montreux sur tirés d'un msc. qui a pour titre : « *Fundationes et dispositiones cartusiarum, provincie Provincie et monialium Ordinis simul in unum collectae per D. Joseph Capus vicarium cartusie Montis Rivi. 1681.* » Le titre se trouve, après le feuillet de garde, sur la première page, et un peu plus bas il y a encore : « *Quoniam hoc volumine continentur sequens tabula indicabit.* » — et au dessous le sceau ovale de la bibliothèque du grand séminaire d'Arignon, qui possède le dit manuscrit. — Il a été prêté l'année dernière avec quatre autres d'un même auteur pour l'abbé Brosselin, bibliothécaire du grand séminaire, avec permission de l'Archevêque d'Arignon. — Le manuscrit bien relié, est en basane sur lequel il y a : « *Jos. Capus. — Fundationes Provincie.* » et recouvert de papier marbré jaune et foncé. — Il mesure sur la couverture 0,218 sur 0,155 et à l'intérieur 0,210 sur 0,150 mill. — Les 16 premiers feuillets qui ne sont pas paginés contiennent la table et les listes abrégées des prieurs des chartreuses de Provence. — Puis viennent 660 ^{pages} numérotées — ensuite l'auteur recommence page 1 jusqu'à 396. fin

Enfin le volume se termine par 8 feuillets blancs non paginés. — Ce qui fait un
 énorme manuscrit de 1100 pages, écrit très serré, petites marges, habilement
 encadré à l'encre noire. — Voici la table qui est au commencement :

Provincia Provinciae. —

- Pars 1^a 1116. — Domus Durbonis. fol. 1-85. —
 1117. — D^e Montis Rivi fol. 129-509. —
 1146. — D^e Vallis 1^{ae} Marice. fol. 527-566. —
 Pars 2^a 1170. — D^e Vernoe. fol. 3-9 et 27-67 et 79-151. —
 1203. — D^e Vallis bone. fol. 153-168. et 179-201. —
 1318. — D^e Bonipassus. fol. 205-280. —
 1356. — D^e Villanova. fol. 291-358. —
 1623. — D^e Agensis 1^{ae} Martiac. fol. 359-365. —
 1633. — D^e Massiliensis 1^{ae} Magdalene. fol. 375-388. — la fin est en blanc. —

Monasteria Monialium, Ordinis. —

1140. — Domus monialium Prati Baionis seu Valonis (1^{ae} Andree de Ramieres diocesis Vaucluse) p. 97.
 1188. — D^e monialium, Berthaudi in Vapincens diocesi (Gup) 2 leuc. a Turbone ab Adalade
 uxore Amadi Flore, p^{re} Province. pag. 99-104.
 1260. — Monasterium, 1^{ae} catharine de Monte Lion seu Celle Robaudi in dioc. Forojulensi
 a qua urbe distat 5 leuc. ordinis concessa ab India Abbatissa monasterii 1^{ae} Petri de Subripis,
 persistit usque ad 1619 sub dispositione p^{re} Province. pag. 105-106 et 111. —
 1259. — D^e Monialium, de Parmena (Monte 1^{ae} Mee) juxta Tullimur, 1 leuca a Silva benedicta
 dioc. Gratianopolit. ab ill. Fulcone episcopo Gratianopolit. nunc exis a p^{re} Province. pag. 575-578.
 Moniales Parmense 1391 in domum, recubiderunt, transfuerunt pag. 93-95.
 1232. — D^e monialium, Pratiomellis in Delphinatu et dioc. Gratian. 2 leucis ab Uriage
 et Domayne ab ill. Beatrice filia Bonifacii 2ⁱ comite de Montferrat. pag. 585-596.
 1240. — D^e Monialium, de Poletens Celle D^e M^{ae} in Sabusia et dioc. Lugdun. 2 leucis a Mont-
 fuel juxta oppidum 1^{ae} Andree ab ill. Margareta de Bangi uxore Humberti Domini Belli-
 Toci, a monialibus inhabitata usque ad 1608, p^{re} Burgundie. pag. 625-630. —
 1292. — D^e Monialium, Melani, dioc. Gelvensis, in statu Pauliniaci 2 leucis a Chusa
 et 4 a 1^{ae} Mauritis ab ill. Beatrix d^{na} Pauliniaci filia Petri ab Andree comitis et
 Guignonis 1^{ae} Delphini uxore, p^{re} Provincia Cartusie. pag. 631-638.

1299. — Domus monialium, Salutarum, Aulæ Stæ Mæ in Delphinatū et dñæ Lugd. in Baronia de Iure et parrochia de Belma ab ill. Humberto Delphino Viennensi ultimo. et Albouisi comitis ac dñæ de Iure et ill. Amagius consortis filia Guigonis Delphini et Beatricis, prore Burgundie. . . . . page 599-606.

1337. — D^e Monialium, Gosnay Montis Stæ Marice apud Bethuniam, ab ill. Theodorico de Henico episcopo Athabacensi, et Mathilde comitissa prore Picardie ^{in ymnodans cap. et.} pag. 203 et 204.

1348. — D^e Monialium, Brugis Stæ Amore a Guillelmo scoto chirurgo et a Margarita conjuge sua, prore Theronica. — . . . . . pag. 639-651.

Series Visitatorum, et consistatorum, prore Provincia. . . . . pag. 639-651.

(hactenus tabula v. Tor. caput.)

«Fundationes Alemannicarum» — Je signale ici un autre manuscrit du même D. Joseph Capus qui est fort la même et la couverture absolument la même que le précédent. Il porte sur le dos les deux mots écrits en rouge au commencement de cet alinéa. — Il mesure sur la couverture 0,215 sur 0,154 et à l'intérieur 0,205 sur 0,150 millim. — Il a 750 pages, appartenant aussi à la bibliothèque du grand séminaire d'Arignon, et a été prêt en même temps que le premier et 3 autres écrits ailleurs. — Voici le titre qui est sur la page qui suit 3 feuillets de garde : «Fundationes et dispositiones castellarum, septem, provincialium, Alemannicarum simul in unum collectæ per D. Tor. Capus vicarium castelle Montis Rivi.» sans date. Il a été revu de Montivieux de 1652 à 1682. — Un peu plus bas il y a sur la même page 11 lignes in hoc volumine continentur sequens tabula indicabit. et au dessous le sceau ovale de la bibliothèque du grand séminaire d'Arignon. Les sept provinces d'Allemagne dont parle l'auteur sont : 1re Alemannica superioris — 2e Alemannica inferioris — 3e Rheni — 4e Saxoniæ — 5e Angliæ — 6e Lombardica propinqua et 7e Lusiciæ. — J'ai mis à chaque province les tables qui les concernent et les indications nécessaires. —

Val sainte 14 août 1897. — f. Pal. B. —

Quomodo Cassianus monachos introduxit in Provin- ciam et varia fundavit monasteria. —

To amicus Cassianus ^{3^{us}} Chrysostomi discipulus ac diaconus Constantino-
poli sedens, ut se a turbis suble Constantino-politano hominumque frequentia tolleretur
et in solitudinem, asperam, collocaret, Massiliam iter intendit, quo ut primum per-
venit, in suburbana Magd. alense sacra sede atque sedem suam, sedem, statuens
plurimum, dignitatis huic loco deiecit ibique pias aliquot et religiosis viris adscriptas
monasticas, disciplinas, ita coluit, et mirum in modum, promoverit et audivit.
Nam, propter occultam, quandam, viam, interiusque subditi, quo deus continenter
in contrariis aliis, voluntates inflabat, eos in suscepto vitæ instituto corroborans
atque confirmans, Cassiano insuper tam aptas ad eos erudendos vias rationes-
que suggerit, ut nemo miraretur talem, ac tantum, produsse sobolem, quam, genuit
qui quo spiritu generaret, investiget. Neque his odium, angustias latius circum-
scriptas, crescebat enim, et undique se predebat ejus sanctitas, totique jam eluce-
bat ubi, et in ore Massiliensium, omnium erat. Pex tandem, arcana inspectis
proscriptamque olim coenobii de deo inchoandi condendique sententiam, aperue-
rat, tum, ut sacra illa Magd. alense Massiliensis adventu, vettigia honoribus ampli-
oribus decoraret, tum, ut finitimis populis monasticæ discipline fontem, aperiret,
atque etiam itinera ipsa demonstraret, cum pia mens homines miræ discipulo-
rum, suorum, omnium, consensione probata est, et tamquam, diuturnis expectata
notis, sine cunctatione suspecta, constata esse brevi, variis in diebus, et circum-
graque modico intervallo dixi unctis ad quinque millia discipulorum, habitum
qui ipsius quasi generalis sapientia et consiliis ac. d. Magd. alense, in singula-
rum, loci, atque universi ordinis pactionem, cooptatos, tutela ac presidio nitentur.
Hoc Guetanus in sua Magd. alense Massiliensi f. 103. — Hujus certissima traditionis
meminit Benedictus 9us in diplomate de iterata dedicatione reparate ecclesie ^{3^{ie}}
Victoris Massiliensis. —

Circa annum, 450 Cassianus monachi Massilienses duos alia celeberrima
monasteria fundavit, unum, in monte sancto Balme ubi ^{3^{us}} Magd. alense
fixo domicilio triginta reliquos vitæ annos transiecit, ab omni hominum consue-
tudinibus.

-uetudine disjuncta quotidieque per id tempus ad audiendas celestium laudes in
altum ab Angelis elata, ut optima parte contemplandae beatitudinis quam elegerat
frueretur: Alterum quod ^{Sanctus} Maximinum, ad sanctissimae mulieris memoriam,
honore reliquiarum, et religiosa rituum officia posteritati conservandam. - Exstant
plures Romanorum Pontificum, Bullae in tabulario monasterii Massiliensis ^{Sancti} Vic-
toris, quae de hoc coenobio Sanmaximinensi Magdalenae et Maximini reliquia-
rum, reuerentia indycto ac nobili memorant, ac recensent inter ceteras ordinis
^{Sancti} Cassiani familias et membra. Paschalis 2us anno 1114 - Innocentius 2us anno
1136 - Honorius 3us anno 1218, qui sibi prolexisse aient in hoc testimonio bullas Anto-
nessorum, nempe Gregorii 7ⁱ anno 1088 et Urbani 2ⁱ anno 1095. -

Cassianus obiit 448 aetatis 97. Gemmae l. 6 - Baronius - Bellarmus, etc. Guesneus
Cassian. Illustr. l. 1. proef. ab l. 2. c. 12. -

p. 126. Idem, quoque agitare possumus de aliis Provinciae sanctioribus et antiquioribus
coenobiis, longius ab hominum congressu, in interiori solitudine, reconditis olim,
et penitus abstrusis, inquam, Magdalenae dis cipulos primo pedem, intulisse atque
in possessionem, et regim, condendi monasterii ceteris facillime, colligitur ex ipsi-
sum, monumentis fundationum, tum, vetustatis exemplo. In quibus olim, Cassianites
monachi Massilienses virorum ac foeminarum, ac deinceps Carthusiani, Carme-
litae et Dominici celeberrima monasteria fundarunt. -

Inter has ordinis ^{Sancti} Cassiani familias et membra Guesneus in sua Magdalenae
Massiliensi aduena f. 136, recenset monasteria Carthusianorum, Montis Rivi et Vernae

Bulla Gregorii 7ⁱ Lateran. 4ta nonas Julii anno 7mo mille anno 1079, in
qua Summus Pontifex Bernardo Abbati ^{Sancti} Victoris Massiliensis concedit et confirmat
multa monasteria Abbacie dicti ^{Sancti} Victoris Massiliensis unitae, et inter alia nume-
ratur Monasterium ^{Sancti} Maximini in Comitatu Agensi. - Nominatim, etiam, con-
firmamus eodem monasterio Massiliensi monasterium ^{Sancti} Honorati et ^{Sancti} Genesii
apud Arclatem, etc. ... monasterium ^{Sancti} Maximini in Comitatu Agensi, et in Hispania
monasterium ^{Sancti} Michaelis etc. ... sed quod idem monasterium ^{Sancti} Maximini
jam, pridem fuerit fundatum, et forsan tempore ^{Sancti} Cassiani et habuerit monachos.
Cassianitas, constat ex verbis sequentibus ejusdem diplomatis, ex quibus patet
regulares, monachorum, observantiam, in copenitus fuisse deperditam: Unde eodem
Bernardo

Bernardo Abbati illud tradidit reformandum, his verbis, post enumeratam omnia alia monasteria reformanda: - Quae sicut a religiosis viris didicimus, jam a religione monastica fuerunt destituta, et non solum, Dei in illis opus regulariter minime celebraretur, sed etiam, penae pro delictis (aut derelictis) quod dici grave est, haberentur. Idcirco tua illa monasteria presenti auctoritate, cum omnibus ad se pertinentibus, in perpetuum duximus uniendo, admonentes ut monachos in praedictis monasteriis Massiliensis Abbas debeat deputare, qui et curam, illic Dei diligenter habeat, et opus Dei regulari studeant instructione peragere etc. -

Ex Arch. ^{de} Victoris Massiliensis. Bouche in disquisitione disquisitionis de Magdalena Massiliensi advena f. 50. -

Anno 451 concilium chalcedorum ad tollendos pseudomonachos, quorum causa adeo peritens haerens Dei ecclesiam, infestaret, decerni precepit eos in omnibus esse subiectos episcopis, nec monasteria absque episcoporum, consensu edificare, nec disciscere adscriptitios servos absque dominorum, voluntate, neque immiscere se negotiis ecclesiasticis vel reipublica, sed intra monasteria vacare jejuniis et orationibus. -

Anno 595 in concilio Romano Gregorius Magnus probavit et confirmavit regulam ^{beati} Benedicti: quam paulo post tota Gallia recepit et anno 762 Bonifacius Germanorum, apud II Kal. maii ex mandato Zachariae Papae synodum p. 127. celebravit proesente Carolomanno, in quo fuit decretum, quod omnia monasteria observarent regulam ^{beati} Benedicti, cujus canones adhuc existant ad rectam, constituendam, vel restituendam, in illis partibus ecclesiasticam disciplinam. Cuncta vero illi ^{beati} Decreta Romana, ad Pontificem, missa, ab eo comprobata sunt. - Tom. 3. concil. et in vita Bonifacii l. 1. c. 34. et apud Surium 5 Junii

---

p. 129

Cartusia Montis Rivi. — 1117. —

Donatio Villae Belganciace facta monasterio ^{de Marseille} ~~St~~ Victoris Massiliensis
1066, calendis Januarii.

Ego Petrus Saumad a filius Guillelmi ^{de Marseille} 3ⁱ Vicecomitis, et uxorem dedit eam,
et filii mei Guillelmus et Hugo et Fulco et Pratus et Bertramus universis domini-
bus et ~~St~~ Mariae et ~~St~~ Victoris magistri et Abbati Bernardo et monachis in monasterio
Massiliensi domino servientibus, tam presentibus quam futuris, propter redempti-
onem animarum nostrarum et parentum nostrorum, in villa quae vocatur Belgan-
ciacus totam quod ibi ad nos pertinet domos et c.

Il est à noter que les religieux ne faussent jamais troublés en la possession de
ce fief, Pierre Confesseur d'Ar. a.oir. a. ce. d. eux cent livres roiaux effectivement.

M. Ruffin son Hist. de Marseille t. 3. f. 63. l. 3. et ex magno chartario ^{de Marseille} ~~St~~ Victoris f. 23.

Pierre surnommé Saumad a. n. a. fut point vicomte de Marseille, mais il eut
beaucoup de seigneuries en Provence. Et de luy sont descendus plusieurs enfans qui
ont fait diverses branches et tous jours dehors de celle des mays vicontes de Mars-
eille. — Bouche en son hist. de Provence. l. 8. sect. 4. f. 870. —

1117. — Quomodo Carthusiani successerunt Monachis Cassianitis
san Benedictinis monachis ~~St~~ Victoris Massiliensis, in monasterio
Montis Rivi veteris. — 1117. —

Raimundus secundus ordinis ~~St~~ Benedicti, monachus ~~St~~ Victoris Massiliensis,
fuit electus episcopus Massiliensis anno 1111, vir religiosus sub monachali habitatu
regula cunctis diebus vitae suae vivens, in hymnis et psalmis cum predictis deo
pers everenter servavit, qui multos libros multaque ornamenta auri et argenti
et palliorum in ecclesia ~~St~~ Mariae sedis Massiliae emendo constituit. Hic anno
1117 volens ad imitationem ~~St~~ Hugonis episcopi Gratianopolitani introducere
Carthusianos in suam diocesim, monasterium Montis Rivi veteris, in quo
prius habitaverant monachi Cassianites, deinde Benedictini qui longitudo
temporum a religione monastica multum defecerant, et habitantes in villis
quas in heremis morabantur, illudque deservierant Belganciace et Melnoe

habitant
Jusqu'en 1563 date à laquelle on date d'une ordonnance de Charles IX l'année commençant le 1er janvier, la date d'commencement
de l'année était prise par la fête de Pâques, jusqu'à la date de la fête de Pâques, pour une partie de l'année, et par la fête de l'An-
née, selon l'usage commun de compter. — Le 1er jour de l'année de l'année 1117 jusqu'en 1120 — Raimond II 1120 et la fin de l'année 1151

habitantes, quos sunt duo oppida a praedicto monasterio viciniora, et quorum prioratus ad eos pertinebant, et hac de causa in manus episcopi Massiliensis devenerat; postea praedictus Raimundus illud tradidit castellanis, ut in eo viverent secundum suas regulas et statuta. Hoc tenentur, certissima traditione habetur et confirmatur donatione Raimundi 3ⁱ successoris facta anno 1136, 6 februarii, cum consensu propositi et canonorum ecclesiae Massiliensis et approbatione synodi quae tunc temporis in praedicta civitate habebatur.

1123. — Donatio Dominorum de Tolerius de campo Gavandani. 1123.

Anno 1123, 8° Maii Domini ~~et~~ Tolerius, Gausfredus, Hugo et Fulco fratres, necnon uxores Hugonis et Fulconis dono dederunt pro salute sua et suorum, praedecessorum habitatoribus Montis Rivi monachis et conversis tam praesentibus quam futuris, ut jure perpetuo possiderent terram Gavandani, quae clauditur ab oriente a flumine Gapello, p. 130. ab occidente a monte qui inscribitur a monte Carallino, ab austro clauditur a viro et Valone qui de ipso monte Carallino descendit in fluvium Gapelli. Hoc dederunt d. Ben-
edicto tunc Montis Rivi priori et d. Riccardo procuratori praesentibus et concessis Michaeli Petro et 10 annis, in praesentia d. Guillelmi episcopi Rhodanensis. — Extractum ex Arch. Aquens. lib. Eleph. aut f. 109, et ex arch. hujusd. et ex cartulario f. 44. —

1136. — Donatio et exemptio ab omni censu Raimundi 3ⁱ Massiliensis Episcopi facta cartusia Montis Rivi. — 1136. —

Quoniam totius bonitatis Authore et bene agendi Aspiratore subveniente, fratres in Monte Rivo conversantes ad perfectionis culmen de die in diem non mediocriter insudantes, omnibus saeculi huius illecebris prothabitis, pervenire indesinenter nituntur: Ipsa ratio videtur exigere ut quae ad ipsorum institutiones congrua fuerint ab eis petita, nullam eos pati repulsionem, nec tam excellenti praestari petitione. Ego igitur Raimundus ecclesiae Massiliensis episcopus ac
propositus
necnon alii ejusdem ecclesiae canonici Petro Guiraldi praedictorum fratrum
priori aliis quae fratribus eorumque successoribus secundum consuetudinem Cartusianorum, de gentibus, quae petunt et impetrare desiderant donamus, scilicet ab omni censuali actione facimus immunes, quippe quia iusto lex non est posita, eos in hac parte permittimus esse, salvo tamen Massiliensis sedis dominio pontifi-

La numération des évêques de Marseille n'est pas tirée des chartes mais de l'histoire de laquelle ont été particulièrement multipliés les Raimonds, en fait il s'agit d'un Raimond de Montfaucon de Raymond 3e et 4e. Raymond 1er qui l'on trouve nommé Raimond 1er n'a régné qu'au 11e siècle. — Calig. 11

Nouv. acq. lat. 1156.

Cartulaire de la Chartreuse de Montrieux. analyse moderne
1869.

Dans une courte préface, l'auteur de cette analyse, M. Weissier, dit (f. Ier).

« La première chartre contenue dans le cartulaire de Montrieux est de l'an 1123. Un archiviste du Var, M. Viéne, décide aujourd'hui, en a contesté l'authenticité. Cependant l'auteur de l'Antiquité de Marseille l'admet sans hésiter et je ne suis pas éloigné de partager son avis, car les motifs indiqués par M. Viéne ne me paraissent pas très-sérieux. J'ai donc, à la suite de la chartre, quelques explications à ce sujet. ».

1. — « L'an 1123 et le 8 du mois de mai, les seigneurs de Solliès (en note: domini Solariorum; ailleurs on lit domini de Solaris), Hugues et Foulques, frères, et les épouses de Hugues et Foulques, donnent et concèdent pour le salut de leur âme et de celle de leurs prédécesseurs, aux moines et frères convers habitants de Montrieux et à leurs successeurs, pour en jouir perpétuellement, suivant le droit qu'ils en ont eux-mêmes, la terre appelée Gavaudan, qui leur appartient, laquelle terre est bornée de l'orient par la rivière du Gapeau, du côté de l'occident par la montagne de Cavaling, du midi par le ruisseau et le vallon qui descend de cette même montagne. La présente donation faite à Don Benoit, prieur du monastère, à Don Arnaud, aux frères convers Pierre et Jean, en présence de Guillaume, évêque de Toulon. Acte passé au château de Solliès, écrit et signé par Jean Bernard, notaire. (f. 43 v.°).

« M. Viéne, archiviste de la ville de Toulon, qui a fait, en 1840, une analyse du cartulaire de Montrieux, est d'avis que cette chartre est apocryphe: 1° parce que la date n'est pas indiquée par nones, ides ou calendes; 2° parce que le scribe qui écrit l'acte prend le titre de notaire public. Il fait remarquer que l'écriture de cette chartre est plus moderne que celle des autres documents transcrits dans le même cartulaire.

« L'intervention du notaire n'est pas surprenante à cette époque. On peut en citer plusieurs exemples, notamment dans le cartulaire de l'abbaye de St Victor, chartre du 13 février 1095, t. 2, n.° 829.

"Quant à la manière d'écrire la date, il est possible que le copiste, en transcrivant la charte, ait établi la concordance, et cela s'explique précisément par la transcription relativement plus moderne.

"Ce qui me fait supposer que cette charte est authentique, c'est l'exactitude des noms propres. Ainsi les seigneurs de Golliès, qui figurent dans l'acte, font vers la même époque, 1117-1126, un échange avec l'abbaye de St Victor. — Cartulaire, t. 2, p. 157, article 807.

— Ocr. Beissier.

Charte de 1128, 8 Mai -

calique auctoritate. Itaque infra terminos eorum, continetur: quos & delimitant. Alodii antiquae sedis Massiliensis eis in proprietatem, tradimus. Hujusmodi vero terminis quae illis attribuimus adiunguntur a Ragio de Fulcimanica sicut fluit & apud huc usque in aquas Melnoe, et pergitur ad collum supra pontem, Gius ennoe, et ducit per Castellarium, et inde ad Balmiam de G. utallari, inde ad Luidium, rursus ad siennam, prodiu grossis, deinde ad Castellum, Mataronis iuxta Agullas de Monte Rio, et ex hinc ad collum de silveta, et ducit per radillum, usque ad profatum Ragium, Fulcimanicae. supra memorata vero hac conditione et concedimus et tribuimus, ut si ab institutionibus Cartusienium, quod absit, vellent deviare patres memorati, nos omnia quae illis concederamus sicut nostra vindiceremus. Actum est istud memoriale in Massilia civitate et collaudatum, a prefato Massiliensi episcopo totaque synodo I. novias februarii luna VIIII, Anno Domini M. CXXXVI. ^{2^{ae} 1137}

Alex est une grande étendue de terre franche et deschargée de tout ^[2^{ed} d'aucun signumale] devoir.

Hoc monasterium, vetus Montis Rivi in quo fere 50 annis 1° habitaverunt Cartusiani, postea adificato altero monasterio dictum, est Mons Rivi frigidus, domus infirmorum et domus hospitum, ac etiam, vulgariter, (Mont Rieux le rieu) ut patet in omnibus fere p. 131. instrumentis factis ab anno 1170. In hac donatione tria sunt notanda: 1° secundum consuetudinem cartusienium, de gentibus, alias secundum consuetudinem, s^{te} Cassiani et s^{te} Benedicti ut jam supra diximus et patet ex Bulla Alexandri 3ⁱ, quae sic habet: In primis statuente ut ordo monasticus qui secundum, d^{um}, et s^{te} Benedicti regulam, et Cartusienium, fratrum, observantiam, in eodem loco institutus esse dignoscatur, perpetuis idem, temporibus iniolabiliter observetur etc... 2° quod hinc alodii antiquae sedis Massiliensis eis in proprietatem, tradimus etc... 3° supra memorata hac conditione et concedimus et tribuimus ut si ab institutionibus Cartusienium, (quod absit) vellent deviare patres memorati, nos omnia quae illis concederamus sicut nostra vindiceremus. — Hoc verba indicant quomodo monasterium vetus Montis Rivi erat alodii antiquae sedis Massiliensis, scilicet de institutione monachorum, Cassianitaram, iuxta quod anno 451 concilium, Chalcedonense decrevit erat monasteria non fieri absque consensu ipsorum, etc... ut jam supra diximus. —

1136. — Prioratus loci de Melna erat unius monasterio ^{Sti} Victoris Massiliensis ante annum 1136. — Ex Bulla Innocentii 2ⁱ:

Confirmamus etiam, ejusdem, scilicet ^{Sti} Abbatis & venerabili monasterio quicquid in salinis Massiliensi civitate adjacentibus, simulque in portu suo de naribus, sive de piscatione ad jus ipsius Massiliensis monasterii pertinet, et reversum, juxta portum, et cellas et caetera, castella quae de antiqua monasterii ipsius possessione sunt redditae, quam ea quae a fidelibus sunt proprio jure collectae, scilicet ea quae subscripta sunt, et villas cum, uel cum, proventus et prestantiis suis videlicet cathedra, cytharista, organo, Nantis, Caga, Madalgua, Luia, Melna, Signa, Belgentia, soleris, olivola, besfurnis, caers, castellum Rogerii: Item feras de Gargolla, Nomlas, Rognas, olivolas, Porais, castellaro, podio nigro, Ronida, cabacia, Camolas, Mota et Mota papia, Beta, Bis aldimun, et Scalum, castellan, novum de Gigortis et quicquid ad jus prefati monasterii pertinet in pennis et in Auriole, Siliano, Mota cesario, Grimaldo lugulino. Hec ergo omnia et propterea sicut supra diximus quaecumque nunc habet atque in futurum hab^{ere} contigerit in quibuslibet rebus mobilibus et immobilibus per hoc apostolicae auctoritatis privilegium, prefato Massiliensi monasterio confirmamus et corroboramus. In predictis itaque monasteriis tam tibi quam successoribus tuis curae erit, ut monachos ad serviendum, prout necesse fuerit deputatis, qui et in illis diligenter Dei servitium, peragant: et in eisdem, se latas satagant exhibere, ut non illud de neglectis, nec Abbatis, de minori sollicitudine culpa confundat. Quicquid vero ad eadem monasteria rationaliter pertinere cognoscis, si ab aliquibus contra iustitiam, detrahatur ex hac nostra auctoritate repulsi atque Massiliensi monasterio vindicandi per omnia licentiam habeas. Signum est enim, ut quorum, curam, geris, rebus

p. 132, nulla ratione privetur etc...

Anno 1141, 15^a Junii, predictus Raimundus ^{II} qui episcopus Massiliensis, qui universat mensa mea episcopali prioratum Melnae obtinuit Bullam, particularem, ab Innocentio 2° supradicto qui eum, sub ^{Sti} Petri et marie protectione suscepit et confirmavit omnia quae possidebat, scilicet castella Nantis, Alang, ^{Sti} Tuli, ani, ^{Sti} Camati, Melnae, de Auronivis, Bausseti, castellan, Gomberti et portiones quae habet in castro de Pennis. — Fuit episcopus Massiliensis plusquam ^{30 annis}

30 annis et obijt 1151. N. Ruffi in sua Hist. Massiliensi l. 9. c. 1. f. 325. —

Anno 1163, Petrus episcopus Massiliensis, successor Raimundi, prioratus Malthe reliquit canonicis ecclesie Maigris seu sedis Massiliensis per quendam commutationem inter eos factam, p. n. eccles. Massilico. — 1164. 15° kal. maii. — obtinuit a Frederico 1° imperatore, Papie, confirmationem privilegiorum, mox ecclesie et quoddam, terras et castro enantiata in malbella. — Bouche l. 7. f. 822. —

Prioratus Malthe ab anno 1141 non amplius fuit unitus monasterio S^{ti} Victoris Massiliensis. — Ex Bulla Honorii 3ⁱ Papae 1218. —

Propterea, jus, quod habetis in salinis, portu, navibus et piscatione Massiliensi civitati adjacentibus, villam, quae dicitur Rexetum, iuxta portum, civitatis ejusdem, cathedram, Cesaristum, et de sex Furnis, Almes, Orguon, Nantis, Cas a, Ma dalgan, cuia, Signa, Belgentiac, Solariat, olivolas, Pernes, de Gaiola, Nonulas, Rogues, Porcils, Castellum, padum, nigrum, Benda, Cabasian, Carmolas, Motan, Siliamus, Cesalinum, Grimaldum, Motan, pebian, Berran, Bisaldum, Scalum, Castellum, novum, et de Gigortis castro et castrum, Rogerii. Tunc quod habetis in Pennis et in Auriculis: ecclesias quoque usque ad ecclesiastica jura et possessiones quas in valle de lictis ad vos plene jura spectantes habere noscimini, sicut ea jure et pacifice obtinetis, vobis et per vos monasterio et ecclesie auctoritate apostolica confirmamus etc. Vide apud Guesmery in suo Cassiano illustrato l. 2. c. 20. f. 155. — ~~Unde et in Bulla Honorii 3ⁱ Papae 1218. —~~ Sicut duo altaria in ecclesia Malthe haec attestantur: 1° et 2° altaria, ecclesie antiquae mod o partim, destructae in quo representantur B^{ea}ta Virgo Maria in medio, S^{ctus} Joannes B^{ap}ta in dextera parte cum monacho genibus flexo, et S^{ctus} Apollonia in sinistra. — 2° altare ecclesie in qua mod o divina celebrantur mysteria, cujus sunt priores canonici ecclesiae majoris Massiliensis representant B^{ea}ta Virgineam Mariam in medio, S^{ctus} Petrus apostolus in dextera, S^{ctus} Joannes evangelista in sinistra sine ullo monacho. —

1136. — Donatio Guillelmi de Signa et filiorum ejus omnium, quae infra terminos Montis Rivi continentur. — 1136. —

Natum sit omnibus hominibus tam presentibus quam futuris quod interitus in heremo

in heremo Montis Riveas habitantibus Ego Guillelmus de Signa et filii mei Gaufredus et
 p. 133. Ricardus et Fulco, pro salute animarum nostrarum, totum quod nostre juri pertinet in
 infra illorum terminos donamus. Qui termini sic ponantur: A Hagio Fulcimoniae (Fontimaille)
 sicut fuit Gapelles usque in aquam Melnoe, et pergitur ad collum supra pontem Ginsennee (l'on
 dit que c'est le pont de la plaine (sic)) et ducit per castellarium (l'on dit que c'est la cathel d'Amoy) et inde
 ad Balman, del de goloil, inde ad leirum (sive l'on vallon de l'acier) manus ad summitatem
 podii grossi, deinde ad castellum Mataronei juxta Aguilas de Monte Rivo et exline ad collum
 de Libreta (Bannette) et ducit per Vedillium usque ad prefatum Fulcimoniae Hagium.

S. Guillelmi de Peris, S. Rnandi s. acutor (c'estoit le prieur de Meaunes), S. Gaufredi Conami,
 S. Rnaldi, S. Raimundi de Albancia, S. Pontii de Parage, S. Guillelmi de Oleris, S. Pontii
 . . . S. Martini filii ejus, S. Rnaldi presbiteri. —

1140. — Emptio terre del Vidigl ubi cartusia Montis Rivi fuit postea
 constructa. — 1140. —

Notum sit omnibus tam futuris quam presentibus quatenus Petrus Giraldi 1us Marice
 de Monte Rivo Minister, concedentibus omnibus fratribus tam clericis quam laicis, ad honorem
 Dei et ad ecclesiam, continendo, B^{ene} Dei Giraldi Marice, sanctique T^{em} B^{apt}. terram de
 Vigd^{is}il quae continetur in h^{ereditate} via publica usque ad ripam, cretam, et arge erecta
 in directum usque ad frontem montis procto XL (40) solidorum de manu Fulconis de Melna
 et Agnetis uxoris ejus et filiorum ejus W. Gaufredi, Guidonis, Bertrandi, his omnibus conceden-
 tibus et laudantibus emit M. CXL, luna IX, Epacta XPIII. — In cartulario fol. 43. ubi
 hoc habentur: Ut quae modo donationes sine scriptis sufficere solebant, nunc r^{egula} regu-
 liter testificari a scriptis et a testibus etc. . . . Unde non est mirum si ante 1140 tria tantum
 instrumenta representantur. 1um est Donatio Dominorum de Oleris de Campo Gaufredoni
 facta 1123, 8^a maii. — 2um instrumentum, est donatio et exemptio ab omni censu Rai-
 mundi 3ⁱ episcopi Massiliensis, facta cartaria Montis Rivi 1136, 22 nonas februarii lunag.
 3um est Donatio Guillelmi de Signa eorum quae infra terminos Montis Rivi continentur
 In Arch. et fol. preced. sunt jam descriptae. —

1156. — D. Bertrandus Prior emit a Fulcone de Melna et Agnete uxore ejus
 et filiis eorum, Willelmo Fulconis an, Maria uxore ejus et Bertrando et Guidone superiorum
 medietatem terre quae habentur apud Vidillum a vertice montis versus solis ortum, quaequid
 ibi latet.

ibi habent cultum, & al. in cultum, XI (40) & al. nam aliam, medietatem, quae est inferior, 1144 D.
 Petrus Gualdus emerat, et jam d'impossederant ab imminentibus peditibus mediū campi usque ad
 riam publicam, etc... Hoc factum est in praesentia patrum ejusdem domus Guidonis, Roberti, Petri
 de Massilia, Petri Aicardi et Petri de Monte Rivo et laicorum M. de Valle Bella et G. de Valle
 Bella fratres ejus, rogatu eorum, qui hanc laudationem, et renditionem, fecerant. Facta est haec
 carta Anno ab incarnatione Domini M.C.L.VI. — Ex cartulario fol. 67. —

1252. — De Consecratione ecclesiae castusiae Montis Rivi facta 1252. —

Anno ab incarnatione Domini MCCII, 6° nonas octobris. Hoc altare consecrationis
 p. 136 fuit a venerabilibus patribus Philippo Agueno Archiepiscopo capro et Benedicto Massiliensi, Amblando
 Dignensi et Fulcone Regensi deigratis episcopis in honorem Dei omnipotentis et S^{ti} Laza-
 ri quem Dominus Iesus christus quatuordecim mortuorum suscitavit et qui fuit prisonus
 episcopos Massiliensis, et continenter hic reliquiae de ossibus ejus et de ossibus S^{ae}
 M^{ae} Magdalene et de capillis et b^{ea}to ejusdem, et de capite S^{ae} Anne matris glorio-
 sae Virginis Mariae. —

Amblandus Dignensis episcopus 1256 factus est cathusianus in castitia Incubiarum
 praedixit mortem, S^{ti} Petrus Bernardi de hunc vixitque in magna sanctitatis et virtutis opinione.
 Fulco Caille erat episcopus Regensis 1252 et 1255. —

1150. — Sigillum Raimundi Berengarii comitis etc... protectionis et defensionis castusiae Montis Rivi, M.C.L. — (1150). —

Sit notum, cunctis praesentibus et futuris quoniam, Ego Raimundus Berengarius
 comes Barchinonensis, princeps Aragonensis, Comes, Rodorigue marchio et dux Provinciae
 accipio, pono in tuitione, protectione atque defensione mea domum, Montis Rivi cum
 habitatoribus suis, qui ibidem, de nocturne Domini militare et in ejus laudibus assidue
 assistere videntur. Haec sibi et pono eos in sanctitate mea, ut si qua persona eorum
 domum, vel mea auferendo, vel ibidem, aliquam injuriam inferendo vel et propositum
 interrompere, homines atque mei amici ita eorum, domum, quae erent atque vindicare
 rent, ac si meum, esset et proprium. Factum est hoc VII calen. Augusti M.C.L. apud Lam-
 bescam. Testes Arnaldus de Lercio, Raimundus de Villa mulor, Bern. de Ballaloca, Guil-
 lelmo Raim. Aragonensis etc... S. Raimundus Comes, G. willelmus G. caudensid. cap. col.
 130

Ego Andreas scriptor sub jussione Domini mei comitis hanc cartam scripsi et signavi.
Obiit 1162. 4 aug. etatis 50, comes barcinonensis 31^{is}, Aragonensis 25^{is}, Provincia 16^{is}.

1141.-(f. 64). — Donatio D. Petri Abbatis et conventus S^{ti} Victoris Massili-
ensis des Campous et Garambert = 1141. —

Ego Faraldus prior Massilice et omnis conventus in presentia Raimundi 3ⁱ Mes-
silensis episcopi et eius laudatione et corroboracione, donamus et confirmamus vobis
fratribus de Monte Rivo jure perpetuo totum illud quod habemus cultum, vel incultum,
infra terminos vestros a monte Garamberti usque ad Balmaz de Gualli, sicut per-
det versus vos ad aquam, Gapelli ad habendum, possidendum, et quicquid volueritis
faciendum. 1141. h. d. 4ta Iusta S^{ti} Petri, 2da de Kal. martii. R. Berengarius comite
Provinciae etc. R. de Porrenis, W. Petri firmavit etc. Fabianus magister scripsit. —

1149, 7 martii. — In nomine Domini etc. Notum sit cunctis presentibus et futuris
quod Petrus Abbas monasterii S^{ti} Victoris Massiliensis de consensu et voluntate totius
conventus, donec laudatione omnibus habitatoribus Montis Rivi tam presentibus quam
futuris totum quod monasterium habet infra terminos eorum cultum, vel incultum,
a passu Garamberti a parte inferiori usque ad Rochar, et ascendit ad montem, et
prodiem, Garamberti usque mensem, cavallinum, aqua versus ante versus Rixum, qui de
p. 135. f. 10 cavallino descendit et tendit ad flumen Gapelli, sicut prius dicitur et laudationis
conventus prefati monasterii confideat absque ulla jure perpetuo, et hoc factis in ren-
sitionem, peccatorum, meorum, et successorum, meorum, in presentia Raimundi Archa-
iensis archiepiscopi, Guillelmi episcopi Tollosensis, Tordanis Legisperi de Massilia,
Joannis prioris de Tres et Benedicti monachi massiliensis, spherinorum aliorum, et
mei Bermundi notarii Domini comitis Provinciae et Polcaqueni qui hanc cartam
in supradicto conventu scripsi et publicari ac signum meum apponi hac die septima
martii M. CXXXIX. — In Arch. Aquens. f. 111 et ex cartulario hujus f. 44 et 64. —

Hic fuit Petrus ~~Barcinonensis~~ et fuit Abbas 17 annis. —

Pierre II 1134-1145 m. l. f. Salomon
Petrus Junomni Guillelmus 1149-1159

1175. — D. Petrus Abbas Massiliensis rogatus a meo prioris de B. gentialis et
monachorum, Montis Rivi venit ad locum Campous, pro quo discordia erat inter eos,
et in ipso terminis terminos assignavit et congrege lapidum, et calce compositos ad
memoriam, retinendam, id est, si prout precepit in monte qui dicitur Garambert, et tali
modo

possint emere et vendere sine ullo usatico ea quae domui et fratribus fuerint necessaria. Quare si postea heredes meus hoc predictum domum dare et servare noluerint exheredetur de mea parte portus et Lœd arum, Massiliens... De donatione 9 sol.
 Ego Bernardus de Portali notarius Massilie hanc cartam scripsi mandato Domini.
 R. Gaufr. Barrali. — In cartulario f. 82. Ruffi in Historia sua Massiliensi f. 75. —

1188. — Guillelmus VI^{us} Grossus Dons d. deo et domui Montis Rivi pro redemptione patris mei et matris meae, et salute animae meae. in perpetuum, 60 (PX) sol. de illa moneta quae currit annuatim ad festum S^{ti} Andree solvendos ex mea parte portus et Lœd arum Massiliens... tali modo quod de istis LX solidis ematur oleum et cerea et thus et vinum, et unde hostie fiant ad missas celebrandas. Et dono et laudo domui et fratribus quod possint in Massilia emere sine usatico ea quae domui et fratribus fuerint necessaria. Hoc volo et precipio quod heredes nostri hanc dictam est deper et imper compleant et perficiant. Quare si aliquis meorum, heredum, hoc donum infringit erit exheredatus a patre mea portus et Lœd arum, Massilia. Hoc traditio fuit facta 1188 mense Maii. — Fr. Guillelmus pro et predictae domui in presentia Desiderii Coloniensis episcopi etc. et Guillelmi prioris de la Rema et fr. Petri de Ponte. — In cartulario f. 82. —

1292. — Carolus 8us Dei gratia rex Francie etc. Tenore presentis privilegii notum facimus quod constitutus in presentia nostra Religiosis viri Guillelmi prioris Montis Rivi cartoniensis ordinis, presentavit nobis de privilegia 1um Raimundi Gaufridi Barrali vicecomitis Massiliensis, 2um Guillelmi Grossi indultadum eidem domui et fratribus ejus per Raim. et Guill. predictos. Quibus privilegii in presentia nostra lectis prefatus prior nostre celsitudini supplicavit ut predicta confirmare de benignitate nostra dignaremur, cujus supplicationibus inclinati predicta omnia prout predictae domui et fratribus ejus indulta fuerunt a Dominis memoratis ac eis idem prior et predecessores sui usi sunt iuste rationabiliter pacifice et quiete ex certa scientia confirmamus etc. In cujus rei testimonium, perpetuamque memoriam, presentes privilegia et presenti majestatis nostre sigillo jussimus communiri. Datum, Aquis 1292, 3° nonas embrii 6to Id. Regnorum nostrorum, anno 8°. —

1212. Mens. febr. — Nos Raimundus Gaufridus, et Gaufridus vicar-
 nites Matilias et domini Toloni pro redemptione animarum nostrarum, et pare-
 tum nostrorum, et mera liberalitate donamus in perpetuum, tibi F. Constantio
 et aliis fratribus Montis Rivi presentibus et futuris ut possitis bladum, vinum, et
 oleum, et omnes alias merces nostras, quae necessarii fuerint domini vestre
 in portu Toloni quoties volis placebit afferre vel de eadem civitate extrahere, vel
 ibidem comparare, nec ex eis teneamini aliquid dare nomine censu, sive laesae
 vel aliquo jure dominationis. Hanc donationem sicut adivimus fecerant parentes
 nostri dudum eidem domini et fratribus ejus, et eandem donationem, sive libertatem
 per nos et per omnes successores nostros, ambo facimus et eam, perpetuis tempori-
 bus inviolabilitate volumus observari. Factum fuit hoc in camera D. Stephani
 Episcopi Tolonensis et in ejus presentia de... et B. B. chis publici notarii qui
 hanc cartam scripsi et sigillum domini oron, predictorum, et Dni Episcopi predicti
 apposui. — Ex cartulario f. 10. 463. —

1212. — Donatio unius denarii et pasquerii in territorio Arearum
 et Bormae facta in presentia D. Stephani Episcopi Tholonensis Cartae Montis Rivi

1213, 3° Kal. febr. — Nos Bonifacius de Asperello et Rogelius donamus pro re-
 demptione animarum nostrarum, in perpetuum, Deo et B^{te} Mariae et domini Montis
 Rivi unum, denarium, in unoquoque ligno portus, et quod illi de Monte Rivo possint
 in toto territorio castri Arearum, et Bormae cum, his oribus et bobus sine pasco
 jacere et pascere, et recognoscimus solemniter et cum, censu a quod Guido de
 Ros et sui antecessores olim donaverant dictum denarium, et pasca domini Mon-
 tis Rivi. Hanc donationem, ratam, et firmam habere et tenere per nos et nostros
 in perpetuum, promittimus etc. 66. — Hoc denarium, capitulum g. 1223
 jussit secundum instituta Ordinis penitus alienari ad Monasterium Montis Rivi simul cum
 salinis quas habebant prope castrum Arearum. D. Petrus de Planis prior. — f. 67.

1233. — Carta concessionis, laudationis et confirmationis omnium
 possessionum factae per R. Berengarium^V comitem, Provinciae.

1233, 5° Kal. octobris. — Nos R. Bereng. Dei gratia illustris comes et mar-
 chio Provinciae et comes Forcalherii, pro redemptione peccatorum meorum, et
 paratum

parentum, nostrorum, concedimus, confirmamus atque laudamus Deo et B^{te} Mariae de Monte Rivo et nobis fratri Gilio de monasterio Montis Rivi recipienti nomine dicti monasterii et omnibus fratribus qui ibi sunt vel pro tempore fuerint, omnia quae habetis et tenetis in terris et memoribus vel quibuscumque aliis possessionibus infra terminos dicti monasterii, vel in futurum, adquisieritis vel elicit ex donatione, emptione vel permutacione, vel relicta causa vel testamenti, vel quocumque alio modo justo, et praesque quaerita quae habetis infra predictos terminos vel extra, vel justo modo habere poteritis in futurum. Hanc concessionem, laudationem et confirmationem, valere volumus in perpetuum, per nos et nostros. Actum in Brinnice in palatio. Testes fuerunt G. Bariolen praepositus, G. alterus cantor Regem et notarius p. 138. dicti Dni comitis, R. Peironetius et plures alii et ego R. publicus notarius, a Dno R. Bereng. illustris comite Provinciae institutus qui mandato ipsius hanc cartam scripsi et sigillo suo sigillavi et hoc meum signum apposi in cartulario f. 81. —

Anno 1233, 5° Kal. Oct. — Nos R. Bereng^t, etc. concedimus Deo et B^{te} Mariae monasterii de Monte Rivo per nos et nostros in perpetuum, et nobis fratri Gilio recipienti nomine dicti monasterii et fratribus qui ibi sunt vel pro tempore fuerint, ut de aliquibus rebus quas pro necessitatibus dicti monasterii per terram nostram, si ex per, aquas duxeritis vel duci feceritis ullum, pedagiū, vel exactionem, lesdam vel aliud nobis pertinemens extiterit, donetis. Mandantes et praecipientes omnibus bajulis et pedagiariis nostris ut cartam hanc nostram, nullo unquam tempore remaneant concessionem, et nos recipimus dictum monasterium, et res suas et homines et bestias dicti monasterii sub nostra securitate, et alvissia et quidagio speciali. Si quis autem contravenire aut temerario proceperit in iram Dei veniat et indignationem nostram se novent incursum, in hac alvissia nostra supradicta intelligimus bestias pastorem praefati monasterii. Actum Brinnice in palatio. Testes fuerunt G. Bariolen praepositus magister alterus cantor Regem et notarius dicti Dni comitis R. Peironetius et plures alii. Et ego Raimundus publicus notarius a Dno R. Bereng. illustris comite Provinciae institutus qui mandato ipsius hanc cartam scripsi et sigillo suo sigillavi et hoc signum apposi. In cartulario f. 2. —

1230. — Salvagardia, exemptio omnis pedagii et confirmatio ^{omnium}

omnium bonorum cartusie Montis Rivi R. Berengarii Comitis Provinciae.

R. Bereng. comes et marchio Provinciae et comes Tolosaniensis universis christi fidelibus salutem, in eo qui est vera salus. Quid gerendum, inspirat homini divina gratia sic debet fieri firmum, et stabile, ut non possit processu temporis improborum, calumniarum, et carorum. Ideo nos R. Bereng. dictus comes Provinciae licet curam, pervigilam, teneamus impendere ad hoc, ut domus venerabiles universae ac Religionis ab injustis exactionibus et illicitis oppressionibus nequaquam, a nostris subditis valeant persequari, multo fortius tamen ~~distinguimus~~ nostrum imperium auxiliari, et juramen illis divinis donibus, in quibus oculata ~~sed~~ videmus juxta Dei sententiam, apostolice promovere. Hinc est quod nos precurrentes inter ceteras religiosas domos comitatus Provinciae precellentem, domum, domum de Monte Rivo in his perspicuis operibus eo quod minime erogare cessat assidue universis christi agentibus ad eam decurrentibus bona sua, plus aliis aut multo fortius eidem domui subvenire nostro testamine peroptamus, aspicentes ipsam domum, et res ejus defendere ab omnibus violentis exactionibus ac furiis seu raptoribus, qui divino timore postposito ipsius domus bona petulant aliquando subvertentes vitam pauperibus ab utentes inde eripere in sanctis suis comminibus molientur. Quapropter proles ante pagina omnibus eam intuentibus fieri volumus manifestum, quod nos R. Bereng. Dei gratia comes Provinciae supradictos recepimus, habemus et tenemus in protectione nostra speciali atque custodia p. 139. et ducatu, memoratam, domum, de Monte Rivo et fructus ejus universos, ubique atque bona universa ad eandem domum pertinentia praesentia et futura et omnes homines in eadem domo vel ad servitium domus manentes. Unde rogamus universos et singulos quicumque dominationi nostrae subiacent, et etiam ceteros alios ac in domino exhortamur quatenus amore nostri ac precum, nostrarum intuitu, et praesertim ob reverentiam divini numinis, dictam domum, ac res ejus ubique protegant, custodiant et defendant ac pertractant fideliter quod ipsorum juramine in praedicta domo Dei servitium, exuberantius solito fieri valeat illis ad quorum sustentationem, alimoniam dictae domus bonoque ipsius omnia a nostris parentibus fuisse in remissionem, suorum, et nostrorum peccaminum deputata. — Pono vos oportet quid (quod abest) immemor tuae salutis temerario ausu contra praedictam vel aliquid horum, venire praesumpsit, sciat se quam citius

citur indignationem nostram, absque omni remedia incurramus, tandem quousque
de tanto flagitio condignam satisfactionem inde pesserit domui predictae, necnon
et nobis de contemptu nostrae prohibitionis nefarie violator. Monemus itaque
universos homines nostros et submissos propositos, et praesentes, venerabiles et dilectos
nostros Anselmum, ^{et} Ferrum, carum, atque benedictum, et Guillelmum de signa cogni-
tum, ejus, ut et ipsi quandoque percipiant aliquid contrarie in aliquo supra-
dictis auctoritate nostra et maiorem, conentur absque diffugio corrigere, et in-
dicare et justitiam facere plectendo inde prout eis visum fuerit, acerrime de
predicta delinquentes, ita quod unus poena proit esse metus multorum, seu
ut eorum transgressionis ultio fiat metus deinceps ceteris delinquentis per to-
tam terram nostram, ad hoc faciendum totum posse nostrum eis concedentes, et
ad majorem auctoritatem praemissorum necorum fides ullatenus valeat in dubium
revocari, hanc cartam volumus et precipimus sigilli nostri munimine roborari.
Acta sunt haec apud Arcecellam, in praesentia et testimonio Raimundi Gon-
talmi, Allecto Ricardi de Carasco, Bernardi Bauda, Guillelmi Vivandi et ceterorum
et mei Guillelmi Ponci Dni comitis Provinciae notarii, qui mandato et volun-
tate ipsius hoc instrumentum composui et sigillo meo sigillavi et hoc meum
signum apposui, Anno Domini 1220, mense septembris. — In cartulario f. 1.

1235. — Littera R. Berengarii comitis Provinciae ad propositum Barionis
Guido (sic) ut sit iudex in controversia de pasqueriis de Soloris. —

1235, 12 Kal. Junii. — Nos R. Berengarius Dei gratia comes et marchio Provinciae
et comes Tolosani constitimus et delegamus iudicem, et dilectum nostrum, Guidonem Bar-
ionem propositum, ad audiendum et recipiendum, testes in forma publicationis super pasche-
ris castro de Soloris et ejus territorio dato et concessa a Raimundo de Soloris quondam
Domino de Soloris et fratre Guillelmo de Soloris quondam Tholimensi episcopo, priori domus
Montis Rici tunc temporis existenti et alteri recipienti nomine ipsius prioris et dictae D.
et hoc facimus et concedimus ad instantiam, R. Egidii postulantis nomine dictae D. et mandato
prioris ejusdem D. Hug. Toan. et praesentis in testibus timore mortis periculum, propter
senectutem aut infirmitatem. Dantes et concedentes tibi dicto proposito audiendi, recipiendi
et publicandi, et testes cogendi auctoritate nostra plenariam, et liberam, potestatem, et demum
omnia

p. 160. omnia generaliter faciendi quae nos super hoc possumus facere si poscentes essamus, ratum et firmum quicquid per te super hoc factum fuerit perpetuo habitum. Actum apud Barislonem Idem, Guido propositus 16° kal. julii recognovit testes et eorum attestaciones in forma publicis rediguit 1235. — In cartulario f. 56. —

1224. — Promissio facta D^{no} R. Berengario comiti Provinciae. De diffensione Cartusiae Montis Rivi 1224, 1^a octobris. — 1° octobris cur in 1224 le 1er octant un mardi.

Certum sit futuris et presentibus quod Nos Maiores, G. aufridus de Signa, hostagnus de Noulis per nos et omnes homines nostros promittimus Deo et B^e Me de Monte Rivo et vobis, D^{na} comes provinciae, et tibi Poncio constantia pro te et pro tota universitate de Monte Rivo, recipiendi firmas et incorruptas tenere in perpetuum, cartas illas quae faciunt Deo et B^e Me de Monte Rivo de p^{re}sentibus et aliis sicut continetur in carta quam ego Maiores et uxor mea Helena et filius meus Beatus facimus, et sicut continetur in alia carta quam ego G. aufridus de Signa et hostagnus de Noulis similiter facimus, et in omnibus aliis cartis a nobis et mandato nostro factis, ita videlicet quod ea quae continentur in cartis promittimus insolabiliter in perpetuum observare. Super promittimus Deo et B^e M^e et vobis, Domine comes, in fide nostra quod nunquam aliquod damnum sive jacturam, aliquam inferremus domui de Monte Rivo vel fratribus aut hominibus vel bestis aut omnibus aliis rebus suis mobilibus et immobilibus, nec inferri ab hominibus nostris aut ab aliis de quibus ipsa domus possimus defendere ratione aliqua permittemus, quod si fecerimus (quod Deus avertat) promittimus Deo et B^e Me de Monte Rivo illatum damnum dictae domui emendare et restituere infra mensem: quod nisi fecerimus poenam M. sol. Reg. promittimus vobis, Domine comes, nos daturos vobis et soluturos et fugiter hoc non remanet quin datum damnum dictae domui restituere amemus. Si vero homines nostri mandato vel sine mandato damnum aliquod sive jacturam, aliquam dictae domui vel aliquibus rebus eiusdem interlerint et aliquis ipsorum pro damno dato de terra nostra fugitivus exierit, de rebus ipsorum damnum datum emendabimus si res ad hoc sufficientes fuerint, et si sufficientes non fuerint, ipsi de proprio corpore suo puniantur, et ut super dictum est, datum fideliter et adimpleatur. Super quatuor Dei evangelia corporaliter manum tacta nos praedicti Maiores, G. aufridus de Signa et hostagnus de Noulis corporaliter hoc juramus. Item nos Ricardus de Signa et G. de Noulis pater eius promittimus vobis, Domine

Domine comit, et superis ante Dei exarchia iuramus nos donationem, quam fecimus Deo
et B^em^e de Monte Rivo de pasqueris terris nostris in perpetuum firmam tenere et in-
violabiliter observare, et nunquam, aliquod annuum, sive jacturam, aliquam partem
vel homines nostros dictae domini in rebus vel in personis aliquaratione inficere.

Actum, est hac ante ecclesiam, s^{te} Symeonis in Area. Testes Testacius, Guillelmus de
Catinaccio, P. Bonaz e bajuli dⁿⁱ comitis, Petrus Aguerius, Bertrandus Porcellati, R. de
Pugeto, Romenus, Guillelmus Raimundi de Arais, Hostagnus Botini propositus de Rocha,
Fulco Olivarii, et ego Guillelmus potius dⁿⁱ comitis Moriniae publicus notarius qui ius
mandato et voluntate hunc cartam, scripsi et sigillo meo sigillavi et hoc meum, signum feci.
Anno 1226 mense octobris die veneris 1^a ejusdem mensis. — In cartulario. fol. 82. — 163.

1236. — Donatio pasquerii et exemptionis omnis pedaggi per totam terram
Domini de Castellana. 1236, 7° Kal. Julii. — D. Hugoni priori. —

Noverint universi presentes litteras inspecturi quod Nos Bonifacius de Castellana
propter devotionem, quam habemus erga monasterium, Montis Rivi et pro salute ani-
mae nostrae et parentum, nostrorum, ac pro redemptione delictorum, nostrorum, con-
cedimus et in perpetuum, donamus et ob id venerabili patri D. Hugoni priori et antequam
p. illi. conventui Montis Rivi recipientibus pro vobis et successoribus vestris et ubique per totam
terram nostram, habetis pasquerium, ad opus omnium, arum alium, vestrorum, abique
omni pretio et decima, libere et quiete. Et quod per totam, terram, nostram, possitis ambare
et vendere et transire cum omnibus bonis vestris mobilibus et immobilibus absque om-
ni pedagio, decima, lauda et qualibet exactionis specie sub nostra protectione et defen-
sione libere et secure. In cuius rei memoriam, testimonium, et maiorem firmitatem, iudi-
cimus presentes litteras sigilli nostri munimine roborari. Et ego Bonifacius de Castellana
filius predicti Domini Bon. de Castellana predictam, donationem, et exemptiones laudo,
approbo et confirmo. Facta fuit haec donatio Anno Domini M. CC. XXXVI, 7° Kal. Julii
in monasterio B^em^e de Monte Rivi in praeto, in praesentia et testimonio monachorum, s. Pe-
tri Willhelmi, A. de Aurumis, Heph. de Podio, G. Montis veneris, B. de Correns, R. de Farna-
ria, P. Joan. procc. Joan. sac., secularium, vero R. Hostagni, R. Riganda, Hugonis
de Sol. porcellones, Willhelmi de Bras. — fol. 82 unum folio — alia in fol. 168. —

1238. — Donatio pasquerii et exemptionis omnis pedagii per totam terram,
Dominae Agnetis. 1238, 9° Kal. septembris. — D. Hugoni priori. —

Noverint universi presentem paginam, inspecturi quod Ego Agnes quondam nobili
viri Domini spade filia, et nobilis viri Dni Bonifacii de cartallana uxor, propter devo-
tionem, quam habeo erga monasterium, Montes Rivi et pro salute animarum mearum et paren-
tum meorum, ac pro redemptione dictorum meorum, concedo et in perpetuum dono
vobis venerabili fratri D. Hugoni priori et antequam conventui Montes Rivi recipientibus
pro vobis et successoribus vestris, ut ubique per totam terram meam, pasquerium habeatis
ad opus omnium animalium, vestrorum, et pastorum, vestrorum, absque omni pretio et
facite libere et quiete, et quod per totam terram meam, possitis emere et vendere
et transire cum omnibus bonis et rebus mobilibus et immobilibus absque omni pedagio
et cita, leuda et qualibet exactionis specie sub mea protectione et defensione libera
et securae. In cuius rei memoriam, testimonium et maiorem firmitatem, jussu presentem
paginam, sigilli mei munimine roborari. Hoc autem donatio facta fuit Anno Domini
1238, 9° Kal. sept. in civitate Regensi in domo Dominae Agnetis, in praesentia et testi-
monio R. Michelmi, Gregorii, R. de Rumil canonice, Regentium, Ecl. et M. Raimun-
di, R. Lupi, G. de Ramilis, R. de Brunite, peregrini, Loranii Bajuli Dominae Agnetis
prodictae et fratris Egidii. — In cartulario f. 81. — 468. —

1252. — Donatio pasquerii et exemptionis omnis pedagii per totam terram
Castri de Roqueta. — 1252, 10° Kal. Augusti. —

Anno 1252, 10° Kal. aug. Nos Jacobus d'Amisano Dux et Comes M^o de Monte Rivi et re-
verendi frater Egidius donamus pro redemptione animarum nostrarum et parentum, nostrorum, omnino-
rum, franquensium, et libertatem, pedagiorum, pulueragiorum, pasqueriorum, leudrum,
usaticorum, et omnium aliarum, exactionum, quae et quas nos et nostri Antecessores
capere consuevimus in tota terra nostra et specialiter de pedagio Castri de Roqueta,
ita videlicet quod prodicta domus et frater possint libere ab omnibus pedagiis et
exactionibus vivere per totam terram nostram, suam suam et omnes res prodictae
de quacunque sint et qualiacunque, promittentes pro nos et nostris prodictam
franquensiam, et libertatem, firmam, habere et tenere etc.

1264. — Donatio pasquerii et exemptionis omnis pedagi per totam terram D. Barrali Domini Baucii — 1264, 13° Kal. dec. — D. Michaeli priori. —

Nos Barralus Dominus Baucii considerantes bonum quod sit in monasterio Montis Rivi cartus. ordinis et salutem divinum, quod ibi quotidie et continue celebratur, sperantes firmiter nos et antecessores nostros et successores per intercessionem, predictorum fratrum, de predicto ordine relevari, honore dei omnipotentis et beate Marię ejus, donamus ex mera liberalitate vobis fratri Michaeli priori predictę domus et parros omnes et fratibus ibidem, et co-famulantibus, qui nunc sunt et in posterum, contigerit deo in dicto monasterio famulari, franguesiam, et immunitatem, in castro et territorio de Albania (Aubagne) et in tota terra nostra alia, et quod fratres dictę domus vel alii pro eis deferant res aliquas vel decimas ad proprios usus dictorum fratrum, vel dictę domus necessarios, pedagium in dicto loco vel in dicta terra dare vel solvere de cetero non teneantur. Immo predictos fratres a predicto pedagio solvendo absolvimus et in perpetuum confirmamus, precipientes districte omnibus beatorum ejus nostris et subditis atque successoribus de cetero dictum pedagium petere vel percipere non presumant. Item concedimus predicto priori et fratribus et omnibus successoribus suis, ut cum contingit propter appetitum, nixum, animalia dictę domus in suis pasqueis sine periculo non possint re-movere, quod se possint transferre libere in territorio Castellati, et ibidem vitare paculum, predictum libere et quiete sine hominis pretensione, si tamen talia dicta animalia contigerit facere in culturis dictę domus emendare teneantur secundum, quod nostra curia cognoverit faciendum. — Item concedimus vobis predicto priori et fratribus et omnibus successoribus quod animalia dictę domus si ea contigerit pascere in territorio Castellati ultra colles montem Castellati versus pasceam dictę domus quod bannum, non teneantur solvere, talia si fecerint in culturis eas emendare teneantur secundum, quod nostra curia cognoverit faciendum. Et predictus prior gratanter acceptans predicta omnia et singula nomine dictorum fratrum et dictę domus concessit predicto D^{no} Barralo recipienti pro se et suis hominibus in futurum quod homines de Castellato et cathedra habitantes in dictis locis seu habitaturi possint cum necesse fuerit sua animalia immittere et tenere in pasceis dictę domus. — Item predictus prior recordans quod predicta domus multa beneficia ab antecessoribus predicti Dⁿⁱ Barrali accepit fuit misericorditer et

De vote in recordationem, proedictorum, beneficiorum, promissit per se et fratres ibidem
 Deo servientes, et quos ibidem in futurum servisse contigerit quod quolibet anno in
 festo B^e Andreæ apostoli conventus dictorum, fratrum, recordationem, et anniversa-
 rium, facerent ad honorem, Dei et B^e Virginis Mariæ ejus et omnium sanctorum, et
 ad utilitatem, et liberationem, animarum, Dⁿⁱ Hugonis de Baucio et D^{ne} Barreale
 parentum, Dⁿⁱ Barreale proedicti, et ipsius Dⁿⁱ Barreale et D^{ne} Sibilie uxoris ejus
 eorum filii et antecessorum, ejus et successorum. In cuius rei testimonium, nos
 Barreale Dⁿⁱ Baucii proesentem paginam, jussimus scribi et sigillo nostro pre-
 senti sigillari. Et nos proedictis prior in huius rei testimonium, proesentem car-
 p. 163. - tam, sigillo nostro fecimus sigillari. Actum fuit hoc apud Castellum, anno 1266
 13 kal. decembris. — Barreale ou Beral de Bauc issu de cette très illustre maison,
 qui a produit des Rois de Bourgogne et des princes d'orange fils de Hugues seigneur
 de Bauc et de Mairargues, et de Barreale vicomtesse de Marseille fut l'honneur des
 lettres et l'ornement des hommes doctes de son temps etc... Ruffi: Histoire de Marseille l. 9.
 f. 373 n. 15. —

1261. — Donatio castri de Revesto facta cartusie Montis Rivi — 1261, 19 kal.
 Anno 1261, 19 kal. sept. Ego Sibilie filia Gaufredii Domini de Bretis et Tholono ^{sept.}
 relinquo castrum, de Revesto cum omnibus juribus et pertinentiis suis Domini Montis
 Rivi et fratribus dictæ domus proesentibus et futuris: qui fratres tunc autem expe-
 dere amicos singulis in die obitus mei in universis aris meo 10 libras etc...
 Item, Domini verba de lego quingentos solidos ad cellas monachorum, facienda,
 et non scripta inter benefactores dictæ domus, et volo et mando et iungo atque pre-
 cipio districte quod dicti fratres domus Montis Rivi habent possessionem, plenariam,
 dictæ castri de Revesto cum ejus pertinentiis et ejus intrandi possessionem, habeant
 incontinenti post mortem, meam, etc... Adjiciens proedictæ domini Montis Rivi
 et fratribus tria millia s. l. in adiutorium, proedicti anniversarii, de quibus an-
 - tior possessiones vel alia prout priore et conventui dictæ domus melius vide-
 - batur expedire etc... f. 470. — Post obitum, proedictæ D^{ne} Sibilie haimondus
 de Monte Albano eques occupavit proedictum castrum, de Revesto, 1374, 18 Aprilis: —

1192. — Littera donationis et confirmationis factae Domui Bonee Fidei super concessione 30 libr. piperis apud Massiliam. —

¹¹⁹³ 1192, mense Martio. — Ego G. Dei gratia Ruthemensis episcopus et Ego Roncelinus Dñs Massiliæ et vicecomes pro anima patris nostri et matris nostre et fratris nostri Barrali et Guillelmi grossi, et in redemptionem peccatorum nostrorum, donamus et concedimus in perpetuum, Deo et B^eM^e et Domui Bonee fidei, 9 uoc domus et de Ordine de Chartrosa, 20 libr. piperis annuatim, post natiuitatem Domini, quas uobis donamus et concedimus super portum. Adhuc uobis donamus et concedimus in perpetuum, et nullum usagium, vel pedagium, in omni possessione nostra de rebus uestris donatis etc. Ego Hugo de Baucio mando, uolo et concedo ut bajulus meus de Massilia quicumque sit, hac uisa pagina, annuatim Domui de Bona fide, quæ et Ordinis Carthusiae donet super portum Massiliæ tertiam partem de illis 20 libris piperis, quas Raimundus Gausfredus episcopus debet et Roncelinus pro anima Barrali et totius generis sui prefate domui donare statuerunt, et si noluerit facere iram, meam, incurreret et indignationem. p. 116. Et ego Dña Barrala predicti Dñi Hugonis de Baucio uxore hoc idem, sicut superius scripsit, et per me et per meos fieri mando, uolo et concedo. —

1292. — Carolus 2us Rex Iherusalem, etc. religionis uir F. Hugo prior domus Bonee Fidei ordinis cartusienensis, fidelis noster tam pro parte sua quam pro parte gude, domus et fratrum, ipsius nostre celsitudinis supplicauit ut contenta in privilegio supradictis et predicta domui confirmare de benignitate regia dignaremur; cuius supplicationibus inclinati predicta omnia, prout predicta domui et fratribus seu habitatoribus eius indulta fuerunt a Domino memorato, et eis idem prior et predecessores sui uisum fuit, rationabilitate pacifice et quiete ex certa scientia confirmamus, iuribus curie nostre et alterius cuiuslibet semper saluis. In cuius rei testimonium, perpetuamque memoriam, et predictorum prioris et domus cartulan, presentis privilegii, cum fieri et pendente maiestatis nostre sigillo iussimus communiri.

Datum, Arcis 1292, 30 novembris, Reg. 8. —

1292. — Donatio 10 librarum super gabellam Arcarum pro una missa dicenda singulis diebus 1292, 1^a Decembris. —

Carolus 2us Dei gratia Rex Iherusalem, etc. cancellarius Arcarum, presentibus et futuris

et futuris fidelibus suis gratiam, et bonam voluntatem. Noveritis quod nos ad vener. domum
 monasterii Montis Rivi specialem affectum, ob reverentiam, summæ Regis habentes, idem
 monasterio divine pietatis intuitu, et ad hoc quod diebus singulis pro nobis quamdiu
 viverimus celebratur inibi una missa spiritibus stⁱ, nobis vero humanis rebus exemptis
 celebratur inibi una missa pro animabus nostræ parentumque nostrorum, coronatorum
 provincialium, libras X. perscipiendas annis singulis in festo B^{ti} Michaelis super q ab ella
 curia nostræ - castri Arcorum, duximus in perpetuum concedendas. hujus concessionis nos-
 tros fructus predictum, monasterium effectualiter patiri volentes, fidelitati vestræ proesentem
 tenore precipimus quatenus visis quantum, pro vestra cautela opportunum fuerit ac de in-
 de restitatis dicto monasterio seu presentanti illos pro ejus parte presentibus litteris apud
 monasterium, ipsum, pro ejus cautela perpetuo remansuris predictas 10 libras annuatim,
 in predicto festo B^{ti} Michaelis dicto ejus monasterio seu ejus pro eo munitio de pecunia
 q ab ella predicta existente vel futura per manus vestras solvere et exhibere absque
 difficultate aliqua proesentium auctoritate curatis, non obstantibus mandatis vel ordina-
 tionibus curia nostræ, quib uslibet quæ essent executioni presentium, in aliquo refragari,
 et eo quod non solveritis auctoritate presentium, quos quidem tam apud nos presentes
 quam vestros in ipso officio successores vim et vigorem similes habere precipimus,
 Apud ipsos recipiat. Donec ad cautelam. Nos enim illud per auditores computorum,
 comitatum, nostrorum, provincie et Folcalquerii vobis volumus acceptari. In hunc
 autem, testimonium, perpetuamque memoriam, et monasterio predicto cautelam,
 presentes litteras appendenti majestatis nostre sigillo jussimus communiri. Datus
 Draguriani 1292, 12 dec. ind. 6. Reg. nostrorum, anno 8. 2. — 18 dec. D. Guichardus
 prior Montis Rivi et D. Guillelmus Olivararius prior Vernæ dictam donationem, presentantur vic-
 j. 115 - aris curia Arcorum, et vicegalleario confirmandam, et in perpetuum observandam, etc...

1297. — Salva gardia et exemptio omnis pedagi Lisdæ etc.

Carolus 2us Dei gratia rex Tarsalem, etc... Notum facimus universis proesentibus privi-
 legium, in presentibus proesentibus et futuris, quod olim B. memorie D. Raimundus Bereng-
 arius comes Provincie et Folcalquerii avus noster concessit privilegium, in hac forma:
 In nomine etc... 1233, 22 kal. oct. Nos Raimundus Berengarius etc... Nos itaque sa-
 militer, animos, avi nostri prefati benignæ proposita conforantibus et ad monasterium, ipsum ob-
 reverentiam

reuerentiam, B^{ea} Maria cui deditam est, animo charitativo directi privilegium, ipsi
un, memorati predecessores nostri de certa nostra scientia et speciali gratia per
nos estet nostri privilegii et oriam, confirmamus. In cuius rei testimonium, per
petuamque monasterii predicti cautelam, praesens confirmationis nostrae privilegium
exim fieri, et pendente sigillo maiestatis nostrae iussimus communiri. Datum,
Aquis 1297, 26 octobris, Reg. nostrorum, anno 13°. —

1297. — Carolus 2us & ci gratia Rex Ierosolam, etc. ... Vicaris et iudici Me-
arum, ac bajuli et iudici Brinoniae etc. — Ad venerabile monasterium, B^{ea} Ma-
de Monte Rivo specialem, dirigentes affectum, predecessorum, nostrorum, qui ipsi
et gratias prosecuti sunt et foris plenitudine conserunt, laudabiliter in hoc
reando vobis monasterium, idem, fratres, homines, animalia pastorum, domos,
res et bona eius omnia ceteraque sibi pertinentia sub securitate, favore
et omnimoda protectione nostra benigne recepimus et retinuimus gratiose
fidelitati vestre tenere praesentium, sub obtenta gratia nostrae, et
omni qua possumus directione mandamus quod dictam monasterium, fratres,
homines et alia, nostris in hoc benefactis deo etc. occurrentes
protagere, fovere et mantentere ceteris, et a cuiuslibet et temerarii molesta-
toris impia vexatione malignorumque detestandis incursibus viriliter de-
fatis, et prodergan, consequimini acinde inestimabiles, eterne retributionis mer-
cedem, nostram, vobis benivolentiam, et gratiam, specialiter vindicatis: praesen-
tes autem, litteras post convenientem inspectionem, earum, rectitudo et emanare
volumus praesentanti ad vestram, singulis efficaciter in antea validas. —
Datum Aquis 1297, 25 octobris. Ind. 11. Reg. nostrorum, Anno 13°. — f. 471.

1298. — Quod in diocesi Tholonensi et Brinonia possumus
acquirere bona usque ad valorem, libr. 50 annui redditus etc. 1298, 22 Martii.
Carolus 2us & ci gratia Rex Ierosolam, et Siciliae, Ducis Apuliae et princeps Capuae
Provinciae et Forcalpue comites religiosi viro Guichardo priori monasterii Montis
Rivi, ordinis cartusienensis, dilecto et devoto meo salutem et dilectionem, sinceram
applicacionibus vestris benignis ammentes quod in diocesi Tholonensi et in
Brinonia et pertinentiis eius acquirere videm, monasteria vestra possitis in capitalibus
emplonis

emptionis sive permutationis, sive legati ultimi voluntatis, sive donationis simplicis inter vivos aut cujuscumque legitime contractus alterius terrarum, possessiones et f. 146. bona usque ad Woloren, librarum quingenta annui redditus, dummodo terra, possessiones et bona eadem, feudalia non sint, et quod subiecti nostri ex praemissis causis vobis et monasterio vestro conferre valeant, de certa nostra scientia et specialiter gratia plenam, vobis tenere processum, auctoritatem, concedimus et liberam licentiam, impertimur, jure us curiae et ejuslibet alterius in aliis semper solis, in ejusdem fidei, testimonium, et cautelam, praesentes litteras nostras pendente sigillo maiestatis nostrae munitas vobis duximus concedendas.

Datum. Aquis. 1298, 22 martii, Reg. nostrorum, anno 14. —

1308

6. 1307. — Privilegia varia Caroli 3ⁱ pro 6 libris valentibus 10 flor.

Carolus 3us Dei gratia Rex Ierosolym, etc. Clavariis Massilie praesentibus et futuris fidelibus suis gratiam, suam, et bonam voluntatem. Olim, vobis nostras duximus litteras insubscriptae continentiae post salutem, religionis viri F. Joannem prior monasterii Montis Rivi ordinis Cartusienis devotus noster conquisitor quod cum Nos eidem priori et conventui praefati monasterii perceptionem, 6 libr. Reg. annuatim, super jure et praesentibus clavariis dictae civitatis Massiliensis ab olim pro elemosina duximus concedendam, prout plane continetur nostrae litterae inde datae. In tamen, praesens clavaria ipsas 6 libras regales eidem priori praedicto jam, praeterito tempore non solvisti, super quo nostra provisione petita, volumus et sub obtentu nostrae gratiae firmiter et expresse mandamus quatenus tu praesens clavaria tam, praeterito tempore, sive tui officii, sive praedecessoris tui quo non est ipsis priori et conventui de praefata pecunia satisfactum. Quia deinde in antea donec in eodem officio fueris, nosque clavaria futuri eidem priori et conventui seu dicto monasterio vel eorum procuratori vel nuncio quod eidem, praefatas 6 libras regales anno quolibet de pecunia officii vestri existente vel futura per manus vestras nullo alio expectato mandato juxta dictarum primarum litterarum, nostrarum, continentiam, solvatis generali ordinatione nostra de totali pecunia comitatuum nostrorum, Provinciae et Forogueri nostrae curae pro parte nostrae curiae transmittenda, ac quibuscumque aliis mandatis et ordinationibus nostris sub

sub quacunque forma verborum, jam vel in antea faciendis per quos praesentibus, executioni impediri possent, aliquos vel differri, non obstantibus quoquo modo. —

Datum, Aquis ¹³⁰⁸ 1307, 3 martii, 5to Regni. notorum, anno 23°. —

7. ¹³⁰⁸ 1307. — Confirmatio donationis D. Bonifacii de castellana facta per Carolum & comitem Provinciae — 1307, 3^a Martii. —

Carolus 8us Dei gratia rex Jerusalem etc. ... Universis praesentes litteras inspecturis tam praesentibus quam futuris sacrum, adiuven, apta compendia affectui benigno praesequimur illorumque prospectus dum commodum possumus in caris affectibus promovemus. Sane religiosus vir F. Joannes prior monasterii Martis Rivi, ordinis cartusensis, devotus noster nostra nuper exponit maiestati quod Bonifacius de castellana miles dudum, Dominus de castellana concessit monasterio memorato ac dicto priori et conventui ejusdem monasterii pro se et successoribus eorundem, ut per totam terram ejusdem Bonifacii possent communia animalia pasturare, ac vendere et emere, immittere quoque et extrahere sine aliquo pascuagio seu ^{minio} pro^{mo}, ac obique quibus pedagio atque laeda et qualibet alia prestatione quocunque nomine censatur, prout in instrumento publico inde facto plane asseritur contineri; de o^{mn}ib^{us} per eundem priorem supplicatione subjuncta, ut cum dicta terra quam ipse Bonifacius tenuerat, in manus nostras curia nunc existat, pro majoris cautelae suffragio, quo prodesse non officere conuenit, concessionem, confirmare jam dictam, de benignitate regia dignaremur. Nos igitur ex illo devotionis instinctu qui ad ecclesias et alia pia loca nos provehit, quoniam ad ipsorum prospectus et commoda nos inducit, ejusdem prioris supplicationes, hujusmodi admittentes concessionem, jam dictam, quatenus provide facta est eum conditione subscripta ratam et gratam, gerimus eamque de speciali gratia et certa nostra scientia tenore praesentium, confirmamus. Ita tamen quod per priores et conventus dicti monasterii, qui nunc sunt et praeterea fore fuerint, super dictam monasterium, in dictam terram, ultra 50 de Aquis tri-canaria nullatenus immittantur; Turibus aliis curiae nostrae et cujuslibet alterius semper solvis. In cujus rei testimonium, dictorum prioris et conventus ac monasterii cautelam, praesentes nostras litteras fieri et pendente maiestatis nostrae sigillo judicimus.

simus comminari. — Datum, Aquis 13⁰⁷, 3 martii, Regn. nostrorum anno 23°. —

13⁰⁸
13⁰⁸. — Litterae protectionis Caroli 2ⁱ comitis Provinciae — 13⁰⁹
13⁰⁸, 21 martii.

Carolus 2us Dei gratia Rex Ierosolym, etc. . . Berthando de Massilia milite dilecto familiari et fidelissimo gratiam, suam et bonam, voluntatem, Recognoscentes a Dei Patris dextera quicquid sumus et possumus digne ad ejus honorem et gloriam, personis favemus religione conspicuis et de piorum, praecipue protectione locorum, specialium curam, volumus esse nobis, ut qui gratiam habet et impendit, tibi devotum, nullis obsequium, dignanter fiat nobis proprius ex studio favorabilis protectionis illorum, cujus considerationis intuitu ad vener. monasterium, Montis Rivi, certis censibus ordinis, in domo Domini claritate sive radiantis, habentes esimiae devotionis animam, et intimae charitatis affectum, monasterium, ipsum, necnon personas, grangias, res et loca quolibet ad illud spectantia praesentium, tenore sub nostra protectione recipimus ac nobis praecipue defensionis praesidio acceptamus, ut eo protectum cariores habeantur a gentibus et ab unoquoque favorabilius pertractentur. Quia igitur nostra susceptio erit illis tanto amplius utilis quanto solertius circa id inhaerebit specialis vigilantia protectoris: Ecce te conservatorem, et executores, illius praesentium, auctoritate statimines tuoque fidelitate sub obtentu gratiae nostrae committimus et mandamus quatenus monasterium, ipsum, personas, grangias, res et loca illius a quorumvis injuriis, molestiis, violentiis et offensis efficacibus remediis protegas, ac in illorum, juribus, bonis et possessionibus quocumque nomine censentur opportuno favore defendas non permitturus ipsum, in illis per usurpatorem, occupatorem, aut vexatorem, quemlibet prius, opprimi quomodolibet vel turbari, quinimo audentes in contrarium, curas debita coercione repellere in quantum ad te poterit pertinere. Ita quod cum nostris affectibus in hac parte concurrens id quod circa praemissa tibi per nos iungitur studas efficaciter exequi sicut capis de diligentia commendari. Prosentibus litteras apud domum Montis Rivi volumus remanere efficaciter in antea valentes. Datum, Aquis 13⁰⁸, 21 martii Regn. nostrorum 24. — Obiit Neapoli 13⁰⁹, aetatis 61, regn. 25 per ^{apud} mensas in choato⁽¹⁾, qui bellis satis infelix, pacis artibus insignis vixit, extitit, affabilitate, beneficentia et magnanimitate altus Alexander dictus. —

(1) Son yutapha dans l'apex des dominions de Naples, mort 1309, aetatis 61 regn. 25. Obiit Neapoli 1309, aetatis 61, regn. 25. per mensas in choato⁽¹⁾, qui bellis satis infelix, pacis artibus insignis vixit, extitit, affabilitate, beneficentia et magnanimitate altus Alexander dictus. —

1306
1. 1306. — Litterae protectionis Roberti contra habitatores Signa et Meunoe. — 1306, 2^a Martii. —

Robertus primogenitus Ill^{mi} Jerusalem, et Siciliae Regis, Dux Calabriae et... officialibus Arcarum, et Brinonice etc... pro parte religiosorum, prioris et conventus monasterii Montis Rupi, cartusienis ordinis, etc... fuit super nobis expositum, cum querela quod bajuli familiares seu domestici homines castorum, Vallis de Signa et de Meunoe Dⁿⁱ Massiliensis episcopi de ipsius scientia, voluntate seu patientia spiritus magnam, duci, cum nonnullis suis complicibus inmentes in, patres, donatos et familiares ipsius monasterii, annis tam proxime proteritis quam praesentis, eos verberibus et vulnibus affecerunt, destruendo domos granarum, quidem monasterii et diripiendo ac apportando bona ipsorum, blada etiam, penitus devastando et alias monasterium ipsum, cum dictis granis etiam, annuendo in animalibus et rebus aliis eorundem, quibuscumque, multiplices ^{molestas, injurias} ~~injurias~~ et oppressiones quamplurimas in personis et bonis eorum, inferre minantur. Cum itaque provisionis nostrae remedio fuerit inde suppliciter impetratum, Nos qui tempore nostri regiminis ecclesiarum, et piorum, locorum, quorumlibet et bona et iura manutenere ac eorum, personas protegere a quibuscumque injuriis, Auctoritate, pro posse disponimus: Hoc si vera sint graviter et maleficientes devotioni vestrae districta praecipimus quatenus dictum, monasterium, cum granis suis in possessione vel quolibet eorumque, juriisque bonorum, ac personas ejusdem, monasterii justis foris procedo defendentes, non patiamini dictos exponentes in eadem, possessione vel quolibet dictorum, bonorum et juriis, in qua rationabiliter eos esse comperitis seu alter quomodolibet in rebus et personis eorum, a praedictis hominibus dictorum, castorum, et quibuscumque aliis molestari, gravari vel opprimi minus juste aut aliquam, violentiam, seu injuriam, eis minus debite irrogari. Data Tharason 1306, 2^a Martii. —

Hae litterae bene sunt presentate clero suo seu vice bajulo Brinonice per D. Jacobum, Vincentium procuratorem, et judici Arcarum, 20 Aprilis. —

2. 1309. — Salvaguardia, exemptio omnis p^{er}agii et confirmatio omnium bonorum cartusiae Montis Rupi, Roberti regis Jerusalem, et comitis Provinciae. 1309.

3. 1310. — Confirmatio Roberti de 10 libris huius cartusie solvendis pro una missa dicenda singulis diebus — 1310, 20ta Aprilis.

Robertus Dei gratia rex Transaleni, etc. Cabellanus Arcorum, etc. supplicato nobis pro parte religiosorum, prioris et conventus Montis Rivi ut paternas litteras confirmare dignaremur pro plenioris cautelae suffragio et de ipsis 10 libris mandaremus eis satisfactionem, impeditam, pro festo ^{Sancti} Michaelis praeterito pro quo eas non receperunt, quam in antea singulis annis in eodem festo successive futuris. Ecce qui paternarum et regiarum in eis praesentium, quae antea ab eis et aliis aliis parentum, nostrorum, salutare remedium, conferant sequi disponimus per scriptas litteras et omnia singula quae continentur in eis de certa nostra scientia et speciali gratia confirmamus etc. Datis Arvenis in camera nostra 1310, 20ta mensis, Ind. 8^a Regn. nostrorum, anno 1°.
D. Bertrando Bertrandi priore Montis Rivi. —

4. 1315. — Litterae 2^{ae} Roberti protectionis cartusiae Montis Rivi contra habitantes Signoe et Meunoe — 1315, 1^a octobris. —

Robertus Dei gratia rex Transaleni, etc. Senescalis Provinciae etc. In nobis religiosi viri prior et conventus monasterii Montis Rivi, ordinis Cartusienensis, Massiliensis diocesis, de officiis nostris quae auctoritate monstrant quod homines castorum, Signoe et Meunoe ipsi monasterio vicinorum, vassali reuer. patris Massiliensis episcopi assumpta reprobos temeritatis audacia contra privilegia immunitatis religiosorum, ipsorum, nec minus conventiones et pacta inter religiosos hominesque praedictos habita hinc inde territoria ejusdem monasterii, ac in eorum, propria forant, praesument accedere et arbores in ipsis reperitis incidere, devastare prata, vineas pariter et segetes monasterii praedicti, aliosque plures enormes religionis ejusdem, injurias erogare: recurrentibus ergo propterea ad maiestatem nostram, religionis ejusdem, Nos illatos quascumque religionis personis injurias detestantes; Idelitati vestrae committimus et mandamus quatenus requisito primo auctoritate praesentiam, episcopo Massiliensi praefato cum homines castorum, ipsorum, subesse dicantur, et in quos idem episcopus merum et mistum habere imperium, proponitur, et huiusmodi vassales nos toliter ut praesentibus excedentes debite corrigat, et a praedictis injuriis opportuna cohibeat, nisi memorati homines ab inde resipiscant. In praesentibus quam, vos alii senescalli successive futuri, si res ita se habeat, attendentes ^{nos}.

nos devotis nostris eisdem, oppressiones illicitas a quibuscumque inferri equanimiter
 nolle pati, religiosis prefatis adversus hominum, praedictorum, turbationes indebitas
 et injurias ad quas cumque molestias per discretum officium vestrum praesidia curatis assis-
 tere prout videritis expedire, ut talium repressis praevis conatibus religiosorum, eorumque
 status remaneat in quiete, praesentibus post opportunam, inspectionem, eorumque
 remanentibus praesentanti efficaciter in antea valituris. - Datum, Neapoli 1315,
 1° octobris, Regn. nostrorum, anno 7°. - D. Bertrando Bertrandi priore et D. Audeberto pro-

5. 1315. - Litterae 3^{ae} Roberti protectionis cartusiae Montis Rivi contra
 habitantes Signae et Meunae - 1315, 24 octobris. -

Robertus etc. ... noxiter ad audientiam nostram, religiosorum, molestis nobis
 quocumque detulit quod homines Massiliensis episcopi divina nostroque timore
 postposito, necdum, curaverint a praefatis injuriis, oppressionibus atque molestiis soli-
 tis resciscere sicut debent, quinimo ut praemissa religiosis eisdem, in personis, pos-
 sessionibus, bonis et juribus alius monasterii praedicti peiora prioribus inferunt
 incessanter, Nos ergo praemissa si veritate nitatur ^{tantus!} eo gravius detestantes quo in
 his nostri auctoritas culminis vilipendi videtur ac volentes religiosos ipsos sub
 paternae nostraeque praesentis (ut praedictum) protectione receptos ab illicitis oppressio-
 nibus quorumcumque defendi, Fidelitati vestrae sub oblata gratia nostrae districtae
 praecipimus quatenus memoratis religiosis per scripta litteras nostras prout ad
 uniuscujusque vestrum spectat officium, efficaciter observantes, eis in defensione
 p. 151. ac maintenance personarum, possessionum, bonorum, et jurium, quorumcumque
 monasterii Montis Rivi antedicti, ad requisitionem, ipsorum, sic rutiliter assistatis iuris
 praedictis quod nocendi facultas indebita in personis, bonis et juribus monasterii
 supra praefatis eisdem, hominibus et aliis molestatoribus quibuscumque de cetero ad-
 mittere, et religiosorum, ipsorum deinceps ad nos quocumque de simili non perantur,
 praesentibus post opportunam, inspectionem, eorumque remanentibus praesentanti, effi-
 caciter in antea valituris. - Datum, Neapoli 1315, 24 octobris, Regn. nostrorum, Anno 7°.

1344
 6. 1323. - Confirmatio 2da Roberti de 10 libris huius cartusiae solvendis
 pro una missa dicenda singulis diebus. - 1323, 11^a Martii. -

Robertus Dei gratia Rex Ierosalem, etc... cabellariis Arcarum, etc... pro parte religiosorum virorum prioris et conventus monasterii Montis Risi nostri, fidelium, fuit notior celsitudini, neper expositionem, ut cum de solvendis eis cum quolibet in festo ^{Sancti} Michaelis coron. provin. libr. 10, de quibus eis super jurebus cabellae predictae terrae Arcarum, prout dicitur pater noster, per nos ipsi religiosi inibi percipit lib. as. confirmatis 1310; daremus vobis per alias nostras litteras expressius in mandatis, tamen satisfactionem, exinde debitam, assequi nequiverint. Ad ipsorum igitur religiosorum instantiam, potentium, suppliciter per nos provideri eis exi. remedio opportuno, fidelitati vestrae tenore praesentium, mandamus expressa, quatenus eisdem, priori et conventui aut eorum procuratori seu nuncio pro eisdem de predictis libris 10 monete profatae pro praeterito tempore anni praesentis, si pro illo sibi satisfactum non est usque nunc, de quo certificari curatis, et deinde in antea iuxta tenores patrum, et nostrarum, litterarum, quas exinde habent, per vos in quibus expedit observandas anno quolibet in festo predicto, prout conventionum, est hactenus sine defectu et difficultate quibuslibet et satisfactionem, impendatis debitam, de pecunia propterea stabilita quodoxin, de his quae solvitis suis vicibus recepturi, necnon transumptum, praesentium, in forma publica originalibus remanentibus praesentibus, non obstantibus etc... Datum, Ar. univ. 1323, 11 martii, Regn. nostrorum, Anno 142. —

Robertus Rex Siciliae obiit 1343, 19 Januarii Neapoli, postquam, regnasset ab obitu patris 33 annis 8 mensibus diebus 15, vixisset 66. Fuit pietatis et sapientiae mirabilis, justus, benignus, religiosus, philosophicis etiam ac theologicis facultatibus instructus, armis itaque bello insignis et maximis rebus gestis memorabilis. Sepultus fuit ibidem, Neapoli in magna pompa et ingenti omnium dolore in ecclesia ^{Sancti} clare monasterii a se constructi et inhabitati ^{Sancti} Francis quem octavo ante obitum, amissa professione in monibus ministerii laboris, in infirmitate decumbens sumpsit. Ex suprema ipsius voluntate declarata Joana ipsius ex filio Carolo nuptis 15 annorum nata proclamata est Regina una cum Andrea Hungaro ejus sponso. —

p. 152. 1345. — Confirmatio Dominae Joannae 10 libr. Arcarum — 1345, 13 Aprilis.
Joanna Dei gratia Regina Ierosalem, etc... cabellariis Arcarum, etc... Abolens
1292

1292 gloriosa memoria Reverendus Pater archiepiscopus noster religiosus et viri priori et conventui monasterii Montis Rivi his devotis fidelibus atque nostris suis concessas litteras in hac forma: Robertus etc. 1310. . . Nolentes igitur executionem, huiusmodi arrearum, librarum, proterita cuiuscunque mandati nostri contrarii, et specialiter obitus profati Dni Ari nostri in aliquo quomodolibet impediri: Fidelitati vestre de consilio et assensu gubernatorum, et administratorum, nostrorum, mandamus et iubemus expresse quatenus tam, vos presentes quam vos alii successive futuri in ipsarum litterarum continentiam, et tenorem, per vos in omnibus quibus expediat efficaciter observandum, exequi sine contradictione aliqua studatis ordinationes seu mandata quocunque contrario per quod effectus presentium, impediri possit seu aliquo, vel differri et specialiter obitu dicti Dni Ari nostri executioni presentium, non obstantibus etc. . . presentibus post opportunas inspectiones, eorum, triumphum, per vos ipsarum, in forma publica recepto pro cautela remanentibus presentanti. - Datum, Neapoli, in camera nostra 1865, 13 aprilis, ind. 13, regni nostrorum, Anno 30. - D. Persevallo Vincentio priore Montis Rivi. -

2. 1345. - Quod in omnibus causis nostris contra quas cumque personas etc. . . procedant summatione de plano sine strepitu et figura iudicii etc. 1345
 Ioanna Dei gratia regina athenarum etc. . . benedictis et universis officialibus comitatum, provinciarum et solaciarum etc. . . Nos religiosorum, patrum et commendarum et prosequi monasterii Montis Rivi, cartusensis ordinis, quod cum bonis suis omnibus sub nostra protectione consistit, quantum commodum possumus protegere disponentes volumus et fidelitati vestre de consilio et assensu administratorum, et gubernatorum, nostrorum, presentium, tenore mandamus quatenus de cetero unusquisque vestrum, prout scilicet officium pertinet in omnibus et singulis causis movendis per religiosos et ipsos seu procuratores ipsorum, contra quas cumque personas super petendis et habendis quibusvis bonis mobilibus et stabilibus, redditibus, iuribus, censibus, legatibus, oblationibus et aliis quibusvis quibus debitis qualitercumque et quomodocumque eidem monasterio seu ipsius monasterii fratribus ex quavis rationabili causa in generali vel speciali debitis seu debent procedatis summatione de plano sine strepitu et figura iudicii, oblatione.

tionem libelli et contestatione litis, dilationibus indebitis quibuscumque repulsis, iudicia
semper quoad alia per vos et vestrum, quolibet observata, ut sicut religiosi ipsi arti-
scen, vitam, ad salutem, animarum, degere, sic in humanis actibus prerogativa gau-
deant speciali: proventibus post opportunitatem inspectionem, eorum remanentibus proesen-
tante efficaciter in antea valentibus. — Datum, Neapoli 1345, 9^a maii, Regni nostrorum,
anno 32, ad instantiam, S. Petri alle Vincentii prioris Montis Rivi. —

3. 1345. — Quod Guillelmus Feraudi Dominus castri Guardoe reddat terras
et possessiones D. Raimundi Grassi profissi huius domus — 1345, 10 maii.

To Anna dei gratia Regina Tenuis alen etc. Seneschallis etc. sicut exponitur
vobis pro parte venerabilium et religiosorum virorum, Fr. Petri alle prioris et conventus
monasterii Montis Rivi, ordinis sancti iudei, de rectorum nostrorum, olim Raimundus Grassi
capellanus de valle obtulit scriptum, et donavit bona sua certa pure atque legitime mo-
nasterio supradicto. Sed quocumque predicti prior et conventus quod ex bonis ejusdem Rai-
mundi sitantibus in territorio castri Guardoe Guillelmus Feraudi ejusdem castri Dominus
colore quoque itaque quod bonum voca proconia fecerat quod quicumque teneret aliqua bona
in territorio dicti castri recognoscere illa deberet ab eo, quam recognitionem tunc ejus-
dem monasterii prior juris ignorantia et simplicitate fecisse non fecit, plus posses-
siones et terras ad ipsum monasterium, ex promissa causa rationaliter et de jure
spectantes occupavit prohibito ac alienavit in iuris injuriam, predictique monaste-
rii notorias, lesiones, super quibus nostra ^{no?} per ipsum, exponitur, parte humiliter
provisione petita. Nos ecclesias ecclesiasticas et personas nullas, potentes in his
juribus lesiones, et attendentes quod ejusdem prioris ignorantia nullum debet, eo de-
functo, predicto monasterio in his juribus offerre prejudicium generale, volumus et
prosentium tenore mandamus quatenus etc. memoratum, Guillelmum, ad traditi-
onem, integram, promissam, terrarum, et possessionum, occupatarum, per eum,
taliter predictis supplicantibus seu monasterio faciendam, cum fructibus qui ex illis
medio tempore sunt perceptis cunctis presentium, auctoritate compellere per debita
et opportuna remedia quae convenire videritis, calumniis remotis quibuscumque,
manutentari de eis supplicantes ipsos dictumque monasterium, super eorundem, posses-
sionum, bonorum quamvis potentis illorum, iura cum nostri pro eis in potestate, ita quod
non

non oporteat ulterius nobis scribi; pro eis autem remanentibus presentanti etc.
Datum, Neapoli 1365, 10 maii, Regni notturni, Anno 30. — Vide fol. 409. —

4. 1365. — Hortatur Episcopum Massiliensem quod nos permittat colligere
Tasas Bellimontis — 1365, 20 maii. —

In nomine Dei gratia Regina Tenus alon, etc. Venerabili patri Episcopo Massiliensi
Devoto suo gratiam suam et bonam, voluntatem. Nos ^{ca.} vos facimus per presentes
quod inter cetera loca Provinciae Divinis dedicata ab egressis ad venerabile monasterium
B^e Me de Monte Rivo, cartusensis ordinis, speciales devotiones, gerentes, illius quo-
que injurias a molestia nobis adveniant, et utilia per consequens valde grata,
sane habuit heret. vestra. Tr. Pateralli prioris et conventus praedicti monasterii obla-
ta petitis data nobis, quod quavis ab eo tempore cujus in contrarium hominum,
positus memoria non extare monasterium ipsum, ejusque priores et fratres continui
fuerint recipere et habere, receperint et habuerint in territorio Meense in certo scilicet
loco ipsius territorii a certis laboratoribus tasas jam dicti loci; a 15 tantum
annis vos vestriq. predecessors Massilienses proales, non ut credimus, ex certa
scientia, sed quod ammodo per incuriam, ratione seposita ac non auditis coram,
nobis prioribus monasterii praedicti, tasas ipsas recepistis et ad possessionem recipere
invitis et contradicentibus priore et fratribus monasterii memorati praeter offer-
sam, Dei in animarum, coram, perniciem, et dicti monasterii (cujus debitis protec-
tores existere) grave damnum, cunctis quod excellentiae nostrae (sub cuius protec-
tione monasterium ipsum, ejusque omnia bona habemus) auxilio implorato, de-
voti vestri, harum tenore requirimus et hortamur quod pro honore Dei ac nostra
diligentia advertentes quod non deat patamitatem, vestram, a qua habet tramite rati-
one extendere, quomodolibet deviare in malum, aliorum, maxime dictarum, alon-
filium, quorum, oculi circa superioris actus quasi cornu, dedit semper inspiciant, huc-
usque in praedictis per vos vestrosque predecessors Massilienses proales male
gesta debite corrigatis, et ubi de praedictis, nobis debita pars fiat, non expectantes
variorum, judiciorum, anfractus, sed ipsi am tantum, puram et simplicem, instantiam,
veritatis reformationis dictam, monasterium, ejusque priores, et fratres ad possessionem,
coram, praedictam, recipiendi tasas jam dictas in praedictis locis etc. presentibus
post-

post oportunam inspectionem, eorum remanentibus presentanti efficaciter in antea va-
litis. - Datum, Neapoli 1345, 20 maii, ind. 13^a Regn. nostrorum, anno 2°. -

5. 1345. - Confirmat litteras Caroli 2ⁱ quod in diocesi Tholonensi et Bri-
nonia possimus acquirere bona usque ad valorem, librarum 50 annui redditus
etc. 1345, 16 iunii. -

Toama dei gratia Regni a Ierosolam etc. religionis viris prioribus monasterii
Montis huius, ordinis cartusianis, presentibus et futuris dilectis et devotis suis salutem
et dilectionem, sinceram. supplicata noviter pro parte vestra excellentiae nostrae devo-
tius ut cum ^{bonae} memoriae Karoli 2° pro avus noster et Dominus Rex quoddam
priori tunc dicti monasterii direxerit et concessit litteras tenoris per omnia et conti-
nendae sub sequentis: Carolus 2° etc. 1298, 22 martii. - Ignoramus, vobis gratias
ipsam, per nostras litteras confirmare. Nos autem, vestris in hac parte supplicationibus
inclinatorum, processuum quoque nostrorum, in his et aliis quae in vestram, et dicti
monasterii redunt aut commodum, et quietem, et utilitatem prosequentes, vobis si mandum
existit praedictus redditus annuus dicti vestri monasterii acquisitus vel si forte
fuit et in parte pro eo qui ad acquirendum, restat: quod in praedictis diocesi Tholonensi et
Brinonia et pertinentiis ejus acquirere possitis videlicet possessiones et bona usque ad
praedictum valorem, librarum 50 annui redditus, dummodo terra, possessiones et bona
eadem, feudalia non sint, et quod subiecti nostri ex praemissis causis vobis et monas-
terio vestro conferre valeant de certa nostra scientia et speciali gratia plenam, ten-
ore praesentium, auctoritatem, concedimus et liberam, licentiam, impertimur. Remit-
tentibus vobis et ipsi monasterio vestro ad cuius gratias promovendum ad devotio specia-
lis nos excitat, censura rationis hortatur et futura ex divinae gratiae praemiatio
talem, auctoritat. . . . . pie de praedictis certa scientia nostra speciali gratia
jus laudum seu trecenti, quod pro nostra curia debetur. Quapropter damus
horum pie expressis in mandatis senes castis nostris praedictorum, comitatuum, pro-
vinciarum et solarguerii vel eorum locatamentibus presentibus et futuris quod os huius-
modi bona acquirere praedicto monasterio libere et absque jure praedicti laudum
seu trecenti sive quod ex eis debetur modo narrato superius permittant et etiam pati-
antur, hisj unibus curia et ejuslibet alterius semper salvo. In cuius respectum, testamur
omnium.

onibus et cautebas, presentes litteras nostras pendente sigillo excellentissime nostre unitas
vobis duximus concedendum. Datum in castro et terra prope castum, maris de stabia
per vener. p. Pogonim Archiepiscopus, Daron. Logothetam, et prothon. Regni Sicilia
1345, 16^a junii, Regni nostrorum Anno 3. —

6. 1345. — Quod debitores huius domus compellere possimus tanquam
debitores fiscales. — 1345, 29 junii. —
To amia Dei gratia Regia a Ierusalem, etc. pro parte monasterii Montis Rivi, con-
tinentis ordinis, de partibus iuris seu religionum, virorum, prioris et conventus quidam
spiritualium, doctorum, monachorum, fuit excellentissime nostre nobis supplicatum, ut exiger-
di eorum debitorum et alia jura quolibet et tanquam fiscalia propter sumptuum, habearum,
distractionum, et longorum prosecutionum tota quia pp. non obque multiplices detrim-
-entes perferunt protestationem, concedere de speciali gratia ob divinam presentem, reve-
-rentiam benignam dignaremur. Nos vero certitudine informata per se dignos qui
principalia officia exercebant in comitatibus supradictis, quod specialia monasteria
nostra s. m. de Nazareth de Aguis, et s. m. de Magdalene de s. m. Maximino similes,
concessionem habent. Inductae quoque specialis devotionis affectu quoad dictam
monasteriam, perimus religionem venerabile, ac famulatum ibi pro vita ac sancti-
-tate pariter exemplari maiore, insuper pietatis missarum, et orationum, suffragiorum quae
inibi pro animabus predecessorum nostrorum, nostraque salute jugiter exhibentur. Vobis
et cunctis vestris, presentibus, tenore de certa scientia nostra jubemus expressere,
-quatenus vos et officiales pro et ad unumquemque tempore officii sui spectaverit, debi-
-tores. quos cumque dicti monasterii Montis Rivi tanquam pro preterito tempore quam
deinde in antea pro futuro tanquam debitores fiscales compellere nisi vicebus sta-
-tutis: Nosque senescalli compelli ad requisitionem, vobis exinde faciendam, man-
-datis et etiam, faciat cum promptitudine opportuna quod possit inde merito
commendari, presentibus et emanantibus presentibus efficaciter in antea valueris.
Datum in castro et terra supra castum, maris de stabia, 1345 die plurima Junii
Regni nostrorum, Anno 3. —
7. 1345. — Donatio de oblationibus salis quas cartaria Montis Rivi percipit an-
-nualiter in gabella salis urbis Acrearum. — 1345, 23 junii. —

Et ei gratia Regina Terasalem etc. universis presentes litteras ins-
 -pecturis etc... Sane fama referente procerum, diebus proximis dum, super sancta-
 -riis pensaremus attendentes celebritatem, missarum, orationes assiduas et pia opera
 cetera quae in ven. monasterio S^o M^o de Monte Rivo, castroensis ordinis, per religio-
 -sos viros priorem et fratres ipsius monasterii exercentur assidue, et considerantes etiam
 devotionem, immensam, quam erga ipsum monasterium et fratres degentes in illo
 clare memorie Reges incliti ven^{ti} Dⁿⁱ pro avus et avus nostr^{us}, non clausis sed ex-
 -pansis longitatis manibus habuerunt, sicut per ipsorum regum litteras clare
 patet, specialis nos excitavit devotio fuit censura rationis hortata, et totam fu-
 -turam, exinde divinae gratiae promissio coarctavit, ut eidem monasterio yusque
 priori et fratribus in illo degentibus aliqualem, ad ipsorum paucam, et recreatio-
 -nem, pariter gratiam faceremus, siquidem ex religioso viri Fr. Percevalli Vincentii
 de Aquis prioris dicti monasterii audito colloquio quod fratres ipsi inter cetera eis
 necessaria salis patienter defectum, et nequaquantes nos abstinere ulterius instructi
 dominicae charitatis, quia non de tam apud nos modicis provideremus eis deinde vidimus
 predicto monasterio yusque priori et fratribus in eo degentibus, et qui successive ins-
 -piratione divina morabatur in illo de decollis boni salis percipiendis per eos
 p. 156 vel eorum procuratorem, in perpetuum, anno quolibet sept^o et in gabellis salis castri
 nostri Arcarum, de predictis comitatibus Brovincie et Folcarum per manus ga-
 -bellatorum, nostrorum, dictos gabellae, vel factorum, ipsorum gabellatorum, nostror-
 -um, 1^a die mensis septembris vel infra ipsum, mensam sept^o anni cuiuslibet, qua-
 die seu infra quibus mensibus et optime in dando ipsi gabellae esse exponitur
 ac congruum, et necessarium, in recipiendo ipsis priori et fratribus reputatur. Harum
 serie de certa nostra scientia et speciali gratia tam pro remissione peccaminum
 predecessorum, nostrorum, quam prosperitate nostra gratiosius providendum; Volentes
 et eorundem, presentiarum, serie mandantes expresse tanto quanto efficacius
 possumus senescallis nostris dictorum, comitatuum, etc... Quod traditionem, dictarum
 decollarum, salis faciendam, dictis priori et fratribus vel eorum, procuratori seu
 nuncio non impediant, in aliquo differant vel perturbent, imo gabellae ipsas
 ad id arcte compellant per omnes, modum, quem melius viderint expedire pro monas-
 -terio memorato. Insuper injungimus gabellis predictis presentibus et futuris quod
 statim

statim ipsi ad 40 ollas boni salis anno quolibet in dicto 1° die mensis septembris
vel infra ipsius mensem dictis priori et fratribus debent assignare et... sicut eisdem
q ab illis per alias nostras litteras (127. 128) executorias demandamus, dilationi-
bus et protelationibus indelitis cessantibus quibuscumque. In cujus rei testimonium
presentes litteras fieri et pendenti in cellentis nostris sigillo jussimus commu-
niri etc. .... Datum in casarona prope castrum maris de Stabia 1345,
23 junii, Regn. nostrorum Anno 3°. —

8. 1345. — Litterae Joanne Regine pro jurisdictione d'Auronis. ^{1345.}
Joanna Dei gratia Regina Tarentis, etc. Senescallis etc. sicut
communis virtus generaliter reddenda est justitia singulis, sic singula-
riter singulari privilegio facienda est restitutio spoliatis. Sane pro parte
religiosi viri Fr. Persivalii prioris et conventus monasterii S.^{ae} M^{oe} de Monte Rivo
castusianensis ordinis, devotum nostrorum oratorium continens noviter lamentabilis
expositio facta nobis quod cum ipsi teneant et possideant per se et alias eorum
monasterii nomine possidentes totam jurisdictionem castri d'Auronis, Domini cas-
tri de Lucina de eorum potentia presumendo indolite proferentes possessiones
seu quasi jurisdictiones proprias seu partis ipsius per molestiam auctoritate propria spo-
liarent, illamque sibi restituere denegant et recusant in juris injuriam et ipsorum
exponentium prejudicium satis grave. .... quod nostris pro eis iuris opportu-
num remedium suppliciter petit imploratum. Cum igitur spoliatis iniuste eccles-
iasticis quoque personis pro cuius sit clericis restitutionis beneficio recommendum, Pi-
etate vestre presentium tenore committimus et mandamus expresse quatenus
tu presens senescalle, vocatis qui fuerint evocandi summarie et de plano sine sta-
piter et figura iudicii, oblatione libelli et contentione litis tibi contiterit de spoliatio-
ne promissa ad restitutionem jurisdictionis ipsius cum fructibus seu proventibus
medio tempore inde perceptis eisdem conuenientibus pro et justum, fuerit integraliter
faciendam presentium auctoritate procedas. Si vero spoliatores credant in memorata
jurisdictione seu parte ipsius aliquid jus habere illud si voluerint post restitutionem eor-
dem eorum competentis iudice ordine debito prosequatur, ipsaque demum possessione
restituta, in ipsa presens quamvis alii senescalli successore futuri prenominate
exponentes

exponentes et quoscunque alios eorum, nomine super possessione jurisdictionis proce-
 p. 157. - dictos, quandiu ejusdem possessionis justa causa duraverit, | justis favoris proestis
 manutinentes et defendentes non permittatis eos super possessione jurisdictionis ipsius
 per spoliatores eodem molestari seu quomodolibet turbari. Audentes in contrarium, per
 poenarum, impositiones et exactiones eorum, poenarum, aliisque debitis juris remedia
 desistere abinde auctoritate presentium districtius inhibendo, ita quod inde scribi talis
 ultimas non sit opus etc... Datum in castro novo fregis castri, mense de Habia 1365.

9. - 1345. — Mandat omnibus officialibus Provincie quatenus hoc mo-
 -nasterium, priores etc... quos sub speciali protectione recepit, sic viriliter
 defendere de... 1365; 2^a julii. —

Joanna Dei gratia Regina Jerusalem, etc... Senes callis etc... molestas sunt nobis
 quoque gravimena nostris inrogata fidelibus, sed quae inferuntur ecclesiis ecclesiasticis re-
 personis eo molestius graviusque perferimus quo magis ipsi ad affectu benigno prosequi-
 -mur, et commissores et commoda quantum honeste possumus libentius procuramus, bene
 habuit noviter quam cum amari perturbatione audisimus pro parte religionis rini h. Persivall
 prioris et conventus monasterii s. m. de Monte Rivo, Cantuariensis ordinis, devotionem orationem
 nostrorum, oblata in collatione nostrae petitionis. quod sunt nonnulli viri utique proposita alim-
 -ni ipsi monasterio ex propinquitate vicini qui de deo et nostra excellentia non viventes
 religionis ipsi quae claustralis obedientia a mundanis remoribus dantes equities,
 eorumque rebus factoribus et ministris verba inferunt, injurias faciunt, damna et oppre-
 -siones intolerabiles inrogare non cessant, postea manifestam animarum ipsorum peri-
 -cium, jurium, ipsorum proavitatis submisso calcaneo in nostrae excellentiae famam ipsorum
 et contumeliam: quodque dum ipsorum, neque hominum, continuata in hac parte
 transgressio et iniquitas excessiva necessario impulit priorem eundem egredi et aliquo-
 -rum, Dominorum vicinorum ipsi monasterio officialium, sub quorum jurisdictione malefac-
 -tores ipsi sistebant curiam, et existunt adire presentiam, petitiones talium, reparationem
 excessuum, et castigationem pariter excedentem, officiales ipsi quomodo in principio
 religionis ipsi se promptos ostenderent circa justitiam ministrandam, eorum tamen que-
 -relarum, et denunciationum, auditis ipsis excedentes data plenissima impunitas pariter relinque-
 -bant et relinquent. In quo illud sequitur et sagubatur iniquis quod homines ipsi sine
 eorum

eorumdem religiosorum, culpa facti durescentes inimici ad dictum monasterium fratrum
et eorum ipsius exterminium, totum ipsorum, posse procedere aut temere et procedere non
d. existunt. Petitis itaque pro parte religiosorum ipsorum, excellentiae nostrae devotiss
(protestatione praemissa per dictum priorem quoad vindictam, sanguinis non intendunt
eis supra his ne turbentur in divinis officiis) de opportuno salubrique remedio
solvendi. Nos ita attendentes quod ipsorum, pravorum hominum, culpa dictorum
officialium, dominorum, uti proponitur procedente defectu majus requiritur iudicium,
ad eorum extirpationem, ne crescant in gravibus consummatione ne offendant alter
ius sumptionem, ne appareant in conspectu hominum innocentium; Volumus et
Fidelitatem vestram praesentibus tenore mandamus quatenus tam vos praesentes quam
vos alii successive futuri senescalli et officiales praedicti viros tales maleficia huius
modi in res, fratres, personas et bona dicti monasterii committentes, de quibus per
inquisitionem, vobis contulerit, restitutis prius ablati et emendatis pariter damnis
datis si existant, vel ex competentis pretio si forsitan non extiterint, sic rigide
et asperè de commissis excessibus puniatis, iustitia mandante, quod ipsorum, puni
tio offensae Dei praeferri et alii caput erigere ad talia pertinet. Nos enim,
p. 158. volumus in defectu ministrandae per ipsos officiales iustitiae de malefactoribus ante
dictis ipsorum, malefactorum, punitionem, et castigationem, ad nostram curiam, per
tinerere. Et nihilominus dictum monasterium, fratres, res et bona ipsius quos sub pre
diali nostra protectione recipimus in contingentibus casibus, viciniliter pro parte
nostrae excellentiae adversus quorumcumque injurias et offensiones indebitas
iustis praesidiis et opportunis auxiliis manutenere, protegere et defendere pro
curatis, quod nullius molestiam, seu injuriam pertinet, et scribi vobis ulterius
non sit opus, praesentibus post opportunam, et cetera. Datum in castro nostro prope
castrum, maris de Stabia, 1345, 2 julii, Regni nostrorum anno 3°.

- 1358
1. 1357. — Litterae de exigendis 6 libris in clauaria Massiliae. 1357, 3 jan.
Philippus de Larento ill^m principis de Larento filius Reginalis in comitatibus
bus Provinciae et Forcarguarii vicarius generalis clauariae Massiliae etc. Reli
giosis viri F. Petrus Moneris prior monasterii Montis Rivi, ordinis castroclausis,
secretarius noster nostram praesentiam, ad eum gratiter est conquestris quod concessis alim
decimis.

elemosinis aliter conventui profati monasterii per reuelandae memorie D. carolum, 2. avi-
 nostrum, libris 6 reg. annuatim, superjunctis et proventibus dictae clauariae et deinde
 per serenissimam Dominam Joannam Reginam, etc. sororem, nostram, ad plenam
 gratiam cumulum, ad lib. coron. augmentatis, aliqui tamen predecessores tui a
 annis circa solutionem, hujusmodi facere reus erant, et tu pariter in eodem remi-
 tantia perseveras, non obstante quod per executorias litteras senes calli Provinciae
 de solvenda dictam annuam pensionem, habueris speciale mandatum, in ipsorum
 prioris et conventus evidens detrimentum, super quo nostra provisione petita. Nos
 vero illa quae ad elemosinas et pia opera pertinent exequi delectabiliter cupimus
 devotioni vestrae vicariatus auctoritate quae nunquam prodesse debet. De certa nostra
 scientia precipiendo mandamus sub poena lib. centum, quod quilibet qui contraire-
 rit irremissibiliter exigenda, quatenus statim receptis praesentibus, in praesentibus cla-
 uaria eadem, priori seu alii pro parte sua dictas libras 6 coron. per annum de
 pecunia jurium, dictae clauariae existente, vel primo futurae per manus tuas
 tam de praeterito tempore quo satisfaciendum, est dicto conventui usque nunc
 quam in antea profuturo donec in officio ipso eris, solvere et exhibere sine defectu
 et difficultate quolibet studuas et procures juxta ipsarum litterarum continentiam, et
 tenorem, et deinde vos successive futuri solutionem, hujusmodi facere anno quolibet
 modo praemisso integrabiliter studeritis, sicut poenam ipsam, incurrere formidatis, et
 recipiatis exinde de us quae solveritis singulis vicibus apud eam, praesentibus
 post oportuna inspectionem, earum remanentibus praesentanti efficaciter in antea
 valitis. Datum, Aquis, 1357, 3. Januarii. —

10. 1371. — Litterae confirmatoriae multorum jurium, Joanne Regine. ^{12 aug.} 1371
 f. 428 Joannae Dei gratia Regina Tensaler, etc. Senes calli etc. Sane pro parte
 ven. et religioni F. Jacobus prioris Montis Rivi ac fratrum, oblata super Majestati
 nostrae petitio continebat quod a tempore cuius in contrarium memoria hominum
 f. 159. non existit, tam ipsi quam, Donus Bonefideus, praedicti ordinis cartusienis, ex pia
 largitione quod am. Domini comitis Provinciae annis singulis perciperent lib. 6
 Massiliensium, et piperis lib. 20 superjunctis, redditibus et proventibus clauariae
 nostrae Massiliae, quae perceptis sunt eis necessitate temporis per carolum, 2. (1292) proavum
 nostrum

nostre confirmata et exhiberi iusta etc. et similiter per nostre celsitudinis litters confirmata liquet. quanta, in quarum utrumque lib. perceptionis possessione exponentes ipsi longo tempore fuerunt etc. postmodum vero malorum temporum curricula ingruente, fuerunt perceptione predicta privati, nec possunt illam percipere super ipsius iuribus clauaria Massilia propter multas assignationes personis aliis per curiam nostram factis. Idcirco pro ipsorum compensatione parte / int. Massiliensium hoc supplicationem, quatenus D. pietatis intuitu perceptiones ipsas dicto monasterio Montis Rivi confirmare, ipsas ad que presumuntur et de novo concedere precipiend ad per eos annis singulis in festo nostri Domini super iuribus et redditibus clauaria nostre Arcuum, et iuribus salis terrae ejusdem, decimas in aliter digni ordinar. Quorum supplicationibus benignius inclinetur etiam confirmamus et de novo concedimus precipiend ad annis singulis in festo ^{nostri} Domini super iuribus dictae clauariae Arcuum etc. Quapropter volumus et ob id predictis clauariis etc. Datur in Casasana castri maris 1371, 12 aug. Ind. 9. Regni nostrorum 292. 19 dec. fuerunt pueri catolici in casali.

11. 1371. — Ioanna Dei gratia Regina Ierosolam, etc. Sane pro parte vniuersitatis S. Jacobi et Wilhelmi prioris Montis Rivi fuit ad iurisdictionem nostram supplicationem, ut cum habent nomulla donationum, et immunitatum, privilegia dicto eorum monasterio a tempore foundationis ipsius pia largitione concessa, quorum aliqua per Carolum 1um Abbatem, et aliqua per Carolum 2um proavum confirmata fuerunt, in quorum possessione fuerunt et sunt etc. Quia praefatus monasterium, Montis Rivi etc. speciali affectu prosequimur etc. sectando in hoc religio et pia gesta duri proavi nostri praescripta privilegia et omnia in eo ^{et} contenta et participamus in orationibus patrum, praefatorum, tenore praesentium de nostra certa scientia et speciali gratia duximus et in possessione non sunt confirmanda etc. In cuius rei testem.

Datum in Casasana castri maris 1371, 12 aug. Ind. 9. Regni nostrorum 282.

1382, 22 Maii. — Ioanna Regina dum in capella flexis genibus oraret satellites missi a Carolo de Duracio crudeliter laqueos strangularunt et cupientes (ut alii) injecto ori pulvillo suffocarent. Laudatur prudentia, libertas ac magnitudo animi. Vixit annos 58, regnavit 38. — Ludovicus Andegavensis quem Ioanna adoptaverat in filium, et heredem Arvernonem, accedens a Clemente VIII regni Sicilia insignia accepit 3. kal. junii, 1592.

82 die a nate Joanne. obiit postea 1386, 10 oct. aut 21 sept. ætatis 46.

1390. — Maria Regina mandat solvi 10 libr. coron. 20 libr. piperis, 6 libr. Masil. et 40 ollas salis, sub poena 100 librarum. — 1390, 6^a Julii.

Maria Dei gratia Regina Jerusalem, etc. ... Clarioris curie regie Arcearum, pro parte prioris et conventus monasterii B^en^edⁱc^ti Montis Rivi, ordinis cartusienensis, fuit noviter maj^{est}ati noster cum reverentia supplicatum, ut cum monasterium ipsum, a tempore recolende memorie ill^l principum D. Caroli 2ⁱ et Roberti Jerusalem, et Sicilie regum, fuit in possessione percipiendi in et super gabella salis jam dicta, ab una parte coron. libr. 10 ex donatione eisdem, supplicantibus per dictos duos reges facta pro missis et aliis orationibus Altissimo infundendis infundendis, et ab alia parte 40 ollas salis ad usum dicti monasterii; Item, ab alia parte 6 libr. reg. et 20 libr. piperis, ipsique supplicantes de promissis a certo tempore citra solutionem integram, habere requirerent sicut possunt in eorum magnum, prejudicium, atque damnum; Signaremur eis mandare de predictis debitum, satisfactionem impendi. Nos autem, erga venerabile monasterium dicti ordinis cartusienensis divina maj^{est}atis intuitu, cunctis continuè amulantes, gerentes sinceræ dilectionis affectum, dictorum supplicationi gratissime annuentes, volumus et vobis presentibus, serie de certa nostra scientia districte jubemus sub poena centum librarum coron. quatenus eisdem, priori et conventui aut alteri ipsorum, seu eorum procuratori vel nuncio de pensionibus superdictis quas omnes singulis super ipsius gabellæ juribus habent recipere et profectus de quacunque pecunie jurium, predictorum, sitente penes vos et prius futura temporibus vestris pro et vestris interitibus, pro tempore preterito quoniam futuro de quo recepti sunt solutionem, et satisfactionem integram impendere sine contradictione aliqua procuratis; a quibus recipiatis de solvendis singulis vicibus donec apodexas; quas vobis una cum presentibus sufficere volumus ad cautelam, etc. Datum, Massilie sub sigillo nostro magno pendente 1390, 6^a Julii, Regn. filii nostri Regis 6^a, per Regiam, in suo consilio. —

1399. — Confirmatio 40 ollarum salis — 1399, 12^a Aprilis.

Maria Dei gratia Regina Jerusalem, etc. officialibus curie nostre regie,

neque

neoniam gabelletis et aliis perceptibilibus et gabelle salis loci Arcarum, etc. pro parte
 religiosorum, viorum, prioris et conventus fratrum, monasterii B^e Me de Monte-Rivo,
 cantuensis diocesis, devotum, oratorum, nostrorum, fuit noviter majestati nostre expositum
 humiliter et devotum, Quod recollende memorie d. Joana dictorum, comitatum, Regina
 Rex^{ma} mater nostra deus, regnasset feliciter, attendens celebritatem, misericordiam, orati-
 ones assiduas et alia pia devotionis opera quae in ipso monasterio jugiter exercebantur
 ac devotionem, immensam, quam ipsa et sui felices recordationis predecessores ad
 ipsum monasterium et fratres non clausis sed apertis largitatis manibus habuerant
 mentionem, coelicam, piis elemosinarum, suffragiis contemplantes, Audito quod ipsi
 fratres inter cetera quae necessaria salis paterentur effectum, ad supplicationem
 humilem, F. Petri Parisi^valli Vincentii de Agues tunc prioris dicti monasterii sicut per
 p. 166. litteras patentes operaret, idem monasterio quousque priori et fratribus in tam solitario
 et memoroso loco sub arcibus religionis claustris famulantibus deum Christo, de bonis
 salis boni et puri percipiendi per eos, v. el eorum procuratorem, in perpetuum, anno quo-
 libet in et super dicta gabelle loci predicti Arcarum, per manus gabellicariorum,
 ejusdem gabelle, v. el factorum, vicorum, 1^a die sept^r et infra ipsum mens^{em} annu^m cui-
 uslibet de summa benignitate prov^{is}ioⁿis. super ejus salis perceptionem, annuam,
 in pacifica et continua possessione flectant. Verum, quia nunc et officialibus gaba-
 lletis predicti propter novam impositionem, dictae gabelle prioris vicorum, predictae
 collarum, salis eidem, priori et fratribus seu eorum procuratori absque solutione
 impositionis predictae dare, tradere et exhibere contradixissent et penitus recusant
 propter quod majestati nostre supplicare humiliter ut dictam prov^{is}ionem, grati-
 am, et elemosinam, factam eis et praemittitur de dictis 40. ollis salis francam, et
 sine solutione aliqua juxta formam litterarum predictarum confirmare et eis ex-
 olvi mandare benignius dignaremur. Quorum supplicationibus uti iustis ob dei
 reverentiam, benignè reflexa volumus et vobis et vestris, vobis et harum serie cum
 deliberatione nostri nobis assistentis consilii, de certa nostra scientia, praecipimus
 et mandamus quatenus dictam prov^{is}ionem, 40. collarum, salis quam supplicantibus
 ipsis ratificamus et approbamus ac nostra confirmationis munimine roboramus
 franchas et sine solutione aliqua eidem monasterio, priori et fratribus seu eorum pro-
 curatori pro usu et necessitate ipsorum, juxta formam, dictarum, matrem^{em} litterarum
 tradat^{ur}

tradatis, expeditatis et sine difficultate qualibet excolatis, sique mandata nostra non conveniat propterea iterare, presentibus post earum debitam inspectionem remanentibus presentanti etc. — *Salutem* Mariae 1399, 1^a Aprilis Regni. Ludovici 2ⁱ filii nostri regis anno 15°. — *Hoc* ^{1^{us}} Maria de Blois filia Caroli de Blois et Joannae de Bretagne uxor Ludovici 1ⁱ. obiit 1404, 12 nov. in urbe Andegav. fuitque sepulta in ecclesia S^{ti} Mauricii. —

1. 1399. — Ludovicus 2us confirmat donationes pias per predecessores suos factas cartusiae Montis Rivi jubendo eis satisfieri super juribus — 1399, 20 Sept.

Ludovicus 2us Dei gratia rex Jerusalem, etc. ... bone collis, etc. ... sane propter religiosorum, virorum, prioris et conventus monasterii S^{ci} M^{onis} de Monte Rivo, cartusiani ordinis, devotionem, orationem, nostrorum, fuit majestati nostrae expositum, reverenter quod illi retro principes reges, regina et comites ac alii antecessores nostri ex elemosinaria et pia largitione certas provisiones, pensiones et gratias concesserunt et donaverunt predicto monasterio quae in eorum privilegiis et litteris seriesim continantur, supplicatione subjuncta et dictas donationes, concessiones, provisiones et largitiones factas ac omnia alia et singula eis concessa et predicta per profatos retro principes antecessores nostros juxta mentem, et seriem, privilegiorum et litterarum, ipsarum, ac omnia et singula in eis denique privilegiis et litteris contenta ratificare, confirmare et approbare et de ipsis provisionibus et largitionibus respondere facere benignius dignaremur. Nos vero ad bonum, statum, dicti monasterii in quo cultus divinus jugiter colitur et missarum, solemnium pro redemptione peccaminum, dictorum, retro principum, et salute nostra assidue celebrantur, nostrae p. 162. considerationis] oculos convenientes, supplicationibus quoque prioris predicti et conventus dicti monasterii placibiliter annuentes, informatique de donationibus, concessionibus, provisionibus et largitionibus predictis factis eisdem per eorum privilegia et litteras quas videre et examinari facimus per nobiles, et egregios viros, Guigonetum, Torante Dominum de Monte clero magnum, nostrae curiae magistrum, rationalem, consiliarium, et fidem nostrum, dilectum, per vos, dictas donationes, concessiones, provisiones et largitiones factas eidem monasterio et conventui per dictos Reges, reginam, et comites ac alios quoscumque retro principes antecessores nostros

nostros juxta tenores, dictarum litterarum et privilegiorum, ac omnia et quolibet
 contenta in illis: Harum, scilicet cum deliberatione nostri nobis assistentis consilii
 ex certa nostra scientia confirmamus, ratificamus ac etiam approbamus
 ac confirmationis nostre munimine roboramus modo et forma in dictis privi-
 legiis et litteris expressatis. Ut itaque jam dicti prior et conventus ac monaste-
 rium, dictarum donationum, provisionum et elongationum, reali perceptione
 perpetuo gaudeant et fruantur: volumus et roboramus, cuiuslibet prout ad
 eum spectaverit et pertinebit de dicta nostra certa scientia cum deliberatio-
 ne quae supra, ipsarum, tenore presentium, districte precipimus et manda-
 mus quod tenore dictarum litterarum et privilegiorum, et notarum, presen-
 tium etiam litterarum, per vos diligenter obtento et in omnibus efficaciter ob-
 servato, juxta ipsarum litterarum et privilegiorum, tenorem; vos predicti ga-
 belloti, clauarii, arrendatores, credentarii et perceptores jurium et reddituum
 eorum, predictorum, presentes et futuri, eisdem, priori et conventui monasterii
 predicti, vel eorum, procuratori jam dictas provisiones et elongationes ut pre-
 dictum concessas et exhibere provisas singulis annis rigore presentium, in-
 tagraliter eas observatis, ipsos quoque quia pro et decem in annis causa est super
 dictis juribus circa solutionem illarum, aliis quibuscumque super dictis
 juribus ad quas cumque litteras, provisiones, stabilitiones et gratias consequi
 et percipere habentibus penitus et infalibiter proferatis, recepturi ab eiden-
 desolutionibus hujusmodi singulis vicibus donec apud nos, quas vos is
 sufficere volumus ad cantelam, nullis cantellis aliis a vobis quomodolibet
 regis viaendis. Vos quoque predicti senes calli, magistri, Rationales et thesaurarii presen-
 tes similiter et futuri non impediat in aliquo solutionem eandem, imo eam imped-
 iendam, propositis conventui et monasterio per prefatos gabellatos, emptores, arrendatores,
 credentarios et perceptores dictorum, jurium, et reddituum, arrendam fieri modo premit-
 so libere permittatis ac etiam jubetis: Ipsos quoque ad illam, si remittentes existant tunc,
 per impositionem, poenarum et exactiones quae ad id expedire videritis artibus compul-
 latis, quoniam per quolibet alia juris opportuna remedia: Prosentibus autem, litteras per
 opportunas, inspectiones, casum, transumpto ipsarum, per vos prefatos gabellatos etc.
 prout vestra intencio pro tutela et intento, emanantibus presentantur. Datum, in villa
 nostra

nostra terras. conis sub sacro nostro maiestatis sigillo 1399, 20 septembris, Regi.
nostre Anno 15°. D. Guillelmo Salvatore priore Montis Rivi. —

¹⁴⁰²
1. 1401. — Carolus princeps Tarentinus etc. mandavit clavaribus et gabellatis Arrearum ad poenam libr. C. ut solverent libr. coron. 16, 20 piperis et 150 ollas salis — 1401, 6 februarii. —

Carolus recolenda memoria Regis Sicilia filius, princeps Tarentinus etc. In comitatibus Provinciae et Forcalquerii vicerex clavarum curiae regiae loci Arrearum p. 163, necnon gabellatis etc. pro parte religiosi prioris et conventus monasterii Montis Rivi fuerunt nobis quondam patentes litterae presentate emanate a Mag. V. Dno Georgio de Machis milite quondam, Provinciae senes callo magno senes callo sigillo sigillato a tergo ipsarum, in circa rubrica more solito hunc tenorem, per omnia continentis: Georgius de Machis miles regius comitatus Provinciae et Forcalquerii senes calis clavaribus etc. pro parte religiosorum, priorum, prioris et conventus monasterii Montis Rivi, ordinis cartusensis, fuit nobis noviter attentius supplicantes, ut eorum largitione recolenda memoria Regis de anno et confirmatione inde secuta facta per illam Regiam nostram, V. Marianam, et successive per eius filium, mun. V. nostrum Ludovicum, 2um, dicti supplicantes habebant et percipere debeant annis singulis in super gabella salis dicti loci Arrearum, 40 ollas salis francas et liberas ab omni solutione gabellae, vel ab aliis in iussumque iuris, et ab alia parte in super clavaribus et iuribus alberguorum dicti loci Arrearum, singulis annis in festo s^ci Michaelis coron. libr. 16 et libr. piperis 20. Et vos gabellati sine Arandatores dictae gabellae salis Arrearum contradicatis ipsi supplicantibus dictas 40 ollas salis assignare absque solutione novae impositionis et grossorum pro quintali salis licet habebant ex parte litterarum in mandatis a dicta sacra maiestate regia de assignando dictum sal absque solutione alius gabellae seu impositionis: Inque clavaribus dictae curiae etiam contradicatisolvere eisdem supplicantibus dictas coron. libr. 16 et libr. piperis 20 obstante impedimento quod castellanus noscimus dicti castri Arrearum noviter apponit in praemissis licet super hoc expresse habuerit litterarum in mandatis a sacra regali maiestate tunc alen. desolando dictis supplicantibus dictas libr. coron. 16 et libr. piperis 20 in praedictum, dicti monasterii et villicum, Regiorum et Reginalium, man-
-datorum

Datorum, dignaremur eis de predictis mandare satisfieri absque contradictione quacumque juxta predictarum regiam, et regiarum, litterarum, continentiam, quorum supplicationibus divinae charitatis instinctu, ipsorumque paupertatis intuitu misericordiae inclinati volumus et vobis ac vestrum cuilibet cum deliberatione regii nobis assistentis consilii regia auctoritate quam primum expresse precipiendo mandamus ad poenam, librarum, coronarum, centur, quatenus ab unde ^{inde?} in antea vos clarissimi propositi de predictis libris coronarum 16 et 20 piperis, necnon vos gabelloti de jam dictis olis salis 120 anno quolibet francas absque solutione alicujus impositionis seu gabellae juxta tenorem regiam, et regiarum, litterarum, solutionem eadem, priori et contentum aut alteri recipienti pro eis vigore presentium, integritate sine diminutione aliqua implendat, et recipiatis ab eis de solvendis singulis vicibus pro cautela donec am, apodiam, etc.

Datum, Tholoni 14. 0. 0, 25 februarii. — Unde cum litterae ipsarum, non fuerint sortite effectum, ex certis impedimentis tempore praesentationis; Ideo devotius supplicaverunt opportuno auctoritatis nostrae praesentibus sibi sub ^{miri?} erim (sic). Nos itaque super praemissis nobis assistentis consilii deliberatione consultata, volumus et vobis ac vestrum, cuilibet regia auctoritate districta mandamus quatenus statim, formae dictarum, litterarum, necnon regiam, et regiarum, litterarum, de quibus sit mentis diligenter attendente, propositas litteras regias, et regias necnon senescali praedicti supra scriptas officiorum, et eorum, temporales, exequamini diligenter, ac debite executioni mandatis juxta illarum, continentiam, nihil de contingentiis obmittendum, si poenam, in dictis litteris contentam, cepitis evitare, quibuscumque litteris et mandatis in contrarium, etc. praesentibus executis remanentibus praesentanti. Datum, Tholoni 14. 0. 1, 6 februarii per D. Viceregum, praesentem in consilio. — Obiit 14. 0. 4, 17 in a. Andegavi, fuitque sepultus ante majus altare ecclesiae S^{ti} Mauricii. —

f. 164. 14. 0. 0. — Littera Ludovici 2ⁱ pro possessione castri de Revesto. — 1400, 8 dec.

Ludovicus 2us rex Francie, etc. pro possessione reali habenda castri de Revesto juriungue et pertinentiarum harum, per nos regios patentes litteras proceperunt officialibus curiae nostrae civitatis Tholonensis, tunc praesentibus et successive futuris, ut statim, si vocatis evocandis eis constaret remissa esse ut sibi expositum fuerat, sententiam, Dni Thomae Gutierres qui non different. Datum, Ardati 1400, 8 dec. Regi.

Regni. northornum. Anno 17. —

1407, 10 dec. — D. Joannes Narion prior hujus fuit inmissus a bajulo tholoniensi in possessionem castri de Reveto et de Battida. —

1409, 2 octobris. D. Joannes Narion prior fuit etiam inmissus a vice bajulo tholoniensi in possessionem castri de Reveto ac jurium, reddituum, censuum, et emolumentorum ejusdem etc. —

3. 1409, 8 junii. — Ludovicus 9us Rex Jerusalem etc. magnifico viro senesallo etc. — Scias nos volumus quod nos ita oblatus fuit calumini nostre petitionis in serie subsequenti: Sacrae regiae Jerusalem majestati humiliter exponit Ven. et religiosus vir Fr. Joannes Narion prior venerabilis monasterii Montis hiri, ordinis cartusienensis, Massiliensis diocesis, quod ipse prior nomine dicti huius monasterii et conventus ejusdem humiliter et diversis vicibus requisiverit spectabiles, virum, dominum Petrum d'Haygne provinciae regium, seneschallum, de recipiendo nomine vestre regiae curiae in forma homagium a dicto exponente pro castro de Reveto prope tholoniensem, cum juribus et pertinentiis suis ipsi monasterio provento ex re inditata super quibus dictus dominus seneschallus diversis prorogationes dicto priori fecerit constantibus potentibus litteris etc. — Verum cum die 16ta maii proxime elapsi dictus prior in praesentia vestrae majestatis se paratum obtulerit pro dicto castro cum juribus et pertinentiis suis homagium facere in forma, cui dicta Majestas regia praedicta facere prorogavit usque unum mensem, ab ipso die computandum, propterea in praesentia dictae vestrae regiae majestatis constitutus dictus prior supplicavit quatenus dignetur ipse a maiestate dicta homagium ejusdem castri et jurium acceptare a dicto priore qui ad id faciendum in forma humiliter offerre paratum, sicut usque nunc per eum non tenuit quod nomen dictum homagium fecerit. — Nos autem in plena consideratione etc. non est intentionis nostre prefatos pro parte quorum exponitur admittere ad homagium supradictum, sed nihilominus contenti sumus quod dicti supplicantes concordent de dicto castro si voluerint cum parte altera quae tangitur in praemissis, cujus quidem occasione concordiae causam praesentem usque ad monachum unum ad id datam praesentem computandum in statu quo est hanc serie de certa nostra scientia et cum deliberat.

Deliberatione nostri consilii duximus suspendendam, cum hac conditione ad-
jecta quod in casu quod non concordarent infra unum mensem, et diem, dictus
prior seu conventus teneantur expressis dictam, cartam, cum omnibus suis juribus
rendere et alienare unicuique de personis pro ab eis redditibus, salvo semper jure
f. 165. commissi, ad quod faciendum plenam tanore prodeuntium, concedimus potestatem.
Hae nostrae litterae in huiusmodi testimonium, concedentes quas post oportunitatem
inspectionem, earum remanere volumus presentantur. — Datum in loco s^{cti}
Victoris Massilie 1409, 8 junii, Regni. nostrorum, 25°

1411
1410, 24 jan. D. Joannes Navionis prior, D. Simon Balochati, D. Ludovicus Miti
vicarius et sacrista, D. Petrus Cottoni et fr. Guillelmus Cottoni conventus huius domus
concordaverunt de castro Ravetti cum D. Raimundo de Monte Albano, qui debet
huius domui predicto castro 800 flor. annis et pensionem annuam 100 floren. pro
dictis 800 florenis, et debet arreragia ab ¹³⁷³ 1410 usque ad ¹⁴¹⁰ 1599 pro quolibet
anno 100 floren. —

Obiit (Rex Ludovicus 2us) 1417, mensis Aprilis Andagari; fuit sepultus in ecc.
enia s^{cti} Maritimi, aetatis 40, Regnum, 36.

Le reste de la page est en blanc.

La page suivante est numérotée 168.

f. 168. 1422. — Litterae Regine Yolans confirmatorie donationum libr.
1. 16 coron. et libr. piperis 30 — 1422, 28 Julii.

Yolans Dei gratia Regina Terrarum alen, etc. Clavarius Arverni, etc. Virgantes nostrae
considerationis intuitum ad devotionem fratrum et conventus monasterii b^eni M^o de Montis Rivi,
ordinis cartusiani, et ipsius monasterium in loco silvestri constitutum, in quo missarum,
solemnium et orationum die noctaque pro animabus pro defunctis nostrorum, ac statu pros-
pero personarum nostrarum ac illius filii nostri Regis Ludovici 3ⁱ, eisdem fratribus et conventui
qui ex pia largitione eis facta per b. carolum 8um libr. coron. 40; item ab alia parte libr.
6 coron. et 20 libr. piperis per predecessores nostros annis singulis super clavaria et ju-
ribus ipsius unice excoli ordinatae antiquitas percipere, et ea excoli consueverunt
licet a tempore quondam Raimundi de Lurena nihil ex eis percipere solentur eisdem fratribus et
conventui. Presentium tenore de certa nostra scientia ipsi ad percipiendam et percipiendas quan-
titates ab inde in antea singulis annis in festo N. Christi super ipsius juribus ordinamus
et volumus

et volumus ex hi integraliter et perfecte. Quare volumus et vobis ipsarum tenore presentium, mandamus, quatenus tam te presentibus quam, vos alii successores futuri clararii temporibus vestris singulis annis adveniente termino solutionum, dictas pecuniarum et piperis quantitates de pecunia ipsorum, jurium, eisdem, fratribus et conventui solvatis integraliter nullo alio expectato mandato etc. ... Datum, in palatio nostro civitatis Aguensis 16to 22, 28to julii, signatum, per Regem, et sigillatum, cum cera rubea. —

16to 23to, 28to februarii, fuerunt presentatoe Bertrando Imbraduni clarario thesauri, per b. Joannem, baracanum, priorem Montis Rivi patentem ipsos perpetuari et executioni mandavit eisdem. —

1. 16to 24to. — ^{21 Aug.} Carolus III^{us} princeps Ludovici 3ⁱ Regis Jerusalem etc. — Germanus et in provincie et Polcalquerii comitatibus generalis locum tenens Bertrando Imbraduni clarario regio thesauri, etc. ... Has patentes litteras nostras presentibus amexas a terra principis. Duce mea regina et gentibus emanatas pro parte fratrum monasterii b. no de Montis Rivi Massiliensis diocesis et castorensis ordinis, nos reverentis receperunt cum, expositum quodammodo. Quod non obstantibus litteris ipsis et mandatis contentis in eisdem effectum, solutionis ipsos conventui piperis summam pecuniarum et piperis contentarum in eisdem assignat. Voluit, aliis piperis assignationibus et rationibus causantibus, pro ut per vos dicitur assensisse. Nos autem de indigentia et paupertate ipsorum fratrum et conventus deo servientium, plenarie informati, et tam intuitu misericordie, quam in executione litterarum reginalium, predictarum, quas volumus sortiri effectum, vobis et vestrum, milibus et precipimus et mandamus de scientia vestra nostra, et cum reginalis et regii nobis cum, in provincia suggestis assistente consilio deliberatione digesta, quatenus visis presentibus, eisdem fratribus et conventui, ab inde in antea ad alios ipsorum, reginalium, et presentium, nostrarum litterarum, Amis singulis in festo quolibet natiuitatis Domini summas 10 lib. coron. et 6 lib. Massiliensis ac 20 libras piperis in ipsis reginalibus litteris contentarum, superius p. 169. Regio clararia predicta thesauri, absque obstaculo persolvatis et expeditis juxta ipsorum, reginalium, litterarum continentiam, et effectum, quibuscumque assignationibus factis vel faciendis in posterum non obstantibus quoque modo etc. —

Datum, in palatio regio Aguensis 16to 24, 21 Augusti. —

16to 24, 15to oct. fuerunt presentatoe Bertrando Imbraduni clarario curia regio Area. —

Run per D. Toennens, Saracenum, prope Montis Rivi.

1428. — Magistri Rationales precipiunt clovario Arearum, quod
solvat 6 libras et 2 o libr. piperis sub poena 35. marc. argenti — 1428, 1° Dec.

Magistris rationalibus magnae curiae in comitatibus Provinciae et Forcalqueri-
Aquis residentes clarioris etc. No frustra censuerunt esse elemosinaliter impartita
venerabili monasterio Montis Rivi libræ 6 coron. Massilienses et piperis libr. 20 annue
atque realiter assignanda super juribus, redditibus et proventibus clarioris Area-
rum, et jure salis terræ ejusdem, constantibus litteris beati principis et b. regine
Joanne, de quibus in regio Aquis archiepo notarius ^{ita} aperte. Sed potius hujus-
modi gratia nunquam realiter sortitur effectum, melius quam fecerit hucusque, non
promissionum, integra satisfactio minime assignari valuit per. ven. virum, D. Bene-
dictum Goyoni priorem, dicti monasterii Montis Rivi nostræ provisionis remedium
suppliciter implorantem, non obique quosdam a expositione narratorem. Quis circa
in executione dictarum litterarum, volumus et vobis regia auctoritate qua fungi-
mur precipiendo mandamus expresse quatenus supradictam ^{congruentem} ~~sententiam~~,
Montis Rivi pectus largitionis prætractata uti, fuit et quod ere plenarie permittit,
tes fratribus conventus ejusdem, tam vos. præsens clarior quam inde futuri
vestri temporibus solutionem, dictarum libr. 6 coron. Massiliens. cum 20 libr. pi-
peris in et super juribus, redditibus et proventibus dictæ clarioris Area-
rum, ac jure salis terræ ejusdem, plenarie impendatis, nullam, inquisitionis
molestant, super assentione juris dicti monasterii Montis Rivi successu temp-
oris aliquantulum inferendo, si propter, 25 marcharum, argenti finis cupitis
irremissibiliter non rubere, quoniam, reportando apud istam, Dioneam, desol-
tandis una cum, presentibus aut transumptis ipsarum, in vestris aliquantulum
computis inaffabiliter. — Et itaque, Aquis sub nostris propriis presentibus sigillis
12 decembris, 72. ind. 1628. — De Pignone.

1. 11,38
p. 170. 1437. — Renatus Rex d'at cartus ice Montis Rivi perpetuo 2 o floranos
super juribus Arcarum, pro 3 anniversariis — 1437, 6 martii. —
Renatus Dei gratia Rex Iherusalem etc. Recogitantes animas quodam dno
sunt

sunt regna et potestates quas ejus gratia in terris possidemus, et propterea ob illius reverentiam, a qua tot et tanta bona suscipimus, cordi nobis est ut circa honorum et utilitatum, ⁱⁿ incrementis vener. monasterio Montis Rivi, constantiensis Ordinis, in quo cultus assidue collitus jugiter provideamus. Idcirco, dei nomine et ejus genitricis Marice Virginis, in cuius honorem, et reverentiam, monasterium, antedictum, fuit per Retroprincipes antecessores nostros decanter fundatum, dicto monasterio et fratribus ejusdem, 20 floranos monete currentis valoris pro quolibet 16 solid. provincialium, annis singulis a claris nostris Arcarum, recipiendis etc. ... omnia Dei et pro animabus ac in redemptionem peccatorum, Dominorum, genitorum, nostrorum, Ludovici Germani nostri, Ludovici 3ⁱ bonae memoriae dictorum, regnorum, regum, ac etiam, generaliter pro animabus in purgatorio laborantibus, tenae proesentium, de cetera nostra scientia damus donatione pura et irrevocabili etc. ... eorum ordinamus quod prior et conventus dicti monasterii tria anniversaria annis singulis in diebus subscriptis debeant perpetuis temporibus solemniter celebrare. Primum, ultimum Aprilis quod die migravit ad Dominum, genitor noster: secundum, 16 novembris pro anima fratris nostri qui simili die obiit: tertium, pro animabus cunctorum, predecessorum, nostrorum etc. ...

Datum, in civitate nostra Massilia 6 martii, Ind. 1^a, 1437, Regni. nostrorum, anno 4to.

Ex arch. Regis Aquens. et ex Registro Libi f. 216. — Fuerunt presentatores 11 martii ejusdem anni

judicii et claris Arcarum, per D. Jo. amen, Berardum, priorem hujus domus.

1138 cur outre ravin d'ami de regne, plus loin p. 37 la ravin F. Salibell dit que ces 3 anniversaires ont été fondés in suo fecho translati ad fatis Neapolitains cor a passage est leu mars 1438 et René vint arrivé à Marseille que le 16e 2e 1437. (V. H. de René d'après T. p. 283, p. 27, Villanet)

2. 1437. — Renatus rex praecepit claris Arcarum ut legata nobis per Retroprincipes ac arreragia nobis solvatur etc. ... 1437, 16^a martii.

Renatus Dei gratia Rex Tenes alen, etc. Bertrando l'herdini notario claris curiae villae nostrae Arcarum etc. ... pro parte prioris et conventus Montis Rivi devotorum, oratorum, nostrorum, continuit noviter expositio facta nostro Aquis redenti consilio, quod tam pia legata per gloriosae memoriae Retroprincipes facta quemadmodum, esset per claros dictae nostrae curiae Arcarum, solitum, et per eodem, principes ordinatum fuit, solvere in solidum, eisdem, contrariis, quinimo perscipere de ipsis juribus eisdem, nostris oratoribus debitis minus ab et nitens quam, plura extorquere et retinere, quod in ipsorum devotorum, oratorum, nostrorum, maximam, praefudicium, et grae amen redundare dignum sit. ^{Pareatis} Pareatis itaque ^{super} super

super nostrae celsitudini humilibus supplicationibus pro parte exponentium, commendans, et providere de juris remedio nostra serenitas eis deus, benignius dignaretur. Nos autem, qui ex debito tenemur sacras oedes et jura ecclesiarum oportunitis pro eis dñs et speciali cura complecti hujusmodi supplicationibus ut subsequitur benignius inclinati, tibi tenore presentium, de certa nostra scientia cum dicti nostri consilii deliberatione precipimus et mandamus p. 171. quatenus illico v. isis presentibus omnia et quaecumque legata ac arrogata de tuo tempore debite et exco. per retroprincipes eisdem supplicantibus ordinata et illa quae parte eis extorta et ablata fuerunt absque aliqua retentione seu diminutione, omni difficultate et contradictione cassantibus et procul pulsatis, dictis nostris oratoribus exco. sub poena 10 marcharum, argenti finis et tui officii privationis. caveas itaque ne in praemissis negligenter, seu defectum committas in quantum praemissas predictas de ceteris non scribis, presentibus opportuna inspectis post executionem, debitas remanentibus presentasti. -
Datum Aquis in nostro regali palatio 14to martii 1437. -

3. 1437. — Renatus Rex confirmat omnes donationes praedecessorum, suorum, Regum, ac comitum Provinciae factas cartusiae Montis Rivi etc. 1437, 19 dec.

Renatus Dei gratia Rex Jerusalem etc. Senescallis etc. Quamvis gesta praedecessorum nostrorum et illa quae per eorum fuerunt concessa firmitatis efficacia, habent tamen ex cautella suffragio plerumque confirmationis robur adjuvans, ut per nos propria concessione astrictas in mutationis dependens, non insistant. Sane pro parte religiosorum, fidelium, oratorum, nostrorum, prioris ac fratrum conventus monasterii S^{ae} M^{ae} de Monte Rivo, cartusienis ordinis, fuit maiestati nostrae expositum, reverenter quod monasterium, ipsum per ill^{mos} retroprincipes antecessores nostros fundatum, percipit et percipere debet annis singulis libras coron. 16 et lib. p^{re}sentis 20 in et super juribus, redditibus et proventibus claustraria curiae nostrae villae Arcarum, et super ab illa salis dictae villae 40 ollas salis ex largitione facta et legatis relictis monasterio praedicto tam per comitem tunc Provinciae quam in el^{mos} duos curibus 2us et Robertum, reges praedecessores nostros, quas quidem, perceptiones, provisiones, largitiones et gratias, recolenda memoria d. Regina Maria quondam, uxoris nostrae, et cum ill^{ma} d^{na} genitrix nostra Yolant ac sec^{us} dñi patris et fratris nostri Ludovici 2us et 3us dictorum regum, reges et reginae confirmaverunt constantibus litteris super hoc confectis

confectis. Subjuncta humili supplicatione quatenus dictas donationes, concessiones
et largitiones dictarum, librarum, coron. 16, piperis 20 et ollarum, et alia de predictis
monasterium, percipiendarum, annis singulis benigne confirmare et approbare
benignius dignaremur. Cum igitur largitiones predecessorum nostrorum ipsi mon-
asterio collatas non irritari sed ampliori promptis affectibus intendamus, informa-
tione de donationibus, concessionibus et provisionibus predictis factis dictis mon-
asterio constantibus litteris quas videri et examinari fecimus per magn. militem
judicem majorem, provincie inscriptum, supra dictas donationes, concessiones
et largitiones eidem monasterio et conventui^{ui} factas per dictos Reges et Reginas
et comites et alios quoscunque retro principes antecessores nostros juxta dictarum
litterarum, contentorum, formarum, seriem et tenorem, ac omnia et singula in illis con-
tenta, Harum, ^{seriem} ~~seriem~~ cum nostra consilii deliberatione confirmamus, ratificamus et
approbamus nostraeque confirmationis munimine roboramus eo modo eaque
p. 172. forma in dictis litteris contentis et expressis. Ut autem, jam dicti prior conventus
et monasterium dictarum, donationum, provisionum, et largitionum, reali perceptio-
ne perpetuo gaudeant et fruantur, volumus et vobis ipsarum tenore presentium,
stricta precipimus et mandamus quatenus tenore dictarum litterarum, privilegio
et nostrarum, presentium, per vos diligenter attento, et in omnibus efficaciter obse-
ratis, vos prefati gal ellet, clarearii, firmarii et exactores jurium et reddituum
predictorum presentes et futuri, eisdem priori et conventui monasterii predicti
vel eorum procuratori jam dictas provisiones et largitiones concessas singulis
annis rigore presentium, sub poena centum librarum, coron. a vobis inremissibiliter
exigenda et etiam privationis officiorum, vestrorum, integraliter exsolvatis, ipsos-
que super dictis juribus circa solutionem, illorum, aliis quibuscumque super dictis
juribus in quasumque nostras provisiones, habilitationes et gratias consequi et
percipere habentibus permittis et infalibiler proferatis, recepturi ab eisdem de solu-
tionibus hujusmodi singulis vicibus donec apodexas etc.

Datum in palatio nostro Aquisgranensi per magn. militem, Tordamum, Bricu 19 dec. 1137
cum sigillo corae rub. ecc. singul. corae. — D. Joanne Berardo priore Montis Ruv.

1137 p. 172. 1138

1139. — Renatus Rex precipit officiariis loci de Meuna ne ledant
jura

jura Domus Montis Riv. è ab... 1639, 19 febbraio.

Renatus dei gratia tenens alen. et sicili et hanc etc. . . Ingressus videri magnas noster
curia. Magistri rationalibus et Aguis residentibus etc. . . Humilis supplicatio nostra Aguis
residentibus consilio pro parte et loco. Virorum, prioris et conventus monasterii Montis
Rivi, ordinis cartusienensis, nostrorum oratorum dilectorum, noviter oblata extitit con-
tinentia subsequens: Eminentis Domini pro parte pauperum, Heremitarum monas-
terii Montis Rivi humiliter exponitur, quod cum dictum monasterium, et a longis
temporibus habuerit et possiderit centum, beneficentum, seu territorium, inter dictum
cenobium, et castellum de M. euna, flumine G. apelli in medio; quod quidem territorium
quo ad proprietatem et dominium, usumque dicto monasterio et habitantibus, in
eodem cenobio et animalium, eorumque, et hoc sive sint terrae cultae et in cultu
arbores fructiferae et non fructiferae pertinent et spectat, exceptis tantummodo
bonis et usatibus in rebus quae pro tempore committerentur et si aliqua
bestia fera caperetur, quae bona et usatibus pertinent Domini et Castellani dicti
castri de M. euna: qui Domini et Castellani possunt bona imponere et exigere in
dicto territorio eodem quo in dicto castro de M. euna et non alias, et ita fuerunt
fratres in dicto cenobio commorantes bona et alia emolumenta quaecumque
dicto tenementi pacifice et quiete ac sine contradictione capiendi et recipiendi.
Nihilominus tamen, Guillelmus Guiberti Castellanus dicti castri de M. euna modernis
juris dicti monasterii quantum potest in dicto territorio eodem auferre et auferri
pastores et alios qui dictum territorium a dicto monasterio conduxerunt compellendo sol-
f. 173. vere pasquere a multisque alias inferendo molestias non sine gravi praesudicio dicti
cenobii. Supplicatur igitur pro parte dicti monasterii eidem magnificis . . . hu-
millime quatenus visis instrumentis in quibus omnia praemis et continentur quod
exhibetur eidem G. ab eodem moderno Castellano dicti castri de M. euna, et aliis in
dicto castro futuris successive in mandatis dare habeant sub certis ^{praemis} ~~hypothesis~~ ne al-
ia in antea dictum monasterium in possessionem praemis omnium turbent, neque
turbare habeant, fratresque dicti monasterii pastores, qui et alios quoscumque
quibus locaverunt uti singulis permittant in contradictione, et maxime considerata
paupertate in qua dicti pauperes degunt, cum vix eorum vitam pauperum susti-
nere valeant, super praemis id benignius se placeat concedendo litteras in hoc omnibus

[illegible]

nostris profrati consilii deliberatione prohabita cupientes supplicantes ipsos in co-
-rum, agendis taliter cum justitia pertractari quod defectu illorum, quibus ad minis-
-trando justitiae onus commissum, et divinus cultus cui ^{sup}dedicatus propter liberos in o-
-lucrum non diminuat. Volumus et vobis tenore presentium, vestrum excitantes
officium, precipimus et mandamus quatenus vocatis et laudis supplicantibus eis-
dem, super omnibus et singulis in dicta proinscra supplicatione expressis, ac
ex eisdem, dependentibus incidentibus emergentibusque et illis connexis minis-
-tratis et faciatis bonae brevis et expeditae justitiae complementum, procedendo sum-
-marie simpliciter et de plano sine strepitu forma et figura iudicii, sola tantum,
facti et juris perspecta veritate, quibus cumque fideiis appellationibus oppositionibus
-que frustratoris aut cavillosis exceptionibusque nullatenus in adversum observatis.
prosentibus post illorum executionem, debitam remanentibus prosentant.

Datum, Aquis 19 febr. 1443, Regnorum nostrorum, anno 42. -

2. 1441. — Yolans Regina confirmat donationem centum, Anguilarum,
pogalium, v. Guillelmi de Bascio — 1441, 26 februarii. —

Yolans Dei gratia Regina Jerusalem, et Siciliae, Ducissa Andegavi, Comitatum
Provinciae, Polloguani, Crenomaniae ac pedemontis comitatus, baroniarum, Boreae
et Insulae, Martia Domina clavis curiae nostrae Martiae neomen Bailono Burdi-
-gali nostrae Insulae et quibuscumque aliis officialibus etc. ... Pro parte vestrorum
nostrorum oratorum, prioris et conventus monasterii Montis hiri, contendentis ordinis
fuit maiestati nostrae noviter expositum, quod per quemdam, Guillelmum de Bascio
tunc dictorum baroniarum, et Burdigali dominum prodecessorem nostrum, dicto-
rum monasterio datae et legatos fuerunt in perpetuum singulis annis centum ang-
-ulorum pogales, quas in rem dictae donationis habere et recuperare solebant, sed
a certis annis iam elapsis citra vos ipsi officiales nostri ipsas habere nolueritis
sine nostro speciali mandato. Humiliter supplicantes quatenus intuitu pietatis
et misericordiae dignaremur eis manus nostras porrigere adiutricas et benigne con-
-cedere ac jlabere ipsas centum, angulas pogales singulis annis de costero in
perpetuum, fore dandas easque ex superabundanti cautela de novo legare eisdem
eorum conventui pro salute animae nostrae et dominorum prodecessorum nostrorum
quoniam

quoniam, deum, rogare pro statu nostro bono et nostro, lib. coronarum, die ac nocte
orare non cessant. quorum expositioni et supplicationi pre et deo tota ut ubi equidem
p. 174. inclinatio super his nostris nobis assistentis consilii deliberatione prehabita, de
certa nostra scientia nostraque proprio dictis priori et conventui per nos ac heredes
et successores nostros in Baroniis et Bredigalo antedictis per in perpetuum singulis
annis in vin legati prostanti ac etiam, ex nos a donatione, concessione et legato,
tenore presentium, damus, concedimus et legamus ipsi centum anguillas pagales
et bonas. Quare volumus et obis ac vestris, cuilibet pro et presentibus, precipimus
et mandamus quatenus in vin, nostri predicti legati singulis annis de cetero per
in perpetuum, ut predictum de anguillis, que capiuntur et salantur in eodem nostro
Bredigalo dictis priori et conventui seu eorum certo nuntio vel procuratori detit, ha-
datis et expeditis realiter cum, affectu centum anguillas pagales et bonas salas
et bene optatas ut convenit, recepta singulis vicibus ab eisdem, idonea quodvis
quam una cum transumptis presentium, in publicam formam redacta et obis suffi-
cienter volumus et in vestris computis allocari pariter et admitti, nullis cantellis
aliis ullo usquam tempore quomodolibet requirendis. Certe advertentes ne in
premissis admittitis negligentiam seu defectum, quoniam, sic fieri volumus et jub-
emus presentibus debite executis remanentibus presentanti. Datum in castro
nostro Saloni die 26 februarii Anno 1441. ¹⁴⁴²

¹⁴⁴²
1441. — Confirmatio Isabelle Regine 16 libr. 2 libr. piperis et 2 flor.
pastar. 1441. 12 martii. —

Isabella Dei gratia Hierusalem et Sicilie Regina etc. Humilis supplicatio
pro parte nostrorum fidelium, oratorum, monachorum. Montis Rivi, Ordinis Cartusensis, nostre
majestati nosse oblata extitit. Sausa Regni alis majestas recolenda memoria sacri
principis nostri fundavit vener. comobium, Montis Rivi, Ordinis Cartusensis, Massiliensis
diocesis, pro cultu divino colendo et pauperibus fratibus monachis fidelibus oratoribus
vestris pro vita ipsorum, aliquantulum supportanda assignarent libras coron. 10. et ab altera
6 libr. Regales Massiliensis et necnon libr. piperis 20 annis quolibet recipiendos ad super
clayaria Hierusalem, et postremo de missis suis montis Rivi Remanens in nosselici transitu
ad partes Neapolitanas fundavit tria annis annis annis quolibet perpetuo tempo-
ribus

quibus in dicto monasterio celebranda pro quibus assignavit anno quolibet et prepetuo
 flor. 80 recipiendos super jura⁹ 6^{ae} partis piscium qui capiuntur Arvis etc... super
 quibus dicti nostri concilii deliberatione prehabita attente considerantes decens atque
 salubris fore ea quibus mediantibus divinus cultus saluberrimaeque operae coluntur
 ac exarcentur potius augmentari quam diminui, maxime ubi illorum auxilio def-
 iciente ejusdem divini cultus ministri necessitate coacti arctarentur a celeberrimis
 operibus desistere, Indecumque existere principum orthodoxorum, pias elongationes
 ob Dei reverentiam, factas retractari sive illis quicquam detrahi; volumus et vobis
 per presentes auctoritate regis qua fungimur, de nostraque certa scientia precipi-
 -endo mandamus expresse quatenus vos dicti Magistris Rationales etc... iungatis
 ut dictas assignatas summas et quantitates etc... integre et sine diminutione ex-
 solvant dictis applicantibus etc...)

p. 175. Datum Aquid in Regali palatio 1461, 12 martii, ind. 4^a per Regiam, ore pro-
 prium, sigillo regio in cera rubra simplici cauda pendente. — Obiit 27 februarii
 1453 in Andegavi⁹ putque sepulta in ecclesia St. Mauriti. —

1445. — Carolus comes confirmat Donationem, 100 angillarum, po-
 -alium, D. Guilhelmi de Baucio — 1445, 2^a maii. —

Carolus comes Cenomaniacensis, Gusiæ, Mortagni et Gienni, Baroniarum, Berre Martini et
 Lunelli Domini, clarensis et Baylonis Burdigali⁹ nostrae Insulae et quibus cumque
 aliis officialibus etc... Filialis donationis instinctus nec minus nos debitem honestatis
 invitant, ut duae gentitricis nostrae concurrant affectibus non solum in assistendo
 in placidis, sed providendo attente ne gestaper earum sentire possint dispendium
 in futurum. Sane pro parte religiosorum, virorum, oratorum, nostrorum, prioris et
 conventus monasterii Montis Rivi, cartusensis ordinis, in Provincia, patria et dia-
 -cesi Masiliensi sitati, fuit nobis reverenter expositum, quod quidam Guil-
 -mus de Baucio tunc dicti Burdigali Domini dum vir erat, dicto eorum monasterio
 dedit et legavit per in perpetuum, annis singulis C angillas po-
 -alibus illis quae pro tunc in dicto nostro Burdigali capiebantur et piscabantur,
 quas in r⁹ dictae donationis habere solebant, et inde per hanc memoriam Regis-
 -am, Yolande rex. dnam, gentitricem, meam, dictarum, Baroniarum, et Burdigali dnam
 donatio

Donatio huiusmodi E. Anguillanum confirmata extitit, et de novo ipsi priori et
 conventui datori fuerint et legata dictae E. Anguillae exolvere annis singulis de
 Anguillis salis p. g. alibi us, quae in dicto Burdigala capiuntur prout de prima donatione
 facta per Guillelmum de Bancia plenarie nobis constitit per transumptum, et de
 confirmatione inde secuta facta per ipsam, Dnam, genitricem, matrem, etiam, constat
 per tenores, marum, patentes, litterarum, de quibus facta nobis extitit ampla fides,
 et quas hic haberi volumus pro sufficienter expressis propter eorum, prolixitatem,
 et attente modice de qua agitur, quavis a tempore mortis ipsius Dne ma-
 tris nostrae citra nos officiales nostros^{ti?} dictas 100 Anguillas non exolvere ex quo
 mandatum, a nobis super hoc minime habuistis. Nobis humiliter supplicantes
 quatenus ob Dei reverentiam, dignaremur donationem huiusmodi benignitate con-
 firmare et ea superabundante cautela in quantum, expediens fuerit dicto eorum
 monasterio easdem E. Anguillas legare et de novo dare, quoniam Deum, pro nobis
 et pro nostro bono statu rogant et rogabunt preces devote impendendo. Quorum
 expositioni et supplicationi humilibus pie et devote ut sub egi inter inclinati super
 his nostris nobis assistentis consilii deliberatione prohabita, de nostra certa scien-
 tia notaque proprio dictis priori et conventui per nos et heredes et successores
 nostros in futurum, in Baronibus et Burdigala antedictis primam donationem fac-
 tam per Guillelmum de Bancia, et confirmationem, novamque concessionem
 inde secutam, factam, per dictam Dnam, matrem, matrem, de E. Anguillis accom-
 pia contenta in transumpto et litteris patentes quas hic haberi volumus pro
 sufficienter expressis, tenore presentium, approbamus et perpetuo confirmamus
 easdemque E. Anguillas p. g. alibi bonas salis bene aptatas de novo dare et
 legamus per imperpetuum, ob reverentiam Dei et Dⁿⁱ M^{re} dictis priori et conven-
 tui monasterii Montis Rivi annis singulis solvendas de Anguillis quae in dicto
 nostro Burdigala salantur, quare volumus et vobis ac vestrum, cui libet prout
 pertinebit precipimus quatenus praesenti nostra confirmatione et nova conces-
 sione diligenter contentis et istis singulis capitulis efficaciter observatis
 ab hinc et in antea dictis priori et conventui aut eorum, custoditis et procuratoribus
 E. Anguillas p. g. alibi salis et bonas ac receptabiles traditis annis singulis per
 imperpetuum, absque obstaculo seu contradictione, recepta ab eisdem, singulis vicibus
 Donec

donec apodisa, quam una cum transumpto presentis sealat tantum, in publicam
formam, redacto, vobis et successoribus vestris sufficere volumus ad cautelam, et in
rebus ponendis comparatis allocari pariter et admitti, nullis cautellis aliis ullo
quam tempore requirendis contra advocatis ne in premissis aliquando commita-
tis negligentiam, seu defectum, quoniam, sic fieri volumus. et expresse jubemus.
Quibus cumque ordinationibus, statutis in contrarium factis nullatenus obstituris.
In quorum omnium fidem, et ad dicti monasterii cautelam, has nostras patentes litte-
ras fieri iussimus nostri sigilli munimine independenti debite roboratas. Datus
Nanci in Lotharingia 2^a maii 1645.

1459. — Ioanna 2^a Regina precipit Gabrielotis Arcorum, ut annis
singulis, mense sept. 40 ollas salis nobis expediant. 1459, 28 septembri.
Ioanna 2^a Dei gratia Jerusalem et Sicilie Regina etc. Granatorio. necnon et Gabel-
lotis. Arcorum, tam presentibus quam futuris etc. supplicatio maiestati nostre ^{sic} pro-
parte oratorum nostrorum, prioris et aliorum, fratrum, monasterii 8^{ae} M^{oe} de Monte Riv.
Ordinis cartusienis, tenorem qui sequitur continebat: Ser^{ma} principis et Domina pro
parte conventus 8^{ae} M^{oe} Montis Riv., Ordinis cartusienis, suppliciter exponitur et petit mai-
estati quod licet ex concessione bone memorie D^{ne} Regine Ioanne annis singulis de
mense sept. decem conventus habere debent a granatorio seu gabellotis gabellae salis
Arcorum, 40 ollas salis constantibus litteris dictae D^{ne} Regine Ioanne confirmatis tam per
Retrodominos principes qui nunc etiam, per Ser^{ma} principem, D^{ne} nostrum, Regem, Renatum,
de quibus potest fieri fides, ipseque conventus fuerit et sit in pacifica possessione pro-
dictae recipiendi usque nunc quo granatarius et gabelloti dictae gabellae dicentes 3^{ae} ex nova
provisione dictis officiis processa et per consequens non teneri tradere dictam, salis quan-
titatem, nisi ex novo mandato signato et et hoc Reg^{is} maiestatis pro... ad quam regi-
orum, concessione dictae gabellae principaliter dicitur pertinere. Expropter et etiam et a
Regin ali maiestati pro parte dicti conventus humiliter supplicatur quatenus dignetur
mandare dictis granatorio et gabellotis presentibus et futuris ut sine contradictione
dictas 40 ollas salis expediant annis singulis tum, arrengis eis et ob eis et sub poena de
proprio refundendi expensis in culpa insurgentes sub quibus coactionem, dignatur com-
municare. Cuius contraria magni regiae curiae iurisdictionis rationabilibus et super premissis ad
litens

litteras concedere opportunas. — Nos vero per gentes nostri consilii litteris dictarum largitionum confirmatoris per ~~beatum~~ ^{beatum} ~~duum~~ ^{duum}, ~~maum~~ ^{maum}, et ~~maritum~~ ^{maritum}, ~~duum~~ ^{duum}, ~~hinc~~ ^{hinc}, ~~atque~~ ^{atque} ~~gratia~~ ^{gratia} dictorum, regnum, regem, concessis debitis, que sollemnitatibus communitatis quibus presentibus ligantur, pia gesta huiusmodi, dominorum principum, imitari, et vultum, possessiones cupientes eo quod benigna largitione per dictum ~~beatum~~ ^{beatum} ~~maum~~ ^{maum} ~~et~~ ^{et} ~~maritum~~ ^{maritum}, ~~duum~~ ^{duum}, nobis facta provisa super distributione dicti salis ad nos principaliter pertinet et p. 177. spectat. Volumus igitur et vobis) vestrumque singulis prout ad quemlibet motum tempore spectare potest et poterit, tenore presentium, et cum dicti nostri consilii deliberatione matra expressa precipiendo mandamus quatenus in vin, tam litterarum, ~~beati~~ ^{beati} ~~et~~ ^{et} ~~maum~~ ^{maum} ~~et~~ ^{et} ~~maritum~~ ^{maritum}, ~~duum~~ ^{duum} ~~et~~ ^{et} ~~maum~~ ^{maum}, quoniam aliorum concessione, et priorilegiis, in eis de, litteris Regis mentionatarum, detis ac realiter et cum, effectu expedatis, et dictis supplicantibus vel eorum, procuratori annis singulis in mense sept. dictas illas salis hoc, si tamen vobis apparuerit ipsos supplicantes actenus tantumdem, salis dicta de causa recepisse et in possessione recipiendi fuisse, recepturi singulis vicibus de quantitate salis donec, apud idem, etc. Datus, Massiliae sub nostre propria manus subscriptione, 28 sept. 1459. Signatum, Tollum^a et sigillatum in camera mea. — D. Joanne Berardo priore. — Hoc Joanne de Laval nupsit 1455 Renato regi, obiit post eum, 1498 in castello de Beaufort en Anjou. —

5. — 1459. — Renatus Rex eximit nos ab omni contributione in decimis qualitercumque per clerum hujus provincie — 1459, 2 novembrii.

Renatus Dei gratia Rex Temoalen, etc. Theauraris nostro etc. et canon universi collectoribus presentibus et futuris etc. supplicatio beatorum nostrorum majestati porrecta pro parte devotorum, oratorum, nostrorum, prioris et monachorum, monasterii Montis hini cartusienis ordinis, continet hec verba: Sacerdoti Regiae Temoalae et hiliac majestati exponitur et excreatur pro parte devotorum, oratorum, et aliorum prioris et monachorum, monasterii nostri Montis hini, cartusienis ordinis, ut cum, ipsi habeant certa paucula beneficia in diocesi Massiliensi et Tholonensi pro quibus dum, decime seu alia dona et subidia papalia vel regalia indiciuntur et levantur, clerus ipsorum, ab eis de cartusianis exigunt pecunias in quantitate non paucula etc. Quia onera ipsi pauperes monachi supportare nequeunt, cum, non possint mendicare et sunt in loco ~~fore~~

foresti collocati tanquam heremitae viventes de redditibus a vestra serenitate eis datis
 et de certo paucis laboribus quod habent. Quare humiliter supplicatur eidem curiae
 regali ^{ecc^{le}} per ipsos vestros pauperes oratores, quatenus dignetur amore dei et
 intuitu pietatis et charitatis mandare exactoribus decimarum, donorum, et subsidiorum
 huiusmodi quod exacta ab ipsius castis sensibus eis restituant et ab eis ac cetero aliquo
 decimarum, indictarum, seu successu temporis indicendarum, non exigant ad causam, bene-
 ficiorum, suorum, seu aliqua quacumque ratione, imo eos et dictum monasterium,
 eorum, de cetero in perpetuum francos, liberos, immanes facere dignetur ab huius-
 modi decimis, donis et collectis quomodolibet induendis; Quoniam, deum, rogant
 et rogabunt pro felici statu vestro et vestrorum, benignas vestras litteras opportunas
 charitative concedendo. — Nos vero ad exaltationem dicti monasterii pia devotione
 intuitu mentis nostrae dirigentes, ut sublati oneribus praefati prior et monachi dicti
 monasterii praesentes et futuri devotius et accuratius divino servitio intendere ju-
 giter valeant, suffragiisque orationum, eorumdem, fieri mereamur participes, eos-
 dem, priorem, monachos dictumque monasterium, totum, cum, ejus beneficiis omnibus
 et singulis sibi collatis seu unitis ac unendis ab omni contributione in decimis
 quolibetumque per clericum, huius nostrae provinciae maiestati nostrae concessis
 et concedendis decimus de certa nostra scientia perpetuo eximendos, pro et exi-
 -mimus et francos liberosque et immanes facimus et esse perpetuo volumus per
 p. 178. praesentes usque tandem } hummam, 12. florenorum, monetae provincialis pro quali-
 bet vice et infra si minus eorum, portio praedictis beneficiis extendere videatur. Ita
 statuentes ut pro decimis praedictis indictis seu concessis et adhuc debitis ac induendis
 et concedendis quomodolibet in futurum, contra mentem, huius nostrae exemptionis
 molestari seu in fructibus dictorum, beneficiorum, vel alias nullatenus pignorari
 valeant, quibuscumque litteris et mandatis in contrarium factis et fiendis sub qua-
 -cumque verborum, expressione etiam si de praesentibus expressam, facerent mentionem,
 etc... Quapropter volumus et obist tenore praesentium, de dicta nostra certa scien-
 -tia expresse praecipiendo mandamus quatenus servata forma huius nostrae gra-
 -tiae et exemptionis, illa dictum monasterium, perpetuo uti et gaudere sinatis,
 nec presumatis ipsum monasterium, contra mentem, praesentium, quomodolibet
 molestare, sub poena indignationis nostrae etc... In quorum fidem, praesentes fieri
 et sigillo

et sigillo nostro jussimus debite communiri. — Datus, Massiliae sub nostra propria
manu subscriptione, 2^{ae} mensis novembris 1459. — Fuerunt presentes vicario generali theol.
— oensi 1460, 26 martii per D. Joannem Beronum, priorem. — Fuerunt registratores in regio
Aquisi archivo 1470, 25 junii ad instantiam D. Hugonini Balpi procuratoris. —

6. 1470. — Renatus Rex mandat suas litteras patentes de exemptione
decisionum, registrarum in regio Aquisi Archivo — 1470, 23 junii. —

Renatus Dei gratia Rex Ierosolym, utriusque Siciliae Rex etc. Magnificis et agre-
— gatis viris magnae nostrae curiae Magistris Rationalibus Aquis residentibus etc. ...
— supplicationibus us humilibus nostrae majestati presentibus pro parte devotorum, orato-
— rum, nostrorum, prioris et monachorum, monasterii Montis Rivi, ordinis cartusien-
— sis, ad eandem de qua infra, benigna ut sequitur inclinasti, volumus et vobis ac res-
— — tibus, cuilibet tenore presentium, cum nostri consilii deliberatione expresse praeci-
— — mus et mandamus, quatenus patentes litteras nostras dudum, per nostram ma-
— — jestatem, prefato monasterio Montis Rivi concessas super exemptione decisionum,
— — per clerum, hujus nostrae provinciae provinciae concessarum, et concedendarum, sub
— — Datus, Massiliae 2^{ae} mensis novembris 1459, quae nostrae patentes alligantur in
— — libris et caternionibus curiae nostrae Archivis Aquisi una cum presentibus per
— — illius scriptas registrarum faciat quocumque lapsu temporis ad archivandum
— — litteras nostras praefixi, et aliis contrariis sub quibus de potestate nostra plenitu-
— — dine pro hac vice tantum dispensamus, minime obstitimus. Quoniam ita fieri
— — volumus per presentes, quae post illarum opportunitatem, executionem, et singulas
— — inspectiones restitui volumus presentanti. — Datus, Aquis 23 junii 1470 per
— — mag. virum, Ricardum Bonifaci T. H. Doctorem, M. nostrae curiae magnif. Rationa-
— — lem, etc. — 25 fuerunt registratores. —

7. 1470. — Renatus Rex eximit Carthusias Montis Rivi et Vernae
ab omni solutione talliarum etc. — 1470, 7 augusti. —

Renatus Dei gratia Rex Ierosolym, utriusque Siciliae etc. ... Frederico de Lottaria
— — gia seu alio T. o. anni 1459 etc. ... pro eiusdem dilectionis et spectabilis gratie
— — amplexationem fratres religiosos ordinis cartusien-
— — sis domorum B. M. Virginis Montis
— — Rivi

p. 119. Rivi, Massiliensis diocesis, et de Verma diocesis Tholonensis / et quia in eorum
 ecclesiis Deo nocte dieque devotius servientes trahunt ad divinae majestatis obse-
 quium, alios per exemplum, Nos propterea circa eos et ordinem eorum, quos omni
 devotione proclucere cernimus Regali sollicitudine vigilamus et Deo propitius
 protegamur a noxiis salubria incrementa semper suscipiant et pacis affluent
 omni tempore ubertate. Sane scire vos volumus qualiter pro commissorum con-
 sideratione tuam, ceterisque aliis justis respectibus ad hoc promovendis me-
 tem, nostram, ad ecclesias ipsorum, fratrum, quonum, quolibet vocabulo Be-
 Mariae Virginis insignatur specialiter, habemus devotionis affectum, fratres me-
 moratos ipsasque ecclesias et domos eorundem, Montis Rivi videlicet et de
 Verma eorum redditibus, censibus, servitiis, casaliis, portatibus, jurisdictionibus, do-
 nibus, possessionibus, vineis, terris cultis et incultis, planis, montibus et pascuis
 quibuscumque ubicumque sint et quocumque nomine nuncupentur, molendinis,
 grangis, agris, aquarum decursibus, fontibus, tenementis, territoriis, offensis et
 aliis suis bonis, jurebus universis requisitis aut impostis, aliquandis, a quibus-
 cumque talibus, donis, collectis, impositionibus et oneribus nostris, decimis etiam
 a summo Pontifice impostis, nobis concedendis, factis vel faciendis, datis vel
 donandis, impositis vel imponendis, aut indictis vel indicendis nunc vel in posterum,
 ex quocumque occasione seu causa, affranchis andos seu liberos, exclu-
 dendos et eximendos ducimus nostraque nostro proprio ac de cetera nostra scientia
 et gratia speciali affranchimus, liberamus et eximimus et francos et liberos,
 exclusos, exemptos et immunes esse volumus specialiter per presentes in posterum
 valituras in perpetuum, et habituras invariabiliter vicem legis donec quousque per
 nos ore proprio cum designatione praesentium, eorundem, aliud et aliter extiterit
 ordinatum. Quocirca volentes quod praecedentes franquesis, libertates et exemptio-
 nes in observantiam, reducatur volumus et vobis ac vestrum, cuiuslibet serie eorum-
 den, praesentium, cum deliberatione nostra et nobis assistentibus concilii^{is} superioris pro-
 habita, notis et scientia quibus supra, expresse praecipiendo mandamus quatenus
 nos quatenus ipsas easdem, franquesis, libertates et exemptiones iuxta formam
 illarum, dictis fratribus, donis et ecclesiis perpetuo et inrevocabiliter observan-
 tes, fratres ipsos deinceps a contumendo in talibus, collectis, impositionibus et
 aliis

aliis nostris concessibus antedictis quovis quovis colore minime compellatis, aut alter
 vestrum compellat directe vel indirecte aut etiam, per oblitum, quominus eodem
 fratres pro eorum bonis, rebus et facultatibus supradictis nunc et in perpetuum, bene-
 atis et observatis, ac teneri et observari mandatis et faciatis francos et liberos,
 exemptos et immunes, ita v^o delictum quod huiusmodi nostra gratia prout supra facta
 extitit, prefati fratres ut supra in perpetuum, gaudeant et fruantur sine impe-
 dimentis quocumque, Fidei tati cuiuslibet vestrum nihilominus instructiones
 inhibentes ut ad capturam aliorum temporalitatis predictorum, fratrum, domorum
 et ecclesiarum, pro quacumque causa non procedatis aut procedi permittatis
 cum, opportunitas non obstantibus processibus quibuscumque factis vel faciendis
 ordinationibus, concessis vel concedendis francos in contrarium, minime obstat-
 is nec obstar: similiter volumus quacumque constitutiones capitula, rescip-
 statuti, dicti, ordines et consuetudines sive ritus et sanctiones quocumque
 p. 180. continent^{ur} et tenoris existant factas vel in futurum faciendas, seu quovis titulo
 vel colore, sive seu forma per quae ob quas possent presentibus quomodolibet
 derogari, et quos his nostris presentibus haberi volumus specialiter et expresse ad-
 caute, nec in praemissis exequendis ^{ita} comitate negligantiam, seu defectum, quan-
 -tum, gratiam nostram, carpenditer, et indignationem nostram, capitis non tene-
 re quorum omnium, et singulorum, sedem, et testimonium, et predictorum fratrum,
 domorum, et ecclesiarum, certitudinem, et cautelam, huiusmodi patentes litteras manu
 nostra propria subsignatas fieri et nostri regali sigillo impendenti iussimus debite
 communiri. - Datum, Aquis in nostro regali palatio 7 augusti 1670. - Extrait
 des arch. du Roy en son pais de Provence du registre françois fol. 72. -

1472

1471. - Renatus Rex concedit perpetuo quod centum Bores huius
 domus pasua libere sumere valeant in pasueris suis curiae. - 1671, 5 mart.
 Renatus Dei gratia semper alex, utriusque Siciliae Rex etc. .... universis et singulis
 officialibus etc. pro parte v^o prioris et aliorum fratrum monasterii B^e M^e
 de Monte Rivo (ordinis cartusienis), majestati nostrae in audientia publica dux
 in regali solio die 7° is ad exaudientiam supplicationes pariter, iuxta solitum
 sederemus humiliter exponit, ut cum, super per alterum, felicis recordationis
 et proed.

die quinta martii 1478. —

1478⁷⁹. — Renatus Rex mandat gabellotis Arrearum, quod observent formam, morem, litterarum, et Johanne Regine pro solutione 40 ollarum, salis — 1478, 9 febr.

Renatus dei gratia Rex Transalpinus etc... Granatoris ac gabelloti Arrearum, etc... Nos noster ac beatus et ill^{mus} consensu noster Johanne Regine litteris ac supplicatione manu secretarii nostri signata⁷⁹ presentibus alligatis super summa 40 ollarum, salis in illis designatis et attendens... ius dictae gabellae a nobis in domum, villam nostram s^{te} Maximini per largitione cum oneribus illi consequenter imminuentibus, quales est illud de quo in dictis litteris specifica mentio habetur fore translationem, prioris et conventus Domus Montis Rivi, cartusienis ordinis, in hoc parte humilibus supplicationibus inclinatis presentibus, vobis auctoritate precepimus et mandamus quatenus forma dictarum litterarum diligenter attenta et accuratius observata illarum prefatis supplicantibus eorumque successoribus perpetuis futuris temporibus observatis et observari faciat, resistentibus seu contradicentibus prioris et conventus dictae Domus s^{te} Maximini presentibus, et futurorum, tan altius cuiusvisque eorum nominibus quacunque contraria nonobstante, quoniam ita fieri volumus et expresse iubemus. — Datum in villa nostra Transalpinis 9 februaris 1478 cum sigillis noster cum simpliciter creda⁷⁹ pendente. —

D. Hilario Richardo priore, et D. Hugonino Balpi procuratore. —

Haec pagina 189 illa: // Et quia ius gabellae salis per Regem, Renatum, translationem, per largitione cum oneribus in domum, villam s^{te} Maximini, conventus tamen separatus s^{te} Maximini dictae 40 ollae salis noverant solvere monasterio Montis Rivi. Idcirco fuit supplicatum, prefato regi Renato pro dicto sale habendo. Qui quidem, Rex Renatus precepit anno 1478⁷⁹, 9 febr. (quatenus^{inutilis} forma) granatoris et gabelloti et coctoris officariis gabellae salis villae Arrearum, quatenus litterarum, morem, et Johanne Regine consensu noster attenta (forma?) et accuratius observata, illarum monasterio Montis Rivi observarent et observari facerent, resistentia et contradictione prioris et conventus s^{te} Maximini nonobstante. — Litterae ambo Renati regis et Regine Johanne sunt simul alligatae et habent in dorso litteram, G. —

p. 182. 1481. — Palamedes Forbinus confirmat libr. coron. 16 et libr. piperis 20,
1. 40 ollas salis, flor. 20, exemptionem talliarum, etc. 1481; 23 februarii.

Palamedes Forbinus Miles de Solaris, vicecomes Martini consiliarius et cabal-
lanus Dñi Ludovici XIⁱ Francie Regis, comitis Provincie et Forcalquerie gubernator
senescallo et iungulis officialibus etc. significamus vobis quod visis lit-
teris confirmationis solutionis libr. coron. 16 ab una parte, et libr. piperis 20 super
juribus claravie Arconum; Ray et ab alia 40 ollarum, salis super gabella salis
dictæ ville per quondam bonæ memorie Henricum Tenualem et Hilicem Regem
et monasterio nostre Domine de Monte hivo, diocesis Massiliensis, concessis sub
datus, Aguis 19 dec. 1437, et alterius litteris emanatis per quondam bonæ memo-
rie Rabellum, dictorum regnum, Regem, declaratoris solutionis dictarum
libr. coron. piperis ac etiam, ollarum, salis ab antiquo et per largitionem princi-
pum, ipsi monasterio factas; necnon etiam, flor. 20 recipiendum, sub 6^a parte
pisciarum, qui capiuntur Arceis pro tribus hincamariis mitorum, legatis per quondam
bonæ memorie Henricum, sub datus, Aguis 12 martii 1461: Visis aliis litteris
immunitatis solutionis quarumcumque talliarum, et onerum dicto monasterio ac
etiam, monasterio de Viana concessis per prefatum quondam, et emissum, Regem,
Henricum, sub datus, Aguis 7 aug. 1470; necnon et quilibet eorum aliis litteris tribu-
entibus facultatem, ipsi monasterio nostre Domine Montis hivi pasturam et
comum animalia bovina usque ad numerum 100 et non ultra in terris et pas-
guis locorum, ^{et} ducenialium, per ipsum quondam, Regem, Henricum, concessionis
absque solutione aliarum pasguarum sub datus, Aguis 5 martii 1471, debitis
solemnitatibus roboratis: Quia beneficia principum, debet esse mansura
ipsas litteras ut preemittitur concessas et designatas ac omnia contenta in-
eisdem, humilibus supplicationibus pro parte ipsius monasterii nobis factis,
benigne ut sub sequitur de flexi de nostra certa scientia et auctoritate regia
qua fungimur, confirmamus, approbamus et ratificamus ac nostre confir-
mationis munimine roboramus, mandantes vobis propterea universis et
singulis predictis et vestrum, cuius et ut forma dictæ nostre ^{im} et vestre regie
confirmationis diligenter attenda, illam, dicto monasterio observatis et obse-
rare faciatis inconcusse, nec permittatis per quamquam, ^{seu} impugni.

sen quovis quocumque colore directe vel per obliquum, in solidum, vel in parte violari; Quoniam, sic fieri per easdem, presentes debite exequatur singulis vicibus presentanti remanere jubemus. Datum, in villa Trearum, sub nostra propria manu, sub cryptione ac sigilli nostri armis impressi appensione, 23 febr. 1481. Sign. Palamedes eius, sigillo sub eo pendente simplici corda.

Obiit 1508 die dominica Mensis februarii Aquid, fuitque sepultus in ecclesia observantiae ejusdem, urbis. — Il fut comme par l'acte suivant 1482 car Charles III est mort le 11 decembre 1481 et la nomination de Palamedes comme gouverneur de Rome est du 19 Decembre.

82
1481. — Palamedes Forbinus confirmat donationem, 100 anguillarum, pogalium. — 1481, 26 februarii. —

Palamedes Forbinus Miles de Sclaviis vicecomes Martini Clararis etc... Visis per nos litteris confirmationis donationis centum anguillarum, pogalium, etc... a Carolo comite de... et aliis a recorda et memoria Yolanda ejus uxoris, b... Tenis alen, regina expressis et donationem ipsarum, C. anguillarum, humilibus propter supplicationibus prioris et conventus monasterii Montis Rivi ut subequeretur benigne indultis dictas confirmationes et donationes de certa nostra scientia auctoritate procerum, approbamus et confirmamus, mandantes id eo vobis dictis clararis et vestrum, cuilibet et suo tempore et dictas C. anguillas juxta modum consuetum, eidem, priori seu p. 83. conventui, aut cuiusvis vel eorum nomine interveniente tradatis et acceptis ab eis quicquid singulis vicibus, de quibus una cum presentibus seu illarum, transumpto et eorum tantum exhibendo per auditorem nostrorum computarum, in vestris ponendis rationibus vos ipsorum presentium, per tenorem, et nullo alio expectato mandato, volumus exonerari absque nota alicujus questionis: quoniam, sic fieri volumus et jubemus. In quorum fidem, has nostras litteras manu nostra insignatas sigillo nostro impendente armis nostris impressis jussimus communiri. Datum, in castro nostro de Sclaviis 26 febr. 1481.

D. Gaufredo Crespi priore. — La reste de la page et la page 184 sont en blanc. —

p. 185. 1542. — Confirmation des 40 olles du sel (et autres privilèges) de cette maison par François 1er Roy de France. — 1542, 3e mai. —

François 1er par la grace de Dieu Roy de France, comte de Provence etc... Au premier nostre huisier ou s'agent sur ce requis bailler. Recevront l'icelle supplication.

tion de nos bien Amés orateurs les Religieux prieur et convent Notre Dame de Mont-
 rieu de l'ordre des chartreux, diocèse de Marseille, contenant que pour la dotation,
 et augmentation de leur dit convent leur ont été faites donnes et autmones
 plusieurs beaux droits et biens, dont ils ont jouy et jouissent a présent paisi-
 blement, et entre autres par faveu de B. mémoire les comtes de Provence nos pré-
 décesseurs leur ont esté donnes et autmones 40 ollas de sel pour partie de la pro-
 vision du dit convent à icelles prendre et avoir sur la gabelle a sel d'Isres que
 tiennent à présent les Religieux prieur et convent des Jacobins de St Maximin,
 par don et autmonne qui leur en ont esté faite par nos précédents comtes
 de Provence, et dont ledit ^{de} St Maximin ont depuis toujours jouy et jouissent
 encores a présent. Toutefois la clavaire gabellier et receveur de la dite ga-
 belle d'Isres pour ledit de St Maximin, depuis peu de temps en ça sont refu-
 sans de bailler et paier aux dits supplians les dites 40 ollas du sel, a leur
 très grand préjudice et dommage, humblement requerans leur pourvoir de
 nos lettres de provision et remede de justice convenables et nécessaires. Pour-
 quoy nous ces choses considérées desirans favorablement traiter les dits sup-
 plians et les entretenir en leurs droits, autmones et bienfaits pour estre parti-
 cipans en leurs prières et oraisons: Le mandons et commandons par ces prés-
 entes qu'à la requeste dedit supplians tu faces expres commandement de
 par nous sur certaines et grosses peines a nous appliquées au dit clavaire
 et gabellier receveur ou autre ayant pouvoir et charge de la dite gabelle
 à sel d'Isres pour ledit de St Maximin de bailler paier et continuer aux dits
 supplians les dites 40 ollas sel pour chacun an, et les en faire souffrir et laisser
 jouir et user tout ainsi qu'ils en ont jouy et usé toujours par ci devant jus-
 qu'à certain peu de temps en ça comme il est, et en cas d'opposition refus ou
 delay donne et assigne jour certain et competent à comparaitre devant nos
 Amés et feaulx conseillers les maistres Rationaux et gens de nos comtes à Aix
 pour dire les causes de leur opposition refus ou delay en les certifiant par toy
 suffisamment au dit jour de ce que fuit auras sur ce, Ausquels nous mandons, et
 pour ce que de telles matières la cognoissance leur en appartient, commettons
 et enjoignons par ces présentes que aux parties ouyes fassent raison et justice,

car ainsi nous plaist il estre fait etc... Somme à Ceriagle 3 de may 1542 de
notre Regne 28: — D. Benoist chamb. ant. prieur de Montreux. —

2 Julii parliamentum, precepit easdem litteras executioni mandari. —

Le place ici ce qui se trouve à la page 189 :

1345, 23 Junii. — Johanna Regina etc... mandat Gabrielis Arceum, ut quolibet anno
expediant monasterio Montis Rivi primarie sept. 40 ollas salis, Litterae signantur
in dorso per A. — voir pag. 35. —

1345, 12 Julii (22 Julii p. 38). Predicta Johanna Regina precepit sub poena 4 libr. clavis
predicto monasterio 40 ollas salis. — Litterae signantur per B. —
~~et Arceum, quatenus solvant monasterio Montis Rivi 16 libras coron. et 2 libras~~
~~piperis, et Gabrielis 40 ollas salis sine diminutione~~ ^{item, ut scilicet antea}

1390, 7 sept. — Maria Regina precepit sub poena 4 librarum, clavis Arceum
quatenus solvant monasterio Montis Rivi 16 libr. coron. et 20 libras piperis, et Ga-
bellis 40 ollas salis sine diminutione. Litterae signantur C. — voir pag. 42. —

1399, 12 Aprilis. — Maria Regina confirmavit elemosinam regine Joha-
nne matris sue factam monasterio Montis Rivi de 40 ollis salis et precepit ut
cedant, solvantur sine aliqua solutione. Litterae signantur D. — voir pag. 42. —

1401, 6 febr. — Karolus princeps Car. anticus et in comitatibus Provincia et Polarguani
vicar ex precepit clavis Arceum sub poena 10 librarum, ut solvant monasterio
Montis Rivi 16 libr. coron. et 2 libr. piperis, et Gabrielis 40 ollas salis. Litterae si-
gnantur E. — voir pag. 46. —

1420, 24 Aug. — Regina precepit Gabrielis Arceum, quatenus solvant
40 ollas salis monasterio Montis Rivi. Litterae signantur in dorso F. —

1437, 19 dec. — Henricus Rex Tenuis alen, et Sicilie confirmat donationem 16 libr-
arum, coron. et 2 libr. piperis et ollarum, salis 40, et precepit Gabrielis sub poe-
na 20 libr. ut tradant quolibet anno monasterio Montis Rivi 40 ollas salis. v. p. 53.

1459, 28 sept. — Johanna Regina et uxor supradicti Regis Henrici confirmat et
precepit ut singulis annis solvantur monasterio Montis Rivi 40 ollas salis. v. p. 60.

— vient ensuite ce que j'ai mis à la page 67. —

1490, 1542, 3e mai. — Franciscus Rex Francie confirmat privilegia monasterii Mon-
tis Rivi, habent has litteras in dorso A, B, C, D, E. — voir page 69. —

p. 186. 1564. — Confirmatio privilegiorum cartusie Montis Rivi facta a Carolo 9° Rege Francie et comite Provincie — 1564 mensis octobris.

Charles IX par la grace de Dieu Roy de France, comte de Provence, Forcalquier etc... sçavoir faisons à tous présents et avenir que nous inclinans libéralement à la supplication et requeste de nos chers et bien aimés orateurs les religieux prieur et convent de Notre Dame de Mont-Rieu de l'ordre des chartreux au diocèse de Marseille en notre comté de Provence leur avons contennue, confirmée, louée, ratifiée et approuvée, continuons, confirmons, louons, ratifions et approuvons les privilèges, franchises, libertes, droicts, immunités et exemptions à leur prédécesseurs y devant octroyées par nos prédécesseurs comtes dudit Provence, pour en jouir et user par lesdits supplians et leurs successeurs paisiblement et perpétuellement tout ainsi que leurs dits prédécesseurs et eux en ont eu devant nous et justement jouy et usé, jouissent et usent encore de présent, Si donnons en mandement par ces présentes au sénéchal dudit Provence et son lieutenant et à tous nos autres justiciers et officiers présents et avenir que de nostre présente continuation, confirmation, ratification et approbation ensemble desdits privilèges, franchises, libertes, droicts, immunités et exemptions ils passent, souffrent et laissent lesdits supplians et leurs dits successeurs jouir et user paisiblement, paisiblement et perpétuellement tout ainsi que dessus est dict, sans leur faire, mettre ou donner ni souffrir leur estre fait mis ou donec aucun trouble ni empeschement, ou contraire, ains si aucun leur estoit est fait, nuis ou donec, l'estent et mettent incontinent et sans delay au premier estat, et doivent à ce faire souffrir et obéir, contraindre et faire contraindre tous ceux qu'il appartient par toutes voyes et manières deues et raisonnables, nonobstant oppositions ou appellations quelconques et sans prejudice de celles pour lesquelles ne voulons estre différé; car tel est nostre plaisir nonobstant comme dessus et quelconques lettres à ce contraires. Et afin que ce soit chose ferme et stable à toujours nous avons fait mettre nostre sel à ces présentes, sauf en autres choses nostre droit, et l'autrui en toutes.

Donné à Aix au mois d'octobre 1564 et de nostre regne le 6.

Et sur

Il me le repli d'icelles est écrit par le Roy comte de Provence et son conseil. Salomonel. Vis a contentor. Delomenie et sellee a double cunee et los de soye et cire verte. -

Iles furent enregistrées es Archives de la cour des comptes 1565, 19. ch.

p. 187. 1622. — Confirmatio privilegiorum, cartusie Montis Rivi facta a Ludovico 13° Rege Francie, comite Provincie - 1622 m. m. d. d.

Louis 13 pour la grace de Dieu Roy de France, comte de Provence, Forcalquier et terres adjacentes à tous présents et avenir salut. Scavoir faisons que nous desirans user envers nos chers et bien Amés orateurs le prieur, religieux et convent de Mont-Rieu ordre des chartreux, assis en nostre pais de Provence des mêmes graces, privilèges, dons, bienfaits, octroyes, franchises, libertés, Droits, exemptions, prerogatives et immunités qui leur ont esté accordés par les feuz comtes de Provence et successivement continués, amplifiés et confirmés par la feu Roine Jeanne comme port par les pieces y attachées sous le contras et de nostre chancellerie. Pour ces causes et afin que nous soions d'autant plus participans à leurs devotes prières et oraisons, et qu'il y puissent plus librement & requerr jour et nuict, nous luy avons continue, confirme, loué et approuvé, et de nostre certaine science, grace spéciale, plene puissance et autorité roiale continuons, confirmons, louons et approuvons par ces présentes tous et chascuns lesdits privilèges, dons, bienfaits, octroyes, franchises, libertés, Droits, exemptions, prerogatives et immunités que nous leur voulons en tant que besoin, est ou seroit de nous en accorder et octroyer pour par eux et leurs successeurs en jouir et user tout ainsi qu'il en ont ci devant bien et durement jouy et usé, jouissent et usent encore de présent. Si donnons en mandement a nos Amés et feaux conseillers les gens tenans nostre cour des comptes, aides et finances en nostre dit pais de Provence, et à tous nos autres justiciers et à chacun d'eux sy comme et luy appartenra que ces présentes nos lettres de grace, continuation, confirmation, don et octroyés veussent et fussent registrées, et de leur contenu fissent, souffrent et laissent jouir et user lesdits prieur, religieux et convent de la dite chartreuse de Mont-Rieu et leurs successeurs plaine et paisiblement et perpétuellement, avec inhibition et d'offences à toutes personnes

personnes de quelque qualité et condition qu'ils soient de les y troubler, travailler ni molester en aucune sorte ni manière que ce soit en contraignant et faisant contraindre à ce faire, souffrir et obéir tous ceux qu'il partira, et qui pour ce seront à contraindre par toutes voyes deües et accoustumées, nonobstant quelconques edits, ordonances, reglemens, arrests, restrictions, mandemens, deffances et autres choses à ce contraires. Car tel est nostre plaisir, et afin que ce soit chose ferme et stable a tousjours nous avons fait mettre nostre sel à ces dittes presentes, sauf en autre chose nostre droit et l'aueury. Donné à Lion au mois de decembre 1622, de nostre regne le 13. signé Louis.

Elles furent vérifiées 1623, 27 juillet en la chambre des comptes cours des aides et finances du Roy en Provence. —

Les pages 188 et 190 à 202 inclusivement sont blanches. —

p. 203. — 1136 — Donatio et exemptio Raimund : 3e Massiliensis Episcopi — et déjà plus haut pag. 3.

1136 — Donatio Guillelmi de Signa ... et déjà plus haut voir pag. 5 — pas de différences.

p. 204. 1141. ¹¹⁴⁹ Donatio D. Petri Abbatis de Victoris Massiliensis — et déjà plus haut pag. 8. —

1175 — 1176 — Même sujet — déjà plus haut à la même page 8. —

p. 205. — 1150. — Sigillum Raimund Berengarii comitis etc. ... et déjà plus haut pag. 7. —

Ces 5 ou 6 documents ont déjà été donnés par l'auteur aux pages indiquées. — Les uns confrontés et sont absolument semblables de verbo ad verbum. — Dans cette seconde édition, l'auteur a abrégé le titre de 1149. —

Paris aint 29 août 1897. —

fr. P. B. —

p. 207

Bullae Summorum Pontificum pro cartusia Montis Rivi.

1149. — Bulla Immunitatis de non proestandis Decimis. —

Eugenius 3us Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis Benedicto priori monasterii Montis Rivi ejusque Fratribus salutem, et apostolicam benedictionem. Religionis desiderium dignum est facilem, probere consentum, et fidelis devotio celerem, sortiatum effectum. Hujus rei gratia dilecti in Domino filii vestri postulationibus clementer annuimus, et ecclesiae vestre quieti et utilitati in posterum, providere volentes apostolica auctoritate prohibemus, ut aliqui vestrorum, quos infra terminos vestros propriis manibus aut sumptibus colitis nullus omnino a vobis decimas exigere presumat. Si quis autem hanc nostram confirmationis paginam, sciens contra eam, temere et anie tentaverit secundo tertiove communitus, si non reatum suum, congrua satisfactione correxerit indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus incurrat atque in extremo examine districtae ultionis subiaceat. Datum, Petraliae. —

Est Bullata cum filo canabino. — Eugenius 3us 1145, 5° kal. martii electus est Romanus, obiit 1153, 8° id. julii 8° id. annis 8, mensibus 4, diebus 13. —

1165. — Confirmatio eorum, quae dederunt nobis Abbates Sti. Victoris. —

Alexander 3us Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis Bertrando priori et Fratribus monasterii Montis Rivi salutem, et apostolicam benedictionem. Justis petentium desideriis dignum est nos facilem, probere consentum, et vota quae a rationis tramite non discordant effectum sunt nos eoque ventura complenda. Ex proprio dilectissimi in Domino filii vestri justis postulacionibus grato concurrentes ad censuram donationum, quam Petrus quondam Abbas et fratres Massiliensis monasterii, super eo quod Massiliense monasterium, infra terminos monasterii vestri habebat vobis facisse dignoscitur. Quam utique Fredolus ejusdem monasterii Abbas in nostra praesentia recognovit, et se vobis confirmaturum, promisit. Vobis et per vos monasterio vestro auctoritate apostolica confirmamus et praesentis scripti patrocinio communimus, statuantes ut nulli omnino hominum, liceat hanc paginam, nostrae confirmationis infringere, vel ei aliquatenus contraire.

contraire. si quis autem, id attentare presumpsit indignationem, omnipotentis dei et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum, eius se noverit incursum, Datum, apud Montepesulanum, IIII nonas augusti Pontif. anno 6° 1165. Isti Bullata cum serico filo rubeo croceo integro et illoaso. —

1165. — Bulla protectionis et confirmationis omnium possessionum Monis Rivi — 1165; 4° nonas Augusti. —

Alexander 3us Episcopus servus servorum dei dilectis filiis Bertrando priori monasterii de Monte Rivo eiusque fratribus tam presentibus quam futuris regularen, vitam, professis in perpetuum. quoties illud a nobis petitur p. 206. quod religioni et honestati convenire dignoscitur, animo nos deest libenter concedere et petentium desideriis congruum, in fragium, impertiri. Et propter dilecti in domino filii vestris justis postulationibus clementer annuimus, et prefatum monasterium, in quo divino mancipati estis obsequio sub Beati Petri et nostra protectione suscipimus et presentis inscripti privilegio communimus. In primis siquidem statuantes ut ordo monasticus, qui secundum Deum et Beati Benedicti regulam, et ceteras sanctarum patrum observantiarum in eodem loco institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Proterea donationem, a Fradolo Abbate et conventu Massiliensi vobis rationabiliter factam, super eo quod Massiliense monasterium infra terminos monasterii vestri habebat vobis auctoritate Apostolica confirmamus. Etenim quae infra terminos vestros constitutos habetis nihilominus dudum confirmanda. Termini vero tales sunt, quales inferius describuntur, videlicet Gurgis cirbani, et Wilium, Aguilae Montis Rivi, Castellum, Bucca Varchae, Sombolarunda, padium, Rignas, Allaire Balma del g outail, vertex montis Aramberti sicut aqua versus vos vergit, Rivus G apelli, Selva a G aupedi de Simna, vertex bellimontis et ceterae orphanellae et ceterarum montium, iuxta aquam G apelli sicut fluxus descendit ad ipsam aquam, et pervenit ad supradictum gurgitem cirbani*. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat prefatum monasterium temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuire seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conservare eorum pro quorum gubernatione cum sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva sedis Apostolicae auctoritate, signa

Si qua igitur in futurum, ecclesiastica sive seculari personae hanc nostrae constitutionis paginam, sciens contra eam, temere venire tentaverit, secundo testore canonice nisi reatum, nullam congruam satisfactionem corruerit, potestatis honoris, et sui dignitatem carat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore et sanguine dei et domini redemptoris nostri Iesu Christi aliena fiat, atque in extremo examinare districtae ultionis subiacet: cunctis autem, eodem loco maiora servantibus, et pax domini nostri Iesu Christi quatenus et huius fructus, bonae actionis percipiant et apud districtum iudicem, premia aeternae pacis inveniant. Amen. —

Ego Alexander catholicae Ecclesiae Episcopus —

Ego Hubaldus Hostiensis Episcopus — Ego Bernardus Portusensis Episcopus.

Ego Gilbertus Albanensis Episcopus — Ego Hubaldus presb. card. 5us eius:

Joannes presb. card. 8us Anastasiae — Gualdinus presb. card. 1us Petri ad vincula.

Ego T. acintus diaconus card. S. M. — Ego Andronicus diaconus card. 1us Theodori.

Ego Petrus diaconus card. 1us Eustachii iuxta templum, Agrippae.

Ego Diaconus cardinalis 8us Casuarie et Damiani.

Ego Raimundus diaconus card. 1us Mariae. —

Datum, apud Montempeulani, per manum Hermannus 5us Rom. Ecclesiae subdiaconi et notarii, 6° nonas aug. ind. 13, Incarnacionis domini 1165, Pontificatus D. Alexandri pape 3ⁱ anno 6°. — Bullata mediante cera. — 1165, 19 oct. fuit registrata in Archivis Regis Aquisgranensis.

1209. — Bulla protectionis et confirmationis omnium possessionum cartusiae Montis Rivi, immunitatis decimarum, ordinationum etc.

Innocentius 3us episcopus servus servorum dei dilectis filiis priori et fratribus p. 207. Montis Rivi, cartusienis Ordinis, tam praesentibus quam futuris regularibus, vitam professis in perpetuum. Religiosam vitam eligentibus apostolicum convenit adesse presidium, ne forte cuiuslibet temeritatis incursus aut eos a proposito revocet, aut robur quod absit sacrae religionis infringat. Ex propter dilecti in domino filii vestri iustis postulatis vobis clementer annuimus et donum, vestram, cum omnibus bonis, personis et possessionibus quae in praesentiarum, iuste et canonice possidentur, aut in futurum iuste modo praesentibus et futuris impenduntur sub 1° Lateranensi et nostra protectione suscipimus et praesentibus singulis

scripti privilegio communimus et terminos quos domus vestre rationalitatem statueritis
auctoritate apostolica confirmamus. Ad hoc auctoritate apostolica astutius interdiciamus
et sub interminatione anathematis prohibemus ne quis infraterminos vestros vel do-
-orum, vestrorum, hominem capere, furtum, seu rapinam, committere, aut ignem, apponere,
vel homicidium, facere audeat, aut homines ad domos vestras venientes, vel ab eis rede-
-untis quomodolibet perturbare, ut ob reverentiam Dei et locorum vestrorum, infra hos
terminos, non solum, vos et fratres vestri, sed etiam alii planam, pacem, habeant et quie-
-tem. Liceat quoque vobis clericos vel laicos liberos et absolutos et socios fugientes
ad conversionem recipere, et eos absque contradictione aliqua retinere. Prohibe-
-mus insuper et nullipatum, vestrorum, post factam in eodem loco professionem, abs-
-que licentia prioris sui, si sit de claustris vestris discedere, discedentem vero absque
communi litterarum cautione nullus audeat retinere. Sane laborum, vestrorum,
quos propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de mutamentis animalium, ves-
-torum, nullus a vobis decimarum exigere vel extorquere presumat. Adjicientes
quoque statuimus ut infra dimidionem, leucam, a possessionum terminis quas hab-
-etis nulli religioso liceat possessiones acquirere vel aliquod edificium fabricare.
Consecrationes vero altarium, seu basilicarum, ordinationes clericorum, vestrorum, qui ad
sanctos ordines fuerint promovendi a diocesis eiusdem Episcopi, siquidem catholi-
-cus fuerit et communis^{ionem} et gratiam Apostolicæ sedis habuerit, et a gratiis vobis et abs-
-que pravitate aliqua voluerit exhibere, alioquin liceat vobis quemcumque male-
-ritis catholicum, adire Antistitem, communis^{ionem} et gratiam Apostolicæ sedis hab-
-entem, qui nimirum nostra fultus auctoritate vobis quod postulatur impendat. Ins-
-uper auctoritate apostolica inhibemus ne ullus Episcopus vel alia quolibet per-
-sona ad synodos vel conventus forenses vos ire vel iudicia seculari de propria substantia
p. 28. et possessionibus vestris subjacere compellat, nec ad domos vestras non vocatus cau-
-sa ordines celebrandi, causas tractandi vel conventus aliquos publicos convocandi
venire presumat nec regularem electionem prioris vestri impediat, aut de institutis
de vel removendo eo qui pro tempore fuerit contra statuta Cartusienis ordinis se ali-
-quatenus intromittat. Porro si Episcopi vel alii ecclesiarum, Rectores in monasteriis
vestris, vel personas ibi constitutas suspensionis, excommunicationis vel inter-
dicti sententiam promulgaverint, sive etiam in mercenarios vestros pro eo quod dicitur
-mas

pace fruantur et vos de zelo justitiae ac opere pietatis possitis apud Deum
et homines commendabiles apparere. — Datum, Lateran., nonis octobris
Pontificatus nostri anno 16° 1212. — Ut bulla mediante canabo...
D. Peto priore. —

⁴⁶
1245. — Bulla 1^a Mandamenti facti archiepiscopo Arelatensi quod
non permittat nos contra indulta privilegia sedis Apostolicae indulte
molestari. — ^{12 46} 1245, 11° Kal. Aprilis. —

Innocentius 4us episcopus servus servorum Dei Ven. Fratri Joanni Archiepiscopo
Arelatensi salutem et apostolicam benedictionem. Cum multiplicata sit us-
que ad eo iniquitas superbiorum, ut quasi aquarum maledictionem bibentes eccle-
sias et personas ecclesiasticas persequi non desistat, multiplicari debet et humi-
lium, oequitas contra illos et sapientia in causis malitiarum, virgum peccato-
rum super sortem, justorum minime desequatur. Cum igitur sicut dilecti
filii prior et conventus de Monte Rivo, Massiliensis diocesis, nobis exponere curre-
rent nominales qui nomen Domini recipere in vultu non formidant ipsos in per-
sonis et rebus aggravant et molestant, nos et persecutorum hujusmodi refragari con-
suevit, et eorumdem prioris et conventus gravaminibus volentes congruis subsidis
subvenire, Fraternitati tuae per Apostolica scripta mandavimus quatenus non permittas
ipsos contra indulta privilegia sedis Apostolicae super praenominatis ab aliquibus indulte
molestari. Molestatores hujusmodi per censuram ecclesiasticam, appellationem pos-
sita comprehendere non obstante constitutione de dualibus diocesis edita in concilio
generali, dummodo ultra quartam vel quintam aliquis archiepiscoporum, diocesis, ad
judicium auctoritatem presentium non trahatur, praesentibus post decem menses, min-
ime valentibus. Datum Lugduni 14° Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno 3° 1245.
¹²⁴⁶ 1246 ead. Innocentius IV a die illa de 23 Junii 1243. In autem. Il est fait mention au concile de Lyon qui se tint sur le 23 Junii 1245.
D. Peto Joanne priore. — Ut Bulla mediante canabo. —

1248. — Bulla 2^a confirmationis transactionis factae per D. Benedictum, 1um
Episcopum Massiliensem, inter hunc domum et homines de Meuna. — 7° Idus Julii
¹²⁴⁸ 1248.

Innocentius 4us Episcopus servus servorum Dei Ven. Fratri
et dilecto filio W. propositio ecclesiae Pinacensis Honjulanis diocesis, salutem et
apostolicam benedictionem.

apostolicam, benedictionem, . hanc nobis prior et fratres Montis Rivi, castensiensis ordinis
petitione monstraverunt, quod cum inter ipsos ex parte una et priorem, de Mauna ac homi-
nes loci eiusdem, Massiliensis diocesis ex altera super quibusdam limitibus ter-
rarum, pascuis et rebus aliis suborta fuisset materia questionis tandem inter par-
tes amicabile composicio intervenit prout in litteris inde confectis plenius dicitur
p. 210. contineri, quarum apostolica petierunt munimine roborari, Ideoque ad discretionem ves-
træ per Apostolica scripta mandamus quatenus compositionem ipsam, sicut rite sine
pravitate ac proinde facta est et ab utraque parte sponte accepta facietis per con-
suetudinem ecclesiasticam, appellatione remota, firmiter observari. Datum, Lugduni
11° Idus Julii, Pontificatus nostri anno 6° 1248. — Et bullata mediante canobo.

1248. — Bulla 3^a confirmationis transactionis factae inter Benedictum
Episcopum Massiliensem, et Cantuariensem, Montis Rivi, de parte territorii Auranivis.
Innocentius 4us Episcopus servus servorum Dei Ven. Fratri Rostag. Episcopo Rhodan-
ensi et dilecto filio M. proposito ecclesie Pinnaciensis, Forjulensis diocesis, salu-
tem, et apostolicam benedictionem, . hanc nobis prior et fratres Montis Rivi, casten-
sensis ordinis, petitione monstraverunt, quod cum inter ipsos ex parte una et ven.
Fratrem nostrum, Benedictum, Massiliensem, Episcopum, ex altera super quadam
parte territorii castri de Auranivis et rebus aliis suborta fuisset materia ques-
tionis, tandem, inter partes amicabile composicio intervenit, prout in litteris
inde confectis plenius dicitur contineri, quarum Apostolice petierunt munimine
roborari. Ideoque ad discretionem vestram per Apostolica scripta mandamus quatenus
compositionem ipsam, sicut rite sine pravitate ac proinde facta est, et ab utraque
parte sponte accepta^{am?} facietis auctoritate nostra, appellatione remota, firmiter
observari. Datum, Lugduni 1° Idus Julii, Pontificatus nostri anno 6° 1248.
D. Petrus Joanne priore. — D. Joannes proct. D. Joannes de Manesca scripta.

1254. — Bulla 4^a confirmationis transactionis factae inter Episco-
pum Massiliensem, canonicos et hanc Domum — 1254, 6° Idus maii.
Innocentius 4us Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis priori et fratribus
Montis Rivi, ordinis Cantuariensis, salutem, et apostolicam benedictionem, . hanc quæ
concedi

concordia et iudicio terminantur ne super his aliquis ^{crui} scrupulus contentione emer-
-gat litterarum, sunt commendanda memoria et apostoli scripti pagina mun-
-nenda. Idcirco dilecti in Domino filii iustis postulacionibus grato concurren-
-tes ^{ad} assensu compositionem, inter vos, Ven. Fratrem nostrum, Episcopus Agensem, Massiliensem,
-sen, et dilectos filios propositum, et canonicos Massilienses iustarum, super quibus
-dam, possessionibus et honoribus sicut sine pravitate facta est, et ab utraque
-parte recepta et observata et in instrumento confecto exinde continetur auc-
-toritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus.
Nulli ergo omnino hominum, liceat hanc paginam, nostre confirmationis infra-
-gere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis vero hoc ^{attentare} attemptare presump-
-serit indignationem omnipotentis Dei et ~~et~~ ^{et} Petri et Pauli Apostolorum eius
se noverit incurrendum. - Datum, Romae apud Sanctum Petrum, 6° Idus maii, Pon-
tificatus nostri Anno 11°. - Et bullata mediante sera. In Regis Provinciae Archivis f. 119. -

p. 211. 1272. - Bulla 1^a mandamenti facti proposito ecclesie Massiliensis pro
pascuis castri de Masalgis etc. 1272, 6° Idus Maii. -

Gregorius X^{us} Episcopus servus servorum Dei dilecto filio proposito ecclesie Mes-
-siliensi salutem, et apostolicam benedictionem. Congressi sunt nobis prior et con-
-ventus monasterii Montis Rivi, quod nobilis vir Dominus et universitat homi-
-num, castri de Masalgis, Aqueensis diocesis, super quibusdam pascuis, nec-
-onibus, terris, possessionibus et rebus aliis injuriuntur eisdem. Ideoque discreti-
-oni tue per apostolica scripta mandamus quatenus partibus convocatis
audias causas, et appellatione remota debito fine decidas, faciens quod
decreveris per censuram ecclesiasticam, firmiter observari, proviso ne inter-
-ram, ipsius nobilis et predictarum universitatum, excommunicationis vel interdic-
-tionis, proferas, nisi super hoc mandatum, a nobis receiveris speciale. Testes
autem qui etc. Datum, Lateran, 6° Idus maii, Pontificatus nostri anno 1°
1272. - Et bullata mediante canabo. -

1272. - Bulla 2^a Mandamenti facti proposito ecclesie Massiliensis, ut
bona cantusioe Montis Rivi alienata studeat revocare. 1272, Idibus Augusti,
Gregor.

Gregorius X^{us} Episcopus servus servorum Dei dilectis Filiis praeposito ecclesiae Massiliensis salutem, et apostolicam, benedictionem, Inclinati precibus dilectorum filiorum, prioris et conventus monasterii Montis Rivi, cartusienis ordinis, Massiliensis diocesis, praesentium, tibi auctoritate mandamus quatenus ea quae de bonis ipsius monasterii alienata ~~irregulariter~~ illicite, vel distracta ad jus et potestatem ejusdem monasterii studeas legitime revocare, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo. Testes autem, qui fuerint nominati si te gratia, odio vel timore subtraxerint censura simili appellatione cessante compellat veritatis testimonium, perhibere. Datum, apud urbem, viterbam, Idibus augusti, Pontificatus nostri Anno 1° 1272. —

In bullata mediante canobo. — D. Michael. —

1274. — Bulla 3^a Ponit nos et omnia bona nostra sub protectione sua.

Gregorius X^{us} Episcopus servus servorum Dei dilectis Filiis priori et conventui Montis Rivi, cartusienis ordinis, diocesis Massiliensis, salutem, et apostolicam, benedictionem, Cum a nobis petatur quod justum est et honestum, tam vigor equitatis quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perveniat effectum. Expropterea dilecti in Domino Filii vestri justis postulationibus grato consensientes assensu personas vestras ac monasterium Montis Rivi, in quo divinus estis obsequio mancipati, cum omnibus bonis quae in praesentiarum, rationaliter possidetis, aut in futurum, justo modo praestante Domino poteritis adipisci, sub ~~8to~~ Petri et mariae protectione suscipimus, specialiter autem, grangiam de Annonis cum pertinentiis suis, necnon pratum, paducam, molendina possessiones et alia bona vestra, sicut ea omnia juste ac pacifice obtinetis vobis et per vos monasterio auctoritate apostolica confirmamus et praesentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre protectionis et confirmationis infringere etc. Datum, Lugduni, Idibus Julii, Pontificatus nostri anno 3° 1274. —

1274. — Bulla 4^a Confirmationis transactionis factor inter hanc domum et homines de Meuna — 1276, 10° Kal. Aug. —

Gregorius X^{us} Episcopus servus servorum Dei, ven. Fratri Episcopo Rhodanensi salutem, et apostolicam, benedictionem.

et apostolicam benedictionem. — Iua nobis prior et Fratres Montis Rivi, cartusienus ordinis, petitione monstravit, quod cum inter ipsos ex parte una et quorundam ac hominum de Mena, Massiliensis diocesis, ex altera super limitibus quarundam terrarum, pastuis et rebus aliis sub orta fuisset materia quæstionis, tandem mediis inter ipsos amicabilis compositio intervenit prout in litteris inde confectis plenius dicitur contineri, quam dictus prior et Fratres Apostolice petierunt munimine roborari. Ideoque Fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus quatenus compositionem ipsam, sicut rite sine pravitate ac proinde facta est, et ab utraque parte sponte recepta et hactenus pacifice observata, facias per censuram ecclesiasticam, firmiter observari, proviso ne in universitatem de Mena excommunicationis vel interdicti sententiam, proferas, nisi a nobis mandatum super hoc speciale receiveris. — Datum Lugduni 10e Kal. augusti, Pontificatus nostri anno 3e 1274.

¹²⁷⁷ 1277. — Bulla Mandamenti facti Archiepiscopo Aquensi quod non permittat nos contra indulta privilegia sedis Apostolicæ indebitè molestari. — ¹²⁷⁷ 1277, ^{8^{idus}} Idus Martii. —

Joannes 21us Episcopus servus servorum Dei Venerabili Fratri Archiepiscopo Aquensi salutem et apostolicam benedictionem. sub religionis habitu et cantibus precito studio ita debemus esse propitii ut in divinis beneficiis exequendis malignorum non possint obstaculis impediri. Cum igitur dilecti Filii prior et conventus monasterii Montis Rivi, ordinis cartusienus, Massiliensis diocesis, a nonnullis qui nomen Domini in vœcem recipere non formidant diversas, sicut accepimus, patientur injurias et jacturas. Nos volentes et ipsorum prioris et conventus providere quieti, et perversorum consiliis obviare, Fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus quatenus eosdem priorem et conventum pro nostra et Apostolicæ sedis reverentia favoris continui presidio prosequaris non permittens ipsos contra indulta privilegia sedis ipsius alibi eligi indebitè molestari. Molestatores hujusmodi per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo. Attentius provisurus ut de his quæ causa cognitionem exigant, et al quæ indulta hujusmodi non contingant te nullatenus intromittas. Nos enim si secus prosumperis tam presentes litteras quam

quam, etiam, processum, quem per te illarum, auctoritate haberi contingit est omnino carere viribus ac nullius fore determinatae firmitatis. - Hujusmodi ergo mandatum, habens sic prudenter et fideliter exequaris ut ejus fines quomodolibet non excedas; presentibus post triennium, minime valituri. - Datum, Viterbii 8° Idus Martii, Pontificatus nostri Anno 1° 1277. - Et bullata mediante canabo.

1281. - Bulla 1^a, ut bona cartusiae Montis Rivi alienata recuperentur.

V^o idus Julii.

Martinus IV^{us} Episcopus servus servorum Dei dilecto filio Archidiacono Massiliensi salutem, et apostolicam, benedictionem, dilectionem, filiorum, prioris et conventus monasterii de Monte Rivo per priorem, soliti gubernari, cartusensis ordinis, Massiliensis diocesis, precibus inclinati praesentium, tibi auctoritate mandamus quatenus ea quae de bonis ejusdem, monasterii alienata inveneris illicite vel distracte ad jus et proprietatem, ipsius monasterii legitime revocare procures. Contradictores per censuram, ecclesiasticam, appellatione proposita compellendo. Lectas autem qui fuerint nominati si se a gratia, odio vel timore subtraxerint censuram simili appellatione cessante compellere veritate testimoniarum, perhibere. Datum, apud urbem, viterbiam, 1° Idus Julii, Pontificatus nostri anno 1°, 1281. - Et bullata mediante canabo.

1281. - Bulla 2^a.

Martinus 4us Episcopus servus servorum Dei dilecto filio Archidiacono Massiliensi salutem, et apostolicam, benedictionem. Congressi sunt nobis prior et conventus monasterii de Monte Rivo per priorem, soliti gubernari quod Bertrandus de Signa miles, Mathaeus Funsterii, Martinus Guaschi, Guillelmus Martini, Petrus dictus Agne et Raymondus de Milamanda laici Melitensis et Itholonensis civitatum, et diocesis. super terris debitis, possessionibus, et rebus aliis injuriarum sident. Ideoque discretionis tuae per Apostolica scripta mandamus quatenus partibus convocatis audias causas, et appellationes remotas debito fine decidas, faciens quod decerneris per censuram, ecclesiasticam, firmiter observare. Lectas, ut supra in bulla precedente. Et etiam, bullata mediante canabo.

f. 214. 1289. — Bulla, ne quis nobis molestias inferat ac bona cartusie Montis Rivi detinere presumat. — 3° Idus Julii 1289. —

Nicolaus 1us Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis priori et conventui Domus Montis Rivi, cartusensis ordinis, Massiliensis diocesis, salutem et apostolicam benedictionem. Ex parte vestra fuit propositum, coram nobis quod nonnulli clerici et laici asserentes se in vos aliquid questionis habere aliquando fratres, interdum vero contra eos et nomenque, animalia et alia bona monasterii vestri proetextu cuiusdam prave consuetudinis temeritate propria violare, invadere ac tandem detinere presumunt, donec sit eis de huiusmodi questionibus iuxta ipsorum, beneplacitum, satisfactum, quamquam, jurisdictionem, qua hoc possint in vos non habeant ordinariam, seu etiam delegatam. Cum itaque judicialis ordo sit idcirco in medio constitutus, ut nemo sibi presumere audeat ultionem, et ob id tanquam nullo jure subnixam, non sit aliquatenus tolerandam. Nos volentes quieti vestre consulere ac predictorum malitias obviare, auctoritate presentium districtius inhibemus ne quis occasione predictae consuetudinis velis memoratas inferre molestias ac bona domus predictae aliquo juris ordine violare, invadere seu quomodolibet detinere presumat. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum, Reate 2° Idus Julii, pontificatus nostri Anno 2° 1289. — In bullata bulla plumbea cum filo sericorum et croceo. —

1289. — Bulla 2^a Mandamenti facti sacristae Massiliensi pro pacis castri de Soleris. — 2° Idus Julii 1289. —

Nicolaus episcopus servus servorum Dei dilecto filio sacristae ecclesiae Massiliensis salutem et apostolicam benedictionem. Quoniam sunt nobis prior et conventus Domus Montis Rivi, cartusensis ordinis, quod Hugo de Soleris miles et Guillelmus filius ejus laicus, Tholonensis diocesis, ipsos in debitis exactionibus aggravantes super quibusdam pacis, terris, debitis, possessionibus, rebus aliis injuriantur eisdem. Ideoque discretionis tuae per Apostolica scripta mandamus quatenus partibus exco-

reis per censuram ecclesiasticam, firmiter observari. Testes autem qui fuerint.
 Datus, Reate 2° Idus Julii, Pontificatus nostri anno 2° 1289. — In bullata
 bulla plumbea cum filo canab. —

p. 215. 1289. — Bulla 3^a ut qui terras, domos, vineas et... cartusie Montis
 Rivi tenent, census et redditus integre reddant. 1° Idus Julii 1289. —

Nicolaus 4us Episcopus servus servorum Dei dilecto Filio officiali tholonensi sa-
 lutem et apostolicam benedictionem. Significaverunt nobis dilecti Filii prior et
 conventus domus Montis Rivi, cartusie ordinis, Massiliensis diocesis, quod non
 nulli clerici et ecclesiastici persone tam religiose quam seculares in dignita-
 tibus seu personatibus constitutæ, necnon comites, barones, milites et alii
 laici Tholonensis, Arclatensis et Massiliensis civitatum, et diocesis, qui terras,
 domos, vineas, grangias, possessiones et alia bona immobilia sub annuo censu
 seu redditu ad omnia ipsa tenent, censum seu redditum hujusmodi dictis priori et
 conventui exhibere non curant, quamquam iidem clerici, comites et barones
 et alii supradictæ terras, domos et alia bona predicta pacifice possideant et que-
 re ac fructus cum integritate percipiant eorundem, propter quod eisdem priori
 et conventui ac domui non modicum immiserit detrimentum. Cuius autem pro
 parte dictorum prioris et conventus super his ad nos habitus sit recursus, dis-
 cretionem tuam per Apostolica scripta mandamus quatenus si est ita dictos
 clericos, comites et alios supradictos quod censum seu redditum memoratum
 proclibatis priori et conventui exhibeant integre et tenentur monitione
 premissa, per censuram ecclesiasticam, appellatione remota, pro via ratio-
 ne compellas. Provisone in terras comitum et baronum predictorum exco-
 municationis et interdicti sententiam, proferas nisi super hoc a nobis man-
 datum, receptis speciale. Testes autem qui fuerint nominati n' s' e gratia,
 si id vel timore subtraxerint per censuram ecclesiasticam, appellatione
 cessante, compelles veritati testimonium prebire. Datus, Reate
 1° Idus Julii, Pontificatus nostri Anno 2° 1289. — In bullata bulla
 plumbea cum filo canabino. —

1346. — Bulla Monitoria contra Detentores occultos decimarum, reddituum, legatorum et aliorum, bonorum, cartusiae Montis Rivi — X^o kal. nov. 1346. —

Clemens VI^{us} Episcopus servus servorum Dei dilecto Filio officiali Massiliensi salutem et apostolicam benedictionem. Significavit nobis dilectus prior S^o M^o Montis Rivi, ordinis cartusensis, Massiliensis diocesis, Quod nonnulli iniquitatis filii quos prorsus ignorat, decimas, legatas, terras, vineas, domos, possessiones, redditus, census, prata, membra, pasceas, privilegia, litteras, instrumenta publica, codices, paramenta ecclesiastica et quaedam alia bona ad eundem prioratum suum spectantia temere et malitiose occultare et occulta detinere procurant, non curantes ea praedicto priori exhibere in animarum suarum periculum, et eundem prioris et prioratus non modicum detrimentum. Super quo idem prior Apostolicae Sedis remedium implorat. Quia circa dilectioni tuae per Apostolica scripta mandamus quatenus omnes huiusmodi occultos detentores decimarum, reddituum, legatorum, et aliorum, bonorum, praedictorum, ex parte nostra publice in ecclesiis coram populo per te vel per alium moneas ut infra competentem terminum quem eis praefixeris ad dicto priori a se debita restituant et revelent, ac de ipsis plenam, ac debitam, satisfactionem impendant, et si id non adimpleverint infra alium terminum competentem quem eis ad hoc peremptorie duxeris praefigendum, ex tunc in eos generales excommunicationis sententiam, proferas et eam, ubi et quando expedire videaris facias usque ad satisfactionem condignam solemniter publicari. Datum Avinionae X^o kal. nov. Pontificatus nostri Anno 5°, 1346. — D. Percevallo priori. — Bullata bulla plumbea cum filo canabino. —

1386. — Bulla Unionis prioratus S^o Michaelis de Auroniis cartusiae Montis Rivi. — 8° cal. Dec. 1386. —

Clemens 7us Episcopus servus servorum Dei dilectis Filiis priori et conventui Domus Montis Rivi, cartusensis ordinis, Massiliensis diocesis, salutem et apostolicam benedictionem. Inquit devotionis rectae sinceritas et religionis in qua mundanus

mundanis objectis illacbris devotione impenditis Altissimo famulatum, promeretur honestas, ut petitiones vestras illas prosertim, per quas necessitates vestras commodius consulatur, ad exauditionem, gratiam, admittamus. Exhibita siquidem, nobis nuper pro facto vestra petitione continetur quod domus vestra adeo in maximam paupertatem constituta existit quod vos non potestis de fructibus, redditibus et proventibus ipsius commoda sustentari. Quare pro parte vestra nobis existit humiliter supplicatum, ut ecclesiam, *Sti Michaelis de Auroniis, Massiliensis diocesis*, quae ut asseritur sine cura ac collapsa et inhabitabilis ac infertilitaria, dictae domus existit, cujus fructus octo libr. lunonens. parvores, secundum taxationem, decimae valore, annuam, et asseritis, non excedunt, vobis ac eidem domui annexare et unire de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur vobis ac eidem domui paternis compatiens affectu huiusmodi supplicationibus inclinati dictam ecclesiam cum omnibus iuribus et pertinentiis suis aliis si ecclesia ipsa sit dispositioni Apostolicae generaliter vel specialiter reservata, vobis et dictae domui auctoritate Apostolica in perpetuum incorporamus, annexamus et unimus, ita quod cedente vel decedente rectore dictae ecclesiae qui nunc est, aut alius p. 217. ecclesiam, ipsam, quemodolibet dimittente liceat vobis per vos vel procuratorem vestrum, corporalem, possessionem, dictae ecclesiae auctoritate propria apprehendere et tenere, fructusque, redditus ac proventus ipsius in vestras ac domus et ecclesiae praedictae usus convertere, Diocesani loci et cujuscumque alterius licentia minime requisita, non obstantibus quibuscumque constitutionibus Apostolicis etc. ... Brevis quod dictae ecclesiae debitis exegit non fraudetur. Nos enim, et nunc irritum, decernimus et inane si secus super his ac quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnium hominum liceat hanc paginam, nostrae incorporationis, annexationis, unionis, constitutionis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei et *Sti Pauli* apostolorum ejus se noverit incuturum. - Datus, Avinionae 8° cal. Decembri, pontificatus nostri Anno 8°, 1386. - *U* bullata bulla plumbea cum, sericofilo rubeo et croceo integro circumdalla.

h3 9.6 28 Junii, D. Beatus Paquius sacerdos de cotinaco prior et rector ecclesiae *Sti Michaelis de Auroniis, Massiliensis diocesis*, gratias et multas suo proprio in perpetuum, ratum
dictum

dictam prioratam, cum jure et pertinentiis universis ejusdem prioratus in manibus D. Guillelmi Saluatoris prioris hujus D. quam resignati ^{sic} 8° kal. Decembris Benedictus 13us summus Pontifex confirmavit, uniendo huic domui in perpetuum, predictam, ecclesiam, cum omnibus jure et pertinentiis suis. —

1396. — Bulla 2^a Unionis prioratus S^{ti} Michaelis de Auroniis Cartusica Montis Rivi — 1396, 2° kal. Dec.

Benedictus 13us Episcopus servus servorum Dei ad perpetuam Dei memoriam. Ad ea ex Apostolice servitutis nobis injuncta desuper officio libenter intendimus per quae personarum, ecclesiasticarum, illarum, procerum, quae vel regulari habitui mundanis objectis illecebris devotum, reddant Domino famulationem, suis necessitatibus commodius consulatur. Videmus, siquidem, pro parte dilectorum filiorum, prioris et conventus domus Montis Rivi, Cartusensis Ordinis, Massiliensis Diocesis, foelicis recordationis Clementis Papae 7° predecessore nostro expresso quod Domus ipsa adeo in maxima paupertate constituta existeret, quod ipsi non poterant de fructibus, redditibus et proventibus ejusdem, commode sustentari, ac supplicato ut ecclesia S^{ti} Michaelis de Auroniis dictae Massiliensis Diocesis, quae omnino collapsa et inhabitabilis existeret, cujusque fructus 8 libr. turon. pauperum, secundum taxationem, decimae valore, annuum, non excedebant eisdem, priori et conventui ac domui perpetuo incorporare, amectere et unire de benignitate Apostolica dignaretur. Dictus predecessor p. 218. hujusmodi supplicationibus inclinatius profectus, ecclesiam, cum omnibus jure et pertinentiis suis priori et conventui ac domui predictis autoritate Apostolica in perpetuum, incorporavit, annexuit et univit, ita quod cedente vel decedente rectore dictae ecclesiae qui tunc erat, vel alias ecclesiam, ipsam, quomodolibet dimittere, liceret eisdem, priori et conventui corporalem, possessionem, autoritate propria apprehendere et tenere prout in ipsius predecessoris inde confectis literis plenius continetur. Et deinde nos qui dicto predecessori sicut Dominus placuit sublato de medio, divina favente clementia, ad summum Apostolatus apicem, sumus assumpti omnes uniones de quibuscumque beneficiis ecclesiasticis quibus et ecclesiis monasteriis et aliis locis ac personis ecclesiasticis cujusque ordinis existerent per ipsos predecessores factas, quae tunc non erant solite sum, effectum, ex certis causis rationalibus revocavimus, cassavimus, annullavimus ac nullius existere volumus ^{veris}.

robore vel non esset. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte dictorum prioris et conventus petitis continetur huiusmodi unio de dicta ecclesia adhuc non sit sortita effectus, dictique fructus, redditus et proventus prefate domus augmentati non existant, pro parte ipsorum prioris et conventus fuit nobis humiliter supplicatum, ut dictam ecclesiam eis et domui prefate de novo perpetuo incorporare, annectere et unire de benignitate Apostolica dignareremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati dictam ecclesiam, quae sine cura est cum omnibus juribus et pertinentiis suis etiam et... ut supra in bulla prefata est.

Datum Avinion^{1a} 2° kal. Decembris, Pontificatus nostri anno 22 1396. —

Est bullata bulla plumbea cum, serico filo rubeo et croceo. — D. Guillelmo Salvatore priore.

1396. — De prioratu B^oe M^oe de consolatione sive S^ti Michaelis de Arcis, ejusque unione factae cartusiae Montis Rivi. —

D. Raimundus Donadei, canonicus ecclesiae Aquensis S^ti Salvatoris et prior ecclesiae ruralis B^oe Merce de consolatione sive S^ti Michaelis territorii Arcarum 1396, 29. februarii concessit D. Guillelmo Salvatore priori cartusiae Montis Rivi ecclesiam, B^oe M^oe de consolatione cum omnibus juribus, decimis etc... ad firmam, 10 annorum, pro fructibus 10 floren. aureorum, valore 16 s. old. — Idem, D. Guillelmus Salvatore prior 1398, 21 nov. requisivit cum quanta potuit instantia predictum, D. Raimundum Donadei quatenus D. nostro papae Benedicto 13° dignaretur resignare eundem prioratum, offerens se pro decimis, pensionibus, annuatibus, 10 florenorum aureorum, pro 16 sold. computatis quolibet anno facere in festo omnium sanctorum. — Quam resignationem, Benedictus 13us papa confirmavit 1398, 11° kal. Decembris. — (hinc prosequitur impet. p. R. Donadei?)

p. 119. 1396. — Bulla unionis prioratus B^oe M^oe de consolatione, seu S^ti Michaelis de Arcis factae cartusiae Montis Rivi. —

Benedictus 13us Episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Injunctum nobis est a per Apostolicam servitutem officium, mentem nostram incitat et inducit ut circa ea quae ecclesiasticorum, monasteriorum, quoniamlibet et personarum, in eis degentium, pro eis etiam, sub regulari habita virtute, divina famulanti-umque utilitates et commoda respiciere dignerentur operibus suis intendamus. Exhibita igitur nobis pro parte dilectorum, Filiorum prioris et conventus domus

Montis Rivi, castellanensis ordinis, Massiliensis diocesis, petitis continetur, quod dicta domus in tanta paupertate constituta existit, quod idem prior et conventus de fructibus, redditibus et proventibus ejusdem commone sustentari non valent. Quare pro parte ipsorum prioris et conventus fuit nobis humiliter supplicatum, ut prioratum, secularem, et non collegiatum ecclesie beati Michaelis de Arais, Tholonensis diocesis, qui ut idem prior et conventus assensum sine cura est, et ad collectionem, dilectionem, in Christo filiarum prioris et conventus prioratus Antiochie colles ordinis beati Benedicti, Aguensensis diocesis, pertinet, cui usque fructus, redditus et proventus illius, pro tempore obtineantur, et in eo non redente ultra 15 flor. non valeant annuatim, eisdem domui in perpetuum, incorporare, amectere et unire de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur eisdem priori et conventui paternis compatentes affectibus hujusmodi supplicationibus inclinati dictum prioratum, cum omnibus juribus et pertinentiis suis, etiam prioratus ipsius beati Apostolice generaliter vel specialiter reservatus, dictae domui auctoritate Apostolica in perpetuum, incorporamus, amectimus et unimus, ita quod eadem decedente priore dictae ecclesiae qui nunc est, aut alius prioratum ipsam, quomodolibet dimittente, liceat volens eisdem priori et conventui per se vel per procuratores, nunc in corporalem possessionem dicti prioratus auctoritate propria apprehendere et tenere, fructusque, redditus et proventus ipsius in usus ac domus et prioratus praedictorum, usus conservare, Decretum anni loci et cuiuslibet alterius licentia minime requisita etc. .... proviso quod dictus prioratus debitis non praecedatur obsequiis ipsisque supportentur onera consueta. Nos enim, ex nunc irritum decernimus et inane si quis super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum, etc. .... ut supra pag. 89. — Datum Avinionae XII Kal. Dec. Pontificatus nostri anno 22 1396. —

1400, 13 dec. praedicta beati nostri papae unio et annexio prioratus beati Michaelis de Arais fuit presentata D. Raimundo o. Donadei per D. Guillelmum, Advocatum priorem, huius P., qui dictae incorporationi consensit cum, reservatione et ceteris clausulis oportunis. Ita quod D. Guillelmus possit possessionem actualem ipsius prioratus pacifice ex nunc etc. ....

p. 220 14. 07. Bullae Indulgentiarum B^{oe} M^{oe} de consolatione et st^e
Michaelis. Idibus februarii 14. 07.
Benedictus 13us Episcopus sacras rerum, D^el. universis christi fidelibus p^{re}ses.
entes. litteras inspecturis. salutem, et apostolicam benedictionem. Licit is de cu-
jus munere venit ut ubi a fidelibus suis digne et laudabiliter servatur de ab-
undantia pietatis sue quae merito duplicem, orcedit et vota et... Cum ita-
que super prioratum, secularis ruralis et non collegiatam ecclesiam st^e Micha-
elis de Arcis, tholonensis diocesis, domini Montis Rivi, cartusienis ordinis, Mas-
siliensis diocesis, pro sustentatione dilectorum filiorum, prioris et fratrum,
dictae domus. auctoritate apostolica duxerimus uniuersum, et nunc exhibita
nobis pro parte dictorum prioris et fratrum, petitio contineret. Ipsi prior et
fratres adhuc sunt valde indigentes. Nos cupientes ut dicta ecclesia st^e Micha-
elis ad quam, nunc accipimus populus illarum partium causa devotionis
affluere. conuenit, congruis honoribus frequentius, ac dicti prior et fratres decem-
tus sustententur, et ut christi fideles eo libentius causa devotionis confluant
ad eandem ecclesiam, et ad dictorum prioris et fratrum sustentationem, manus
promptius porrigant adiutrices, quo ex his ibidem ubi eius domo caelestis gratia
conspicerint se refectos. De omnipotentis dei misericordia et b^{on}orum Petri et Pauli
apostolorum, ejus auctoritate confisi omnibus vere poenitentibus, et confessis qui-
bus. Mactitatis, circumcessionis, epiphaniae, Resurrectionis, Ascensionis et corporis d^{omi}
nostri Iesu Christi ac Pentecostes necnon Nativitatis, Annuntiationis, Purificationis
et Assumptionis B^{oe} M^{oe} ac Nativitatis st^e Thomae B^{on}, dictorum apostolorum,
Petri et Pauli, necnon st^e Michaelis ac ipsius ecclesiae dedicationis festiuitatibus
ac in celeberrata omnium sanctorum, ac per ipsorum Nativitatis, epiphaniae, Re-
surrectionis, Ascensionis et corporis domini, necnon Nativitatis et Assumptionis
B^{oe} M^{oe} ac Nativitatis st^e Thomae B^{on} ac Apostolorum Petri et Pauli praedictorum
festiuitatum octavis, ac per 6 dies dictam festiuitatem, Pentecostes immedata
sequentes, dictam ecclesiam, st^e Michaelis de voto visitaverint amplexatione et
ad sustentationem dictorum prioris et fratrum, manus porrexerint adiutrices sing-
ulis videlicet Assumptionis, et Dedicationis st^e Michaelis tres annos et tres quadrege-
nias, ac aliarum festiuitatum, et celeberrata centum dies ac octiduum et sex dies

non, predictorum diebus quibus dictam ecclesiam visitas erint et manus porre-
-erint, ut profectum, quing uaginta dies de iniunctis eis penitentibus in Domino
misericorditer relaxamus. Coeterum, ut omnia et singula quae per easdem
fideles pro relaxationis huiusmodi consequenda gratia, offerri contigerit et al
donari in usus ad quos oblati et donati fuerint integra convertantur sub inter-
minatione Divini iudicii districtius inhibemus, ne quis cuiusque status et
conditionis existat quicquam, de oblati et donati ipsis sibi aliquatenus appro-
priet et usurpet. Si quis autem hoc attentare praesumpserit non possit a
reatu presumptionis huiusmodi ab aliquo nisi apud sedem Apostolicam, ac
p. 221. satisfactione debita per eum, de illis quae sibi appropriaverit et usurpaverit
realiter prius impensa praeterquam in mortis articulo constitutus absolutionis
beneficium obtinere. Volumus autem, quod si alios visitantibus dictam ecclesiam
seu ad huiusmodi sustentationem, manus porrigentibus aliqua indulgentia per-
petua, et ad certum tempus nondum elapsam, duraturae auctoritate Apostolica
concessa fuerit huiusmodi praesentes litteras nullius existant roboris vel mo-
menti. — Datum, Massiliae apud Sanctum Victoris, Idibus februarii, pontificatus
nostri anno 13° 14° 07. — Ut illata bulla plumbea cum filo ^{sic} ceraco rubeo et cro-
-ceo.

1418, 17 Aprilis post mortem, D. Raimundi Donadi Episcopus Tholonensis ignorans
prioratum, S^{ti} Michaelis fuisse incorporatum et unitum, Cantuarie Montis h^{ic},
illum contulit D. Joanni Grasso clerico Tholonensi. Qui postea cognita veritate
penitus renuntiavit collationi et ipsum beneficium, D. Michaeli de Hosqua priori
huius domus in pace dimisit et deseruit. —

1497, 5 Aug. — D. Honoratus presbiter de Areis requisivit D. carolum Valsere
vicarium et officialem ecclesiae Tholonensis, ut virtute bullarum Apostolicarum
sibi conferat prioratum, S^{ti} Michaelis et in possessionem, realem dicti prioratus
juriumque etc. ... ipsum immittat et inducat etc. ...

1498. — Bulla 3^a pro prioratu B^o M^o de consolatione seu
S^{ti} Michaelis de Areis, —

Alexander 6us Episcopus servus servorum Dei Vilectis Filiis Clementi de Coris
Canonico

+ totidem benedictionem. Humilibus supplicem votis libenter annuimus etc... Exhibita pro
 parte dilectorum Filiorum prioris et Fratrum Domus S. M. de Montis Rivi, cartis censu ordinis,
 petitionibus atque, quod licet prioratus secularis S. Michaelis alias S. M. de consolatione
 ne etc... fuerit et sit eadem, domini auctoritate Apostolica unitus, amplexus et incorporatus
 ac uniois etc... huiusmodi vigore, dictus prior et fratres eorumque predecessores ipsorum
 per centum annos vel ultra etiam in usibus proprios tenuerunt et possident pacifice et
 quiete, tamen dilectus filius Honoratus Vitalis pro presbitero dictae Tholomensis diocesis
 se querens, qui praefatus, redditus et proventus dicti prioratus per plures annos ad firmam tenu-
 erat, falso praetendens prioratum ipsum, tunc vacasse et vacare, huiusque praetextu
 quarendam litterarum Apostolicarum, per eum, subreptitum imprudenter, collatum fuisse
 et ad se de jure spectare, eodem priorum et fratres super hoc inter alia petendo priora-
 tum ipsum ad se de jure spectare coram certo iudice in partibus illis per quasdam alias
 litteras Apostolicas per eum, sub forma communi imprudenter ut dicebat et deputato, illarum
 praetextu traxit in causam. Cum autem, sicut eadem petitionibus subiungebat litteras
 coram eo iudice pendente, eoque minime contestatae praefatus Honoratus eodem priorum
 et fratres coram certis iudicibus secularibus, ac alias super dicto prioratu de facto mo-
 lestare nixus fuerit, dictusque prior iudex sit eadem Honorato consanguinitate et af-
 finitate propinquus et causam ipsam pro eodem Honorato et propriam foreat, nec dicti
 prior et fratres sperant coram eo consagui posse iustitiam complementum, cum jam eos
 gravare inciperit. Pro parte ipsorum prioris et Fratrum, nobis fuit humiliter supplica-
 tum, ut causam ipsam in statu in quo coram eodem priorum iudice pendet ad nos advo-
 care, illamque ultimus nuncius subreptionis eandem, litterarum, illamque ac totus
 processus eiusdem prioris iudicis aliorumque omnium et singulorum per eum et iudices
 seculares ac Honoratum praedictos ac quosvis alios in ipsorum prioris et fratrum ac domus
 prejudicium, circa praemissa gestorum, militatus negociique principalis huiusmodi,
 et quas dicti prior et fratres contra praedictum Honoratum ac quosvis alios super indeb-
 itis molestationibus huiusmodi et damnis ac expensis, quae ipsi prior et fratres propter
 ea perpessi sunt, rebusque aliis tam conjunctis quam divisim, movere intendunt cau-
 sas cum omnibus et singulis ab eis dependentibus ac eis amaris audiendo cognos-
 cendas ac sine debito terminandas aliquibus aliis probis viris in partibus illis com-
 mittere, aliasque in praemissis eis oportuna providenda de benignitate Apostolica digna-
 -remur

romus. Nos igitur statum et merita causa hujusmodi procerentibus persufficienter
expressis habentes causas ipsas hanc serie ad nos advocantes hujusmodi suppli-
cationibus inclinati, Dilectioni vestre per Apostolica scripta mandamus quate-
nus vos vel alter vestrum vocatis prefato Honorato ac aliis qui fuerint advocandi
et iudicibus predictis ac quibusvis aliis super procerentibus quoties opus fuerit legi-
time inhibita advocata illa in statum debito resumpta ultimus ac omnes alias
ac singulos etiam negotia principalis causa hujusmodi auctoritate nostra audia-
tis et appellatione remota, sine debito recedatis, facientes quod decerneritis
per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Lectus etc. ... Non obstantibus
felicitis recordationis Bonifacii papae 8ⁱ predecessoris nostri quae inter alia con-
tinet, ne quis extra suam civitatem et diocesim nisi in casibus exceptis casibus, et
in illis ultra unam diocesan, a fine huius diocesis ad iudicium, advocatus, nec ne
iudices a Sede Apostolica deputati extra civitatem et diocesim, ac quibus deputa-
ti fuerint contra quoscumque procedere aut alii vel alius vias suas committere pro-
sumant, et de duobus dictis in concilio generali edita, dummodo ultra has dioceses
aliquis auctoritate processum non trahatur, ac aliis Apostolicis constitutionibus
contrariis quibuscumque: Aut si prefato Honorato vel quibusvis aliis commu-
niter vel divinis ab eadem Sede indultum existat quod interdici, suspendi vel exco-
municari aut extra vel ultra certa loca ad iudicium haberi non possint per litteras
apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto
hujusmodi mentionem. — Datum Romae apud Sanctum Petrum, 15° 61, 15° Kal. Janu-
arii pontificatus nostri anno 10°. — Est bullata bulla plumbea cum filo canabino. —

1623. — In nomine Domini nostri Domini Gregorii papae 15ⁱ. Motu proprio, —

Communicationis et extensionis privilegiorum, immunitatum, et exemptionum,
gratiarum, et indultorum tam in spiritualibus quam temporalibus quibusvis aliis
tam mendicantibus quam non mendicantibus Ordinibus per quoscumque Romanos
Pontifices concessorum, et in futurum concedendorum, ad sacrum ordinem, cartulas
en, — Romae, ex typographia Rev. Camerae Apostolicae, 1623. —

Gregorius Papa 15us. Ad perpetuam rei memoriam, —

p. 224 Ad ubera et membra fructus quos dilecti filii praesentis generalis et aemula ordinis Cartu-
ensis

-iensis in militante Ecclesia, cujus regimini divina disponente clementia prae-
-mus, in dies afferunt, mentis nostrae aciem, convertentes, ac uberiores ex ipso
Ordine fructus proventuros esse sperantes adeo merito libenter intendimus per
quae Ordo huiusmodi sollicitudinibus in dies proficere & alacris incrementis. Ut igitur
prior generalis et monachi praedicti coferrentur in hoc laudabili instituto pers-
-everent, quo maioribus se viderint favoribus et gratiis munitos, providere vo-
-lentes ac singulares priores generalis et monachorum, praedictorum, personarum
a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sen-
-tentis, censuris et poenitis a jure vel ab homine quavis occasione vel causa
latis, si quibus quomodolibet immodatas existunt, ad effectum praesentium, dante-
-rat consequentibus, harum, serie absolvantur et absolutos fore censentes.

Motu proprio et ex certa scientia nostra deque Apostolica potestatis plenitu-
dine Ordini praedicto illiusque priori generali et monachis aliisque personis
ut omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis et indulgentiis,
tam spiritualibus quam temporalibus quibusvis aliis tam mendicantibus quam
non mendicantibus, Ordinibus illarumque superioribus, Abbatibus, monachis aliis-
que regularibus personis, necnon ecclesiis, monasteriis et regularibus locis etiam
per communicationis vel extensionis aut alias quomodolibet concessis et in fut-
-urum concedendis: Ut quibus ipsi necnon ecclesiae, monasteria et regularia
loca huiusmodi de jure, usu, consuetudine, privilegio aut concessione Apostolica
in genere vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, seu aliis quomodolibet
stantibus, fruantur et gaudeant, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt quomo-
-dolibet in futurum, (dummodo tamen sint in usu et non revocata, aut sub ali-
-bus revocationibus comprehensa, sacrisque canonibus et concilii Tridentini
decretis aut constitutionibus Apostolicis non repugnant), pari modo non solum,
ad eorum, instar, sed pariformiter et aequae principaliter, perinde ac si illis nomi-
-natin, et in specie concessa fuissent, uti, frui et gaudere libere et licite
valeant Apostolica auctoritate tenore praesentium, perpetuo concedimus et indulgemus.
Dictaque privilegia, immunitates et exemptiones, gratias et indulta primo dicto
Ordini illiusque priori generali et monachis aliisque personis necnon eorum,
ecclesiis, monasteriis et regularibus locis communicamus illaque ad eos extendimus.
Decern-

Decernentes presentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore tales
que plenarie et integre effectus sortiri et obtinere, ac primo dicto ordini, illud prius
generali ac monachis ac personis huiusmodi in omnibus et per omnia plenissime
suffragari, si que per quoscunque iudices ordinarios et delegatos etiam causa-
rum palatii Apostolici auditores iudicari et definituri debere, ac irritum et inane
si sacis super his a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit
p. 225. attentari; non obstantibus nostrae de gratis ad instar non concedendis ac quibus-
vis constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, necnon quatuordecim quibus sit ordin-
ari huiusmodi etiam, iuramento confirmatione Apostolica vel quavis firmi-
tate alia roboratis, statutis et consuetudinibus privilegiis quoque indultis etc.,
litteris Apostolicis in contrarium praemissarum, quomodolibet concessis, confir-
matis et innovatis, quibus omnibus et singulis eorum, omnium tenorem, proce-
dantibus proplane et sufficienter expressis habentes, illis alias in moribus per-
manens hoc et ideo demum et specialiter et expresse derogamus, coeterisque qui-
buscumque. Volumus autem, ut praedictarum transumptis etiam, impressis manu
aliquius notarii publici subscriptis et sigillo personae in dignitate ecclesiastica
constitutae munitis, eadem, prout per nos ubique adhibeantur; quo eisdem proce-
dantibus adhibeantur, si forte exhibita vel ostensa.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub annulo piscatoris die 3^a februarii, 1623.
pontificatus nostri Anno 2° — S. Cardinalis. Ste. sus amoe.

Nalsainte bisep 1897 f. A. P.

Donationes factae sub D. Petro Giraldis. —

1140. — Carta emptionis omnium quae habet et Petrus Dalmatii infra terminos Montis Rivi, et duarum leviarum quae ultra fluvium contra coconarios sunt. 1140 a D. Petro G. — f. 8 et 9.

Bona de accepto usque modo donationes sine scriptis sufficere solebant, nunc vero requirunt testificari a scriptis et a testibus. Quia ex causa Ego P. Dalmatii et uxor mea Adalelda et filii mei G. antelmus et Americus et Guibertus et W^{us} et Hugo cum, scripto et testibus damus et concedimus Deo et B^{ee} M^{ee} et B^{to} T^o armis B^{to} Montis Rivi et Petro Giraldo priori simulque fratribus qui cum eo sunt tam presentibus quam futuris quicquid v^o Debamus habere infra terminos illorum. Qui termini sunt tales: Fons Guisindae et Balma de Dagotallio et pradium grossum, sicut aqua vergitur ad v^o allen, Bellan, et Agulle de Monte Rivo, et Vigdiliun, et gurges Cisarani, et transfluvium, Gapelli vergente aqua de montibus ad fluvium usque ad supradictum fontem, Guisindae. Ideoque accipimus unum bovem ab eis, et ex alia parte duas pecias terras quae ultra fluvium contra coconarios sunt, et accipimus ab eis alium bovem. Facta est haec donatio Anno ab Incarnatione Dⁿⁱ MCXL (1140) Regnante Imperatore Conrado 3°. Signum P. Dalmatii qui hanc donationem scribere rogavit cum uxore et filiis suis manu sua firmat, S. Petri firmat, S. Aicardi firmat, S. T^o armis firmat, S. Columbi firmat, S. Michaelis firmat, S. Wⁱ Lamberti firmat, S. Rostagni Lanberti firmat, S. Berengarii firmat, S. Raimundi de Levigno firmat.

Simili modo Hugo Dalmatii et uxor ejus et filii ejus dant Deo et B^{ee} M^{ee} et B^{to} T^o armis B^{to} Montis Rivi et Petro priori simulque fratribus qui cum eo sunt tam presentibus quam futuris quicquid v^o Debantur habere infra supra scriptos terminos. Indequo accipiunt unam vaccam et unum bovem. —

De diversis donis factis D. Petro Giraldis priori. — f. 68.

Bertrandus de signa et Americus et G. oufredus et Rostagnus fratres et nepotes eorum Raimundus et W^{us} dederunt et concesserunt D. Petro Giraldis priori Montis Rivi, et habitatoribus ejusdem loci et eorum in perpetuum successoribus quicquid juris et

p. 116. Dominii inter terminos eorum habebant, et pro ipso dono et concessione habuit Beatus
 andus bovem unum, Amarius 15 sol. et Garfredus 15 sol. et Restagnus 15 sol. ha-
 mundus autem, et alius nepos eorum, 12 solidos. —

W^{us} Cornutus Petri Giraldis priori Montis Rivi et ipsius loci habitatoribus et co-
 ran, successoribus vendit quicquid habebat et tenebat in campo Gavaldani, cam-
 pulum quoque ultra rivum, radicem montis continuum, vendit eidem, et pro toto
 XXXV (35) solidos habuit. —

Girardus quoque consanguineus ejus et consanguinea ejus de Soleris et mari-
 tus ejus quicquid in eodem campo habebant profectis similiter venderent religioni.
 Unde Giraldis habuit XXV (25) solidos et consanguinea ejus et maritus ejus XX (20).
 Quod si quis de hoc quod vendebant injuriam, vel calumniam, faceret super textum,
 Evangeliorum, firmiter promitterent de pro eo facturos et adjuratos quicquid pro ha-
 re propria facerent. —

Hugo quoque Dalmas et P. Dalmas quicquid in eodem campo habebant pro-
 fectis similiter venderent religioni habentes quisque eorum, 30 solidos. —

Hugo Quantorliis habebat campum, super campum, Gavalda quem, predictus
 Giraldis ab eo mutuavit eumque predictis religioni vendit, duos inde solidos ac-
 cipiens et parolium, unum, laudante ipso Hugone quantorlio. —

Vivamus et fratres ejus venderent Petro Giraldo et habitatoribus Montis Rivi
 quicquid infra terminos eorum, habebant, XL (12) solidos pro eo accipientes triamque
 defensiones super textum, Evangelii contra omnes calumnias promittentes. —

Petrus Ugo seipsum et quicquid habebat in terra Octanoremi sicut iter inde
 ad collam, silvulam et quicquid possidebat intra terminos eorum, propter Vallens,
 Bellam, Petro Giraldo priori Montis Rivi et monachis dedit, W^{us} autem filius ejus
 et G. filius ejus hoc donum, concesserunt. Juravit quoque W^{us} super textum, Eva-
 ngelii ut alios fratres suos P. et B. ad hujus doni concessionem, induceret. —

Albertus de Melna et Pontius Amelius frater ejus et Fulco filius Pontii
 Amelii dederunt Petro Giraldo priori Montis Rivi et habitatoribus ejusdem loci
 totum illud quod habebant ad Gapellariam, et ad Cortanos. —

Amelius et frater ejus dederunt et concesserunt Petro Giraldo priori Montis Rivi
 et ejusdem loci habitatoribus quicquid habebant intra terminos eorum, propter illud
 quod

quod habebant apud Gapellariam, et acceperunt a priore vineam quae est iuxta Sanctum Victoran, quae fuerat uxoris P. Raimundi. —

Rostagnus Dalmas dedit P. Giraldo priori et habitatoribus Montis Rivi pro salute animae suae et parentum suorum, quicquid possidebat et habebat intra terminos eorum.

Dalmatius, quoque tamen illud quod habebat in terra Coctanorum, vendidit prioribus habitatoribus Montis Rivi et habuit pannum, de quo fecit tunicam, uxori suae et filiae suae, et extarium, amonoe unum. Ipse quoque Dalmas laudavit et concessit terminos praedictorum, religiosorum, et quicquid intra terminos habebat dedit et concessit ipse et uxor eius Dulcelina et M. de Gha gener eius et uxor eius Emibolina et filii eiusdem, Dalmati Hugo et Raimundus.

Wm Bermundus et fratres eius P. Amelius et Derunt Petro Giraldo priori etc. quicquid habebant intra terminos eorum, propter illud quod habebant in Valle Bella et Gapellaria p. 227, et mutuo acceperunt ab ipso priore bovem unum, et duo casalia Malnae et ortum, et piscinas quae omnia fuerunt Petri Raimundi (concedit etiam tunc etiam de la pape)

Carta Donationis totius juris quod habebat infra terminos Montis Rivi Lambertus de Malna, factae D. Petro Giraldo priori. — § 7. f. 155.

Ego Lambertus de Malna et uxor mea Ilenda et filii mei G. et Drago Damas Deo et Beate Mariae et Beato Joanni et Petro Giraldo priori et fratribus tam praesentibus quam futuris quicquid videmus habere infra terminos illorum, sine aliquo retinaculo vel diminutione propter Vallam Bellam, superaditionem et defensionem, aquae Gapelli a passu Monachae usque ala Resclausa et quicquid infra est, et casalia praeter fluminis iuxta ripam, statutam, et median, in longum, deoque accipimus ab eis 25 solidos. —

Carta Donationis totius juris quod habebat Guillelmus Bremundi, Petrus Amelii et Hugo fratres infra terminos Montis Rivi, factae D. Joanni Hispano Priori. — § 58.

Notum sit omnibus tam praesentibus quam futuris quod ego Guillelmus Bremundi et fratres mei P. Amelii et Hugo filii Recol vendimus, concedimus et laudamus habitatoribus Montis Rivi tam praesentibus quam futuris monachis et laicis quicquid habemus infra terminos eorum, a fluvio Gapelli et infra, excepta Valle Bella, in manus Joannis

Joannem prioris ejusdem loci, presentibus Ricardo monacho et Guido^{one?} procuratore et aliis fratribus Roberto, P. de Montelivis et Pontio fratre ejus, Bertrando juniore, et accipimus ab eis octum cum fideleis quod fuit P. Raimundi et unam pecorariam tunc et duas cartenas vineas et casalia et unum boron et XX (20) solidos. Hujus venditionis et laudationis testes sunt Bartholomeus de Signa, W^{us} de Grassa, G. de Salas, Dalmaz de Lanec, Ro. filius Willhelmi constans, W. Batorel, W. Gars, 455.

Carta Donationis medietatis Vallis Belloc quam fecit Guillelmus de Valle Bella D. Joanni Hispano priori et D. Guidoni procuratori. —

Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod Ego Guillelmus de Valle Bella habui placitum cum coheredibus meis Drogon et ceteris de Valle Bella, tandemque placitum illud verum est in amorem et definitum est a Raimundo N^{ro} Aithensi Episcopo et ceteris et concessum est in manum ejusdem Episcopi, quod Guillelmus de Valle Bella et fratres ejus in possessionem et concederant medietatem Vallis Belloc habitatoribus Montis Rivi, et ut idem Guillelmus et fratres ejus partem et prefate religioni acciperent, sique factum est, et partem Vallis prefate religioni acciperent de ves. les Agullas. Hujus definitionis sunt testes Raimundus Massiliensis Episcopus, W^{us} de Signa, Gaufridus filius ejus, Bermundus de Lavenes, Petrus Exquirit, Willhelmus Cornuti, Joannes prior Montis Rivi et procurator ejus. D^{em} domus Guidonis et Ricardus et ceteri fratres. — 456.

1149. — D. Benedictus Prior Montis Rivi obtinuit ab Eugenio papa 3° immunitates de nos presentibus decimis aorum, quod si p^{er} terminos nostros propriis manibus vel singulis colimus etc. — supra hanc pag. — 75. —

1150. — Carta Raimundi Berengarii comitis provincie etc. protectionis et definitionis cartene Montis Rivi — habetur supra 1150, 12 kal. aug. pag. 7. —

p. 128. Carta Donationis terrarum in costa Orphanella, et illius que est ad luvos trans pontem Guisennae, quam fecit Gaufridus filius Pontii Amelii — D. Benedicto Priori —
Ego Gaufridus filius Pontii Amelii dono terras, quam habebamus et possidebamus in costa

in costa orfanella ego et fratres mei, quos tenet usque ad tuerum passus Monachos,
et vineam de Hagna et aliam terram, quae est ad tueros trans pontem, Guisemua, her-
emitis Montis Rivi pro eis et futuris iure perpetuo ut habeant ad possidendum
et faciendum, quicquid voluerint. Hanc donationem laudamus et concedimus ego
Rostagnus frater ejusdem, Goufredi, et ego W. Amelius nepos eorum in manu Bene-
dicti prioris ejusdem domus coram his testibus Michael, Rostagno, Gualdo, P. Ai-
cardi, Rici. P. Jo. an. B. de Pontes, P. B. de Valle Bella, Ricardo, R. Martini fratre
bus ejusdem domus: laicis quoque presentibus W. de Valle Bella, P. Hyphano,
P. Michael, W. de Bersa, Hyphano Guardie, Ricardo de signa et multis aliis. f. 12.
456.

115 E. — Carta venditionis partis terre apud Vidilium, quam fecerat Fulco
de Melna et uxor ac filii eorum. — 1156. D. Bertrando Priori. —

In nomine Domini. Fulco de Melna et Agnes eius uxor et filii eorum W. Fulco
et Maria uxor sua, et B. et G. vendunt et laudant sine aliquo obstaculo superiorum
medietatem terre quam habent apud Vidilium, a vertice montis N. et h. solis ortus,
quicquid ibi habent cultam, vel incultam, Bertrando priori et ceteris heremitis Montis
Rivi, et accipiant ab eis XL (40) solidos, nam aliam medietatem, quae est inferior
aliam eis vendiderunt, quam et jam diu possederant et possidebant eo tempore
quando et istam, superiorem, eis venderunt ab imminentibus partibus mediis campi
et quae ad viciniam publicam. Fecerunt autem omnes hi istam, laudationem, apud signum
in manu R. Hyphani fratris ejusdem domus coram his testibus W. Athani, W. Amici,
Ugone Jo. an. Aicardo Pellipanis, W. Filiberto Silvestro. Item, supradicti fratres W.
B. et G. filii proculati Fulconis laudaverunt et dimiserunt dignum in ma-
nu Bertrandi prioris in presentia fratrum ejusdem domus G. et Roberti et P. de Mas-
silia et P. Aicardi et P. de Monte Rivo, et laicorum W. de Valle Bella et G. de Valle
Bella fratres ejus rogati eorum, qui hanc laudationem et venditionem fecerant. Facta
est haec carta Anno ab Incarnato Dno M.C.LVI (1156). — f. 67 — 456. —

1160. — Carta Donationis totius juris quod habebant Guillelmus Cornuti
et Lavia uxor ejus infra terminos Montis Rivi. — D. Bertrando Priori — 1160.
Notum sit omnibus presentibus et futuris quod ego Guillelmus Cornuti et uxor mea
Lavia

Laxia et filii mei Boso et R. et M. de Donamius et laudamus quicquid jure possidemus
vel habere videmur infra terminos Montis Rivi: ipsi et pro parte domus heremitis
presentibus et futuris seu sequacibus eorum, in presentia D. Bernardi prioris gien-
den domus et Bertrandi procuratoris et P. cast. et R. Lamberti, et P. Trocensis, et R.
Stephani, et B. Vallis Bellae fratris mei. Testes hujus donationis sunt omnes isti M. de Gau-
fridi filius Atharii de chors. et G. Vallis Bellae et Ugo Dalmati, et Rantelmus frater
ejus filii Dalmati de Melna, et P. Langerii de Belgentier et Silvester carticeus.
7. 64 - 656.

1160. — Carta compositionis terrae quae est juxta costam Orphanellam. — 1160.
Notum sit omnibus presentibus et futuris quod anno M. C. LX (1160) facta fuit definitio
placiti quod habuerunt Guillelmus Vallis Bellae et fratres ejus cum heremitis Mon-
tis Rivi de terra quae est juxta costam Orphanellam, veris testimoniis, jurjurationi-
bus et satisfactis in maner Dni Petri Massiliensis episcopi in conventu multorum cog-
itum fuit illam terram heremitarum esse et habuerunt eam a perpetuo Rantelmus
de Decrois. Hujus definitionis testes sunt ipse episcopus et Bernardus gien-
den prior et multi alii. — Bertrandus procurator.

1165. — Bulla Alexandri 3ⁱ confirmationis eorum, quae dederunt nobis Abbates
et conventus Montis Rivi Massiliensis — 4° nonas Augusti 1165. — voir pag. 75. —

1165. — Bulla 2^a Alexandri 3ⁱ protectionis et confirmationis omnium, quae est in
carticea Montis Rivi — 4° nonas Aug. 1165. — D. Bertrando priori — voir pag. 76. —

1165. — Carta donationis et laudationis quam fecerant Petrus cornuti et
Boso et Raimundus fratres ejus de tota quod eorum pater et mater dederant
infra terminos Montis Rivi. — 1165. — D. Bertrando Priori. —

Petrus cornuti filius Mⁱ cornuti donat et laudat et vult in manu Bertrandi
prioris et in osculo suscipit tam ipsum quam monachos omnes qui erant presentes
in claustris Montis Rivi, sicut quondam laudaverant et in osculo susceperant fratres
ejus Boso et Raimundus coram multis presentibus, donum, quod dudum fecerant
pater et mater eorum, ipsum donum confirmat et corroborat ipse Petrus et defen-
sorem se promittit, videlicet totum, quod habebat vel habere videbatur infra
terminos

terminos heremitarum a monte Aramberti sicut tendit ad balneum de Gutalli rursus
campum, Garandani usque ad aquam, Gapelli, ut ipsi heremitae totum habeant
et ad placitum jure perpetuo possideant. Hoc fecit ipse Petrus in praesentia
praedictorum monachorum, B. prioris, P. novi, P. de Ponte, Stephani de Maurestel
Honorati, Wⁱ Baci, Bernardi, Wⁱ procuratoris, Rodandi, Hostendi, presentium Gau-
fredofilis, P. Raimundi de Cors, Anni Domini M.C. LXX. — f. 457. — f. 63.

1167. — Carta confirmationis quam fecerant Raimundus cornuti et Petrus
et Guillelmus fratres eorum, quos pater ipsorum, Guillelmus cornuti, dederat
Domini Montis Rivi infra terminos suos — 1167. mense oct. D. Bertrando priore.

Notum sit omnibus tam praesentibus quam futuris, quod nos Raimundus cornuti,
Petrus cornuti et Wⁱ cornuti fratres donemus, confirmamus et laudamus ecclesie
Montis Rivi et fratribus ibi Deo famulantibus in manu Domini Bertrandi prioris
in perpetuam possessionem, totum illud quod pater noster Wⁱ cornuti donaverat
illis jam pridem, infra terminos eorum. Postquam donationem, osculati sumus
altare et domum, Bertrandum priorem, et monachos et conversos ejus qui proce-
tes aderant. Facta est haec donatio in praesentia praefati prioris et monacho-
rum, prius et fratrum, R. Steph. B. Guald. G. et Pontii — ceterorum, vero Wⁱ Ama-
li, Wⁱ Dalmati, Silvestri, P. de Maure, Rgonis filii Alberti. Factum est hoc
Anno M.C. LXXVII (1167) — mense octobri, feria 2^a luna 29. — f. 457. —
f. 63.

1170. — Carta donationis totius juris quod habet infra terminos
Montis Rivi Pontius de Maure vineae quae sunt ad radicem, costae orphane-
llae — 1170. mense julio 3° kal. aug. f. 6. —

Notum sit omnibus hominibus tam praesentibus quam futuris quod Pontius de
Maure pro salute animae suae et parentum, et omnium benefactorum suorum
dono et laudo Heremitis Montis Rivi totum honorem quem infra terminos eorum, ultra
Gapellum, et partem vineae quae est ad radicem, costae orphanellae. Hanc donatio-
nem, faci in manu D. Bertrandi prioris praesentibus monachis ejus Honorato,
Sibosio, W^o Beg, Petro de Ponte qui hanc cartam scripsit, Gualdo, Rodando, Bern-
W^o, laicis vero Raim. Bertrandi de Cors et Gualdo Melli. Hanc autem donationem
feci

et futuris jure perpetuo in nomine Bertrandi prioris et Guillelmo Bernardi converso, Petrone existente Episcopo Massicensi. — f. 457. —

1171. — Carta compositionis querimonie quam faciebant Hugo et R. Amelii de Signa de honore quem credebant habere intra terminos Montis Rivi. — 1171.

Notum sit omnibus hominibus presentibus et futuris quod Hugo et R. Amelii filii Amelii de Signa querimoniam quam adversus Heremitas Montis Rivi tam, pater quam fratres eorum, et ipsi habebant de honore quem credebant se habere infra terminos eorum monasterii patris sui dimiserunt et pacem fecerunt apud Signam in domo canonicorum, ipsi presentes et amicum in monasterio Guillelmi Bernardi conversi Montis Rivi. Etes sunt Joannes Richardi presbiter, P. Sifredi, Stephanus Falconis, Hugo de Cors, B. Fulco, Gnanus Tordani, Hugo Jellipani. Anno MC LXXI. (1171). — f. 43 - 457. —

1171. — Carta donationis Willalmi Annei et Dactili patris ejus de Crosso Aureo factae D. Bertrando priori. — 1171. —

In nomine Domini. Noscant tam, presentes quam futuri homines quod ego Willalmus Annei et Dactilus pater meus donamus et laudamus Deo et B. M. Montis Rivi et habitatoribus ejusdem loci tam, presentibus quam futuris totum, quod habebamus infra terminos eorum, scilicet terram illam, quae appellatur Crosso aureum, ut sine querimonia et interpellatione alius ejus libere eam habeant et possideant in perpetuum. Facta est haec donatio in nomine D. Bertrandi prioris presentibus ejus monachis Hon. loco, Siborio, W. Bez, P. de Ponte, Gualdo, Kol. B. ostendo, W. R. novitio, conversis vero R. de Tones, G. de Valle Bella, G. Garcia, P. Miraclo, P. de Maura, P. Mich. — P. Fulc. W. de molendino novitius. — f. 46 - 457. —

Nota de la page 231 à 239. — sans signature, seule figure D. Hugues de Minimar et vice 2. Jean, d'Espagne. — Cela m'entraîne à la liste des prieurs. — la pag. 240 est blanche.

p. 241. 1173. — Carta donationis juris quod habebat Miracula in campo de Poderaca D. Bertrando priori. — 1173, 8. Kal. Augusti. —

In nomine Domini. Notum sit omnibus hominibus quod ego Miracula cum assensu et voluntate viri mei, et cum assensu et voluntate amico meo Dalgance et multorum meorum.

A. de la Roche

Nihil illas bene animo et voluntarie dono, laudo, concedo omnipotenti Deo et Beati Mariæ Non-
 tis Rivi et habitatoribus ejusdem loci presentibus et futuris quicquid juris, quicquid possessionis
 in campo qui dicitur Podraaca ex voce vel auctoritate parentum meorum habeo vel habere
 debeo, hoc autem donum facio pro salute animæ meæ et parentum meorum. Ut autem fir-
 ma sit hæc donatio in perpetuum servis Dei in Monte Rivo habitantibus presentibus et futu-
 ris facio hoc donum cum jurjurando ut nunquam per me, nunquam per aliquem de
 genere meo in perpetuum predictum donum, servis Dei requiratur, et amodo predictum
 campum libere et quiete et absque omni inquietudine ad omnes voluntatem et utilitatem
 suam faciendam habeant et possideant; sed et hoc volo manifestum sit quod Bertrandus
 prior cum consilio monachorum et fratrum suorum partem mihi et mecum omnibus et socie-
 tatem tribunt in bonis suis spiritualibus, necnon et utilitate et necessitate mea consentientes
 centum solidos mihi tribunt quos ego ex integro habere me confiteor. Predictum donum,
 facimus laudo et concedendo ego Miracula et monitus meus Fulco et mater mea Aicivella
 et avia mea Dolgana sicut melius et cum omni integritate fidei supra memorata Miracula
 servis Dei habitantibus Montis Rivi supradicti donum facere videtur. Ita nos quique vir-
 gines et mater et avia ipsius libere et voluntarie animo facimus et concedimus, et ut firmum donum
 sit testis sacrosanctis Evangelii per nos et per omnes de genere nostro futuris in perpetuum
 confirmamus. Et autem predictis campum qui Podraaca dicitur in territorio castelli quod
 vocatur Signa. Hujus donationis defensores sunt Fulco Anmerici et frater ejus Bertr. et Gau-
 fridus Vendilionis et Raimundus frater ejus, Bertr. Novelli, Pontius Brochari, vestes noster Guil-
 lelmo Amici et Datus frater ejus, Pontius Guarnieri et Guillelmus Vendilionis et Guillel-
 mus Bernardi conversus Montis Rivi. —

Iterum Fulco vir Miracloe rogatus uxoris sue hæc donationem confirmat et in
 claustro Montis Rivi coram monachis ipsius domus et conventibus et audientibus testibus
 his: Raimundus de Tavis, Petrus Michael, M. G. argani, Guillelmus Bernardi, Pontius
 Miracloe fratres ejusdem domus, Guillelmus Vendilionis et Bertr. de in alit, Guillel-
 mus de Valle Bella, Guidone de Melna, Raimundo Emergan, Fulco^{ne} de Lada, Gau-
 frido Garnier, Hyphano Rottandi, Petro Timini^{us} Choley. —

Iterum apud Signam supradictam donum confirmaverunt in manibus Guillelmi Bern-
 ardi conversi Montis Rivi, sicut superius dictum est, cum fide et absque ulla tam vir-
 guam, uxor, mater et avia cujus confirmationis testes sunt Gausfridus de Rocaliaro
 sacros

sacerdos, Steph. Tulsonis, Viricus clericus, Guillelmus Pandionis etc. . . .

Facta est haec confirmatio apud Signam, mense julio 8: Kal. augusti festivitateth
Jacobi (25 julii) feria 4^a, luna XI^a, Anno 1173, Regnante Imperatore Frederico,
Hedonso Rege Aragonum, Provincia, quibus ante.

Igo quoque Hugo de signa dominus predictae Miracles ac vii ejus, matris
et Aviae, predictarum donationem, si vii deus et audiens factam, laudo et laudando
confirmo, et pro hac confirmatione nihil a servis Dei accipio, sed per orationes
eorum, sempiternarum remunerationem, a Deo expecto: Et ut firmior sit donatio
servis Dei per me et per omnes qui de genere meo sunt futuri confirmo et hanc
testificationem, meam et defensionem, si necessaria fuerit per hos fidejussores
Bertrando^{de} Aimericis et Bertrando Revelli. — fol. 48. —

f. 26r. 1174. — Carla compositionis inter Domum Montis Rivi et Dalmatium,
* de quadam parte terre apud Garandamum, quam fecit Guillelmus Mar-
tini — 1174, 8° nonas Augusti. — fol. 458. —

In nomine Domini. No tam, et tam, presentibus quam futuris hominibus, Ego Guillelmus Martini pro salute anime mee et amicorum meorum, volens im-
pendere aliquod memoriale beneficium, Heremitis Montis Rivi, inter ipsos et
Dalmatium, patrum, uxoris mee qui d'intensionem, inter se controversiam, atque
discordiam habuerant, pacem et concordiam, sicut in presenti pagina continetur
componui. Siquidem, ipse Dalmatius in quadam, predictorum, heremitarum, terra
quae est in summitate campi Garaudani juxta Epulum, versus Molnary, qua-
tamen, partem, jura se debere habere dicebat, sed ipsi heremites nemini octarum,
partem, ei recognoscabant. Ad hanc itaque altercationem, pacificandam de terra
uxoris mee Aglinoe, ipse concedente et laudante, promisi me ipse Dalmatio
pro parte terre quam interpellabat concambium, donaturum. Ipse etiam Dalm-
tius totum, quod in prefata terra habebat mihi dedit atque concessit. Ego autem,
totum, illud Deo et ecclesiae B^{oe} M^{oe} Montis Rivi et habitatoribus ejusdem loci presen-
tibus et sequentibus laudavi atque donavi et in perpetuum tradidi possidendum.
Ipse autem, Dalmatius quod omnia ista donatio facta est illam, altercationem, quam pro
prefata terre partem faciebat, sine haberet sine. non habet ex cambium, supra memo-
-ratam

rectis heremitis & imitibus p^{re}ceptum. — Factum et hoc anno MCCLXXIIII (1174)
 3° nonas Aug. & sabbati, luna 2^a, epacta X^{ta}, procedente Ecclesia catholica sub
 papa Alexandro, Regnante Frederico Imperatore &ismatico, & dominante in Provincia
 Rdefoss. Regis Aragon. in claustris monachorum, Montis Rivi procellantibus D. Bertrando
 priore et monachis ejus Honorato sac. M^o Bay, Petro de Ponte qui hanc cartam
 scripsit, Giraldo, Roldando, Bernardo, W^o. — f. 9. 458. —

+ 1175. — Carta determinationis territorii de Belgentier et confirmationis
 quam facit Petrus Abbas Massiliensis — 1175 — D. Bertrando priori. —

In nomine Domini. Anno MCCLXXV (1175). Notum sit omnibus quod D. Petrus Mas-
 siliensis Abbas super discordia quae erat inter fratres Montis Rivi et Joannem, mo-
 nachum, priorem de Belgentier de terminis territorii sui ab aliis quae rogatus co-
 gnoscere de crevit. Ipsi enim, fratres Montis Rivi quasdam terras et possessiones asse-
 rebant per donum et traditionem, Abbatem Massiliensem. ^{supra} Petrus & alii monachi, Guillel-
 mi Petri, Fredolus de Andusia habuerunt usum, quodam, prodictis Joannes eis in qui-
 etatib et dicens quodam, ab eis ultra finem, donationis sua auctoritate usurpasse;
 unde factum, et ut prior jam dicti loci cum quibusdam fratribus, monasterio & ene-
 runt D^{no} Abbate et suo conventui supplicando, ut causa Dei ipsi & D^{no} Abbate ad
 locum, pro quo discordia illa erat & esset et controversiam inter eos suo arbitrio
 terminaret. Quorum petitioni D^{ns} Abbas benignum, pro eis assensum, adit
 locum, illum, et jam dictis fratribus convocatis et illorum rationibus hinc inde au-
 ditis & cognitis, consilio tuorum, qui ibi ad erant in ipsiis terris terminos assigna-
 rit et congruere lapidum, et calce compositos ad memoriam, & etiam cum illos fieri
 precepit, in monte qui dicitur Arenbert et tali modo donationem, a his proce-
 ssoribus factam, confirmando laudavit. Cujus rei testes fuerunt R. Procha,
 Fredolus de monte Bruno, Joannes tunc prior illius loci, P. cornutus monachi,
 W^{us} & alii; R. cornutus & Baso frater ejus: & parte fratrum, Montis Rivi
 interfuerunt Bertrando prior ejusdem loci, Ostendus, R. de Ponte, W. Bernardi & alii
 plures. Quae res et memoria traderetur rogatus illorum, D^{ns} Abbas cartam inde
 fieri et eandem, proprio sigillo commaniri in monasterio precepit. Ego G^o & ista hanc
 cartam, scripsi: Hoc totum, laudamus fratres Montis Rivi. Ego W. Abbas Massiliensis et

Telle finale ne peut se rapporter à l'acte précédent. Il y a par un d'autre Guillaume abbe de Victor vers 1260
 & Guillaume en question doit être Guillaume Piere et sa confirmation doit être de 1150 voir page 8

Hugo prior etque conventus ejusdem loci et propriis sigillis munimus M.C. — f. 63. —
458.

p. 263. 1177. — Carta Quitationis querimoniarum terrarum de Vigil quam faci-
bunt R. de Cerveris et Fulco et B. fratres et B. de Meuna. 1177, XI° kal. sept.

Notum sit tam presentibus quam futuris hominibus quod nos Raimundus de Cerve-
ris et Fulco et Bertrandus fratres et Bertrandus de Melna fratres eorum, pro salu-
te animarum, nostrarum, et parentum, et omnium, propinquorum, nostrorum, lauda-
mus etque donamus Deo et B^o M^o Montis Rivi et ejusdem loci heremitas presen-
tibus et sequentibus si quod juris in terra de Vidilio, quae est infra terminos eorum
ad nos pertinebat; illam, querimoniam, quam inde adversus illos faciebamus
omnino dimittentes, ita ut neque nos neque alii propter nos aliquam interpella-
tionem, seu querelam, adversus prefatos heremitas pro eadem terra facere unquam
possimus. — Factum est hoc Anno MC LXXVII (1177) Epacta 18^a, XI° kal. sept.
feria 2^a, luna 26^a, in claustris domus superioris in manu D. Bertrandi prioris,
presentibus ejus monachis Honorato sacrista, W^o Bez, Peto de Ponte qui hanc car-
tam scripsit, Giraldo, Rollando, B. W^o procuratore, W^o de Alunna, Guidone, B.
notario: fratribus vero contrae Ricardus, R. de Lurnis, Pontio, P. Michael, Jacobo,
P. Fullonis, Stephano Rollandi: — ceteris vero Joanne priore Belgentian monacho
Massiliensi, W^o cornuta, W^o tabulario de Signa, W^o filio Raimundi Boverii de
Signa, R. de Bauceto filio Bernardi de Lornais, P. tabulario nepote Joannis Fen-
trarii, W^o Durandi, Girardo de Alunna, Girardo de Noullas, P. de Castellana de
Noullas. Septuagesima sciendum, est quod prefata donatio et querimoniarum remissio ead-
em die facta est in domo inferiori fratrum, presentibus W^o Martino, Dalmatio,
Bosio de Melna, Alberto filio Pontii de Melna, B. de Bauceto filio Petri Gaspari,
W^o Dalmati et R. fratre ejus filio Pontii Dalmati. — f. 65. —

1178. — Carta Donationis domini quod habebat Guillelmus de Signa
in terris de Cancevillis et de Silvela — 1178, X^o kal. febr. — D. Bertrando priore.

In nomine ~~h~~e Trinitatis. Ego W^o de Signa pro salute animae meae et pare-
tium meorum, dono dominium quod habebam in terris de Cancevillis et de Silvela
et (villat?) eorum terrarum, quas W^o Fulco et filii eius Guido de Melna et uxor ejus
et filii

et filii eorum, R. de Melina frater eorum, uxor et filia dederant heremitis Montis
Rivi. Ipsum donum laudo et confirmo et ex parte mea facio et corroboro et habent
in eternum, jure perpetuo. — Factum est hoc in claustris monachorum, presentibus
omnibus monachis, excepto Petro de Ponte qui infirmabatur, Honorato, W^o Bez,
Giraldus, Hollandus, B., W^o procuratore, W^o Aldegu, Guidone, B. cathalano.
Hoc donum, facti in manu Bertrandi prioris. Rogati meo sunt testes G. de Almis
R. de Lorris, Ricardus de Lorris, P. Michael. Factum est hoc die prima post
festum, s^{cti} Vincentii X^o kal. februarii, luna 1^a Anno MCCLXXVIII — (1178). — f. 46.

Donum episcopi hunc donum in quo quilibet facti nulli in silis agite
in 1178 et quoniam 1178 facti nulli, et facti in episcopi XI

x 1178. — Carta Donationis terrae quam fecerunt R. Belsier et P. Belsier
et Andreas Belsier — 1178, in natali Apost. D. Bertrando priori. —

In nomine Domini. Sciant tam presentes quam futuri homines. Quod R. Belsier
et P. Belsier et ejusdem, P. filii L. Belsier et Andreas Belsier donarunt et laud-
averunt ecclesie B^o M^o Montis Rivi et habitatoribus ejusdem loci tam presentibus quam
sequentibus terram quam habebant infra terminos eorum, quae ab oriente habet termi-
num, terram de P. Dilio, et ab occidenta terram de concenillis, pro quibus terrae don-
atione donatoribus ejus profecto domus heremitarum XI. (40) solidos donarunt.
Facta est autem, haec donatio in manu D. Bertrandi prioris, presentibus ejus mo-
nachis Honorato sacrista, W^o Bez, Petro de Ponte qui hanc cartam scripsit, G. iraldus,
Hollandus, B. W^o prore, W^o, B. cathalano, R. novitis; conversis vero Ricardus, R. de
Turris, W^o de Molendinis, Steph. scoparius, M. artino, novitis vero W^o Mauricelli et P. Dogo
f. 46. G. iraldus monacho s^{cti} G. creati; — Laicis vero de s. ecclesia G. rigone Lombardo, P. Hoste-
gni et B. frater ejus, Pontus de Melina, Bosio de Melina et Lamberto nepote illius,
B. Garsias et P. Martini frater ejus, R. filius Petri de Melina, R. Bernardi filius Pon-
cii Bernardi, W^o consanguineo. Bannerii presbiteri, R. Audiberti de Lorris, Giraldus
Alunario et P. filius Troamis Feltrarii, in claustris monachorum, Anno MCCLXXVIII
(1178) in natali Apostolorum Petri et Pauli, spectat nulla, Luna XI^a Romanae Ecclesiae
presidente D^{no} papa Alexandro et Regnante Frederico Imperatore. — Si Episcopi st. nulla le
lune est 2 et non 11

Post aliquot vero dies supradictorum donatorum, profecto terrae Dⁿⁱ W^o Dasi-
gnae praedictam donationem laudavit et confirmavit, et in quibus eam, et isolam tenta-
verit tutorem ejus ac defensorum, et fere promissum in manu supra memorati D. Bertrandi
prioris

prioris assistentibus ejusdem, supra scriptis monachis et noviciis, ^{itis?} conversis vero Ricardus
 R. de Iovis, P. Miralo, Heph. deofano, W. novicio, Macerarius vero G. mulatoris, G.
 de Aluna. Laici vero de seculo W. debrial, Heph. Adalbert, P. Michael, Hugo de
 cantua, Louillo, Ricardus, W. cartier, Alardo, R. de Guia in supra memorato claus-
 -tro monachorum, 7112 dies tibi post computationem, luna XI q. nota fuit in natali. Apus-
 -tol. luna XI, anno supradicto. — f. 47. O. luno & angustis, conversis a quibus ^{et non}
^{in quibus}

1177. — Carta compositionis terre de la Podaraca — 1177. —

Anno 1177 Bertrandus filius uxoris Hugonis Feltetii aucebat quandam portum
 agri qui vocatur de la Podaraca in jure abbo, cognita postea veritate omnis qua-
 -rimonia illa in manu D. Bertrandi prioris Montis Rivi in spatio quod est inter ca-
 -pellan, et domum hospitum, scripta est. — f. 458. —

1176. — Carta venditionis terre ad pontem, G. vis ennoe, quam fecit Pontius
 Dalmacii — 1176, mense octobri — D. Bertrando priori —

Pontius Dalmacii de Malna terram que erat in territorio heremitarum, Montis
 Rivi juxta flumen q. apelli ad pontem, G. vis ennoe a G. aufrido Envezato emit, sequ-
 -enti vero tempore ipse Pontius ipsam terram, heremitis dedit accipiens ab eis
 bovem unum, procto 25 solid. mortuo autem, P. Dalmacio G. aufridus qui vendiderat
 eam, Pontius Dalmacii volens ad hanc terram, reducere, dicit ab illam, se non vendi-
 -dissa, sed potius in v. adimonio misisse: quod quia ita probari non poterat,
 sed magis videbatur esse non ita, consilio multorum, qui aderant ipsi heremitis
 pro remissione peccatorum, suorum, ipsam terram, dimisit, et ex parte sua bono
 animo et bona voluntate dedit rogans omnes qui presentes erant ut ad futuros
 testes donec hujus donationis existant. Testes sunt Bernardus de Istre capellanus
 Bauceth, W. de Blegier claviger epus agi Massiliensis, Hugo Rainaldi de Cors,
 Guibertus de Malna, W. Dalmacii filius Dalmacii de Malna, B. de Blancasore,
 Fulco niger de Borma, P. heremita, W. Gariardi de Peirafoc, W. filius de Si-
 -mon, Bertrandus prior, W. prior, P. Michael, Pontius pistor, G. Molendini.
 Facta est hac carta in mense octobri feria 3^a, luna 8^a, Anno MCCLXXIII (1176)
 Regnante R. de fons o Rege Aragonensi — f. 46. — f. 46.

p. 265v 1177. — De Dono Guirani de Auronivis conversi cartusie Montis Rivi. 1177.
 Notum sit omnibus hominibus quod Ego Guiramus de Auronivis dono me ipsum, cum
 tota parte mea quam habeo in castro de Auronivis de et de Monte Rivi et ha-
 bitatoribus ejusdem loci presentibus et futuris. Fratres vero Montis Rivi volunt quod
 Petrus de Auronivis frater Guirani ipsam partem, teneat ab ipsis heremitis tali
 conditione ut nullus . . . . . domus ipsius vel heredes ejus, vel aliquis ab eis aliquo
 modo habens possit dare, vendere vel pignorare vel alio modo alienare sine con-
 sensu ipsorum heremitarum. Quod si ipse vel sui hoc facere vellent, quod absit, ipsi
 heremitae partem illam, quasi suam, propriam, possint recipere rejecta omni
 questione. Ego Petrus de Auronivis et Guiramus pater meus damus ipsis herem-
 itis . . . . . quod abanti usque ad Trobare, et de la colla del lubren et de las portas
 de Auronivis a capite Morrise versus domum Montis Rivi ad quidquid facere
 voluerint. Si autem ego Guiramus vellem recedere, quod deus avertat, a domo
 Montis Rivi hoc donatio firma et securae domui Montis Rivi in perpetuum
 maneat. Hoc donum, partem Guirani . . . . . supradictos laudaverunt tunc
 Petrus de Auronivis Raimundus et filia eorum Bernicassa. Hanc quoque dona-
 tionem confirmat et collaudat D. Fulco Massiliensis episcopus et omni decim-
 ationem, de omni agricultura quam ibi fecerint eisdem heremitis. Donat in perpetuum.
 Testes sunt Dalmatius filius Rostagni Dalmatii, Hugo Dalmatii, Bosco de Melna, Hugo
 de la Roca, Petrus Raimaldi etc. . . . . Conversi: Ricardus, Raimundus de Torris, Rostagnus
 de Lervins, M^{us} Gargan, Pontius Miracha, Petrus Michael, Jacobus, Petrus Fulco, Raim-
 undus, Stephanus, Petrus de Torris, Martinus Vedacha, Anno MCCLXXVII (1177) — fol. 458.

1180.

1180. — De Dono Rostagni de Salis Meunensis conversi cartusie Montis Rivi.
 In nomine sancte Trinitatis. Rostagnus de Salis dat se ipsum, et secum terram quae ex-
 istit in valle presbiterorum domui Montis Rivi, filii quoque ipsius Pontius, Hugo et Ros-
 tagnus similiter ipsam terram, dederunt et super tactione, et angelicorum confirmaverunt
 habitatoribus Montis Rivi in perpetuum ad quicquid facere voluerint, in presen-
 tia Bertrandi prioris et Guillelmi procuratoris, Rostagni de Trivis, Martini Ver-
 dexa etc. . . . . Factum est hoc in 3^a Dominica Adventus Domini, luna 23^a.
 Item, in festo Innocentii, in die professionis ipsius Rostagni in ipsum, donum

cum augmento partis quam habebat in aqua Gapelli, et quicquid unguam juris habuerunt infra terminos eorum a Bello monte usque ad costium, de Auronivis ipsi et Rostagnus et filii ejus Hugo et Rostagnus confirmaverunt, et in manu Bertrandi vestierunt coram his testibus: Honorato monacho, Guillelmo Bez m., Giraldo m., Rotlando m., Bernardo Morino, Guillelmo puer^{re}, Guillelmo Aldegario m., Bernardo catalano m., Raimundo monacho, conversis Ricardo, Raimundo de Laris, Rostagno de Riveris, Pontio Miraila, Peto Michael, Jacobo, Guillelmo Molendini, Andrea de Riveris, Martino Pedaca, W^o Mauralli, Pontio Dodo, Peto Sabaterio, Arnaldo de la Dessesa etc... Hoc 8° de octavo facta est in die dominica in natali Imocentii, luna 8^a Anni Domini MCLXXX. - (1180). - f. 7 - 159.

p. 246. Carta diffinitionis factae inter Petrum de Auronivis et Guillelmum Martini de quanta parte castri de Auronivis et ejus territorii. -

Notum sit omnibus quod placitum et controversia erat inter Wm Martini et P. de Auronivis coram dno Pulcone Massiliensi episcopo, assidente ei W^o ejusdem ecclesie proposito, Congrueretur Wm Martini contra Petrum de Auronivis de quanta parte castri de Auronivis quam auferbat ei, et in territorio ejusdem castri de gatis, et fascuis et de duobus mansis videlicet de manso G. Aicardi et G. Ademar, et de curvisio quod debebat dari annuatim pro alio manso. Hoc omnia demandabat Wm Martini Peto de Auronivis, quod omnia dicebat sibi esse concessa ab episcopo atque collata in beneficium, tanquam p^{ro} ali et benemerito. Similiter Petrus de Auronivis multa proponebat contra Wm Martini. Tandem igitur auditis utraque rationibus et allegationibus preestitis sacramento de columna, receptis et quibusdam testibus, amicabile compositione utriusque partis assensu, cum am ipsam dñs episcopus et propositus taliter diffinierunt: Caput castri sicut continetur in rege adjudicaverunt Peto de Auronivis, extra vero in villa dñj dividerent quartam partem integram W^o Martini, in qua parte pro voluntate sua possit sibi edificare tanquam coheres et dare hominibus suis ad edificandum, et tunc Wm Martini sic per omnia liberum, sicut et illud P. de Auronivis. In hominibus Willelmi Martini nullas exactiones faciat nec justitiam habeat Petrus de Auronivis, sed ad clausuram, et ad custodiam, in nocte et ad defensiones, sint communiter sicut et alii for. . . . . similiter deat, et bannum, antiquum, et comitem, sicut et alii componant. quod si facere voluerint compellat eos, id est

Id est nos W. Martinus in territorio totius castri habuit W. Martinus quendam partem in gressibus et pascuis et in talchis cum, rupta fuerant castra. Mansi vero qui fuerant G. Accardi et G. Ademari cum omnibus pertinentiis suis ubicumque sint cunctis partibus arbitrio bonorum virorum, dividantur et habeant unam medietatem, P. de Auronivis et alteram, W. Martinus. A petitione corvisii absolute et liberatus fuit Petrus de Auronivis. De omnibus aliis quædamonibus quos faciebat Petrus de Auronivis contra W. Martinum, absolute fuit W. Martinus, et finem habuit. Hujus rei testes sunt W. de Bauceto, P. Lambertus, G. Bernardi, G. Barbani, W. Smardi de Arona, Palmatus, G. de la Ganda, W. Faber, Hepl. Fober, Egidius, W. de Narbona. — f. 23. —

Nota. — Les pages 247 à 256 inclusivement sont blanches. —

f. 257. 1174. — Transactio inter domum Montis Rivi et homines de Melna lata per Episcopos Massilienses D. Petrum, Fulconem, et Petrum. — f. 3. — 1157. —

In nomine etc. ... Sciatis omnes tam presentes quam futuri homines quod Ego Fulco Massiliensis ecclesie Episcopus, Assidens Dno Petro Tholonenensi Episcopo, quædamonibus et controversiis, quæ inter heremitas Montis Rivi et homines Melnae versabatur, Auditis utriusque partis allegationibus susceptisque juramentis, dictante justitia, in hunc modum determinavi. Imprimis mandavi ex auctoritate Smce Unitatis et nostræ, et sibi invicem, delicta donantes pacem atque concordiam, auxiliante Divina gratia semper habere studeant. Deinde jussi ut illius cause ac controversie quæ inter eos olim fuerat, diffinitio a Dno Petro Massiliensi Episcopo predecessore nostro, assidente Gislefrido de Signa, facta rata et inconcussa in perpetuum, permaneat. Ejus profecto diffinitionis sententia sententia nostra concordat, quam, presentis pagina representat eandemque judicii veritatem, in presentia nostra testibus idoneis et juramentorum religione suscepta cognitam, quam idem predecessor noster prædixit Ego confirmari et sicut illa ita et Ego decrevi ut homines Melnae ipsos heremitas amplius non inquietent, sed quicquid infra terminos defensionis sue subscriptos habent illis illorumque successoribus semper in pace possidere permittant, et infra eodem terminos neque ligna, neque gressus, neque glandes, neque res colligere, nec quicquam ad suum commodum et ad usum modum

modum ipsorum heremitarum contra eorundem voluntatem facere, nec cum suis animalibus tempore pacis transire presumant. Quod si guerram, sive e regardum habuerint propter repentinum, et impravium, assaultum adversariorum, suorum, licet illis per terminos eorundem, heremitarum, et eis inconsultis, ubicumque voluerint cum animalibus suis transire, habere, ita scilicet ut infra eos non remaneant. Si vero uno die vel eo amplius inimicorum, suorum, assaultum, proeoverint, et per supermemoratos terminos cum animalibus suis transire voluerint, tunc consilio prioris vel procuratoris hoc faciant habentes secum, quemlibet eorum, fratrem, ducem itineris sui quousque, sive prior sive procurator eis dictaverit, et infra eosdem terminos non remaneant. Habent etiam tempus sibi et animalibus suis transitum ad pontem, per viam, costanciarum, quousque ducit ad Silvetan. —

Termini autem, defensionis supradictorum, heremitarum, in circuitu sunt sicut ^{si} Capellum, venit a summitate campi Garaudani a parte inferiori ad primum costanciarum, et flectitur girum, ad Silvetan, et pervenit ad Agullas Montis Rivi, et inde ad castellum, de Mataron et vadit a la colla de las Ferragueras, et inde pervenit in podium, grossum, sicut aqua vergit ad Allen, Bellan, et vadit ad castellum, d'Arnolf, et pervenit ad morsum, cavallinum, et ascendit in podium, Brambertum, sicut aqua vergit ad campum, Garaudanum, et pervenit ad Capellum, ad summum, campum Garaudani a parte inferiori. —

Siquis autem, huic nostre constitutionis pagine etque sententie judiciali secundum jurisdictionem, prolatos ausu temerario contraire tentaverit tali eum, iustitie ac pence subiacere decerni: si oemina proescriptos terminos ingressa fuerit per iustitiam, consules vel Dominorum, Melnoe in castellum mittatur, vel quinque solidos ad communem utilitatem ejusdem, castelli persolvere cogatur. Si per in nocte p. 218. infra eosdem terminos / deprehensus fuerit quinque solidorum poena multetur, si vero vir cum animalibus sive sine animalibus scope memoratos heremitarum terminos contra nostram sententiam, supra scriptam, invaserit, vel eis damnum aliquod intulerit, secundum actionem actionem jactare per iustitiam, consules vel Dominorum, Melnoe illis satisfacere et ad communem utilitatem, vel illi 12 denarios persolvere compellatur. Si vero iustitia constituta facta non fuerit de muliere sive de viro qui terminos heremitarum, invaserit, vel damnum eis intulerit.

rit, et quærimonia, atque clamorem, heremitæ capellani inde fecerint, si post clamorem infra 15 dies justitia consummata non fuerit, reus invasionis vel damni excommunicationi, totum, vel castellum, Melms interdicti sententia subiacet, donec debita justitia consummetur. Si autem, in excursu animalia hominum, Melms infra jam terminos dictos casu intrare contigerit et citare vocata fuerint: talis culpa sine poena condonari debet. Facta est autem, supradictæ controversiæ determinatio atque justitiæ constitutio Anno ab Incarnatione Domini MCLXXIIII (1174) mense junio, feria 6^a, 7^a duo junii, hora 4^a q^uacta 15^a in tempore schismatis, pro ecclesia catholica. Eusebio Domino papa Alexandro, Regnante Frederico Imperatore schismatico, Dominante in Provincia Roderico Rege Aragonensi, in claustris monachorum, Montis Rivi, pro ecclesiis D. Bertrando priore Montis Rivi et monachis ejusdem, Honorato sacrista, Guillelmo Batz, Petro de Ponte qui hanc cartam scripsit et recitavit, Giraldo, Rolandus, Bernado, ostendo, W^{mo}: conversis vero Ricardo, Raimundo de Lurritz, Postagna Lombardi, Giraldo Garcino, Giraldo Bonaterra, W^{mo} Gariano, Petro Michaelis, Petro Tulonis, Andrea; Donatis vero Giraldo Silvestro, Pontio Landena, W^{mo} moventium hominis: laicis vero seculi Bertrando de Masilia, Gaufrido de Almis, Guidone de Melms, Bertrando de Oliolas, Bertrando Semoretgh, W^{mo} de Valla Bella, W^{mo} de Buncato, Petro de Iornamira, Radulfo catalano, W^{mo} Gantelmi, Bertrando Ricardi de Castellato, Desiderio priore Vema, Gaufrido proposito Colonensi, Petro Beneti canonico Colonensi, Hugone de Batz medico, columbo et Arnaldo canonicis Massiliensibus, Barma capellano de Evana, W^{mo} Postagni legista, Pontio de Ste Egidio. -

Sciendum quod ego magister Bertrandus Fossigana publicus notarius Massiliensis mandato expresso habito et recepto a D^{no} Petro dei gratia epis copo Massiliensi si hoc processus transcriptione de me custodi originali diligenter prout ibidem continetur. Ad hoc Nos Petrus supradictus dei gratia epis copus predicta omnia laudantes et expressim confirmantes ad maiorem eorum omnium et singulorum perpetuam firmitatem volumus et jubemus ipsam eadem sigilli nostri munimine roborari. Mandantes et districtè precipientes sacerdotibus aut capellanis et capellanis qui pro temporibus in castro de Melms fuerint quatenus studeant officere et predictas domus Montis Rivi predicta omnia ad singulas pacifice possiderent et quicquid

et quiete, omnesque et singulos in hoc contradicentes dictae domui, seu dictis fratribus, siue illis injuriarum super praedictis inrogantes, per censuram ecclesiasticam, monitione praemissa ad satisfactionem debitam compellendo. Actum, Massilie Anno 1226, 9° Kal. sept. 14° Ind. regnante M^o ac Ser^{mo} D^{no} Frederico 3° Romano-
rum, Imperatore semper Augusto. — f. 3. —

1178. — Carta Donationis terrae in costa orphanella factae a Raimunda et Lamberto viro ejus — 1178, 5° Idus dec. — D. Bertrando Priori. — f. 8. 458.

In nomine de... Sciunt omnes qui scire voluerint quod Raimunda et Lamb-
ertes vir ejus pro salute animarum suarum, et parentum suorum, libere et absque
omni retinemento interposito fuerunt donaverunt et laudarunt ecclesiae B^{te}

M^o Montis Rivi et heremitis ejusdem loci habitatoribus presentibus et futuris ter-
f. 259. — ram, | quam, habebant in costa orphanella inter duas terras Amelii de Noulis et
habebant in possessionem plenariam, jure perpetuo. quod si quis huic donationi con-
traria tentaverit, praedicta Raimunda et vir ejus Lambertus secundum pactum, suum
juste ac rationaliter in quantum, poterint defendere illam, et manutene-
re debent. Pro qua donatione a praefatis heremitis 60 solidi, et lanam, 3 sol. et alen-
um, acceperunt. — Facta est autem, haec donatio ante B^{te} Lagari ecclesiam, de
Mellina in manu Raimundi de Luris conversi Montis Rivi, presentibus ejusdem,
Dentis conversis, Rostagno de Torroves, Andrea de Torroves, Martina Vedacha, Will-
mo Maurelli, Pontio Dozo, Petro Sabaterio, aliis vero de seculo Petro de Castellis
presbitero, Pontio de Mella, M^o 8 dalmatii, M^o 5 gauterii, Raimundo Guillelmi,
dalmatio fratre Pontii dalmatii, Rostagno de Salas filio Rostagni de Salas, Ugo
de Valle Bella etc... Factum est hoc Anno M. C. LXXVIII (1178), Idus 3°, 5° Idus dec.
luna 8^a, die Dominica. D. Alexandro Romano ecclesiae praesidente. Hujus autem
Donationis fidejussores fuerunt cum juramento M^o 5 gauterii et Ugo de Valle Bella.

Eadem die facta est iterum praefata donatio a praedicto Lamberto viro Raimun-
do in claustris superioribus domus Montis Rivi in manu D. Bertrandi prioris ejusdem
domus presentibus ipsius monachis Honorato sacrista, M^o 2 Betz, Petro de Ponte
qui hanc cartam scripsit, Gualdo, Rollando, Bernardo, Willmo, Bernado catalano
Raimundo, conversis vero Ricardo, Willmo de Molendina, laicis vero de seculo
5 amplius

Gaufredo Raimundus literatus, me com de hoc ca Baron, Joanne de Roer. —
f. 8. — 458.

1180. — Carta de non faciend a calce ab hominibus Melnoe in nemore
Montis Rivi, facta per D. Fulconem, Episcopum Massiliensem, — 1180. — f. 4.
459.

Notum fieri volumus tam presentibus quam futuris hominibus quod homines
Melnoe cum heremitis Montis Rivi propter ratem, calcis quam in nemore herem-
itarum, quod Rostagnus Lamberti ejusdem domus conversus eis dederat, viol-
enter fecerant, controversiam habuerunt. Dicebant predicti homines Melnoe
quod sciendum, antiquum usum sui Castellum in eodem nemore ligna colligere
poterant, ratem, ramum, vel furnum, sibi facere debere, probare non poterant.
Asserunt etiam, quod pro parte heremitarum in placito quod cum ipsis antea habu-
erant, passum ad Gavaldam, sibi concesserant et alberum, se pro eis regi
querere conventionem promiserant. Horum hominum, atque heremitarum, auditis
rationibus, Dominus Fulco Massiliensis episcopus amicabile conventionem decre-
vit quod calx in profecto salte facta heremitarum esset, et in eodem, amodo
neque furnum, neque ratem, facerent, nec horum, eorum a ligna nemoris extra
ferre proesumerent, et quarumonia albergi atque pressus in octiduum, omnino so-
fita foret. Iustas sunt Petrus Tholonensis episcopus et Pontius Aicardi dandus,
— gineus ejus et Guillelmus de Tector capellanus ejus propositus Massilie,
Petrus Imbertus canonicus Massilie, Guibertus canonicus Pinnacensis, Propheta
* canonicus Senacensis, D. de Daries prior Verna, Petrus de Calabate sacerdos Melnoe
Barrius sacerdos de Evana, Raimundus Anselmi legista, Gaufredus Garmundi
legista, Guillelmus Fossanus legista et plures alii de seculo. — Bertrando prior,
Guillelmus prior, R. de Loris, Rostagnus de Liversis, G. Gorga, P. Michael, H.
Petrus de Lorig, G. de Molendino, Andreas, Martinus, G. Maurel, Pontius Dodo,
Petrus Rosta, Stephanus conversus de Verna. — Factum est hoc in Arcad
fontem, Montis Rivi Anno M.C.LXXX. — (1180.) — f. 4. — 459.

p. 260. 1180. — Carta Reformationis doni quod facerat Petrus de Auronivis
in Moreria — 1180. mense septembri. — f. 20. — 458.

Notum sit presentibus et futuris quod Petrus de Auronivis donum quod ante
facerat

fecerat tam ipse quam uxor eius Raimunda et generum, W^{us} cetero ac
eorum, Bernicassa filia iterum reformant et in manu Bertrandi prioris ac
Wⁱ procuratoris restitit in territorio quod Moreria vocatur, a capite ipsius
Morerie et a portis de Auronivis et a colla del Lebrers totum quod infra est
versus habitationem Montis Rivi. — Factum est in mense septembris feria 5^a
luna 23^a. Anno 1182. — Testes sunt Bernerius presbiter, R. de Loris, R. de
Irisanis, W. Garcan, Hugo de Signa, Petrus de s^{ta} Laurencia, Petrus de Baueto,
W^{us} cabier, A. Gmardi de Coramena, B. Blanchet. — f. 20 — 458.

1183

1182. — Carta donationis juris quod habebant Percipia et filii eius
in aqua Gapelli facta 1182, mense jan. D. Bertrando priore. —
In nomine Domini etc. Percipia et filii eius W^{us} Sennoreti et Bertran-
dus ac soror eorum, Schiva donaverunt deo et B^e et M^{ee} Montis Rivi et habi-
tationibus domus ejusdem, presentibus et futuris totum quod habebant in aqua
Gapelli, ut habeant jure perpetuo. Percipia et Schiva restiterunt in manu
Raimundi de Loris et jurejurando firmaverunt. W^{us} Sennoreti et Bertran-
dus frater ejus restiterunt in manu Bertrandi prioris et jurejurando consti-
paverunt. Testes sunt conversi dictae domus Ricardus, Raimundus de Loris,
W^{us} Garga, Pontius Mirada, W^{us} Murelli, Petrus Sabatier, Pontius Dodo, Ar-
naldus, Petrus de Limaisa, Petrus de Cabassa. — Laici vero Joannes ad Alandi,
Gaufredus Amalrici de Irisanis, Raimundus Mustela de Soleris, Giralduus de
Benchana, Gudo de Melna et Berenguarius filius ejus, Anno 1182. in
mense januario. — f. 8 — 459.

1182. — Carta venditionis honoris quam fecit Guillelmus Martini
in territorio de Auronivis — D. Bertrando Priore — 1182, 6° kal. octobris —

Sciant omnes qui scire voluerint quod ego W^{us} Martini in quadam parte territorii de Au-
ronivis vendi et dono heremitis Montis Rivi quantam partem, quae ad me pertinet infra hos
terminos: Ab oriente terminus est caput Morerie et vadit ad Arcan, Marini, et inde
tendit ad portas de Auronivis, et pergit in directum versus meridiem, per gerbori et per
vadas planas, et vadit ad summum de la Faissa de Riden, et ascendit sursum ad ⁱⁿthopium
vadas?

de Wegg habens, et inde descendit in viam, signat et evance et inde ascendit sursum ad clape-
rim, de Wegg et tendit versus occidentem, ad summum. Fasciae Marise de sex furnis, et vadit
ad sambulam Putellini, et inde ^{quantum} tenet territorium de Auronis et sic revertitur ad ca-
put Marise, et infra addens terminos vendit et dono eidem heremitis duas terras proprie
ac libere mansas videlicet crossum Inguibrandi cum sustentamento, et terram de Balma
contentiosa, quae ab occidente contigua est terrae quae fuit Marise de sex furnis, quae
tendit juxta ripam usque ad viam publicam, quae vadit ad signum, quae intrat in
Vallonem. Hoc toto honore expolio meo meaque heredes, praedictosque heremitas
vestro, ut habeant illum, in liberam et plenariam possessionem, sine alicujus contradic-
tione jure perpetuo. Pro quo honore CC^{to} (200) mihi solidos ipsi persolverunt et a
debito XXX (30) solidorum me absolverunt. Si quid autem, hoc pretio praefatus honor plus
p. 161. valet, totum illud eis tribuo, laudo atque concedo pro salute animae meae et animarum
amicorum meorum. Si quis autem, hanc venditionem et donationem irritam faceret
a seque dicti honoris possessione supermemoratos heremitas disturbare tentaverit, ego
in quantum, potero juste ac rationabiliter ab omni infestatione illos defendere atque
manuteneere curabo ut eundem honorem, quiete valeant possidere. Quam defensio-
nem et mei successores ad quos pastura glandium pertinebit, similiter facere
debent. Facta est autem, haec donatio et venditio a P^{re} Martino in manu D. Bertrandi
prioris Montis Rivi, assistente D^{no} Fulcone Massiliensi episcopo qui eundem hono-
rem in manu ejusdem prioris donavit atque laudavit in domo inferiori ante hos-
pitium. 8to Idus Augusti, luna 10^a.

In domo vero superiori in claustris monachorum, idem P^{re} Martinus laudavit et con-
firmavit praefatam venditionem et donationem in manu ejusdem prioris, cumque
fideliter et sine dolo se observaturum, promisit jurando super altarium Evangeliorum,
praesentibus monachis Honorato, P^{re} Beetz, P^{re} de Ponte qui hunc cartam scripsit,
Gualdo, Rollando, Bernardo, P^{re} procuratore, B. italano, R. sacrista: conversis
vero R. de Loris, R. de Torrevet, P. Mirala, P. Michael, Hu. Andrea, Hephano, M.
Alaca, P^{re} Manelli coquinario, P. Dodo, P. Calatania, Arnaldo, P. de Duabonis,
P. de Limiaga notis: laicis vero de saeculo R. corneti, M. Goufredi, Palmatio, Ter-
dane Desderii de castellato, R. de Valle Bella, B. fatha ejus. etc. Anno 1182, 6to Kal
octobris, facta 25^a luna 25^a 8to Romione Suleve D. Lucio papa praesidente, Regnante
V. pag. 17 l. 1. p. 22 d. 1185

signis irritam, facere vellet, nos sicut necessarium esset secundum, posse nostrum, eas illis defendere. Quae donatio facta est in praesentia D. Bertrandi prioris Anno Domini 1183, 9^a Kal. Aug. luna 1^a Epacta 25, Regnante Hldefonso Rege Aragonensi, cujus donationis sunt testes monachi Honoratus, W^{us} Bez, P. de Ponte, G. iraldus, Rollandus, B. Motini, W^{us} proci^{us}, W^{us} Aldiger, B. catalanus, R. Adalant, B. novitius, plures et conversi et plures laici. — f. 14. —

1183. — Carta Donationis glandium, in territorio de Auronivis, quam fecit Guillelmus Martini — D. Bertrando priori — 3^a Kal. Aug. 1183. — f. 22.

f. 263. Sicut omnes qui scire voluerint quod Ego W^{us} Martini illud ratum tenent, quod de pastura glandium, mihi facti in venditione et donatione honoris, quam in territorio de Auronivis faci heremitis Montis Rivi, dono, concedo et laudo pro salute animae meae et amicorum, meorum, ecclesiae B^{ae} M^{ae} Montis Rivi et habitatoribus ejusdem loci praesentibus et futuris et habeant et possideant illam, pasturam, libere et juste et sine contradictione, et ut animalia eorum, ibi pascere possint in perpetuum. Proterea eisdem heremitis concedo ut quicquid in toto territorio de Auronivis donatione vel emptione acquirere poterint sine mea contradictione vel alterius habeant jure perpetuo. — Factum est hoc in claustro monachorum, in manu D. Bertrandi prioris, praesentibus monachis Honorato, W^{us} Bez, P. de Ponte qui hanc cartam scripsit, Guinaldo, Rollando, Bernar^{do}, W^{us} proci^{us}, W^{us} Aldegario, R. scrista, B. catalano, Bartholomaeo novitio: laicis vero de saeculo R. venditionis, W^{us} Durandi, B. de Rocafort, B. Bauda, P. Constantii, W^{us} Guidonis. Anno 1183, 2^a Kal. Augusti (luna 8^a) Epacta 25^a, Regnante Hldefonso Rege Aragonensi. — f. 22. —

1184. — Carta Donationis terrae de Silveta quam fecerunt Lambertus et Petrus de Melna — 1184. — f. 12.

In nomine Domini. Ego Lambertus et uxor mea Raimunda, et Ego P. de Melna et uxor mea Indica et filius noster Berengarius Donamus Deo et B^{ae} Mariae Montis Rivi et habitatoribus ejusdem loci praesentibus et futuris pro salute animarum nostrarum, et parentum nostrorum, terram de Silveta ut habeant jure perpetuo et faciendum, quicquid voluerint facere. Testes sunt P. de Melna

P. de Melna, Albertus filius ejus, R. Guillelmi, Valentinus, J. Agiles, Dominicus de Belgentier. Factum est hoc in manu R. de Lorris in domo Petri de Melna Anno 1184. — f. 22. —

1185

* 1184. — Carta Donationis Domini in terra de Silveta quam fecit Aicardus de Signa — D. Bertrando Priori — 1184 — mense februario. — f. 46.

In nomine Domini. Ego Aicardus filius D. Bertrandi de Signa dono et laudo Deo et Beate Marie et in manu D. Bertrandi prioris vestro omnibus habitatoribus Montis Rivi presentibus et futuris dominium, quod habeo in terra de Silveta quam faciunt duo fratres Petrus Bonifrat et Pontius Bonifrat, et dono ipsi heremitis in territorio de Signa pascua animalibus eorum, ut hoc habeant in eternum, et accipi ab eis decem solidos. Testes sunt P. Barrelli de Arais, M^{us} Filius frater Raimundi Dodo, M^{us} de Cillone, P. Maurelli filius Raimundi Boverii, P. Feltrani filius Joannis Feltrani, Joannes Adalardi de Solanis, M^{us} pro R. de Lorris, P. Michael, Jacobus de Lorris, Stephanus Rollandi et P. frater ejus, Pontius Dodo, M^{us} Maurelli, P. Sabaterii. Factum est hoc apud Rivum, frigidum, ante domum, hospitium, mense februario in die sabati, luna 25^a Anno 1184. — f. 46. —

1185

1185. — Carta Donationis terre apud Sanbolas quam fecit Petrus de Aironivis — 1185, 4^e nonas januarii. — f. 20. —

In nomine etc... Sciatis omnes tam presentes quam futuri homines quod Ego Petrus de Aironivis dono, concedo et laudo pro poenitentia in remissionem, omnium peccatorum meorum, Deo et Beate Marie et heremitis Montis Rivi presentibus et futuris terram meam, quam habeo apud Sanbolas, quae est inter duas terras M. de Signa, quarum, unam, dedi et praedictis heremitis, et ex altera parte contigua est terra M. Martini. Hanc terram, dono eis ut eam libere et sine alicujus contradictione habeant et possideant in perpetuum. Hanc autem, Donationem, jurjuravit confirmavit et praefatus Petrus de Aironivis in manu D. Mⁱ procuratoris Montis Rivi foras claustrum monachorum, ipsi presentibus (scilicet) Petro de Ponte qui hanc cartam scripsit, Gir. Rollando, Bon Martini, M^o Aldegaris, R^{em} cathol. R. sacrista, Bartho. m. Bayf. conversissimus n. g. arian,

W. Garion, Pontio Mirado, Andreas de Rivores, Stephano Rollandi, Martine Vedacha, Pontio Dodo : laici de seculo Patro Martini filio Garserii, Patro Rollandi fratre Stephani, Stephano Rufo de Signa, Patro de Corbo. Anno 1185, 4ta nonas Januarii, luna 27^a, Epacta 17^a, Regnante Hldefonso Rege Aragonensi, fratre ejus Barcone comite dominante in provincia. — f. 20. —

+ 1185. — Carta Donationis decimarum quam fecit Fulco Massiliensis Episcopus — D. Bertrando P^{re}. — 1185, 21 Septembris. — f. 10. —

In nomine etc. ... Notum sit tam presentibus quam futuris hominibus quod Ego Fulco Dei gratia Massiliensis Episcopus, pro salute anime mee et predecessorum meorum ecclesiarum Beate Marie Montis Rivi et habitatoribus ejus tam presentibus quam sequentibus, auctoritate Dei et nostra dono atque concedo omnes decimationes quod ad jus nostrum, episcopale pertinet in terris quos ipsi infra terminos suos secundum ordinem meum, adquisierunt, et acquirere poterunt et sine contradictione alicujus eam habeant et possideant in perpetuum. Hanc donationem, Ego Fulco Massiliensis Episcopus olim 1177 feci et iterum, facio atque confirmo in presentia D. Bertrandi prioris ejusdem loci et monachorum ejus Honorati, P. de Ponte qui hanc cartam scripsit, Guinaldi, Mre Bez, Rollandi, M. Aldeguerri, B. Motini, B. Catalani, R. sacrista, Barthol. : fratrum vero M. Garie, P. Michael, Ugonis, M. de Melandino, Pontio Dodonis, Arnaldi, P. de Cubassa in claustris monachorum. Item vero ad portam presentibus laicis de seculo P. Breu, G. Saturnini, M. de Figaroch de Melna, Ugone Leven etc. Stephano converso Montis Rivi. Anno 1185, 21 Septembris, Epacta 28^a luna 23^a, Dominante in Provincia Hldefonso Rege Aragonensi. — Cuiusmodi vis n^{ra} fuit ut condiderit quod omni 1186

+ 1186. — Carta Donationis Paiscoe de Maria de sex furnis, quam fecit Guillelmus de Signa — 1186, — f. 43. —

In nomine Domini. Ego W^{us} de Signa dono et laudo heremitis Montis Rivi presentibus et futuris terram, quae appellatur Paiscoe de Maria de sex furnis, quoniam Fulco de Solenis antea dederat eis, sub iuramento et acceptat ab eis VII libras. Hujus donationis ac laudationis Mre de Signa testes sunt G. de Almis, Guido de Melna ac filius ejus P. Maurelli, B. B. chier, P. Aiscart, M^{us} Balda, B. Augier, Thomas Aldier, R. Teisere, M^{us} Barth.

Bartholomei, Bernardus Leisire, J. Porcel, R. Adanglant, M. Guiran, W. Bernart filius de
Arsans, W. de Montana, P. Catalan, Isaac Filliol, Anno 1186. — f. 43. —

1187

1186. — Carta quiritationis totius juris quod videtur habere infra termi-
nos Montis Rivi in possessionibus Guillelmi de Signa — 1186, mense Martii. f. 43.

In nomine domini, sciant omnes tam presentes quam futuri homines quicunque vo-
luerint quod Ego W. de Signa dimitto prorsus et dono sine omni retinemento et sine
fraude deo et ecclesie B. M. de Montis Rivi et ejusdem loci habitatoribus presentibus et
futuris omnem querimoniam, quam, ad versus illos faciebant, sive juste sive injuste de
possessionibus quas infra terminos suos habent et ad me pertinere dicebant, ut si quid
juris vel domini in eis habebant, vel habere debebant, totum ipsi habeant, et libere
ac sine aliquo contradictione possideant in perpetuum. Proterea si quid de pos-
sessionibus meorum hominum dono seu emptione acquirere et acceptare infra
terminos predictos nos potuerint hoc ego concedo, laudo, dono atque confirmo,
propter que omnia C. (100) solidos Medietatis monete ab eis accipio. Hoc autem
f. 45. Donatio facta est in manu D. Bertrandi prioris Montis Rivi in claustrum monacho-
rum, in presentia vni Fulconis Massiliensis episcopi, presentibus monachis Hono-
rato sacris, W. Bez, P. de Pontel qui hanc cartam scripsit, Giraldo, Hollando,
Bern., W. procuratore, W. Aluminario, B. catalano, Raimundo: conversis vero Ric.
R. de Loris, W. Gardano, P. Michael, Pontis Mirach, Jacobo, Steph. Rollando, Martine
Radacha, W. Maurello, Pontis Dodo, P. cho canonicus: laicis vero de soculo F. de
Solernis, Ricardus de Massilia, Hug. de Vallebella, W. de Narbonne presbitero, W. de
Bancato, Amico armigeris epis. et pluribus aliis. — Examini autem supradictorum
Montis Rivi habitatorum sunt ab oriente Vallis Aldeberti et rupis de Trobee et
podium grossum, et Vall. Guarini, et Balma de Bladi, et vadit per la torman, et
per los Bezzons: a meridie vero caput de Morera et caumes et maz: ab occi-
dente colla de Massaca et Gandalbento et sambola de palli et roca de edra,
et Roca de Ulmo qui est super compun, de Pegaraca et descendit per rivulum de
cancerillis usque in fluvium, Gagelli: ab aquilone Vallis faracolis et podium
Rigatos et Area Batellaria, et vadit per Capellera usque ad verticem, Balli
montis et ad clausum, et de Signa venit plus in ad Gagellum, descendit Anno
1186.

¹¹⁸⁷
1186, Mense martio, feria 6^a, hora 17^a — f. 30. —

1186. — Carta Donationis duarum terrarum quam fecit Guillelmus
De Signa Dominus de Evana — 1186. — f. 23. —

Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris hominibus quod W^{us} de Signa
de Evana Anno 1186 donavit in perpetuum heremitis Montis hiri duas terras, unam
pro salute anime patris sui Aicardi primum quae habet terminum ab occidente
terram de Sambolis praedictorum heremitarum; alteram, vero postea dedit eis pro
salute anime suae quae habet terminum ab occidente la colla de la Venna. Deinde
post aliquot annos tempore quadragessimali cum jam paratus esset iter facere
ad uclavian, B^{us} M^{us} Ruyis Amatoris eorundem terrarum donationes utraque et inco-
— cussas permanentes concessit et confirmavit in dono inferiori patrum, scilicet apud
Rivum, figidun, ante capellam in presentia viri Venderii Tolonensis episcopi et
Wⁱ procuratoris et R. de Loris, P. Michael, Wⁱ Mauralli, G. de Lamoer et fratrum,
Petri de Auramis novitii, P. de Lobas canonici Tolonensis, W. Tossan, Barini
capellani de Evana, J. Amigeri praefati episcopi Tolonensis, Petri de Vedins de Co-
ris, B. de alt. B. Fullanis, J. Roumuni de Loris. — f. 23. —

1186. — Carta Donationis terre apud Sambolan, quam fecerat Guillelmus
Martini — 1186, in natali Hyppoliti — f. 29.

Notum sit tam presentibus quam futuris hominibus quod Ego W^{us} Martini pro
salute anime meae et amitorum meorum dono, concedo et laudo heremitas Montis hiri
presentibus et futuris partem, tertiam de Sambola cuius aliam partem, majorem, et ali-
as vendideram, quae est iuxta terram Wⁱ de Signa de Evana, quam videtur here-
mitas ipse donaverat, ita scilicet quod cujus possessione me et meos haeredit de-
vestio et illos mihi restit, ut sine ulius contradictione eam possideant jure pa-
petuo. Si quis autem, huic donationi contraire praedictorumque heremitas ab eius
possessione disturbare voluerit, Ego in quantum potero eandem donationem, iuste
et rationaliter defendam, et volo . . . ut haeredit tam in vita mea quam post
— vitam meam, si necesse fuerint hoc idem facere. Et autem, haec donatio a praedicto
W^o Martini super scriptum Evangelium, iurjurando confirmata et facta in ^{manu} mea . . .
D. W.

8. Wⁱ procuratoris Montis Rivi, fecerunt etiam monachis Honorato, W^o Bez, P. de Ponte
 p. 266. qui hanc cartam scripsit, Giraldo, Rollando, B. Moirini, W^o Aldegani, R. Savista,
 Barthol. - notarii vero Rainaldo, Raimundo - conversi vero Ricardo, W. Garia, P. Mi-
 radia, P. Michael, Martino & Doca, P. Odoro, P. Sabatario, P. de Cabassa - laici
 vero de seculo Hu. Lexen, G. Barthol., Hugo de Rocafort, R. de Salanis et multi alii
 in claustris monachorum Anno M.C.LXXXVI. (1186) in natali Agostolorum Petri et Pauli
 luna 9^a ^{2^a quid. de 1186 oct. 18} facta 29^a, Regente Frederico Imperatore, Dominante in Provincia Hespero.
 Rege Aragonensi, pro quodam Bertrando prioris Montis Rivi et procuratoris ejus-
 dem pro quibus W^o dederunt gratias et sine ulla conventionis predicto W^o Martine ^{M. sic}
 XXX s. lites et X quod debet ab illis dimisit illi. - f. 22.

1187. - Carta Donationis pasquerii in territorio de Signa facta per Aicardum
 de Signa - D. Bertrando priori - 1187. 18^a Kal. Julii. - f. 44. -
 Sciatis omnes qui scire voluerint quod ego Aicardus de Signa pro salute anime
 mee et omniumque amicorum, meorum, dono, concedo et laudo Deo et ecclesie B^e
 M^{te} Montis Rivi ejusdemque loci habitatoribus heremitis in territorio de Signa
 pascuam ad alendum animalia ut libere ac sine contradictione alicujus habeant ea
 jure perpetuo. Facta est autem, haec donatio in manu B. Bertrandi prioris in claustris
 monachorum, ipsi presentibus Honorato, W^o Bez, P. de Ponte qui hanc cartam
 scripsit, Giraldo, Rollando, B. Moirini, W^o Aldegani, R. Savista, Bartholomeo, R. con-
 versis vero Ric. W. Garia, Pou. Miradia, M. & Doca, P. Sabatario, P. de Limaisa, Arnaldo,
 Barnio capellano de Evora, P. de Auronivis, R. Vedelione, W. Imordo, R. Bonpar, Anno
 1187; 18 Kal. Julii ^{14^{Junii}} in Dominica die, facta 9^a, Luna 5^a, Dominante in Provincia
 Hespero Rege Aragonensi. - f. 41. -

1188. - Carta ^{de determinationis} ~~de determinationis~~ inter Domum Montis Rivi et nepotes
 Petri de Auronivis super honore quem ipse Petrus dederat - 1188. - f. 20.

Notum sit omnibus quod Petrus de Auronivis habet et nepotes ejus sex filios,
 filios patris sui Aldoberti qui conquerebantur de heremitis Montis Rivi quod labora-
 rant in territorio de Auronivis. quod res sic determinata est in conspectu Desi-
 derii episcopi Tolonensis et Mⁱ procuratoris Montis Rivi ab ipso ejusdem de Auronivis
 mutis

multos fieri cum jungerando in perpetuum; et erga Episcopos, Massilienses, et heremitas promiserunt. Unde et ab ipsis heremitis XL (40) solidos acceperunt. Hujus rei testes sunt P. de Loberis sacerdos, Bot. grammaticus de Aneis, P. Aldelberti junior de Valle, P. Irres de Cors, conversi Ric. P. Miraflores, P. Podo, M. de Molendino, P. de Calassa, And. rans. Factum est hoc apud Gavelda Anno M.C. LXXXVIII. (1188). — f. 10. —

1188. — Carta donationis LX (60) sol. annuatim, quam fecit Guillelmus Grossus vicecomes Massiliæ 1188, mense maii D. M^o procuratori Montis Rivi. — Voir page 10. —

1188. — Carta donationis LX (60) sol. annuatim, quam fecit Rainundus Gausfredi Baro vicecomes Massiliæ 1188 mense aprilis — voir page 9 infra. —

Carta Donationis pasquerie in territorio de Signa quam fecit Gausfredus de Signa — D. Bertrando Priori et D. M^o procuratori. — f. 38. —

In nomine etc... Ego Gausfredus de Signa dono pasua animalibus heremitarum Montis Rivi in territorio de Signa et in manutentione mea pona ut libere per inculta eant et redcant et pascant et opes suas faciant, tantum ad annis se custodiant, pro amore dei et salute anime mee et amicorum meorum, et hoc jure perpetuo habent. Testes Bertrandus prior in manu cuius fecit hoc, et M^o procurator, R. de Loris Ricardus, M^o M. aurelli, Barnardus sacerdos, Jacobus frater ejus, Petrus de Auronivis Joannes Adalardi de Solariis. — f. 38. —

f. 267. 1187. — Carta venditionis honoris quam habebat Petrus de Auronivis in castro de Auronivis, facta D. Fulconi Episcopo Massiliensi — 1187. —

De testibus de Auronivis. — (Ce article au-dessus des témoins se rapporte à la vente de 1197 voir page 138. C. qui est bien en 1187 est la vente que le titre indique mais on a voulu y adjoindre le titre de la vente de 1197.)

Desiderius Episcopus Colonensis creditus ab utraque parte ac se jura et dicit quod ipse erat cum Fulcone Episcopo Massiliensi apud Montem Rivum, et tractabat ibi quod monachi de Monte Rivo emerent a Petro de Auronivis honorem quem habebat in castro de Auronivis, et consilio habito inter eos voluerunt quod Episcopus Massiliensis emeret nomine eorum, quia ipsi timebant ne M^o de Signa eos inquietaret si ipsi emerent, et ita venerunt ad Petrum de Auronivis, et hoc quod supra dicta sunt ratulerunt, et ipse Petrus dicit quod quid vos agatis ego vendo honorem meum pro M. C.

MCC solidis illis de Monte Rivo, et ita contraxit cum episcopo, et episcopus investit stationem, Bertrandum priorem de Monte Rivo de honore supradicto in follice, et tunc 100 anni elapsi et hoc fuerunt acta in claustris ante ecclesiam. —

W^{us} de Allost jurato dixit quod episcopus Massiliensis erat apud Montem Rivum cum Remundo Ricau et ipsi monachi volebant emere a Petro de Auronivis honorem quem habebat in castro de Auronivis et consilio habito inter eos, voluerunt quod episcopus Massiliensis emeret nomine eorum, quia timebant de Meda signa, et episcopus Massiliensis venit ad Petrum de Auronivis cum monachis de Monte Rivo et eo processit ante eum episcopus a Petro de Auronivis honorem quem ipse habebat in castro de Auronivis nomine ipsorum monachorum, et ipse Petrus vendit episcopo Massiliensi modo supradicto totum honorem quem habebat in castro supradicto, excepto pignore quem habebat Guillelmus de Signa, de loco et tempore et p^{re}sentis Den, quem proximus.

Guillelmus de Molendino jurato dixit quod Petrus de Auronivis vendit monachis de Monte Rivo honorem quem habebat in castro de Auronivis, et quia timebant de Meda signa voluerunt ut episcopus Massiliensis investiret nomine eorum, qui ibi aderat, et dixit quod Petrus de Auronivis investit episcopum nomine monachorum, et episcopus Massiliensis investit Bertrandum priorem de Monte Rivo, de loco et tempore et p^{re}sentis Den. —

Stephanus Hollandus jurato dixit quod Petrus de Auronivis vendit honorem quem habebat in castro de Auronivis episcopo Massiliensi nomine monachorum de Monte Rivo, et vidit quod Petrus de Auronivis investit episcopum Massiliensem, et episcopus investit Bertrandum priorem de Monte Rivo, de p^{re}sentis et loco et tempore ^(Den).

Petrus de Lobeiras jurato dixit quod ipse venit cum episcopo Tolonensi ad gerendum in domibus ecclesiarum et vidit quod uxor Guillelmi cotato finivit quessiononiam monachis de Monte Rivo quam adversus eos habebat et jurjurando firmavit et dixit quod monachi dederunt ei CCC (300) solidos et possunt esse 9 anni. — f. 18. —

1186. — Carta Donationis terre de Trobene et crossi trans salium, et terre de la Poderaca quam fecit Petrus de Auronivis D. Bertrando priori. — f. 19.

Sicant enim et tam presentes quam futuri quod ego Petrus de Auronivis donare hereditate Monte Rivi pro presentibus et futuris ac v^{er}is in manibus Bertrandi prioris tam ^{de Trobene}

de Trobenc totum, quod laborare poterant in longo et in lato, et crosun, quod est
trans solium et terram, de la Pod arata usque ad crosun, Ingilbrami cum campo
de la rota totum, quod laborare poterant in longo et in lato. Hoc donum, facio
p. 118. pro salute animarum mearum et amicorum meorum, et habent ad faciendum, quicquid
voluerint jure perpetuo et accipio ab ipsis heremitis solidos ducentos causas victis
tam mihi quam uxoris et liberorum meorum. Hoc autem donum facio super
textum Evangeliorum, ut solidum ac firmum maneat in eternum. Hujus
donationis testes sunt Honoratus, W. B. G., Giralduus, Rollanduus, Bernardus Molini,
W. p. c. x., W. Aldeg., Bernardus catalanus, R. Adalant, Bartholomeus novitius,
conversi R. de Loris, R. de Liversis, P. Miracula, Jacobus de Loris, W. Molandini,
Stephanus Rollandi, Martinus P. d. archa, P. Dodo, P. Langier, P. de Cabaca: Item,
Raimundus canonicus Arlatensis et multi alii. Uxor vero ipsius Petri de Auronis
Raimunda ipsum donum, fecit in via publica juxta pontem, qui est proximus domui
procuratorie videlicet istis R. magistro de Fumo calquerio, P. Bulserio, P. Felgera
Joan. Adalardi, W. Maurelli tutor, W. nepote Bernardi Pelliparis, Ugone Guirami de
Colomo, Giraldo de Aurenovis, P. Amelii de Melue et his convensis Ricardo, R. de Loris,
P. Miracula, W. Maurelli, P. Dodo, P. Sabbataris. —

Carta compositionis factae inter omnes, Montis Rivi et Aicardum,
et Hudebertum, fratres super honore de Auronis, quem venerant Petrus de Au-
ronis pater illorum, et Guiramus eorum, avunculus. — f. 19.

Notum, fiat omnibus hoc audientibus quod controversia erat inter ^{Bern.} Bertrando ^{Bern.} priorem, Montis Rivi et fratres ejusdem loci, et Aicardum, et Hudebertum,
de Auronis de honore qui fuerat Petri de Auronis patris eorum, et Guirandi
eorum, avunculi, proinde in territorio de Auronis. Asserabant enim, praedicti
fratres Aicardus et Hudebertus ad jus suum pertinere duas partes totius praedicti
territorii propter patrimonium, et propter hujusmodi querelam conveniunt simul
B. prior Montis Rivi et fratres ejusdem loci cum Aicardo et Hudeberto in loco qui dicitur la cella
del Revet, ubi controversia quae inter eos versabatur decisa est et optata in modum, infra
scriptum: Praedicti fratres Aicardus et Hudebertus dixerunt et promiserunt quod de cetero
propter praedictum honorem, non inquietarent praedictos heremitas et quodcumque jus in praedicto
honore.

honore habebant, vel habere debent, eis debent et sibi debent, de cetero nullam, inde
 que nullam, facturi, et propter hoc habuerunt a predictis heremitis CCCXII (442) s. l. d. o. r. g. coron.
 I. omni illius territorii sicut aqua cessit et rivus dividit ab eis traiz de val d'amarina, si-
 cut dividit cum, Petro d'Artigues et Pontio Guirardo usque sanctum, als aigier, sicut la Baug
 dividit usque ad fontem, de lacma, sicut descendit rivulus usque ad terram Mre Petri, et
 a terra Mre Petri usque ad Vallen, Mre Michaelis usque ad Robiol, et de Robiol usque ad
 samulan, fig. d. o. r. g. Postea in ipso anno in festivitatem Mre Michaelis predicti fratres Ricardus
 et Albertus sine omni dolo superius est dictum, concordaverunt et concesserunt totum, predictum
 honorem, de Auroux et juri dictis heremitis. Montes huius in eternum possidendum, et hoc totum
 juraverunt, et ad de cetero propter dictum honorem, non inquietarent predictos heremitas.
 Fidejussores sunt tunc a predictis heremitis sine omni fraude Mre Marcus de Evens et Bertr.
 de la Faisa. Factum est hoc ad Montem, Rivum, in claustrum monachorum, ipsi et presentibus
 scilicet B. priore, Rollando, M^{re} d'Alais, Radmundo Adalando, Michael de Dia, canonico, M^{re}
 Rogerio qui hanc cartam, scripsit Michael de Bocoire, Laurento, Pontio; consensu Mre Gaud.
 Mre de Molandino, Stephano Rolando, Mre Maurallo, Petro de Lunaisa, Gaufrido, Pontio, (a)
 Gausterio: laici de scuola Bernerio presbitero, Lamoto d'Auroux, Agone de p. a. l.,
 Petro hutor, Martino de charitate, Petro Chaberto, Pontio Girardo, Petro de charitate, Gau-
 frido Gumberto, Petro Blasino, M^{re} hutor, (ps) Inando, Berengario, Bertrando, M^{re} Ag-
 ne, Mre Longerio. — f. 19. —

(a). Pontio, Andrea Simone, Andrea Blasino, Joanne Lanferio, Gumberto, Pontio,
 Petro Gausterio: laici de scuola etc. .... ut supra. ....

Cette pièce ne doit pas être à sa place ici et doit être à temps de D. Bremond un peu
 plus loin, les noms des religieux qui sont à la fin l'indiquent assez. Ici le scribe est D.

Mre Rogerius et sans la charte suivante de 1193, c'est encore D. P. de Pontio. M. d. d. Dia et
 novici m. 1193

D. Guillelmo Priore. —

f. 269. 1192. — Litterae donationis et confirmationis factae domini Bonae Pide super concessione 8 libr. piperis apud Massilian, 1192, mense martio - habentur infra in privilegiis pag. 20. —

1193. — Carta donationis terre de Silveti quam habuerat Guillelmus de signa pro cambio ab R. Bartholomeo et Guillelmo fratribus - 1193, 12 Kal. Julii - D. Guillelmo Priore.

Sciatis omnes qui scire voluerint quod R. Bartholomeus et W^{us} Bartholomeus fratres fuerunt concambium, W^{us} de signa dantes ei terram de Silveti quae ab occidente contigua est terre Petri Guithberti, et accipientes ab eo eandem R. Carbonelli de podio Ruth. Ipse vero terram quam accepit ab eis donavit heremitis Montis Rivi; quam, donationem, predicti fratres R. Barth. et W^{us} Barthol. confirmaverunt in manu Guillelmi prioris Montis Rivi iurandam, interponentes in claustrum monachorum ipsius presentibus Honorato, P. de Ponte quasi hanc cartam scripsit, Giraldo, Rollando, B. W^{us} pro curatore, W^{us} Aldagar., Rainaldo, W^{us} Giraldo, P. Willelmi novitio: conversi vero P. Mirado, P. Michael, Ugone, P. Dodo, W^{us} Maurilli, Martino Vedala, Andrea Simonis, Andrea Blarini novitio: laici vero de consilio B. Medier, Ugone de valle Bella et multi alii, Anno M.C.XCIII (1193) 12 Kal. Julii, die Dominica, Epacta XV^a, luna XV^{II}^a, Dominante in Provincia Aldefonso Rege Aragonensi. f. 16.

Le reste de la page est blanc. —

Sub D. Petro 2° Priore. —

f. 270. 1194. — Carta venditionis ejusdem terre in Cancerillis, quam fecit Aicardus de signa - 1194, XI° Kal. februarii. — f. 36. —

Notum sit tam presentibus quam futuris quod ego Aicardus de signa vendi heremitis Montis Rivi quandam terram in Cancerillis in heremum et in cultu quae contigua est terre eorundem heremitarum, ab occidente, et terram garinorum, ab oriente, pro qua dedit concambium, Bertrando de signa duas terras una^a iuxta fontem de Gopello, alteram, a villa villa, accipientes ab eis 111 libras minus 7 solid. regum, novorum, et si quid amplius valet totum, dono Deo et B^{is} Mis et eisdem heremitis. Si quis autem, a possessione prefatae terre predictos heremitas disturbare vel inquietare vellet ego in quantum, possim, iuste et rationaliter eos defenderem. —

Hoc autem

Hoc autem, confirmo jurejurando super textum, Evangeliorum, cum, Berthando o Erml-
gandi et W^o Fulconis et Petro G^o auterii. Factum est autem hoc in claustrum monacho-
rum, illis presentibus D. Berthando, Honorato, P. de Ponte, Giraldo, Rollando, Bernardo,
W^o procuratore, W^o Aldegar, Haimaldo, W^o G^o G^o G^o, Petro Willhelmi, Canonico nostro,
conuersis vero R. de Loris, Pontio Miracula, Pe. Michael, Martino y D^o d^o, Pontio
Dodo, Hyphano, Andrea Simeonis, Andrea nostro: laicis vero de saculo B. Emmengand;
W. Fulconis, R. Bonpar et multis aliis, Anno 1194 mense Januario, 11° Kal. februarii,
luna 26^a Epacta 26, Adelfonso filio regis Arag^oensis in provincia procurante. Hanc
autem supradictam venditionem, Berthandus de Signa concessit et laudavit presentibus
Silvestro, Pullone G^o G^o, Berthando B^o G^o G^o, R. G^o G^o G^o, Pontio G^o G^o G^o, W^o Aldeberti. — f. 34.

1195

1195. — Carta venditionis terre in cancerillis quam fecit Hugo de Signa
D. Petro Priori et D. W^o procuratori — 11° 9° 5, 13 Kal. 13. f. 45. —

Notum sit tam presentibus quam futuris quod Ego Hugo de Signa vendo heremitas
Montis Rivi terram quam habeo in cancerillis quam tenebat pro me Adam, juxta terras
comendens, heremitarum, in heremo et in cultu, accipiens ab eis C. (100) solidos regales,
et si quid amplius valet totum, dono deo et predictis heremitis. Si quis autem, ab hujus
terre possessione illos disturbare voluerit, Ego in quantum potero iuste et rationali-
liter eos manutenebo atque defendam. Hoc autem, jurejurando promitto. Hujus rei
fid^o iustores sunt P. Broguadus, Fulco, G^o G^o G^o Berengarius, B. Pansati. Hanc autem
venditionem, laudaverunt filii W^o Adam, R. et W^o et Berengarius tutor eorum. Fac-
tum est hoc in claustrum domus superioris in presentia D. Petri prioris et monachorum
quos P. de Ponte, Rollandi, Bern. W^o procuratoris, W^o G^o G^o, Petro W^o, Canonici: con-
uersorum, vero Pontio Miracula, Pe. Michael, Pe. de Linsaisa, Andrea Simeonis, Pe. de
Auronis: laicorum, vero de saculo R. Gomberti, W^o G^o G^o, B. de Mairanegas, G.
G^o G^o G^o, W^o Clementis de Bessa. Anno MC LXXXV (1195) Epacta 2, feria 6^a, luna
4^a mens februarii, 13° Kal. martii. Hanc autem, supradictam, venditionem, uxor
predicti Hugonis G^o G^o G^o et filius ejus G^o de Signa concesserunt et laudaverunt. Quando
autem, predictam, venditionem, prefatus G^o de Signa concessit atque laudavit jurejurando
in preato presentibus presentibus monachi supramemorati et P. Michael conuersis, P. Joann.
presbiter de Molna, W^o G^o G^o, W^o de Molna, G^o G^o G^o, Massalops, Bernardus. — f. 45.

1196. — Carta solutionis querimoniarum quas faciel et Aicardus de Signa
de omnibus infra terminos Montis Rivi — 1196, 3 februarii. — f. 46.

Notum sit omnibus hominibus et processibus et futuris quod Aicardus de Signa
relinquit omnes querelas quas habebat vel habere poterat infra terminos Domus Mon-
tis Rivi deo et B^o M^o et Petro priori et omnibus fratribus ibi degentibus in perpetuum.
Hanc solutionem facit predictus Aicardus de Signa in manse P. prioris j^o an^o
dicti in Domo Rivi p^og^odi ante capellan^o luna 1^a, feria 1^a, Anno M^o C^o XCVI (1196)
post purificationem, B^o M^o. Testes et videntes sunt de hoc W^o de Signa, R. de Cerveri,
P. Albi de Varagies, B. de nans, P. Geraldus de ^{cuya?} ~~cuia~~, P. Martinus de ~~Sto~~ Guillelmo etc.
R. de Torris, P. Michael, Stephanus Rollandus, Martinus Vadacca, W^o Maurallus, P. de
caballa, Andreas Simeon. Notum hoc fiat superioribus et dictis, Ego Aicardus de Signa
affirmavi jurejurando eodem die et loco quo supra presentibus j^o an^o dictis testibus.
Le reste de la page est en blanc. — f. 46. —

Sub D. Bermundo 2° Priori. —

1197. — Carta laudationis honoris Petri de Auronivis in castro de Auronivis
quam fecit Raimundus 1us Episcopus Massiliensis et eorum similiter qui in
eodem castro viderunt — 1197 mense Julio — D. Bermundo Priori. — f. 18.

Novum sit presentes et futuri quod controversia erat inter R. Massiliensem episcopum
et Bermundum priorem, et fratres Montis Rivi de honore Petri de Auronivis posito in territo-
rio de Auronivis, quae est medietas territorii. Atque ab predictis episcopo processio-
nem, cum episcopum, Fulconem emissis profectionibus honorum a Petro de Auronivis milite
anno M. CCCC (1300) solidi. quos susceperat mutuo a fratribus Montis Rivi, et voluit
et concessit d^o Fulco ut predicti fratres tandem haberent et gauderent honorem dictum
donec predicta pecunia solveretur eis a successoribus ejus, et cum d^o R. para-
tus esset et solveret fratribus predictis summam et postularet honorem sibi resti-
tutum, contradixerunt fratres constanter dicentes quod ipsi qui tempore emptionis erant
fratres emerunt dictum honorem ab ipso Petro de Auronivis nomine suo et h^o i
requisito et habito consensu d^o Fulconis tunc episcopi Massiliensis et similiter
proponerent se incontinenti probaturos. Electa ergo audientia ab utraque parte
H^o Raimundi Agnensis propositi ipsi mediantes voluntate utriusque partis in
modum

modum, infra scriptum, controversia ista sospita fuit et decisa: Dñs R. Episcopus Massiliensis cum consilio et consensu propositi R. de Petradis et canonicorum, suorum laudavit fratribus predictis honorem, dictum, et ea quae a W.º de Signa et a W.º Martino jam adquisierant, et investivit eos ad predictam, suam, et ecclesiam suam, et ad utilitatem, perpetuam, ecclesiam Montis Rivi, relicto sibi et ecclesiae suae in perpetuum, annuo censu super predictos fratres 20 solid. reg. coron. ad rationem, 10 (60) solid. pro marcha argenti/ini, et huiusmodi censum, debent solvere fratres annuatim, in natali Domini pro tempore Episcopo Massiliensi pro superdicto honore, et ne propter decimam, predicti honore, quam tunc habebant in eodem territorio inter episcopum, et eos aliqua posset oriri materia querelandi, conveniunt inter se ut amantem, predicti fratres pro decima universarum possessionum, quas habebant in territorio de Auronivis solvant episcopo Massiliensi unum modium frumenti in area magna castro de Banet vicina ad mensem, Massiliae. Et Dñs Episcopus Massiliensis promittit eis quod secundum iustitiam, et rationem, eos defenderet et custodiret. Acta sunt haec Massilia in domo Dñi Episcopi anno M.C.XCVII (1197) Menajuno in vigilia b.ºi Thomae B.ºe. Huius amicabile compositionis testes sunt Desiderius episcopus Tolonensis, W.º de Revest Agellanensis ejus, Boso de Anais, Hugo Agellanensis propositus, Raim. . . . canonicus Agellani, R. propositus Massiliensis et plures alii, Bermundo prior et W.º de Alas pro curatore Montis Rivi, Gregorius Gaufredus, Pontius Andreas Simon convenerunt Montis Rivi, magister Bereng. W.º de Aguillican clerici ecclesiae Massiliensis. Ad majoram autem, firmitatem, utriusque partis voluntate appositum, est Dñi episcopi R. Massiliensis et Hug. Agellani propositi (ii) (sigillum?). — f. 18. —

p. 273. 1. 198. — Carta Donationis pasquerii, quam facit Guillelmus de Signa in tota terra sua — D. Bermundo Priori — 1198. — f. 37.

Anno M.C.XCVIII (1198) Ego W.º de Signa bona fide et sine omni dolo pro remissione animae meae et omnium parentum, meorum, dono et concedo hoc quod dudum, in antea dederam, et concesseram, tibi B. priori Montis Rivi et omnibus habitatoribus ejusdem loci tam presentibus quam futuris pascharium omnibus vestris animalibus et pascuis in omni terra mea in perpetuum. Hoc

Donum, fuit factum ad Signa, in stare ipsius Wⁱ de Signa. Hujus rei testes et videntes sunt R. Berengarius, Hugo de Padis, Wⁱ Filichus, Pe. Maurellus, B. de Lagara, Wⁱ de Solario, Cangelarius, Wⁱ Maurellus conversus. - f. 37.

1198. - Carta venditionis totius juris quod habet at Guillelmus de Signa in territorio de Lancerillis facta D. Bremundo Priori - 1198. - f. 48.

Anno MCXCVIII (1198) Ego Wⁱ de Signa sine fraude et sine omni dolo vendi et titulo perfectae venditionis trado ad habendum et possidendum, in perpetuum, tibi Bremundo Priori Montis Rivi et omnibus habitatoribus ejusdem loci tam praesentibus quam futuris totum quod habeo vel aliquis pro me in territorio quod dicitur Cansirillas, et hoc facio per unum, nomen, quem habui de vobis, ejus pretium erat CCC (400) solidi. Tamen si haec venditio modo magis valet vel in antea plus valebit istius jam dicti pretii, totum illud dono et concedo vobis bono jure habere in aeternum. Actum est hoc in domo inferiori Montis Rivi - Hujus rei sunt testes et videntes G. de Soleris, Fulco de Soleris, Alcardus de Roca, R. de Evaira, B. canceller, G. Dorion, R. Dalmas, G. de Melna, A. de Belmont, Balmage et de Castro veteri, R. de Torris, Hugo Wⁱ de Molendino, Stephanus Hollandus, W. Maurel, P. Laufser, G. Pontius, Andreas Simson, Joannes conversus Montis Rivi, Wⁱ procurator. - f. 49.

1200

1199. - Raimundus Berengarius de Signa vendidit partem, nam quam habebat in colla de Testeing et in Silveta - D. Bremundo Priori - 1199, 1200 Kal. Martii.

Ego Raimundus Berengarius de Signa et heremites Montis Rivi duas terras sive vel contiguas communes habebamus, unam in colla de Testeing, aliam, vero in Silveta, quarum, mea pars illius de Testeing confrontatur cum Podaraca, et alia de Silveta confrontatur et clauditur. . . . de Vidilio sive Baguis a parte occidentis, quas quidem duas meas partes vendi eis cum suis jurebus et pertinentiis, de quibus me meosque heredes exant et illos induant, ac pro illis duabus partibus supradictis CC (200) solidos reg. ab eis assignent, et si quid amplius valent aut in futurum, valere possent totum, dimitto, dono, laudo atque confirmo eis in remissionem peccatorum, meorum, et parentum, meorum. Ita quicquid juris in illis partibus possidebant, libere ac sine contradictione alienare possint et possideant in futurum.

in futurum, et ad testum. Itē ex anglicis jure et promissa. Tactum in claustra Montis Rivi Anno
 M.C.XCIX. (1199) 11to kal. martii, in presentia Bremundi prioris et Guillelmi procuratoris, Petri Joann.
 capellani de Melna, Petri Udadhi, Raimundi magistri de Foccalgario, Petri Lamberti, Pontis
 de B. agentis testium, ad hoc vocatorum, et rogatorum, et mei Nicolai Berengiere de Brinonia
 notarii Dei comitis Provincia qui in fidei, omnium promissorum, hic signum meum, ma-
 nualiter posui. — f. 79. —

f. 276. 1199. — Carta venditionis salinarum Alstrebachs quam fecit Guillelmus Helena
 D. Bremundo priori Montis Rivi, 1199, 12 kal. julii. — f. 67.

Anno M.C.XCIX. (1199) 12° kal. julii, 2° anno imperii Philippi Aug. felicissimi principis nostri
 Ego Mre Helena hoc instrumentum manifestum facio me vendisse tibi priori Bremundo de
 Monte Rivo et fratribus ejusdem loci Fuchorian, quandam salinarum quam habeo Alstrebach
 et hoc pretio CCC (300) solidi reg. coron. quos recepi et me fateror, et si plus valeret hoc vobis
 amore Dei dono et concedo et in possessionem eorum injubeo. Quod ego Guillelmus Helena
 propria manu juravi et mei filii Guillelmi Helunce hoc idem jurasse fatemur, subret ego
 Guillelmus Dreri et ego Guillelmus Helena et ego Martina predicti Guillelmi filia. Et pro
 hac causa ego Guido de Foccalgario jurasse fatetur tibi priori Montis Rivi et fratri-
 bus ejusdem loci. Hoc actum est in cathedra Arcorum in thalamo Peironetti de Colobaria
 coram istis testibus rogatis et ad hoc consensibus Bosone consilio de Aris, Peironetto de Colo-
 baria, Guillelmo Mainero, R. Dorte, Joanne filio Boves, Guillelmo Brinola, P. de Rageris,
 Guigone presbitero, Rinaldo Garsino, Guillelmo Maurello, Guidone de Foccalgario et me magis-
 thro Guillelmo Arcorum notario qui voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc
 modo signavi. An Rayit pueri de Philippum juncti vobis France, inis de Philippe I. imperator. 67. —
 Sallmayer

1199. — Carta donationis juris in terra de Concerillis, quam fecerat R. de
 Lujia et filii ejus — D. Bremundo priori M.R. 1199. — f. 68.

Anno M.C.XCIIII. (1199) Ego R. de Lujia et ego R. ejus filius nos ambo pariter bona
 yde et sine omni ingano et absque omni retentione per nos et per omnes nostros pro homin-
 bus et animalibus nostris, et fratribus nostris, Ramus D. et B. Maria Montis Rivi
 et conradinus de habendun, et possidendun, in perpetuum, tibi Bremundo priori et homi-
 nibus ejusdem loci habitatoribus totam illam terram, et illud quod habemus vel illa
 modo

modo habere poteramus in illa terra de Canacillis quam dedit vobis B. de Signay
 quae confutatur ab oriente cum terra nostra, ab occidente in terra filiorum R. castri
 veteris sicut superius est dictum, et melius potest dici et intelligi sine omni dolo ad
 nostrum intellectum. Ego R. de curia et ego R. eius filius sic benedimus et observa-
 bimus et nunquam ibi aliquid vobis nec vestris revelabimus nec inquietabimus
 nec aliqua persona nostro consilio vel nostro ingenio, et ita confirmando juramus
 tactis sacrosanctis Evangeliiis. Huius rei testes sunt et videntes Rollandus, Bern.
 Morinus, W^{us} d'Alst procc^o, R. W^{us} Geraldii, P. Willalmi, canonici, W^{us} Rogerii, Michael
 novitius: comites W. Garian, Hugo, P. de Limaisa, P. de Calassa, Andreas Bimeon,
 Thomas Cassier, Gumbertus P.: laici Lambertus de Menna, P. Raimundus, Aic-
 dus Bues de Menna, Hugo de Monte Michalle. Factum est hoc ad Montem Rivum in
 prato juxta cellam prioris. — f. 46. —

1200. — Carta compositionis inter Thomam Montis Rivi et Guillelmum
 Gsnardi de tertia parte honoris quam dederat Petrus de Auronivis — 1200. Mart.

Notum fiat omnibus quod controversia erat inter Bermundum priorem Montis
 Rivi et fratres eiusdem loci et W. Gsnardi et Benicasam uxorem eius de honore qui
 fuerat Petri de Auronivis posito in territorio de Auronivis. Asserebat enim predictus
 W^{us} et Benicasa eius uxor ad jus suum pertinere tertiam partem territorii totius
 predicti, quia Petrus de Auronivis dederat illam tertiam partem in dotem filiae
 suae Benicasae et propter huiusmodi querelam conveniunt simul Bermundus p^{ri}or
 p. 275. Montis Rivi et fratres eiusdem loci cum W. Gsnardo et Benicasa uxore eius in loco
 qui vocatur Brossano juxta fontem in una gremetura ubi controversia, quae inter
 eos versabatur, decisa fuit et soluta in modum infra scriptum. Predictus W^{us}
 et Benicasa uxor eius juraverunt super sancta Evangelia quod de cetero propter
 predictam honorem non inquietarent predictos heremitas et quodcumque jus in
 predicto honore habebant vel habere deberent eis dabant et solvebant, de
 cetero nullam querelam inde facturi, et propter hoc habuerunt a predictis here-
 mitis CCC (300) solidos reg. coron. et territorium infra scriptum quod est de
 eodem territorio d' Auronivis. Limiti illius territorii sunt sicut aqua currit et
 rivus dicitur ab eis estreg de val da marina sicut videtur, Petrus Darnaga et Pontis
 Guirado.

Guinaldo usque sursum; als aigiers, sicut la Banz d'indit usque ad fontem Delacina,
sicut das candid rivulus usque ad terram M. Petri, et a terra M. Petri usque ad Vallon,
H. Michael usque ad Robiol et de Robiol usque ad samulan, frigidan. Hoc fuit
factum, Anno M.C.C. (1200) mense Martii, feria 5^a post Pascha in loco qui dicitur Brosa,
juxta fontem, in una gemastira: Hujus rei sunt testes G. de Soleris, W. de Martini,
Ugo Rodal, H. de Traissa, R. de Magalgas, R. Dalmacius, G. de Melone, P. Raimundus,
P. Desder, P. Mulator, P. Tutor, P. Dalmacius, W. de Allet procurator Montis Rivi, con-
venerunt H. de Signa, W. de Molendino, Andreas de Lorreres, Stephanus Rollandus,
G. de Lourdes, Andreas Simson, Gumbertus, P. Redellier. — f. 22. —

Herete de la page est en blanc. — *Atte d'at de Carvies en vigne de p...*
L. G. Inad in indy... *se remanent en 1195*... *voir limite page 135*

f. 296.

Sub D. Petro Willhelmi Priore. —

1202. — Carta venditionis terre de Fulcimanica quam fecerunt Aicardus de Signa, Bertrandus et W. fratres — D. Petro Willhelmi — 1202. f. 47.

Notum, ut tunc presentibus et quam futuris quod Aicardus de Signa et Bertrandus de Signa et W. de Signa filius et auferi Amariaci et Mandina g'is amita omnes vendunt et donant absque omni retinemento heremitis Montis Rivi illam terram de Fulcimanica et libere et sine alicujus contradictione illam habere et possidere jure perpetuo, de ea se nosque heredes excentes et illos indientes, de pro ea LX (60) solidos reg. coron. ab eis accipientes; itaque quod amplius valet illud dimittit, donant atque eis concedunt. Itaque qui hanc venditionem distulere vellet predicti heremitis illi debent eos manuteneant et defendere secundum jus et dignitatem. Sit vero notum, quod haec terra sic inter eos dividatur: Aicardus de Signa habebat quartam partem in hac terra et deo habuit XX (20) solidos, B. de Signa aliam quartam partem et habuit XX (20) solidos, W. de Signa predictus et Mandina g'is amita aliam quartam partem et habuerunt XX (20) solidos, scilicet W. de Signa in ista quarta parte habebat duas partes et Mandina tertiam. Hanc venditionem fecit et concessit Aicardus de Signa predictus heremitis ad Montem Rivum in inferiori domo ante capellan, et juravit super sancta Evangelia. Testes sunt W. Fulco, W. Adalbertus. Testes vero W. de Allet procurator Carviesi W. de

W^{us} de Molendino, Andreas Simeon, P. de Cabassa, laici R. Guillelmi, Vincentius, P. Gualdus. — B. de signa hanc venditionem, fecit et laudavit predictis heremitis et juravit super sancta Evangelia in claustrum monachorum, ad Montem Rivum, 3° Kal. februarii. Fideucia est de hoc G. de signa. Testes sunt monachi D. Petrus prior, Beremundus, Rollandus, W^{us} d'Allest pascuator, R. Michael de Dia, canonici, W^{us} Rogerii qui hanc cartam scripsit, Michael de Bocoicrone: concessit W^{us} Garcia, Stephanus Rollan, P. de Cabassa, G. de Corneves, Andreas Simeon, Gumbertus, laici vero R. Guillelmus, W^{us} Dalmatius, G. Guillelmus, W^{us} Poiritus, P. tutor. — W^{us} de signa jam dictus concessit et affirmavit hanc venditionem, predictis heremitis et juravit super sancta Evangelia ante capellanum, in domo inferiori. De hoc est fideucia G. de signa. Testes sunt concessi R. de Loris, W^{us} Garcia, W^{us} de Molendino, P. de Limaisa, P. de Cabassa, G. Pontius, Andreas Simeon, Pon. etc. — Fortum est hoc Anno MCCII (1202). — f. 47. —

1202. — Carta Donationis pasquarii quam fecit Raimundus de Solariis. Notum sit omnibus quod Ego Raimundus de Solariis pro redemptione anime mee et parentum meorum, dono Deo et ecclesie Ste Marie Montis Rivi gardem, loci habitatoribus in perpetuum, possidenda pasca hereditatis mee ut sciet infra nos terminos sic in omni possessione mea nullo prohibente nos valeant pascere greges. Fortum, est autem, domus, istud Anno MCCII (1202) in castello Solariorum, in ipsa domo gardem, R. in presentia Gumberti pastus nostri sub his testibus G. de Solariis, Fulco, Hugo del Poi proceptor de belloc, p. Girardus sacerdos, R. Gantelmis, B. Datil, R. de Masalgas, P. Constant, Hugo Tancali, R. Guibert, W^{us} Audelbert. — f. 59. —

7204
1203. — Carta Donationis duarum terrarum, quarum una est in fluvio de Arionivis, altera apud Garoposam, quam fecerat Guillelmus Martini de Baretto et ejus filii — D. Petrus Prior — 1203, in octavo januario. — f. 11. Manifestum sit omnibus hominibus quod W^{us} Martini de Baretto et ejus filii Bertrandus de Morera et W^{us} Martinus et Ricardus Bos generi W^{us} Martini omnia dederunt et laudaverunt bona fide et sine omni fraude et absque omni retentione et concesserunt heremitis Montis Rivi tam presentibus quam futuris ad habendum et possidendum in perpetuum. D. 11

Quas pecias terrarum, quarum una est in planitie d' Auranis et altera substat Faissa gora-
f. 277. + pos a/ cam omnibus nris presentibus, qui de cetero pro istis tenis proedictis heremitas non inque-
-taent, nec ibi eis aliquis interpellarent. Insuper laudaverunt et concesserunt proedictis heremi-
-tis omnes conditiones quas Mr Martinus et n^{ri} ^{ei} Decret ubique sicut et nunquam, ibi
eis aliquis morerent nec interpellarent, et hoc juraverunt super 4 Evangelia ita tenere
semper et observare M^{ri} Martinus et g^{us} filii B. de Moravia et Mr Martinus. Hoc fuit fac-
-tum, in ipsa terra M^{ri} Martini de Balma contractio a Anno ¹²⁰⁴ MCCIII (1203) mense Januarii
in manu Petri prioris, pro eis entibus concessis H^{is} signa, Arnaldo, Andrea, Simone, Andrea
Blasino, Joanne laufferio, Humberto fratre Pontis, Stephano de Novai: de mercenariis Mr Blas-
-co, R. Roborio, R. Adan. - f. 22. -

522.

1206.
1205. — Carta venditionis et donationis terre de cancerillis quam facit Ada-
laicia uxor Pontii Dalmatii — D. Poto Priori — 12⁰⁶5, mense Martio. — 4-10.

Notum sit omnibus hominibus quod Adalaidia quondam, uxor Pontii Dalmatini de Melna
pro redemptione anime sue et mariti sui predicti et parentum suorum dedit et laudavit
Deo et B^o M^o de Monte Rivo et omnibus habitatoribus ejusdem loci medietatem totius illius
terre quam habebat in territorio de Canesillis. Adhuc, et eas medietatem illius terre cum
omnibus suis pertinentiis vendidit ipsi heremitis et inde habuit CCC (250) solidos reg. coron.
totam hanc terram, restavit et dedit in foliis Petri prioris de Monte Rivo et in foliis Wⁱ
Rogerii procuratoris et in ipsa terra, misit eos et induit et exivit, et inde exivit pro
cessibus Rostagio Dalmatini ejus filii et Brachando de Moravia filio ejus filii, cum quorum
consilio et assensu totum hoc fecit, et processibus patribus de Monte Rivo W^o de Meladino,
Andrea Bineone, W^o Gariano, P. de Cabassa. In ipsa die R. Dalmatius de Melna et B.
de Moravia ad Montem Rivum in porticu ante ecclesiam, dederunt laudaverunt et conce-
derunt totam hanc donationem, et hanc venditionem, istis terre Deo et B^o M^o de Monte
Rivo et Petro priori ejusdem domus et omnibus habitatoribus ejusdem loci tam pro-
cessibus quam futuris de habendum et possidendum in perpetuum, et totum jus quod ha-
bebant in hac terra et rationem quam habent de ea et de ea totam dederunt et restituerunt
in manu predicti Petri prioris de Monte Rivo et Wⁱ Rogerii procuratoris, et promiserunt
hanc terram, s. e. et de eadem ab omni persona illi aliquid contradicentem heremitis
et tunc hoc pro se et pro suis sine omni fraude juraverunt super Evangelia et dixerunt
et defend.

et defenderent. Hoc terra confrontatur ab occidente in terra quae fuit G. de Signa, ex omnibus et aliis partibus confrontatur similiter in ipsis terris heremitarum. Factum est hoc Anno MCCV (1205) mense Martii. Testes hujus rei sunt et videntes R. de Jorvis, W^{us} Garia, W^{us} de Molendino, Hugo de Signa, Stephanus Rollandus, Arnaldus, P. de Cabassa, Andreas Simeon, P. G. auterius, de saculo Martinus Cantos, W^{us} miger frater ejus, Fr. Gilbertus de Coris, W^{us} Amelius de Signa, W^{us} Martinus de Pairs, Imbertus Bonetus, Ricardus Veculus de Curia, Fulgustus Refus. — f. 10.

¹²⁰⁶
1205. — Carta donationis terre apud Romegos et pasquerii de Signa⁴⁸⁰ quam fecerunt Bertrandus de Signa, de Noulis, et Ricardus fratres — 1205, mense Martii.

Notum sit omnibus quod Bertrandus de Noulis, de Signa et Ricardus frater ejus viderunt deo et B. & M. de Montis Rivi et omnibus habitatoribus ejusdem loci tam praesentibus quam futuris ad habendum, et possidendum, in perpetuum, et concesserunt sine omni dolo et sine omni retentione totam, illam terram, quae fuit de Brett in Romegos et confrontatur a ciacio in terra Fulconis Garini; et iterum de pasquerii amore et remissione animarum, eorum, et parentum, eorum, ipsi heremitas ut alant et pascant sua pecora et animalia in toto territorio de Signa quantum ad eos pertinet. Totum hoc concesserunt praedictis heremitis et nun-

f. 278. — quam in hoc dono aliquid moverent nec inquietarent, et hoc/juraverunt super 4 Evangelia et dixerunt quod facient laudare et concedere matrem suam et huius fratribus praedictis heremitis. Pro hoc dono habuerunt a praedictis heremitis de cleomesina XVIII (18) solidos regales. Factum est hoc Anno MCCV (¹²⁰⁶1205) mense Martii, sub testimonio Petri prioris, Wⁱ Rogerii procuratoris, Wⁱ de Molendino, Steph. Rollandi, Wⁱ Gariani, Andr. Simeonis, Andr. Blasini, G. de Lorneves, Joan. Laupier, Gilberti, Tord. proceptoris de Arais, omnibus istis congregatis, ante ostium domus inferioris Montis Rivi. — f. 10.

1205. — Carta usurpationis illius terre quae est ad collam de la Venna in territorio de Auronivis, quam fecerant B. de la Baissa et P. Mauralli.

1205. Mense Aprilis. —

f. 13.

Notum sit omnibus hominibus tam praesentibus quam futuris quod Bertran-

Dus de la

Dns. dola Feissa et P. Mauralli filius quondam, Petri Mauralli de Evencia pro remis-
sione animae suae et parentum, suorum, bonafide et sine dolo. Donant, concedunt et
concedunt Deo et B^e M^o Montis Rivi et omnibus habitatoribus illius loci praesentibus
et futuris ad habendum, et possidendum, in perpetuum, totum, illud jus et rationem,
et totam, illam, quærimoniam, quam, facit aut vel aliquis iure facere poterant in illa
terra quæ est ad collam, de Lavenna in territorio de Avronis et in qua est area, et de
cetero in ista terra cum, area nunquam, ibi aliquid morant nec hereditas domus
Montis Rivi interpellant nec inquietant, nec aliquæ personæ eorum, consilio vel ad-
jutorio. Et hoc totum, P. Mauralli predictus juravit super 4 Evangelia ita se obser-
vare. Hoc factum, in domo Montis Rivi in porticu ante ostium, ecclesie
inferioris. Hujus rei sunt testes et videntes M^o Rogerius prior, in sigis nostra hanc
testificavit terram, M^o de Molendino, M^o de Marellis, Heph. Hollandus, G. de Juliano,
Joan. Langier, P. G. autem: de secularibus M^o Petrus de Evencia, Columbus
Fulco, Guibertus de Curis, P. Geraldus de Molino, G. Adamarus, M^o Amelinus de Signa.
Actum est hoc Anno MCCV (1205) Mense Aprilis. f. 23.

1205. — Carta Donationis pauperiorum in toto tenemento de Mairanegas
quam facit Aicardus de Signa 1205, mense junii. — D. Petro Willhelmo Priori. 52.

Notum, et omnibus hominibus quod Ego Aicardus de Signa bonafide et sine omni dolo
per me et per omnes meos heredes presentes et futuros pro remissione anime mee
et parentum, meorum, dono et concedo ad habendum, et possidendum, in perpetuum,
Deo et B^e M^o Montis Rivi et omnibus habitatoribus ejusdem, loci omnia illa pas-
queria quæ habeo et habere debeo in omni termino de Mairanegas ad alenda
vestra animalia in æternum. Ut tenens, dono vobis omnes, honores, meorum, hominum,
quem, modo habetis et in antea adquirere poteritis sicut est dictum, superius vel
melius potest dici et intelligi sine omni fraude ad intellectum, de vobis hominibus,
sic Ego Aicardus de Signa tenabo et observabo et nunquam, ibi aliquid movebo nec vos
inquietabo, et ita juro super 4 Evangelia, Actum est hoc ad Montem, Rivum, in porticu
ante ecclesiam, inferiorem, Anno MCCV (1205) mense Junii. Testes et videntes sunt de
hoc Petrus prior, M^o Rogerius procurator, fratres G. de Estullis, G. de Barrois, Andreas
Simeon, Jan. Langier, Heph. de Manno, laici de seculo R. de Molendino, P. de Juliano, Amelinus

W^{us} Amelior, W^{us} M^{us} Ansellus; Rascatius, W. Sandatus, W. Arcandus de Solenis, G.
Placentius, W. Placentus, Hugo Maliratus, G. Adalardus, P. Caritat, P. Laetardus,
Bermundus Geraldus. — f. 32.

1205. — Carta Donationis pasquerii de Rocabaron quam fecit
Guillelmus de Rocabaron — 1205, 19to Kal. februarii. — f. 82. —

Anno MCCV (1205) 19to Kal. februarii f. vii^e, Anno 8° Imperii Philippi Aug. felici-
simi principis nostri, in nomine Domini constat omnibus hominibus quod ego
Guillelmus de Rocabaron domo deo et B^e M^o domus Montis Rivi et tibi Gaufrido
de converso nomine domus Montis Rivi, cujus frater es, pasqua in territorio
de Rocabaron ita ut nullus pasuarum, debent frater Montis Rivi mihi vel meis
successoribus de omnibus animalibus suis et liberis ibi maneat quantum, volue-
rint in territorio castri mei de Rocabaron. Quod ut hoc donatio rata et firma
sit in perpetuum, domui Montis Rivi mea sacramenta corporali prestito super
sancta Dei Evangelia confirmo et corrobore. Acta sunt in castro Arcarum, in
operatorio magistri Guillelmi notarii coram testibus ad hoc rogatis et vocatis,
Gaufredo de Petrafoco, Petro Arnaldo, Bertrando priore th Petri, Guillelmo de Sancto
Egidio, W. Amat sacerdote, Bertrando abbatem de Ohiis, Petro Giraldo, Guil-
elmo de Louis, B^e M^o filio Guillelmi Falconis mercatoris et mei magistro Guil-
elmo Arcarum, notario qui voluntate utriusque partis hanc cartam scripsit
et hoc modo signavit. — Aliam cartam, invenies infra 1227 f. 336. — f. 81.

1206. — Carta venditionis totius juris quod habebat Guillelmus Martini
de Auronivis in dicto castro vel extra — D. Petro Priori — 1206. ^{nov.} f. 10.

Anno MCCVI (1206) mense nov. proescriptis publicae cartae testimonio prees-
entibus et futuris quod ego W^{us} Martini de Auronivis bonae fidei et sine dolo
vendo, trado et concedo in perpetuum, tibi Petro priori Montis Rivi et tuis in eadem
domo successoribus totum, quod habeo et teneo, habere et tenere debeo in castro
de Auronivis intra castrum et extra in territorio ipsius castri, hoc est quartam
partem ipsius ejusdem castri de Auronivis, quam quartam partem habebam
et tenebam a dno Massiliensi Episcopo, et hoc totum, vendo precio MCC (1200) solidi.
reg. coran.

reg. coron. quam p^{re}sentiam a te p^{re}dicto Pabo priore Montis Rivi integra et
 numerata, recepi, et inde remuncio exceptioni p^{re}sentiam non numeratae. Attamen
 rationes mihi et meis in montanis dicti castri de Auronvici quantitas, ad quartam
 partem, venditam, boscagium, et pasqueriam, in omnibus quae ibi pascunt et bosca-
 bunt, excepta domo Montis Rivi, quae domus libera et sine servitute aliqua
 potest et debet de jure suo sibi pascere et boscare. Hanc venditionem, promitto
 per stipulationem, me semper domui Montis Rivi ab omni persona et personis
 ad rationem, salvatorem, defensorem, ratam, et firmam, habiturum, et nunquam
 aliquo jure scripto vel non scripto, divino vel humano contra venturum. Et si
 plus et alio tunc, illud plus valens gratis et de mea bona voluntate dono et trado
 Deo et p^{re}sentati domui Montis Rivi, imo si in re ista vendita jus aliquod mihi
 vel meis competat aut competere in futurum poterit, illi generaliter et specialiter
 pro me et meis remuncio nunc et in omne tempus. Haec omnia supradicta firma
 et illibata servabo et ad posse meum, servavissimam, et contra per me vel perso-
 nam, aliam, modo aliquo aut ratione nunquam, veniam, Ita me Deus adjuvet et
 haec tacta sancta et Dei Evangelia. Ego Raimundus Dei gratia Massiliensis episcopus ad
 fidelitatem, meam, et meorum, in Massiliensi episcopatu successorum laudo et concedo domui
 Montis Rivi supradictam, quartam, partem, castri de Auronvici, et alio in omnibus et per om-
 nia jure Massiliensis episcopi, hoc est laudem, et decimarum ejusdem, castri, pro cuius
 quarta parte decimarum dabit mihi et successoribus meis domus Montis Rivi annuatim, et
 censualiter tempore messium, et in Area quam dicta domus proximam, habet et castri Baus et
 octo minus p^{re}sentem ad mensuram, Massiliensem, de meliori qui in ipsa area erit, et
 pro clero in Natali Domini dabit mihi et successoribus meis annuatim, censualiter 10
 solidos reg. coron. quorum solidi valent marcham, argenti fini. De venditione ista patet laud-
 imus, habuisse. Actum Massiliae in majori camera p^{re}sentis in p^{re}sentia et testimonio
 supradicti Mich. Massiliensis episcopi et subscriptorum: P. Massiliae p^{re}sentis, Lamberti,
 R. Tubiani, Bertrandi de Girard, Mre Girardi, Andelenti et Mre de Montell canoniceorum,
 Massiliensium: P. Almarici, Mre de Temple et Berengarii publici Massiliensis notarii qui
 mandato p^{re}sentis, p^{re}sentem cartam, in publicam formam rediguit et ad majorem, ejusdem,
 castri p^{re}sentem, d^{re} d^{re} R. Massiliensis episcopus eam, suo sigillo munivit.
 Vide cartam, 1216. f. 193. -

1206. — Carta cambiū de terra in Favairolas quod fecit Guillelmus de Meuna cum D. Petro priore — 1206. — f. 40.

Sicant omnes qui scire voluerint quod Ego W^{il} de Meuna cambiavi terram, quam in Favairolas habebam, Petro priori Montis Rivi et habitatoribus ejusdem loci tam presentibus quam futuris, et a predicta terra me et meos heredes expoliari et predictam priorem et successores meos ex ea revocari in police. Ipse autem prior dedit mihi quandam terram quam habebat in territorio de Signa cum XII solidis. Hanc autem terram ei dederat Berengarius Donatus ejus qui eam mihi laudavit. Hanc ^{ergo} W^{il} predictus predictam terram de Favairolas dedit priori Montis Rivi et habitatoribus illius loci et super sancta Evangelia juravi quod ab omni inquietatione defenderem illam priori et successoribus ejus secundum vires meas. Factum est hoc in claustris monachorum, ipsis presentibus Rollandus ^{sic} W^{il} Gualdus, Canonici, W^{il} Rogiles pro ex Michael qui hanc cartam scripsit, Petrus Wilhelmi, Petrus Michael, W^{il} Felgeiras, Gualdus et Petrus de Podio, Ricardi notarii: fratres vero Andreas de Gualdano, W. Maurus, B. Petrus notarius. Hujus rei fidejussores sunt Bertrandus Lombardus, Folco de Cruera. Testes sunt W^{il} et P. pelipari, Rostanus filius Folconis de Cruera, P. Borez, Gualdus W^{il} Servent, Hugo Maurus. Hoc autem factum est Anno ab incarnatione Domini MCCVI (1206). — f. 40.

1206. — Carta compositionis decimarum factor inter Domum Montis Rivi et ecclesiam de Signa — 1206, 3° Kal. dec. — f. 49.

In nomine Domini. Ut in posterum presentis negotii firma habeatur memoria presentis publicae scripturae testimonio pateat tam presentibus quam futuris quod discordia erat inter ecclesiam, H^{ic} Petrus de Signa ex una parte, et Domum Montis Rivi ex alia super decimis cujusdam partis territorii Signae ad eandem ecclesiam H^{ic} Petrus pertinentibus, quae pars territorii intra terminos Domus Montis Rivi inclusa est et pro majori parte tam ex relictis quam ex emptionibus in proprietatem Domus Montis Rivi redacta. Terminum autem Domus Montis Rivi qui eam includunt sunt isti: Lena Mariae de seafurnis, Lambola putheli, Rocca Adre, Rocca de Ulmo, terra Garinorum, servum celse usque ad fluxum y apelli, Vallonum, de Favairolis, podium, Sigotos, Arca Battallaria. Hanc ^{de eodem}

Discordiam, nos videlicet ego B. de Ginach canonici sedis Massiliensis et prior ecclesie
 s^{te} Petri de Signa, et ego Petrus prior domus Montis Rivi amicaliter transigendo in pa-
 cem, et concordiam in omne tempus duratorem deducimus in hunc modum: Ego
 B. de Ginach, predictus pro me et successoribus meis sedis Massiliensis capitulo valente
 p. 281, et concedente et obtingo in perpetuum domui Montis Rivi totas decimas, dictas partes
 territorii signae inter supradictos terminos ejusdem domus Montis Rivi incluse. pro
 XXIII (26) annis annone ad mensuram Massilie, quas annuatim in tempore messium
 solvet mihi et successoribus meis in area de meliori annona quae in tota illa parte
 dicti territorii exerceat, et si diversae annone ibi essent et oque valentes, solvet
 illam annonam, quae erit in area castelli signae viciniori. Si vero contingat aliqu-
 ando quod annona non exerceat in dicta parte territorii, tunc domus Montis
 Rivi solvet de aliis territorii annonam bonam, et recipiendam in tempore messium
 et in area castelli signae viciniori. ut dictum est. De terris autem illis quae homi-
 nes signae faciunt et sunt incluse intra dictam partem territorii quam in ipso
 et alii faciunt eas, praestabunt mihi et successoribus meis integras decimas,
 et si domus Montis Rivi faciat eas ad facianam, praestabit mihi similiter decimas,
 sed si faciat eas et proprias, solvet XXIII (26) annis annone ad mensuram
 Massilie, ut dictum est, imminuetur de tota illa parte supra dicti territorii a deci-
 marum praestatione. Hanc trans actionem, pro me et successoribus meis solemniter
 promitto in omne tempus bona fide servandam, et tenendam, et nequaquam aliqua
 ratione infringendam. Itaque Petrus prior domus Montis Rivi universis domus
 nostrae proventus volentibus et concedentibus, pro nobis et successoribus nostris per
 sollemnem stipulationem, promittimus nos tibi B. de Ginach predicto et succe-
 soribus tuis singulis annis in tempore messium, et modis supradictis solu-
 turos in pace et sine aliqua contradictione censuales 26 annos annones, ut
 superius dictum est, et transactionem, istam ratam et firmam habituros et serva-
 turas et nullius legis aut decreti beneficio contra venturos, et in omnibus pri-
 vilegiis nostris quae habemus et quae haberi rimus per quae contra venire
 possemus generaliter renuntiamus. Actum Massilie ad canonicam, in parlato-
 rio. Anno Domini incarnationis MCVI. (1206) 3° kal. dec. coram subscriptis
 testibus, L. Massilie sedis proprio, Langeniphe de Lacone sedis Massilie capellano,
 G. Toornis

G. Joannis ejusdem sedis capellano, G. de Aleto sacerdote, R. Michael, Stephanus Rollando et Stephanus de Ammonay confratres domus Montis Rivi et Berengarius publicus Massiliensis notarius qui mandato partium, cartam istam ex alfabeto divinis scripsit et signavit, et ad majorem ^{ita} eorum firmitatem, Dominus R. Massiliensis episcopus fuit eas sui sigilli impressione munivit. — f. 29. —

1209. — Carta confirmationis et approbationis quam fecit Guillelmus de Signa de omnibus donationibus et venditionibus, quas fecerat pater ejus,

D. Petrus Priori — 1209, 4^a nonas Decembris. —

f. 46.

Anno Incarnationis Domini. M. CCVIII (1209) 4^a nonas Decembris, 1^a Anno ottonis Augusti felicissimi principis nostri, Ego W^{us} de Signa hoc instrumento manifestum facio me concessisse et confirmasse et approbasse donationes aut venditiones quas feci vel fecerat olim pater meus W^{us} de Signa domui Montis Rivi tibi Petro W^o priori Montis Rivi prodictae domus et omnibus monachis et fratribus ibi existentibus et commorantibus, presentibus et futuris modo et in perpetuum, scilicet in terris et in aliis rebus. Et propterea promitto tibi Petro W^o priori Montis Rivi nomine domus ejusdem, salvare et defendere omnes donationes seu venditiones prodictas quas feci vel fecerat pater meus domui Montis Rivi et omnes venditiones et donationes quas fecerunt vel facerant olim homines mei de castro Signae libere posside ab omni homine et ab omni persona cum meis expensis et de coetere tibi Petro priori Montis Rivi nomine domus promitto per stipulationem, solemnem, neminem non moturum, controversiam, super prodictis, renunciando minori et omni juri mihi competenti et competitori, scripto et non scripto, legali vel canonico, speciali vel generali et omni demum auxilio. — Acta sunt haec ante exclusas, Boe M^o Montis Rivi in claustrum cum istis testibus rogatis et ad hoc vocatis scilicet R. Berengario de Signa, P. de Signa, Carbone de Brinolia, Arnaldo de Brinolia, Rollando monacho, Canonicis, W^o Rogerio procuratore, Pontio Willhelmo, P. Michael, Felgibus, Petro de Caors, W^o de Terracia, Aldelarto, Stephanus de Podio, Giraldo notarius P. contentis et meo magistro W^o Arcanum, notario qui voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. — f. 46.

1209, 2° Kal. Aprilis. — Bulla Innocentii 3^e protectionis et confirmationis omnium possessionum castellanorum Montis Rivi, immunitatis decimarum, curiarum et ceterarum. — v. de supra in b. illis 3.2 pag. 77.

1211

1210. — Carta Donationis 30^a partis pasquerii de Mas algis, quam fecit Dodonus de Mas algis — D. Petro Willhelmo priori — 1210, mense Martii. — f. 70. —

In nomine Domini. Ego Dodonus de Mas algis pro remissione anime mee et parentum meorum et amicorum dono et concedo Deo et B^e Me Montis Rivi et tibi Petro priori et omnibus habitatoribus ejusdem domus tam presentibus quam futuris ad habendum et possidendum in perpetuum pasquerium ad alendum vestra pecora et vestra animalia in omni territorio de Mas algis quantum ad me pertinet, scilicet ad tricesimam partem. Factum est hoc Anno M. CCX^o (1210) mense Martii, feria 2^a, ad Montem Rivum in claustrum monachorum, in presentia et testimonio Petri prioris Montis Rivi, in cujus manu hoc donum fecit et vestivit, Canonici, W^o Rogerii, P. Michaelis procuratoris, Felgarias et fratres Bernardi. — f. 70. —

1211

1210. — Carta Donationis 16^a partis pasquerii de Mas algis, quam fecit Guillelmus Aicardus — D. Petro Willhelmo priori — 1210, mense Martii. — f. 75. —

In nomine Domini. Ego Guillelmus Aicardus de Mas algis pro remissione anime mee et parentum meorum et amicorum dono et concedo Deo et B^e Me Montis Rivi et tibi Petro priori et omnibus habitatoribus ejusdem domus tam presentibus quam futuris ad habendum et possidendum in perpetuum pasquerium ad alendum vestra pecora et vestra animalia in omni territorio de Mas algis quantum ad me pertinet, scilicet XVI^{am} partem. Factum est hoc Anno Incarnat. Domini M. CCX^o (1210) mense Martii, feria 2^a, ad Montem Rivum in claustrum monachorum, in presentia et testimonio Petri prioris Montis Rivi, in cujus manu hoc donum fecit et vestivit et Canonici et Guillelmi Rogerii, et Pontifici Michaelis procuratoris, et Felgarias et fratres Bernardi. — f. 75. —

1210. — Carta Donationis pasquerii de Roca, quam fecit Aicardus de la Roca — D. Petro Priori — 1210, 13° Kal. Maii. — f. 76. —

In nomine Domini. Notum sit omnibus presentibus et futuris quod Ego Aicardus de la Roca dono et concedo jure perpetuo Deo et servis ejus habitantibus in heremo Montis Rivi pasqua illa ^{quae} hereditaria successione in hi obvenient in castro de la Roca. ad rem, voto

eadem voto eademque fidelitate qua pater meus dum viveret predictos domus
Montis Rivi dederat et concesserat in sua anima morumque natum, remedium
et salutem. Porro si aliquis proesumeret de eisdem, pascuis synodictis fratribus aliquam
molestiam, irrogare, quod absit, polliceor me pro viribus illis defensionem, super hoc
probiturum. Hujus rei testes sunt W^{us} Martinus, Pont Gantelm. W. Brun de la garde
Martinus Fabre, W. Bernart, W. Herve, R. Girart: Monachi v. Petrus prior, Rolland
p. 283. W. Rogerii, canonicus, Pont Willhelmi, Pont Michael procurator, Felgiera Caorias, W^{us}
de la Terrassa, Aldelertus Herve, W^{us} Giraut, Geraldus, Bernart: conversi Garia, Herve
Rolland, Adricus de Lorreres, W. Maurat, Arnaut, P. de Calassa, Tanfredus Villans,
Tanfredus de Lorreres, W. Dia, Bernard, W. constant, caval. Factum est hoc Anno MCCX
(1210) 13° Kal. Maii, luna 2^a in claustris Montis Rivi. - f. 78.

1211. — Carta Donationis terre ad gurgitum, urbem et aque Gafelli et
pascuam de Mauna. D. Petrus — 1211. 7° Idus Aprilis. — f. 84. 10. —
Notum sit omnibus hominibus quod Ego Raimundus Willhelmi de Melna doro et
concedo Deo et fratribus Montis Rivi quicquid pater meus Petrus Amelii dederat et
concesserat predictos domus Montis Rivi scilicet terram, quae est ad gurgitem, urbem,
cum appendiciis suis et partem, meam de aqua Gafelli, et quicquid quaeimonise
habebat infra terminos eorum, et pascua partis meae in territorio Melnae ad alenda
pecora eorum; Hoc omnia dono et concedo et super testam. Evangeliorum con-
firmo Ego Petrus Amelii nepos ipsius Raimundi Willhelmi. Testes hujus rei sunt
Petrus Joann. capellanus de Melna, W^{us} Valentinus, W^{us} Martinus, Hugo de Vallbella
Hugo Borcinius, Tanfredus, Giraudus Ramulduus, W^{us} de Belgentel, Hugo Sanguier,
W^{us} Robaudus de Tolerus, Raimundus Girardi: conversi Hyrhanus Rolland, Tanfredus
de Lorreres, Pontius constantinus: monachi Petrus prior, Rollandus, canonicus, W^{us}
Girardi, W^{us} Rogerii, Pontius Willhelmi, Pontius Michael, Felgueiras, W^{us} de Terrassa
Petrus de Caorias, Aldelertus, Stephanus, Geraldus, Bernardus. Facta sunt haec in
claustris Montis Rivi in praesentia D. Petri prioris Anno MCCXI (1211) 7° Idus Aprilis, luna
2°, feria 5^a post pascha. - f. 84. 10. -

1211. — Carta Donationis pasquerii de la Roca, quam facit propositus de la Roca — D. Petrus Prior — 1211, 14^e kal. maii. — f. 78.

Notum sit omnibus hominibus tam, presentibus quam, futuris quod Ego Petrus de la Roca dono et concedo Decretis et Montis Rivi et seruis dei ibidem manentibus, pascua illa quae ex patris successione et jure hereditario possidebant, in castro de la Roca sicut patet mensuris ipsa pascua jam pridem, deest domini supradictae et concesserunt libera et absque ulla in posterum contradictione perpetuo possidenda. Factum, et hoc Anno MCCXI. (1211) 14^e kal. maii, luna 8^a. Hujus rei testes sunt sacrista Coloni Hugo Delgmet, magister W^{us} Arnaut capellanus del poget, P. Aguerat, Jean. Pellegri, W^{us} Garnier: Monachi b. Petrus prior in cujus praesentia haec facta sunt, Hollandas, W^{us} Rogier, canonicus sacrista, Pontius Willelmi, Pontius Michael, W^{us} Felguiera Petrus de Carrias, W^{us} de la Lomasse, Aldobertus, Stephanus, W^{us} Geraldus, Geraldus, Bernardus: conversi Garian, Herve Holland, Andreas de Luribus, M. M. suriel, Arnaut, R. de Calassa, Taffre de Villans, Taffre de Luribus, Andrieu Symeon, Andrieu Blasius, Jean. Lempier, P. Rocca, W^{us} Dier, Bernardus, W^{us} Constant Caval. — f. 78. — 463.

1213

1213. — Carta Donationis pasquerii in toto territorio castri de Arcis et Boronae quam facit Amelinus de Fos et Guido ejus filius — D. Petrus Prior — 1213, 3^e kal. febr. — f. 79.

Anno 1212. indict. 15^a, 3^e kal. febr. vacante imperio. Notum sit omnibus hominibus tam, presentibus quam, futuris quod Ego Amelinus de Fos et ego Guido filius ejus donamus et tradimus et in aequalitate et pro redemptione animarum nostrarum in perpetuum concedimus Decretis et B^{is} et Montis Rivi et tibi Pontio Constantio patri recipienti nomine P. prioris de Monte Rivo quod illi de Monte Rivo possint in toto territorio castri Arcarum et Boronae cum, suis arboribus et capris et bobus sine pascuis pascere et jacere. Hanc autem donationem et elemosinam ratam et firmam et inconvulsam habere et tenere per nos et nostros in perpetuum, sicut melius potest intelligi.

f. 78. v. de cogitari ad proficuum, et utilitatem, domus supradictae. Acta sunt haec in sala Episcopi in castro Arcarum, in praesentia Dni Stephani Dei gratia episcopi Tolonensis et coram istis testibus rogatis et vocatis: B. Borrillo, W^{us} de Lurs magistro W^{us} de Gauda, Alberto monacho, Aicardo de Petrafoco, Roimbando de Arcis, P. Concairone, Hugone de Petrafoco, G. Saranone, Andrea Imberto, R. de Lesin, et me W^{us} Roinaldo Arcarum, notarius publicus.

publico qui voluntate et mandato utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. — fol. —

¹²¹³
1212. — Carta Donationis quam fecerunt G. ainfredus et Raimundus de Signa fratres de toto jure quod habebant infra terminos Montis Rivi. ¹²¹³ m. p. fol. 463.
Notum sit omnibus hominibus tam presentibus quam futuris quod Anno MCCXII^o (¹²¹³ 1212) mense februarii nos G. ainfredus de Signa et Raimundus de Signa fratres, filii quondam Hugonis de Signa pro redemptione animarum nostrarum et parentum nostrorum ex mera liberalitate donamus, concedimus et laudamus cum hac carta in perpetuum, Deo et eulencia S^{an}c^te M^{on}te Rivi et tibi fratri Pontio Constantio et aliis fratribus ibidem morantibus presentibus et futuris quicquid juris habemus vel habere debemus infra terminos ejusdem domus aliquo modo in cultis sive in incultis, pascuis, nemoribus et garicis, et illud habentis et possidentis sine aliqua inquietatione nostra vel hominum nostrorum, promittentes vobis per stipulationem, et eandem donationem, seu concessionem, ab omni gravamine sed eliter defendemus, renuntiantes omni juri canonico vel legali et omni exceptioni vel actioni quae nobis possit competere in hac parte. Hanc autem donationem, seu concessionem, fecerat pater noster dudum, (1182 et 1195) eidem domui et fratribus ejus, et eandem, per nos et per omnes hereditores nostros nos ambobus facimus, laudamus et confirmamus et eam, peragratius temporibus inviolabiliter observandam, tactis sacrosanctis Evangeliiis iurjurando firmamus, et ut nulla ratione contra donationem, istam ullo tempore iniquam, veniamus Deum, Stephanum, Coloniensem, Episcopum, vobis fidei iussorem, constituimus, et in super omnia bona nostra propter hoc vobis et eidem Episcopo specialiter obligamus. Factum fuit hoc in presentia predicti D^{omi}nⁱ Stephani Episcopi, qui de mandato eorundem fratrum G. et R. de Signa eidem domui fidei iussorem, se constituit et ad majorem cautelam, hunc instrumentum de mandato utriusque partis sigillis, suorum, apponi precepit. Huius rei testes sunt R. B. Bonellus canonicus Coloniensis, Amicus sacerdos, P. Amalies, Guirardus causidici, W^{il}l^{el}m^{us} Bonelli. — fol. 463.

¹²¹³
1212. — Carta Donationis quam fecit Hugo filius Hugonis de Signa de toto jure quod habebat infra terminos Montis Rivi. ¹²¹³ m. p. fol. —

No tam, et omnibus hominibus tam, presentibus quam futuris, quod Anno MCCXII
¹²¹³
 (1212) mense februarii, ego Hugo filius quondam Hugonis de Signa, pro redemptione animae
 meae et parentum, meorum, et mea liberalitate dono, concedo et laudo cum hac carta
 in perpetuum, Deo et Ecclesiae S^ce M^{ae} Montis Rivi et tibi Patri Pontis Constantis et aliis
 fratribus ibi deo, morantibus presentibus et futuris quicquid juris habebam et habere
 debebam infra terminos ejusdem, domus Montis Rivi aliquo modo in cultis sive non
 cultis pascuis, nemoribus et garis et illud habere et possidere sine ulla inqui-
 tatione mea vel hominum, meorum, promittens vobis per stipulationem, ut eandem,
 donationem, seu concessionem, ab omni gravamine fideliter defendam, renuntiatis
 omni juri canonico vel legali et omni exceptioni et actioni, quos mihi fieret com-
 petere in hac parte. Hanc autem donationem, seu concessionem, per me et per om-
 nes successores meos facio, laudo et confirmo, et eam, perpetuis temporibus invio-
 labiter observandam, tactis sacrosanctis Evangeliiis iurejurando firmo; et ut nulla
 ratio contra donationem istam, ullo unquam tempore veniat. Factum, fuit hoc
 p. 285. in domo Gaufridi de Signa. Hujus rei testes sunt R. Vidello, M^{ae} Boggar, R. frater
 Gaufridi de Signa et Garsen mater ejus. — f. 60.

1212, nonis oct. — Bulla Innocentii 3ⁱ data Laterani, quod Archiepiscopi et
 episcopi conservent privilegia certiorum Montis Rivi. — Repetitur supra pag. 79. —

¹²¹³
 1213, ^{Nonis} kal. febru. — Carta libertatis a prestatione Laddoe in portu Coloni, quam
 fecerunt R. Gaufridi et Gaufridus domini Coloni. — Vide supra pag. 11. —

¹²¹³
 1213, 3° kal. febru. — Carta donationis per queri in toto territorio castri de Arcis et Bor-
 moe et unius fenearii in portu Arcarum, quam fecerunt Bonifacius de Appello et Rogerius. —
 Vide supra pag. 11. — Dependat v. a. i. cet. acte qui est ici plus complet. — f. 67.

Anno MCCXII (¹²¹³ 1213) Indictione 2^a 3° kal. februarii, v. occidente Imperio. Notum
 sit omnibus tam, presentibus quam futuris, quod Nos Bonifacius de Appello et Rogerius
 donamus et tradimus S^ce marie liberalitate et pro redemptione animarum nostrarum
 in perpetuum, concedimus Deo et B^e M^{ae} et domui Montis Rivi et tibi Pontis Constantis
 recipienti nomine prioris de Monte Rivo unum, senarium, in uno quocumque ligno por-
 tus, et quod illi de Monte Rivo possint in toto territorio castri Arcarum, et Bormoe-
 arum, suis ovibus et capris et bobus sine pascuis pascere. Et recognoscimus solemniter
 et eam.

et cum causa quod Guido de Hos. et sui antecessores olim donaverant dictam, denarium
et pasuam domini Montis Rivi. Hanc autem, donationem, ad eternam, ratam, et
firmam, et inconcussam, habere et tenere per nos et nostros in perpetuum, promitti-
mus sicut melius potest intelligi vel excogitari ad proficiendum, et utilitatem, dictae
domus. Acta sunt haec in sala Bonifacii de Asperello in capite castri Arcanum,
in praesentia Dⁿⁱ Stephani Dei gratia episcopi Coloniensis et coram istis testibus co-
gatis et vocatis: B. Bonello, W^o Calquerio, R. operario Colonia, magistro Guillelmo
de Garda, W. Rufo, P. clerico, R. de Areis, B. Blavio, B. Galtesio, Emenguardo, R. Lan-
tardo, G. Cotarano, P. Elena, Fulcone de Rogeris et me Guillelmo Rainaldo Arcanum,
notario publico qui voluntate et mandato dicti Bonifacii et Rogerii et Pontii Constans-
tini hanc cartam, scripsi et hoc modo signavi. — f. 67.

1214. — Carta donationis domus Massiliensis quam fecit Petrus Bremondus
propositus Massiliensis — D. Petro priori — 1214, 3° Idus Aprilis — f. 68.

In nomine domini. Manifestum sit omnibus hominibus hanc cartam audientibus
vel videntibus vel aliis modo percipientibus quod Ego Petrus Bremondus sedis Mas-
siliensis propositus per me et per omnes successores meos et amore Dei et intacte
pietatis et pro salute anime mee et animarum parentum, et antecessorum, et
successorum, meorum, bona fide et sine dolo et solemnitate praesentis scripturae
interveniente, dono et titulo perfecta donationis concedo in perpetuum, quan-
dam domum, meam, et fratrum, meorum, infra aedificia hospitalis S^{ti} Michaelis
sitam, et indulgeo hoc privilegium, per me et dictos fratres et successores meos
et beneficium, ad domum monasterii Montis Rivi et vobis fratri Petro ejusdem prioris
recipienti pro ipso monasterio Montis Rivi, et ad homines ipsius monasterii, viden-
licet et vos et omnes monachi et conventus ejusdem loci et omnes qui in praedicto
monasterio vel ibi habitabunt tam praesentes quam futuri ibi dⁿⁱ commorantes vel
commoraturi possitis auctoritate nostra in dicta domo venire nunc et in perpetuum
et ibi intrare et descendere et morari et quod cumque vobis necesse fuerit prout
vobis visum fuerit ibi nunc et semper facere et tractare ad omnes voluntates
vestras et vestrorum, necessarium, praeterquam quod nunquam dictam domum possitis vel
p. 286. debetis vendere alicui personae seu personis vel alio aliquo modo nunquam alienare,
sed semper

sed semper per infinita saecula saeculorum, remanere, ac dictam domum, ad honorem
et servitium, ad commodum et utilitatem dicti monasterii et ad vestram, et omnium
necessarium, vestrorum, praedictorum, et eorum heredum, nos inde investio et quod dictam
domum, dictam domum et omnia superius scripta et comprehensa in hoc publico instru-
mento et melius dici, scribi, intelligi seu excogitari possint ad commodum et uti-
litatem vestram, et dicti monasterii faciam et compleam, et rata et illibata perpetuo
teneam, et in omnibus et per omnia observem, dicto monasterio et vobis dicto patri
priori ejusdem, recipienti pro ipso per stipulationem, promitto: Renuntians inde omni
jure scripto et non scripto, legali et canonico, promulgato vel promulgando mihi ad
contraveniendum, comprahendum vel comprahendo. Actum fuit in quadam domo ubi est
furnellum, sed is Masiliensis quod domus et propositum, Anno MCCLXIII (1214) Indi-
x 1 et 3° Idus Aprilis. Hujus rei sunt vocati et rogati testes Bonus prior Vernae, Guil-
lelmus Joann. capellanus id est Masiliensis, Joann. ejusdem, capellanus, Petrus Rotblan-
dus conversus Vernae, Bernardus conversus Turbonis, Magister Guillelmus medicus, Guil-
lelmus de Templo, Bernardus Barronia. Ugo Reggina.

Post hoc in eodem mense 15° Kal. maii, Ego Hugo de Ruyeporte et Ego Raimundus
de Ruyeporte fratres bona fide et sine dolo prompta voluntate laudamus, donamus, ap-
probamus, concedimus in perpetuum, tibi Fulconi canonico Insularum, thesaurario, recipienti pro
monasterio Montis huius dictam domum, et domum ipsius sub eisdem modis et sub eisdem condi-
tionibus et stipulationibus et renuntiationibus sub quibus pater noster Petrus Bremondus
id est Masiliensis praepositus dicto monasterio Montis huius donavit et concessit sicut superius
plene continetur. Hujus rei sunt vocati et rogati testes Guillelmus Guinardi, Joannes Ba-
julus Hugonis de Ruyeporte, testes Raimundus de Ruyeporte sunt vocati et rogati Joannes
capellanus de Poncia, magister Robertus Guillelmus Guinardi, Ugo Guillelmus Chacelli
publicus notarius qui mandato et rogatus utriusque partis hanc cartam scripsi et
his omnibus interfui. — f. 83 — l. 64: —

Nota. — Pour éviter une confusion de l'auteur qui fait d. T. en 1215 et de nouveau
de Pierre Guillaume en 1215 qui est le mois fin de la même année, je passe à la page 191.

f. 191. 1215. — Carta donationis salis bollarum annuatim apud stagnum Fabricatum,
quam fecit castellanus de Peto Priori 1215, 1° nonas Aprilis (2 Aprilis) f. 64.

In nomine Domini. Anno MCCXV Indictio 8^a, Idibus (2) Aprilis, & kalendis Imperio.
 Notum, sit omnibus tam presentibus quam futuris quod Ego Castelnou Dono et concedo
 Deo et B^e M^o de Monte Rivo et tibi Petro priori recipienti nomine ejusdem Domus pro
 redemptione anime mee et predecessorum meorum, duas ollas salis annuatim in
 salinis meis quae sunt in stagno fabricati ad petram, quibus coherent, ex parte ^{orientis} ~~ad orientem~~
 salinae M. de Montanea, ex parte occidentis salinae Esmondensis de Bulla. Hanc autem
 Donationem, sive elemosinam, ratam, et firmam, et inconvulsam, habere et tenere per me
 et per meos in perpetuum, promitto sicut melius potest intelligi et recognoscitur ad pro-
 -curatorem dictae ecclesiae B^e M^o de Monte Rivo. Actum hoc in cimiterio S^{ti} Pauli prope
 tumulum ^{amicorum} Amicorum, coram istis testibus rogatis et vocatis Amelio de Fos, M^o Raim-
 -undo, P. Amelio, R. Adelberto mercatore, Hugone de Soleris, Hugone de B^ecia, M^o Calveto,
 et me M^o Raineraldo Arcerum, notario publico qui voluntate et mandato utriusque partis
 hanc cartam, scripsi et hoc modo signavi. - f 66. -

1215. - Donatio Guidonis de Soleris novitius totius juris quod habebat in
 castro de Soleris et in castro Belgentier et facta 1215 Indictio 8^a Idus Junii (12 Junii).
 In nomine Dⁿⁱ. Anno MCCXV (1215) Indictio 8^a Idus Junii (12 Junii). Notum, sit omnibus
 quod Ego Guido de Soleris B^e M^o de Montis Rivi adhuc novitius in meabona memoria
 et sanitate talen, facio divisionem, de rebus meis coram D^{no} Stephano Tholomensi
 Episcopo cum consilio ejusdem, et cum licentia et voluntate D. Petri Willelmi tunc
 temporis prioris ejusdem Domus. Imprimis Deo et B^e M^o de Montis Rivi
 relinquo et dono territorialia mea cum parte quam habebam, vel habere debebam
 jure dominationis in territorio castri de Soleris scilicet in gastis vel in pasuis, et
 in territorio de Belgentier et censum, piperis de narta et mediam libram incensi
 quam debet dare Gaufridus Bostini pro terra quam dedi uxori ejusdem G. scilicet
 filiolae meae, Dominium vero illius terre et totius affere Hugonis de Pradis cum
 pertinentiis suis relinquo et dono D^{no} Episcopo et ecclesiae Tholomensi, proterea
 omnia oliveta mea ubicunque sunt in territorio castri praedicti relinquo et dono lu-
 -minaris B^e M^o de dictae Domus Montis Rivi, proterea retineo ad quos meum ad facien-
 dum, inde elemosinam, omnes fructus possessionum mearum usque ad festum proximum
 S^{ti} Michaelis, et census et redditus hominum istius anni, et volo quod Domus Montis Rivi
 possit

possit panem, suum, cogitavit in furno proferre ad quosdam voluit, et pro de-
-obus. Denariis. Permutationem vero quam fecerunt Gaudius corne et R. Porcedias
cum infantibus Raimundi Arca di ratem, et firmam, esse volo: Guidoni nepoti meo
relinquo et dono partem, quam habeo in furno, Affare Raimundi caput et fratum, mo-
ram, Hugonis de Solariis nepoti meo ultra partem, relinquo et dono, et contra hoc Agnes
nepoti meae cameram, meam, et sellarium, relinquo et dono, Affare Guillelmi Sioventi
Marice nepoti meae relinquo et dono: Raimundeto et F. oligato nepotibus meis duas
fiscaldas quas habeo in terra eorum, quas et cetera Bessali relinquo et dono. Cetera
omnia volo et jubeo atque videtur inter se regis portionibus Hugo de Solariis et Agnes
nepoti meae. Haec omnia volo valere in perpetuum, jure testamenti, et si non
valent jure testamenti, valiant jure codicillorum, et si non valent jure codicil-
lorum, valiant jure divisionis vel supremacie voluntatis etc. Acta sunt haec apud
Besugensier in ripa Gafelli in praesentia Bonelli canonici thelonensis, Raimundi
Lugarii de Rocabrana, Bereng. Datili etc. Ego Raimundus notarius dicti Dni epis-
copi, mandato ipsius et praedicti Guidonis de Solariis hoc instrumentum composui,
scripsi et sigillavi sigillo ipsius Guidonis. —

p. 122. 1215. — Carta visitationis cartusiae Martis Rivi. — 1215, mense Junii.

In nomine Domini Jesu Christi. Anno 1215, Mense Junii, visitaverunt domum, Mout
Rivi mandata capituli generalis Guillelmi prioris Eadubiarum, et Nicolai prioris Valle
bonae, et ea quae infra scripta sunt pro ut eis visum est auctoritate capituli ejusdem,
et correxerunt et in solabilitate observari praecaverunt. In primis injunxerunt
septem disciplinas D. Petro Wilhelmo (deposuit per eum priores) pro eo quod agitarit sine
licentia et intinuit ut novitius quidam, qui miles et mobilis fuerat circa 15 dies
jaceret in culcitra et pro quibusdam aliis culpis quas ipse recognovit. Prior has
disciplinas accipiat pro eo quod easdem integram, et nummis dedit et infra ter-
minos agitarit. Idem esset procurator (nomine prioris priorum). — ^{de} Scanis amoratius,
Domus operarios non habebatur circa cuberium, et claustrum, aut juxta cellas. Gre-
ges non numerantur in domo superiori. Fratres non habebant pellicias et magis et
ubique portant capucias nisi cum laboraverint. Cogitationes superiores non retineat
carum et reliquias panis mittat ad inferiores domum et adjutores, ~~num non intineat~~
~~in cogitatione~~

in coquina, nisi ex magna necessitate et monachos verbis asperis nullo modo scilicet
 deligat. — Oblationes prioris sunt: sacrista vel alius quando in emendationem,
 non reliquit officium in ecclesia non faciat, et si culpam suam non recognoverit
 quando clamabitur et extra conventum, et si ridere vel ridendi occasionem dare
 aliis, aut alias scandalizare presumpserit in capitulo disciplinam accipiat,
 alia vero de quibus conqueatur conventus nisi ad arbitrium prioris emendaverit
 amittat sacristaniam. — In prelo collarum nemo post completorium loquatur, et
 modus in exundo de cellis teneatur: novitius tertium locum teneat et de cella
 post completorium non exeat. — Hollandus audiat officium in capitulo tunc in
 claustris. Leici non recipiantur ad confessiones nisi de speciali mandato Episcopo-
 rum, suorum. Fratres silvestres teneant ad mensam et ad coenam, et comple-
 torio usque post primam, exceptis causis quae in institutionibus continentur,
 et nihil donec sine licentia. Familia non habeant colloquium vel solacium
 circa cellas fratrum post completorium, aut nimiam familiaritatem occasione
 alicujus servitii. Fratibus infirmis preparatur aliqua domus ad eorum neces-
 sitatem. Fratres qui non interfuerint in matutinis festis diebus non habent
 pitantiam in refectorio nisi hoc ex evidente et rationabili causa vel ex dispo-
 sitione prioris aut procuratoris dimiserint. — Prior non habet sacrum in cella
 nisi in orto anteriori, sacrista coquina, faciat nisi de licentia prioris omi-
 sserit, alias disciplinae capituli generalis subjaceat. De his omnibus quae
 supra dicta sunt si quis in aliquo transgrediens fuit quando in ad arbitrium
 prioris culpam suam non emendaverit, ordinem teneat. —

Nota. — Quisque les documents suivants sont datés de janvier 1215; cepen-
 dant ils sont postérieurs aux précédents, car Jos. capus et lui-même allèrent que l'an-
 née commençait alors à l'Incarnation, au 25 mars par conséquent. De sorte que
 janvier 1215 en style actuel, est janvier 1216. — f. P. D. Val sainte 16 sept. 1699,
 D. Pierre Guillaume m'a donc pas été 2 fois prieur comme il le dit. —

1215. — Carta permutationis facta inter domum Montis Rivi et Gaufredum de Lorris super terra a la Podaraca — 1215. 5: Dns Jan. D. Joannes prior, frs.

Anno MCCXX (1215) h. die 3: 7: Dns (9) Januarii regnante Imperio. Notum sit omnibus hominibus tam presentibus quam futuris quod Joannes prior ¹²¹⁶ Montis Rivi permutarit cum Gaufredo de Lorris terram quandam, quæ fuit quondam Guidonis de Solariis quæ est in territorio de Solariis cui contiguatur ab oriente abbas Gapelli, ab occidenta 8 et ab dominorum de Solariis, a meridie ortus Domitioe Marice, a septentrione terra Ugonis Tuhiani pro quadam terra quam dictus Gaufredus de Lorris habebat in territorio de Solariis ad locum qui dicitur Poaraca, cui contiguatur ab oriente terra Olivæ Malramone, ab occidenta terra quondam Guidonis de Solariis, a meridie Affare Aiguinorum, ab aquilone mons dels Bessons et Aricardentan, ita scilicet quod dictus prior dedit et concessit Gaufredo de Lorris dictam terram, quæ fuit quondam Guidonis de Solariis et omne jus quod ipse prior vel domus Montis Rivi vel G. de Solariis, a quo dicebat dictus prior dictam terram sibi esse donatam, habuit vel tenuit vel habere unquam potuit. Et dictus Gaufredus de Lorris dedit et concessit versa vice dicto priori recipienti nomine domus Montis Rivi, dictam terram de Poaraca et omne jus quod Gaufredus de Lorris habuit vel habere debuit vel pater ejus unquam habuit vel habere rimus est. Et promittit dictus prior pro dicto Gaufredo de Lorris dictam terram salvare et defendere a quolibet inquietante suis sumptibus. Et versa vice dictus Gaufredus de Lorris promittit dicto priori dictam terram de Poaraca salvare et defendere suis sumptibus a quolibet inquietante. Est autem dicta terra de Poaraca sub dominio Ricardi Fulconis filiorum quondam quondam Fulconis de Solariis et quia illi nondum annos legitimos compleverant W. de Raimundus et W. de Dragone pro dictis prioris assistentes dictæ permutationi concessimus et laudavimus pro dictis prioris protestaverunt, promittentes se effecturos quod postquam dicti patres ad plenam ætatem pervenerint, dictam permutationem, prædictæ domui, tactis sacros actis in angelis, confirmabunt. Et si de jure nos existerent dicto priori ex parte Gaufredi de Lorris et priorum pro permutatione firmiter tenenda et in posterum confirmanda, W. de Dragone et W. de Raimundus, si de jure nos existeret ipse Gaufredus de Lorris pro permutatione firmiter tenenda ex parte prædicti prioris W. de Raimundus. Et dictus Gaufredus de Lorris promittit solemniter et recognovit W. de Dragone et W. de Raimundo terram, ^{dictam}

dictam, sibi de novo permutatam, habere et tenere sub dominio predictorum, fuerant, sicut terra de Poaraca antea habebat et tenebat. — Et tamen de pacto quod si dicti fueri postquam, ad annos legitimos venerint, dictam permutationem non confirmaverint, terra dicta quondam de Solariis permutata ad domum Montis Rivi absoluta et libera revertatur. ^{dicta terra de Poaraca et arva ad quos revertatur. Hi testes dicti...} Et si contra dictam domum Montis Rivi sumptus aliquos fecerit in sumendo terram de Poaraca illi dictae domui boni viri arbitrio restituantur. Acta sunt haec in castro Arearum, in sala domini Episcopi coram ipsius testibus rogatis et vocatis s. Pontio constantio, P. de Aquilinas, M. de Dragone, M. haimundo, Gmiden de Bulla Utne magistro Mº secundo Arearum, notario publico qui mandato utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. — f. 5b.

1216

1215. — Carta Donationis quam fecerat Hugo de la Fara et Alagais uxor ejus de omni jure quod habebant in territorio de Signa infra terminos

Montis Rivi. — D. Joanni Priori — 1215, 16º Januarii. — f. 33.

In nomine Domini. Anno MCCXV. (1215) mense Januarii, Indict. 2º in festo ^{die dñi præsente et ind. 2º} s. Felicitis in Pincis. Notum sit omnibus hominibus ut quod ego Hugo de Fara et uxor

Alagais uxor ejusdem, et ego Beatrix filia eorundem, nos omnes simul interitus

p. 288. perfectae donationis tradimus in perpetuum, cum hac carta D. eo et 8º m. ante

Montis Rivi et tibi fratri Joanni priori ejusdem, loci ceterisque fratribus in eodem loco Domino famulantibus, presentibus et futuris quicquid juris habebamus

vel habere debemus in territorio de Signa infra terminos vestros sive in terris

cultis vel in incultis sive in pascuis vel memoribus, ut illud in perpetuum habentes

et possidentes sine molestia vel ejuslibet successorum nostrorum, inquietatione vel interruptione, et promittimus vobis bona fide per stipulationem, per nos et per

omnes successores nostros quod contra predictam donationem, seu concessionem, nullo ingressu, tempore, aliqua ratione vel aliqua facti vel juris subtilitate vobis

vel aliis que necessariis moribus inveniuntur, seu semper ratam et firmam habebimus, renuntiantes ex certa scientia omni jure canonico vel legali, edito vel dedito nobis competentis vel competentis, de vestrum hominum intellectum et sapientiam, propter eandem donationem, vobis et domui vestrae quondam alia vice

locum

faciunt et assamento proprio confirmant. Acta hinc hinc in cimiterio castri
de Colobria ante ecclesiam, coram istis testibus ad hoc vocatis et rogatis habentis
prioris de Colobria, R. prothomace, Pontis constantis fratris Montis Rivi et M. Am-
dio laico et quibusdam aliis. Ad hoc ego Stephanus Dei gratia Tholonensis episcopus
ad majorem securitatem habendam, mandato et precibus utriusque parentis regis illius
meum, huic instrumento apponi precepit. — f. 33.

1216

1215. — Carta Donationis pasquerii de Soleris quam fecerunt Stephanus
Tholonensis episcopus et Domini de Soleris Raimundus, Guillelmus et Fulco de So-
leris et Hugo de Padis ac Guido de Soleris. — 1215, 12. Kal. febr. — D. Joan. 22, f. 53.

1216

In nomine Domini. Anno M. CCXV (1215) mense jan. 12 Kal. februar. (21 janis).
Notum sit omnibus presentibus et futuris quod pater Joannes prior domus Montis
Rivi produxit hos testes infra scriptos in forma publicationis coram Dno Stephano
Tholonensi episcopo factor de donatione pasquerii, quam fecerunt quondam Domini
de Soleris Domini Montis Rivi. — Frater Pontius constantis testis jurato dicit quod
ipse vidit et audivit quod Fulco de Soleris in ultima voluntate sua dedit Domini Montis
Rivi et fratribus ibidem, Deo servientibus quod possent pascare sine pascaris in toto
territorio castri de Soleris et de Belguntier et eius et omnia armenta. De locodictis
et quod fuit in camera ipsius R. de Soleris. Item, dicit quod Hugo de Padis sacrista
Tholonensis fecit idem, et addidit quod dedit similiter eadem domini pastorem, nuntios
quos habebat in defensione quod et ad malendinum, Ebrardorum. De locodictis quod fuit
quod Tholonensis in camera Domini Episcopi et in ultima voluntate sua. — P. dicit etiam
quod G. de Soleris fecit idem, quod sacrista de pascaris et de nuntio quod intravit
monasterium, Montis Rivi. Item, vidit quod R. de Soleris in voluntate sua dedit
de pascaris et audivit dici quod in ultima voluntate sua hoc donum, quod fecerat
confirmavit et dicit quod predictae donationes fuerunt factae diversis temporibus.

B. D. alii testis jurato dicit idem, quod Pontius constantis de R. de Soleris et de F. de
Soleris. — G. testis jurato dicit idem, quod proximus de R. de Soleris et de
F. de Soleris. — Hugo sacrista testis jurato dicit idem, de R. de Soleris et quod alii
de donatione pasquerii. — P. G. antelmus testis jurato dicit idem, quod Pontius
constantis de donatione pasquerii quam fecerunt R. de Soleris et F. de Soleris et
G. de Soleris. — f. 54.

et G. de Soteris domini Montis Rivi, -

Hæc publicatio fuit facta in castro de Soteris in aula dñi epis copi Tholonensis in presentia testium qui ad hoc fuerunt specialiter vocati et rogati B. Bochissa cano-
p. 289. - nicus Tholonensis, W. de Lurs sacerdos, | R. prior b^e m^e de Arcis, magister W. R. ortolanus
R. de Regio, W. de Soteris pater Ilgonis de Soteris, Fulco Bannerii. - Eodem vero an-
no et die Dñe Maria filia quondam Wⁱ de Soteris donationem, quam pater suus
fecerat in domo sua coram eodem Episcopo de pascuis predicto patri Joanni priori
fecit et confirmavit et approbavit in presentia horum testium, qui ad hoc fuerunt
vocati et rogati, W. Raimundi canonicus, B. Bochissa, B. Latil, Pontius Gantelmi
pater Pontius Constantius. - Eodem vero loco et eadem die Dñe Agnes filia quon-
dam Fulconis de Soteris ^{mo} per se fecit et confirmavit eandem donationem, quantum
in ea fuit. - Postmodum eodem anno dñs martini Ilgo de Soteris miles et G. de
Soteris et filii patris filii quondam Wⁱ de Soteris fecerunt eandem donationem
de pascuis domini Montis Rivi et patribus presentibus et futuris coram dño Heph-
no Tolonensi episcopo et laudaverunt et confirmaverunt quantum in eis erat
libere et absolute bona fide et sine dolo quicquid pater eorum, W^{us} de Soteris pro-
dictæ domini donaverat vel concesserat: renuntiantes ex certa scientia omni
juri canonico et legali, scripto et non scripto, speciali vel generali et privi-
legio minoris ætatis et omni donum auxilio sibi competenti vel competitore de-
inceps sicut melius pro test intelligi vel excogitari ad utilitatem, predictæ domus
et hoc tactis sacros amictus ex angelis juraverunt et firmiter se observaturas
promiserunt. - Eodem vero anno mense martii apud Montem Rivum, G. de
Soteris filius quondam, R. de Soteris ad petitionem, predicti patris Joannis prioris
ejusdem domus et ad preces consuevi sui Guionis de Soteris eandem donationem
de pascuis in territorio castri Soteriorum, fecit et factam a patre suo recognovit
coram R. priore de Corbeis qui de mandato supradicti episcopi ipsam donationem
accepit et in manu ejus eandem donationem, per se et per omnes successores suos
jurjurando confirmavit in presentia totius conventus ejusdem domus, -

Hoc fecit Ilga soror ipsius G. apud signam: quia ergo concessit de con-
silio, et presentis vite remedium et et futuram, nos per dei gratiam, Hephannus
Tholonensis episcopus volentes hujus elemosine non solum in ultimo sed in primo
esse

esse participes et consortes qui predicti castri soleris quondam habuerunt partem
et possidemus in integrum, ex donatione Dⁿⁱ W^{ic} de soleris quondam, tholonensis episcopi,
cum consilio et assensu quondam W^{ic} de soleris et totius capituli tholonensis; tibi me-
morato fratri Joanni priori sancte memorate domus Montis hiri et per testibus
eiusdem, presentes et futuros eandem donationem, de feodis feodibus, et factam,
ab aliis quantum in nobis est approbamus: Et donationes aliorum, dominorum fac-
tas coram nobis hic a diversis personis et diversis temporibus et locis et coram diver-
sis testibus, de mandato illorum, qui omnes super hoc nobis mandatum dederunt
per hoc instrumentum publicum confirmamus et sigilli nostri munimine robo-
ramus, volentes ut dicat tunc nostram, quam aliorum, dominorum, donationes
de predictis feodis in perpetuum, v. aliteras. — f. 53 — 464. —

1246

1215. — Carta de cambii facta inter domum Montis hiri et Hugonem de
soleris et fratres ejus super toto jure quod Aicardi habebant a lorna usque
ad Bessons et ad Ravest — 1215. idus Martii (15 Martii). — f. 56. —

In nomine Domini. Anno MCCXV (1215) Idus (id) martii. In hujus scripturæ
publico testimonio auctis pateat audientibus presentibus et futuris quod Hugo
de soleris et Guido et W^{ic} fratres donaverunt, laudarunt et concesserunt ex causa expro-
mptionis sive cambii B^{ic} M^{ic} de Monte hiri et fratribus ibidem, existentibus et tibi Pontio
Constantino recipienti pro dicta ecclesia et predictis fratribus ibidem, manentibus totius
territorii quod B. Aicardi et Hugo Aicardi fratres et homines eorum habebant vel habere
debuerant seu habere viderentur pro eis a loco qui dicitur oculus de lorna usque ad locum
qui dicitur Bessons, et totum illud quod dicti Aicardi habebant vel habere poterant vel
habere viderentur ad Ravestum, et in ejus territorio, et quicquid habebant vel habere poterant
a dicto Ravestum usque ad locum qui dicitur las crides et omnia jura quaecumque habebant
ibi dicti Aicardi vel predicti Hugo de soleris et Guido et W^{ic} fratres. Et si predictæ pos-
siones plus valerent quam possessiones infra scriptas quas invicem, ^{videlicet} fratribus domus de Mon-
te hiri ad eam recepturi ex causa exproemptionis sive cambii, illud totum, amore Dei et
intima pietatis predicti Hugo de soleris et Guido et W^{ic} donaverunt et concesserunt Deo et
B^{ic} M^{ic} de Monte hiri et fratribus ibidem, existentibus, et concesserunt dictis fratribus omnia
jura et actiones quæ ad ipsos super predictis pertinebant, et iusserunt eos intrare possessionem
eandem.

-nem rerum omnium predictarum et promiserunt dicto Pontio constantino recipienti predicta ecclesia dictas possessiones salvare et defendere a quolibet inquietante in ea et extra eam suis propriis sumptibus et expensis. Hoc etiam, permutationem totam et integram, ratam et firmam, et inconcussam habere et tenere per se et per suos et nullo tempore contra venire predicti Hugo de Soleris et Guido et N^{ri} fratres promiserunt. Et si aliqua jura vel facta habilitate contra totam permutationem, vel ejus partem, venire possent, illi ex certa scientia certi de facto et prudentes de jure renunciarunt sit jura scriptum, vel non scriptum, legale vel canonicum, speciale vel generale et specialiter minori etate et omni demum auxilio et sub eadem renuntiatione et promissione omnia subscripta fideliter observare tactis sacrosanctis Evangeliiis juras erunt. Item, predicti Hugo de Soleris et Guido et N^{ri} fratres donas et landavit et concesserunt Deo et B^{ne} Mre de Montorio et fratribus supradictis per quoslibet quod eos contingit pro parte sua in toto territorio Soleriarum, et tam pro ista donatione quam pro predicta permutatione confessi sunt se recepisse a predicto fratre Pontio Constantino dante nomine domus CCC (300) solidos reg. coronatos, remanentes exceptionis non numeratæ vel non solute pecunie. -

Et frater Pontius Constantinus supradictus nomina dictæ domus et fratrum omnium predictorum donas et landavit et concessit Hugoni de Soleris et Guidoni et N^{ri} fratribus supradictis totam Affare quod dicta domus habet at apud Porrerias pro Guidone de Soleris fratre ejusdem domus et debet pro permutatione sive cambio predictorum: et si plus valet illud eis concessit et donavit. Predictam autem permutationem factam a dicto Hugone de Soleris et fratribus suis approbarunt, laudas erunt et confirmaverunt dicti B. et Hugo Aicardi fratres qui habebant et possidebant dictas possessiones pro Hugone de Soleris et fratribus suis et erant coloni eorum, et promiserunt dictam permutationem ratam et firmam habere et tenere et se nullo unquam tempore contravenire tactis sacrosanctis Evangeliiis juras erunt. Acta sunt hec in castro de Soleris coram dno Stephano epis copo Tholomensi, in presertim horum testium, qui ad hoc fuerunt vocati et rogati N^{ri} Raimundus iuris peritus, B. Bochis canonici Tholomensis, B. Salil, Carbonellus, P. Gantelmi, Arnaldus Bajalus, R. Cortalan, G. Rosta, R. de regio, N^{ri} comes, P. Toan de Olival, B. de malla valle major R. Aulens G. Bernardi Hugo R. notarius dicti dñi epis copi qui in de mado eto ipsius et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et sigilli sui munimine roboravi.

p. 292. d. 16. Carta remissionis quam fecit Raimundus de Signa de castro veteri.
 et donationis totius juris quod habebat infra terminos Montis Rivi. — 1216, 8° Kal. Apr.
 In nomine Domini. Anno MCCXVI (1216) 8° Kal. Aprilis (25 Mars). Notum sit omnibus
 presentibus et futuris quod Ego Raimundus de Signa dono laudo et concedo libere et ab-
 solute et mine et in perpetuum, desanpato et tado pro redemptione anime mee
 et parentum meorum tibi. Toamni priori domus Montis Rivi et per te fratribus uni-
 versis presentibus et futuris ejusdem domus omne jus quod infra terminos dicta do-
 mus Montis Rivi habebat, vel habere debet, jura paterne hereditatis vel suc-
 cessionis et promitto tibi Toamni priori et cunctis fratribus contra donationem pre-
 dictam, me nunquam, venturum, nec aliquem modo consilio vel assensu, immo ratum
 et firmum et penitus iniolabilem, illam tenere et obo in perpetuum et servare. Et ad
 majorem cautelam hujus donationis firmitatem super sacrosanta Evangelia tibi
 juro corporaliter, renunciando omni juri scripto vel non scripto, canonico vel legal,
 speciali seu generali et omni demum auxilio mihi competente vel deinceps competi-
 turo. — Proterea de omnibus demandis et transactis quos faciebam, seu quoscumque
 modo facere poteram domui Montis Rivi de omnibus singulis et universis tibi Toam-
 ni priori supradicto et per te cunctis fratribus presentibus et futuris ejusdem domus
 ex mera liberalitate finem facio penitus et absolvo. — Et ego predictus Raimundus de
 Signa confiteor me recepisse pro hoc dono a te Toamni priore supradicto XII (12) solidos
 arg. coronatos. Acta sunt haec apud domum predictam Montis Rivi in claustrum monacha-
 rum et aliorum testium secularium qui ad hoc fuerunt vocati et rogati, P. Villani frater
 canonicus sacrista, Pontius Michael, M^{us} de la Terrassa, Audubertus, Stephanus, Gualdo
 de Solanis, B. Fr. Pontius Constantius, Bertrandus Bochissae canonicus Tholonensis, Ste-
 phanus Epinaz diaconus, P. Allard subdiaconus, et ego R. notarius predicti P^{ri} Epis-
 copi Tholonensis, qui de mandato ipsius et voluntate utriusque partium hoc instrumentum
 composui et sigilli sui munimine roboravi. — f. 36. —

1217
 1216. Carta reformationis omnium, quae Guillelmus Martini d. erat domui
 Montis Rivi in castro de Auronis et ejus tenementis et donationis 13 cellarum
 et aliorum apud Tholonem, in salinis. Egot — D. Toamni priori — 1216, 8° Kal. Apr. f. 21.
 In nomine Domini. Anno MCCXVI (1216) 8° Kal. Aprilis (25 Martii). Notum sit omnibus
 hominibus

hominibus presentibus et futuris quod ego W^{us} Martinus de Arverione profiteor et in veritate recognosco me olim vendisse et donasse (1182) domum Montis Rivi totumque tam in hereditate quam in cultis et in pastuibus quod in toto castro de Arverione et territorio ejusdem habebam et tenebam, seu habere et tenere debere omnino. Hanc autem, venditionem, et donationem, laudo et confirmo et per me et per omnes successores meos inrevocabiliter et inexcusabiliter ex mera liberalitate in perpetuum, valitum, concedo sicut in instrumentis publicis (1206) ^{factis} ^{per} ^{manu} Berengarii tunc massiliensis notarii continetur, tibi Joanni priori domus Montis Rivi et per te fratribus universis presentibus et futuris ejusdem domus promittens me contra recognitionem, et confirmationem, hujus venditionis et donationis nunquam, venturum, nec aliquis modo consilio vel assensu, et ad maiorem, certitatem, et firmitatem, hujus rei tactis sacrosanctis Evangelii corporaliter iure. — Preterea dono in elemosinam dictae domus Montis Rivi 13 ollas salis in salinis quas habeo apud Tholomum, et Egortum, et illas habere annuatim, in perpetuum, et recipiant per totum, mensem, augusti usque ad festum s^ci Michaelis. Volo igitur atque precipio cunctis infantibus meis ut haec omnia supradicta singula et universa rata et firma et penitus inconcussa teneant fideliter et observent, quod si quis illorum, teneat et observare contempserit, illum de bonis meis omnibus exhaedo. Inde est quod super his et omnibus quarum rationibus et demandis et inquisitionibus si quae forte per me praesent domum Montis Rivi, constitutus sum, Stephanus Tholomensem, episcopum, et totum quod apud Tholomum habeo quicquid tibi obligo et concedo ut ipse pleno iure compellat infantes meos ad satisfaciendum, plenarie super omnibus et secundum quibus cognoscitur, et mandatur. —

Nos etiam Moreria et W^{us} Martinus fratres, mandato et voluntate Guillelmi Martini patris nostri acquiescere volentes et plurimum affectantes, praedictam, venditionem, et donationem, factam ab ipso et elemosinam 13 ollarum, salis, ut supra dictum est, per nos et per omnes successores nostros laudamus et confirmamus et in perpetuum inrevocabiliter esse volumus et concedimus valitum. Tibi Joanni priori domus Montis Rivi et per te fratribus et universis presentibus et futuris ejusdem domus per stipulationem, tibi et cunctis fratribus promittentes quod per nos nec per alios, contra hanc supradictam, (donationem?) nullo unquam tempore in aliquo veniemus: Et insuper ad ⁱⁿ ^{ma} ^{gi} ^{ori} ^{em}

mejores, re. cantalam, hujus et firmitatem, ut hec omnia supradicta singula et uni-
versa rata et firma et penitus inconcussa permanent in perpetuum, et existant
tactis sanis auctis Evangelicis corporaliter juramentis: Renuntiant et omni jurisdi-
ctioni vel non scripto, canonico et legali, generali vel speciali et omni domum, auxilio
nobis competentis vel deinceps competituro: Et propterea pro his omnibus supradictis
complendis plenius et serene audis nos et omnia bona nostra quae quid Tholonensis, habere
mus seu jure hereditario habere debemus, vobis predicto D^{no} Tholonensi episcopo
obligamus. Acta sunt haec in hospicio domus Montis Rivi coram D^{no} Hugone Tholonensi
episcopo, in praesentia hominum testium, qui tunc praesentati et rogati P. Willaumi
procurator ipsius domus Montis Rivi, B. Bochisse canonicus Tholonensis, G. de Cuiis,
R. M^o Salas, Fulco Ronnaus, Rodrigo, M. de Banceto, R. Dalmas, G. de Solariis, Hugo
R. notarius dicti Dⁿⁱ episcopi Tholonensis, qui de mandato ipsius et voluntate utri-
usque partis hoc instrumentum, composui et sigilli mei munimine roboravi. - f. 11.

Nota. — Je passe une charte de 1218, que mettrai plus loin à sa place chronologique. —

Sub D. Petro 4° de Planis Priore. —

p. 295. 1217. — Carta Foundationis quam fecit Domus Montis Rivi Hugoni de
Solariis de 8^a parte castri de Solariis et de Belgensiaco — 1217, 16 junii. — f. 57.
In nomine Domini. Anno MCCXVII (1217) die veneris 16^a junii. Notum sit omnibus
hominibus praesentibus et futuris quod Nos Petrus de Planis prior domus Montis
Rivi et totus conventus ejusdem domus concedimus et donamus in feudum tibi
Hugoni de Solariis militi et successoribus tuis omnes gaudias sine praesentibus qui
de octava parte castri Solariorum, et castri de Belgensiaco de territoriis eorum
quorum ibi Guido de Solariis frater ejusdem domus habebat et habuerat de territoriis
eorundem castrorum, et de locis de montanis, gaudiis et locis aliis potuerint exire vel
pervenire aliqua ratione occasione seu jure domini, retento tamen plenarie
nobis dominio in omnibus et libram, piperis, quae pro nostra habetur, et omnibus
exploitis et pascuis retentis similiter quod domus praedicta possit et ei placeant
predictis castis et in eorum territoriis exerceat. Haec autem donationem et concessionem

nam tibi Ugoni de Soleris et tuis successoribus per stipulationem, nos promittimus in perpetuum servaturas, nec unquam contra predictam donationem, et concessionem tibi et tuis a nobis factam, aliqua ratione seu juris subtilitate venturos, concedendo tibi Ugoni de Soleris et tuis omnia jura et actiones nobis competentes et competentes in ipsis rebus donatis et concessis sive pro ipsis rebus donatis et concessis. —

Ad hoc ego Ugo de Soleris per me et per omnes successores meos bona fide et sinceram do promitto vobis per stipulationem, Dⁿⁱ P. prior et totis conventui fratrum presentibus et futuris fidelitatem, omnimodam, toto tempore vite mee servare et domum, vestram, et omnia bona vestra abique pro posse meo fideliter defendere et manutenere, et de omnibus querimoniis seu questionibus quae occasione dicti Gidonis de Soleris avunculi mei ab aliquo vobis vel domui vestre fieri possent et specialiter de querimonia Petri Miverri et Bertrandi de Signa pro quodam, a quo et Bertrandi de Olona pro cantibus solidis, et de omnibus aliis questionibus vos et domum vestram, exonerare promitto et omne onus si quod ibi habere debetis vel habere videritis, super me recipio. Et si forte contingeret me de predictis querimoniis in aliquo condemnari occasione domus vestre et predicti avunculi mei illam, pensam, sive condemnationem, super me recipio, ita quod non teneamini vos vel domus vestra alicui respondere vel emendationem, aliquam, inde facere. Si vero aliqua causa quae superius nominata non fuerat vel questio de novo emerit occasione predicti mei avunculi, ipsam causam, vice vestra teneor ventilare et usque ad diffinitionem, sententiam, tamquam propriam, defendere. De qua si forte me de jure condemnari contingeret, domus vestra iudicatusolvere teneatur. Et ad majorem, firmitatem, omnia supradicta universa et singula me fideliter observare atque complere jurejurando firmavi. Et sciendum est quod in hac obligatione suscipiendum causarum vestrarum, non teneor alicui facienti de vobis querimoniam, aliter respondere nisi ea ratione qua vos vel domus vestra eis tenebamini respondere; Et omnes actiones vel exceptiones vel privilegiorum, vobis a Sede Apostolica indultorum, contra predictos vel aliquem, predictorum, de vobis querentium, in ipsis causarum, prosecutionibus facere valeamus. — Ad hoc nos P. de Planis prior predictae domus cum consilio totius conventus in omnibus causis nostris quas pro nobis ventilandas et examinandas

inscipere promissis omnino am tibi hgoni de solentis auctoritatem, responderi-
tubrimus et omnes actiones et exceptiones, replicationes et objectiones et recusationes
p. 296. et excusationes quas pro nobis facere poteramus quibus Domini, nathani et ipsi
q. restoribus et t. e. ipsum, tui valeas concedimus atque damus. Testes sunt R.
propositus tholonensis, B. Bochissa, R. capi. et fratres ignis domus P. prior dictae domus
Montis Rivi, P. Millelmi, canonici, M. Giraldis, M. de la Lerrasa, Aldebertus, Stephanus,
Geraldus B. Acta sunt haec in claustris monachorum, Montis Rivi in praesentia Domini
Stephani episcopi tholonensis qui hanc cartam, suo sigillo munivit. — f. 57. —

1217. — carta donationis 13 ollarum salis annuatim apud Hagnum Fabricati
quam fecit Amelius de Foss. — 1217, 2^a Kal. oct. (2519t. —) f. 65. —

Anno MCCXVII (1217) kal. 5^a 1^a Kal. octobris, 7^a aetate imperis. Nolens ut
omnibus hominibus tam, praesentibus quam futuris quod Dominus Amelius de Fossis
donavit in perpetuum, Donatione simplici inter vivos habita pro redemptione animae suae
et parentum, suorum, Deco et B. de Montis Rivi et Pontis constantis recipienti pro se et mona-
chis ibi existentibus praesentibus et futuris 13 ollas salis annuas in seignoria salina-
rum, quae erant in capite stagni Fabricati quibus contiguantur ab oriente salinae
Isma omis de Bulla, ab occidente salinae Pollencorum, a meridie salinae quondam,
M. Gaufridi Romanelli quarum, Facherius erat quondam, M. Salamo, et jussit Ame-
lius de Fossis dictum Pontium, Constantem, pro se et monachis dictis accipere dictas ol-
las 13 annuatim, de seignoria dictarum, salinarum, et jussit Garsen Salomonem, et fi-
lium suum, R. Salomonem, facherios dictarum, salinarum, tradere dictas 13 ollas annua-
tim sicut dictum, est, Pontis constantis vel alicui alio recipienti pro patribus dictis
Domus. — Hanc autem, donationem, ratam et firmam, et in commissum, habere et
tenere per se et per suos successores et nunguam, contra emine Amelius de Fossis
promisit, etsi aliqua juri vel facti subtilitate contra praedictam, Donationem, ve-
nire possit illi ex certa scientia renuntiasit, si id scriptum, vel non scriptum,
legale vel canonicum, generale vel speciale et omni demum, auxilio: Ut ad majorem
firmitatem, omnia supra scripta Amelius de Fossis juravit super sancta dei Evang-
elia attendere et fideliter implere. Acta sunt haec in portibus domorum Alaxaris
de Costa coram, istis testibus rogatis et vocatis M. Raimundo jurisperito, R. Gantelmo,
G. Garino,

G. Garino, Regone de Petrafoco, R. Alarico, Simacone sacerdos, P. Bruno de Colobretia,
R. Balamo et magistro M^o secundo Azearum, notario publico qui mandato et vol-
-untate utriusque partis, hanc cartam scripsi et hoc modo signari. - f. 65. -

1217. - Carta visitationis cantorie Montis Rivi. - 1217, mense octobris.
In nomine Domini. Anno ab incarnatione ejus 1217 mense octobris visitaverunt
Domum Montis Rivi mandato capituli generalis Guillelmus prior Excelsiorum,
et Martinus prior Vallis ^{de} Hugonis, et ea quae infra scripta sunt prout eis vis-
-um, fuit auctoritate ejusdem capituli et conveniunt et incolabiliter observari pro-
-ceperunt: - Ad electionem prioris quando contigerit non se intromittat ali-
-quis conversus ne per cellas monachorum, quasi datus consilium de electione,
nec ad colloquium monachorum, sive in claustris sive alibi nisi iussus fuerit venire
procurat. - orationes, pro propositis Massiliae sive ad missam sive ad agendas
dicere in conventu non teneatur aliquis, in cellis vero possit ei propria oratio in
agenda persolvere. - Guido de Solariis coquinae, non introeat, de aliis vero misericor-
-dibus sive eidem, concedendis licentia sit in dispositione prioris. - Reprehensiones
eius, modestia et charitate fiant, qui vero reprehensus fuerit non praetendat excusa-
-tiones, sed statim se humiliet ad satisfactionem, nisi forte de iussione prioris ei
f. 197. liceat ad objecta respondere. - Qui in ecclesia discordare solent sunt vocandi, magis
conformem quantum poterunt et alius aliorum, ne socios scandaligent. - Qui-
-quid in alia visitatione institutum est prior faciat observari firmiter et a sacra-
-ta et ab aliis. - Quando aliquid missam celebrare voluerit prius hoc insinuet
sacristae. - De decimis inaequalibus, dimisit propositis Massiliae nihil diffini-
-mus sed reservamus capitulo generali diffinendum. -

p. 96. 1218. - Donatio 13 clarum et alius annuallium, facta a Guidone de
Fossis - D. Pacho de Planis priori - 1218, 22da Augusti. (12 aug.) -

Anno MCCXVIII (1218) Indict. 5^a 22da Augusti, vacante Imperio. Notum sit om-
-nibus hominibus quod Guido de Fossis filius quondam Pontii de Fossis donavit pro
redemptione animae suae et patris sui et aliorum parentum, morem Deo et B^e Marice
pomerus Montis Rivi et fratribus ibidem, existentibus presentibus et futuris et Pontio
Constante

Constantie recipiente pro se et pro aliis fratribus quibusdam XIII ollas salis
 censuales singulis annis in salinis lib. acrim, quondam, Hephani de Franto de jure
 contingente ipsius, Guidonem, et aliis v. edictis contingentes ab oriente v. iqua
 tur apud sanctum, Nicolaum, a meridie. Et mandavit dictus Guido dictum
 Pontium, constantem, intrare in possessionem, dictae donationis, mandavit dictus
 Guido Hugonem de Rodio dare dictae Pontio Constantie eadem, 13 ollas salis ad
 precaria de novo sala quod ibi tamper est, et maneta de sala ibi futuro sicut
 superscriptum est. Hanc autem donationem, paractam, confirmamus et in con-
 cessionem, habere et tenere per se et per suos et nunguas, contravenire idem Guido
 promissit: et si aliquis juris et facti subtilitate. . . . Donationem, v. emere
 possit, ille certa scientia renuntiet et ita scriptum, v. non scriptum, legale et ca-
 nonicum, generale vel speciale et omni remem, auxilio. Acta sunt haec in ge-
 ratorio magistri Guillelmi secundi Arcerum, notarii publici coram, testibus
 rogatis et vocatis D. Amelio de Fossis, Guillelmo de Fossis, Guillelmo Rerum,
 jurisperito, Guillelmo Rbollo, Pontio Amelio, Fulcone Rinaldo, etc. et me
 magistro Guillelmo 2° Arcerum, notario publico qui de voluntate utriusque partis
 scripsi. (sic). — pas videntur, se page. —

1219
 f. 197. 1818. — Carta compositionis decimarum, inter domum, Montis Rivi et
 ecclesiam de Solariis. — D. Peto de Planis priore 1219, kal. martii (1us Mars) — f. 54
 Anno MCCLXVIII. 2° kal. martii indit. 6°. Notum, ut omnibus tam, presentibus quam
 futuris quod contra v. interebatur inter Hephaneum, de lila priorem, ecclesiam
 Michaelis de Solariis agentem, nomine dictae ecclesiae et nihilominus mandato
 et cream literis de rato Dni Bonifilii Abbatis the Victoris de Massilia et totius convoca-
 tus ejusdem, ex una parte, et Peto de Planis priore 1° de Montis Rivi defend-
 ente dictam ecclesiam, Montis Rivi ex alia, in manibus Dni J. Dalmati Pinna-
 cens et Dni R. Tholonensis prepositorum, ad causam istam, delegatorum, a Dno
 magistro Barthol. H. To annis et Pauli prebiteris cardinalibus: qui et talis erat,
 Petebat siquidem ^{dictus} prior de Solariis nomine prioris dictae ecclesiae de Solariis a
 dicto priore Montis Rivi decimam de omnibus terris quas dictae donavit Montis
 Rivi faceret in territorio quod appellatur Porarac. Jura v. dicit terra ^{quondam} _{quondam}

quondam, Guisfredi de Loris et R. Fornerii. Item, petebat totam decimam totius campi
 des Reveret et de campo de Laterna et iternum de la plana de la torna et del cras Bessons
 et de la terra de Burgallas. Et hoc omnia petebat ab jura parochialis quia dicebat omnes
 predictas terras esse in territorio de Soleris. - In adverso respondit ab predictis prior Montis
 Rivi si non teneat ad decimam petitam, protestandam, proinde ratione quia dicebat omnes
 predictas terras fuisse gattas et ecclesiarum de Soleris nil ibi nomine decime per
 XL (40) annos et plus percipisse. - Et dicebat et domus Montis Rivi habuisse predictas ter-
 ras a Guidone de Soleris et quibusdam aliis tam ex donis quam ex emptionibus factis
 et celebratis ante concilium, dñi pape Innocentii 3ⁱ et hoc probat per instrumentum
 publicum productum in causa ab illis de Monte Rivo, excepta terra de campo de la
 torna et medietate terre del Reveret, quas post dictum concilium habuit domus Mon-
 tis Rivi ab Ugone de Soleris et Guidone et Guillelmo de Soleris fratribus. Et dicebat propter
 hoc predictas prior de Monte Rivo ecclesiarum Montis Rivi esse liberas et exemptas a prestatione
 decime per privilegium, idem domui indultum a dño papa Innocentio 3°, quod in causa ista
 produxit. Hoc et quaedam alia proponebantur in causa hinc inde.

S. quocumque foret controversia tandem utraque pars se opposuit predictorum iudicum
 mandamento. Quia iudices visis et auditis et diligenter inspectis hinc inde rationibus et alle-
 gationibus, tale dederunt mandamentum sive mandamentum auctoritate dicti Cardinalis.
 Mandaverunt quidem quod dictus prior Montis Rivi sive domus Montis Rivi habeat et
 possideat in perpetuum in pace et quiete et sine prestatione totius decime vel aliquis
 partis decime petite vel exacte a priore de Soleris omnes terras de la araca quas su-
 erunt G. de Loris et R. Fornerii quondam et medietatem campi del Reveret et terram de
 la plana de la Torna et terram del cras del Bessons et campum de Burgalla totum, excep-
 tis tribus sextariis que sunt in cornu ipsius campi ad medietatem, de quibus tribus sextariis
 mandaverunt iudices quod domus Montis Rivi de decima, dictae ecclesie de So-
 leris quia per confessionem illorum de Monte Rivo apparuit quod olim predicta ecclesia
 de Soleris inde aliquoties acceperat decimam. Item mandaverunt quod dicta domus

p. 298. Montis Rivi de et decimam ecclesie de Soleris de campo de la torna quia fuit acceptata
 post dictum concilium, sicut apparuit per confessionem predicti prioris Montis Rivi et iternum
 de medietate campi del Reveret. Mandaverunt propterea quod utraque pars se iurac-
 scata et quietata et contenta predictis mandamentis et quod renuntiant omni juri generali
 et speciali

et specialiter per quod possent contravenire vel infringere vel evocare aliquid de praedictis,
 Et mandaverunt quod in mandamentis istis redactis in scriptis promittat prior de Monte Rivo
 apponere sigillum suum, et prior de Soleris sigillum Abbatis huiusmodi cum sigillis dictorum
 judicum. Quod omnia solemniter utraque pars ad invicem promisit. Acta sunt haec in castro
 de Soleris ante ecclesiam, 1° Michaelis coram istis testibus rogatis et vocatis M^o Raimundo,
 P. Amelio jurispraeite; Hugone canonico Pinnacensi, fratre Pontio Constanti, P. Gentilino,
 B. Daetilo, Carbonello, Platone clerico, Arnaldo G. Lextore, Hugone Lamberto, Hugone Aisardo,
 Willhelmo de Soleris monacho et Joanne Lamberto et multis aliis. — f. 54.

1218. — Carta Donationis 15. ollarum salis quod Fabricatum, quam fecerunt
 Raimundus Raimblardus de Arcis et Andrea uxor ejus. — 1218, 2° nonas Dec. f. 67.
 Anno MCCXVIII 2° nonas Dec. (11 dec.) Indict 6^a, et ante Imperio. Notum, ut omnibus
 hominibus tam, presentibus quam, futuris quod ego Raimundus de Arcis et ego Andrea
 uxor ejus donamus et concedimus pro redemptione animarum, nostrarum, et parentum
 nostrorum, Deo et B^e N^o de Monte Rivo, monachis et fratribus ibi existentibus presen-
 tibus et futuris et tibi fratri Pontio Constanti converso qui deinde domus pro eadem,
 recipienti, XV (15) ollas salis in perpetuum, singulis annis in salinis nostris quas
 habemus in loco qui dicitur Peiragus ad stagnum Fabricati, ita tamen si sal fiat ibi.
 Hanc autem, donationem, et elemosinam, promittimus ratam, et inconvictam, habere
 et tenere per nos et per nostros et nunquam, contra venire nec non saluare et defen-
 dere a quolibet inquietante. Habere praedictas XV ollas salis promissas dare annue-
 rationem, si sal fiat, praedictae domus Jordani Masardus facherius dictarum, salinarum,
 de praedicto Raimundi et Andreae uxoris ejus nisi ex violentia aliquis vel aliquo-
 rum, hoc praestamitteret faciendum. Propterea nos Raimundus et Andrea uxor ejus
 donamus et concedimus titulo perfectae et irrevocabilis donationis et transferimus
 dominium, quod habemus in praedictis salinis de Peiragus in dictam domum Monte
 Rivi in monachos et fratres ibidem, servantes et in tota fr. Pontium, constantem, recipi-
 entem, domum istud nomine dictae domus, si aliquis liberos, nostros, contra praedictam
 donationem, in totum, vel in partem, venire conaretur. — Acta sunt haec in aula
 Raimundi coram ^{his} testibus rogatis et vocatis Amelio de Pisis, Joani de Montana,
 R. Perronati jurispraeite priore 1° N^o de Plano, et me magistro R. Brearius, publico
 notario

notariis qui ad voluntatem et petitionem utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. - f. 67. -

1218. — Carta Donationis 5 ollarum s alis annuatim apud Peireguis, quam fecit Jordanus Alasardi — 1218, 2^e nonas dec. — (4 decem). — f. 68. —
 Anno MCCXVIII (1218) 2^e nonas dec. Indict: 6^e et vacante Imperio. Notum sit omnibus tam presentibus quam futuris quod ego Jordanus Alasardus dono et concedo pro redemptione anime mee et parentum meorum, Deco et B^e Me de Monte Rivo et monachis et fratribus ibi existentibus presentibus et futuris et tibi fratri Pontio constantis conventus eiusdem domus recipienti 5 ollas s alis in perpetuum, singulis annis in salinis p. 299, de Peireguis si talis fiat ibi. Hanc autem donationem ratam et firmam, et inconcussam, habere et tenere per me et per meos promitto et nunquam contra venire nec non s alere et defendere a quolibet inquietante. Acta sunt hec in aula Raimbaldi de Arceis coram his testibus rogatis et vocatis Amelio de Fossis etc. et in precesse. — f. 69. —

1218. — Carta Donationis 13 ollarum s alis apud Fabricatum, quam fecit Guillelmus Petri militis — 1218, 4^e kal. julii (28 jun). —

Anno MCCXVIII (1218) Indict: 5^e 4^e kal. julii. Notum sit omnibus hominibus tam presentibus quam futuris quod Guillelmus Petri donavit pro redemptione anime sue et parentum suorum, Deco et B^e M^e de domibus Montis Rivi et Pontis constantis recipienti pro se et habitatoribus ejusdem, domus presentibus et futuris 13 ollas s alis in parte illa quam habet in salinis quos sunt in Hagno Fabricati vel extrahet, quibus contiguntur ab oriente saline Nicolai Amati, ab occidente saline Me de Montaine et Me Lambrete. Et voluit et concessit dictus Me Petrus quod dictus Pontius constantis frater domus Montis Rivi et habitatores ejusdem, domus presentibus et futuris habent et recipiant dictas 13 ollas s alis in dictis salinis quolibet anno quo dictas salinas faciant et al. Et ad majorem firmitatem, omnia supradicta Me Petrus juravit super sancta Dei Evangelia attendere et obtemperare adimplere et nos contra venire. Et B^e Gaufridus filius Matthei lrece promisit dare predicto Pontio constantis dictas 13 ollas s alis de parte quam habet dictus Petrus in dictis salinis quam — dicitur esse

2us sit. factus. dictum, salinorum, tamen dictus Goufredus non tunc erat de si
 si interveniat. Acta sunt hoc ante ecclesiam, 8to M^o de Podio coram istis testibus
 + rogatis et vocatis D^{no} Amelio de Fossis, J. Salmatio Pinnasensi procuratore, Almo
 priore domus V. cruce, Guillelmo magistro, M^o Borgomano, R. de Calario, Fulcone
 novo canonico Pinnasensi et me magistro M^o secundo Arcario, notario publico qui
 mandata et voluntate utriusque partis hanc cartam, scriptam hoc modo signavi. f.

1220

1219. — Carta Donationis et concessionis pasquerii in toto tenemento de Meur-
 na et confirmationis aliorum pasqueriarum, ejusdem tenementi quam fecit
 Petrus Massiliensis Episcopus — D. Petro de Planis priori — 1219, 2° M^o Martii — f. 11.

In nomine Domini. Anno M^o CCXVIII^o (1219) 8° Idus Martii (14 Martii). Ego Raimundus
 Willhelmi frater et consuevus domus Montis Rivi bona fide vendi et tradidi voluntate et
 assensu expresso v^o v^o patris mei Petri dicti domus prioris, vobis D^{no} Petro de Monte
 Laura Dei gratia Episcopo Massiliensi et vestris successoribus honorari, meum, et ad-
 lamiam meam, quem vel quam habeo vel habere debeo seu ritus sui, habere et
 habuisse in castro de Meuna, vel extra in territorio ejusdem, castri cum omnibus suis
 juribus et pertinentiis sive sint domus sive terre culte vel inculte sive vinee
 et prata aut nemora clapi sive vivaria seu census sive homines prout inferiores
 specificabuntur, pretio CC (200) solidorum, rag. coron. de quibus mihi in integrum
 satisfecistis. Unde rementio ex carta scientia exceptioni non numerato mihi pretii.
 Hoc vero sunt quae in praesenti venditione tantum veniunt et debent duo medietates
 terrae in valle de Lagait, et una medietas iuxta iter de planis silva et XX sextariatos
 ad collam planae silva et 8 sextariatos ad radicem de Michaela, et 6 sextariatos ad Pa-
 dals, et una sextariata a la molliera de Laven et 5 ad pratum, junguier, et 11 ad collam
 del Well et 111 eminatæ ad clausum de Matarom, et 1 medietas al sere de Salpa,
 et 1 eminata al eros de Matarom, et unus ortus qui tangit ferragineos, Vincentii Raimaldi,
 et unus ortus ad domum Albatici et 1 faisseta a Lamendier, et vinea del Bleton et 111
 eminatæ terrae ad collam Meunae et duo domus de la calancea et domus cellarii et
 300 camera et torcular et 1 galina de servitio in vinea quam fecit G. Garneria, et le Devens
 H^o Lagari del conils et sus ages et 118 annales in domo Giliorum, H^o de domo de domo
 M^o de Pennis et 1 den. de Elion et 3 sol. de servitio in domibus caritarum et 12 den. in
 domo

domo in qua habitat iudex et fuerunt et duae domus quae sunt iuxta furnum qui ser-
 uant illi sol. et v. s. exteriore terrae de prato Junquien et ortus qui tangit ferragineus, v. in-
 centis Rainaldi quos habent in pignore Mre de Bellamonte pro LX (60) solidis, et domus
 Stephani Berneri quos servit illi solid. — Hoc omnia supradicta singula et universa
 tantum, et non alia promitto vobis dno episcopo supradicto et vestris successoribus ab omni
 eximente legitime defendere et salvare secundum, quod inferius exprimat. — Ad hoc
 nos Petrus de Planis prior Montis Rivi quia predictam, honorem, et castellaniam, pro eo quod
 sunt extra terminos nostrae domus et non sumus illas penes nos ausi retinere, lauda-
 mus et concedimus vobis per patrem nostrum episcopum Massiliensem predictum omnia supra-
 dicta et singula quae in hac venditione superius vobis a predicto R. Willhelmo patre
 nostro facta continentur, promittentes per stipulationem, per nos et per totum capitulum
 nostrum, ac conventum, dictae domus, cuius consensus, super hoc expressum requis-
 ivimus, nos dicta omnia et singula salvare et defendere legitime ab omni eximente
 in vestra manu et successorum vestrorum, et non in alia, ita quod si in parte aliqua
 vel in toto a vobis vel a vestris successoribus existeret fuerint, tunc, promittimus vobis
 et vestris successoribus in integrum, restituere ratione habita ad pretium, quod dictus
 R. Willhelmi a vobis recepit, ita quod si aliquid in a vobis vel a vestris successoribus in
 manu tamen vestra vel ipsorum legitime existeret nos restitueremus vobis seu ve-
 stris successoribus non secundum, quod valebit tunc illud existeret, sed secundum, rationem
 pretii suprascripti quo vobis fuit venditum dictus honor. Et hoc omnia promittimus
 vobis nos observaturis sub obligatione omnium, bonorum, nostrorum, scilicet bonorum,
 dictae domus. — Ad hoc nos Petrus de gratia episcopus supradictus donamus
 vobis P. priori predicto et toti domui Montis Rivi et vestris successoribus et concedimus
 quod omnia pecora vestra seu armenta vestra possint pasci et pascantur in locis tam
 incultis omnibus quamvis aliquo tempore extiterint forte culta in toto nostro tenemen-
 to de Meunca nostrae partis praesente et futuro. Concedentes insuper vobis et confir-
 mantis partes aliorum, pasuorum, quos usque hodie in territorio dicti castri habis-
 tis ex quacunque causa tam pro accepto quam pro relicto seu donatione ab aliquo
 vel ab aliquibus vobis facta, et partes pasuorum aliorum hominum, quos in posterum
 ex quacunque causa poteritis adipisci. — Propter hoc laudamus et confirmamus vo-
 bis donationem campi cuiusdam qui est infra terminos vestros, quem dedit vobis P. Rai-
 mundus

mandat, et hoc omnia sunt de preteritis seu prout preteritis honoris augmenti a prefato R.

Willelmo. — Actum, Massilie in curia episcopali, testis sunt ad hoc vocati et rogati
Fr. Hollandus, G. Hostagnus, W. Raimi. P. Andreas, J. van, B. aut amos, B. de Moravia. Fr.
P. constans, W. Giraud Lambertes canonici, et ego P. de Maschone publicus notarius
Massiliensis qui hoc scripsi et de his copis signa dictis presit et huius cartae suum, sigillum
apponi. — f. 11. —

f. 3 os. 1819. — Carta de molendino et de costa orphanella et de campo dels luv ers et
de pasais de Menna, quod dedit Hostagnus Dalmatius — 1219, 3^e nonas ^{5^o juli.} Julii. — f. 6.

In nomine Domini. Anno MCCXXIIII. (1219) 3^e nonas Julii (5° Julii). Notum sit omnibus
hominibus presentibus et futuris quod ego Hostagnus Dalmatius Montis Rivi maritimus
in mea bona memoria talam facio divisionem de rebus meis coram Petro priore quondam
Domus cum licentia et voluntate ejus: In primis de eo et B. de M. et domini Montis Rivi
et habitatoribus ejusdem, reliquis et dono molendinum meum, quod est juxta Gogellum
et arbores et virdianum, cum toto tenemento quod emi de W. de signa et Gogellum
de signa, et costam orphanellam, in heremis et in cultis cum tota tenemento, etiam
-jam, dels luv ers sicut dividitur a campo Petri Verdachi in heremis et in cultis cum
toto tenemento, et fontem, quam habeo vel habere debet eo in pasais de Menna et
possint ibi pasceri omnia animalia et pecora eorum, in perpetuum. — Operibus
M. de Menna relinquo centum solidos quos B. catholice quondam, uxor mea persolvat
quando operarii operabuntur in predicto opere infra duos annos singulis annis
quinguentos solidos, et ecclesie S. Lazarus 5 solidos, et capellano 5 solidos, De deb-
ita quod mihi debet et Fulco de Menna moriantur centum solidi Raimundenses
et alius persolvat in pace. Ecclesia S. Simonis dimittit 1 (50) solidos quos mihi
debet. Beatrice dimittit mille solidos super appare quod dimisi prout, et domum
de Brindia et medietatem molendini quod emi de W. de signa quod est al Pontellay
et omnia hyperlectilia camera sua. Ecclesia de Filsac donat 1° centum solidos de
terra quam habeo juxta eandem ecclesiam cum cognatis meis pro injuria quam
obini feci ei, de amand de Filsac relinquo et bonis caritarum quos habet in
la hoca jubeo reddi unam annuatim, de annuatim et jubeo reddi Bertrando Castol 8
sisterios annuatim. — Hoc autem, omnia volo valere in perpetuum, jure testamenti
et si non.

et si non valent jura testamenti, valeant jura divisionis vel supremæ voluntatis. Omnia autem illa quæ in priori testamento, quod antea fecerant, a Meuna, contraria sunt huic testamento penitus irrita esse volo et omni robore firmitatis careere. Acta sunt hæc in ripa ultra quæ appellum in opposita parte molendini Montis Rivi, et ad majorem firmitatem, Rostagnus Dalmatius tactis sanctis Evangelii juravit se nihil mutaturum in hoc testamento de costero. Juravit et Beatrix quondam uxor ejus tactis sanctis Evangelii se observaturam omnia quæ in hoc testamento scripta sunt, coram istis testibus Petro priore, W^o procuratore, Stephano sacerdote de Meuna, W^o constantio converso, Bernardo muratore, Gile Veadache, Berthando castel, Ugone Chaberto clerico presentibus istis mulieribus Laurina, Dulcinea, Costellina. Item, notandum, quod quando Rostagnus Dalmatius intra- vit in domum, Montis Rivi, Beatrix quondam uxor ejus promisit Petro priori et duobus de tenentibus qui secum venerant ad ripam, G. apelli Petro Wilhelmo (sibi) et Berthando, si quis inquietaret domum, Montis Rivi pro Rostagno Dalmatius quæ- rimoniæ, faciens de illo pro aliqua injuria sibi facta ab eo, se emendaturum, illam injuriam, et defendere et custodire predictam domum, ab omni damno et gravamine, et hoc ad majorem confirmationem, tactis sanctis Evangelii juravit et insuper istos suggestiones dedit Geraldum, de Meuna, Raimundum, Dalmat, Gasfredum, Raimarum, Martinum, Fabrum, Petrum, Joannem, W. de Vallb. illa qui hoc. Denique tactis sanctis Evangelii juraverunt. — f. 6.

1219. — Carta donationis omnium, quæ habet at infra terminos Montis Rivi Berthandus de Signa. — D. Petrus de Planis priori — 1219, 13° kal. Aug. — f. 33.

In nomine Domini. Anno M^o CCX^o VIII° (1219) 13° kal. augusti (20° julii). Notum sit omnibus hominibus tam presentibus quam futuris quod ego B. de Signa dono et reddo Deo et B^o M^o et domui Montis Rivi meipsum pro donato et dono ipsi domui cum voluntate et assensu fratrum meorum, scilicet Aicardi de Noulis et Bermundi et W^o de Noulis, omnes terras et alias possessiones quæ sunt infra terminos ipsius domus ad me pertinentes, et demandum^{and un} terre W. Martini et Rostagni Dalmatii et omne jus meum et fratrum meorum, quod habet amicus in ipsa terra: et propterea omne demandum, quod in cultis vel in incultis infra terminos

dicta domus existentibus ad me et ad fratres meos pertinentibus dicta domus
 dono, et quod illud auctoritate mea dicta domus facere possit, et ut sciendum quod
 in rebus aliis quae non sunt infra terminos dictae domus: constituo matrem meam, Dom-
 inam, ut habeat eas res et possideat toto tempore vite meae, ita quod non possit inde
 aliquid alienare, fratres vero meos Dominos in dictis rebus extra terminos dictae domus
 positis heredes constituo, et si pro debitis vel pro iurisdictionibus seu expensis vel aliquibus
 demandis pro me et occasione mea fieri et dictae domus questus vel quatuordecim aliquos
 dicti fratres mei pro me se parare debent et defendere dictam domum. Terra vero
 praedicta infra terminos dictae domus posita sunt in his locis videlicet una cetera
 prius in cancellis sicut partiter territorium ipsius domus Montis Rivi et de digna
 super viciis, et in Terracolis et cisteriatis ad me et ad fratres meos pertinentibus pro-
 terea dono per me in perpetuum, animalibus dictae domus in omnibus meis
 iuribus et fratribus meorum, scilicet in toto territorio de Naulis et de Signa sine
 omni pasuo et pratio. Solo tamen omnes res meas praedictas tenere et possi-
 dere per annum integrum. Permittam tamen si fratres mei praedicti forte me
 defenderent dictam domum pro me ut supra dictum est, ego ipsi et pro om-
 ni omnibus meis rebus et iuribus praedictis me et ipsi eam domum defendere et ju-
 vare; Et ad maiorem confirmacionem, omnia supradicta singula et universa observare
 et tenere firma praedicti fratres scilicet Ricardus et Bermonius et M^{us} de Naulis super sanc-
 ta dei Evangelia corporaliter iuraverunt. Acta sunt haec apud dictam domum Montis
 Rivi in prato sub noveria coram D^{no} Stephano Tholonsi episcopo et coram istis
 testibus S. Peto priore dictae domus, canonico, R. de Correns, P. Michelo sacista, Pontio
 Michael, M^o de Carassia, fratre Pontio Constantio. Ego vero magister M^{us} Arcarius nota-
 rius publicus dictae superioris scriptae in cartulario Dⁿⁱ Stephani Tholonsis episcopi scrip-
 ta inveni et mandato ipsius in hac carta scripsi et sigillum suum apponi. f. 33.

1219. — Carta concessionis cuiusdam terre infra terminos Montis Rivi quam
 fecerat Gaufridus de Signa et Maria uxor Baumatorum 1219, 13° Kal. Junii. f. 36.
 In nomine Dⁿⁱ I^{esu} Christi. Anno MCCXIX. (1219) 13° Kal. Junii (20° Maii). Nos
 quidem Gaufridus de Signa et ego Maria uxor Baumatorum filii quondam Hugonis
 de Signa, bona fide et sine omni dolo laudamus, concedimus et investimus in perpetuum
 tibi

tibi fr. Pontio constantio recipienti pro domo Montis Rivi donationem cuiusdam terre quae est infra terminos domus dictae, quam terram dictus Hugo pater noster eidem domini contulit jam est dudum, ipsamque donationem promittentes per stipulationem tibi fratri Pontio constantio nomine dictae domus recipienti nos salutatores et defensores pro viribus et de jure ab omni persona et personis ibi aliquid convincentibus seu contradicentibus, et contra non venturos ullo modo vel tempore dictis vel factis per nos vel per aliquam, interpositam, personam; Donantes et concedentes atque desamparantes ex nostra mera liberalitate tibi fratri Pontio prescripto recipienti pro dicta domo et pro utilitate ejusdem, omne jus et omnes, rationes, et actiones, et petitiones, et demandum, si quid vel quae si vel si quid habemus vel habere debemus seu visum habere usque hodie occasione seu ratione dictae donationis infra terminos domus superius memoratae in hac omnis et in cultis, et facimus inde tibi pro dicta domo recipienti et ipsi domini finem perpetuum, et pactum, de non petendo, et perpetuum, refutationem; Renuntiantes ex certa scientia omni juri scripto vel non scripto, divino et humano, civili et p^{ro}torio per quod adversus praedicta vel aliquid praedictorum possemus venire: Et usque ego Maria praedicta tactis Dei Evangeliiis corporaliter juro praedicta omnia me in perpetuum, inviolabiliter servaturam, et scio in veritate me habuisse et recepisse a te fratre Pontio supradicto. XX solidos reg. coron. pro laudum^{inim?} donationis praescriptae, in quibus renuntio exceptioni non numeratae mihi pecunia. Ad hoc ego laudatam meum praedictae D^{omi}nae Mariae laudo et confirmo et investio tibi fratri Pontio memorato recipienti pro utilitate domus jam dictae praedicta omnia singula et universa. Actum, prope Massiliam in orto illorum de Conchis in praesentia et testimonio Petri Rothlandi fabri, magistri Willhelmi medici, Martelli, Gaufredi de Revesto, Mandati, Martini, Rothlandi et mei Petri de Mascone publici notarii Massiliensis qui hoc scripsi munito utriusque partis. -

f. 36. -

1220, Mense septembris. - Carta concessionis, laudationis et confirmationis omnium possessionum contumiae Montis Rivi, factae per Raimundum, Berengarium, et comitem Provinciae Salvagardiae et exemptio omnis pedagii etc.

Vide superius in privilegiis fage. 12 - 138 de Jos. caput. -

1220. — Carta compositionis inter Dominum Montis Rivi et filios Hugonis de Valle Bella, de pasqueriis de Meruna — 1220, nonis Apr. — f. 7. —

Notum, ut omnibus presentibus et futuris quod contraxerunt et erant inter fratres Domus Montis Rivi s. p. Pontium, Constantium, agentem, pro eadem domo et ceteros fratres ex una parte, et Pontium, et Ugum, et B. filios Hugonis de Valle Bella et Millem Gili, et Petrum, Joannem, et Ugum, Gili filios Gili ex alia parte. Dicebant namque predicti fratres Domus Montis Rivi quod Ugo de Valle Bella dederat olim, pro salute anime sue libere et absolute Domini Montis Rivi et habitatoribus ejusdem Domus presentibus et futuris in manum Joannis Laufferii concessi pro eadem domo recipienti partem illam, quam habebat in pasqueriis de Meruna ut possint ibi pasceri omnia animalia et pacora sua libere et sine alius iniquitatione. Et contra dicebant predicti filii Gili et predicti filii Hugonis de Valle Bella negabant predictam Ugum, de Valle Bella predictam donationem fecisse. Unde, vero versata in contraversia, sic et sequita per amicum priorem Maurone et Bertrandi Albani et Petri Raimundi et Bertrandi Salomus et Bernardi Medatensis, quos sibi predicti prior Maurone associavit. Preceperunt itaque utrique parti quatuordecim se supponerent mandato predictorum iudicum, et in preteritis sacrosanctis Evangelis iuraverunt firmum habere in perpetuum mandamentum eorum, et nunquam aliqua occasione vel subtilitate juris scriptum ab eis scriptum contravenire. Auditis igitur et pertractatis diligenter comitis utriusque partis, auditis et probationibus fratrum Montis Rivi quam fecerunt per hos testes idones, scilicet per Petrum, Joannem, Canonicum, Bernacé qui predictum Ugum, de Valle Bella promittentem et coram ipsa testamentum suum disposuit, cuius et testimonio utraque pars promissit se assensum, et per Joannem Laufferium concessum Montis Rivi qui ambobus testibus sacrosanctis Evangelis iuraverunt predictam donationem, sue partis pasqueriarum, factam ab Hugone de Valle Bella pro parte Montis Rivi, iudices tale mandamentum dederunt. Mandaverunt siquidem quatuordecim Domus Montis Rivi habere et possidere in pace et sine alius iniquitatione in perpetuum. Pro predicta parte pasqueriarum. Quia vero alia pars redemerat predictam partem pasqueriarum olim figuratam, mandaverunt iudices quatuordecim fratres Montis Rivi perolvere et si viderent alius. Et mandaverunt quod utroque pars in perpetuum esset contenta predicta mandamento. Actum est hoc in castro de Meruna super terrarum filium Geraldum de Meruna

Memoria Anno MCCXX (1220) nominis Aprilis (5 Aprilis) coram istis testibus & vocatis etrogantibus Peire Verdache, Gili Verdache, Taysse Garmara, Raimon Leissaire, Vincens Levens, Mr de Beaumont, Bertr. Muraire, Andrieu Muraire, Pierre Barri, Bertr. Castol, Pierre Blangt, Martin Fabre, Johan Berron, Bartholo. d'Arco, Petrus Joan, et coram istis conversis: M^r constant et Petro Berdier. — (de redit de lapage et en blanc). — f. 7. —

1222

p. 305. 1221. — Carta compositionis inter Domum, Montis Rivi et Alas axim, filiam, Lamberti de parte pasquerii de Mauna — 1221, ¹²²² XI° Kal. martii. — (19° feb.) — f. 6. —

Anno MCCXXI (1221) Idus. 9° XI° Kal. martii. Notum, et presentibus et futuris. Quod controversia erat inter Alas axim, filiam, quendam, Lamberti Coramet & iraudum, quella maritus ejus ex una parte, et p. Pontius Constantium, agentem, nomine Domus Montis Rivi ex alia parte coram Petro Raimundo et Petro Verdache tunc consulis Maunee arbitris electis ab utraque parte. Petebat utique idem, predicta Alas axis et maritus ejus proceritatis pro ea parte, illius predicti pasquerii de Mauna quam olim pater suus et pater dederant domui Montis Rivi, quod ad se paternam successionem pertineret & debet. Et contra pater Pontius respondit et ait quod et probat et quod nec ipsa Alas axis nec maritus ejus habebant aliquam portionem, vel aliquod jus in predicta parte dicti pasquerii; sed quocumque fuisset et controversia tandem, placuit partibus quod de omnibus predictis se supponerent mandato dictorum arbitrorum, qui visis et auditis et diligenter inspectis utriusque partis rationibus, voluntate et proscientia utriusque partis tunc dederunt mandatum. Mandaverunt tamen, ut predicta Alas axis et maritus ejus predicti solvant donent et remittant si quis jus habet vel habere debet vel possunt vel habere visi sunt in predicta parte pasquerii, et quod jurent super sancta Dei Evangelia se nunquam, venturos contra predictum mandatum, sive mandatum. Quia omnia predicta Alas axis et maritus ejus predicti tactis sanctis Evangelis juraverunt semper rata et firma et inconvulsa habere. Remittentes omni juri scripto vel non scripto generali et speciali per quod possent contravenire vel infringere vel revocare aliquid de predictis. Item, mandaverunt quod Pontius Constantius de predictis 4 solidos regales eorum, et ita sit pax et finis inter eos de omnibus supradictis. Actum et hoc in castro de Mauna in Ecclesia ^{Sancti} Michaelis coram istis testibus rogatis et vocatis Petro de Signa et Gili Verdache et Mr Gile, Raimundo Salmas, Rostagno Salmas, Gualfido Garmara, Petro Agiles, Bertrando Castol, Mr Salmas, Mr Bertrando. — f. 6. —

1221. — Carta Donationis pasquerii in territorio de signa quam fecit
Bertrandus Segui — D. Petro de Planis Priori — 1221, 6° Decembris. (10 oct.) — f. 31.

In nomine Domini MCLXXI (1221) 6° Decembris, Indict. 19^a presentibus clereis et fratribus quod nos Bertrandus Segui et Agilina eius uxor non accepta neque coacta damus et concedimus et confirmamus vobis D. Petro^{re} Priori de Monte Rivo recipienti pro vobis et pro aliis suis presentibus et futuris et nomine ipsius domus de Monte Rivo presentibus et futuris, fratres Pontio Constantio, domum illius pasquerii in territorio de signa, quod quondam antecessores nostri dicuntur donasse et concessisse domui de Monte Rivo, totum illud, inquam, sive datus vobis seu predictae domui fuerit olim sive non, et quicquid nos iuris aut rationis in illo pasquerio habemus vel habere debemus, vel videri sumus habere nomine successoris seu legationis aut hereditario iure vel alio quocumque modo absque omni dolo et ingenio bona fide et sine omni retentione nunc et in perpetuum, irrevocabiliter pro redemptione animarum nostrarum et parentum nostrorum, donamus donatione simplici inter vivos et concedimus Deo et B. M. de Monte Rivo et fratribus ibidem degentibus p. 306 presentibus et futuris, et vobis D. Petro Priori ipsius domus et fratri Pontio Constantio recipientibus pro vobis et pro aliis suis et fratribus et nomine dictae domus: Promittentes stipulatorie nos nunquam contra easdem per nos vel per interpositos, personamullo tempore sive loco, et in quo iure scripto vel non scripto, divino vel humano competentem nobis vel competitori aut consuetudine generali vel speciali, tacita vel expressa, seu aliqua occasione aut exceptio- ne coherenti rei vel personae posuerimus contra predicta venire vel aliquid predictorum infringere aut revocare; his omnibus et singulis insimul et distributive acceptis penitus et ex certa scientia renuntiavimus: Et ego Agilina predicta his omnibus certiorata a nullo siquidem circumvento in hoc nec decepta neque coacta renuntio iuri ypot. et legiti- lia de fundo dotali et ^{comp?} totum iuri dotali et successoris et ex lib. et pro quibus et ^{comp?} quibus possunt iurari et coram a moribus mulieres. Ad maiorem vero firmitatem, et incommuta- bilitatem omnium predictorum et singulorum, utique scilicet Bertrandus et Agilina pre- dicti de nostro beneficio et actis Dei in angelis a nobis corporaliter iuravimus predicta om- nia et singula illibata attendere et complere et contra predicta seu aliquid de predictis non venire aliquo tempore sive loco per nos neque per intermediam personam, nec aliquo impedimento, seu machinationem contra predicta preestabimus nec faciemus preestari seu fieri nos vel nostros, sed omnia et singula illibata et incommuta observabimus nos et nostros

nostri sicut superius est taxatum. Actum in castro de Signa delis Barrairemas ante domum ipsius
 legum predicta. Testes vacati et rogati Ricardus de Signa miles, Pontius Fornarius, Joannes
 Fornarius, Bonus parr, Mr Agirilla, M^r corbal, Arnulfus, et ego magister Bertrandus Fossiglon
 publicus notarius Massiliensis qui in mandato partium, hoc scripsi et signavi meo signo. -
 Fuit autem de voluntate partium, ut ad majorem constantiam, predictorum, processu carta
 cum bulla plumbea Dni Petri Dei gratia Massiliensis episcopi bullaretur. - f. 31. -

1221. - Carta Donationis pasquerie territorii de Signa et de Noulis quam
 fecerant Gaufridus et Raimundus de Signa fratres - 1221, 12° kal. jan. (21 dec.). - f. 31.

Anno d. M^cXXI (1221) Id^o et 9° 12° kal. Januarii. Nos cum sit omnibus hominibus
 tam presentibus quam futuris quod nos Gaufridus et Raimundus de Signa fratres non exacti
 nec decepti nec in aliquo circumventi de bona nostra voluntate donamus et concedimus
 et auctoramus in perpetuum, Deo et domini ^{p. 11 de de} Monte Rivo et Dno Petro priori dictae domus et
 omnibus monachis et fratribus illi Deo servientibus presentibus et futuris et vobis
 Dno Hyphono Tholonensi episcopo et tibi Pontio constantio fratri dictae domus recipientibus
 nomine dictae domus, pasquerie sive pasqueria in toto territorio nostro de Noulis ^{id} quantum
 - cumque protenditur et toto territorio nostro de Signa quantumcumque protenditur et in terri-
 - toriis omnibus terrarum, nosstrarum, signas, presentibus decimo, posterius videlicet: et
 haec pasqueria concedimus omnibus gregibus et armentis et ceteris omnibus animalibus
 sive bestis dictae domus de Monte Rivo, ita quod nos fratres dictae domus vel pastores vel alii
 homines dictae domus de Monte Rivo possint animalia omnia dictae domus de Monte Rivo sive
 bestias et omnia animalia et pecora pastorum, suorum, pascere et adagare et facere
 omnia alia quaecumque erunt necessaria vel oportuna ad usum vel oportunitatem dic-
 - torum animalium dictae domus de Monte Rivo vel pastorum suorum in omnibus dictis
 territoriis et per omnia dicta territoria sine omni exactioe vel mercede vel servitio
 vel demanda a dicta domo de Monte Rivo exigenda vel postulando per dictos fratres de
 Signa vel per nos; Et promittimus nos Gaufridus et Raimundus de Signa fratres quod
 non faciemus deventum, vel hanc, aliquod ullo loco vel aliquo tempore per dicta
 p. 307. territoria circa animalia vel contra animalia vel bestias dictae domus de Monte
 Rivo vel pastores vel alios homines dictae domus, nisi illud sciamus, bannum vel de-
 - ventum, quod faciemus nos Gaufridus et Raimundus de Signa fratres, circa homines
prohibet

nostros de Noulas. v. d. animalia eorum, in territorio de Noulas, v. el circos^{hominis} nostros pro-
 prios homines de signa v. el animalia eorum, in territorio de signa. Hanc autem
 donationem, sive concessionem, recognoscimus et fatemur vobis D^{no} Stephano tholonensi
 Episcopo et tibi Pontio constantis nos facere pro redemptione animarum nostrarum
 et predecessorum nostrorum, et pro quingentis solidis regalibus coronatis, quos confi-
 tamur recepisse a vobis D^{no} Stephano tholonensi Episcopo pro accepto dicti pasquerii
 numerante et tradente nobis dictos quingentos solidos nomine dictae domus de Monte
 Rivo, in qua confitis donationem, dictorum quingentorum solidorum, pro quibus quin-
 gentis solidis remittimus exceptioni non numeratos pecuniam et promissiones
 nos Gaufridus et Raimundus de signa fratres vobis D^{no} Stephano tholonensi Episcopo et
 tibi fratri Pontio constantis nos de cetero nullum, damnum, vel gravamen, vel injuriam
 facere vel inferre domui dictae de Monte Rivo vel sustinere quod nostri homines faciant.
 Et propterea promittimus dictam promissionem, et dictam donationem, et concessionem
 dicti pasquerii et pasqueriorum, ratam, et firmam, habere et tenere per nos et nostros
 successores et nostros homines; et si aliquo loco vel tempore contra predictam donati-
 onem, pasqueriorum, venierimus vel in alium, aliquid vel gravamen dictae domui de
 Monte Rivo in peius omni propius faceremus vel fieri a nostris hominibus pateremur
 vel sustineremus promittimus vobis D^{no} Stephano tholonensi Episcopo nomine personae
 quingentos solidos reg. coron. quos ^{quod?} nos D^{no} Stephano tholonensi Episcopo v. el monachi
 v. el fratres dictae domus possitis a nobis exigere et nos auctoritate propria pignora-
 re. Et pro dicta poena extiterunt fidei iutores pro Gaufrido de signa et Raimundo fratribus dicti
 D^{no} Stephano tholonensi Episcopo recipientibus pro re et nomine dictae domus, Guido filius
 Amelii de Fois et Berengarius filius Raimundi de garde quilibet et in solidum sub obli-
 gatione omnium bonorum suorum, renunciantes Episcopo D. Adriani et novae constitu-
 tioni et dilationi XX dierum, et quadrimestris indulgentiis et juri quod dicit principaliter
 debitorum, primo esse conveniendum; concedentes quod dictus D^{ns} Stephanus tholonensi
 Episcopus et fratres dictae domus possint eos pignora auctoritate propria. Propterea
 promittimus nos Gaufridus et Raimundus de signa nos affecturos vobis D^{no} Stephano
 tholonensi Episcopo et tibi Pontio constantis recipientibus nomine dictae domus de Monte
 Rivo quod nostrae sorores D^{na} Maria et Elga et mater nostra Garsenda et D^{na} Albas
 et comitissa Garsenda de signa laudabunt et concedent et confirmabunt omnia supradicta
 singulis.

singula et universa et cuncta ab omni juri eis competentem et competitorem et facere
 jurari ab hominibus nostris dictam, donationem, pignus, et pactum, propterea et de facto
 quod si avere vel animalia dictae domus de Monte Rivo dederint damnum, vel fecerint
 talia quod de anno non teneatur dicta domus de Monte Rivo necque animalia vel
 homines vel pastores dictae domus. De damno vero vel talia debent se supponere dicta
 domus de Monte Rivo et G. aufridus et Raimundus de Signa cognitionem duorum, arbitrorum,
 alterius electi per domum de Monte Rivo, et alterius electi per G. et R. de Signa, et
 illorum arbitrio debet et stari super talia vel damno. Et haec omnia supra scripta sin-
 gula et universa recte et firma et inconvulsa habere et tenere in perpetuum, per nos
 et per nostros successores et per nostros homines et nullo tempore contravenire vel
 infringere vel revocare aliquid de praedictis promittimus nos G. aufridus et Raimundus
 de Signa patres, Revenientes ex certa scientia tam certa de facto quam instructi
 de jure a jurisperitis super praedictis omnibus omni juri scripto et non scripto, leg-
 ali et canonico, generali et speciali et omni domum, auxilio nobis competente et
 competitivo, et ad majorem cautelam, omnia supra scripta singula et universa
 f. 30. attendere et observare et fideliter adimplere, tactis sacrosanctis Evangelis, nos
 G. aufridus et Raimundus de Signa juramentis, sicut melius potest dici vel intelligi
 et scribi vel excogitari ad utilitatem dictae domus de Monte Rivo. Acta sunt haec
 apud castrem, G. arda in ecclesia beatae coram istis testibus rogatis et vocatis Hugone de
 Ganda, Ugone catara, M^o de Valbella, Berengario Americo, Berengario M^o Tabento, M^o
 Bernardo, Berengario filio Raimundi de Ganda, Ro. Boero, Pe. Raimundo jurisperito,
 Guido filio Amelii de Fouis, R. Tholomensi proposito, Hugone Ricaro et meo M^o Raimun-
 do jurisperito qui omnibus supra scriptis interfui et mandato et voluntate utriusque par-
 tis hanc cartam dictavi et sigillis dicti dⁿⁱ Stephani Tholomensis grisei roboravi. f. 31.

1221. — Carta compositionis quarundam terrarum apud canonicos inter dom-
 um Montis Rivi et Amelios de Signa — 1221, 10to Kal. dec. (29th Nov.). — f. 13.

Anno MCCXXI (1221) die 19to Kal. dec. (13th Nov.), Notum sit presentibus et futu-
 ris quod controversia vertebatur inter Mirachan, et filios G^us P. Amelium, et M. Amelium
 et R. Amelium, et Ricardum Amelium, quos habuit ex Ugone Amelio et M. Higrella ex
 una parte, et Pontium, Constantium, agentem, nomine domus Montis Rivi ex alia parte,
 coram

coram, Rainiero Bernardo et Bernardo Bocherio arbitris electis ab utraque parte
 qui associaverunt sibi in hoc negotio Hugonem de Podio legistam, qui hanc cartam
 dictavit. — Petebat nigrum en, prodicta Miracula et filii eius et M^o de Azivella feudum
 quarundam terrarum, quae sunt in concavillis et in Focimonia dicentes eas ad se debe-
 re pertinere, quod Pontius Constantius negabat. Item petebant ad dicto Pontio XX solidos
 de prebendis quarundam terrarum, quae sunt in dictis territoriis q. fuerunt emptae ab Hugone
 Amelio et coheredibus suis. Item petebat aut 14 oves et 14 capras dicentes quod M^o
 Mauricellus conversus Montis Rivi promiserat eis quod teneret eas saltim a M^o de
 Signa, et quia M^o de Signa coeperat eas petebant eas ad dicto Pontio. Et contra Pontius
 constantius negabat quod M^o Mauricellus nunquam prodictam promissionem fecerat.
 Sed quocumque fuisset controversia tandem placuit partibus quod de omnibus prodictis
 se subponerent mandamento dictorum arbitrorum, qui visis et auditis et diligenter
 inspectis utriusque partis rationibus voluntate et providentia utriusque partis tale de-
 duxerunt mandamentum. Mandaverunt nigrum, quod prodicta Miracula et filii eius et M^o
 Azivella soli aut donec et remittant si quod ius habent vel habere debent vel possunt et
 habere videntur in prodictis territoriis et in parte territoriorum, et omne demandum quod
 faciunt vel facere poterant de prodictis ^{villis} villis et capris quas ut dixerant coeperat
 M^o de Signa, et quod omnes jurent super sancta Dei Evangelia se nunquam venturos
 contra prodictum mandamentum, sive mandamenta. Quae omnia prodicta Miracula et
 filii eius prodicti et M^o Azivella tactis sanctis Evangelii juraverunt se implere rata et
 firma et inconvulsa habere, remittentes omni iuri generali et speciali per quod pos-
 sent contra venire vel infringere vel revocare aliquid de prodictis. Item mandaverunt
 quod Pontius Constantius det prodictis 30 solidos et ita alijuxta et finis inter eos de omni-
 bus supradictis petitionibus. Et ad maiorem cautelam voluerunt partes quod dictum man-
 damentum sive mandamenta scriptum vel scripta munirentur sigillo Dni Willelmi
 de Signa, et in continente fuerunt soluti prodictis 30 solidi. Actum est hoc in ecclesia beati
 Joannis ante Castellam de Signa coram istis testibus rogatis et vocatis Dno M^o de Signa,
 Jacome Hugone Bandi, R. fabro, P. de Brinola, Bertrando, et de solariis et pluribus aliis.

+ 33 -

p. 309. 1231. — Carta Donationis pasquerii quam fecit Guillelmus de Signa in toto tene-
 mento de Signa — 1227, 2° Idus nov. — (12 nov.) — D. Peho de Planis. —

+ 37 -

Anno MCCXXI (1221) Indict. 9^a 2^a Idus nov. - (12 nov.). Notum sit omnibus ad pres-
entibus et futuris quod W^{us} de signa filius quondam Wⁱ de signa lo Blanc non regis
non coactus nec in aliquo circumventus bonafide et sine dolo et omni fraude remota
donavit et concessit pro redemptione anime sue et animarum parentum, maris
Dco et BERN^e domus Montis Rivi et Petro priori dictae domus recipienti pro se et
pro monachis et fratribus dictae domus presentibus et futuris pasquernum in toto territo-
rio sive tenemento castri de signa omnibus animalibus et personis dictae domus
et pastorum, liberum et quietum et francum sine omni exactione, et quod dicta anima-
lia dictae domus et pastorum possint passere in perpetuum et omni tempore in dicto terri-
torio seu tenemento et jacere et ibi et edire et degnare et fenumare, et quod dicti
habitatores dictae domus possint facere in dicto territorio seu tenemento ramos arborum
incidere et arbusta ad opus dictorum animalium pascentium, et facere quicquid aliud
voluerint ad utilitatem et proficuum dictorum animalium, et pasqueri dicti sine dan-
-ando aliquo vel violentia dictae domus faciendo a dicto W^o de signa vel ab hominibus
suis. Verumtamen si tempore glandiarum animalia hominum dicti Guillelmi de signa
arceantur a pastura glandiarum tunc demum, et animalia dictae domus possint arce-
a pastura glandiarum alias vero minime. Proterea dictas W^{us} de signa laudavit et
concessit et confirmavit omnes donationes et emptiones quas dictus pater ejus quon-
dam W^{us} de signa et homines ejus et ipse W^{us} de signa donator et homines suscep-
rant dictae domui ante hanc donationem, et promisit dictus W^{us} de signa dicto P. priori
recipienti pro se et pro monachis et fratribus dictae domus salvere et defendere suis expensis
in causa et extra causam dictam pasquernum dictae domui a quolibet et iniquitante,
et promisit dictus W^{us} de signa quod ipse non faciat nec faciat, nec dixit nec dicit quo-
-minus predicta donatio in sua maneat firmitate, vel revocari vel infringi possit in
parte vel in totum, et confessus est W^{us} de signa dictis pastorum, ^{pastorum} rectis, quondam, pater
supradictam donationem dictae domui dnm. rivet at. Hanc autem donationem ratam
et firmam et inconvictam habere et tenere per se et per suos et per omnes homines
suis, et nunquam aliquo tempore contravenire dictis W^{us} de signa promisit, et si aliqua
juris vel facti subtilitate puta ratione ingratitudinis vel aliqua alia contraria
predictam donationem vel ejus partem venire possit, illi ex certa scientia renunti-
-avit, si ejus scriptum vel non scriptum, legale vel canonice, generale vel speciale
et omni

et omni domum auxilio libi competenti vel competituro, et dilationi eo dicunt. —
 Propterea promisit dictus M^{us} de Signa dicto priori salvare et defendere bona fide
 omnia bona dictae domus ab omnibus hominibus suis et ab hominibus districtus ejus,
 et si aliquando aliquid de bonis dictae domus abstat erint vel perstruxerint homines sui
 vel homines districtus ejus vel violentiam fecerint et quam citius iusta querimonia de
 hominibus suis vel de hominibus districtus sui ad aures suas pervenerint, promisit male-
 factores, vel malefactores compellere ad condignam satisfactionem, vel restitutionem, vel
 eum, vel eos ejicere de terra sua donec de malefactis satisfacerint vel fecerint voluntate
 prioris dictae domus: Et promisit dictus M^{us} de Signa se effecturum, quod M^{ra} Cibiud a
 uxore ejus laudabit et concedat dictam donationem, priori dictae domus: Et ad majorem
 cautelam, omnia supradicta singula et universa M^{us} de Signa dictus et Gaufridus de
 Solenis et Hugo de Pudas juraverunt super sancta Dei Evangelia attendere et fideliter
 adimplere, et confessus fuit dictus M^{us} de Signa se habuisse et recipisse de elemosinis
 dictae domus pro praedicta donatione unum librum, valentem C (100) solidi: et reg. coron.
 p. 310 et E (100) solidi dictae monete: Rationantes dictus M^{us} de Signa exceptioni non inme-
 ritae pecunie et rei non tradidit, et voluit et mandavit dictus M^{us} de Signa quod
 Dominus Stephanus Tholonensis episcopus huic instrumento sigillum, suum apponat et
 poni faciat, et tantum concessit firmitatem, sigillo dicti Dⁿⁱ Stephani Tholonensis epis-
 copi dictus M^{us} de Signa contraire et nos quantum, possit habere sigillum Dⁿⁱ Comitis
 Provinciae vel sigillum, suae diocesis antiq^{ue} ipsi vel mi. contra praedicta aliquid de
 praedictis tenere verum praesumeret. Item dictus M^{us} de Signa voluit et mandavit
 illud instrumentum sigillo suo muniri. Acta sunt haec in prato quod est inter cellas
 monachorum, dictae domus Montis Rivi in praesentia dicti Dⁿⁱ Stephani Tholonensis
 episcopi coram istis testibus rogatis et vocatis scilicet Guillelmo Giraldo, Pontio
 Michael, M^o de la Terrassa, Andelcato, M^o Aiazant, M^o Bertrando, Bertrando mo-
 nachis domus dictae Montis Rivi, Pontio constantio patre dictae domus, Hugone Banda
 R. Sartet, Pe de Plasans, Bertrando Naga, M^o Banda, P^o Bermeria, R. Boeco
 Arrelatensi canonico, Et me magistro M^o secundo Aracum notario publico qui man-
 dato et voluntate dicti M^o de Signa et dicti P. prioris dictae domus hunc cartam
 scripsit et hoc modo signavit. —

1281. — Carta Donationis partis pasquerii in territorio de Signa et castri
veteris, quam fecerunt Maiorgas et Helena uxor ejus. — 1221 6° dⁿⁱ oct^o (10 oct). — f. 37.

Anno MCCXXI (1221) 6° dⁿⁱ oct^o (10 oct). Indict. 9^a. Prosentit us cluceat et futuris
quod nos Maiorgas et Helena ejus uxor non decepta nec coacta, et Bertrandus
eorum filius per nos et per omnes heredes nostros et successores pro tunc intuitu pietatis
et pro redemptione animarum, nostrarum, et parentum, nostrorum, quam pro comen-
cio temporali, damus, cedimus et finimus in perpetuum, et irrevocabiliter bona
fide et sine omni dolo et ingenio de eo et Bertrando de Monte Rivo et conventui ejus de
domibus et vobis dⁿⁱ Petre prior ejusdem domus et fratru Pontis Constantis recipienti-
bus pro vobis et pro toto conventu prefate domus et nomine ipsius domus, totum
jus et rationem, nominis pascuis et pasquerii quod et quia habemus vel habere
debemus vel visum habere in pascuis et pasqueriis partis nostre pro indiviso
totius territorii de Signa. si aliquod habemus ibi jus vel debemus percipere vel
habere qualibet occasione seu quolibet jure successorio vel hereditario vel lega-
tario vel alio quocumque modo, totum vobis damus, remittimus et finimus. ut ani-
malia vestra tam pecudes quam jumenta et quolibet vestra animalia et pas-
torum, seu custodum, pecorum, vestrorum, possint ibi pascere et morari. et omnia fa-
cere quae ad pasquerium pertinent si expectant libere et absolute et sine
aliquo usatico seu censu vel excentio aliquo tempore occasione hujus pasque-
rii vel ejus pertinentium, nobis seu successoribus nostris dando. —

Eodem modo et eodem tenore damus et concedimus nos habet predicti Maiorgas
Helena et Bertrandus Bertrando de Monte Rivo et dⁿⁱ et fratribus ibidem regentibus
prosentibus et futuris et vobis dⁿⁱ Petre prior et fratribus Pontis Constantis recipienti-
bus pro vobis et pro omnibus aliis et nomine ipsius domus de Monte Rivo, pasque-
rium in toto territorio nostri castri veteris ad omnia animalia vestra et pastorum,
et aliorum tam ad pecudes quam ad jumenta et armenta et ad pecora seu etiam ad
concinas et ad quocumque alia animalia. Et hoc idem vobis concedimus in
istis portionibus duorum, Raimundorum de Signa si aliquod jus ibi in posterum habe-
mus vel percipere poterimus vel habere. Hoc tantum excepto de isto territorio
castri veteris quod postquam animalia nostrae et pastorum, nostrorum, inhabitant in
loca illa quorum unus appellatur Artaiz amia et alius Mouma infra octo dⁿⁱ oct^o ^{solvendi}

Compta et nostrorum scilicet in istis contradi-
que la distribution n'est pas allée change. Il faut desha d. —

solvetis nobis et nostris decem, solid. monetae publicae pro toto anno quantumcumque ibi morantur. Et annus ille incipiet a die solutionis decem solid. et annus revoluto eodem die terminabitur ille annus: neque de toto illo anno in aliquid amplius exigemus, et si contingeret quod non intransierit in illa duo loca praedicta tunc nobis nihil penitus solvetis. Si vero animalia vestra quolibet per ex loca illa transierint facerent per unum diem tantum de illo transitu nihil teneamus nobis dare, neque nos aliquid quaereremus inde. Cedimus et mandamus vobis omnes ius et omnes actiones, si quod vel quod nobis competit vel competere debet et nomine vel occasione dictorum, praesentium, vel eorumdem, praesentium, pertinentium, adversus aliquas personas seu contra aliquam personam, praesentium, praedictorum: Et promittimus quilibet nostrum, insolidum vobis Dns Petrus prior praedictae domus et fratru Pontis Constantino recipientibus pro vobis et pro aliis dnis et fratribus et nominibus ipsius domus vobis quae et stipulantibus praedicta omnia et singula ab omni evincendo legitime defendere et salvare de jure sigillatim, et in jure: Ita quod si in parte aliqua vel in toto a vobis evincatur et sumptus in litigando vel defendendo nomine vel occasione praedictorum, praesentium, seu pertinentium, eorumdem, feceritis, totum illud vobis et domui praefatae restituere promittimus stipulando. Et inde obligamus vobis et vestris successoribus in eadem domo omnia bona nostra praesentia et futura. Affirmantes et verissime preferentes quod non dicimus neque facimus nec decemus neque faciemus propter quod praedicta omnia et singula minime possint semper in nos vobis permanere. Recipientes animalia vestra et pastorum, vestrorum omnia et singula sub protectione et salvo da nostra et nostrorum hominum, nostrorumque omnium, amicorum. Promittentes quod neque nos neque nostri homines malum, aliquod seu impedimentum, in pecudibus seu in aliis vestris animalibus vel pastorum, vestrorum, ulla tempore faciemus: Quod si forte contingeret, quod Deus avertat, ad voluntatem prioris Montis Rivi qui pro tempore fuerit faceremus reficere et emendare. Hoc tantum, volumus apponere quod si tempore glandiarum, in quibusdam locis territorii castri veteris pecudes nostras certe aliquo tempore arceamus propter glandas, et vos ab illis locis vestras pecudes similiter illo tempore arceatis. Et pro his concessis omnibus secundum actionibus superius expressis et nominibus confitemur nos habuisse et accepisse charitativum

stativo de elemosinis domus dictae a vobis D^{no} P. prior nomine ipsius domus & ecclesie ducentis
solidos & eg. coron. Remittentes ex certa scientia exceptioni non numeratae nobis preiudice
et in integrum non solute. Et si aliquo iure scripto vel non scripto, divino vel humano seu
contractu in ario competente vel competitoris possimus contra predicta venire, vel aliquod
proceditorum infringere vel res occidere: qualibet occasione seu ratione illi proinus gene-
raliter et specialiter renuntiamus ex certa scientia. Et ego Helena predicta non co-
acta nec decepta ex certa scientia renuntio iuri ypot et legi Iulio de fundo dotali
et Buz velle & consuetudine et omni quodcumque iuri dotis et successione et utilitate procedi
militantis: nec non ego Bertrandus dictus ex certa scientia renuntio beneficio minoris ota-
tis et exceptioni preli non solute vel non durantis vel in utilitatem, meam non converti,
et omni decore, auxilio et exceptioni rei vel persone coheredit miki ad contraveniendum
competentibus vel competitoribus. Ad majorem, autem, omnium, superiorum et singulorum, firmi-
tatem, et immutabilitatem, nos Maingard, Helena et Bertrandus predicti de nostro beneplacito
tactis Dei Evangelis singulatim, a nobis juramus omnia et singula supradicta attendere et
complere et contra non venire per nos nec per interpositam personam ullo tempore sive loco.
Actum in castro & ecclesia in stori ipsius Maingard. Testes vocati et rogati Mre Bellana sacerdos,
B. Oliverius, Hugo Ros, P. Paschal, Alardus d'Artiga, B. d'Ambia, Dodo Po & d'ab Tactibus
G. Garcias: Ego magister B. Fossignia publicus notarius Massiliensis qui rogatus partem
hanc scripsi et signi mei signaculo insignivi. Fuit etiam de voluntate partium, ut ad ma-
jorem, incommutabilitatem, et ^{san-} firmitatem, omnium, predictorum, processum pagina muni-
mine bullae plumbeae Dⁿⁱ P. Gregorii Massiliensis robore acciperet firmitatis (vi). — Hanc
Donationem, confirmaverunt coram comite Provinciae 1226. —

f. 37. —

¹²²²
p. 312. 1221. — Carta laudationis uxoris Guillelmi de Signa, de prosequendo in toto
tenemento de Signa factae ¹²²² 1221, diebus Jan. (13 Jan.) D. Petrus de Planis prior. —
Anno MCCXXI ¹²²² (1221) diebus Jan. Januarii. Notum sit omnibus tam presentibus
quam futuris quod ego D^{na} si ¹²²² uxor Mre de Signa lo Blanc non coacta nec decepta
nec in aliquo circumventa, bono fide et bona voluntate mea concedo, laudo et approbo
et confirmo tibi Pontis constantis fratris domus Montis Rivi recipienti pro te et pro Petro
priori dictae domus et pro monachis et fratribus piis omnibus et futuris, Donationem, et con-
cessionem, et promissionem, prosequendi de territorio de Signa, quas Mre de Signa maritus
meus,

meas fecerat in e contulerat in e expomerat in e cum et domum B^{ee} M^{ee} Montis Rivi et
 Petrus priorem dictae domus et monachos et fratres ejusdem loci, sicut in cartis inde factis et
 sigillis dⁿⁱ episcopi Tholomensis et prodicti M^{ri} de signa roborata plenius continentur; Usque
 in domine M^{ee} de signa, cum ejus consensu hanc laudationem facio, dictam donationem
 dicti pasquerii a te affirmas et asseris processisse. Hanc autem concessionem et laudationem
 recognosco et fateor ego prodicta d^{na} sibi audia tibi Pontio constantino me facere pro red-
 emptione animae meae et predecessorum meorum, et pro una bove valente l. solid. reg. cur.
 et pro l. solid. ejusdem monete, quae omnia M^{us} de signa et ego confitemur nos recepisse
 a priore et fratribus prodictae domus: Remittentes exceptioni non numerata pecunia.
 omnia supradicta et singula et universalia et quae uoluerint promissum sibi continenter in
 carta dⁿⁱ M^{ri} de signa, de qua supra facta est mentio, promitto me attendere et complere
 et contra nullo tempore venire vel infringere vel revocare aliquid de prodictis. Remitti-
 mus super hoc in carta scientia omni juri scripto et non scripto, legali et canonico, ge-
 nerali et speciali et specialiter legi Julia de fundo dotali, et juri hypothecarum, et sen-
 atus consulti Velleiani; Et ad majorem cautelam, omnia supradicta singula et univer-
 salia supradicta d^{na} sibi audia attendere et complere et nullo tempore contra venire tactis
 sacrosanctis in angelis juro. Acta sunt haec in castro de signa in camera prodicti dⁿⁱ
 M^{ri} de signa coram istis testibus rogatis et vocatis. P^{ri}mo sacerdoti de signa, G. de
 Soleris et uxore ejus Bernaisa, Ricardo Ernodo de Malalgas. Rogavit et prodicta
 d^{na} sibi audia quatenus de his facto constaret et sigillo dⁿⁱ M^{ri} de signa muniti
 sui minister quod et de consensu et voluntate dⁿⁱ M^{ri} factum est. — fol. 1.

1221. — Carta laudationis terre de Posaracha quam fecerunt R. et Fulco
 de Soleris 1221, 12° kal. januarii — D. Petrus de Planis prior. — fol. 57.

In nomine Domini. Anno MCCXXI (1221) Indicti 9^a 12° kal. jan. (21 dec.). Notum
 sit tam presentibus quam futuris quod Rainmundus et Fulco de Soleris fratres, filii
 quondam Fulconis de Soleris, non decepti nec coacti nec in aliquo circumventi, sed bonae
 fide et sine dolo et omni fraude remota, laudaverunt et concesserunt et confirmaverunt
 Petro priori Montis Rivi recipienti pro se et pro fratribus ejusdem loci clericis et laicis
 ibidem existentibus et commorantibus presentibus et futuris permutationem quam
 aliter fecerat D. Joannes prior Montis Rivi de quadam terra quae est in territorio de
 Soleris

Soleris, cui contiguatur ab oriente alueus Gajelli, ab occidente Becale Triorum, de Soleris a meridie ortus Dni. Mariae, a septentrione terra Agonis Taliani, cum Gausfado de Loris pro quodam, terra quam, dictus Gausf. de Loris habet et in territorio de Soleris ad locum, qui dicitur Poaraca, cui contiguatur ab oriente terra Olivae nalis nomine, ab occidente terra quondam Guidonis de Soleris, a meridie affare Aigueriorum, ab aquilone montes Bessons et Acardentum. Quae terra de Poaraca erat sub dominio praedictorum Rain. et Fulco. cuius terra permutationem, quae nondum, annos legitimos p. 313. compleverant tunc quatenus facta est permutatio non confirmaverant sicut plenius continetur in carta inde facta. — Praeterea dicti Rain. et Fulco promiserunt Petro priori Montis Rivi et praedictis fratribus dictae domus. salvare et defendere suis expensis in causa et extra causam, dictam terram, de Poaraca dictae domui a quolibet inquietante. Et praeterea de praedicta terra de Poaraca plus valeat vel valitura erat in posterum quam praedicta terra quam pro permutatione accepit praedictus Gausf. de Loris a praedictis ^{prior} et omne illud totum, praedicti Rain. et Fulco dederunt Deo et Beati Montis Rivi et Petro priori resignanti pro se et suis patribus et dictae domus praesentibus et futuris pro redemptione animarum, marum, et parentum. Hanc autem, donationem, et praedictam, permutationem, ratam et firmam et in concessis habere et tenere per se et per omnes suos et nunquam aliquo tempore contra venire dicti Rain. et Fulco promiserunt, et si aliqua iuris vel facti subtilitate puta ratione ingratitudinis vel aliqua alia contra praedictam, donationem, et permutationem, venire aliquo possent tempore, illi ex certa scientia renuntiarerunt, ut jus scriptum, vel non scriptum, legale vel canonicum, generale vel speciale, et omni deum auxilio sibi competente vel competitorum, et specialiter beneficiis minoris aetatis. Regar erunt praedictam, Petrum priorem, quatenus faceret cartam, fieri de praedicta donatione et concessione prout melius fieri posset, promittentes rogatos Dnum, Episcopum Tholonensem, quatenus ipse eam cartam suo sigillo muniret, et ad majorem, cautelam, omnia praedicta singula et universa praedicti Rain. et Fulco juraverunt super et ante dei Evangelia et videri et fideliter implere, et confessi sunt et habuisse et recepisse de elemosinis domus praedictae donatione et concessione XX solidos reg. coronatos: Renuntiantes, exceptioni non numeratae pecuniae. Acta sunt haec in claustris monachorum, Montis Rivi coram istis testibus scilicet magistro Bertrando, Mre Giraldo

Giraldus, M^o de Monte Peneino, Giraldus, Bertrando, M^o Aicant, Pontio Aldoberto, M^o Bertrando (ip^o M^o Giraldus nement) Canonicis, M^o de la Terrassa, Pontio procuratore, Aldoberto, Stephano, M^o de Monte Peneino et cunctisque monachis et coram istis laicis rogatis et vocatis Bermundo et G. de Soleris et R. de Signa militibus et Stephano Martini, G. Gonato, R. Teissiere, B. Valmas, Ricardo Porcel, R. de la Faisa, M^o Blasius, M^o Philo Petri de Signa et R. Borella legisperito et pluribus aliis. — f. 57. —

1221. — Carta Donationis juris quod habebant G. aufridus de Soleris et Huga soror ejus in fascia Mariae de sex furnis. — 1221, 15 kal. nov. (18. oct.). — f. 58. —
 In nomine Domini. Anno MCCXXI (1221) 2° id. 9^a 15° kal. nov. Notum sit presentibus et futuris quod G. aufridus de Soleris et Huga soror ejus et Bermundus maritus Agnetis sororis praedicti G. aufridus de Soleris non decepti nec coacti nec in aliquo circumventi, sed bene confide et sine dolo et omni fraude remota donaverunt et concesserunt pro redemptione animarum suarum et parentum suorum, Deco et Beate M^o Montis Rivi et fratri Pontio Cantuariensi conventui praedictae domus recipienti pro se et pro monachis et fratribus dictae domus presentibus et futuris totam terram illam, quae vocatur fascia Mariae de sex furnis, quam alii, Hales de Soleris et Willhelmus uxore ejus Willhelmi pater et mater praedicti G. aufridus de Soleris vendiderunt et concesserunt praedictae domui sicut G. aufridus et Bermundus et illi a confessis sunt hanc autem donationem, ratam et firmam et inconcussam habere et tenere pro se et heredibus et successoribus aliquo tempore contra vires dicti G. aufridus et Brem. et Huga promiserunt. Itaque aliqua juris vel facti subtilitate puta ratione ingratitudinis vel aliqua alia causa contra totam praedictam donationem vel ejus partem, revocare possent, illi ex certa scientia renunciant, et p. 304. sicut G. aufridus scriptum vel non scriptum, legibus vel canonicis, speciale vel generale et omni communis auxilio sibi competenti vel competituro, et ad majorem cautelam, omnia supradicta singula et universalia praedicta G. aufridus, Brem. et Huga juraverunt super sancta Dei Evangelia attendere et fideliter observare. Itaque confessi sunt praedicti G. aufridus et Brem. se habuisse ab eorum de elemosinis dictae domus pro praedicta donatione XX solidos reg. cur. Actum est hoc in castro de Soleris in ecclesia S^{ti} Michaelis coram istis testibus rogatis et vocatis Pontio Galtemo, G. Carbonello, in praesentia Dⁿⁱ M^o de Signa la Blance in ejusdem domus praedictae terrae ratum quibus donationem

tionem, concessit et confirmavit et rogatus utaturque partis hanc cartam, sigillo suo
manavit. Eodem inde die Agnes uxor proedicti Bremendi soror proedicti Gaufridi non
coacta nec recepta nec in aliquo circumventa proedictam donationem, laudavit, con-
cessit et confirmavit fratri Pontio constantis pro eodem dono recipienti et reprae-
sentata dei et angelorum corporaliter juravit se nunquam, contra proedictam donatio-
nem, aliquam juris vel facti subtilitatem venturam, rogans ut de hac donatione carta
fieret et sigillo proedicti dñi Mⁱ de signa muniretur in cujus praesentia hoc factum
est in proedicto castro de Solenis in camera proedictae Agnetis. - f. 58. -

1221. - Carta Donationis partis pasquerii de Belgensier quam fecit Agal-
mos uxor Rainardi - 1221, Kal. Apr. (1° Aprilis). - D. Petrus de Planis prior.

Anno MCCXXI (1221) Kal. Aprilis, luna 11^a. In hac stare cupient in statu solido literarum
trahant a testimonio firmamentum, sciens ego praesentes ac posteri quod ego Asalmos
uor Rainardi cum, consensu et voluntate ipsius et filii mei Gaufridi et filiae mee
Beniciae, fragilis praesentis, considerans futuram, vitam eternam, plenam, omni gau-
dio sine fine durabilem, praesentem, rem verum nosam, miseriam, ut haec sana et ero-
getur in castum, vel ante exortum, morietur. Sed ut deus propitiatus anime
meae dono, concedo et titulo perfectae donationis trado in perpetuum, 8^{ae} M^{ae} de Mon-
te Rivo et tibi Petro de Planis priori pascarius de Belgensec quod universalia et
similia dictae domus Montis Rivi libere et quiete valeant possidere, stare perma-
nere in territorio profecti Belgensec quod unum, ad me pertinet, ut ipse ad eam antea
intercedat pro me ad dominum, Iam, christum, et in die iudicii, quam multum
timeo, a patris inferni precibus visis me defendat. Perseverantem ego profectus
priorum consensu et voluntate fratrum tibi proedictae Asalmos XXX solidos regi-
coram. Donavi ut haec donatio firma et stabilis omni tempore permaneret, quod
confiteor et in veritate recognosco recepisse a te proedicto priore: Et renuntio exeq-
utioni non numeratae pecuniae: Et si haec donatio plus valet vel valet in antea,
ego profecta Asalmos dono 8^{ae} M^{ae} de Monte Rivo et tibi P. priori nomine dictae
ecclesiae ponam et illis qui post te venerint et in te transfero omnia iura et omnes
actiones et exceptiones et defensiones quas mihi vel alicui nostrum competant
vel obtemperare debent: Et ut haec firmum, et stabile ego profecta Asalmos et filii
mei

maus g. auferendis et filia mea benedicta super sancto dei Evangelio juravimus et
 per signationem, promittimus B. M. de Monte Rivo et tibi P. priori et tuis successoribus
 p. 315. quod contra dictam donationem, nullo tempore venimus in parte vel in toto, in
 omni tempore eam obscurabimus et ratam et inconvictam tenebimus, et omnia
 supra scripta singula et universa tenere et contra non venire imo promittimus
 et abire, defendere ab omni persona vel personis prout melius poterit intelligi.
 Haec acta sunt infra domum, Bertrandi Borrelli prioris de Coris. Testes vocati sunt
 Hugo Gilbertus, Raimundus, Stephanus Laurentius, Guillelmus Pelliparii, Guillelmus Flor
 Raimundus Tordani, Bertrandus Gualsacensis et Bertrandus Petrus de Montaner, Bertr
 andus Borrelli prior de Coris qui hanc cartam ex voluntate utriusque partis composuit.
 f. 64.

1223

1223. — Carta Donationis quam fecit Petrus de Signa de terra in silveta
 et domini quod habebat in tota silveta, et hoc concesserunt filii ejus — 1222

1223

18. kal. febr. (15. januarii) D. Petrus de Planis prior. — f. 38. —

Anno MCCXXII (1222) 18. kal. februarii. Notum sit omnibus hominibus tam presen
 tibus quam futuris quod Petrus de Signa non coactus neque coactus nec in ali
 quo circumventus bona fide donavit pro redemptione anime sue et parentum
 suorum, Deo et B. M. de Monte Rivo et Petro priori recipienti pro se et pro habitatoribus
 quidem donis presentibus et futuris totam terram, quam habebat in silveta vel
 habere debebat, vel habere minus erat, et quicquid juris et domini habebat vel
 habere debebat in tota silveta, vel in circa adjacentibus locis. Hoc donum, laud a
 verunt et concesserunt duo filii ejus R. et ... et promiserunt tam fratres quam
 filii Petri priori predicti recipienti pro se et pro monachis et fratribus predictis
 presentibus et futuris salvare et defendere predictam terram, et jus et dominium
 predictae domus in causa et extra causam, a quolibet iniquitate. Protestati
 promittit predictus Petrus de Signa quod ipse omnibus modis laboret et ad usum
 suum et alius filius ejus laudent et concedant predictam donationem; et hoc ipsum
 promiserunt duo filii ejus predicti. Promiserunt praeterea quod ipsi non faciant
 nec faciant nec dixerint nec dicent quod nomen predictae donationis in manu fiat
 unitate vel infringi possit vel revocari in aliqua parte vel in toto. Et confectus est
 predictus Petrus de Signa quod olim patens dederat predictam terram, supra dictam
 domum

domini et quod ipsi esset obis aliter fecerunt hanc eandem donationem, Pro-
 terea predictam donationem, ratam et firmam, et inconvulsam, habere et tenere
 fore et per nos et nungiam, aliquo tempore contra venire dictas P. de signa
 et duo filii supra dicti promiserunt per stipulationem, et si aliqua juris vel facti
 subtilitate puta ratione ingratitudinis vel aliqua alia contra totam predictam
 donationem vel eius partem, venire possent, illi ex certa scientia renuntiaverunt, sit
 ius scriptum, vel non scriptum, legaliter et canonice, generale vel speciale et omni
 denum auxilio sibi competente vel competituro, et specialiter minori etati renun-
 tiaverunt duo predicti filii Petri de signa. Proterea per ceperunt predictus P. de signa
 et duo filii eius quatenus de hac donatione cartis fiat prout melius fieri poterit
 vel dici vel cogitari ad utilitatem domus predictae, et contra se et nos si aliquas
 do tentaverint infringere vel revocare predictam donationem, in parte vel in toto.
 Proterea promiserunt dictus P. et duo filii eius predicti quod ipsi rogabunt omnes
 Willhelmus de signa quatenus ipse nos sigillo corroborat cartam istam, et ad
 maiorem cautelam omnia supradicta singula et universa predictus P. de signa
 et filius eius R. nomine iuraverunt super sancta Dei Evangelia attendere et adim-
 plere: reliquis filiis P. de signa non est permixtum iurare quia puer erat.
 Associa et autem dictus prior dictum Petrum de signa humiliter et flebiliter genibus
 petentes orationes domus, tanquam ipsam, quam uxorem et filios de consensu totius
 p. 316: consentis beneficiis spiritualibus et orationibus fratrum, et in super de elemosinis
 domus dedit ei XX solidos reg. coron. — Acta sunt haec apud Montem, Rivum in
 claustra monachorum, coram istis testibus rogatis et vocatis M^o Girard^o, canonico,
 M^o de la Barre, Adelberto, Hephano de Podio, Guillelmo de Montem, Venner, B.
 de corient, P^o Adelbert, M^o Oskard^o monachis et R. Willhelmo et Pontio conversis,
 et coram istis laicis Durand^o Fabro, M^o de Cuj^a, R. Leis eide. — f. 38. —

1223

1222. — carta venditionis partis pasqueriorum, in territoriis castri vete-
 ris et signae, quam facit Raimundus de signa miles — 1222, 10: kal. febr. — f. 39.

1223

(23 Januarii)

In nomine Domini. Anno MCCXXII (1222) X^o kal. febr. Notum sit presentibus
 et futuris quod R. de signa miles filius quondam Raimundi de signa, non
 receptus neque coactus nec in aliquo circumventus et bona fide et sine dolo
 et omni

et omni fraude remota et ceteris. Et h. c. priori Montis Rivi recipienti pro se et pro monachis et fratribus dictae domus Montis Rivi presentibus et futuris, pro parte Toh. (60) solidi reg. coram pasquerium in toto territorio seu tenemento castri veteris quantum attinet ad partem, quam ipse habet vel habere debet et vel habere debet in dicto territorio sive tenemento predicto castri veteris, et pasquerium in toto territorio seu tenemento vallis signae quantum attinet ad partem, quam ibi habet vel habere debet vel habere debet in dicto, et si quam partem habet vel habere debet in pasqueriis territoriorum, quae continguntur territorio castri veteris, omnibus animalibus et pecoribus dictae domus Montis Rivi et omnibus pecoribus pastorum, ejusdem domus; Et si quid amplius tunc valebant predicta pasqueria et v. alitura erant in pasturam illud totum, donavit et concessit pro redemptione animae suae et animarum parentum suorum, Deo et B. E. N. E. et Petro priori dictae domus recipienti pro se et pro monachis et fratribus dictae domus presentibus et futuris, ut habeant predicta pasqueria predicta domus et predicti monachi et fratres semper libere, et quiete, et francum sine omni exactione, et quod dicta animalia et pecora dictae domus et pastorum ejusdem possint pascere in perpetuum, et omni tempore in dictis territoriis seu tenementis et jaccare et ire et redire et ad aquam et thaurmare, et quod dicti habitatores dictae domus possint in dictis territoriis seu tenementis ramos arborum incidere et arbusta ad usus dictorum animalium, et pascendorum, et facere quicquid aliud voluerint ad utilitatem, et proficuum dictorum animalium, et pastorum sine demanda aliquo vel ex solertia dictae domus faciendo a dicto h. de signa vel ab hominibus suis. Quod si aliquando aliqua occasione aliquam injuriam contingeret ipsam inferre predictae domui, promissum illud resarcire predictae domui iuxta mandatum predicti prioris vel illius qui in eadem domo fuerit tunc temporis. Verumtamen si tempore glandiarum animalia vel pecora hominum, predictorum, castorum, arcerentur a predicta pastura glandiarum, tum venum, et animalia vel pecora dictae domus poterunt arceri a pastura glandiarum, alias vero minime. Et promittit predictus h. dicti priori recipienti pro se et pro monachis et fratribus dictae domus presentibus et futuris saluare et defendere suis expensis in causa et extra causam dicta pasqueria dictae domus a quolibet inquietante quod in occasione predictarum pasqueriarum.

pars q. anterior, quod ita fuerit in alio no. predicta domus vel ecclesia fuerit par-
 quentia in parte vel in toto, illud totum, promissum et restitutum predictae domus de
 no. Protere a promissum et predictus R. q. uod ipse non facit nec faciet nec dicit nec
 dicit q. no minus predicta venditio et donatio in sua maneat firmitate vel
 auctoritate vel infringi possit in parte vel in toto; predictam, autem, venditionem, et
 37. Donationem, ratam, et firmam, et inconvulsam, habere et tenere per se et penes
 et nunquam, aliquo tempore contravenire dictus R. promissum, et si aliquid
 juris vel facti subtilitate puta ratione ingratitudinis vel alio modo alia contra-
 tationem, predictam, donationem, et venditionem, vel ejus partem, revocare possit,
 illi ex certa scientia consentiat, sit jus scriptum, vel non scriptum, legale
 vel canonicum, generale vel speciale et omni domum, auxilio sibi incomple-
 ti vel competitore. Et confirmavit et predictus R. se recognoscere de decemosis
 domus de X (60) solidos reg. coron. pro predicta venditione, remunerationem exceptioni
 non numeratas pecunias et rei non traditae. Et precepit predictus R. ut inde
 carta fieret prout melius fuerit posuit vel dici vel exigere ad utilitatem
 dictae domus et fratrum et pastorem, ipsius. Proterea promissum dictus R. q. uod
 ipse rogabit Dnm, episcopum, Massiliensem, vel Dnm, eius cognom. Tholovanensem,
 et vicarium ipsius et sigillis corroborat cartam istam. Et ad majorem cautelam om-
 nia supradicta singula et univ. carta predictus R. juravit supra sancta Dei
 Evangelia attendere et fideliter diligere. Acta sunt haec apud Montem
 Rivem, in claustrum monachorum, coram istis testibus rogatis et vocatis M^o Gerardo,
 canonico, M^o de Lessassia, Aldelerto, Stephano, M^o de Monte Varrio, B. P^o,
 M^o B. Catrardo monacho, et coram R. Willhelmo conventu et coram istis laicis
 G. de Soleris milite, Stephano Albano, Berthando de Aeris, P. Andrea, Proter-
 ea promissum predictus R. Petro priori coram G. de Soleris milite et coram Pontis-
 procuratore Montis Rivis q. uod ipse rogabit Dnm, suum, M^o de signa quatenus
 ipsi et ad majorem firmitatem, sigillum suum, apponderet huic instrumento, f. 39.

1223

1222. - carta venditionis terre de Los araca quam fecerunt Bremundus

1223

de Soleris et Agnes uxoris ejus - 1222, 8° Kal. martii - D. Petro de Planis 45

Anno MCCXXII (1222) indit. 10° 8° Kal. martii feria 4^a mense februarii (1223)

Regnante

Regnante Friderico dei gratia Romanorum Imperatore et eius lego Bernardus
de Tolentis et ego eius legatus Agnus per nos et per omnes successores nostros
presentes et futuros bona fide et sine dolo et fraude, non coacte nec decepti nec
in aliquo circumventi vel reducti cum hac publica carta vendimus et titulo per-
fecte et irrevocabili venditionis tradimus et concedimus in perpetuum, et omni-
no desamparamus et cedimus vobis Petro de Planis priori Montis Rivi et per
vos dictae domus Montis Rivi et in vos recipienti nomine dictae domus transfe-
rimus in perpetuum totam et universam terram, quae est ad locum, qui appellatur
Posaraca, quae terra fuit quondam P. Malinoii, et concedimus et vendimus
eam, vobis cum omnibus pertinentiis suis et j. iuris, et contig. iustas dicta terra
ab una parte cum campo dictae domus Montis Rivi quod fuit quondam G. de Torris
et R. Fomerii et usque ad Gino andrea, et ex alia parte contig. iustas Affari quod tenet
et habet dicta domus, quod affare fuit quondam R. Aicardi et Ugonis Aicardi fratrum, et con-
tingit ab alia parte sicut pro tenditur et aqua dependit a colla de Kallacros cum usque
procedit, Affare Aicardentium, item ex eadem procedit venditionis vendimus et tradimus
et concedimus vobis pro dicto P. Petro de Planis priori Montis Rivi omnia quae consistunt
infra predictos terminos in longitudine et latitudine et coherentia, sit cultum, vel incultum,
defensum, vel grassum, et quicquid aliud ibi habet usus vel habere debemus uterque vel alter
nostrum, vel visum habere, et hoc pacto 111. libr. reg. canon. quas confitemur et solem-
niter recognoscimus nos in integrum, numeratione continua recipimus et habemus et confi-
temur predictam pecuniam, vasa omnia et in usus nostros necessarios et ad utilitatem nos-
tram, et necessitatem maximam, protestatione venditionis, vobis recipienti nomine
dictae domus Montis Rivi facere. Si quid forte terra supra confrontata plus dicto pacto valeat
vel valeret in antea, tamen illud quicquid sit vel fuerit onerosi lib. qualitate nostra dona-
mus vobis et in copiam possessionem vos mittimus de dicta terra, et in redemptionem
peccatorum nostrorum, et salutem animarum nostrarum et parentum nostrorum, tamen, si quod
in dicta terra hactenus habuimus vel alter nostrum habuit vobis donamus recipienti
loco dictae domus Montis Rivi, et concedimus in perpetuum, et in vos transferimus absque
ulla retentione et absque omni in posterum, iniquitate vel appellatione plenarie
donamus et concedimus, ita quod nomine de ceptionis dimidiae, vel nomine suplemant.
vel alterius vel occasione quacumque de cetero contradicimus, donamus Montis Rivi, vel
contra

contra aliquam personam dictae domus agere valeamus nos vel successores nostros, vel aliquas actiones movere. Remittentes in his legi quod dicitur quod si venditor deceptus fuerit in venditione ultra diem iurum, iusti facti venditis recedentes, et alij iustis, prout debent, suppleantur. Et de dicta terra supra confrontata investimus vos nomine dictae domus Montis Rivi nos et nostros inde decem annis. Et dictam terram supra confrontatam, promittimus per nos et per omnes successores nostros singulos et universos vos et dictae domus vos salutare et defendere ab omni persona seculari et ecclesiastica in iura et extrajus, ita quod si in parte vel in tota a dicta domo vel a possessoribus nomine domus Montis Rivi aliquid inde invaserit, totum illud quicquid sit vel fuerit sub obligatione omnium bonorum, nostrorum, habitorum et habendorum, uterque nostrum, in solidum reddere pro stipulatione promittimus. Remittentes in his specialiter ex certa scientia XX dierum, iudicis et mentionem, et omni alia declarationi. Item aliquid damnum inde vobis vel dictae domus Montis Rivi vel alicui de fratribus vel de consuevis dictae domus evenierit, vel vobis vel alicui de dicta domo vel alius nomine dictae domus occasione predictorum, aliquas expensas facere oportuerit et fecerit, promittimus vobis reddere et restituere omnia et singula infra octidies postquam a vobis fuerimus admoniti ambo vel alter, et credemus vobis vel cunctis et fratribus, predictae domus et consuevis vestris vel ipsius fratris vel consuevis simpliciter verbo. Et promittimus vobis per stipulationem, sub obligatione omnium bonorum, nostrorum, habitorum, vel habendorum, et omnia predicta rata et firma tenere et habere per nos et per omnes successores nostros nunc et in perpetuum, et promittimus quod contra predicta vel aliquid de predictis non veniemus, et confitemur uterque quod ambo nec alter facimus aliquid quod minus predicta venditio valeat et firma et rata permaneat nunc et in perpetuum, et promittimus contra predicta nullo tempore venire. Item ex causa predictae venditionis vobis recipienti nomine dictae domus cedimus et in vos transferimus omnes actiones et omnia iura quae nobis competunt vel competere debent vel possunt occasione predictae terre ut vos vel alius de dicta domo vel alius quilibet et nomine dictae domus ita positis agere et experiri et accipere et defendere tanquam procuratores in re, vestra, facti et de calumnia iurare sicut nos hactenus potuimus vel alter nostrum potuit, et concedimus vobis nomine dictae domus quod auctoritate propria possitis possidere predictae terre vos vel alius quilibet et nomine dictae domus ad habendum, tenendum, et possidendum, et quod possitis in ea facere sicut in re vestra. Omnia autem, si predicta singula

singula et universa generaliter collecta et distributive accepta promittimus vobis
 D. Petrus de Planis supra dicto recipienti nomine dictae Domus Montis Rivi firmatorem
 et contra non venire, et hoc sub obligatione omnium bonorum nostrorum presentium
 et futurorum, renuntiando in his omni juri etc. et specialiter ego predicta D^{na}
 Agnes tam certa de facto quam instructa de jure a jurisperitis in his renuntio legi
 Juliae de fundo dotali etc. Et quod ita sicut dictum est superius nos predicti vendito-
 res attendamus et teneamus in perpetuum, vobis D. Petrus de Planis etc. juramus
 ambobus. Ad hoc ego Maria Malinone existens in presentia cum predictis venditis
 fuit facta predicta venditio et cessione et donationi et remissioni et omnibus
 f. 319. quae praescripta sunt assensum, meum, et consensum, praesto et predictam venditionem
 et omnia quae praescripta sunt laudo et approbo et confirmo et auctoritatem meam
 impendendo, et haec omnia attendere et observare sponte testis sacrosanctis Dei
 Evangelii coram nobis juro, et dono et concedo vobis D. Petrus de Planis priori Montis Rivi
 recipienti nomine dictae Domus et praesentibus et futuris totum jus et
 rationem, quod jus vel quam rationem hactenus habuimus vel habere debemus in praescripta
 terra vel in ejus pertinentiis. Actum est hoc apud locum praefatum, qui vocatur Pos-
 araca in terra supra confrontata coram his testibus ad hoc specialiter vocatis et
 rogatis D^{no} Stephano Tholomensi episcopo, Pontio Constantino et B. Willhelmo et Martino con-
 versis Montis Rivi, S. Gaudelmo, Arnaldo de Soleris, M^o Blanguart, Bonifacio M. caritate
 Hugone Juliano de Soleris, Carbonello de Soleris, Riccardo Ricardi, Aglino Malina-
 na, et meo de Vallebella Tholomensis civitatis publico notario qui his omnibus praes-
 dictis interfuit et ad preces et petitiones utriusque partis hanc cartam publicam
 scripsit et hoc signum meum hic apponi, et ad maiorem confirmatorem predictae
 partes hoc instrumentum sigillo dicti Dⁿⁱ Stephani Episcopi copiosius muneri iussit. - 435.

1223

1223. — Carta approbationis omnium quae Guisade Soleris contra-
 hit domui Montis Rivi, factae per Guillelmum, Annam, Fulconem et Arsen
 Prothes — 1222, 8° Kal. martii. (22 febr.) — 461.

Anno MCCXXII (1222) 29° et 30° Kal. Octobris, Regnante Frederico Dei gratia
 Romanorum Imperatore semper Augusto et Rege Siciliae. Quam humanam est fallere
 et falli, et quod certissimum firmumque notitiam nisi scriptum et ceteris propter
 Hagnone

tempore regis solent exanescere, non erunt presentium, futurorumque discretio quod
 Nos Anna et Fulco Ricardi et huiusmodi fratres bonafide et sine dolo et fraude, non coac-
 -ti non reducti nec in aliquo decepti, sed mera liberalitate cum hac publica carta
 confirmaverunt, laudaverunt, concesserunt in perpetuum, et absque omni reten-
 -tione et absque omni inquietudine vel appellatione, remoto omni
 scrupulo mali ingenii plenarie approbaverunt permutationem illam, sive escam-
 -bium, quam vel quod fecit frater et fecit dominus Guido de Soleris qui fuit monachus
 Montis Rivi, et hoc de terra illa quae appellatur terra de Besson, et de alia quae vo-
 -catur plana de Bullacana et medietatem campi quod vocatur campus de Reves-
 -teto, quam permutationem, sive escambium, predictarum terrarum, fecit habere
 dictus G. de Soleris domum Montis Rivi; et hanc permutationem, sive escambium,
 predictarum terrarum, laudaverunt predicti fratres et solemniter approbaverunt
 et confirmaverunt per hanc publicam, scripturam, fratri Pontio Constantio converso
 domus Montis Rivi recipienti nomine dictae domus. Et promiserunt dicti fratres (sic
 frater P. const?) et per eum dictae domus Montis Rivi contra predictam permutationem,
 sive escambium, per se vel per interpositam personam, aliquajuris vel facti vultu-
 -litate aliquo tempore non venire, tenens se quolibet predictorum, fratrum, pro
 facito et contento de permutatione sive escambio predictarum terrarum, quam
 vel quod fecit dominus Guido de Soleris. Item, ex causa predictae confirmationis
 et approbationis dictae permutationis sive escambii cesserunt dicto Pontio constan-
 -tino et per eum dictae domus Montis Rivi omnes actiones obijura et demandae
 et rationes quas et quae predicti fratres habebant vel habere debebant vel habere
 viderunt aliquajure vel aliqua ratione in terris supra nominatis. Et promissum
 dicti fratres per stipulationem, dicto Pontio Constantio recipienti nomine dictae domus
 Montis Rivi quod de cetero non inquietabunt dictam domum, Montis Rivi nec per
 se nec per alios nec aliquem loco dictae domus, et hoc occasione predictarum
 terrarum. Item, solemniter per hanc scripturam, recognoverunt dicti fratres et con-
 -fessiones se accepisse XL (40) solidos reg. a suprascripto Pontio Constantio qui
 eos denarios eis habuit loco dictae domus Montis Rivi ne de cetero inquietarentur
 f. 320. dictam domum, Montis Rivi vel aliquam personam, dictae domus / occasione dictarum
 terrarum, vel aliquajus de predictis terris, et confitebuntur quolibet predictorum
 fratrum

fracturas, quod ipsi nec alter eorum, fecerint aliquid ex quo minus pro predicta confirmatio et approbatio et permutatio s. i. r. a. cambium, supra nominatarum, terrarum, valeat nunc et in perpetuum, et firma et recta permaneat. Hanc autem, confirmationem, et approbationem, dictae permutationis terrarum, predictarum, totam et integram ratam et firmam, et inconcussam, habere et tenere, per se et per suos, et nullo tempore contravenire dictis M^{rs}. Anna et Fulco Ricardi et Arsen promiserunt, et quod ita sicut dictum est superius predictis attendant et complerent dictae domus Montis Rivi et in omnibus et per omnia observent non coacti non decepti, sed mente spontanea mentisque compotati certiorati in dictis beneficiis tactis sacrosanctis Evangelicis quilibet dictorum corporaliter iuravit. Ad hoc interfuit D^{na}. Ricarda Ricardi mater. — (Vr) — Le reste de la page est en blanc. — f. 21.

p. 321. 1223. — carta donationis pasquerii de Meuna quam fecerunt Ilgo Rostagni et Bertranda uxor ejus — D. Petro de Planis priori — 1223, 5° Kal. dec. 47.
Anno MCCXXIII (1223) Indictione XI 2° 7° Kal. dec. (27. nov.). Notum sit presentibus et futuris. Quod nos Ilgo Rostagnus et Bertranda uxor ejus confitemur et recognoscimus nos donasse pro redemptione animarum, nostrarum, olim, et pro filio nostro Bertrando de Salas fratre domus Montis Rivi Deo et B^{no}. M^{re} domus Montis Rivi et monachis et fratribus dictae domus, ius pascan^{di} ad grus Areri dictae domus et pastorem, morem, per iure illo quod habebamus vel habere debebamus in pasquerio territorii castri de Meuna, et faciendae ea quae necessaria sunt et essent grus Areri dicti. Illam donationem, facimus antequam, filia nostra Ilgna nup^{er} esset Gaufredo Raimundo, et eandem donationem, laudamus et confirmamus et si valere potest adhuc eam, facimus pro ut melius potest dici et intelligi ad grus dictae domus pro redemptione animarum, nostrarum, et parentum, nostrorum, D. Petro de Planis priori recipiente nomine dictae domus et ita esse verum, sicut superius dictum est, et ita tenere firmam, nos Ilgo Rostagnus et dicta Bertranda uxor ejus tactis sacrosanctis Evangelicis iuramus. Acta sunt haec ante domum, quondam, Rostagni Salmas in castro Meuna coram istis testibus rogatis et vocatis Gaufredo jurisperito, Rodrigo, Petro Raimundo de Meuna, Raimundo de la Faisa, Raimundo Willo fratre dictae domus, Gilio, et alio magistro

giste Guillelmo dñi R. Berengarii Dei gratia comitis Provincie et Dominorum
Arenarum, notario publico qui mandato et voluntate utriusque partium
hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. f. 7.

1223. — carta donationis pasquerii de Meuna quam fecit Petrus
Raimundus — D. Petro de Planis priori — 1223. 5° Kal. dec. (27 nov.) — f. 7.
Anno MCCXXIII (1223) Indict XI 2^a 7° Kal. dec. Notum sit presentibus et futuris
quod ego Petrus Raimundus de Meuna confiteor et recognosco me donasse olim
pro redemptione anime mee deo et B^eat^e Mariæ de Montis Rivi, monachis et
fratribus dictæ domus jus pascerendi ad græs Arvi dictæ domus et pastorum
ejusdem domus pro jure illo quod habeo et habere debeo in pasquerio
territorii castri de Meuna et faciendi ea que essent necessaria ad opus dicti Arvi
et eandem donationem laudo et confirmo et si valere potest ad huc confirmo
D. Petro de Planis priori dictæ domus recipienti nomine dictæ domus prout
melius poterit dici et intelligi ad opus dictæ domus pro redemptione anime
mee et parentum meorum. Actum est hoc ante domum, quendam Castagni Pal.
— mas etc. . . ut in procedenti carta. — f. 7. —

1223. — carta de terminis novis cartis de Montis Rivi constitutis per
visitatores, 1223, Mense oct. D. Petro de Planis existente priore. — f. 3.
Hi sunt termini domus Montis Rivi: Caput Moreise et inde tendunt al
suil de Ricart, et inde a la Balma de Ricart, et inde ad finem, Ravestoti, et
inde tendunt per los Baug usque ad cerce de la lorna, et exis a la Balma
de Bladi, et inde ad vallon, Germani, et inde ad podium grossum, et inde ad
rupem de Trobi, et inde sicut decurrat aqua in Gapellum usque ad montem
modicum, qui dicitur Devens de sancto Lagaro ita quod includitur vallis sa-
— cadatun, et excluditur totum, proedictum, Devens et inde ad collum de Ricart,
et inde trans eunt al Puci Ferrer et inde al Puci Corbier: Unde protelan-
— tur per cacumina majorum montium, et directo usque ad vallon de Mont
Villosa, et inde directo usque ad podium Cristiam ita quod includitur, et inde
ascendunt a la colla de Viader, et inde trans eunt per los molars quanto direc-
— tius.

f. 322. tunc possunt exire ad partem de Uly et inde ad vallonem del Lenticlet, et
 inde ad Maszicans, et inde ad collam del Baucet, et inde ad capelludan,
 et inde trans eunt et colligunt totum, caumas et tendunt a la Balma del Sol, et
 inde veniunt a la Balma Dausmar, et inde trans eunt ad Folla ragt, et ex euntur ad
 predictum caput Morrice. Hos terminos statuunt Domus Montis Rivi presentes et consen-
 tientes Petrus de Planis tunc prior ejusdem Domus et ceteris ejusdem Domus fratres
 clericis et laicis consilio et auctoritate Aynardi prioris secularium, et Nicolai prioris Vallis
 bonee qui de mandato generalis capituli ad hoc missi fuerant, et ad domum planis visitan-
 dan, qui et hoc instrumentum, ut ratum, et firmum, permaneat et sigillorum, suorum,
 munimine signaverunt. Actum est Anno Incarn. Domini MCCXXIII (1223) Mense octobri.
 43.

1223. — Carta visitationis conventus Montis Rivi — 1223, Mense octobri.

In nomine Domini. Anno Incarn. ejusdem MCCXXIII, mense octobri missi fuerunt a
 capitulo generali ad visitandam domum Montis Rivi Aynardus prior secularium, et Ni-
 colaus prior Vallis bonee, et hoc quod infra scripta sunt prout eis visum fuit correctione
 et emendatione digna aynardie capitulo auctoritate statuerunt et in eadem domo pre-
 ceperunt observari. — Prior per unam hebdomadam teneat ordinem, pro eo quod morde-
 ur, Massilian, misit. — Homines seculares non jaceant aut manducant in hospitio
 claustrum nisi necessitate aut utilitate rationali. — Illius que providet prout honeste
 tunc potest ne unquam moram faciat in canone dicendo. — Illi qui consueverunt priore
 et uxorem accipere vel retineat sine mandato episcopi septem disciplinis in conventu ac-
 cipiant. Monachi non minuant seculares laicos aut radant. — Reprehensiones non
 proferantur propter indignationem, aut molestationem, illorum, qui reprehendi debent.
 Procurator qui non potest legere lectionem, in inferiori domo pro arbitrio prioris habeat clericum
 qui in hoc impleat vicem ejus. — In prato quod est inter galileas non sint nisi duae aut
 tres arbores, circa cellas vero nec vites nec arbores ita remaneant ut visus habitantium
 impediat. — Agnoscantur qui circa cellas quod utuntur fratres in cibo et potestate honeste
 cooperentur et non coquinales. — Prior et conventus in quacumque potuerint provide-
 ant ut unusquisque semel in anno legat institutiones morales et visitationis cartas,
 et fratres vel laicos faciat prior legere de his ea que ad ipsos videtur pertinere. — Prior et
 procurator provideant ut gallinæ non habitent inter cellas fratrum, laicorum, et hoc factum
 sit usque

sit usque ad quinquagesimam. - Vinum non detur fratribus laicis bis in die nimis frequenter
exceptis statutis diebus. - Fratres qui non surrexerit ad matutinas non habet eat vinum ea
die excepta causa evident. - Familia non permittantur intrare claustrum, fratrum lai-
-corum, nisi causa rationali. - Fratres qui lavantur ad radendum non extrahant bra-
-chia per ^{uia?} capicia tunicarum. -

¹²²⁴
1223. - Carta compositionis factae inter Domum Montis Rivi et B. Dalmatium de pasqueriis Mauna - ¹²²⁴ 1223, 15.º Kal. febr. (18 Jan.). - f. 9.

Anno MCCXXIII (1223) 15.º Kal. febr. Et notum omnibus hominibus hanc publicam cartam, audi-
-entibus. Quod ego B. Dalmatius non coactus non deceptus ab aliquo vel ab aliquibus nec dolo
ad hoc inductus, sed re beneplacito meo ac sponte mea bona fide et sine fraude composi-
-tionem, factam inter Pontinum, constantem, et indicam domus Montis Rivi nomine quidam
Domus et R. Dalmatium, et R. de Faissa syndicos universitatis vel castellanum ^{anonymum} ~~anonymum~~, seu
Dominorum, castri de Mauna scriptam per manus magistri Guillelmi, publici notarii
Dni. R. Berengarii comitis Provinciae et Dominorum, Arcorum, et corroboratam, duarum bullarum
p. 323 - rumplumbi quarum una est Dni Petri Dei gratia Massiliensis episcopi et alia Dnorum
Arcorum, omnia universa et singula quae ibi continentur sicut scripta sunt de verbo
ad verbum laudo, approbo et confirmo, promittens me ratum, et firmum, hereditarium, quic-
-quid in praedicta compositione scripta continentur et ut melius possint contineri vel scri-
-bi ad utilitatem, Domus Montis Rivi promitto me servare, attendere et complere et contra
non venire ullo loco vel tempore dictis vel factis per me vel per aliquam personam,
et inde renuntio omni juri, rationi et consuetudini, scripto et non scripto per quod vel
per quam, contra verba quae in dicta compositione scripta continentur venire possent,
vel ea in toto vel in parte revocare. Et ad majorem cautelam, et securitatem, ut omnia
supradicta et omnia quae continentur in dicta compositione a me complerentur et at-
-tendantur et contra non veniam, super sancta Dei Evangelia manifestatio jura.
Actum fuit in domo in qua morabatur R. de Corvo notario ^{ius?} in praesentia et testimonio
R. de Faissis et Vincentii Raimundi et Martini Petri Lagari et G. Garneria et mei R. de
Corvo publici notarii Massiliensis qui mandato dicti B. hanc cartam scripsi et
signum meum, appropui. -

1223. Carta de compositione pasquerii de Mauna facta per Girardum de
 Areis. 1223, 12. Kal. dec. (27. nov.). f. 4.
 Anno MCCXXIII (1223) ind. 12, 12. Kal. dec. - Notum sit presentibus et futuris deo
 controversia vertebatur inter Pontium, constantinum, sudicem, Montis Rivi ex una parte
 nomine dictor domus et Raimundum, Dalmatium, et Raimundum, de la Rassa sudi-
 cos universitatis vel caslanorum, seu dominorum castri de Mauna nomine eorumdem,
 Dominorum seu caslanorum, ex altera, In manu Guirardi de Areis jurisperiti de
 causa cognoscendi mandato Gaufredi Domini de Brez qui tunc dictum castrum de Mauna
 tenebat voluntate et assensu et permissione Rotagni de Agout patris canonici Massi-
 lensis prioris et castellani dicti castri, subsequente nihilominus auctoritate et delega-
 tione venerabilis patris nostri Petri Massilensis Episcopi, dicto Rotagno in hoc nihilominus
 consentiente. Quia controversia talis erat: Agel et siquidem, dictus Pontius constantinus
 sudicem nomine dictor domus contra h. Dalmatium, et R. de la Rassa sudi cos dictor
 universitates, dictos mediatatos, pro indiviso vel fore mediatatos, pascuorum, castri
 de Mauna pertinere ad domum, Montis Rivi et dicebat dictam domum, illud posse dicit,
 et dicebat nihilominus dictos caslanos seu Dominos turbare dictos domus possessiones
 dictorum, pascuorum, pro parte sua. Unde petebat ne fieret alio predicta dictor dom-
 uificaret, et ut permitterent dictam domum, pacifice et quiete dicta pasua possi-
 dere ratione juris quod in eis dicta domus habebat. Petebat nihilominus interire et
 damna quae dicta domus passa erat propter turbationes, et prohibitiones, eorum,
 quod gravamen existens ab dictis Pontius constantinus in quingentis solidis. Ad haec
 pars altera respondebat dicens se in predictis non tenere eo quod licet ex concessione
 quorundam, Dominorum seu caslanorum, castri de Mauna dicta domus Montis Rivi
 haberet ut Arce ipsius domus in territorio dicti castri pasuae possit pro jure, quod
 ipsi habebant in dicto pasu quod dicto territorio, tamen in ipso territorio nullum jus
 aliud concesserunt. Item dicebat pars dictorum, caslanorum, quod ita semper tenuerunt
 quod ex eis dicta domus ingredi nullatenus poterat in dicto castri territorio ad
 pasuandum, nisi fieret cum consensu et permissione eorum, scilicet qui in partibus
 suis dicta domus Arce pasuae non concesserant et pasuos pro eorum partibus prius
 et per soluto, cum in dicto pasu cuius nihil dividuum existet rivo erant omnia
 indivisa. Quocumque tamen foret controversia de iure, propter bonum pacis et
 concordiam

concordiae et ut pacerent sumptibus litium, et expensis, et quoniam, periculum est ex
 p. 386. - tunc, lites dubias, | expectare, dictae partes inter se de communis consensu et voluntate
 et communi tractatu taliter perlegerunt et consenserunt et transegerunt et talia, com-
 positiones, inierunt, scilicet ut dicta domus et d. Petrus de Planis quidam domus
 prior nomine quidam domus et monachi et fratres qui praesentes in dicto monasterio,
 et illi qui pro tempore ibi fuerint habuerint liberas, auctoritates, et protestationes, et
 permissiones, introeundi per se et per posteros suos vel alios a veremur, cuiuslibet
 generis vel averemur, ^(summa) averemur, pastorem dictae domus exceptis consensibus, ad pasendum
 et ad standum, et facendum, et tenendum, in territorio castri Mauna, videlicet usque
 ad hos terminos. Terminus autem, defensionis huius, scilicet incipit a la colla del
 Vertail sicut aqua per und et versum y apellum, et tendit ad moras dels Banes et ad
 moras de Capellera et tendit ad summum del berge de la balza d'anes i era bata-
 -llera, et inde tendit usque ad summum, del vally de les cala, et inde tendit per co-
 -muniem usque ad Roreriam, grosseriam, et inde tendit ad moras de l'uo i mecha si-
 cut aqua per und et versum castrum Roque et usque ad campum de Sauri et usque ad
 crossum, Gasfredi Agiles et inde tendit Algij, et tendit ad collam, de camp Redon,
 et inde tendit per medium caminellum usque ad pedem, podi i Hephani versum soille-
 -tum, garstet et inde ad pratum de labail, et inde ad lacum, ubi iungitur aqua de
 plano Gaissetum cum y apello. - Infra hos terminos supra scriptos versum castrum,
 Merend non debet ingredi Averem, domus Montis Rivi et pastorem, dictae domus nisi
 hoc facerent transiendo ab illo loco ubi iungitur aqua de plano Gaissetum cum
 y apello versum Beaumont per cominellum. Item actum est inter partes quod Averem,
 praedictum, possit transire ultra terminos praescriptos ad abeurandum, per loca ista
 S. quia quod Averem praedictum, enatis poterit venire ad abeurandum, per Ro-
 -reriam, grosseriam, sicut exit aqua Vallonis Poncii Guiraldi per vallam mont-
 -oliera, et ad fontem, et aquas de Mauna. Item aliud abeuratorium, est quia pote-
 -rit venire dictum Averem, per la val del gap usque ad pratum, Petri Vidacher. Item
 actum est inter partes quod si Averem praedictum, intraret infra praedictos terminos
 per Escorregon, vel per ignorantiam, pastorem, non teneretur domus Montis Rivi, si
 autem, ex industria vel per simplicem, superstitionem, pastorem, intraret ^{in praedictos} dictos terminos dic-
 -tum, Averem, debet solvere bannum, 5 solidi. ita quia incontinenti pastores debent dare
 -pignus

figuras 5 solidi pro bono facto si habent, si autem in crastino, si autem in crastino
non dederint figuras vel 5 solidos predictos potest figurari domus dicta de conuere
exceptis de Avero minuto s. de capris et oribus. — Intra predictos terminos crastino pote
rit dictum Averum, dicta domus et pastorem, dicta domus stare et pascere et jacere
etc. — De in cartulario. Acta sunt haec in castro Marnet ante ecclesiam de terras
ia Guillelmo de Belmont coram istis testibus rogatis et vocatis Guirardo jurisperito,
Rodrigo M^o Amblart sacerdote, M^o Dalmatis filio quondam, Postagnis Dalmatis, Imardo
Gilbo, Berta filio Berta de Folvalquerio, Raimo Guillelmo, Berta de Salis fratibus
Montis Rivi, Ugonis Garmerio: — Anno quod supra 4^e Kal. dec. Postagnis Dalmatis et Pon
tius Dalmatis et Raimo. Albi et Laguna et Raimo. Accert pro se et uxore sua, et G. arfredus
Raimandus et Ugonis uxoris ejus, et Berta Albertus et Raimunda ejus uxor, et Martinus Fa
ber et uxor ejus Bertrandus omnia supra scripta singula et universa laudaverunt
et confirmaverunt et se illa tenere et observare et contra non venire promiserunt tactis
sacrosanctis ex angelis juraverunt coram, Guirardo jurisperito, Petro Raimo, Raimo Dal
matis, Pontio Constantio dicto et me magistro Guillelmo M^o R. Berengonci comitis Ravi
cise notario publico, qui omnibus interfuit et mandato utriusque pontis hanc cartam
scripsit et hoc modo signavit —

Ad hoc nos Petrus Vinguetia episcopus Massiliensis predictam compositionem appro
bantes jussimus hanc cartam, bulla nostra plumbea communi. — 44.

¹²²⁴
p. 325. 1223. — Carta venditionis terre apud Pavaislas quam fecit Guillelmo de
signa — ¹²²⁴ 1223, 6^e Idus februarii — (18 februarii) — 30
Anno MCCXXIII (¹²²⁴ 1223) 6^e Idus februarii. Notum sit omnibus quod ego M^o de signa
filius quondam M^o de signa lo Blanc, non deceptus non coactus non in aliquo circum
ventus bona fide et omni fide remota per me et per omnes successores meos vendo
et titulo perfectus et irrevocabilis venditionis trado et concedo in perpetuum, tibi
Petro de Planis priori Montis Rivi, recipienti nomine dictae domus terram quam
ipse est ad locum qui appellatur Pavaislas, quae terra fuit quondam Bertrandi Bauda,
et concedo et vendo eam, tibi cum omnibus pertinentiis suis et fructibus et redditibus con
tinentis, et contiguitur dicta terra a parte orientali cum campo F. o. am. d. d. d. d. al
aqualone terrae quae fuit Bertrandi de signa quam, redit et omni Montis Rivi, et concedo
tibi

tibi p^{re}dicto priori recipienti pro te et propriatibus dictae domus presentibus et futuris dictam terram, et quicquid juris in ea habebam, vel habere debebam, vel habere visum, et hoc gratis (100) solidorum reg. coron. quos confiteor me in integram numerationem continuam recepisse et habuisse et confiteor dictam pecuniam, versam esse in usus meos necessarios. Si quid autem dictae terra plus forte valeat vel valebit in antea, totum illud quicquid sit vel fuerit, duo et octo M^o et tibi Petro de Planis priori Montis Rivi recipienti loco dictae domus mera liberalitate et pro redemptione animae meae dono. Et dictam terram promitto per me et per omnes successores meos tibi dictae domui solvere et defendere ab omni persona seculari et ecclesiastica in iura et actiones, ita quod si in parte vel in toto a dicta domo vel a possessoribus nomine domus Montis Rivi aliquid inde vincatur, vel aliquas expensas inde fecerit dicta domus totum illud quicquid sit vel fuerit, sub obligatione omnium bonorum meorum in solidum reddere per stipulationem promitto. omnia supradicta singula et universa promitto tibi P. firma tenere et contra non venire. Renuntians in his omni iuri legali et canonico, scripto et non scripto, confecto et conficiendo et consuetudinario, speciali et generali et omnidamum auxilio. Ad hoc ego M^o Bauda quondam filius Bertoldi Bauda existens in praesentia cum, praedicta venditio et donatio facta, praedictae venditioni et donationi et omnibus quae prescripta sunt non deceptus nec coactus nec in aliquo circumventus, sed spontanea voluntate mea, bona fide et sine dolo assensum, meum et consensum, preste, et praedictam, venditionem et donationem, et omnia quae supra scripta sunt laudo et approbo et confirmo et auctoritatem impertiendo, et hoc omnia attendere et observare et dictam terram tibi et dictae domui solvere et defendere ab omni persona sponte tactis et auctoritate Dei in angelis corporaliter iuro, et dono et concedo tibi Petro totum, jus et actionem, quod vel quam hactenus habui vel habere visum, in praescripta terra vel in ejus pertinentiis, et recognosco mihi plenarie satisfactionem esse a d^{no} M^o de signa de pretio dictae terrae quam tibi vendideram. Propterea ego supradictus M^o de signa bona fide et sine dolo concedo tibi P. de Planis et confirmo omnes donationes, venditiones et concessionem^{at} quae fecerant^{at} pater meus domini Montis Rivi sicut continetur in carta quae signillata est sigillo dⁿⁱ Fulconis quondam Episcopi Massiliensis, quae sic incipit: In nomine domini nostri et fuit Alexandro papa. omnia
autem

autem supradicta singula et universa quae continentur in carta ista promissa per stipulationem attendere et fideliter adimplere, et ad majorem firmitatem, tactis sacrosanctis Evangelii corporaliter, iuro, et procipio inde fieri cartam, prout melius fieri poterit, et dei et ex cogitatione contra me et meos si forte acceptaremus aliquando, quod ab eis venire contra ea quae supra dicta sunt, et infringere vel revocare aliquid de supradictis, et promittere quod dictam cartam confirmabo sigillo meo, et rogabo dominum, episcopum, Massiliensem, quatenus ipse eandem cartam sigillo suo corroboraret. — Acta sunt haec apud Montem Rivum, in domo superiori in laitho monacho f. 326.º, coram istis testibus rogatis et vocatis magistris B. Bertrando, W.º Geraldus, canonicus, W.º de Terranis, ^{Aldebertus, Stephanus} ~~Laudo monachus~~, W.º de Monte Aurio, B. W.º Bertrando, Pontis monachis et coram M. Maurallo, Pontis Constantino converso, et coram ipsius secularibus Raimundo, R. Sartre, M. Girardo Chapuis et M. Chapuis sociis eius. — f. 30.º

1223. — Carta Donationis 15 ollarum salis apud Fabricatum quam fecit Raimundus Raimbaudi — 1223, 2.º nonas sept. — (4 sept.) — f. 66.

Anno 1223, Idus 2.º, 2.º nonas sept. — Notum sit presentibus et futuris quod ego Raimundus Raimbaudi, filius quondam Raimbaudi de Arcis, non exceptis non coactus sed de mea propria voluntate donavit et concessit in perpetuum, pro redemptione animae meae et parentum, meorum, Deo et B.º M.º Montis Rivi et Pontis Constantino fratribus dictae domus 15 ollas salis censuales in salinis illius qui sunt al Peiraguis in stagno Fabricati singulis annis quibus facient sal dictae salinae, quarum salinarum, et factories Iordanus Alasardus, quibus contiguatur ex una parte salinae Petri Gasfredi, ex altera parte salinae B.º Gasfredi. Hanc autem donationem dicti salis laudaverunt et concesserunt dicto Pontis Constantino recipienti nomine domus dictae B.º Raimbaudi et Raimbaudi fratres dicti R.º Raimbaudi. Hanc autem donationem, ratam et firmam, et inconcussam, habere et tenere pro se et suis et nunquam contra venire dicti fratres sibi et B.º Raimbaudi, Raimbaudi et R.º Raimbaudi promiserunt, renuntiantes omni iuri scripto et non scripto, legali et canonico, generali et speciali et omni demum auxilio competentis dictis fratribus et conspecturo; Promittentes dicti fratres sibi et B.º Raimbaudi, Raimbaudi et R.º Raimbaudi, quod si aliquis coheredum suorum veniret contra dictam donationem, dicti salis in partem, vel in totum, ipse emitteret manus suas ad defendere suis expensis in iura praedicta 15 ollas salis dictae domus Montis Rivi a quolibet inquietante. Item, voluit et mandavit dictus Raimbaudi, quod si aliquis coheredum suorum veniret contra dictam donationem, dicti salis in partem, vel in totum, ipse emitteret manus suas

ius quod esset ei devoluto, in bonis dicti R. accrescente illo vel illis servante vel servante.
 sed dictam donationem, et nihilominus dicta domus in sua maneat firmata. Omnia supra
 dicta singula et universa rata et firma habere et tenere et non contra venire dicti fratres
 B. Raimbaudus et Raimbaudus et R. Raimbaudus tabulis sacrosanctis et angelicis juraverunt.
 Item, Iohannes Alasardus frater dictorum, salinarum, promisit mandato dictorum, s. ---
 le document s'arrete là - le reste de la page est resté en blanc. --- f. 66.

p. 327. 1223. - Carta concessionis et confirmationis domus Massiliæ et 6 librarum
 et 8 alis, facta per capitulum generale. D. Petrus de Planiis - 1223 10 Kal. junii. - f. 83.

In nomine Domini. Anno MCCXXIII (1223) 10 Kal. junii (23 maii). Notum sit presentibus
 et futuris quod generale capitulum, certissime concessit donationem domus quæ est prope
 civitatem Massiliæ, quæ dedit Petrus de Planiis prior Montis Rivi de consensu fratrum suorum
 monachorum, scilicet et conversorum, Montis Rivi monialibus et conversis Prioris Bojonis et
 sancti Andree, et laudavit dictum capitulum, et confirmavit ipsam donationem, et conventu-
 -onem, et pacta et omnia singula et universa quæ continentur in cartis quæ factæ sunt
 de ipsa donatione, et ipsas cartas voluit sigillari sigillis et omni sanctione prioris certatum.

Concessit et dictum capitulum, Petrus dicto priori Montis Rivi recipienti pro se et pro habitanti-
 -bus Montis Rivi presentibus et futuris s. quod ^{idem} habitatores Montis Rivi presentibus et futu-
 -ri possint quærere, recipere et in perpetuum habere elemosinam, sex librarum, quas statuerunt
 redditus singulis annis domini Montis Rivi Raimundus Garfredus Bascalus et W^{us} Grossus vice-
 -comites Massiliæ secundum quod continetur in cartis quæ factæ sunt de ipsa donatione
 a Bernardo notario Massiliæ. - Concessit et dictum capitulum generale ut dicta domus
 Montis Rivi possit habere in perpetuum 20 ^{an} et 8 ^{an} partem piscarii quam dedit W^{us} Calvetus
 eidem domui sicut continetur in carta facta a W^o Raimaldo notario publico Arcaensis.

Item concessit dictum capitulum, generaliter dictæ domus presentibus et futuris quod ipsi
 possint quærere, recipere et habere in perpetuum elemosinam, XIII ollarum, salis quas
 statuit W^{us} Petrus dari singulis annis domini Montis Rivi in parte quam habet in salinis
 quæ sunt prope castellum Arcaensem. - Item eodem modo concessit ^{idem} capitulum generale
 ut dicta domus Montis Rivi possit quærere, recipere et habere in perpetuum elemosinas
 salis quas simili modo donaverunt in salinis suis domini Montis Rivi plures proli homi-
 -nes de castro Arcaensem, et quidam ex civitate Tholoni. - Salinas autem, quas ha-
 -bebat

lib et dicta domus Montis Rivi prope castanum, Accedam, et Denaxim, quod accipietur et
de unoquoque ligno quod veniet ad portum, Accedam, jussu dictum generale capitulum
secundum unum instituta ordinis penitus alienari a domo Montis Rivi, et ad majorem firmi-
tatem jussu dictum generale capitulum, de omnibus superioribus dicti fieri cartam, et sigillari
sigillo Domini Transclivi prioris Cartusie. — f. 63. —

1224

1223. — carta Testamenti Domini Stephani episcopi Tholonensis facti ¹²²⁴ 1223, 3°
Idus Martii. — (13^a Martii). —

Anno MCCXXIII ¹²²⁴ (1223) 3° Idus Martii. Dominus Stephanus Ecclesie Tholonensis episcopus
sentiens se gravari ab infirmitate sua elegit sepulturam suam in cimiterio 8° Martii
domus Montis Rivi, ordinis cartusienis, et obremedium animae suae et remissionem pec-
catorum, jure et titulo perfectae donationis inter vivos et ultimae voluntatis donavit
Deo et Beato Petro et D. Petro de Planis priori, monachis et fratribus dictae domus Montis
Rivi presentibus et futuris duos libros scilicet Billiam, quam venerat Bolonia et summa
ellam quae vocatur Abecedarium, et discursus sermonum, et duos milia suorum et unum per
duos milia solidorum, a quibus de soleris canonico ecclesiae Tholonensis solvendorum,
dedit etiam, capam suam, argenteam, et sex Ethos argenteos et duodecim, cillarum arge-
tearum. Actum hoc in hospitio claustrum dictae domus Montis Rivi in presencia D. Petri
de Planis prioris, magistri Bertrandi, M^o Geraldii, Pontis Michaelis, Aldoberti, M^o de
Monte vero, Bertrandi de Correns monachorum et Pontis Constantii consensu. —

Le reste de la page est en blanc. —

Sub D. Pontio 1° de Podio Priore. —

¹²²⁵ 1224. — carta venditionis terre in Favairis quam fecit Guillelmus de
Melna ²⁵ 1224, 13° Kal. Martii (17 februarii). — f. 60. —

Anno MCCXXIII ¹²²⁴ (1224) 25° et 12°, 13° Kal. Martii. Notum, et presentibus et futuris
quod M^o de Melna non coactus nec coactus, sed de bona voluntate sua vendidit bona
sua et sine dolo et titulo perfectae et irrevocabilis venditionis concessit Pontio Con-
stantio fratri domus Montis Rivi amenti nomine suo et monacho dictae domus quondam
terram, quae est infra terminos dictae domus ad locum, qui dicitur Favairis, cui cantiga-
— etiam est

— atque ex una parte Vera Batalliera, ex alia parte via publica quae sita apud Mauna
 ex alia parte terra dictae domus, et hoc pretio XXX solidorum reg. coron. quos dictus W^{us}
 de Mauna confessus fuit in integrum recepisse, remittens exceptioni non numeratae
 pecuniae. Et si plus valet dicta terra predicto pretio, vel valeret, illud W^{us} de Mauna
 dicto Pontio Constantio recipienti nomine dictae domus donavit pro redemptione ani-
 — mae suae, et jussit dictum Pontium Constantium intrare in possessionem, dicta ter-
 — ra auctoritate propria. Item, ex eadem causa venditionis cessit dictus W^{us} de Mau-
 — na dicto Pontio Constantio recipienti nomine dictae domus omnia jura et actiones
 quae et quas habet et habere debet in dicta terra. ^{(a) Item} Et promisit dictus W^{us} de Mau-
 — na quod non fecit nec faciet nec dixit nec dicet quominus predicta venditio in sua
 maneat firmitate. Hanc autem venditionem, ratam et firmam, et inconcussam
 habere et tenere per se et per suos et nunquam contra venire dictus W^{us} de Mau-
 — na promisit, remittens omni juri scripto et non scripto, legali et canonico
 generali et speciali et omni denique auxilio et deceptioni ultra dimidiam justitiae
 — tiam, omnia supradicta attendere et complere et contra in aliquo non venire dictus
 W^{us} de Mauna tactis sacris antea in angelis juravit. Pro quibus omnibus atten-
 — dendis et complendis extitit fidejussor pro dicto W^o de Mauna dicto Pontio Cons-
 — tantio recipienti nomine dictae domus Hugo de Pandas sub obligatione omnium
 bonorum, remittens dilationi 20 dierum et 4 mensium, et juri quod dicit prin-
 — cipalem, debitorum, primo esse conveniendum, concedens quod dictus Pontius Cons-
 — tantius vel alius nomine dictae domus possit eum pignori auctoritate propria.
 Acta sunt haec in domo Rocana de la Canonaga castri de Signa coram istis tes-
 — tibus rogatis et vocatis W^o Raimundo jurisperito, Petro Toam e diacono, Imma-
 — do Fillal, R. Bernardo, P. Andrea, B. de Signa fratre dictae domus, Et me ma-
 — gistro W^o Dⁿⁱ R. Berengarii de gratia comitis Provinciae et Dominorum Arcearum,
 notario publico qui mandato et voluntate intrinseca ipsius hanc cartam scripsi
 et hoc modo signavi. —

— f. 60.

(a). Et promisit dictus W^{us} de Mauna aliter a se et a suis ex se suis expensis sub
 obligatione omnium bonorum suorum, dictam terram dictae domus a quolibet inquietante
 et si in parte vel in totum dicta terra ad dictam domum exiret illud promisit restituere dictus W^{us}
 de Mauna dictae domui. Item promisit dictus W^{us} de Mauna quod non fecit et non faciet.

1224

1224. — Carta Donationis quam fecit Fulco de Cerveriis et filii ejus
de toto jure quod habet aut in silveta et intra terminos Montis Rivi ¹²²⁵ 1224, 16°
Kalendas Martii. (16 februarii). — f. 61.
Anno MCCXXIII (1224), ¹²²⁵ 12°, 16° Kal. martii. Notum sit presentibus et futuris
quod Fulco Cerveras et Berta, et Hugo, et Hostagnus et Raimundus filii dicti Fulconis, non
recepti nec coacti nec in aliquo circumscripti sed de bona voluntate sua donaverunt
p. 330, et concesserunt in elemosinam, et piam, donationem, pro redemptione animarum, sua-
rum, Deo et B^eat^e M^o Montis Rivi et Pontio Constantio fratri dictae domus recipienti totum
jus quod habent vel habere debent vel possunt in terra illa vel in terris illis quae
sunt infra terminos dictae domus, ad locum, qui dicitur silveta vel alibi infra dictos ter-
minos dictae domus; cedentes dictus Fulco et dicti filii ejus dicto Pontio Constantio
recipienti nomine suo et nomine dictae domus omnia jura et omnes actiones quae
cumque habent in dictis terris sive a terra quae vocatur in silveta dicta et infra termi-
nos dictae domus. — Hanc autem donationem, ratam et firmam, et inconvictam, habere
et tenere per se et per suos et nunquam contravenire dictus Fulco et dicti filii ejus pro-
miserunt, renuntiantes omni juri scripto et non scripto, legali et canonico, generali
et speciali et omni demum auxilio, et ad majorem cautelam, tactis sacrosanctis
Evangelis juraverunt dictus Fulco et filii ejus, confitentes quod M^o Fulco pater
quondam dicti Fulconis donaverat pro redemptione animae suae dictae domui totum
jus et rationem, quod et quam habebat in terris quae sunt in dicta silveta. Acta sunt
haec ante ecclesiam H^o Thomae dictae domus coram istis testibus rogatis et vocatis Steph.
ano Rollando, G. Albano, Jo^han. Garfice, B. de signa, M^o Albano, R. M^o fratres dictae do-
mus, Hugo de Padua, M^o Raimundo jurisperito, B. Baldo et me magistro M^o Fr^o R. Bal-
garii Comitis Provinciae et Dominorum, Arcorum notario publico qui mandato et volun-
tate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. — f. 61.

1225

1224. — Carta venditionis terre in territorio de signa quam fecit Gau-
fridus de Soleris ¹²²⁵ 1224, 16° Kal. februarii. (17 januarii). — f. 62.
Anno MCCXXIII (1224) 16° Kal. febr. — Notum omnibus hanc publicam, cartam,
audientibus quod ego Gaufredus de Soleris per me et per omnes successores meos non
coactus, non receptus nec ab aliquo vel ab aliquibus dolo ad hoc inductus, sed de libera
voluntate mea

- cito nudo bonafide et sine fraude vendo et titulo perfectoe et vero et inexcusable vendi-
 tionis absque omni retentione trado et quasi trado tibi patri Pontio Constantio recipienti
 nomine domus Montis Rivi et pro ea quamdam terram, meam, cum omnibus suis ju-
 ribus et pertinentiis quas habeo in territorio castri de signa et confrontatur ab una
 parte cum terra M^o de Meuna, et ab alia parte cum terra dels Boquiers, et ab alia
 parte cum via publica quae itur apud Meunam, et ab alia parte cum Porcileto. Pro-
 dictam autem terram, cum omnibus suis juribus et pertinentiis et omnia jura
 et omnes actiones et rationes directas, utiles atque mixtas quocumque et quas-
 cumque in dicta terra habeo vel habui sive habere possim, vel ^{us} in ^{us} habere aliquo
 jure vel ratione tibi dicto Pontio Constantio recipienti nomine dictae domus Montis
 Rivi et pro ea vendo absque omni retentione pretio de libr. reg. coron. quas confitemur
 et in veritate recognosco me a te nomine dictae domus Montis Rivi habuisse et rece-
 -pisse numeratione continua. Renuntians exceptioni non numeratae et non traditae
 mihi pecunie. Verumtamen si praedicta terra plus valeat vel videretur in antea
 tibi dicto Pontio Constantio dono et habere concedo et inde renuntio specialiter illis
 legibus quae dicuntur et conditionem posse rescindi propter deceptionem, factam, ultra
 dimidium, justis pretii aut quod justum pretium, et ab eis suppleri etc. et sequens in aliis
 cartis. Ad hoc nos Hugo de Padua et R. Prodigiosa pro praedictis omnibus universis
 et singulis ad dicto G. de Solariis tibi dicto Pontio promissis obligamus nos uterque
 nostrum, in solidum proprios et principales solutores et paccatores etc. Actum fuit in
 monasterio S^{ti} Victoris Massilie in camera Dⁿⁱ Boni Filii Abbatis in presentia et testi-
 monio quorundam Abbatis et B. de Stella prioris claustr. et Dⁿⁱ Peregrini et M^o Fabri
 camerarii et R. Ricardi et fratris Gaufridi Rogerii et P. de Brinola et R. de signa
 et mei R. de Corvo publici notarii Massiliensis et dicti monasterii qui mandato partium
 et dictorum constitutorum, hanc cartam scripsi. — Post hoc anno et die quo supra ego
 Benicias uxor G. de Solariis praedictam venditionem, dictae terrae factam
 a D^{no} G. marito meo laudo, approbo, concedo et confirmo tibi dicto Pontio Constantio
 etc. Actum fuit in Massilia in camera H^{is} G. de Solariis et R. Emigoni in presentia
 et testimonio Guillelmi de Lauries et B. de Pennis et R. Annigerii et mei R. de Corvo
 publici notarii Massiliensis et dicti monasterii S^{ti} Victoris mandato dictae Benicias
 et dicti Pontii hanc cartam scripsi et signavi meum, apposi.

1225

1224. — Carta Donationis partis pasquerii de Soleris quam fecit Gaufr-
 edus Dominus Tholoni et confirmationis pasquerii quod dedit Stephanus
 Tholonensis episcopus ¹²²⁵ 1224, 6° Idus Januarii (8^a Janu) D. Pontio de Podio priori. 459.
 Anno MCCXXIIII (1224) 2° Idus XII. 6° Idus Januarii. Notum sit presentibus et futu-
 ris quod Gaufridus Dominus Tholoni donavit et concessit et in piam donationem
 contulit pro redemptione anime sue et parentum suorum, libere et absolute Deo
 et B^e M^o domus Montis Riri et D^{no} Pontio de Podio priori dictae Dⁱ recipienti no-
 mine suo et nomine dictae domus et fratrum ibidem existentium, presentium
 et futurorum pasquerium in toto territorio castri de Soleris pro parte quam
 dictus G. habet in dicto castro et ejus territorio, et in predicto territorio oves et
 capros et omnia animalia et armenta dictae domus Montis Riri et pastorum
 ejus possint stare et pascare et jacere et amare et adquare et uti ad opus
 et utilitatem dictorum animalium et pastorum et pecudum, sicut illa animalia
 quae sunt hominum castri de Soleris nihil prestando vel dando pro dicto pasque-
 rio, et possint dicta animalia dictae domus et pastores ut foliis et frondibus et tra-
 mis dicti territorii et eos secare pro ut eis opus fuerit ad aliquam usum dictorum
 animalium et pastorum. — Item dictus G. confirmavit et laudavit et approbavit
 donationem quam Dominus Stephanus bone memorie quondam Tholonensis episcopus
 fecerat de dicto pasquario dictae domus, promittens dicto priori recipienti nomi-
 ne dictae domus contra donationem dictam, nulla tempore contra venire vel
 eam infringere vel in aliquo revocare. Item dictus G. dedit et concessit et con-
 tulit in piam donationem dictae domus et dicto priori totum illud quod dicta domus repre-
 rat vel laboraverat usque in hodiernum diem in gatis dominiis de Soleris in loco qui
 appellatur Po araca, et illud quod jam dicta domus et fratres saguerunt ad laborandum
 non tamen est ruptum, adhuc in loco qui appellatur herest et ibidem s. ad Po aracam et
 est usque ad herestariatas. Omnia supradicta promittit dictus G. dicto priori recipienti no-
 mine dictae domus s. salvare et defendere ab omni persona et personis et attendere et
 complere et contra in aliquo non venire nec ea infringere vel revocare in parte vel in
 toto, renuntians omni juri scripto et non scripto, legali et canonico, generali et spe-
 ciali et omni domini, auxilio, omnia supradicta singularia et universalia attendere et
 complere et contra in aliquo non venire dictus G. tactis sacrosanctis evangelii juravit

Acta

Acta sunt haec in ecclesia 8^{oa} M^{oa} castri de Menna coram istis testibus rogatis et vocatis S. Pontio Constantio fratre dictae domus, Guirardo jurisperito, R. de las Pallas de Menna, R. de Salas de Menna, R. Raim. de Menna, R. Oliverio de Coris, P. V. Ordocha de Menna, R. de Riets, Vma magistro M^o M^o R. Berengario comitis Provinciae et Dominiarum, Arcarius, notario publico, qui mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsit et hoc modo signavit. - vi. f. 59.

f. 332. 1224, 1° oct. - Carta promissionis factae Dno R. Berengario comiti Provinciae de defensione castri de Montis Rivi. 1224, 1° oct. - habetur in privilegiis pag. 15. -

1225. - Carta Donationis omnium quae habebat Aicardus de Auronivis D. Pontio de Podio priori - 1225, 3° Kal. Januarii (3. dec.) - f. 20 - 466.
In nomine Domini. Anno MCCXXV, 3° Kal. Januarii. Aicardus de Auronivis obtulit et donavit ita et omnia bona sua sepchralia et incorporalia Dco. et Dno Montis Rivi in manibus Pontii de Podio prioris ejusdem domus, exceptis his quae dnm Aicardus habebat in castro de sedfurais itaque retentis fructibus praesentis anni pro facienda solutione debitorum suorum et pro vestibus sibi faciendis. - Alia omnia sine diminutione contulit praedictae domui ex integro. Actum in hospitio dicti monasterii praesentibus Petto Guillelmi, Willhelmo Geraldo, canonico, Pontio Michaele, M^o de la Lerracia, Aldobro de Auronivis, Stephano, Bertrando de Coris, M^o Bertrando monacho quidam loci, Guillelmo Manach, Pontio Constantio conversis et Bone filio Abbatis Th^o Victoris qui scripsit haec et sigillum suum apposuit. f. 20 - 466. -

1225. - Carta venditionis partis pasqueriorum utriusque signae et castri veteris quam fecerunt Tiborix et Guillelmus filius ejus 1225, 12° Kal. Junii. - Anno MCCXXV (1225), Idus 12°, 12° Kal. Junii (21 Maii). Notum sit praesentibus et futuris quod ego Tiborix uxor quondam M^o Dardar, et ego M^o filius ejus bone fide et sine dolo non casti nec in aliquo circumventi vendimus et titulo perfectum et inrevocabilem venditionem concedimus Dco. et B^o M^o Montis Rivi et tibi fratri Pontio Constantio recipienti et ementi nomine domus Montis Rivi et fratrum praesentium et futurorum, pasqueriarum, et jus faciendi omnibus animalibus gregibus et armentis dictae domus vel portum ejus quod habemus vel habere debeamus in montu veteri - toris

toris utriusque signa et de castro veteri quantumcumque protenditur, ita s. quod ibi
 possit dicta domus tenere et habere omnia animalia sua et chaumare et y accere et
 daquare et ramciare et generaliter omnia facere omnino quae ad pacem, et
 ad opus animalium, videlicet dictae domui expedire libere et franco modo sine aliquo
 satuto et aliqua exactione et redemptione, et hoc propter sex libram, reg. coron.
 quas confitemur in solidum recepisse, renunciantes exceptioni non numeratæ pecu-
 niae. Et si plus et aliter dictum pasquerimus, pro dicto pretio illud donamus in elemosinam
 et conferimus dictae domui et tibi Pontio Constantis nomine dictae domus Montis Rivi
 et promittimus nos non facere vel dixisse vel deinceps nos futuros et dictos
 quominus dicta venditis et dictum pascuum tibi Pontio Constantis et dictae domui ma-
 neant rata et incassata. Praeterea promittimus nos effecturos quod quando Hugo
 Baderius et R. Baderius filii mei Tiberex venerint, quod ipsi concedant et confirmabunt
 et incartabunt presentem, venditionem, dictae domui ad cognitionem, et s. p. d. g. u. l. y
 dictae domus ibi habere voluerit, omnia supradicta singula et universa bona fide atten-
 dere et contra non venire ad sancta dei evangelia corporaliter iuramus: pro quibus
 omnibus attendendis et complendis extitit fidejussor pro dicta Tiberex et R. Baderio
 P. Baderius frater Pontio Constantis obligans eadem omnia bona sua. Actum in hunc
 infra culationem s. Pauli coram his testibus rogatis et vocatis M^o Raimundo jurisprae-
 f. 333. B. Foycherio, Aimerico de Barrio, P. Villano, J. o. ame de Montana, P. Tordano, Raim-
 undo Bacer, Jo. ame alvario et meo magistro R. Arcassey et vni R. Berengarii comitis
 Narimide notario publico, qui ad rogationem et petitionem, utriusque partis hanc sen-
 tentiam publicam feci et hoc modo signavi. - f. 43 -

1225. - carta donationis portis salinarum, apud Fabricatum quam
 fecit Alasaris uxor quondam Guillelmi Raimundi - 1225, 5° die Maii. - f. 46.
 Anno MCCXXV (1225) 5° die Maii (1° Maii). Notum sit presentibus et futuris
 quod ego Alasaris uxor quondam Guillelmi Raimundi taliter de rebus meis dispo-
 nens in bona et sana memoria constituta do, lego pro redemptione animae meae
 et in elemosinam, confero pro aq. partibus domui Montis Rivi et domui Reme
 et domui Coromati dominium generandum salinarum, quae sunt in Capite Regni Fa-
 bricati et erant orientem inter salinas Petri Aicholici et salinas R. Baderii quare
 factum

pascherius et Berandus filius quondam, guillelmi ~~Lobredo~~ ^{Lobredo}; et est Dominus, pro-
dictarum, salinarum, medietas totius salis. Acta sunt haec super terrarum, in
domo quondam, guillelmi Rainardi militis coram histis et rogatus et vocatis Gu-
aldo jurisperito, P. Amelio, P. Sartre, J. Thomas, magistro Ilgona sacerdote, M^o de Ora,
M. Imardo nepho, R. Salvestre, et me magistro R. Brearon, et omni h. Berengarii Co-
mitis Provinciae notario publico qui ad voluntatem, et de mandato dⁿⁱ Alas aris hanc
cartam, scripsi et hoc modo signavi. — f. 46.

1225. — Carta Donationis quartae totius pasquerii de Roca quam fecit
Broissan — 1225, 7° Kal. Junii — (26° Maii). — f. 78.

Anno MCCXXV (1225), indit. 122, 7° Kal. Junii. — Notum, ut presentibus et futuris
quod ego Broissan filius quondam Ricardi de Roca bono animo non deceptus non
coactus nec in aliquo circumventus dono donatione simplici inter vivos in perpe-
tuum, Deo et Beate et domui Montis Rivi et in eleemosinam, confers et concedo
in salutem, animae meae et prodecessorum, meorum, et tibi fratri Pontio Constantio
recipienti nomine dictae domus quartam partem totius pasui de Roca et de tunc
mento ejusdem ad opus et commoditatem, animalium, dictae domus villorum, s.
animalium, qui essent de pastorebus existentibus cum dicta domo, ita s. quod ibi dicta
domus possit tenere et habere omnia animalia sua et animalia pastorum, cum
domo dicta existentium, et chaumare et jallare et ramciare et adquare sine
omni exactione et usatico et generaliter omnia omnino facere quae ad pas-
cium, et commodum, animalium, dictae domus et animalium, pastorum, cum
dicta domo existentium, videlicet expedire. Et confiteor quod praedictam
donationem, sive eleemosinam praedicti pasui facit quondam, Ricardus de
Roca pater meus dictae domui Montis Rivi et illam donationem, dicti pasui
sive eleemosinam, ego laudo, approbo et confirmo dictae domui et tibi fratri
Pontio Constantio recipienti nomine dictae domus, et promitto tibi me salvare et
defendere bona praedicta, partem pasui. Hanc autem donationem sive eleemosinam
promitto me tenere ratam, firmam et inconvulsam, et contra non venire aliqua jura
vel facti nullitate, remittens omni juri scripto vel non scripto, legali vel canonico, spe-
ciali vel generali et omni demum auxilio. Et de majorem firmitatem, omnia supradicta
singula

singula et universa bona fide attendere et contra non venire ad sancta Dei evangelia
juro. Et confiteor me recepisse de elemosina dictae domus 20 solidos 2 ag. coron. remissionem
exceptionum non numeratarum pecuniarum. Acta sunt haec apud Areas in domo, quondam, R. Audu-
berti coram his testibus rogatis et vocatis Guillelmo Senaguerio, P. Blassin, fratre M^o Far-
f. 336. — mer, magistro M^o notario, et meo magistro R. notario Dⁿⁱ R. Berengarii comitis Provinciae
publicae et Dominorum, Arcorum, qui ad voluntatem, et petitionem utriusque partis hanc
cartam publicam, scripsi et hoc modo signavi. — f. 78.

Litterae Associationis Domorum et conventuum Montis Rivi et Vernae. X

In nomine Domini nostri Iesu Christi. Nos Pontius de Podio prior Montis Rivi et Nos
Aimo prior Vernae et totius unanimiter utriusque domus conventus, de consensu et
auctoritate generalis capituli talen. ad invicem, contraximus societatem, ut debet
ut quicquid in spiritualibus fit in domo Montis Rivi pro singulis monachis et fratribus,
sic in omnibus et per omnia fiat de cetero in domo Vernae, et e converso. Hoc tamen
excepimus scilicet venias in legendis fr. alterius, et quod obitus recentis defuncti cum,
decuratibus scribatur cum, ubi proximo obitus vel anniversario et simul fieri valeat,
quibus ad majorem firmitatis perpetuitatem, nos praedicti priores uterque sigillum
nostrum, apponi fecimus. — f. 466.

1226. — Carta laudationis omnium quae dederat Ricardus de Auronis
Domui Montis Rivi quam fecerat Doucelina et Bernardus et Adalaxis filia
Doucel — 1226, 4° Idus Junii (10° Junii). — f. 20.

Anno M^o CCXXVI (1226) 4° Idus Junii. Sit notum omnibus quod nos Doucelina
et Bernardus Bereng. et Adalaxis filia dictae Doucelinae per nos et nostros non coacti
non decepti nec in aliqua circumventi nec praedibus alijs vel aliquorum, ad hoc inducti
in propria voluntate, puro corde et bono animo, bona fide et sine dolo... I autem
s'arrête là où il y a une pause ou un angle sans en dire la raison — Le reste de la page est
blanc. — f. 20.

f. 335. 1226. — Carta venditionis terre ad Fax airolas quam fecit Guigonetus et fratres
ejus — 1226, 3e nonas oct. (5° oct.). — f. 35. —

Anno MCCXXVI (1226) 3e nonas oct. — Sit notum omnibus quod Nos Guigonetus de signa,
Hugo et Barreria et Bertrandus de signa et Ramulfus et Sibilia fratres nos omnes et quilibet
nostrum, in solidum per nos et per omnes successores nostros non coacti non decepti nec
ab aliquo vel aliquibus dolo ad hoc inducti, sed de beneplacito nostro bona fide et sine omni
fraude titulo jurce et rase et perfectæ et irrevocabilis venditionis absque omni retenti-
one vendimus tibi Pontio Constantio recipienti nomine domus Montis Rivi et pro eandem
ferimus quandam terram nostram et heremum, quam et quod habemus in territorio de
signa apud locum qui dicitur Fax airolas et confrontatur undique cum terris dictæ domus
Montis Rivi. Predictam terram vendimus nos omnes et quilibet et nostrum in solidum tibi
dicto Pontio Constantio pretio 8 librarum reg. coron. quas nos omnes confitemur et in veri-
tate recognoscimus a te habuisse et accepisse numeratione continua et versas et
et missas in nostra maxima utilitate et necessitate, et dictam venditionem prefactam
ob commodum et proficuum nostrum: renuntiantes exceptioni non numeratæ et non
tradite nobis pecunie. Et si predicta terra et heremum predictum a modo in antea
plus valent et valebunt jam dicto pretio 8 libr. omne illud majus valens totum, quan-
tum sit vel fuerit seu esset et sit dimidium, justum pretium excederet eodem pretio supra-
dicto dictarum 8 librarum, et ex causa donationis a nobis tibi dicto Pontio factæ
inter vivos donamus et libere concedimus, et inde renuntiamus nos omnes illis
legibus qui dicunt venditionem posse rescindi propter deceptionem, factam ultra
dimidium, justum pretium aut quod justum, pretium id est suppleri, et illis legibus que
dicunt donationem, factam ex causa ingratitudinis posse revocari, et illis legibus
que dicunt donationem factam que excedit summam quingentorum solid. seu aureo-
rum non valere nisi fuerit actus iniuriæ. Et promittimus Nos G. et quilibet et nostrum
in solidum tibi dicto Pontio Constantio predictam terram et heremum, salvare et de-
dere ab omni persona et personis ibi aliquid petentibus et... ut fusi in ^{votis} aliis actis.

Ad hoc ego Blanche uxor quondam, Dni Ricardi de signa et mater predictorum, ven-
ditorum, predictæ venditioni tibi dicto Pontio factæ consensio et eam venditionem
hæc, approbo et expressim confirmo, Renuntians ex certa scientia juri riguo
ibi habeo occasione dictis seu alia de causis etc. — Ad hoc ego Guigmetas soror predictæ
torum,

tenum venditorum, auditis et intellectis omnibus supradictis predictae venditioni consenti-
 rementibus ex certa scientia juri si quod ibi habeo. et dictam venditionem, laudo et appro-
 bo. et expressim confirmo promittens etc. Ad hoc nos Mandina et Rainundus gi-
 filius auditis et intellectis omnibus supradictis predictae venditioni consentimus eamque
 laudamus, approbamus et expressim confirmamus, Rementibus ex certa scientia
 omni juri si quod ibi habemus etc. Actum fuit in Matilia in villa superiori in
 domo Petri Fulconis. Testes fuerunt vocati et rogati Bertrandus de Rocaforti, Hugo Sal-
 vatus, Guillelmus Alberti, magister Durandus prior the Fencoli, Et ego R. de Corro
 publicus notarius Massili et omni gr's cop'i et monasterii the Victoris et Dominorum, de
 Baccis hanc cartam, scriptam et signatam, manum approbi. — f. 35.

1226. — Carta Donationis pasquerie de Pugeto quam fecerant Bertrandus
 et Guillelmus de Pugeto fratres. — 1226, 3 = Kal. Aprilis (30 = May). — f. 81.

Anno MCCXXVI (1226) Idibus 13^a, 3 = Kal. Aprilis. Notum, sit presentibus et futuris
 quod Bertrandus et Guillelmus de Pugeto fratres donaverunt et concesserunt pro
 redemptione animarum suarum, et parentum suorum, Deo et B^e & M^o domus Montis
 Rivi et Pontis Constantis fratrum ejusdem domus recipienti nomine suo et nomine pa-
 trum, dictae domus presentium et futurorum, pasqueriam totius territorii castri
 p. 336. de Pugeto sita scilicet quod totum, Arere et omnia animalia dictae domus et pasto-
 rum, quos possident in p^{re}sentem, pascere et jacere et stare et chaumare et ad aquam
 per totum dictum territorium dicti castri sine omni exactione seu demandando seu servi-
 tione a fratribus dictae domus exigendo seu petendo occasione predictae pasquerie seu
 pro predicta pasqueria, et quod predicti fratres et pastores dictae domus possint facere
 curtes et vallis et rames et per totum dictum territorium castri de Pugeto et quic-
 quid aliud voluerint facere ad opus et utilitates Areris dictae domus et Areris pas-
 torum dictae domus nisi contingeret quod fratres et pastores dictae domus tenerent
 dictum Arere ^{en} essent in aliquo loco per dictum territorium dicti castri pro quo loco
 homines dicti castri darent barum, tenentem dicti fratres et pastores dictae domus
 dare barum et restituere talas, et si dictum Arere intraret ^{hic} esset curio in aliquo loco
 dicti territorii non tenentem dicti fratres et pastores dictae domus dare barum. Et promi-
 serunt h. de Pugeto et M^o de Pugeto fratres dictae Pontis Constantis alacrie et defendere ^{expensis}

expressis dictam pasqueriam, fratribus dictae domus a quolibet et inquietante. Pre-
dictam autem donationem ratam et firmam, et inconcussam, habere et tenere
per se et per suos et non contra in aliquo venire dicti fratres B. et M. de Pugeto
promiserunt. Remittentes omni iuri scripto et non scripto, legali et canonico,
generali et speciali et omni denuo, auxilio, omnia supradicta singula et un-
iversa attendere et complere et contra in aliquo non venire B. et M. de Pugeto
testes sacrosancti evangelii iuraverunt, confidentes se habuisse et recepisse pro
predicta donatione de elemosinis dictae domus C (100) solidos reg. coron. remitti-
entes exceptioni non numeratæ pecunie. — Acta sunt haec infra terminum, cas-
tre de Pugeto prope Salen, coram istis testibus rogatis et vocatis B. de Signa, B. de
Salas fratribus dictae domus, Berengario de Areis, R. Garino milite, Ranulfo de Bras,
M. Bernardo de Pugeto, R. Guis. de Pugeto, M. Rois de Luce, M. Peto de Signa, M. Agui-
lier de Signa, et me magistro M. Th. R. Berengarii dei gratia comitis Provinciae
et Dominorum Arcorum, notario publico, qui mandato et videntate utriusque partis
hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. — f. 81. —

1227. — Carta venditionis pasquerie de Rocabaron quam fecerunt Guil-
lelmus de Rocabaron uxor et filii eorum. — 1227, 9° Kal. oct. — f. 81. —
Anno MCCXXVII (1227) Indict. 152, 9° Kal. oct. (23 Sept.). Notum, sit presentibus et
futuris quod ego Guillelmus de Rocabaron non deceptus non coactus nec in aliquo
circumventus bona fide et sine dolo vendo et titulo perfectæ et irrevocabilis ven-
ditionis concedo tibi fratri Pontio Constantio exaranti nomine domus Montis Rivi
et monachorum, et fratribus ibidem, existentium, presentium, et futurorum, pas-
queriam, totius tenementi castri de Rocabaron ad usus animalium, domus Mon-
tis Rivi et pastorem, existentium, cum dicta domo s. ad commodum et ad usum
dictorum animalium, sine omni violentia et exactione eundi et redeundi, standi
et chaurandi et ceteros usus necessarios faciendi, excepto in bladiis et in piniis
et vendendis secundum quod moris est et consuevit in tenemento de Rocabaron,
et exceptis decimis id de baudiis et de clat caduendis: si vero irriter et nobis deventis
ultima dictis alia animalia extranea intrarent causa faciendi, et cum tibi necessa-
rium, volo et mando et concedo quod animalia predicta et pecora domus Montis
Rivi ibidem

Rivi. illud an, intrent pro ^{illi} successione faciendo, proedicta omnia concedo ex causa
 venditionis tibi fratri Pontis constantis et hac pacto. C. (no) solidi reg. coron., quos confiteor
 in solidum recepisse, remittens exceptioni non numeratæ pecunie. Ut si plus vale
 dictum persequerem, proedicto patri illud dono et ex mera liberalitate concedo et illi sa
 lubem animæ suæ et parentum meorum, in te fratrem Pontem constantem, trans
 fero et tibi nomine domus Montis Rivi in elemosinam confero, precipiens te
 ingredi in possessionem dicti paragarii, promittens ^{meo} dictum persequerem, salvare
 et defendere meis expensis a quolibet inquietante et quod non feci nec dici, nec faci
 am, nec dicit, quominus predicta venditio et donatio in sua maneat firmitate. Hanc
 autem venditionem, et donationem, promitto tenere ratam, et firmam et inconvulsam,
 p. 337. habere et tenere in perpetuum, et nunquam, contra venire aliqui iuris vel facti subtilita
 te, remittens omni iuri scripto et non scripto, legali et canonico, speciali et gene
 rali et omni hominum auxilio. Si vero Averia seu animalia et pecora domus
 Montis Rivi dampnata, vel talia, inferant in tenemento castri de Rocabaron volo
 et mando quod dictum Averia seu animalia et pecora dictæ domus sint quitæ et
 immunia et absoluta per me et meos a banno, restituta tantum, tala secundum
 illato. Proedicta omnia singula et universa bona fide attendere et contra non
 venire ad sancta Dei Evangelia iuro. Item, ego m. Gausfrida uxor Guillelmi de Ro
 cabaron proedicta omnia diligenter intelligens et attendens laudo, confirmo et appo
 bo, remittens iuri hypothecarum, et legi talis defuncti d. tali, promittens al
 fratri Pontis constantis me nunquam contra proedictam (venditionem?) venire aliqui
 iuris vel facti subtilitate et ad sancta Dei Evangelia iuro. Item, nos Amelius et
 M. de Rocabaron filii dñi Guillelmi de Rocabaron et m. Gausfridæ proedic
 ta omnia laudamus et approbamus et confirmamus; promittentes nos
 nunquam, contra proedictam venire et ad sancta Dei Evangelia iuramus.
 Acta sunt hæc apud Rocabaron coram his testibus rogatis et vocatis. E. ellano de Solias
 M. Bereng. Bertrand a filia M. de Pugeto, Agathe Bajula, P. de Ligon, Bartholomæus de
 Rocabaron, Durando Gasto et me magistro R. Arcanum, et dñi R. Berengarii comites
 Provisores notario publico qui ad voluntatem, et petitionem, utriusque partis hanc
 cartam publicam, feci et hoc modo signavi. — Vide infra alias, cartam, 11.05. pag. 148.

1227. — Carta donationis terre apud Favairolas quae fuit de ls Adams quam fecerat Guillelmus de Signa 1227, 12° Kal. Aug. (21 Julii). — f. 33.

Anno MCCXXVII (1227) 12° Kal. Aug. — Notum sit omnibus hominibus hanc cartam audientibus quod ego W^o de Signa dono, laudo et concedo tibi fratri Pontis Constantis et Ginefrido Assan, universis domus Montis Rivi recipientibus nomine dictae domus quicquid juris habeo vel habere deb eo in terra quadam quae appellatur Favairolas quae fuit de ls Adams et confrontatur ab una parte cum terra de ls Lugens, et promitto et concedo per me et per meos heredes quod dictas donationes et concessionem habeo ratam et firmam, et contra non veniam, aliqua juris subtilitate vel occasione et pro laudimio et concessione confiteor me habuisse et recepisse LX (60) solidos reg. coron. Testes fuerunt ad hoc rogati et vocati Guido de Solenis, Hugo de Padis et G. de Solenis R. de Signa, R. Fabre, R. Tastre, Joan. Astaunt, R. Teissiere, Chabaut, R. Bernard, W. Hugo. Hoc est actum sub quacumque eulachide 8to Petri de Signa. — f. 33.

1227. — Carta venditionis pasquerii de la Roca quam fecerunt Guido et Hugo de la Roca fratres — 1227, Idibus oct. (15 oct.). — f. 79.

Anno MCCXXVII (1227) Idibus 15^{is}, Idibus octobris. Notum sit presentibus et futuris quod nos Guido et Hugo de Roca et D^{na} Dracona fratres non recepti non cauti non in aliquo circumventi, bonafide et sine dolo vendimus et titulo perfectae et inrevocabilit venditionis concedimus tibi fratri Pontis Constantis ementi nomine domus Montis Rivi et fratribus ibi existentibus, presentibus et futuris, pasquerium, in toto territorio castri de Roca ad gressus animalium et pecorum et pastorum, ejusdem domus, et hoc pretio 8 librarum reg. coron. quas confitemur in solidum recepisse, renuntiantes exceptioni non numerata pecunia et non recepta. Et si dictum pasquerium plus valeat vel decem plus valeat predicto pretio illud donamus Deo et B^e M^e et domui Montis Rivi in solutionem animarum nostrarum, et parentum nostrorum, et in elemosinas conferimus concedentes quod animalia et pecora tam domus Montis Rivi quam pastorum, ejusdem domus possint pascere in pascuis et in dicto territorio seu tenemento castri de Roca j accere et ire et edire et chaumare, et quod dicti pastores dictae domus seu habitatores possint in dicto territorio seu tenemento dicti castri ramos arborum incidere et arbute ad gressus dictorum animalium et pecorum sine omni exactione et

demando et violentia a nobis prodictis vendentibus vel nostrorum hereditibus faciendam
 Remittamus si tempore glandium, animalia vel pecora hominum, castri de Roca ar-
 ceantur a pastura glandium, in dicto territorio et tenemento castri de Roca et eis pro-
 liberetur tunc temporis tantum, possint arceri a pastura glandium, in dicto territorio
 animalia seu pecora dictae domus et pastorum; alias vero omnino arceantur.
 Pro prodictis omnibus attendendis et complendis et fideliter servandis ex parte nostra
 et nostrorum, obligamur tibi fratri Pontio omnia bona nostra. Et si aliquid exinde fuerit
 a te vel a dicta domo Montis hii de dicto prosequendo illud promittimus nos restituere
 et dictam domum Montis hii nos indemnam servaturos. Hanc autem, venditionem,
 et donationem, ratam, et firmam, et inconvulsam habere et tenere promittimus et
 nunquam contra venire aliquajuri vel facti subtilitate puta ratione ingratitudinis
 vel alio modo, Remittentes omni juri scripto vel non scripto, legali et canonico,
 speciali et generali. Item, promittimus tibi fratri Pontio Constant. nos non facisse
 vel dicere vel futuros vel dicturos in antea quo minus prodicta venditio rata maneat
 et firma, et ad magiorum firmitatem, nos prodicti G. et Hugo de Roca prothes in
 anima nostra et in anima bone Dracone et mandato ejus presentes ad sancta
 Dei Evangelia juravimus bona fide attendere et contra non venire, Remittentes
 specialiter juri quod subvenit deceptis ultra dimidiam justipartem. - Actum sunt
 hoc in castro Aracurum, in domo Guillelmi de Dracone militis coram his testibus
 rogatis et vocatis Guillelmo de Dracone, W. Petro, R. Datildis, W. magistro, P. Florentio
 et meo magistro R. Aracurum, et omni R. Berengarii comitis Provinciae notario publico
 qui ad voluntatem, et petitionem, utriusque partis hanc cartam publicam scripsi
 et hoc modo signavi. - 579.

Anno 1230, 8° Kal. Aug. (25 Julii). - Ego Guillelmus de Signa Abbas ho-
 na fide et sine dolo per me et meos jures et heredes vendimus vobis Dno Ben-
 edicto Episcopo Massiliensi pretio 3000 solidorum Reg. coron. totum Affare et
 jus, dominium, et signeuriam, quam habeo et pater meus habuit in castro de
 Meuna et omnia jura et actiones et petitiones et census et exactiones etc.
 Actum Massiliae in Aula Episcopali. -

p. 339. 1230. - Carta donationis 10 solid. quam fecit Maiorgas et Bertrandus filius ejus - D. Raimundo priori - 1230, 7 = Kal. oct. (25 Sept.) - fol. 15.

Anno MCCXXX (1230) 7 = Kal. octobris, indict. 3^a. - Notum sit presentibus et futuris Quod ego Maiorgas et ego Bertrandus filius ejus donamus et concedimus in elemosinam, et piam, donationem, pro redemptione animarum, nostrarum, et parentum, nostrorum, Deo et B^e Me Domus Montis Rivi et Rob. is D. Raimundo priori dictae domus decem, solidos quos dicta domus tenebat a nobis dare et s. obere singulis annis in quibus animalia dictae domus et pastorum, intrarent locum, sive territorium, Attigianae et de Mouna sicut plenius continetur in quodam publico instrumento infecto 1221 per manum, magistri B. F. origena Massiliensis notarii. Item, donamus et remittimus et concedimus vobis dicto D. R. priori recipienti nomine dictae domus omnes et omnes, rationes, nobis competentes, contra predictam, domum, pro predictis decem, solidis. Item, confitemur et in veritate recognoscimus nos restituisse de bona voluntate nostra et spontaneo motu nostro instrumentum, publicum, quod erat divisum, per alphabetum, cum, vestro, in quo continetur quod illos 10 solidos nobis retinebamus ex causis a predicta, renuntiavimus enim, illi instrumentum et omni juri ecclesiastico sive civili et foro nobis competenti et competituro et omni exceptioni et replicationi nobis competenti et competituro ex dicto instrumento. Item, absolvimus et quitos clamamus in perpetuum, dictam domum et predictam, priorem, ab omni petitione et actione nobis competenti pro predictis 10 solidis sine praestatione censuram, concedentes ut deinceps oves dictae domus et pecudes et conicini et boves et quolibet animalia vestra omnia et pastorum, vestrorum possint stare et pascere et ad regnare et jacere et chaumare et omnia alia facere quae necessaria erunt ad opus dictorum animalium, per territorium, castri veteris et per dicta loca Attigianae et de Mouna libere et absolute sine aliquo usatico sive censu vel excois aliquo tempore nobis praestando occasione pasquae sive dictorum, 10 solidorum. Item, promittimus quod non facimus nec dicimus nec faciemus nec dicemus quominus praedicta omnia in sua maneat firmitate. omnia supradicta singula et universa rata et firma et inconvulsa habere et tenere per nos et per nostros et nunquam, contra venire nos dictus Maiorgas et Bertrandus filius ejus tactis sacrosanctis evangelii juramus. Item, promittimus nos effecturos quod D^{na} Huga uxor mei Maiorgas et D^{na} Cecilia uxor mei Bertrandi

Bertrandi predicta omnia laudabunt et concedent et contra non venient et jurabunt et inde concedent publicum instrumentum, Item confitemur et in veritate recognoscimus nos habuisse et recepisse pro predictis donationibus seu concessionibus a vobis dicto priore VII libras reg. coron. Remittentes exceptioni non numerata pecunie. Acta sunt haec infra terminos domus Montis Rivi coram istis testibus rogatis et vocatis P. Michaeli, Adelberto d'Auronis, B. de Correns, R. de Pannaria, Y. Joann. monachis dictae domus Montis Rivi, B. de Sala, W. Lamberto, Gilio, fratribus dictae domus, W. Ricardo, R. Gafel, Jacobo Lalo, P. Balsegia G. solo hominibus castri veteris, R. Beraldo de Brignolia, tamen dicti homines castri veteris non interfuerunt donationi Bertrandi filii dicti Maiorgas, sed donationi dicti Maiorgas, Item in agro W. d. R. Berengarii de i gratia comitis Provinciae et Dominorum Arcaurum, notario publico quam mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. f. 15.

¹²³¹
1230. — Carta compositionis inter priorem Arcellae et domum Montis Rivi super pasquerio de Roca. — D. Raimundo priori ¹²³¹ — 1230, 8° Idus Jan. — f. 83.
Anno MCCXXX (1230) 8° Idus Ianuarii (6° Januarii). Sit notum omnibus hanc cartam audientibus quod controversia vertebatur inter Raimundum priorem Montis Rivi, f. 340. ab una parte, et G. Guidonem priorem monasterii Arcellae ab alia, de qua compositionis erunt itane mandato et mandamentis R. Bernardi prioris de Roca et cognitioni et ejusdem voluntati et hoc sub sacramento prestitito ab utraque parte, quod sacramentum, fecit frater Bernardus Montis Rivi mandato dicti Raimundi prioris ejusdem domus et in ejusdem anima, et pro priore Arcellae R. Amicus et in ejus anima, et sub poena quingentorum solidorum reg. coron. promissa a parte parte. Et est at si quid em, dictus Raimundus prior Montis Rivi nomine ejusdem domus et dictus prior Arcellae dimittat et pacificet sine presentatione loqueri pasces oves et capras domus Montis Rivi in tribus partibus pro indiviso totius territorii de Roca, eo quod dictae et predictae tres partes ex donatione et ex venditione quas fecerant domui Montis Rivi Ricardus de Roca et propinquos fratres, et Guido de Roca et Hugo et dragona fratres ad eandem domum pertinere. Item dicet at se habere cartas et dictas donationibus et venditionibus, quod dictus Guido prior Arcellae negat at dicens totum pasquerium de Roca et Beinnoriam, et monasterium Arcellae pertinere eo quod W. de Roca et Ricardus, et propinquos, Dominos dicti castri ^{prohibet} ^{prior}

fuisse fratres monasterii Arcelle, et G. de Roca et Hugo et Dragonam fratres et vendidit
 et in monasterio jus quod habebant in toto castro de Roca et in ejus tenementis. Hoc
 et quodam alia ab utroque parte proponitur, tamen quocumque esset peti-
 tionis et defensiones utriusque partis talis dictus R. Bernardus protulit mandamentum
 seu mandamentum cum assensu partium, et voluntate. In primis mandavit d. Guido
 priori Arcelle sub sacramento dicto et juramento ut ipse permittat deinceps pacifice
 per totum territorium de Roca sine tenementis, pasceri ovem et capras domus Montis
 Rivi et pastorem, in omnibus ire et redire et stare et chaumare et adquare et ligna
 ad opus ignis cindere et ad opus curtium, et calanarum, et de pascentis et omnia ea
 facere quae necessaria fuerint praedictis pecoribus in dicto territorio, sive in bladis
 vineis et pratis et sive alio quod non scindant arbores ad pascenda praedicta peco-
 ra, et hoc excepto quod praedicta pecora non intrent vel ascendant verius castrum
 de Roca sicut protenditur a valle et curata ad portam, Dalmatii et a terra dicta ad passum
 delata supra roivam, domus Bicarvi, et a passu dicto ad passum de talvay et ad podi-
 um, Boso, et a podio Boso ad collam de gardi, et hoc excepto quod praedicta pecora non
 intrent dictum territorium, tempore glandiarum, a festo s. Michaelis usque ad Natale
 Domini. Item, mandavit ut dictus G. prior permittat pacifice transire dicta pecora
 per territorium del. Muey quando transire voluerint dicta pecora fratres domus Montis
 Rivi ubi in aliis territoriis et quod confirmet cartas quas dicit ab dictis prior Montis
 Rivi se habere ex dictis donationibus et venditionibus et quod praedicta omnia faciat
 confirmari conventui dominarum, et dno Abbati si necesse fuerit ejus confirmatio.
 Item in iuramentis vel pastores Montis Rivi incurrerant in aliquo scindendo arbores, vel
 quod praedicta pecora facerent tales quod dicta pecora quingentorum, solidorum
 ad eo non incurratur, sed quod illud emendetur per cognitionem unius proli viri
 Montis Rivi et alterius de Roca sine longa dilatione, quod omnia dictus Guido prior
 promissit facere et complere sine fraude, renuntiando omni juri per quod contra-
 venire possit ipse vel dictum monasterium, sit jus scriptum, vel non scriptum, legale
 vel canonicum, confectum, vel conficiendum, et juri quod subveniret de capitulis et omni
 j. 341. de emul. legum, seu canonum, auxilio ei vel dicto monasterio competentis vel deinceps
 competitore. Item, mandavit dicto Raimundo priori Montis Rivi quod donec inveniat
 Guidonem priorem Arcelle, cum omni quarta parte pasqueri quae pertinebat ad monasterium
 et parit

et p^{re}dictis ayndam, sororis G. de Roca et Hugonis et causae confirmationis Cartae
 Dictarum XII libras reg. cron. et singulis annis teneantur omnes Montis Rivi Dⁿⁱ
 Domini Artacellae quando pecora intraebant territorium de Roca VII solidos reg. cron.
 vel unum moltonem, insufficientem, pro intranda, et super hoc voluit et mandavit
 dictus prior de Roca quod esset finis et pax ab utraque parte. Quae omnia utraque
 p^{re}dicti laici ait et approbavit et promisit se rata et firma habere et tenere in p^{er}-
 petuum. Atestaverunt hoc in camera prioris Artacellae coram istis testibus ad hoc
 vocatis et rogatis B. cellerario bonetis, H. sacrista Artacellae, Pontis monacho, W. e-
 petroneto, P. Sasso, B. art. Raimundo, G. visoneto mutis et coram me R. Berardo
 qui assensum partium, dicta mandata p^{re}dicti et voluntate et hoc signum meum apponi
 Item anno quo supra et 19 kal febr. (16 Januarii) sit notum, quod p^{re}dicta omnia fue-
 runt lecta coram, capitulo Domini Artacellae et confirmata p^{er} G. indonem, priorem,
 et p^{er} p^{re}dictam Alas ayndam de Masilia quae gerebat locum prioris et p^{er} totum capi-
 tulum, sanctemonialium, in capitulo eorumdem. Item et p^{er} p^{re}dictam priorem an-
 donem, in sua camera quae ducta egeritudo in capitulo, venire non potuit et
 in eodem loco recognovit G. prior Artacellae se habuisse et accepisse dictas 12 libras
 ad dictos priores Montis Rivi et super hoc p^{re}dictus G. prior et p^{re}dictae Dⁿⁱ ad
 majorem firmitatem habendae hanc cartam, istius sigilli munimine coram capi-
 tulo et Berardo et Berthando de Salas et B. de signa fratibus Montis Rivi p^{re}cep-
 erunt confirmare. — f. 83. —

1230. — Carta Donationis 13 ollarum salis annuatim, quam fecit
 Guido de Foss filius quondam Petri de Foss — D. Raimundo priore, 1230,
 18^e kal. Januarii (15 Decembris). — f. 65. —

Anno MCCXXX (1230) Indict. 3^a 18 kal. Jan. Notum sit p^{re}sentibus et futuris
 quod Guido de Foss filius quondam Petri de Foss donavit et concessit in elem-
 osinam et p^{er}iam donationem, pro redemptione anime sue Deo et B. et M. de Domus
 Montis Rivi et D. Raimundo priori dictae Domus recipienti nomine suo et nomine
 dictae Domus et patrum, p^{re}sentium, et futurorum, 13 ollas salis annuatim, dictae
 Domus p^{re}sentibus de jure et dominio quod habet dictus Guido in salinis quondam
 Stephani de Frimeto quae versantur inter Nicholaum, quae continguntur salinis Petri Fray-
 — c. 11. Valde

cis in Vallato in medio, Abdicando et transferendo dictis Guido in dictam priorem, recipientem, nomine dictae domus, abdicando scilicet a se dominum, et jus sui actionem, et petitionem, quod et quam habet et in dictis 13 ollis constituendo dictam priorem, nomine dictae domus dominum, super praedictis 13 ollis. Hanc autem donationem ratam, et firmam, et inconcussam, habere et tenere et contra in aliquo non venire dictus Guido promittit, Remittens omni juri scripto et non scripto, Legali et canonico, generali et speciali et omni demum auxilio et legi dicenti donationem, propter ingratitudinem, posse revocari. Item, voluit et mandavit dictus Guido quod Dna Berengaria et Stephanus de Fraineto filius ejus dent dictae domui Montis Rivi dictas 13 ollas salis de sale proveniente de jure quod habet dictus Guido in dictis salinis quando cumque sal fuerit in dictis salinis, et tunc tenentibus dare et reddere dicto Guidoni, de cetero tenentibus de dictae domui. Item, confessus fuit dictus Guido se facere donationem, dictam, 12 anni sunt transacti (1218) coram, Amelio de Fossis et Raimundo de Ardis et M^o Petro quondam, Actasunt hoc in camera quondam, Stephanus de Fraineto coram, istis testibus p. 362. rogatus et vocatus S. dicta Dna Berengaria, Stephanus filius ejus, P. Sartre jurisconsultus, B. Gardeino, Hugo Guatreliuras, R. Guatreliuras, Hugo de operatorio, B. Fouchero, et magister M^o D^o R. Berengarius comes Provincia et Dominus, Arcanarius, notario publico qui mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsit et hoc modo signavit. - f. 65. -

1232. - Carta venditionis 16^{ae} partis pasquarii de Mas algis quam fecerunt Hugo Raimundi et nepotes ejus. - 1232, 14^{ae} Kal. sept. (19 Aug.). - f. 69. Anno MCCXXXII (1232). 14^{ae} Kal. sept. sit notum omnibus hanc cartam audientibus quod Hugo Raimundi et Brauetus et Pontius et Raimundus nepotes dicti Hugonis Raimundi non coacti nec decepti nec in aliquo circumventi, imo bono animo et sano intellectu venderunt prope L. (5) solidorum, reg. coron. et titolo perfectos, et revocabiles venditionis tradiderunt deo et D^o N^o domus Montis Rivi et B. de signa fratri ejus de domus recipienti nomine suo et ejusdem domus et omnium monachorum, et fratrum ibidem existentium, presentium, et futurorum, omni jure et rationem, quod et quam, predicti Hugo, Brauetus et Pontius et Raimundus habebant et habere debebant in tota pasquaria totius territorii

territorium castri de Mas algis sentenementi, scilicet 16 an. pastum, v. el v. i. n. t. hab. ere. v. el
 percipere ipsi v. el alii pro eis, ad opus omnium, animalium, domus Montis Rivi, et ad opus
 animalium, omnium, pastorum cum dicta domo et fratribus ejusdem, existentibus, ad com-
 modum, et ad usum, dictorum animalium, faciendi sine omni exactione eundi ad eundi
 standi chaumandi ad aquandi, ligna sciendi et ramos ad opus animalium, agrotum,
 ceteros faciendi et ceteros usus necessarios ad opus dictorum animalium, exceptis bladis
 vineis et decendibus secundum, quod moris est in dicto territorio facere. Pro qua venditione
 confensi sunt sollemniter et in veritate recognoverunt se habuisse et accepisse ad dicto
 B. fratres dictae domus in solidos 200. coron. Remittentes exceptioni non numeratae et non
 soluto eis pecunie, et quod si dicta venditio plus valeat dicto pretio v. el valeat in contra-
 illud totum, quantumcumque sit et qualemcumque donaverunt pro dicto V. et B. et P. et R.
 Deo et B. et M. et domus Montis Rivi et dicti fratres B. in salute, animarum, suarum, et pre-
 decessorum, suorum nunc et in perpetuum, possidendum, et salvo are et defendere et promit-
 erunt huius expensis a quolibet inquietante. Et si ab aliquo ex incartatione dictae domus pro-
 mis erunt dicto B. redditae pretium, dictae venditionis et expensas quas dicta domus faciet
 defendendo, praecipientes intrare dictum B. v. el alium, nomine dictae domus auctoritate
 propria in possessionem, dictae possessionis. Hanc autem venditionem, donationem, ratam et
 firmam, et inconcussam, habere et tenere per se et suos promiserunt et nunquam, contra venire
 Remittentes omni juri scripto et non scripto, legali v. el canonico, confecto v. el conficien-
 do et specialiter juri quod subvenit deceptis et omni demum legem, seu canonum auxilio
 eis comparenti v. el deinceps competitore. Et ad maiorem cautelam, omnia in praedicta singu-
 la et universa attendere fideliter et observare tactis sacros sanctis Evangeliiis praedicti
 V. et B. et P. et R. iuraverunt. Actum fuit hoc in castro de Mas algis in terracia V. Lang-
 ani coram istis testibus ad hoc vocatis et rogatis G. priore de Mas algis, Gaufredo clerico,
 Ricaro et B. et W. ejusdem filius, R. Garino, et ma R. Berardo notario publico tunc comitis
 qui voluntate utriusque partis hanc cartam, scripsi et hoc mecum, signum, apposui. - f. 69.

1234

1233. — Carta diffinitionis Montis qui vocatur Belmont quam fecit magister
 Martinus Sindicus Benedicti Episcopi Massiliensis ¹²³⁴ 1233, 4. Kal. Martii. f. 9. - 129.

1234

An nomine Domini Anno MCCXXXIII (1233) 4. Kal. Martii (26 februarii). Ante Dominum
 G. de M. Martialis canonico Massiliensi et B. de Gratia Massiliensis episcopi vicarii magistri
 an dente

assidente eiden, magistro Martino Agensi sindaco dñi episcopi supra dicti, Lis et contraveniens in vertel stit inter Willhelma, uxorem quondam Hugonis de Ballo monte et Stephanum Allamum, procuratorem dicta Willhelma ex una parte, et patrem, Ponticum, Constantium, sive dicum monasterii Montis Rivi nomine ipsius monasterii ex altera; oblato ei libello cujus series talis est. Agit Willhelma uxor quondam Hugonis de Ballo monte contra Ponticum Constantium, sive dicum monasterii Montis Rivi dicens quod dictum monasterium injuste detinet partem quondam, cujusdam montis qui vocatur Ballo mont, partem, scilicet quae protenditur a valle sacerdotum, et ascendit de sere in sere usque ad verticem, ipsius montis et aqua descendit usque ad Gapellum, et ab ipso casumine montis sive protenditur de sere in sere versus occidentem, usque ad perrecliam, et aqua descendit ad Gapellum, pertinentem, ad dictam Willhelma jure domini vel quasi; liquia dictum monasterium, partem dicti montis superius confrontatam eidem Willhelma restitueret, et tradidit, deo dicta Willhelma agit contra dictum, sive dicum, nomine dicti monasterii petens ab eo nomine supra dicti monasterii partem, supra dictam, ipsius montis sibi restitui et adjudicari. Ad quod probandum, cum negaret sive dicus supra dictus dictam Willhelma facit plures testes produxit, per quos probare intendit partem ipsius montis jure domini vel quasi ad se procul dubio pertinere. Et adverso dictum sive dicum proponit et se non tenere ipsi Willhelma respondere in petitione predicta, quia dicta libet eidem longi temporis praescriptio per quam intendit et evidenter sine scitu, asserens per XL. (40) annos et plus partem dictam, ipsius montis sine aliquis molestia ipsius monasterii pacifice possidere, ad quod probandum, cum plures produxerit testes dictum sive dicum ad elidendam, intentionem, agentis rei judicatur exceptionem opposuit super quam, cartam, quondam, sigillo quondam, dñi Fulconis Abbatensis episcopi monitum, induit, quae incipit N. tum, fieri volumus, et finitur ILLXX (1120-1129) per quam intendit et probare quod, ^Rostagnus Lambertus quondam, domus Montis Rivi conversus, a quo genere dictus Hugo de Ballo monte dicitur descendere, dedit et condidit donationem factam simpliciter inter vivos montis partem, in libello confrontatam, donum Montis Rivi: publicatis vero utriusque partis testibus sive dicus supra dictus a petitione predicta absolvi se nomine monasterii postulabat, dicens nihil esse probatum a parte adversa contra monasterium, supra dictum, quia a testibus suspectis videtur bene propter consanguinitatem, et affinitatem, quae inter dictam Willhelma et testes ipsos

seus et eundem gradum consanguinitatis et affinitatis et etiam, tertio contingebant, tunc, cum testes dicant eundem, quasi et proximitatem, sermonem, quare subornati videntur unde sunt non immerito repellendi, maxime cum, testes producti a parte monasterii sunt omni exceptione majores per quos probasse intendunt partem, montis cuius occasione agitur per XI. annos et plus monasterium Montis Rivi pacifice possedit sine perturbatione seu molestia alienius. — In adverso fuit postmodum, replicatum, quod testes a parte Guillelmi producti vere testatos fuissent et dictis eorum fides est omnimoda adhibenda, quod contrarium, intelligi poterat et debebat de testibus a parte monasterii productis, cum, ut ^{scilicet} quidam, ex eis conversi et monachi monasterii supradicti, qui in propria causa testificasse viderentur adiciendo quod et si procriptionem, probarent iustus titulos. Devenit postea dandi, et cum, omne quod non esset de consecratione peccatum, mortale iuxta legittimas et canonicas sanctiones quare pars dicti monasterii debebat restitui et adjudicari eidem, haec et alia a partibus fuerunt per §. 366. plurima allegata. — In nomine Domini Amen. Unde ego Magister Martinus iudex Dni Benedicti Dei gratia Massiliensis episcopi et Domini, et assessor in hac causa Dni Guillelmi de He Montiali vicarii majoris Dni Massiliensis episcopi supra dicti visis et auditis petitionibus, positionibus, confessionibus et dictis testium, a partibus productorum, diligenter inspectis et examinatis, inspecto tenore instrumenti seu cartae sigillatae sigillo Dni Fulconis quondam Massiliensis episcopi, habito super promissis maiorum, prudentium consilio, recepto a partibus in initio litis calumnias et acroasentia, citata solemniter et peremptorie G. Guilhelmo de Bello monte et eius procuratore et nobilitibus venire nec interesse, sed contententes se absentantibus, in nomine absentia de implacatur presentia; a petitione dictae Guillelmi et Hieronimi Abbatis procuratoris ipsorum, dictorum, iudicum, Pontium Constantium, nomine monasterii Montis Rivi et per ipsorum monasterium, dictum, iudicum; et ipsum monasterium, per dictum, iudicum, absolvo et dictum, partem, ipsius montis in possessione et proprietate dicto iudice nomine monasterii, et per ipsum iudicum, adjudico monasterio supradicto, salvo jure et dominio tam in temporalibus quam in spiritualibus Dno episcopo Massiliensi; Data ut hoc sententia in quodam loco secum ab apponit montis de Bello monte in Faissa quadam quae est R. Raimundi in praesentia et testimonio R. Bajuli de Maura pro Dno episcopo et Hu. Ramberti, Pa. Cadella, Pa. Salomati, Pa. Muraire, Pa. Salomati

patris W. Talmati, Gaufr. Rainaldi, Pö. Berardus, W. de Lusula, W. Martini de Masilia, B. Sabbatini, G. de Masalgis, Pö. Fabri. Gaufr. Verdace, Pö. Constantini de Forquagnerie, Pant. Rodellus, W. Mollini, B. Melli de cuens, Nicholai de Bergentier, Guinaldi Guarina, Feltonis Rogerii, G. de Morteris, Pö. Eani de Solariis, Pö. Banzat. — Hug. Joannis prioris Montis Rivi, Pö. Milhelmi, Pö. Michael, B. de Corredis, W. Hgonis, P. Joann. Sacerdotis, Joann. de Manascha correrarii, Durandi nostri monachorum, dicti monasterii — Duranti La. stadi, W. de Die, B. de Salas, B. de Signa, G. Rogerii, Ig. Die, Guigonis, Alardi de Auronivis, Andree Eron, B. Giraldis Donatus, et fratrum, dictæ domus: In preedicta predictorum, predictus Dñs W. de M. articuli vicarius ad majorem firmitatem, precepit proles entem, paginam, bullam plurimam Dñi Massilensis Episcopi communi.

Sciendum, quod Anno Dñi 1236, 6° kal. Aug. (29 Julii) ad majorem omnium, supra dictorum firmitatem, Ego Raim. de Aic monte publicus notarius Massilie mandato predicti Dñi Episcopi hanc cartam, licet per aliam, mentem, scriptam, bullam et signi mei admiriculo communi. — f. 9.

1233, 5° kal. Oct. (27 Sept.) — Carta concessionis, laudationis et confirmationis omnium possessionum factæ per R. Berengarium comitem Provincia 1233, 5° kal. Oct. habetur / ut supra in privilegio. — In ista cartæ — pag. — 11 et 12. —

1233. — Carta Donationis pasquerii in tenemento de Solariis quam fecit Dña Guillelma filia Guillelmi de Solariis — 1233, 4° kal. Aprilis. — f. 59.

Anno MCCXXXIII (1233) Idus. 2°, 4° kal. Aprilis (29 Martii). Notum sit presentibus et futuris quod Ego Dña Guillelma filia quondam W. de Solariis dono et titulo perfectæ et irrevocabilis pro donationis inter vivos habitæ et pro redemptione animæ mee et parentum, meorum, concedo tibi fratri Pontio Constantis recipienti nomine domus Montis Rivi quod Arca sine animalia dictæ domus et pastorum, quod habeat unum, pascendi et habitandi et ad aquandi et chaurandi in tenemento castri de Solariis, cavendo tantum, a talis et a peditibus calorum taillandis et de toto destruidis. quantum, prestinet per jus et ad pastum, quod et quam habeo Ego dicta Guillelma in tenemento castri de Solariis. Hanc autem donationem, ratam et firmam, et in omnibus, habere et tenere et contra in aliquo prout et ut supra Ego dicta Guillelma promitto

promitto et tactis sacrosanctis Evangelicis iuro, Renunciando omni juri scripto et non scripto, legali et canonico, generali et speciali et omni d. omnia, auxilio. Actum hoc in sala propositi Baroniensi in castro de Soleris coram istis testibus rogatis et vocatis scilicet D^{no} Guidone de Soleris propositi dicto Baroniensi, Guirardo jurisperito P^{ro} Gualtario, Fulcone Dato, B. Cabra et meo magistro Guillelmo Dⁿⁱ R. Berengarii comitis Provinciae et Dominorum, Trecentum, notario publico qui mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signavi. —

Anno et die quo supra dicta D^{na} Guillelma confess a fuit et recognovit se habuisse et recepisse pro supra dicta donatione a dicto Pontio Constantino de elemosinis dictae Domus C. solidos reg. coron. renunciando exceptioni non numerata pecunie, Actum hoc in supra dicta sala coram supra dictis testibus et meo magistro M^o Dⁿⁱ R. Berengarii comitis et supra. — f. 59. —

1233. — Carta compositionis inter Domum Montis Rivi et Mariam de Soleris et Ricardum et Hugonem filios ejus de pasquerio de Soleris 1233
4° Kal. Aprilis — (29 Martii). —

Anno MCCXXXIII (1233) ind. 5^a, 4° Kal. Aprilis. Notum est fratribus et futuris quod controversia reatebatur inter Pontium Constantium fratrem Montis Rivi nomine dictae Domus ex una parte, et D^{nam} Mariam de Soleris et Ricardum et Hugonem de Soleris filios ejus ex altera, super pasquerio et ut pasceri et habitandi quae dictus Pontius dicebat dictam Domum Montis Rivi habere in tenemento castri de Soleris ex causa donationis et collationis Dⁿⁱ M^o de Soleris bone memorie patris quondam Dⁿⁱ Marici dictae, quod dicta Maria et dicti filii ejus penitus negab. Sed quatenus foret controversia placuit utriusque et iussuerunt illi dictae partes mandamento et voluntate Dⁿⁱ Guidonis de Soleris propositi Baroniensis et promiserunt dictae partes sibi ad invicem lib. poena mille solid. reg. coron. mandamentum dicti Dⁿⁱ propositi se observaturas et contra in aliquo non venturos aliqui juris vel facti subtilitate et specialiter dictus frater Pontius promissit alteri parti se effectum et curaturum, quod Domus Montis Rivi et fratres et totus conventus dictae Domus mandamentum et voluntatem dicti Dⁿⁱ propositi observab. et laudab. et approbab. et contra nullo tempore veniet. Mandamentum autem dicti Dⁿⁱ tale est quod dicta Domus Montis

Montis Rivi habeat pascere et usum, pascendi et habitandi et adagrandi et faciendi et chaumandi in ejus animalibus dictae domus Montis Rivi et fratrum ejus in tenemento castri de Toleriis cavendo tamen a talibus et a pedibus arborum sciendū et in taillandis et ex toto destruendis quantum pertinet ad jus et ad partem, quod et quam Dñe Maria dicta et dicti filii ejus habent in tenemento castri de Toleriis. — Hoc itaq; mandamentum ab utraque parte auditum, et plenius intellectum, utraque pars laudavit et approbavit et sic illud tenere et observare et contra in aliquo non venire sibi ad injuriam, promiserunt, et sic hac occasione dictae Dñe Maria et dicti filii ejus habuerint aliquid ad dictam domum de bonis dictae domus vel aliquod damnum, dictae domus intulerunt inde sit pax et firmis in perpetuum, per dictam domum et fratres dictae domus. omnia supradicta rata et firma habere et tenere et contra rem aliquo non venire dictis Ricardus pater et dictis Hugo de Toleriis pater et pro dicta Dña Maria et in ejus anima et ejus mandato tactis sacrosanctis Evangeliiis juraverunt. Item mandavit dictis Dñis propositis quod dictus Pontius Constantinus de nomine dictae domus pro bono pacis et concordie Dñe Mariae et dicti filii ejus CC (200) solidos reg. coronatos, quos confessi fuerunt in integrum, recipere. Respon. sibi contentas omni exceptioni non numeratae procurare. Acta sunt haec in domo dictae Dñe Mariae coram istis testibus rogatis et vocatis Guirardo jurisperito, Pontio Gualtero, G. Carbonello, M^o de Colabraria medico, B. Cabra, Fullone Dato et me magistro M^o S^u R. Berengarii comitis provinciae et dominorum, Treverum, notario publico qui mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signari, f. 58.

1235. — Carta venditionis terrae de Cras quam fecit Guillelmus de Signa in Favairolis — D. Hugoni Joanni priori — 1235, 7° kal. maii (25 Aprilis). — f. 32.
Anno MCCXXXV (1235) 7° kal. Maii. Notum est presentibus et futuris quod ego M^o de Signa confiteor et in veritate recognosco me habuisse et recepisse et a domo Montis Rivi reliquis a unum, melior, et de aliis bellis et rebus aliis tantum, quos omnia valent CCCC (400) solidos reg. coron. pro quibus CCCC solidos domo et concedo deo et B^e M^o et dictae domui Montis Rivi et tibi fratri ejus recipienti nomine dictae domus et Hugoni priori dictae domus et fratrum, qui ibi sunt vel pro tempore fuerint terram, meam, in soluto quia vocatur Cras M^o de Signa, quae in territorio

territorio de Haxerolod, quae confrontatur a parte orientali cum quadam terra quae vocatur Campsam haind aldi et cum terra similiter M. Blangueti et cum l. alma transenna, a parte septentrionali confrontatur cum via publica, ab occidentem vero confrontatur cum area batallaria, a meridie confrontatur cum terris dictae domus Montis Rivi. Et si dicta terra plus valet dicta summa, illud totum in integram, per me et meos in perpetuum, dono, trado et irrevocabili donatione concedo dictae domui et tibi dicto fratri Egidio recipienti nomine dictae domus et Hugonis dicti prioris et fratrum praedictorum, in salutem animae meae et in redemptionem peccatorum meorum, et praedecessorum meorum, concedo et in te transferendo omnia jura et omnes actiones, quod vel quare habeo vel visum habere occasione praedictae terrae contra aliquas personas dantes et conadens tibi fratri Egidio supra dicto recipienti nomine dictae domus licentiam, et plenam potestatem, ingrediendi auctoritate tua corporalem possessionem, praedictae terrae quandounque tibi placuerit constituendo te recipientem, nomine dictae domus tanquam in rem tuam. Praedictam autem donationem, firmam et inconcussam, perpetue per me et meos tenere et inviolabiliter observare promitto, et contra non venire aliquo tempore aliqua juris subtilitate vel facti. Et ad maiorem huius rei firmitatem, praesentem, castam, sigilli mei munimine jussu roborari. Actum, Aquis in castello Dni Comitis. Testes fuerunt Ricardus de Solariis, W^{us} Raimundus judex Dni Comitis Provinciae, Martinus Leportus Dni Comitis Durantus, et ego Bernardus Raimundus notarius Dni Comitis, qui mandato Wⁱ de Signa supra dicti hanc castam, scripsi et signum meum, apposui. 132.

1236

1235. - Carta Donationis totius juris quod habebant Guillelmus Herii et Raimunda uxor ejus in Affario castri de Solariis et in ejus tenamento - D. Hugone Toanne Priori - 1236, 12^e Kal. Martii (18 februarii). - 161. -

Anno MCCXXXV. (1235) 12^e Kal. martii. - Notum sit presentibus et futuris quod nos W^{us} Herii et Raimunda conjuges non decepti nec coacti nec ab aliquo circumventi, sed gratis et voluntate spontanea donamus et titulo perfectae et irrevocabilis donationis habite inter vivos concedimus tibi Pontio Constantio fratri domus Montis Rivi recipienti nomine dictae domus pro redemptione animarum nostrarum, et parentum nostrorum totum jus et rationem quod et quam habemus vel habere debemus vel viximus habere in praesenti vel in futura in Affario castro de Solariis vel in ejus tenamento occasione

occasione Rainaudi de Masalgis et Agnetis parentum, quandoque dictos Rainaudos
 Item et rursus ad quod dicta donationis cedimus tibi dicto Pontio omnia iura et omnes
 actiones, quod nobis competant vel competere debent vel possunt occasione dictorum
 parentum, ita quod deinceps possis agere et exquiri et defendere et de columna iurum
 tanquam procurator factus in rem, man, sicut nos poteramus ante hanc donationem
 eam et cessionem, Item, promittimus tibi quod non dicimus nec facimus nec dice-
 mus nec facimus quominus omnia supradicta habeant firmitatem, Item, volumus
 et precepimus quod tu dictus Pontius nomine dictorum omnium ingrediaris in possessionem
 dicti officii et auctoritate propria omnia supradicta laudamus approbamus et
 in perpetuum, per nos et heredes nostros observari volumus. Et ut omnia suprascri-
 pta singula et universa in sua firmitate maneant et quod contra non veniamus
 aliquo iuris vel facti sublimitate tactis a nobis sacrosanctis Evangelii corporaliter
 juramus, Renuntiantes omni iuri et specialiter iuri dixisti donationis exced-
 entem summam quingentorum solidi in superflua non tenere nisi in actis fue-
 rit insinuata, et omni alij iuri scripto et non scripto, legali et canonico, gene-
 rali et speciali nobis mine competenti vel deinceps competituro, per quod
 contra venire vel aliquid de prescriptis infringere vel revocare possumus.
 Itaque pro dicta R. specialiter renuntio legi Tulie de fundi dotali et iudicio
 techarum, et omni muliebri auxilio per quod contra venire possent, Et confite-
 mur et recognoscimus nos habuisse et accepisse continua numeratione a te
 dicto Pontio nomine dictarum donationis L solidos et quatuor coronas. Actum in castro
 de Masalgis in domo Rogancia dicti M^{ri} Barri. Testes fuerunt vocati et rogati
 ab utraque parte B. Freucher pater de Masalgis, B. de Masalgis, R. de Masal-
 gis, M^{us} de Gailleno, P. Morlans, M^{us} Garinus, P. Messagier, frater Gilis, et ego
 Gouiraudus publicus notarius tunc comitis Provinciae in interfui et mandato et
 rogatus utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc signum meum apposui. f. 61.

1235. — Carta compositionis inter domum Montis Rivi et commu-
 niteram de Ballo loco super rancuris ad invicem, factis. — D. Hug. Joan.

Pro. 1235, 4to Kal. Iulii. (38to Junii). f. 62.

Anno MCCXXXV (1235) Idibus 4to Kal. Julii. Sit natum amicum hominibus
 quod

Quod controversia vertebatur inter Hugonem Joannem, puerum, domus Montis
 Rivi nomine predicti domus ex una parte, et P. de Coris commandatorem,
 domus de Ballo loco ex alia, in manibus Dni R. Cholonensis episcopi arbitri
 seu arbitratoris vel amicabile compositoris ab utroque parte sponte electi,
 sub poena 50 librarum reg. coron. ad invicem, stipulata et promissa quoniam com-
 missa proestita et exacta mandamentum, seu mandamentum nihilominus in
 hac maneat firmitate, super mutuis rancuris et petitionibus et demandis que
 ad invicem, faciebant vel facere poterant occasione hominum domus de Ballo
 loco seu fratrum, seu messagiorum, dicti domus et occasione fratrum et dona-
 torum, et messagiorum domus Montis Rivi. Promittentes dicti partes ad invicem
 sub dicta poena quod ipsa stant arbitrio et cognitioni et voluntati et mandam-
 ento seu mandamentis predicti Dni episcopi qualitercumque mandare seu com-
 ponere inter dictas partes voluerit. Controversia autem, quos dictas partes ad invi-
 cem faciebant tales erant. Petebat rigueri dicti prior a dicto commandatore
 sibi restitui et rasareiri nomine dicti domus Montis Rivi ^{C = 500} D (1000) solid. reg. coron.
 in quibus dicebat dictum domum esse damnicatam, propter fugationem, et
 enraidationem, quoniam facerant dicti homines dicti hospitalis de Ballo loco et fratres
 ejusdem domus de Aver domus Montis Rivi s. occidendo et dictum Aver de portan-
 do et canes dicti Averis, quod dictus commandator negabat. Confitebatur quod
 homines dicti domus de portan erant tres montones de dicto Averis mandato Bertran-
 di Alaxi patris dicti hospitalis tunc consulis in castro de Soleris et pro parquerio,
 ex adu et opus ab dicto commandatore puerum domus Montis Rivi prohiberi nomine dicti
 Montis Rivi ne Aver ipsius domus de gasceat in territorio obtinemento castri de Soleris eo
 quod dicebat dictum domum Montis Rivi non habere jus facendi vel habitandi, avere tamen
 in territorio dicti castri, et sibi jus esse prohibendi cum hospitale haberet dominium in pre-
 dicto castro de Soleris. Item dicebat predictum domum Montis Rivi non habere jus
 facendi compedat in predicto castri territorio, asserens dictam domum de Ballo loco dan-
 nicatam fore in mille solid. propter compedat quod fratres et mentii domus Montis
 Rivi facerant in dicto territorio. Super quibus respondit dictus prior confitendo hospitale
 de Ballo loco habere dominium pro quarta parte in castro de Soleris et in ejus territorio
 cetera negabat et expressim dicebat quod domus Montis Rivi habet alius facendi in
 territorio

territorio dicti castri eo qd dicebat quod R. de Soleris prius quondam de Soleris dona-
 -verat domui Montis Rivi pasqueriam, et jus pas cendi sine pasqueria. super quibus pro-
 -ducebat quodam instrumentis in quibus continerentur publicationes quorundam testium
 super dicta donatione; et hanc donationem dicebat esse factam, antequam dictum Hos-
 -pitale aliquod acquisivisset in dominio castri de Soleris a Ramundo de Soleris vel ejus
 heredibus vel ab eo causam habentibus, a quibus dicebat hospitale acquisivisse priusquam
 haberet in dominio dicti castri, quod proxime dictum, dñs commendator confitebatur.
 Item agebat dictus commendator contra dictam priorem, petens ab eo res arceri scilicet
 reg. coron. in quibus dicebat domum de Bello loco ad amificationem fore propter fugationem,
 quam gaudens Alen fecerat de equalibus dictae domus de Bello loco. Item dicebat quod
 Hugone nuntius domus Montis Rivi interfecerat vel occiderat quendam canem, domus de
 Bello loco valentem 20 solid. quod ipse prior confitebatur. Quibus omnibus diligenter
 intellectis, inspectis et instrumentis et attestacionibus quae prior domus Montis Rivi produ-
 -cebat, et lita legitime contestata, sacramenta calumniosa ab initio causae proestito.
 Idcirco dñs episcopus mandamenta sua protulit in (hunc) modum. Mandavit itaque
 pro bono pacis et concordie quod de omnibus domnis quae commendator de Bello loco
 vel homines vel fratres et nuntii dictae domus intulerant domui Montis Rivi et Averii
 dictae domus, prior de Monte Rivo nomine eiusdem domus faciat finem et remissionem
 et pactum de non petendo in perpetuum dicto commendatori, quod ipse prior inco-
 -niti et solemniter fecit. Item voluit et mandavit quod dictus commendator
 eundem finem et remissionem faciat dicto priori et domui Montis Rivi de domnis
 illatis predictae domui de Bello loco a fratribus vel nuntiis vel donatis domus Montis
 Rivi, quod et ipse commendator solemniter fecit. Item voluit et mandavit quod
 domus Montis Rivi libere et pacifice deponat Averium suum et exere morem pasto-
 -rum, et deponere possit in territorio vel tenamento dicti castri de Soleris sicut
 hactenus habuit et usafuit, cognoscent inter predictas partes domum Montis
 Rivi predictam, habere jus pasendi et habendi exere suum, et exere morem
 pastorum in predicto territorio, et commendatorem non habere jus pasendi
 quominus dictum Averium deponat in territorio dicti castri de Soleris. Item
 voluit et mandavit quod domus Montis Rivi de cetero non faciat rampidas in pre-
 -dicti castri territorio nisi de consensu et voluntate commendatoris de Bello loco
 cognos-

cognoscendo et diffiniendo inter predictas partes quod dictae domus Montis Rivi non habeat jus faciendi compendia in predicto territorio nisi in Dominantibus et propriis domibus Montis Rivi quae dictae domus habet a Guidone de Tolensis quondam vel ab alijs vel habitis et vel habeat. Item concesserunt partes predictae et de consensu eor. p. 369 — undem retineant dictus Dominus Episcopus potestatem interpretandi si aliquis ubique vel non ubique sit vel ordietur in predictis mandamentis vel aliqua parte compromissi vel occasione ipsorum vel ipsius compromissi noviter ordietur ita quod super illo plenarie ad voluntatem suam possit dicere et etiam facere mandamentum. omnia suprascripta mandamenta diligenter intellecta utraq. repare laudavit et approbavit et suum consensum expressum attribuit et roborem perpetuae firmitatis. Acta sunt haec apud Tholozam in palatio dicti Dni Episcopi coram istis testibus vocatis et rogatis Dno magistro Martino Tholozensi praeposito, Helya cantore Tholozensi, R. P. eivoneto canonico Tholozensi, Guirard. Vabbaz de Tholozaj iudice, R. Alhamanno de Arcis iudice, magistro Hugone Tholozano optatore Tholozensi, Henrico de Tholozaj, Guillelmo Andrea clerico dicti Dni Episcopi, R. Pontio Constantino concilio et Figilio concilio domus Montis Rivi, et me magistro Thomaio notario publico Dni R. Berengarii comitis Provinciae et Dominorum Tholoni qui omnibus supradictis interfuit et mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc modo signum apposui. — f. 62.

1235. — Littera R. Berengarii comitis Provinciae ad Guidonem praepositum Basilien. ut sit iudex in controversia de pasqueris de Tolensis 1235, 16° Kal. Junii (21 Maii). — habet etiam fuisse signum in privilegiis pag. 14.

1235. — Carta publicationis testium inter domum Montis Rivi et domum Hospitalis de Bellaloca super pasqueris de Tolensis — D. Hugone 1° Joanne pre. 1235, 16° Kal. Julii (16° Junii). — f. 56.

In nomine Domini. Anno M. CC. XXV (1235) Ind. et VIII^a, 16° Kal. Julii. Accessit Hugo prior domus Montis Rivi coram Dno Guidone praeposito ecclesiae Basilien. in hac parte vicegerente Dni R. Berengarii d. i. gratia comitis Provinciae ab ipso Dno praeposito postulavit et secundum formam mandati quod ei fecerat dictus comit. testes

testes quos in forma publicationis producere volebat pro predicta domo recipere et
 commun. attestationes seu dicta in publicam formam redigeret publicando. Qui
 dictus unus propositus citato dno Pontio commendatore domus de Bello loco et
 die certa assignata et loco, ut ad depositionem, dictorum, testium, interesset, cum
 dictis prior dictos testes contra dictam domum de Bello loco produceret ut dicebat,
 et non comparente eorum, uno dicto proposito in die prescripta per se nec per
 aliquem, responsalem, Ipse unus propositus ad contumeliam, nihilominus ultra dictum
 terminum, expectans it, significans et dementians quod domum, quae dictis com-
 mendatorem tenet in castro de Soleris et B. Alexio fratre dictae domus et vicario Gos-
 den, ut si aliquis pro dicta domo de Soleris vel pro dicta domo de Bello loco vel pro
 dicto commendatore adesse vellet dictae publicationi quod veniret coram eo et
 hoc dicto vicario significavit unus dictus propositus pluries per se ipsum, tandem
 ad hoc nullus comparuit neque Ipse commendator nec aliquis responsalis pro
 eo, nec aliquis causae excusationis de dicto commendatore aliter allegavit,
 unde dictus unus propositus taliter his prolatum est statum sibi in dicto priore pres-
 entatos pro dicta domo in formam publicationis secundum ejus petitionem, absi-
 dentibus h^{is} Guirardo de Ares jurisperito et Gaspario canonico Barisoleensi et priore
 ecclesiae de bras, recepit in hunc modum: Fr. Pontius constans curiens domus Mon-
 tis Rivi testis juratus dicit quod ipse vidit et audiit quod unus Raimundus de Soleris
 frater Guillelmi de Soleris quondam, quondam Tholomaeus, dedit anulo dei pro salute
 animae suae domum Montis Rivi ad quae Avererem, sedum, pasceri in toto tenimen-
 to castri de Soleris in heremo et in cultu sine pasquerio: De longior interrogatus
 dicit quod sunt 33 annis et plus, de loco interrogatus dicit quod fuit in domo
 p. 350, dicti Raimundi de Soleris quam tenet modo Hospitalis in domo illa ubi modo
 dictum Hospitalis facit focum, quae tunc erat porticus et dicit quod Gombertus pater
 de Montis Rivo recepit donationem dictam nomine dictae domus: Item dicit quod
 post dictam donationem domus Montis Rivi usque ad dicta donationem, ita videlicet
 quod Area dictae domus pascebant in toto tenimento castri de Soleris ubi
 volebant cavendo alibi antalis. — B. Gilius habitator castri de Soleris testis jura-
 tus dicit, d^{em} per omnia excepto quod iste dicit de tempore de utilitate, et
 excepto quod non dicit de una dicta donatione aliquid nec de utroque cladi. — R. de
 Masolgis

Masalgis miles testis juratus dicit idem, quod proximus per omnia, de tempore idem quod prius et addidit quod dictam donationem fecit pro eo quod habebat in tenemento de Solleris. — R. Gastelmus testis juratus dicit idem quod dictus. — Us. excepto quod iste non facit mentionem de heremo et culto. Recepti sunt testes isti in formam publicationis anno et die quo supra in ecclesia de Solleris coram predictis assidentibus et D^{no} Guillelmo de Signa de Rogasio, et magistro Pontio suburgico, et meo magistro Thomaio notario Dⁿⁱ R. Berlingarii comitis Provinciae, qui omnibus praescriptis interfuit et mandato et voluntate dicti Dⁿⁱ proposita attestations praescriptas in formam publicationis redigi, et ad majorem firmitatem, dictus D^{ns} praeposuit hanc praesentem cartam, sigillis suis munimine corroborari praecipit et ego D^{ns} notarius hoc meum signum apponi. — f. 56. —

1236. — Carta donationis parquerie per totam terram Dⁿⁱ de Castellana 1236 (12° kal. Julii (25 Junii) — D. Hugone et comiti prioris habetur supra fusiis in privilegiis f. 120 et 68 — Voir page. — 16. — f. 56. —

1236. — Carta venditionis tertiae partis unius quastonis parquerie de Masalgis, quam fecit Raimundus de Masalgis, 1236, 12° kal. nov. 472. Anno MCCXXXVI (1236) 12° kal. nov. (16^a octobris). — Sit itaque omnibus et hominibus hanc cartam audientibus quod R. de Masalgis non coactus nec deceptus nec in aliquo circumventus nec precibus aliquibus vel aliquorum ad hoc inducibus in libero animo et sano intellectu vendidit et praestitit et libenter, reg. coram et titulo perfectae et irrevocabilis venditionis tradidit et concessit in perpetuum libere et absolute deo et B^{ene}dicto Montis Rivi et G^{uil}ielmo fratri ejusdem domus recipienti pro se et pro herede et fratribus ejusdem domus praesentibus et futuris omne jus et rationem, quod et quicquid per eum habet et habere debet et vel videri et habere vel tenere seu percipere vel aliquis pro eo, vel ad ipsum pertinet vel pertinere potest vel debet aliqua ratione in toto parquerie totius tenementi seu territorii castri de Masalgis, et specialiter tertiam partem unius castonis dictae parquerie predictae id quod omnium animalium domus Montis Rivi et ad quos animalium omnium pastorem cum dicta domo existantiam, sicut commodum et ad usum dictorum.

dictorum animalium, sine omni exactione intrandi, eundi, redeundi, standi, chauri-
mandi, ad aquedui, ligna cedendi, cutes et vasilia faciendi, ramos ad gres ani-
malium segrotorum truncandi. et ceteros usus necessarios ad opus animalium
omnium faciendi. Pro quorum conditione confessus est solemniter dictus R. et in
veritate recognovit et habuit et accepit a dicto Gilio fratre dictae domus tradenti
ei nomine dictae domus dictas R. 1 libras reg. coron. Remittens exceptionem non nu-
meratam et non solutam ei pecuniarum: Et quod si dicta venditio plus valeat vel vale-
ret in antea illud totum, donas et dictus R. pro elemosina et in salutem animae
suae Deo et Beato et dictae domui et dicto Gilio recipienti pro se et pro monachis
et fratribus ejusdem domus. Et promisit dictus R. s. aliorum et defendere pro dicta
p. 351 - tam, venditionem, ab omni persona et personis et quod si aliqua questio orire-
tur contra dictam donationem, promisit ad denuntiationem, prioris dictae domus
firmare pro ea et ducere causam, suis expensis donec esset terminata. Et si hoc
nollet facere dictus R. et dicta domus faceret aliquas expensas defendendo
dictam causam, vel aliquod damnum inde incurreret, illud et illas de his proprio
restituere promisit sub obligatione honorum suorum, de quibus expensis et damnis
prior domus dictae vel alius loco si crederetur suo simplici sacramento. Item conce-
dit ut fratres dictae domus possint intrare et uti possessione dicti praesentis auctori-
tate propria licentia ab aliquo non requisita. Hanc autem, venditionem,
ratam, et firmam, et inconcussam, habere et tenere per se et nos promisit et ante
nunquam contra venire. Remittens omni juri scripto et non scripto, legali et ca-
nonico, speciali et generali et juri quod subvenit deceptis et omni damno,
legum, seu canonum, auxilio ei competentis vel digne competituro non obstante
si aliqua lex specialis vel decretum, vel decretalis ad hoc prestant hic non appo-
natur. Et ad majorem cautelam, omnia supradicta singula et universa attend-
ere et fideliter observare tactis sacros sanctis Evangelii jura. Et promittit
sub eodem sacramento quod non dicat neque dicat et quod non faciat neque fa-
ciat quominus dicta venditio in sua remaneat firmitate. Actum, pro hoc apud
Artaellam, in tabernaculo coram istis testibus ad hoc vocatis et rogatis Bonaho-
mine sacrista, R. Velrand de Mello, Guillermo provinciali, P. Blanco, B. Amelfo
fratribus domus Artaelle, Stephano de Garayon, P. de S. dion et me R. Berardo publico
notario.

1237. — Carta venditionis quartæ partis quartonis totius pasquerii de Masalgis, quam facerant Guillelmus Interius et uxor ejus - 1237, 10 cal. Apr. ¹²³⁸ f. 68.

In nomine Domini. Anno MCCXXXVII, 10 cal. Aprilis (23 Martii) 1 et nextun, p. 352. omniū us hominib. us | quod Guillelmus Interius et Dña Rainonda uxor ejus non co acti nec decepti, imo bono animo et sano intellectus vendiderunt libere et absolute et absque omni retinamento preter C (100) solidorum, reg. coron. et titulos perfectæ et irrevocabilis venditionis tradiderunt Deo et B^e Me Domus Montis Rivi et Guilelmo fratri ejusdem domus recipienti pro se et pro monachis et fratribus ejusdem domus presentibus et futuris, quartam partem unius quartonis totius pasquerii castri de Masalgis, et ejusdem territorii, et generaliter quicquid solus habere debent in dicto pasquerio vel unquam habuerunt vel perciperunt vel alius vel alii pro eis, vel ad ipsos spectant et vel pertinerent et vel pro indiviso, et quicquid habent in pasquerio sive in terris, pratis et nemoribus castri de Masalgis nequeat ad opus omnium animalium domus Montis Rivi et ad opus animalium pastorum cum dicta domo existentium, s. ad commodum et ad usum dictorum animalium sine omni exactione seu pretatione logui vel domi causa intrandi, eundi, redeundi, standi, chaumandi, ad agvandi, ligna sciendi, curtes et vasilia faciendi, ramos ad opus animalium, egrotorum, troncandi et ceteros usus necessarios ad opus dictorum animalium faciendi. Pro qua venditione confessi sunt dicti W^e et R. uxor ejusdem, solemniter et in veritate recognoverunt se habuisse et recepisse a dicto Gilio fratre dictæ domus tradente eis nomina ejusdem, dictos C solidos reg. coron. Remittentes exceptioni non numeratæ et non solutæ eis pecuniæ: itaque si dicta venditio plus valeat vel plus valeat in antea, illud totum, quantumcumque sit donas erunt dicti conjuges pro elemosinis et in solutionem annuorum, marum, et predecessorum suorum, Deo et B^e Me Domus Montis Rivi et dicto Gilio etc. .... promiserunt dicti W^e et R. salvare et defendere predictam venditionem, etc. .... Actum, factum hoc in castro de Masalgis in domo dictorum W^e et Rainonde coram istis testibus ad hoc vocatis et rogatis Ricarvo milite, Fulcone Robredo, P. Arcella Girardo de Alvagna et me Re Berardo notario publico Dni comitis quod voluntate utriusque fratris hanc cartam scripsi et hoc meum signum apposui. — f. 68.

1238
1237. — Carta venditionis 16^e partis pasquerii de Masalgis quam facerant Ricardus de Masalgis et uxor ejus et alii 1237 julii 8us Tan. (12us Jan.) f. 68.

tionibus et ad vitam eternam: Videns hoc omnia donavit bono animo et sano intellectu pro elemosina et in elemosinam, Deo et B^e M^o Domus Montis Rivi et Gilio patri eius recipienti pro se et monachis et fratribus eiusdem domus presentibus et futuris omne jus et rationem, quod et quam, ipse habet et vel habere debet et vel vult est habere et tenere, vel alius vel alii pro se in toto pasquerio totius territorii castri de Masalgis et specialiter octavam, decimam, partem, pro indiviso totius pasquerii, et generaliter quicquid ad eum pertinet et ad opus omnium animalium, domus Montis Rivi et ad opus animalium, pastorem, cum dicta domo existentem, s. ad commodum et ad usum dictorum animalium, sine omni exceptione seu pretensione pasquerii seu servitii seu loguerii causa inbrandi, standi, vundi, redvundi, chaumandi ad aquam, ligna sandendi, curis et vassalia faciendi, ramos ad opus animalium, egrotorum, troncandi et ceteros usus necessarios ad opus dictorum animalium, faciendi. Hunc autem elemosinam, sive donationem, factam, per banc, et ad substantiam, ipsius animalis promisit dictus Hugo tenere ratam et firmam, et inconcessam, per se et suos Deo et B^e M^o Domus Montis Rivi et Gilio dicto recipienti nomine suo et ejusdem domus in perpetuum, et nunquam, contravenire. Et ad majorem cautelam habendam, et tenendam, tactis sacrosanctis evangelis juravit dictus Hugo, renuntians omni juri per quod contra venire possit et sit iurisdictionem, vel non scriptum, etc. Actum fuit hoc in domo W^e Aicardi quondam, coram istis testibus ad hoc vocatis et rogatis B. Frigero priore de Masalgis, Bonifacio sacerdote, Tansarando de Roza, W^e Hostagno et m^o R. Berardo notario publico dⁿⁱ comitis provincie qui voluntate utriusque partis hanc cartam, scriptam et hoc modo signum, apposuit. f. 68.

1238

1237. — Carta Donationis totius juris quod habebant in pasquerio de Masalgis G. Aicardi et Matelda uxor et filii eorum. — 1237, pridie Idus Jan. — f. 69.

In nomine Domini, Anno M^o CCXXXVII (1237) pridie Idus Januarii (13^a Januarii). Sit notum omnibus quod Matelda Aicarda uxor quondam W^e Aicardi et filii eorum, scilicet Hugo, Guillelmus et Hostagnus et W^e Aicardus et Maria et Riccus fratres recognoverunt sollemniter et in veritate confessi sunt Gilio patri domus Montis Rivi recipienti nomine dictorum G. Aicardum, uxor, dictorum Mateldae et patris, dictorum fratrum, donare Deo et B^e M^o Domus Montis Rivi pro elemosina et in elemosinam, quod cum, iure sua omne jus et rationem, quod et quam, habebat in toto pasquerio castri de Masalgis ad opus omnium

f. 356. omnium animalium domus Montis Rivi et de opus animalium pastorum, cum dicta domo exis-
tentium, unde dicti omnes fratres et sorores et Matilda volentes esse participes tantae de-
votionis et tantae boni operis sequendo et eximia pietate donaverunt gratis et spontanea vol-
untate libere et absolute in salutem animarum suarum omnia iura et rationem, conf-
irmando donationem patris, quae et quam, ipsi habebant vel habere debent vel visi-
derant habere vel percipere in tota parochia totius territorii castri de Mas algis deo
et B^o M^o domus Montis Rivi et Gilio fratre ejusdem, recipienti pro se et pro monachis et fra-
tribus et presentibus et futuris ad quos omnium animalium, etc. Hunc autem,
elemosinam, sive donationem, factam per deum, et ad salutem animarum suarum et
prodecessorum, suorum, promiserunt dicti fratres et dicta Matilda dicto Gilio etc.
Actum fuit hoc in castro de Mas algis in domo M^o Ricardi quando coram istis testibus
ad hoc vocatis et rogatis B. Brigerio priore de Mas algis, M. Rotagno, Bonifacio sac-
tauserando de Roza, Hugone Fulconi et M^o B. Bernardo publico notario, etc. f. 69.

1237. — Carta Donationis terrae de Gavandano quam fecit Hugo Egi-
dius. — 1237: 16° Kal. sept. (17° August) D. Hugoni Joanni Priori. — f. 12.
In nomine Domini. Anno MCCXXXVII (1237) Regnante scilicet D. Frederico 2°
Romanorum Imperatore semper Augusto, Jerusalem, et Sicilia Rege, 16° Kal. sept.
Indit. X^a. — Notum sit cunctis presentibus et futuris quod nos Hugo Egidius et
Huga Gilistae conjuges de Meuna donamus donatione simpliciter inter vivos pro
animabus parentum, nostrorum, et pro redemptione delictorum, nostrorum vobis D.
Hugoni priori domus Montis Rivi recipienti pro vobis et aliis monachis et fra-
tribus Montis Rivi quodammodo pecias, terras quae sunt apud Gavandannum, et confra-
tatem cum terra Petri Vadacha et cum G. apello et cum camino publico quod ducit
a Meuna vicius ad Mead. Item cedimus et desamparamus vobis omnia iura et
omnes actiones quae et quas habemus vel habere debemus contra aliquam perso-
nam, occasione praedictae terrae, promittentes uterque nostrorum, per stipulationem
solemnem, quod non dicemus nec faciemus nec dicemus nec faciemus per nos vel per
interpositum, per aliquam, quod nomen praedictae donationis in transperamentum firmitate
constituentem nos anno pro vobis et praesto monasterio et nomine domus Montis
Rivi dictarum peciarum, terrarum possessionem donae in hoc scriptis corporales, possessionem ipsarum

In quam intrandi licentiam vobis v^{est}ra auctoritate concedo, non requisita vel expectata nostra licentia vel nostrorum, et si sumptus vel expensas feceritis vos vel v^{est}ri pro evicione dictae p^{re}dictae terre, illos sumptus vel expensas promittimus uterque nostrum, dictae Domus Montis Rivi integre resarcire. Et ut contra p^{re}dictas donationes, non veniamus per nos vel per alios, obligamus vobis et per vos domum Montis Rivi omnia bona nostra habita vel habenda; Revenientes nostrum, in editione et odierum, vel benedictione et libello et translatio hujus instrumenti et exceptioni doli et omni exceptioni rei vel persone coerenti, et omni juri scripto et non scripto per quod contra p^{re}dictas donationes, venire possimus aut aliquid de p^{re}dictis infringere vel evadere. Et ego et illi a certiorata reventio specialiter beneficio v^{est}re iam senatus consulti et juri hypotheccarum, et legi Julii de centis de fundo dotali et omni legum auxilio pro mulieribus introducto; et insuper legi de centis mulieres p. 355. et similiter cum, maritis non possunt obligari nisi probetur rem ob quam se obligaverunt in eam utilitatem esse versam. Actum in domo episcopalis de Mauna in quodam portu. Testes fuerunt vocati et rogati R. de Salis, P. Dalmacius, Nicardus Berardi, Daniel commendator domus Hospitalis pauperum de Arcis, Raimundinus Bajulus de Melina, Fr. Bertr. de Signa heremita de Monte Rivo, et ego R. de Agimonte publicus notarius Massilie qui mandato et rogatu partium, hanc cartam scripsi et signi meo adminiculo communivi. — f. 12.

1237. — Carta Donationis totius juris quod habebat Berengarius Martellus in pasquerio de Belgensier — D. Hugoni Joanni P^{re}. — 16° Kal. Sept. (17 Aug.). — f. B.
In nomine Domini Anno MCCXXXVII (1237) Ind. X^{ta} regnante sermo D^{no} nostro Frederico 2° Romanorum Imperatore semper Augusto Tunc aliam et Sicilia Regem, 16° Kal. Septembris. — Notum sit universis p^{re}sens et futuris quod ego Berengarius Martellus de Mauna non receptus non seductus non circumscriptus, sed ex mera et spontanea voluntate v^{est}ro titulo perfecta et irrevocabili venditionis vobis D^{no} Hugoni priori domus Montis Rivi recipienti pro vobis et aliis fratribus p^{re}sens et futuris dictae domus quicquid juris habeo vel habere debeo et v^{est}rum sum habere in pasquerio de Belgensier sine pascatibus quod vos dare et v^{est}ri factores tenemini p^{re}aminabilibus v^{est}ris, pretio X^{ta} solid. reg. coron. quos confiteor a vobis et habuisse et recepisse. Remittimus

Remittens exceptioni non numerata pecunie et pretii non solidi. Et ut sciendum
 quod quando dictam pasqueriam vendebatur pretio 2 solidi ego proicipiendum pro
 portione mea 4 den. et obolum reg. coron. Et constituo me pro vobis et fratribus
 Montis Rivi illud quod habeo in dicta pasqueria possidere, donec intraveritis corpora-
 lem possessionem, in quam intrandi vobis vestra auctoritate licentiam conce-
 do non requisita vel expectata mea vel meorum licentia speciali; Et plus vobis
 supradicto pretio, illud plus vultis vel illam, magis auctoritatem, dono vobis et eccles-
 iae seu monasterio Beate Marie Montis Rivi simpliciter inter vivos, et promitto vobis per
 stipulationem, solemnem, quod non dixerim nec feci, nec dicam nec faciam, quominus
 dicta venditio et donatio in suo robore perseveret. Item, promitto vobis D. prior
 quod si aliquos sumptus vel expensas feceritis pro extinctione dictae partis pasquerie illas
 vel illas promitto vobis in integrum resarcire. Item, cedo et mando et desamparo vobis
 D. priori et domui Montis Rivi omnia iura et omnes actiones reales et personales mix-
 tas utiles vel directas quod aliquas habeo vel habere debeo vel ritus sui habere contra
 aliquam personam, vel personas occasione predictae pasquerie. Ut supradicta uni-
 versae et singula melius attendam, et compleam, obligo vobis D. priori et domui Mon-
 tis Rivi omnia bona mea habita et habenda, remittens inductionem 80 denarum, et ho-
 menium, et omni alii dilationi sive scripta et non scripta, legali et canonico, confe-
 to et conficiendo per quod contra predicta venire possem, aut aliquis de predictis
 infringere vel revocare, et in super iuro super sanctis dei Evangelis a me corpo-
 raliter manentis. Actum apud Meunam, in terracia Joannis Barri. Testes fuimus
 vocati et rogati fr. B. de signa heremita Montis Rivi, Stephanus Albanus, M^{re} de
 Mas, Martinus Faber, Aicardus Berardi, Fulco lector, Guiraud omnes de Almona et
 ego R. de Agrimonte publicus notarius Massiliensis qui mandato et rogatu partium
 hanc cartam scripsi et signi mei ad miniculo communivi. —

f. 13. —

1238. — Carta donationis 16^{ae} partis pasquerie de Mas algis quam fecerunt
 Dulcia et filii ejus — 1238, 2us dies Junii (7us Junii). —

f. 70. —

1356. Notum sit omnibus ^{presentibus et futuris} Quod Anno MCCXXXVIII (1238) 1112us Idus Junii, Ego Dulcia
 filia quondam de Fulcone dura, et ego Petrus Banno et R. Banno fratres filii dictae
 Dulciae, non recepti nec coacti nec ab aliquo circumventi nec precibiles aliquid vel
 aliquorum

aliquorum, ad hoc inducti, imo bono animo vendimus et titulo perfectæ et vere ven-
 ditionis et irrevocabilis tradimus quilibet nostrum, in solidum, pretio C (100) solidorum
 reg. coron. tibi fratri Gilio recipienti pro domo Montis hivi et pro priora et monachis
 et fratribus ejusdem, et presentibus et futuris omne jus et rationem, quod et quas
 habemus vel habere debemus vel videriimus habere vel ad nos pertinere vel pertinere
 potest vel debet seu percipere debemus vel aliquis pro nobis vel nomine nostro ali-
 quo modo vel aliqua ratione in toto pasquerio totius tenementi seu territorii
 castri de Mas algis, et specialiter 16^{am} partem, totius pasquerii sive omnium pas-
 queriorum, dicti castri de Mas algis sive tenementi seu territorii pretio supradicto
 et ex causa donationis simplicis factæ inter vivos te Gilium, in possessionem, mitte-
 mus et tradimus et finimus et desamparamus et remittimus sicut superius conti-
 netur et actum, 16^{am} partem, totius pasquerii de Mas algis recipienti pro te et pro
 priora Hugone et pro monachis et fratribus ejusdem domus, quæ 16^a pars est pro
 indiviso totius pasquerii dicti castri et supradictur, ad opus omnium animalium
 domus Montis hivi et ad opus omnium animalium, pactorum, cur, dicta domo existi-
 tum, s. ad commodum et ad utrum, dictorum animalium sine omni exactioe in-
 trandi, eundi, redeundi, standi, chaumandi, ad aquandi, ligna sciendi, crates et vas-
 ilia faciendi, ramos ad opus animalium, egrotorum, truncandi et ceteros usus ne-
 cessarios ad opus animalium, faciendi, Pro quo venditione nos predicti confitemur
 et in veritate solemniter recognoscimus quilibet nostrum, in solidum, et non sim-
 ulate nos habuisse et recepisse continua numeratione a te dicto Gilio fratre
 dictæ domus predictæ C solidos reg. coron. in quibus omnibus penitus et ex certa
 scientia renuntiamus exceptioni non numerata et non solute nobis precavimus
 et pretii non nisi in ^{ita} nostram utilitatem, Et si dicta venditio plus valet nunc vel
 in antea valet et dicto pretio, quod non credimus, totum illud quicquid sit vel
 fuerit, tibi dimidiam partem, justo pretio accedat, de beneplacito nostro et sponta-
 nea nostra voluntate et pretio supradicto donamus quilibet nostrum, in solidum,
 donatione facta simpliciter inter vivos pro elemosina et in salutem animæ nostre
 Domino Deo et dictæ domui et tibi Gilio etc. Actum in domo ecclesiæ de Mas
 algis ad fontem ante torcularia, et ibi fuerunt testes vocati et rogati B. Kru-
 garius prior de Mas algis, lordo canonicus capellanus dicti castri, R. de Mas algis
 juratus

juvenis, P. de Baniols, Fulco Regor, Mre Rostagnus Et ego Giralduus o^{do} publicus notarius dⁿⁱ comitis R. Berengarii et publicus notarius dⁿⁱ Borgondionis interfui et mandatis utriusque partis hanc cartam scripsi et in ea hoc meum signum apposui. - f° 70.

1238. - Carta ^{donationis} ~~transmissionis~~ totius juris quod habebat Fulco Regor in pasquerio de Mas algis - D. Hugone 1° Joanne p^{re}ori - 1238, 7° Idus Junii (7° Junii). - f° 71.

Notum sit omnibus quod Anno MCXXXVIII (1238) VII Idus Junii, Ego Fulco Regor non receptus non coactus nec ab aliquo circumventus nec precibus alijus vel aliquorum ad hoc indutus, imo bono animo dono simplici donatione facta inter vivos et p. 357. tradidit deo et B^ene^{dict}o et domui Montis Rivi et tibi fratri Gilio recipienti pro domo Montis Rivi sine de rivo sico et pro priora Hugone et monachis et fratribus presentibus et futuris et deinde commorantibus pro anima mea in remissionem peccatorum meorum et parentum meorum, omne jus et rationem, quod et quam habeo vel habere dabo vel visum habere, vel ad me pertinere vel pertinere potest vel debet seu percipere, vel aliquis pro me vel nomine meo aliquo modo vel aliqua ratione in toto pasquerio totius tenementi seu territorii castri de Mas algis et totam partem meam totius pasquerii sive omnium pasqueriorum de Mas algis ex predicta causa et ex causa donationis simplicis facta inter vivos, et Gilium, predictum, in possessionem, mittit, tradit et desamparo et remittit sicut separes contractus, pro amore dei et intuitu pietatis et ad opus omnium animalium domus Montis Rivi et ad quod omnium animalium pastorum, cum dicta domo existentium, s. ad commodum et ad usum dictorum animalium sine omni exactione intrandi, eundi, etc. promitto ego Fulco Regor etc. sub hypotheca omnium honorum meorum, presentium et futurorum, obligatione per me et per omnes meos successores et coheredes predictam donationem cum omnibus suis pertinentiis de jure et in jure salvare et defendere et manutenere ab omni persona et personis. Et si aliqua questio orieretur contra dictam donationem, etc. Actum in domo ecclesie de Mas algis ante testularia et illi fuerunt testes vocati et rogati B. Fucharius p^{re}ior de Mas algis, dⁿⁱ Ricardus, R. de Mas algis juvenis, Mre Rostagnus, Cadoanius capellanus, P. de Baniols Hugo Giralduus o^{do} publicus notarius dⁿⁱ comitis R. Berengarii interfui et mandatis utriusque partis hanc cartam scripsi et in ea hoc meum signum apposui. - f° 71.

1238. — Carta donationis 16^{ae} partis parquerii de Masalgis quam fecit Petrus Ameliu — 1238, 7° Idus Junii — (7° Junii). — f. 71.

Notum sit omnibus, quod Anno MCCXXXVIII (1238). VII° Idus Junii, Ego Petrus Amelius non coactus nec ab aliquo circumventus nec precibus aliquis vel aliquorum, ad hoc inductus, imo bono animo vendi et titulo perfectae et verae venditionis et in eo occurrentis tunc operis 6 (100) solidorum reg. coron. tibi fratri Gilio recipienti pro domo Montis Rivi et pro Hugone priore et monachis et fratribus presentibus et futuris omnia et rationes, quod et quorum habeo vel habere debeo vel videri habere vel ad me pertinere vel pertinere potest vel debet et cum pers. pers. vel aliquis pro me vel nomine meo aliquo modo vel aliqua ratione in tota parquerii totius tenementi seu territorii castri de Masalgis, et specialiter sextam decimam partem totius parquerii sive domini omni parquerii domini dicti castri fratri supradicto et heredes a venditionis facta ^{ita} simplici inter vivos, te frater Gilio in possessionem corporalem mitto et hanc et deo ampere et remitto sicut superius continetur et in 16^{ae} partem totius parquerii dicti castri pro indiviso, recipienti fratri et pro priore Hugone et pro monachis et fratribus presentibus et futuris domus de Rivo sive presentibus et futuris ad opus omnium animalium dictae domus et pastorum cum dicta domo existentium s. ad commodum et ad usum dictorum animalium ^{sive omnia} dictae domus exactione intrandi aundi etc. pro qua venditione ego Petrus Amelius confiteor et in veritate solemniter recognosco et non simulate me habuisse et recognisse rationem numerationem a te dicto Gilio nomine dictae domus praedictae C. s. Id. et reg. coronat in quibus omnibus venientia exceptioni non numerata et non soluta michi pervenire etc.

Ad hoc ego Bracus de Masalgis mandato et rogatu dicti P. Ameli et pro eo p. de iussu et obligatione omnium bonorum meorum presentium et futurorum constituo et obligo me defensores proprios et principales salvatores tibi Gilio fratri domus et monachis et fratribus presentibus et futuris praedictae domus omnia praedicta et supra dicta quae vendidisse et vendit et donavit Petrus Amelius praedictae domui de Rivo sive, Remittant legi de principibus primo conveniendo etc. Actum in domo ecclesiae de Masalgis ante testularia et ista testas fuerunt vocati et rogati G. Interius miles, R. de Masalgis juratus, Bonifacius capellanus, M. Hostegues, Gerardus Lambartus, Fulco Rogert, B. Fruchet prior de Masalgis, P. de Banole, Ego Geroldus de publicis notariis Dni R. Berengarii comitis et Dni Borgondoni infans et mandato etc.

p. 358. 1238. — Carta Venditionis 16te partis pasquerii de Masalgis quam fecerunt Fulco Bermundi et sorores ejus — 1238, 11° Kal. Maii (31 Aprilis). — D. Hugoni Taur. P.^{re}.

In nomine Domini. Anno MCCXXXVIII. (1238) XI. Kal. maii. Sit notum omnibus quod Fulco Bermundus et P. et Avelia et Doucelina uxores ejusdem, P. et P. Morlans et Riccius ejusdem, uxores, sorores dicti Fulconis, bono animo et sano intellectu vendiderunt pretio C (100) solidorum reg. coron. libera et absolute Deo et B^{ene} M^{on}te Domini Montis Rivi et Hugoni Toⁿⁱ ami priori ejusdem, recipienti pro se et pro monachis et fratribus presentibus et futuris, 16^{am} partem totius pasquerii castri de Masalgis et ejusdem territorii, et quicquid plus habebant vel habebant debebant in dicto pasquerio vel ad ipsos pertinebat vel pertinere debebat, ad quos omnes animalium, domus Montis Rivi et ad quos animalium, pastorum cum dicta domo existentium, ad commodum et ad usum, dictorum animalium, sine omni exactione causa inordini, cundi, redundi, standi, cherimandi, adguandi, ligna sciendi, curtes et rosalia faciendi, ramos ad quos animalium, agrotum, truncandi, et ceteros usus necessarios ad quos dictorum animalium, faciendi. Pro qua venditione confecerunt dicti omnes schabuisse et recepisse a dicto priore C solidos reg. coron. dictos, renuntiantes exceptioni non numerata eis et non soluta pecunie: Et quod si dicta venditio plus valet, vel valet in antea illud quantum cumque et donaverunt dicto priori recipienti pro se et pro dicta domo cum suis perpetuum, possidendum, pro electione sua et in salutem, animarum suarum, et promiserunt dicto priori saltem et defendere omnes et singuli dictos domos in jura dictarum venditionum a quolibet inquietante; et si ab aliquo exinceptata dicta domus promiserunt addere dicto priori pretium dictae venditionis et expensas quas facerent defendendo. Concedentes ut frater propria auctoritate vel Arce dictos domos intraret in possessionem dicti pasquerii, licentia ab aliquo non requisita. Hanc autem venditionem et elemosinam ratam et firmam, et inconvictam, per se et suos promiserunt et nunquam contravenire renuntiantes omnes et singuli omni juri scripto et non scripto per quod contra resurrexerint: Et ad maiorem cautelam, testis sanctos sanctis et angelis predicti Fulco Bermundi et P. Avelia et Doucelina et P. Morlans et Riccius ejusdem, uxores juraverunt omnia supra dicta singula et universa attendere et debite observare. Actum, fuit hoc in castro de Masalgis coram istis testibus ad hoc vocatis et rogatis Gilio et Gurgone fratribus Montis Rivi, Bonifacio sacerdote, M. Euterio, Hugone de Masalgis, Girardo de Alvergne

Aicardo deysareta, Et me R. Berardo notario publico dei comitis qui voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et hoc meum signum, apponi. — f. 73.

1238. — Carta Donationis nance partis 16^e pasquerii de Masalgis quam fecit R. de Masalgis D. Hugoni Joanni Priori — 1238, 11° Kal. Maii (21 April), f. 73.

In nomine Domini. Anno MCCXXXVIII (1238) XI° Kal. Maii. Sit notum omnibus quod R. de Masalgis gratis et spontanea voluntate donavit in perpetuum, pro elemosina et in elemosinam, et in salutem animarum suarum Deo et B^eno^o Monachis Montis Rivi et Hugoni Joanni Priori recipienti pro se et pro monachis et fratribus ejusdem presentibus et futuris quicquid ad eum, pertinet et vel pertinere debet et in toto pasquerio de Masalgis occasione Barthardi Robardi, pro quo pertinet ad eum nona pars decime et decime pontis; et nihil habet et dicitur R. in toto pasquerio ulla ratione usque in hereditatem suam, illud dedit ex dicta causa dicto Priori libere et absolute ad quod et ad omnes usus, necessarios omnium animalium, dictae domus et ad quod animarum suarum, pastorum cum dicta domo existentium, concedens ut propria auctoritate possint intrare fratres dictae domus vel alius pro dicta domo vel animalia ejusdem, in possessionem, dicti pasquerii, sicut libet, et in eis et de eis iudicis secundum quod moris est facere in dicto castro. Hanc autem donationem, factam, per Deum, et pro elemosinam ratam, et firmam habere et tenere per se et suos promittit et nequaquam contra venire, et testis sacrosanctis Evangelis juravit. Actum, fuit haec in castro de Masalgis in domo dicti R. coram istis testibus vocatis et rogatis Gilio et Hugone fratribus Montis Rivi, Bonifacio sacerdotem, Girardo de Alvergna et me R. Berardo notario publico dei comitis qui voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi, et hoc meum signum, apponi. — (D. Torcasus ad abregem cartae hanc commendavit) — f. 73.

1238. — Carta Venditionis quartae partis quartonis unius pasquerii de Masalgis quam fecit Hugo de Masalgis D. Hugoni Joanni Priori — 1238, 11° Kal. Maii (21 April), f. 73.

In nomine Domini. Anno MCCXXXVIII (1238) XII° Kal. Maii. Sit notum omnibus hominibus quod Hugo de Masalgis bona animo et sano intellectu vendidit libere et absolute pro C (100) s. lib. reg. coron. Deo et B^eno^o Monachis Montis Rivi et Hugoni Joanni Priori ejusdem recipienti pro se et monachis et fratribus ejusdem presentibus et futuris quartam

quartum, pascuam, unius quartonis totius pasquerii castri de Masalgis et ejusdem territori, et generaliter quicquid plus habet et at dictus Hugo in dicto pasquerio vel habere debet et vel videri est habere vel tenere, et ad ipsum, pertinet et pro indebito vel pertinere debebat, ad quod omnium, animalium, domus Montis Rivi et ad quod animalium pascuam, cum dicta domo existentem, ad commodum, et ad usum, dictorum, animalium sine omni exceptione causa intrandi, eundi, redeundi, standi, charemandi, ad aquas, de, ligna et cetera, curas et assidia faciendi, romos ad opus animalium, agrotorum, trahendi et ceteros usus necessarios ad opus dictorum, animalium, faciendi. Pro qua venditione confectus est dictus Hugo et habuisse et accepisse a dicto priori et validos reg. coram. dictos, Remissionis exceptioni non numeratam et non solitam et pascuam, et quod si dicta venditio plus valeat vel valeret in antea, illud quantumcumque sit donavit dictus Hugo pro clemeina de eo et B. de Masalgis domus Montis Rivi et dicto priori recipiente pro se et dicta domo; Et promisit dictus Hugo et alii omnes predicti, venditionem, dictae domus a quolibet inquietante et offendere, et si ab aliquo existeretur promissum dicto priori reddere pretium, dictae venditionis et expensas factas in defensione, concedens et propria auctoritate dicta domus vel alius pro ea, vel avere ejusdem, intrarent in possessionem, dicti pasquerii ab aliquo licentia non requisita. Hanc autem, venditionem ratam, et firmam, habere et tenere pascuam, et hunc promissum et eamquam, contra venire Remissionis omni jure scripto et non scripto per quod contra venire possit. Vad majorem, cautelam, tactis sacris sanctis et angelis, juravit. Actum fuit hoc in castro de Masalgis scilicet in claustris coram, istis testibus ad hoc vocatis et rogatis M. Eutario, Bonifacio sacerdote, Gilis et Guigone fratribus Montis Rivi, G. de Alvergne, R. Martini, B. de Masalgis, Joani et aliter et mil. R. Berardo notario publico cum amitis qui voluntate utriusque partis hanc cartam scriptam et hoc signum, manibus apposuit. —

+ 73. —

1238. — Carta venditionis tertie partis unius quartonis pasquerii de Masalgis, quam fecit B. de Masalgis — D. Hugoni et Joanni pri. 1238, 11° kal. Maii (Vilfr.) f. 74. In nomine Domini, Anno MCCXXXVIII (1238) XI° kal. maii. Sit notum, omnibus quod B. de Masalgis bono animo et sano intellectu vendidit libere et absolute predictam pascuam, et dimidiam reg. coram, de eo et B. de Masalgis domus Montis Rivi et Hugoni et Joanni pri.

p. 360. priori | ejusdem recipientis pro se et monachis et fratribus ejusdem domus presentibus et
 futuris, tertiarum partem, minus cartoris totius pasquerii castri de Masalgis et minus
 partem, minus sextae decime partis totius dicti pasquerii pro indiviso, quod quondam
 fuit Bertrandi Robandi, et quicquid plus generaliter et specialiter habebat vel
 habere debebat in dicto pasquerio, ad opus omnium animalium domus Montis Rivi
 et ad opus animalium pastorum, cum dicta domo existentia, ad commodum, et
 ad usum, dictorum animalium, sine omni exceptione seu pretensione pasquerii
 vel domi vel loguerii causa intrandi, eundi, redeundi, standi, charmandi, ad aquam
 ligna sciendandi, curtes et valla faciendi, ramos ad opus animalium egrotorum
 trahendi et ceteras usus necessarios ad opus dictorum animalium faciendi. Pro
 qua venditione confusus est dictus B. se habuisse et recepisse a dicto priore dictas
 sex libras et dimidiam, reg. coronatas, Remittens exceptioni non memoratae et
 non salutae a pacem: quod si dicta venditio plus valet et valeret in antea,
 illud totum, quantumcumque sit, donavit dicto priori recipienti pro se et monachis
 et fratribus ejusdem domus pro elemosina et in salutem animae suae nunc et in
 perpetuum possidendum. Et promittit dictus B. salvare dictam venditionem et
 Actus, fuit hoc in castro de Masalgis s. in claustris coram istis testibus ad hoc
 vocatis et rogatis. Hugone de Masalgis, R. de Masalgis, M. de Pottagno, Bonifacio
 de Alente, R. Montano, Joann. de Alente, Gilio et Yngone fratribus Montis Rivi
 et R. Bernard^{us} notario publico dñi comitis qui voluntate utriusque partis
 hanc cartam scripsit et hoc manu, signum, apposuit. — f. 74. —

1238. — Carta donationis pasquerii et exemptionis omnis pro agri per totam
 terram, Dñae Agnetis 1238, 9° Kal. 1° g^o (26 Augusti) factae D. Hugoni Joanni priore
 habetur supra in privilegiis pag. 17. — For. caput indicat f. 81 — 166 et 468. —

1239. — Carta donationis 7 den. et obol. reg. coron. in pasquerio de Meuna
 quam facit Pontius D. almatius D. Hugoni Joanni 1° 1239 pridie Idus Junii. f. 13.

In nomine Domini. Anno MCCXXX nono pridie Idus Junii (12 Junii) 12° h^o i^o i^o h^o i^o h^o i^o
 Notum sit cunctis presentibus et futuris, quod ego Pontius D. almatius filius quondam
 D. Guillelmi Dalmati de Meuna non deceptus non circumventus sed ex mea
 mea

mea voluntate dono donatione simplici inter vivos vobis D^{no} Hugoni Joanni priori
Montis Rivi recipienti nomine dictae domus in redemptionem delictorum meorum et
parentum meorum et denarios et obolum reg. coron. quos debui am recipere de illis
30 s. dictis quos pro pas & uero concessistis dare hominibus de Meuna amastin
volens et mandans ut in pasuis territorii de Meuna quantum ad me spectant seu
pertinent possint pasci omnia animalia vestra et pastorem vestrum sine omni
prestatione pasqueri sive logueri sive . . . et sine omni exactione ^(cava?) eundi,
redundi, standi, chaumandi, ad aquandi, ligna sciendi et ramos ad opus ani-
malium, agrotorum (canendi?) crates facendi et vasilia et ceteros usus neces-
sarios ad opus dictorum animalium, exceptis bladis, et decandis et vineis sacis
dum quod moris est facere in dicto territorio. Cedens et mandans omnia jura et
omnes actiones et rationes quas et quas habeo contra aliquam personam occa-
sione dictorum, denariorum et oboli vobis D^{no} Hugoni et Domini Montis Rivi.
Et non dixerit nec faciat quominus dicta donatio et cessio in ea permaneat firmit-
ate. Promittens quod per me vel alium contra predictam donationem non
f. 361. veniam, nec eam ullatenus revocabo. - Actum in platea quae est ante jan-
nam domus eius copalis de Meuna. Testes fuerunt vocati et rogati ad hoc Sir. bo-
nus Fulgastes Dalmatius, Clemens Hugo, Berengarius M^{us} de Mes, P. Sartor,
M^{us} de Pens, et ego Raimundus de Agrimonte Imperialis auctor abque Brasilia
notarius qui mandato et rogatu dicti Guillelmi Dalmatii hanc cartam scripsi
et signi mei ad miniculo communi. - f. 13.

1239. - Carta venditionis totius juris quod habebat Bertrandus Alberti in
fiasqueria de Belgentier - D. Hugoni Joanni priori - 1239 pridie Idus Junii (12 Junii). f. 13.
In nomine Domini. Anno MCCXXXVIII (1239) pridie Idus Junii, Idus XII^{as}, Regnan-
te sermo nostro Frederico 2° Romanorum Imperatore semper Augusto, Ierosolym
et Siciliae regi. Notum sit cunctis quod ego Bertrandus Albertus de Meuna vendo
titulo perfectae et irrevocabilis venditionis vobis D^{no} Hugoni Joanni priori Montis
Rivi recipienti nomine dictae domus illam partem pecuniae quam ego debui
peripere de pas & uero sive de pas & uero animalium, vestrorum, quod debui de
pastore et vestrorum, pastorem, presentem in territorio de Belgentier, volens et mandans
ut amodo

ut amodo omnia animalia dictae domus Montis Rivi et posterum eius possint pasceri in
 pasqueriis suis in territorio de Belgentian, et hoc sine omni pretatione pasqueri sine laqueis
 sine pretiis et sine omni exactione cundi et cedendi, standi, traumandi, ad agnandi,
 ligna: cundi et rami ad quos animalium, egrotorum, curas faciendae et asilia et coctores
 utis necessarios ad quos dictorum animalium, exceptis bladis et de vendendis et vinis secun-
 dum consuetudinem dicti territorii. Et confiteor ex hac venditione solidos reg. coron. habuisse
 Renuntians exceptioni non numeratae pecunie et pretiis non soluti, volens et mandans
 ut possitis intrare corporalem possessionem dictorum pasqueriorum auctoritate vestra. Et
 non dixi nec dicam, nec facere nec faciam, pro nominis predicta venditio in maiorem firmitate.
 Item cedo, mando et desamparo vobis omnia iura et omnes actiones, quales et
 quales habeo vel habere debeo vel viderem, habere contra aliquam personam occasione
 predicta pasquerii. Si vero predicta pars pasquerii plus valet pretio supra dicto illud
 plus valens dono donatione simplici inter vivos domino Deo et dictae domui Montis Rivi
 in redemptionem delictorum meorum et parentum meorum. Ad hoc ego Rainauda uxor
 Bertrandi Alberti laudans et approbo predictas venditiones, Renuntians omni iurisdic-
 tio et non scripto, divino et humano promissis et iuribus introducto. Et tamen dictus Bertrandus
 Alberti quaz, dicta Rainauda conjuges iuraverunt se contra predictas venditiones
 per se vel per alios non venturos. Actum ante ecclesiam, B. et M. de Mauria in pres-
 entia et testimonio viri Benedicti dei gratia Massiliensis episcopi, P. Guirardi b. g. ubi
 de Banceto, p. Eg. d. i. r. B. et al. et al. p. Gudonis socii episcopi et me Rainauda
 de Agimonta Imperialis aulae atque Massiliensis notarius qui mandato et rogatione pas-
 tium hanc cartam scripsi et signi mei administratione communi. — f. 13.

1239. — Carta Divisionis territorii de Auronivis factae inter domum Montis Rivi
 et Guillelmum de Signa de Evana. D. Hugone & Joanne P. c. — 1239, 8. Kal. nov. — f. 23.

In nomine Domini. MCCXXXVIII (1239) Ind. 6. 13. = 8. Kal. nov. (25 Octobris). — Notum sit
 omnibus quod Hugo Joannes p. v. d. Montis Rivi pro se et fratribus et monachis g. v.
 domus ex una parte, et Guillelmus de Signa de Evana pro se et suis heredibus ex
 altera compromiserunt in Gudone de Solanis Barolensez pro arbitrio arbitrum seu
 p. 362. arbitratorem, seu amicabilem, compositorem, ab utraque parte sponte electum, p. v. com-
 promisso p. v. alato duorum milium solidorum reg. coron. a parte parte stipulationis promissa
 de omnibus

dicti Guillelmo de signa et confitebatur dictis Guillelmo, habere quartam partem in dicto
castro et eius territorio, excepto capite castri et exceptis duabus terris quas preter dicti
Guillelmi donavit eis pro anima sua et pro anima fratris sui Ricardi, secundum quod color
debat per quandam cartam sigillo episcopi sigillatam, in qua hoc de duabus partibus con-
tinetur plenius. Hoc item confitetur aliter de quarta (parte) pasquerii et de usufructu
Averis et animalium dicti Guillelmi de signa et hominum de Evana. Pro parte vero sua
petebat dictus prior duo casamitas ultra totas partes et agros et possessiones quas dicti
homines de Evana excolebant vel possidebant ibidem, pro tribus partibus sibi et dictae domui
contingentibus sibi adjudicari et assignari tanquam suis proprias excolendas et habendas,
p. 363. Item petebat dictus prior quod Averis et animalia dictae domus possit et debeat facere
et explicare ad usum pascerendi et ad equare et jacere et chaumare et animalia pasto-
rum suorum s. l. o animalia minuta seu pecora pro pastore in omnibus gressibus et
incultis dicti castri seu tenementi ejusdem. Item petebat tres partes pasquerii Averis
exhane sibi assignari ex casis s. ex quibus petebant ab utraque parte in suis petitis
sibi legitime assignatis et hinc inde propositis. Item pro domibus et injuriis et grave-
minibus illatis dicti Guillelmo de signa et hominibus ejusdem tam in toto pasquerio
percipiendo quam in animalibus et Averis et hominibus et rebus dictae domus petebat
dictus prior mille solidos reg. coron. - Hoc et alia ab utraque parte coram dicto
proposito proponantur ad invicem et dicantur. Dictus vero prepositus de cons-
ensu partium et ingressu veritate tam ab utrisque partibus quam a quibusdam testibus
fide dignis et sibi nominatis et electis de consensu partium, et habito prudenti consilio
Deum et agitationem habens pro oculis sua mandamentum protulit in hunc modum.
Mandavit quidem dictas propositas quod dictum castrum excepto capite dicti cas-
tri ubi quondam fuerunt domus et munitio Petri de Avenis et totum territo-
rium seu tenementum dicti castri, exceptis duabus terris datis seu relictis domui
Monasterii Rivi a parte quondam dicti Guillelmi de signa, de quibus / idem est facta a dicto
priori per quandam cartam sigillatam ut superius est productum, in duabus partibus
equaliter dividatur per arbitros ad hoc specialiter deputatos et ex illis duabus
partibus habeat et percipiat dictus Guillelmus de signa quam maluerit ex predictis
arbitris duas partes et illi duos partibus habeat et percipiat dictus Guillelmus de signa quam maluerit ex predictis
habetur nam vero dicto priori et dictae domui assignavit sibi s. quod dicta domus tres
partes habeat totum castri et territorium et totum caput castri ut dictum est ultra et
exceptis

exceptis decem us terris datis de quibus supra proxime fecimus mentionem, per nos terras
 in solidum, dictae domui assignavit. Quarta, vero partem, residuam, dicto Guillelmo de
 signa per mandamentum, tam dicti castri quam dicti territorii, excepto capite castri
 et duabus terris nominatis aliis assignavit et adjudicavit, salvo tamen et excepta
 te in omnibus supradictis jure quod habet Guillelmus Bernardus de garda in terris
 seu territorio dicti castri de Aronis cum suis coheredibus. Itaque contingant quod homi-
 nes de Evana aliquos agros vel terras: excoluerint vel possederint vel habitaverint
 per hoc annis. Citra tamen in territorio seu tenemento dicti castri, terrarum que represen-
 tatur esse vel obvenire domui Montis Rivi vel in tribus partibus ipsius domus, voluit
 et mandavit quod dicta domus Montis Rivi habeat et percipiat tamquam proprias
 ita quod ad manum propriam et usum possit redigere dictas terras. Illas vero quas
 per hoc annos et ultra habuerint et tenerint et excoluerint et possederint dicti homines
 de Evana que obvenirent vel representerent esse infra tres partes dictae domus, ut dictum
 est, voluit et mandavit quod remanerent apud dictos homines qui praedictas terras
 habuerint et possederint per dictos hoc annos et ultra, et eas habeant et teneant
 pro dicta domo et recognoscant et sub dominio eiusdem praestita taceat per delictum
 dictae domus de omnibus fructibus et blavis quod in praedictis terris habuerint et percip-
 ierint de praedictis, nisi forte aliquos ex his terris libere representerent esse et sine
 praestatione aliqua dictos homines longo tempore possidere. Itaque voluit et mandavit
 quod Arves seu animalia dicti Guillelmi de signa de Evana et hominum morum, pos-
 sint et debeant facere et adquare et jacere et charrare in toto territorio dicti
 castri s. in omnibus partibus et in terris non cultis libere et abique omni praestatione.
 Itaque voluit et mandavit quod eodem modo vivere et animalia dictae domus et pastor
 per 366 annos dictae domus prout superius est tenentem, possint et debeant per pacare libere et sine
 contradictione aliqua: et explicare ad usum pacendi et plenius superius dictam, et
 in territorio et tenemento dicti castri, ita s. quod a taba et damno dando in terris
 cultis debeant omnes pro se et animalibus abstinere. Itaque voluit et mandavit quod
 dictus Guillelmus de signa habeat et percipiat deinceps medietatem perquiri Arvis extra-
 nei et Ramorum, et utatorem s. anguarem, cervorum, capreorum et similibus. Aliam
 vero medietatem habeat et percipiat cum suis portionibus s. Guillelmus Bernardus cum
 suis coheredibus dictae domus Montis Rivi, et dictus Guillelmus de signa teneantem pro
 pastorem

D. Hugone 1° Joanne 8re.

pasquerio et usatibus quae percipere vel percipere debet defendere et saluare per se
 et suos homines et heredes postem, pasquerio et hamerum, et usatiorum quae obveniant
 pro dicta domo Montis Rivi. Item, voluit et mandavit dictus progenitus quod de omnibus
 rancuris et demandis supradictis et factis ad invicem, sit pax et fides et amissio pro bono
 facis et concordie inter predictas. Hoc autem, mandamenta protulit dictus progenitus et
 fecit partibus supradictis reservata sibi potestate diffiniendi in aliis si quae remanerent
 vel emergere terminanda. Predicta autem mandamenta fuerunt ab utraque parte
 enologata et approbata in continentis coram testibus infra scriptis. Asta aut hoc in cas-
 tro de Evana extra terminum dicti castri in quadam terraria Raimundi Audefredi coram
 his testibus rogatis et ad hoc specialiter convocatis Gaufredo de signa domini de Rogerio,
 Hugone de Patis milite de signa, Raimundo de Mas albis milite, Guillelmo de signa milite
 de Blancafort, Alvaro de Aroneris coram Montis Rivi, P. Bertr. de Salis, P. Guisgone et
 Durando conversis ejusdem domus Montis Rivi, Guillelmo Fabro de Oleolis, Guillelmo Marcho
 de Tholono, Guillelmo de signa filio dicti Guillelmi de signa junioris Guillelmo Hungro de
 Pina, Alvaro Dominico, Bertr. Lantudo de Evana, et me magistro Thomae notarii publico
 Dni R. Berengarii comitis Provinciae et Dominorum Tholoni, qui omnibus ut supradictis inter-
 fuerunt et mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi. — f. 23.

1241

1. 2. 4. 0. — Carta venditionis omnium quae habet et Adalais uxor Bertrandi de
 Porcils in toto territorio de Aroneris — D. Hugoni Joanni priori — 1241 opus de 20 febr. f. 25.

1241

In nomine Domini. Anno MCCXLI (1240) id est 16to febr. id est 12to februarii (12to februarii). Notum
 sit omnibus ut quid ego Adalais uxor quondam Bertrandi de Porcils non coacta nec decepta
 nec in aliquo circumventa, sed de mea beneplacito et mea liberalitate vendi bona fide
 et titula perfecta et irrevocabili et conditionis concedo vobis Dno Hugoni Joanni priori domus
 Montis Rivi recipienti nomine vestro et nomine ejusdem domus et fratrum, presens etiam
 et futurorum omnia bona et jura quae ego habeo et habere debeo vel habere visum
 vel quae ad me pertinent et pertinent debent vel possunt quocumque modo vel quocumque
 ratione vel ex quocumque causa in praesenti et futurum in toto territorio castri de
 Aroneris, id est in terris, in possessionibus, in gaudis, in usatibus et demandis, in omnibus aliis quocumque
 possint nominare nuncupari, et hanc venditionem facio vobis dicto Hugoni priori per litteras
 25as reg. coram, quos confiteor me in integrum habuisse et recipisse memoratorem conti-
 — nui.

mea, renuntians ex certa scientia exceptioni non numeratae et non tradita mihi pecunie
et pretii non solute: Et si predicta venditio plus valetur et in antea plus vendi possit
dicto pretio, illud totum, ex mera liberalitate mea dono, laudo et cancello in cheamosina
et piam, donationem, Deo et B. & M. & domus Montis Rivi et fratribus dictae domus presentibus et
futuris et ceteris sanctis et angelis incorporabiter ego et Guillelmus de Porcibus filius
meus pro vobis et pro Benigo filio meo juramus attendere et contra non venire: Acta
sub hoc in Tholono in camera magistri Thomae coram istis testibus vocatis et rogatis
s. R. P. Peroneto, Rain. de Malagis, capellano Tholoni, fr. Gihis, Langeris Negrellis, Guil-
belmo girino, Martino de Soleris. et meo magistro Thomae notario publico Dni R. Ber-
engarii comitis Provinciae et Dominorum Tholoni, qui omnibus supradictis interfuit et
mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et scribi, sigillum apposui.
525.

¹²⁴¹
1240. — Carta venditionis terre quae est in territorio de Auronivis in valle de Ammerina
quam fecit Lombarda de Evana d. Hugoni Joanni priori ¹²⁴¹ 1240, pridie Disfobarii 1241.
In nomine Domini. Anno MCCXL (1240) ind. 16 a pridie Disfobarii (12 febr.). Notum
sit omnibus quod ego Lombarda de Evana filia Guillelmi Girardi, non coacta nec decepta
nec in aliquo circumventa, et ab aliquo inducta sed motu meo proprio et spontanea
voluntate et voto bonafide et titulo perfectae et irrevocabilis venditionis concedo vobis
Dno Hugoni Joanni priori domus B. & M. & Montis Rivi amentis nomine vestro et fratribus
dictae domus presentibus et futuris, unam partem terre aratoriae quam ego
habeo in territorio castri de Auronivis in valle de Ammerina, quae confrontatur ex una
parte cum terra dictae domus et ex alia cum terra dicti Guillelmi Girardi patris mei
et ex alia cum terra Fulconis Blangi, et hoc pretio 8.5 solidis reg. coron. quos confitemur
meis integris habuisse et recepisse numeratione continua, renuntians ex certa
scientia exceptioni non numeratae et non tradita mihi pecunie et pretii non solu-
ti; Et si predicta venditio plus valetur in presenti vel in antea plus vendi possit
dicto pretio, illud totum, ex bona voluntate mea et spontanea dono, laudo et cancello
vobis dictae d. Hugoni amentis nomine vestro et nomine fratrum dictae domus presentibus
et futurorum, et cedens etiam et mandans vobis omnia iura et omnes actiones
reales et personales mixtas regias feudales et utiles et directas quae mihi competunt
vel competere debent vel possint occasione predictae terre, ita quod vos et fratres dictae
domus

domus presentes et futuri de cetero possitis agere et experiri et defendere, replica-
re et excipere exceptiones facere et de calumniis jurare utpote procuratores in
res vestras facti, ut ego hactenus potui vel aliquando potuissem, ante predictas
conditiones. Item etiam promitto vobis sub hypotheca omnium bonorum meorum
me jurare et salvare et defendere predictas terras ab omni persona etc... confi-
tens et in veritate recognoscens dictam pecuniam esse versam in utilitatem et urgen-
tiam necessitatem meam. Omnia supradicta promitto attendere et complere etiam
quam in aliquo contravenire, renuntians omni juri etc... tactis sacrosanctis
in angelis juro. Acta sunt haec in Tholono ante eulethiam, B^e & N^e & S^e dⁱ Tholonia
coram his testibus vocatis et rogatis Girardo de Vallebella, Raim. de Masalgis sa-
cerdote, Hugone Othelon operario Tholoni, Marguetho de Mandegot, fratre Gilio,
et magistro Thomasio notario publico mihi Berengario deignata comitis Provin-
cie etc...

f. 26. -

1241

1240. - Carta D. Guillelmi de Nouhis qui dat pasqueria in territorio castri
de Signa quod dicitur de Barmarones et laudat quod frater suus conversus dⁱ dⁱ
nobis 1240, 5^e & 4to Jan. (9to Januarii). -

f. 51. -

1241

In nomine Domini. Anno MCCXL (1240) 1to & 1to Jan. Notum sit om-
ni p. 366. nibus quod ego Guillelmus de Nouhis miles non coactus nec deceptus nec in aliquo
circum extortus vel ab aliquo inductus, sed de meo beneplacito et mera liberalitate
mea, et spontanea mea voluntate et motu meo proprio et pietatis intuitu et pro
redemptione anime mee et parentum meorum, dono et concedo deo et B^e & N^e & S^e dⁱ domus
Montis Rivi in elemosinam et piam donationem et titulo perfectam et irrevocabi-
lem donationis transero in perpetuum tibi fratri Gilio recipienti nomine tuo et dic-
te domus, omne jus faciendi oribus dictae domus et vestris et quibuscumque
animalibus et pastorem ejusdem domus qui nunc sunt vel pro tempore erunt pro
pastore voluntatis arbitrio, et hoc in toto territorio sententamento castri de Signa
quod appellatur castum de Barmarones et hoc quodcumque volueritis in eo
et debet quod charissimus frater noster quondam Bertrandus de Signa miles et
conversus dictae domus Montis Rivi esset mandato et voluntate mei, et Ricardus de
Signa quondam frater mei ab Hugone Girardo et a Beatrice uxore sua et a
Girardo

Garenda eorum filia sicut publice apparat per quoddam publicum, instrumentum
 in defectum, per manum, Guillelmi Carrelli notarii publici Massiliensis 1226, Indit.
 XI^a, 8° Idus Aprilis. - Item, concedo tibi prefato fratri Gilio quod in toto territorio
 prefati castri de Signa et specialiter in emptione quam, fecit dictus frater noster
 Bertrandus de Signa pro et supradictam, est, nomine vestro possitis ire et Arere
 vestrum, ducere et canes et vestrorum, pastorum, quod cumque sit illud Arere vel
 quantumcumque fuerit pro tempore tenere et ibi pas cere et ad aquam, requies-
 cere et chaumare quando cumque volueritis et quoties cumque opus erit, et
 eo modo quo volueritis arbitrio vestro et voluntate, et Numquam occasione dicti araris
 facere quod ego in dicto territorio prefati castri cum arere meo proprio facere
 vel pas cere possen, et hoc libere et quiete et absque omni exactione et decitate
 absque aliqua consuetudine vel assuetudine, ita quod supradicti jure pas cendi
 domus Montis Rivi vel pastores ejus non teneantur aliquid prestare, immo sunt
 immunes ab omni exactione et usatico. ^{Supra}scriptam, autem, donationem, et
 concessionem seu permissionem, pas cendi animalibus dictae domus et pastores,
 concedo ego prefatus Guillelmus de Noulis per me et successores meos in perpetuum, ita libe-
 re et absolute sicut aliquis Dominus de sua liberalitate dare potest, et hanc donationem, facio
 pro anima mea et omnium predecessorum meorum, quorum bona habeo et de beneficiis
 domus Montis Rivi animae gratulenter eorum. Item, promitto tibi fratri Gilio sub hypotheca
 omnium rerum, mearum, me personarum vestras et res et pastores, vestrorum, et aliarum et de-
 fendere etc. Confiteor et in veritate recognosco me habuisse et recepisse numerationem
 continuam a te dicto fratre Gilio pro servitiis quod sum pastores eidem domui et pro dicta
 et alia via 60 solidos reg. coron. Renuntians ad certam centiam exceptioni non numeratae et
 non tradidisse mihi penum et omnia autem, supradicta etc. Acta sunt haec in castro de
 Noulis in domo parochia de claustris coram his testibus rogatis et ad hoc specialiter vocatis
 s. magistro Bertrando capellano de Noulis, Bertrando Trueso, Hugone Garnerio, Pontio Rotagno,
 Bertrando Oliverio, Bremundo, Girardo Chalcasto, et me magistro Thomasio notario publico
 dni R. Berengarii dei gratia consulis Provinciae et Dominorum, Tholoni qui omnibus supra
 dictis interfuit et mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam, scripsi et hoc
 meum signum, apponi.

1241. — Carta donationis totius Affare quod habet Fulco cotaronus in castro de Auronivis et ejus territoria. 1241, 2° Dec. — (2° Decembris). — f. 26.

In nomine Domini. Anno MCCXLII (1241) Indit. XV, 2° Dec. Decembris: Notum sit omnibus quod ego Fulco cotaronus miles motu meo proprio et spontanea voluntate mea per me et meos deus et concedo in perpetuum, in elemosinam, et piam, donationem, et pro redemptione animarum p. 367. meo et parentum meorum, Deo et Domini B^eatⁱ Montis Rivi et tibi fratri Gilio recipienti nomine tuo et nomine fratrum dictae domus presentium et futurorum, totum jus et totum Affare quod habeo vel habere debeo vel habere visum sum, vel ad me pertinet vel pertinere debet vel potest quocumque modo vel quocumque ratione, seu ex aliqua successione vel ex quacumque alia causa in castro de Auronivis et in ejus territoria scilicet in agro p. 368. quod illud sit cultum, vel incultum, tam in terris quam in pascuis in gressis et in usatibus, et in usatibus perarum, in vacationibus, in Bandis, in bosquatione et in pascuatione, in omnibus et aliis quacumque nomine possint nuncupari. Volens et concedens et mandans tibi dicto fratri Gilio recipienti nomine tuo et nomine dictae domus quod de cetero dicti Affare seu jus possitis capere et in eum ingredi auctoritate vestra propria mea permissione quam modo vobis facio et voluntate expressa, ita quod de cetero de dicto Affare possitis facere per omnia voluntatem vestram, sicut veri domini predicti Affaris. Cedens etiam et mandans tibi dicto fratri Gilio omnia jura et omnes actiones quae mihi competunt vel competere etiam possunt vel debent occasione predictae donationis, ita quod tu fr. Gilio et omnes fratres dictae domus tam presentes quam futuri de cetero possitis agere et experiri et defendere et de columbaria jurare infra pro curatores in res vestras ut ego hactenus potui vel aliquando potui de, ante supradictam donationem; et quod non faci nec dicit, nec faciam, nec dicam, aliquid quod omnes predictae donatio firma permaneat et promittens etiam, ego dictus Fulco cotaronus sub hypotheca omnium bonorum meorum dictam donationem, de qua ex tunc iure ad totum posse meum, ab omni persona vel personis ibi aliquid petentibus vel contradicentibus. Hanc autem donationem, ratam et firmam et inconcessam, habere et tenere per me et meos et nunquam in aliquo contravenire permittere sed attendere et honorifice adimplere. Renunciatis omni juri scripto et non scripto legali et canonico, speciali et generali, divino et humano, confecto et conficiendo, promulgato et promulgando et iudicis et od. divina et humana iura, et omni alio juri et tactis sacrosanctis et angelicis jure. Confitemur in ipso et in veritate me recognoscens habuisse et accepisse.

recepisse a te dicto patre filio numeratione continua predicta confirmatione dictae donationis
 8 solidos reg. coron. Remanens ex certa scientia exceptioni non numerata et non tradita ni-
 hi precesse. Ad haec sunt hoc in Tholono in camera magistri Thomae coram hiis testibus vocatis
 et rogatis s. Petro Tassilo, Guillelmo Monerio, Poncio Monerex et meo magistro Thomae notario
 publico dñi R. Berengarii comitis Provinciae et Dominorum Tholoni, qui omnibus supradictis
 interfuerunt et mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et signavi meum
 apponi. — f. 468. — f. 26. —

1242. — Carta donationis et totius Affare et domini quod habebant Guillelmus
 Bernardi et B. pater ejus et Dulcia et ejus filii in castro de Auronixis et ejus territorio
 D. Hugoni de Miramars priori. — 1242, 3° kal. dec. (37 novemb.). — f. 27.

Anno 1242, indit. 27 = 1° kal. 8 decembris. Notum ut omnibus tam presentibus quam fu-
 turis quod Guillelmus Bernardus sacerdos et Bertrandus Bernardus pater et filii quondam Guillelmi
 Bernardi ex una parte, et dñs Dulcia et Guillelmus Bernardus et Bertr. Bernardus pater et filii dictae
 Dulciae, et filii quondam Gaufredi Bernardi ex alia parte, non recepti non coacti nec in aliquo
 circumventi, sed de bona voluntate mandonavimus et concessimus in elemosinam et piam
 donationem, et pro redemptione animarum, suarum et parentum, suorum, de obitu dñi domini
 Montis hñi et fratrum ibidem, viventibus presentibus et futuris et dñi Hugoni de Mira-
 mars priori dictae domus recipienti nomine suo et nomine dictae domus et fratrum, totius
 Affare et domini, et senioriarum et jura et omnia bona quocumque habebant et habere
 poterant et habere debebant et habere viserant dictas Guillelmus Bernardus sacerdos et Bertr.
 p. 368. Bernardus pater, et Dulcia et Guillelmus Bernardus et Bertrandus Bernardus filii ejus, in castro de Au-
 ronixis et in ejus territorio et tenemento quodcumque illud Affare et bona et jura ibidem,
 sive sint terras cultae et incultae sive prata sive s. civitas sive usaticia, sive pastueria
 sive alia quocumque bona et jura. Hoc tantum retento quod si dictas Guillelmus Bernardus
 Bernardus et Bertrandus Bernardus pater et dicta Dulcia et dicti filii ejus vellent tenere
 arva eorum, propriam, ad passendum et colligere fructum ad opus domorum suarum,
 propriarum, infra dictum territorium, quod hoc possint facere, et si de eisdem etiam habe-
 re praedictos donatores usaticia illa quae concesserunt habere et eis presentibus ^{antem} et
 ceteris illis quae spectabant infra dictum territorium. Item dictas Guillelmus Bernardus
 sacerdos et dictas Bertr. Bernardus pater et dicta Dulcia et dicti filii ejus essent ^{pro dictis}

predictae donationis dicto priori omnia jura et omnes actiones et exceptiones et dem-
anda quaecumque et quascumque habebant in predictis bonis et juribus donatis et
contra aliquas personas, et personas occasione dictorum bonorum et jurium, donato-
rum, et quod de cetero dicta domus vel alius nomine dictae domus possit agere
et experiri et defendere et de ceterum iurare pro predictis bonis et juribus donatis
sicut predicti donatores hactenus potuerunt, et jussuerunt predicti donatores
dictum priorem nomine dictae domus intrare in possessionem. Item promiserunt
predicti donatores salvare et defendere etc. . . . Acta sunt haec in castro Garda
in domo filiorum dictae Dulcine coram istis testibus rogatis et vocatis fratre Jilio,
fr. Guinaldo conversis Montis Rivi, Fenolletto, Bertrando Loba, Hugone Hostagno,
Petro Hostagno de la Garda, Ricardo Vallone, Hugone deinde de Garda et me
magistro Guillelmo dñi R. Berengarii comitis provincie et Dominorum Arcanum, nota-
rio publico qui mandato et voluntate utriusque partis hanc cartam scripsi et
hoc modo signavi. — sunt duae cartae in cartulario omnino similes. — f. 87.

1262. — Cartae Guillelmi Bernardi sacerdotis dantis quicquid habebat in Auro-
nivis — D. Hugoni de Miramars priori — 1262, 7° Kal. Dec. (25 nov.). — f. 28.

In nomine domini. 1262, 7° Kal. dec. Notum sit omnibus quod ego Guillelmus
Bernardus sacerdos, filius quondam Guillelmi Bernardi de castro Garda, dono donatione
simplici facta inter vivos et concedo amore Dei et in remissionem omnium pecca-
torum meorum, vobis dño Hugoni de Miramars priori domus Montis Rivi recipienti
nomine dictae domus et pro ea et de cetero quicquid juris habeo ratione portacione suc-
cessionis, vel habere debeo in dominio seu signoria de Auronivis, vel in eius toto tene-
mento, sicut domus, pasquas proprias, animalium meorum, et usaticos venati-
onum, et salvo usu lignorum ad quas domus meae, et concedo vobis dicto dño priori
recipienti nomine dictae domus Montis Rivi licentiam intrandi corporales possessiones
illius domini et juris predicti mei. Cedens vobis dicto dño priori recipienti nomine
dictae domus Montis Rivi omnia jura et omnes actiones ex causa predictae donationis
quaecumque habeo vel habere debeo contra quoscumque personas occasione dicti
domini et juris predicti. Remittens indultis 2 o diebus, et 4 mensibus et omni juri
et rationi et exceptioni per quam contra predicta vel aliquid predictorum venire
possem

posse, et specialiter legibus dicentibus donationes, posse revocari propter ingratitatem.
 p. 369. Inven, et juri dicente donationes, occidentes, summas, quingentorum, aureorum, non
 valere nisi fuerit actus iurimata: Et ad majorem, cautelam, omnia predicta alter-
 dere et complere et contra non venire nec revocare juro super sancta Dei evangelica
 a me corporaliter manu tacta. Ad hoc nos pater Benedictus Dei permissione +
 Episcopus Massiliensis confirmamus et approbamus vobis Dⁿⁱ Hugoni de Miramars priori
 domus Montis Rivi recipienti nomine dicti domus predictarum donationes, et illam donatio-
 nem, quam pater dicti donatoris alias in similibus fecerat ^{dicta} domui Montis Rivi ad habenda
 dum, tenendum, permutandum, vendendum, pignori obligandum, et de jure et consensu
 nostro et successorum nostrorum in posterum. Item, apud Baucetum, in domo episcopali.
 Ad hoc fuerunt testes vocati et rogati fr. Galterius ordinis ~~Sancti~~ Benedicti, Fr. Guido conventus
 Montis Rivi, Rostagnus filius Guillelmi de Signa de Evence, Bernardus cap. lieu de Cantio, et
 ego Pontius Giraudus notarius dicti Dⁿⁱ Benedicti Dei gratia abbas illius episcopalis, qui
 mandato et rogatu patris, hanc cartam, scripsi et signi mei munimine roboravi.
 Haec carta facta et acta 2° kalendas ante processum.

f. 28.

¹²⁴³
 1242. — Carta confirmationis pasquerii de Masalgis quam fecit Borgun-
 dius Dominus de Britis — D. Hugoni de Miramars priori — ¹²⁴³ 1242 p^{re}dicta nonas Martii. f. 76.
 In nomine Domini. Anno MCCXLII (¹²⁴³ 1242) Idibus 2° p^{re}dicta nonas Martii (6° Martii).
 Notum sit cunctis tam presentibus quam futuris quod nobiles et ex B^{er}gundiones eius
 Dominorum de Britis per se et per omnes suos jures et sui successores hanc et et donavit
 concessit et confirmavit nunc et in perpetuum, pro salute animae sue et parentum,
 suorum, atque investivit per pollicem, deatrum, Hugoni de Miramars priori domus Montis
 Rivi, ordinis cartusensis, sita in territorio de Meunia, recipienti nomine ejusdem domus
 et fratrum, presentium et futurorum, totum pasquerium, castrum de Masalgis et ejusdem
 territorii sicut omnia mobilia de Pontis et domus dicti castrum de Masalgis quondam (1233)
 donavit concessit et bene animo et sano intellectu confirmavit pro decemina et remedio
 animae sue et parentum, suorum, domus supradictae ad quicquid omnium animalium,
 ejusdem domus et fratrum cum dicta ^{in dicta domo} existentibus, ad commodum et debet et utili-
 tatem, et ad usum dictorum animalium, faciendi, hoc sine omni prestatione pasquerii
 nisi a legibus sine pretio, et sine omni exactione cundem deinde, standi, vicandi, chaumendi
 ad agendum.

ad aquarum; ligna sciendi et ramis ad opus animalium, egrotorum, et curas faciendi et tradi-
lia et ad ceteros usus necessarios ad opus animalium, dictae domus, exceptis bladis, vinis
et dependendis secundum, quod moris est facere in dicto territorio. Hanc autem confirmatio-
nem, laudationem, donationem, seu concessionem, predictam, dictus Dominus Bergondionis ratam
et firmam et inconvulsam, habere tenere nunc et in perpetuum, per se et suos per stipulato-
nem, promisit. Item, laudavit, donavit, concessit et confirmavit prefato Hugoni priori
recipienti nomine supra dictae domus omnes donationes seu emptiones si quae factae sunt,
vel fient in futurum, in prefato pasquero domus Montis Rivi ab aliqua persona seu perso-
nis dicti castri de Masalgiis: quas inquam, venditiones emptiones vel donationes quae factae
sunt vel fient in futurum, ita ratas et firmas semper habere voluit et voluit atque voluit
ac si ipse personaliter confirmasset. Item, promisit per stipulationem, dicto Hugoni priori
se semper defendere et salvare dictam, pasqueriam, dictae domus in iure vel extra jus
suis propriis expensis ad commodum et utilitatem domus supradictae, et ita se omnia supradicta
p. 370. et singula attendere complere et observare et nunquam, contra venire per se vel per alium,
dictis vel factis in iure vel extra jus aliqua juris vel facti subtilitate super sancta Dei
Evangelia corporaliter manu tacta sponte juravit, Renuntians inde sub eodem, sacramento
omni juri scripto et non scripto, divino et humano, legali et canonico, et consuetudinario
tacito et expresso, confecto et conficiendo per quod contra predicta vel aliquid predictorum,
venire possit aut aliquid inde infringere vel revocare. Actum, Masalgie in domo sire the-
Ricardi Audoardi quondam, in praesentia et testimonio testium, infra scriptorum, ad hoc vo-
catorum, Raimundi de Roafort militis, Hugonis Demari filii caroli Demari quondam,
Petrus Brunus audoardi, Bertrandi Atulfi camporis, Raimundi Girardi, Hugonis Adoardi,
magistri Pontii Girardi sacerdotis, p. filii conversi dictae domus, Bernardi Salvacre, et mei
magistri Petri d'Avinionis publici notarii Masaliensis qui mandato dicti Dni Bergondionis
et rogatus dicti Hugonis prioris dictae domus hanc cartam scripsi et signo meo signavi. 1176.

Raimond Geoffroy II surnommé Barbal. Vicomte de Marseille et quelques fois surnom-
mé seigneur de Metz de sa femme Marguise eut deux fils, Geoffroy Refforceat seigneur de Metz
et de Roulon marié à une dame Guillaume de laquelle il eut une fille nommée by-
ille, qui eut recueilli la succession, mourant sans enfant (non obstant qu'elle fut mariée avec
un gentilhomme de Marseille nommé Cassian) elle institua son héritier 1261 Charles d'Anjou comte
de Provence.

comte de Provence. — Burgondio qui n'eut point d'enfants (l'entourvent au comte sire-guile
Burgondio est le second fils de Raimond Geoffroy f. 141. r.) —

Le duc Raimond Geoffroy vendit la portion de ce vicomté aux Marseillais avec le consente-
ment de sa femme et de ses enfants pour la somme de quarante mille sols royaux. —

Burgondio 1213 ceda au monastère de St Victor tous les droits qu'il avoit au lieu de six
jours pour 2000 sols royaux de coronat. Cette cession fut confirmée par son père et son frère.
Ruffin m^a Hist. M^ass. l. I. 3. c. 4. f. 76. —

Guillaume VI surnommé le Gros vicomte de Marseille n'eut qu'une fille Mabile ma-
riée à Gerard Adhemar souverain de Montail en Dauphiné, qui vendirent leur portion
de ce vicomté aux Marseillais pour la somme de cinq mille sols royaux couronnés et cent
livres de pension annuelle et perpétuelle payable le jour de St André. — 2a p. fol. 109. —

f. 371. — 1244. — Carta Domini Cardone & duos confirmationis pasquerii de Masalgis
quod Petrus Amelius dedit. 1244, 8° Idus oct. — D. Petrus Joanni Riccio. — f. 75. —

In nomine Domini, Anno MCCXLIII (1244) 8° Idus oct. (8° octobris). — Sit notum cunctis
presentibus et futuris quod ego Cardone non decepta non coacta nec ab aliquo circumven-
ta, sed de beneplacito meo et de bona mea voluntate confiteor et solemniter recognos-
tibi fratri Egidio sindaco recipienti nomine domini Montis Riccio, quod Petrus Amelius v. in-
tellectus vendidit quondam (1238) dicto domini 16° partem pasquerii seu domini de ca-
sa mea et voluntate mea expressa et patientia subsequenti quod ego habebam vel
visum erant habere et de mea pertinentia aut de visum erant pertinentia in castro de
Masalgis et omne jus et dominium quod ego habebam, quam et conditionem ego
dicta Cardone approbo, laudo, concedo et confirmo et ratam habeo etc. —

Actum in portu claustrum de Bras et iustitiam testis vocati et rogati G. de Ste
Maximino, Andreas capillus, Cornelius, Joann. Michael, Arnulfus donatus ecclesie
de Bras, et ego Petrus Roca publicus notarius p^r R. Berengarii comitis et marchionis
provincia et Folcalguerii interfui et mandato dicto Cardone et dicti patris Egidii
hanc cartam scripsi et signum meum posui. — f. 75. —

1245. — Bulla Innocentii 4° mandamenti facti Archiepiscopo Arelatensi quod
non

non p[er]mittat nos contra ind[istincta] privilegia sedis Apostolicæ indel[et]ite r[ati]o[n]is;
hab[et] et supra pag. 80. —

1245. — Carta venditionis V. de Masalgis pasquerii de Masalgis — 1245
4° kal. septembris — (29° Augusti). — f. 75. —

In nomine Domini. Anno MCCXLV (1245), 4° kal. sept. 3 it noten, omnibus quod V.
de Masalgis frater Braxi militis bono animo et sano intellectus vendidit p[re]dictis 15
solid. reg. coron. et titulu[m] p[er]fectu[m] et irrevocabilis venditionis tradidit et concessit
ut Dec[retum] et 8° M^o domus Montis Rivi et filii frat[er] ej[us]dem domus recipienti
nomine suo et ej[us]dem domus et omnium monachorum et fratrum presentium
et futurorum, omne jus et rationem quod et quam dictus V. habebat vel habere
debat vel visus erat percipere vel tenere ipse vel alius pro eo in toto pas-
querio totius territorii seu tenementi castri de Masalgis ad opus omnium ani-
malium domus Montis Rivi et ad opus omnium animalium p[re]dictorum non d[omi]ni-
cane existentium, ad commodum et ad usum d[omi]norum animalium sine omni
exactione seu p[re]statione pasquerii seu d[omi]ni causam intendendi, faciendi, re-
solvendi, chaumiendi, ad quodvis lignum sciendi, curtes et v[er]ba faciendi, et
omnes ad opus animalium agrotorum, troncandi et coeteros usus necessarios ad
opus d[omi]norum animalium faciendi: Pro qua venditione confessus est et solemn-
iter recognovit dictus V. se in veritate habuisse et recepisse ex dicto ej[us]dem
fratre dictos XV solid. reg. coron. remittens etc. Acta sunt hæc in
castro de Roca in terra de curia dicti castri coron. istis testibus ad hoc vocatis
et rogatis magistro B. priore Folcalanrii, M^o Juliano Cajulo de Roca, M^o Bo-
eco, J. Regordo, Jo[ann]e Tugulano milite, et meo R. Berardo notario publico d[omi]ni
R. Berengarii ill. quondam comitis Provincie qui hanc cartam scripsi p[re]ce-
ptis que partis et hoc signum meum apposui. — f. 75. —

1246. — Carta Guillelmi de Signa Domini de Evana permutationis
certarum terrarum in Auronivis — d. P[etr]o Jo[ann]i priori — 1246, 8° Idus nov. f. 28.
In nomine Domini. MCCXLVI (1246) 8° Idus nov. (6° Novembris). In hys scrip-
tural[ibus] testimonio patet universis quod ego Guillelmus de Signa Dominus de
Evana

Et una voluntate et motu proprio et alius tenet, frater ego D. de et s. iudice domus
 p. 372. Montis Rivi permutare | seu cambiare et ad permutationem, venire de terris, quas
 Guillelmus Girardi et Fulco Blanchi homines mei presentes habebant vel tenebant
 in castro de Buronis infra terminos predictae domus, pro terris, quas Guillelmus
 Bernardi de la Garda quondam tenebat et possidebat pro uxore sua in predicto territorio
 dicti castri infra terminos meos. Quas terras dictus Guillelmus Bernardus dederat in
 redemptionem, morum et mox uxoris peccaminum, et parentum, morum domus supra-
 dictae. Ego vero dictus Guillelmus de Signa dono Deo et concedo tibi fratri ego D. de no-
 mine dictae domus recipienti predictas terras predictorum, Guillelmi Girardi et
 Fulconis Blanchi quas terras ego a predictis hominibus meis adquisivi et cum eis
 permutationem, seu cambium, ad cognitionem, quatuor bonorum virorum, de meis
 propriis terris feci. Concedens et in veritate recognoscens me habuisse et recepisse
 in auxilium, LX (60) solidos reg. coron. a predicta domo ut emerem dictas terras
 a predictis hominibus meis. Dono et concedo tibi dicto fratri ego D. de plenam, et liberam, potes-
 tatem ingrediendi auctoritate tua in corporalem possessionem, predictarum terrarum.
 Et promitto tibi per stipulationem, solemnem permutationem, superius nominatam, cum om-
 nibus iuribus et pertinentiis suis in jure et de jure custodire, defendere et salvare domum
 supradictam ab omni persona et personis, et firmam, et illibatam, tenere et inviolabiliter
 observare. Et omnes sumptus et expensas ad quos vel quas in lite vel pro lite faceret dicta domus
 vel aliquis ejus nomine pro predictis terris, reddere et restituere. Et renuntio omni juri
 et rationi per quod contra predictam vel aliquam predictarum, venire possem, et promitto
 per me et successores meos quod contra non veniam, per me vel per interpositam, perso-
 nam. Et obligo tibi fratri ego D. de et omni supradictae omnia bona quae habeo et possideo
 in territorio dicti castri. — Ad haec nos supradicti Guillelmus Girardi et Fulco Blanchi non
 coacti sed sana mente et voluntate propria per nos et successores nostros promissionibus
 tibi fratri ego D. de predictam, permutationem, firmam tenere, custodire, defendere et sal-
 vare et contra non venire, renuntiantes omni juri etc. . . . Ego vero frater ego D. de
 supradictus iudex dictae domus faciens predictam, permutationem, nomine ejus domus
 non coactus de voluntate et consensu Petri et Joannis prioris et totius conventus dictae domus
 dono trado et concedo vobis dicto Guillelmo de Signa supradictas terras, quas Guillelmus Bernardi
 de la Garda supradictus dedit domui supradictae, quas terras sunt infra terminos vestrorum territorii
 castri de

castri de Aronivis etc. ... Actum apud Evreux, in domo dicti Guillelmi de signa coram
 istis testibus vocatis et rogatis Guillelmo de Labalade milite, Guillelmo Fabis, Petro Chantaudi,
 Petro Amalphi et coram me Guillelmo Lamberto publico notario Massiliensi, qui mandato
 et rogatu utriusque partis omnibus his interfui et hanc cartam scripsi et signo meo signavi.
 §. 28.

1247. -- Carta libertatis a prestatione Leodra^{curiale} et omnis pedagi^{18 not.} in porte Thol-
 onis quam fecit Rostagnus de Agot. D. Petro 5: Joanne Priori. -- 1247, 14° Kal. dec. --

Fig^o Rostagnus de Agout Dominus de Tholono. intuitu et reverentia Dei. in redemptionem
 meorum, pecaminum, et parentum, meorum, ex mera liberalitate dono et concedo et
 laudo cum hac publica carta in perpetuum, valitura vobis venerabili patri Petro 5: Joanne
 Priori Domus Montis Rivi, ordinis cartusianis, et per vos domui supradictae et fratribus
 ejusdem domus, et vos et fratres dictae domus presentes et futuri et familia dictae
 domus possitis libere et absolute emere in civitate Tholoni et de ea extrahere sine
 p. 373. omni pedagio, taxa et exactione bladum, vinum, oleum, caseos et lanas et omnes alias
 meas vestras et res quascunque nomine consequatur quoviscunque volueritis et necesse
 fuerit domui supradictae etc. ... Actum Massiliae 1247, 14° Kal. dec. --

1248. -- Carta Raimundi de la Faisa et hominum de Meuna, et ex bona
 transactio lata per Benedictum Episcopum Massiliensem. 1248, 3° nonas Aprilis. D. P. 5: Jo. 5: 13.
 In nomine Domini. Anno MCCXLVIII (1248) Indit VII 3° nonas Aprilis (3° Aprilis). -- Ex hujus scripti
 testimonio patet universis quod controversia et litigatio inter fratrem Egidium, Sindicum,
 generalem, seu actorem domus Montis Rivi ex una parte, et inter Raimundum de la Faisa
 priorem et homines, castri de Meuna et Stephanum, Albanum, et Bertrandum Alberti procurato-
 res sive actores Pontis d'Almatii, Hug. etc. ex altera: et coram nobis Benedicto Dei
 gratia Massiliensi Episcopo arbitro sive arbitratore sive amicali compositore ab utraque
 parte electo super omnibus questionibus, petitionibus, rancuris et demandis seu controversiis
 auditis pariter et determinandis, quas petitiones habebant dictae partes occasione territo-
 rii et possessionum, castri et habitatorum de Meuna et occasione limitum sive finium, de fe-
 sionis possessionum dictae domus: super quibus omnibus compromiserunt in nos sub poena
 quinquaginta librarum reg. coram, a parte ponti stipulante et promissa. Et promiserunt ad
 invicem dictae partes hanc parate in totum, et obediunt mandamentis et mandamentis omnibus
 et singulis

et singulis arbitrio et cognitioni et voluntati seu amabili compositioni nostrae sub poena
superius prelibata, et poena fore et regre et regras exigi et committi mandamento seu ma-
damentis nihilominus in nobis. Durantibus. Quae contra verba talis erat: dicit et iudex
prememoratus quod cum, Dñs Fulco quondam, Massiliensis episcopus diffinisset et et per sententiam
in scriptis latam, olim retro temporibus determinasset terminos diffensionis domus Montis Rivi
in hunc modum: - sicut alveus Gopelli protenditur a summitate campi Gaxaudani a
parte inferiori et erigitur usque ad passum cogtanorum, et flectitur ad silv etiam et ducit-
ur ad Agullas prope Montis Rivi, et inde protenditur ad castellum de Maltharone et
ad collam de Affenagenieras et de in pervenit in podium grossum, sicut aqua vergit ad valley
Bullam, et tendit ad castellum d'Amols et pervenit ad mortuam corallinum, et descendit in
podium Arambertum sicut aqua vergit et pervenit ad terminum dicti campi Gaxaudani.
per fines dictos Dñs Fulco adjudicavit domum supradictam et quicquid sub eis dem, limitibus
continetur, hominibus de Mauna nihil ens et prohibens et thamentum ne infra dictos termi-
nos ligna gemitas et glandes vel ros colligere attentarent ne quicquam ad suum commodum
homines de Mauna facerent et ad incommodum, heremitarum generaliter interdictis.
Contra quam diffinitionem, seu sententiam, praedicti homines in possessione et jure suo tra-
hebant et iniquitabant praedictam domum, patribus ejusdem domus reventibus et inivi-
tis. Unde petebat dictus syndicus eosdem homines a dicta turbatione seu iniquitatione
nostra auctoritate compelli. super quo dictus iudex in nostra praesentia instrumentum
sententiae producebat. - Et adverso autem procuratores praedicti contra praedicta excipiendo
constantissime asserabant homines de Mauna cum suo avere usum, habuisse in praedictis
omnibus quae infra dictos terminos continentur a quibus modo per dictum iudicem, voca-
bantur, quae in pace possederant et sine violentia tanquam suam, propriam, et super
hoc quicquid inter amorum prescriptionem utebantur. Dicti vero iudex contra praedictam
exceptionem proposuit replicando quod regre infra praedictam tempus posses-
sionem, vel contra interrupperant hominum praedictorum et quod dictis hominibus ex pre-
dicta prescriptione jus non fuerat adquisitum, cum clam, et precario uterentur; super
p. 374. quibus partes in nostra praesentia constitutas testes p. 374. produxerunt. Dicti vero pro-
curatores iterum proponebant quod cum ultra praefatos limites territorii de Mauna
veros signem et Aureos et solares et Belgentes non modicum, prolatam, praedicti
heremites in dicto territorio ultra praedictos terminos utebantur terras colendo et nova-
-la faciendo

lia faciendo, de quibus cum deb. erant solvere tasam et decimam. ecclesia de Mauna
et Dominus et castani ejusdem loci tasam et decimam p^{re}sentibus p^{re}sentibus ab antea. Unde p^{re}ter
l^o ant^o dicti procuratores dictos heremitas a p^{re}dicta cultura in solidum prohiberi. Dicti
vero syndici contra p^{re}dictam perceptionem, septuaginta allegabat annorum super
quibus dictae partes in nostra p^{re}sentia testes producebant. Iterum proponebant
procuratores quod fratres et pastores dictae domus ultra Gopellum, versus Maunam,
sciderent mille arbores fructificas pro quibus petebant etiam dicti procuratores p^{re}dictam
dictam, syndicum nomine dictae domus pro singulis arboribus in singulos duos solidos et
sex denarios condemnari, et quod a scissione arborum in dicto territorio ultra Gopellum,
versus Maunam, de cetero abstinere. Et super hoc dicti procuratores
producebant publicum instrumentum factum cum patre Pontio constantino tunc syndico
dictae domus. Dictus vero pater syndicus excipiebat contra instrumentum
proxima nominatum, dicens quod dictus Pontius constantinus sine assensu et consilio
prioris et conventus monasterii Montis Rivi recepit interpretationem de p^{re}dictis
fructiferis arboribus non scindendis. Hoc et alia dictae partes ad invicem propone-
bant sicut in actis plenius continetur. Unde nos pater Benedictus episcopus supradictus
visis et auditis et diligenter intellectis utriusque partis petitionibus, questionibus, ex-
ceptionibus, replicationibus et attestationibus et instrumentis diligenter intellectis,
habito et consilio sapientum, virorum religiosorum, et jurisperitorum, ad hoc specia-
liter vocatorum, habito et cum dictis partibus tractatu colloquio et assensu, pro bono
pacis et concordie, et ut p^{re}dicti monachi Dⁿⁱ M^o Montis Rivi expeditis et quietis
vacant lectioni, orationi, meditationi et contemplationi se dei servitio se et aliorum
salubres occupare, Ad dante nobis venerabili et dilecto nostro G. Barreca proprio
ito Tholensis, tale in dei nomine posuimus mandatum. - Mandamus quod
quicquid est extra Gopellum, versus Montem Rivum, totum remaneat in dominio et
proprietate et usu monasterii Montis Rivi et habitantium in dicto monasterio et
animalium eorumdem, et hoc sine ulla cultura vel inculta, arbores fructiferae
vel non fructiferae eidem syndico nomine dicti monasterii per mandamentum ad-
judicamus et fratibus censui monasterii, habitis domini castri de Mauna et castan-
is ejusdem domus et usatibus in rationibus quae pro tempore comiterantur, vel
si aliquo prebentis coparatione. Et hoc intelligimus de nobis et extraneis vel de aliis
in territorio

in territorio superius dicto: Nam quod Dominus et castani de Mauna qui nunc sunt et
pro tempore fuerint de eantibus l'anna imponere, et imposita sicut poterant exigant sine
morâ. Banne autem, predictæ sint equalia cum his quæ versus Maunam in suo terri-
torio imponantur. Homines vero de Mauna mandamus et prohibemus expresse ne
in dictum territorium, ingradientur cum suis animalibus vel sine eis pro usu aliquo
vel pasqueria vel commoditate aliqua ibi faciendo. Hoc tantum, excipimus ad usum
dictorum hominum, de Mauna et porcorum, quod homines et non femine pro glandes col-
ligenda a mense octobris usque ad festum s^{cti} Hilarii ingradientur et glandes colligant,
porci vero tantum et non cetera animalia quæ erant dictorum hominum, de Mauna pas-
cantur predicto tempore et accubant in dicto territorio sicut sicut est versus signam
p. 375. et versus Auroner et / et versus soliers usque ad passum, coctanorum et protenditur
ad Agullas Montis Rivi et inde protenditur et pervenit in podium grossum, et tendit
ad castelletum, et Arnolds, et des endit per podium Arambertum, et pervenit ad passum Gav-
audani a parte inferiori, et citra versus domos Montis Rivi porci non ingradientur, et
quod gementes ponunt ubique homines de Mauna colligere a principio mensis juli
usque ad mensis septembris. Item mandamus quod homines de Mauna possint sub-
stare adnam propriam, necessitates, et non habere licentiam in alios transfrandi
ligna ibi collecta in territorio proxime limitato quod est versus signam et Auroner et
et soliers sicut proxime ad usum limitavimus porcorum. Mulieres autem, de Mauna
ad glandes et gementes colligendas in ea parte dicti territorii licentiam habeant
in qua ex assensu et voluntate fratrum dictæ domus mulieres alioe minime exclu-
duntur, et hoc ne deterioris conditionis ceteris videantur. Item volumus et mandamus
quod propter repentinam, et improvisam assultum adversarios hominum de Mauna
si tempore aliquo immineret, liceat hominibus de Mauna cum animalibus fugere et tran-
sire, habere per terminos dictæ domus, priore et fratribus inconsultis; Ita tamen
quod infra dictos terminos non remaneant sine licentia et benivolento priore domus
supradictæ. - Item, volumus et mandamus quod dictus Syndicus nomine dicti monaste-
rii donet transitionem ad porcos in dicto territorio predicto tempore iudicandos ex una
parte per passum cogtan^{orum} et ex alia parte per res clausam, Guillelmo de Maun-
na. Predictum autem totum territorium etiam syndicus nomine dictæ domus ad iudi-
camus sicut superius est expressum, et limitatum, cum territoris de signa, de Auroner et
de soliers

de Soliers et de Belgontier, Item volumus et mandamus quod homines et animalia abstineant diligenter a talis et damnis dandis in dicto territorio et a quibusdam arboribus inscindendis. Hoc excepto quod in proximo capitulo concessimus de sciendis arboribus hominibus supradictis. Et si contingat talam fieri estimatione et cognitione decorum hominum de Meuna quas teneatur bajules dicti castri ad hoc eligere, et si necesse fuerit compelleretur, et duorum fratrum Montis Rivi fiat taxatio et emendata. — Item volumus et mandamus, et per mandamentum ad iudicamus procuratoribus supradictis nomine dicti castri de Meuna et domini ejusdem quicquid est ultra Gopellum versus Meunam, ^{et quod} ~~et quod~~ habent et eo utantur ad suum libitum et animalibus et pascu in predicto territorio ultra Gopellum versus Meunam, nec utantur jure pasuario sicut usque ad haec tempora utebantur. Quicquid autem est a Res clausa deligiles usque ad passum regtanorum sive sint terre cultae vel in culta ejus-cumque sint sicut aqua dependet versus Gopellum, ad iudicamus dicto syndico nomine monasterii supradicti, excepto lomo et usatico sicut de alio territorio superius est expressum. Interim vero dum exsistent fructus dictae domus vel alius pro eis dictas terras ultra Gopellum versus Meunam boves aratori ad hoc specialiter deputati pascentur in territorio versus Meunam proxime nominato, ita tamen quod abstineant a talis et damnis dictis hominibus inferendis. Alias vero terras ubi cumque sint in territorio Meunae ultra Gopellum quas dicta domus usque ad haec tempora possederat, et quicquid juris sive possessionis habebat vel videbatur habere totum ad iudicamus procuratoribus supradictis. — Item volumus et mandamus quod homines de Meuna cum Arce suo possint uti ad pasqueria et ad ceteros usus terras ultra Gopellum versus dictam castrem, jam dicto syndico nomine dicti coenobii adjudicatis, ita tamen quod abstineant a damnis; quod si

f. 376. facerant emendarentur prout superius est diffinitum. — Item volumus et mandamus quod Arce dictae domus et pastores cum, necesse fuerit transire vel eant per dictum territorium de Meuna libera et quiete s. ex una parte per arcem, Battallieram et per podium, Bogotos et per Rorcesiam, gossam versus territorium castri de la Roca, et ex alia parte per podium Vicent et per planam, silvam versus territorium castri de Noulis; Itaque quod in dicto transitu vel ultate vias dictas non debeant commorari; et si in dicto transitu vel alios lanna committerent vel damna darent homines vel animalia

malicia dictae domus, emendant et satisfaciunt sicut homines de Meuna inter se de suis animalibus et hominibus observabatur. Item volumus et mandamus quod si animalia hinc inde sine negligentia et culpa pastorum, incurrauerint in territoriis supra partibus assignatis propter hoc volumus alterutrum partium damno aliquo vel dispendio aggravari. Unus gapielli hinc inde communis remaneat tan, hominibus de Meuna et suis animalibus quam fratribus Montis Rivi et animalibus eorumdem, retento tamen nobis usatibus in re nationalibus et in banno et pignoris infra scriptis. Ita tamen quod fratres Montis Rivi et habitatores dicti loci sine damno et dispendio hominum de Meuna possint agere gapielli et gus alveum, derivare et deflectare prout eis debite expedire, et homines de Meuna possint idem illud facere. Item volumus et mandamus quod a dicta Residua de del giles usque ad caput orti superius et erius signum, alestrege de rado del serre a parte Meuna dictae domus possit facere piscaria quae et qualia voluerit libere et quiete, et quod nullus postquam facta fuerint piscaria piscari debeat in eisdem sine licentia et voluntate prioris eorumdem supra scripti. — Item volumus et mandamus quod fratres dictae domus cum suis bestis et equitaturis per vadum, gapielli quod est supra campum, garandam usque ad caminum libere et absolute habeant transitum, sicut eis melius et debite expedire. Item de voluntate et consensu partium, retinemus nobis interpretationem, et declarationem, seu explanationem, mandamento nostro, si dubitatio vel ambiguitas inter partes in aliquo quotiescunque in posterum occiderit. In omnibus aliis questionibus et rancuris et petitionibus hinc inde coram nobis propositis absolvimus utramque partem, a damno plene et a poena. Acta fuerunt haec in monasterio Beate Montis Rivi in fratello qui est inter cellas et refectorium fratrum, in praesentia et testamento Petri Joannis prioris, Hugonis Joannis procuratoris, Hyphani de Podio, Guillelmi de Moenacis, Bertrandi de Corredis, et (Hugonis de Miramars, Guillelmi de Lalart) Joannis de Monnasca sacristae, Bartholomaei Beate Adalberti, Hugonis de Miramars, Guillelmi de Lalart, Guillelmi de Alclna, Duranti de Dersfort, Pontii, noviti Philippi de la Pal de Peis monachorum dicti monasterii. Durante lautoardi, Hugonis Lamberti, Guillelmi Bonifacii, Raimundi Beldand, Guigonis, Langeni, Pe. Todani, Guillelmi Coguinarii, Guillelmi de Musto, Beate Alexii, Pe. Ligandii fratrum laicorum, ejusdem monasterii: Fr. Hugonis de Digna, Fr. Raimundi ordinis s. minorum, Fr. Raimundus, Fr. Amati Religiosorum: Bertrandi Mauro capellani, Hug. Albari, Guillelmi Bernardi, Pe. Egidi de Signa clericorum, Hugonis Bereng. Dalmati, Bertrandi Egidi, Hugonis Egidi, et Fr. Egidi.

fr. Ig. Di. s. d. l. c. qui nomine, auctoritate et mandato speciali dicti prioris et monachorum et aliorum fratrum dictorum domus, et Raimundi de la Foia prioris et b. g. u. l. et Stephanus Albani et Bertrandi Alberti procuratores, castellanorum et praedictorum, haminorum, de Menna, qui omnes juraverunt corporaliter praedictam compositionem, se in omnibus inviolabiliter et in perpetuum servaturos, et mei Guillelmi Lamberti publici notarii Massilie qui mandato dicti d. n. episcopi omnibus his interfui et hanc cartam scripsi et signo meo signavi. — f. 13. —

f. 377. 1248. — Carta Sibaudiae Feri filiae D. Guillelmi de Signa, quae laudat et d. et pasqueria de Signa et plura alia — D. Petro Toarni Priore — 1248, 4^e Junii. — f. 13. —
 In nomine Domini. Anno MCCXLVIII (1248) 4^e Junii (10^e Junii). Omnibus sit manifestum praesentibus et futuris, quod ego Sibauda uxor Anselmi Feri Massilie et filia quondam nobilis viri Guillelmi de Signa ejusdem castelli Domini; in mea sana memoria pro salute animae meae et parentum meorum, dono donatione inter vivos et nihilominus laudo, confirmo et approbo Deo et B. M. et omnibus sanctis et specialiter Domini Martini Rivi, ordinis cartusienis, sitae in diocesi Massiliensi; et relictis Petro Toarni priori ejusdem domus recipienti nomine praefate domus omnia illa et singula quae quondam dictus pater meus donavit, concessit, remisit, vendidit, permutavit aut aliquo modo transdidit Domui praefatae infra terminos suos, sive illa sint pascuae, nemora, culta et inculta. Item, dono et nihilominus laudo, confirmo et approbo libertates quas dictus pater meus donavit Domui memoratae infra terminos ejusdem domus, videlicet quod libere et absolute possint sine et a meo hominibus terras cultas et incultas tenere locare conducere permutare vel alias legitime acceptare. Item, dono et nihilominus laudo, confirmo et approbo pascuas sive pasquerias in toto territorio de Signa sive praefatus pater meus donavit Domui praefatae ad opus omnium suorum animalium et pastorum ipsorum, cujuscunque speciei vel generis censentur. Item quod in quacunque parte animalia pasceant voluerint hoc possit facere libere sine balneo et gravamine aliquo et jaccare et chaumare et lignamina colligere ad opus animalium praedictorum. Acta sunt haec anno et die quo supra in castro quod dicitur Castellum in b. b. a. quae est super scalarum, juxta la Rogama de la Postela in praesentia et testimonio filiorum et filiarum meorum, videlicet Anselmi et g. de Signa fratrum, et Cecilia et Rigolae sororum, et in praesentia horum

hominum, testium ad hoc specialiter vocatorum, et videlicet fratris Gili Convesi Montis Rivi, Ber-
trandi de Fidealgues capellani castri vel castelleti, Guillelmi Sabrie, Joannis Gues, Joannis
de Mancasca, Petri Rauls de He Marallo, Guillelmi de Milas ara militis, Pontis Due
capellani de Banceto, Petri Mauri. -

- 48

1248. - Carta secunda a predicta Dominica Sibinda - 1248, 5° nonas julii. ^{49^o 50.}

In nomine Domini. Anno MCCXL octavo, Indit^o 6°, 5° nonas julii (3° julii). - In hujus scrip-
- turae testimonio pateat universis quod ego Sibinda filia quondam domini Guillelmi de
Signa uxor Anselmi Fieri de Massilia, sana mente licet oegra corpore, in mea bona
et sana memoria, in praesentia venerabilis patris domini Benedicti dei gratia Massiliensis
episcopi laudo, approbo et confirmo tibi: Petro Joanni priori domus Montis Rivi liber-
- tates siue franchises et omnia illa et singula quae pater meus concessit et dona-
- vit domui Montis Rivi vel quocumque alio titulo eadem domui assignavit quocum-
- que sint illa siue sint pascua, siue possessiones siue ejura quocumque alia, et illa
eadem plenarie secundum quod melius poterint intelligi ad profectum dictae domus
de novo dono et concedo mea voluntate ac pro salute animae meae et parentum
meorum, et illam etiam concessionem et donationem quam olim plenius feceram
coram testibus ad hoc vocatis dictae domui et tibi dicto priori Montis Rivi recipienti
nomine dictae domus me nunc existente in hoc castro de Castelletto eadem quae nunc
agrarum infirmitate gravata, modo de novo ratifico, approbo, imovo et confirmo,
videlicet quod tu dictus prior Montis Rivi et tui successores in dicto prioratu pro tempore
existentes possitis libera et absolute siue contradictione alicujus personae a me et a
meis successoribus et a meis hominibus et eorum successoribus possessiones, terras
cultas et incultas emere, locare, condicere, permutare, vel alias quascunque alie-
p. 288. nationes vel adquirendi titulos adquirere in perpetuum, vel ad tempus. Item dono pro sa-
lute animae meae et parentum meorum et pro peccatorum meorum et parentum
meorum redemptione tibi dicto priori nomine dictae domus pascua siue pasquaria in
toto territorio castri de Signa ad quos omnes animalium dictae domus et pastorum
quidem, quocumque uel fuerint ipsa animalia et cujusunque generis seu speciei,
libertates seu donationes pasquariorum dictae territorii quae hactenus in usum patris mei
domini Guillelmi de Signa donavit dictae domui et eas habetis et tenetis vel quas et ad
universitas

ut sitis et utimini et eas habueritis. Tenueritis et de quibus retroactis temporibus et tunc
 etis in processu nihilominus confirmando. Itaque quocumque tempore animalia
 vestra et pastorum dictae domus in dicto territorio pascere volueritis hoc e possitis facere
 sine banno et exactione et gravamine aliquo, et facere et commovere et adagquare
 et frondes et ligna colligere ad opus predictorum animalium et pastorum. Rogans
 dictum dñm, episcopum, ut predicta omnia et singula faciat firmiter ac inviolabiliter
 observari et de his omnibus faciat fieri publicum instrumentum, et illud sigilli sui
 munimine reborari. Actum in dicto castro de castelletto in sala qua est super scan-
 larium juxta domum p[ar]ochiam de la postella, in presentia et testimonio dicti dñi
 episcopi et dicti prioris supradictae domus, Guillelmi de signa qui n[on] cat[er] Breto filii
 dictae domus sibi inde et mei Guillelmi Lamberti publici notarii Massilie qui manda-
 to et rogatu ipsius dñae sibi inde predictis omnibus interfui et hanc cartam scripsi
 et signo meo signavi. — Ego pater Benedictus dei p[er]missione dicti episcopi Mas-
 silie predictis interfui et signo proprio signavi et ad majorem firmitatem ad preces
 dictae domus sibi inde presentem cartam, fieri sigilla proprio sigillari. — f. 14 et 50.

1250.

1249. — Carta secunda Benedicti episcopi Massiliensis. — 1249, ¹²⁵⁰ Kal. Martii, 3. 11.

In nomine domini. Anno M. CC. l. nono, ¹²⁵⁰ Idus a Kalendis Martii (12 Martii). In
 hujus scripturae testimonio pateat universis et singulis quod cum occasione con-
 positionis per nos Benedictum dei gratia episcopum, Massilie factae inter monas-
 terium Montis Rivi ex una parte et homines castri de Mauna ex altera, uter
 fuissent questionales interfr. Egidium, syndicum, generalem, sive actorem, dicti monas-
 terii ex una parte et Raimundum, de la Pais a priorem et Stephanum, Albani et
 Bertrandum, Alblati procuratores castri de Mauna ex altera ortos fuissent questio-
 nales, proposuit dictus syndicus coram nobis quod quicquid est de las claus. a d. el. g. ite-
 us que ad passum coctanorum, sive sint terre cultae sive incultae cujuscumque
 sint sicut aqua de grand et v[er]de g. apellum, debent esse domus Montis Rivi secundum
 instrumentum compositionis predictae. Pro hoc dictus syndicus dicebat multas terras
 et multorum ad dictam domum pertinere quas nobis ad eundem ostendit. Dicti vero
 procuratores ex adverso dicebant quod ad castrum de Mauna debent pertinere
 pertinere. Nos autem de veritate utriusque partis et assensum hanc questionem, d[omi]ni
 — min. a. 11

terminamus in hunc modum, quod eligantur duae personae hinc inde et nos ponamus tertiam, qui ponant terminos et limites secundum quod debet dici vulgariter agnoscendo. Item, proponit et dictus syndicus quod non liceat hominibus de Meuna piscari in gopello a res clausa vel giles usque ad passum, cogtanorum, priusquam ibi facta essent piscaria. Sed dicti procuratores ex adverso respondunt sibi et hominibus de Meuna licere piscari extra piscaria ubique in gopello. Nos autem, per fide dignos intellectos quod si occasione piscationum fierent alia pericula seu res clausae cum maris exceptione illorum, possent villis, castis et molendinis in riparia sitis magnum periculum imminere, ad tollendum huiusmodi periculum a res clausae de Igdis usque ad agut orti superius versus signam, Hesteg de rado del terre a parte Meuna totam aquam sive alveum, gopelli domus Montis Rivi pro defensione et piscariis assignamus. Item, proponit et dictus syndicus quod dum domus Montis Rivi faceret laborare terras sibi adjudicatas ultra gopellum, versus Meunam animalia dictae domus possent esse periculis libera in terris praedictis et in territorio de Meuna, quod praefati procuratores negabant, quam questionem nos taliter terminamus, quod boves aratorum tantum, dum praedictas terras excolerent et non aliud exereptura gratissimae essent in territorio castri de Meuna ubi animalia de Meuna communiter pascentur. Aliarum animalia dictae domus possint pasceri in sua proprietate ultra et ultra gopellum, prout eis videbitur expedire. Actum in dicto monasterio Montis Rivi in camera dicti domini episcopi praesentibus omnibus infra scriptis scilicet: Petrus Joanne prior, Hugone Joanne monacho et dicti monasterii procuratore, Duranto, Rento ardo, Langris, Beate. Alexio protuberis laicis ejusdem monasterii, Raimundo de la Fais aprior de Meuna et bojulo, Hyphano Albano, Beate. Alberto, Rostagno de Salis, Gaufrido Bernardo, Montino Fabri, Pontio Pontaverio, Guillelmo de Meuna, Joanne de Manuesca, et me Guillelmo Lamberti publico notario Massilie qui mandato praedicti domini episcopi rogatus utraque partem omnibus his interfui et hanc cartam scripsi et eam signo meo signavi. —

f. 16.

1250

1249. Carta Donationis 738 eminarum, Ammonae factae cartusiae Montis Rivi a Benedicto Episcopo Massilie - D. Petrus Joanne prior - 1249, 1° kal. Apr. (26° Martii) 1250

Anno MCCXL nono (1249) 1° kal. Aprilis. cum non solum bonorum virorum, certitudine, sed per ex ditionem operum et experientiam sensum, simul clari de punitate cartusiae ordinis, cupientes ejusdem religionis orationibus et meritis adjuvari, ad devotionem, sanctitatem, ^{procuratorem} et utilitatem ejusdem cartusiae ordinis, hanc cartam donationis fecerunt. Nulla adiecit aliquis cartam in 1249

fratrum erga nos ac gregem nobis commissum saluberrimam provocandam et ferventem accendendam, Nos frater Benedictus Dei permissione dictus episcopus Massiliensis concedimus, remittimus et damus liberpliter et absolute venerabili patri Petro Joanni priori et sancto conventui Domus Montis Rivi, cartusienis ordinis, et per ipsos eundem domum septingentos triginta octo (738) annos amonae, quas ibi feceramus deferri de castis nostris de M. euna et de M. airanegues, et hanc donationem facimus in subsidium expensarum, quas fecerunt pro nobis et specialiter in edificiis domus quam fecimus fieri ad servitium totius ordinis apud Massiliam, juxta domum fratrum minorum in recompensationem domus quam habebant in hospitali, quod olim dicebatur St. Michaelis, quam monasterio sanctimonialis, quod modo dicitur St. Marice de Sione. Actum in claustra in praesentia Righani de Podio, Guillelmi de Monrennes, Bertrandi de Corradis, Hugonis Joannis, Imberti de Valle de piscibus, Joannis de Marmasca, Bartholomaei, Bertrandi A. Deberti, Hugonis de M. ramars, Guillelmi de Vallent, Guill. et Guill. de Barra, Pontis de Lernibus, Duranti de Dufort monachis etc. ....

1248. — Bulla Innocentii 1° confirmationis trans actionis factae per Benedictum episcopum Massiliensem inter hanc domum et homines de M. euna. 7° Idus Julii (9 Julii)

1248. habetur supra in Bullis summorum Pontificum page. 80. —

1248. — Bulla 2° Innocentii 4° confirmationis trans actionis factae inter Benedictum episcopum Massiliensem et cartusiam Montis Rivi, de parte territorii de Auronius 1248, 7° Idus Julii (11 Julii). — Habetur supra in Bullis summorum Pontificum, page. — 81. —

1250. — Carta D. Benedicti episcopi Massiliensis et canonicorum confirmationis super decimis ecclesiae de Signa. D. Petro Joanni Priori 1250, 13° Kal. sept. — f. 19.

In nomine Domini. Quoniam approbatae connectiones existit instrumenta et privilegia p. 380. — g. a renouare ne res gestae per longinquitatem temporum, valeant obliuisci, Attendentes pietatem Religionis cartusienis et societatem, quam habemus spiritualiter cum Domus Montis Rivi, et devotionem, quam antecessores nostri habuerunt ad dictam domum necnon et humilem applicationem Rev. Petri Joannis prioris dictae domus et Bertrandi prioris de Signa, Nos frater Benedictus Dei permissione dictus episcopus Massiliensis, B. Archidiaconus, P. Andreas vicarius et administrator praepositurae sedis Massiliensis pro me et peregrino Bauziano et Hugone St. euna cum communicis nostris, quoniam, fratres me habere debemus, et carbo-
— nelli

nelli scripta; G. de Templo proceptor pro me et dno B. proceptor nostro cuius rolem habeo in
 hac parte, Hugo de Ficalqueria, G. Rostagni, B. prior de Signa, Joannes Aurioli, canonici
 Massilienses, renovamus, approbamus ac etiam confirmamus compositionem quandam
 factam inter Beate de Gignaco olim priorem de Signa ex parte una et priorem domus Mo-
 tis Rivi nomine dictae domus ex altera, cuius quidem compositionis tenor talis est: In
 nomine Domini. Ut in posterum presentis negotii publicae scripturae testimonio pateat etc... ut in
 carta 1206 pag. 150. - Facta fuit dicta renovatio seu confirmatio compositionis pre-
 dictae Massiliae in camera vici quae copalis, Anno Incarnat. Domini 1250, ind. 8, 13°
 kal sept. (30 Aug.), presentibus dno Petro Joanne priore domus Montis Rivi, in presentia
 et testimonio fratris G. filii fratris dictae domus, Berengarii Pironati iudicis curiae epis-
 copalis, magistri Stephani, magistri Michaelis sacerdotum, Simonis de Theoma cano-
 nici et operarii Massiliensis, Paschalis de Theoma patris G. iudex, Simoneti, et mei Guil-
 lelmi sacri publici notarii Imperialis aulae atque Massiliensis qui mandata dictorum
 Dominorum, hoc scriptum et signum meum signaculo insignivi. - In cuius rei testimonium
 praedicti dno episcopus et canonici et dno Petrus Joannes prior jussunt et volun-
 runt presentem cartam sigillorum ipsius dno episcopi et capituli et dicti prioris
 munimine roborari. -

f. 49.

1250. - Carta Raymundae filiae dni Raymundi Rostagni, venditionis pasquerii
 de Masalgis - 1250, 13° kal. Maii (19° Aprilis). -

f. 251-

Anno 1250, 13° kal. Maii. Et notum omnibus hominibus tam presentibus quam
 futuris quod ego Raymundae filia quondam dni Raymundi Rostagni, cum voluntate
 mea dñae matris Anselinae et filiorum Berengarii cognati mei et consilio eorum
 vendi et tradidi libere perfectae et inrevocabilis venditionis tibi fratri G. filio recipienti
 nomine tuo et aliorum fratrum, scilicet ecclesiae 3^{ae} de Monte Rivo, quondam meam
 partem quam habeo pasceri ex parte mei dñi patris Raymundi Rostagni in terri-
 torio castri de Masalgis, omnibus pascuis et exens totius huius domus de Monte
 Rivo praeterea de XXX (30) regal. coram. quos confiteor et recognosco me habuisse et re-
 cepisse continua muneratione a te dicto fratre G. nomine tuo et sanctorum alio-
 rum fratrum. Et domus de Monte Rivo; Renuntians exceptioni non numerata et non
 soluta mihi pascuis et exens. Actum in castro de Lursibus in domo Anselinae. Huius
 venditionis

renditionis sunt testes Barth. Segni, Joan. Besardi, Hugo Segni, Guillelmus Bossaris, Guillelmus Saisa. - Hugo Berengarius et Anselina promiserunt sibi aliam et defendere hanc obligationem omnium bonorum, suorum, dictarum, partem, pasquerii fratris Gildio et unius alius fratris de Monte Rio. Et ego hominibus Adressa notarius publicus dñi comitis provincie qui voluntate utriusque eorum hanc cartam, scripsi et meum signum apposui. f. 75.

[1252. - Donatio pasquerii et exemptionis omnis pedagi pro totam, terram, catellis de Rogueta. 1252, 3° kal. ¹⁰⁰⁷ ^{23 Julii} Augusti. Habetur infra f. 181 in privilegio - pag. 17. -

f. 381. 1252. - Carta Adalarice filie dñi haimundi Rothgini, renditionis pasquerii de Masalgis - 1252, 3° kal. junii (30° Maii). - f. 76.

In nomine Domini. Anno MCCLII (1252), 3° kal. junii. In huius scriptoris testimonio patet universis et singulis. Quod ego Adalarice filia haimundi Rothgini uxoris de Masalgis, uxor Hugonis Berengarii de Menna, non coacta nec decepta nec ob aliquo vel in aliquo circumscripta, sed mea mera et spontanea voluntate, bona fide sine omni dolo et retentione, requisito dicto marito meo et de eius voluntate et consilio, vnde et titulis perfectis et perpetratis renditionis tracto abique servitate tibi fratri Gildio syndico generali domus ^{8^o Montis Rio} Montis Rio, partem, quam dñi me prestet et pertinet per et vel ad meos pro me successores de pasquerii sive pasceris territorio castri de Masalgis pretio 30 solidis regis coron. quos confiteor et in veritate recognosco. me habuisse et accepisse a te fratre Gildio continua numeratione, Remissionem ab hoc Hugo Berengarius maritus dicta Adalarice dictarum renditionem, in omnibus approbo et concedens promitto tibi dicto fratri Gildio recipienti nomine dicti domus dictarum renditionem, firmam et in solutam, perpetuo tenere et nullatenus contra venire. Remissionem annuam et constitutionem mihi competentem vel in futurum competituram per quod vel quam, contra predictam venire possent. Actum in castro de Menna in portibus hospitii dicti Hugonis Berengarii. Testes ad hoc vocati et rogati fuerunt Guillelmus de Menna prius Mennegens, Petrus diaconus de Menna, Joan. Michael et ego Guillelmus Lamberti publicus notarius de Masalgis qui mandata et rogata partem, predictis interfuit et hanc cartam scripsi et signo meo signavi. - f. 76.

1253. - Carta Bertrandi Alberti et Reynaudae Donationis 15 denariorum et oboli de jure suo pasquerii Melnoe. - 1253, 6° kal. Julii (26 junii). - f. 16.

In nomine Domini. Anno 1253, 28th 21^e, 71^e kal. Julii. In hujus scripturae testimonio patet unis oris id quod nos Bertrandus Alberti et Reynauda conjuges, filii Vincentii Reynaudi, non coacti non decepti non ab aliquo vel in aliquo circumscripti, sed nostra mera et spontanea voluntate, intuitu dei et in redemptionem nostrorum peccaminum et parentum nostrorum, donamus habemus et concedimus donatione simplicii habitati inter rivos domini Montis Rivi [et habitati] rivo us ejusdem, qui modo sunt et qui pro tempore futuro ibi fuerint et tibi fratri ego die recipienti nomine dictae domus 15 denarios et obolum, reg. coron. quos percipiet annis et percipere debet annuatim in 30 solidis. quos dicta domus donat et de istis annuatim dno episcopo Massiliensi et castellanis castri de Mauna pro pascuis territorii dictae castri; Donantes et cedentes nos predicti conjuges tibi fratri ego die recipienti nomine dictae domus omnia jura et omnes actiones reales et personales utiles et directas mixtas aliquas pers. castorias quos et quas habemus et habere debemus in 15 den. et obolo predictis et eorum iuribus communi; Donantes et cedentes tibi fratri ego die et aliis fratribus us dictae domus plenam et liberam potestatem intrandi corporalem possessionem dictorum 15 denariorum et oboli per vos et per alios seu alios auctoritate vestra quando vobis placebit et tempus occurrerit et a facultate se obtulerit non expectata vel requisita nostra licentia etc. Actum in castro de Mauna in hospitio dictorum conjugum. Testes ad hoc vocati et rogati fuerunt Guill. filius de Mauna prior de Maurenegues, Bertr. Bernardus capellanus, Amelius Esard, et ego Guillelmus Lambertus publicus notarius Massilie. qui mandato et rogata tam dictorum conjugum quam dicti fratris ego die predicti interfui et hanc cartam scripsi et signo meo signavi. - f. 16.

1253. - Carta ratificationis predictae Donationis Benedicti Episcopi Massiliensis. f. 16.

Anno 1253, 6° nonas Julii (2° Julii). Nos pater Benedictus Episcopus Massiliensis. laudat f. 382. mud. approbamus ratificamus et expresse confirmamus Donationem quam Bertrandus Alberti et Reynauda ejus uxor fecerunt domini Montis Rivi de 15 denariis et obolo, quos percipiebant in 30 solidis, quos dicta domus tenetur dare annuatim nobis et nostris castellanis de Mauna pro pascuis territorii dictae castri, volentes et consentientes ut dicta donatione seu cessione a dictis conjugibus us dictae domus facta per nos et successores nostros in hac cella in perpetuum observetur prout contractum in quadam instrumentum per manus Guillelmi Lambertus

Lambert publici nostri notarii Massiliæ facto. Actum in domo Montis Rivi in camera
 dicti tunc episcopi in presentia Raimundi prioris de Marina, Rostagni clerici, Bernardi
 et mei Guillelmi Lamberti publici notarii Massiliæ qui mandato dicti tunc episcopi
 et rogata D. Petri Joannis prioris domus Montis Rivi; predictis interfuit et hanc cartam
 scripsit et signo meo signavit. — f. 16. —

1253. — Carta donationis pasquerie in toto territorio de Signa, facta a dña
 Sibinda uxore Dñi Guillelmi de Signa. — 1253, 8^e Idus Aug. (6^e Augusti). — f. 49.

Anno 1253, 8^{idus} 10^e, 8^e Idus Augusti. Notum sit omnibus quod dña Sibinda ^{uxor} quondam
 nobilis viri Guillelmi de Signa b. Blasi et Petrus et Cardona et Simon et Guillelmus fratres,
 filii dicti Guillelmi de Signa quondam, et dictor dñe Sibinde, famini castri de
 Signa omnes simul et quisque per se et per successores suos non coacti nec decipere
 nec in aliquo circumvente, sed in sana memoria bona fide et sine dolo in salutem
 amicorum, marum, et parentum, suorum donaverunt et concesserunt in perpetuum
 donatione simplicis habita inter vivos. Deo et B^e M^e domus Montis Rivi et dictor domini
 sitos in diocesi Massiliensi; et dño Petro Joanni priori dictor domus pasquerie, sine
 pasqueria in toto territorio castri de Signa omnibus et singulis animalibus et peco-
 ribus dictor domus presentibus et futuris, et quod dicta animalia possint jacere
 in perpetuum et omni tempore in dicto territorio ire et redire et jacere, et habitare
 et dictor domus possint facere ramos arborum, et incidere et ab ipsis ad quod dictorum
 animalium pascedoriam, et facere quicquid aliud facere voluerint ad voluntatem
 et utilitatem, et proficuum dictorum animalium, sine demandando aliquo vel relatione
 dictor domus facienda^a. a dictis dominis et hominibus suis: Verumtamen si tem-
 pore glandium animalia dictorum domorum, et eorum hominum, arcerentur a
 pastura glandium tunc demum animalia dictor domus possint arceri a pastura
 glandium alias vero minime; et nihilominus hanc assensum et confirmaverunt
 et opposuit assensum dicto tunc priori recipienti ut supra omnia illa et singula que
 dictus pater eorum, quondam, et dominus Guillelmus de Signa avus eorum, quondam,
 donaverunt, concesserunt, concesserunt et redderunt et quocumque alio modo trans-
 tulerant in dominium dictor domus a dictis dominis et hominibus eorum, terras cultas
 emere locare, conducere et permutare vel alio legitime acceptare. Et confestim sunt
 dicti dñi

dicti domini quod dicitur pater domus, et dictos avus olim fecerant dicta domui
dictam donationem, dum vivebant. Hanc autem donationem et omnia supradicta rata
et firma habere et tenere per se et per suos et per omnes homines suos et nunquam
contra venire dicti fratres et dicta domus libere dicto priori recipienti ut supra promi-
serunt. Et si aliquis iure vel facti subtilitate etc. . . . Acta sunt haec in ecclesia the. Petri
castri de signa coram his testibus rogatis et vocatis s. magistro Stephano sacerdote,
Amando gasc, h. de castello, Petro . . . Pontio, p. Egidio et me Bartholomaeo dñi R.
Berengarii quondam comitis Provinciae publico notario qui de mandato utriusque
partis hanc contem, scripsit etc. . . . Hug.

- f. 383. 1254. — Carta Benedicti Episcopi Massiliensis et canonicorum confirmationis
super territoris castrorem, de Mauna et Auronivis - 1254, 13° kal. maii (19 Aprilis). f. 284
29.
In nomine Domini. Anno MCCCLIII, Ind. II, 13° kal. maii. In huius scriptura testi-
monio patet universis quod nos Benedictus Dei gratia Massiliensis episcopus ad pre-
sentem instantiam nostrorum fratrum canonicorum B^e M^e sedis Massiliensis et ipsius pres-
entibus scilicet Petro Andrea propositis qui nobis dixit et habere vocem, in hoc facto
Bernardi prioris de signa, Hug. Frii, Hug. Andrea canonicorum dictae sedis absentium,
et pro eis Guillelmi de templei proclatoris Hug. de Folquolquier prioris the. Juliani, Gau-
fridi Rostagni prioris de Pennis, Guillelmi Ricardi prioris de Rocafort, Simonis gherani-
cis presentibus et volentibus et rogantibus, laudamus et confirmamus, ratificamus
et approbamus et concedimus castrum de Auronivis domui Montis Rivi, ordinis contra-
rentis, nostrae diocesis, et fratribus dictae domus presentibus et futuris cum omnibus suis
adjacentiis et pertinentiis sicut dicta domus Montis Rivi seu habitatores eius nunc
tenent et possident vel alii propriis, et quicquid habent et tenent et possident in terri-
torio vel pertinentiis castri de Mauna. Item laudamus et approbamus et confirma-
mus atque ratificamus omnia instrumenta dictae domui et fratribus quondam olim
facta a quibuscumque personis de quibuscumque personis, jure vel rationibus
et proprietatibus de quibus ad nos spectat ratificatio sive intercessionem vel dona-
tiones seu acceptum vel locationes perpetuas vel temporales quas modo habent.
Item damus et concedimus intuitu Dei et pietatis atque misericordiae donatione perfe-
ctam dictae domui et fratribus quondam quicquid habemus ratione proprietatis et ad nos
spectat

spectat in infrascriptis territoriis et tenementis videlicet v. v. v. et apellum del Serre, del
 Cros orphanelle sicut pro tenditur aqua pendente usque Alestrag et la Draia quod transiit
 per las Costas Petri Amelii quondam; et sicut pro tenditur aqua pendente usque ad ga-
 - ^{ta} gnam de Sibon et sicut inde pro tenditur per Dreian, de Polimanna usque ad arce-
 Battellieran, retento usque nobis et hominibus nostris castris de Montania quem habemus
 in podio de Ballemante sicut aqua pendet v. v. v. et apellum; Volentes et concedentes
 nos dictus Episcopus pro nobis et dictis fratribus nostris canonicis; et dicta domus Montis
 Rivi et fratres ejusdem qui nunc sunt et qui pro tempore ibi erunt predicta habere et
 et tenere sicut hactenus habuerunt et teneant in predictis territoriis et tenementis seu
 tenementis pacifice et quiete absque omni contradictione nostra et successorum
 nostrorum qui pro tempore erunt in ecclesia et episcopatu Massiliensi. — Ad hoc
 nos preter Petrus Joannes prior dictae domus Montis Rivi de voluntate et consensu
 fratris Egidii syndici generalis nostre domus et fratris Guigonis ejusdem domus conced-
 - imus vobis dicto Episcopo et per vos vestris successoribus ut aere proprium do-
 - mus episcopalis castri de Bauceto cuiusvis generis dicatur pro ita casu seu
 deprecare seu episcopare et ad aquam libere et absque contradictione aliarum perso-
 - narum in territorio castri de Auronivis, et confitemur quod nostra domus predicta Mon-
 - tis Rivi sui episcopi et habitatores qui pro tempore ibi fuerint tenentur prestare an-
 - nuatim vobis dicto Episcopo et vestris in dicto episcopatu successores lib. us. XXIII. eminas
 Annuatim ad mensuram Massiliensem annuales apud Montem Rivum recipiendas et XX. soli-
 - dos reg. censuales pro castro et territorio proximo dictis, Actum in camera nostra domus
 episcopalis Massiliensis. In presentia et testimonio Dni Joannis de Larunco ^{lie} iudice
 Ricardi Alberti notarii curiae episcopalis Massiliensis, R. de la Faisa prioris de Mema
 f. 386. Petri de Lina capellani) sed et Massiliensis, Petri Baellani capellani, Bernardi ger-
 bajuli castri de Bauceto et mei Guillelmi Lamberti qui hoc scripsi. —

Item amos quo supra R. de la Faisa prioris de Mema et Peraginus Baucet prior ecclesie parochialis de Montani Massiliensis canonici dictae
 sedis intellecto tenore predictorum; predicta omnia laudaverunt, ratificaverunt et
 expresso approbaverunt coram Dno Episcopo in predictis presentibus Dni Hugonis de Folat-
 - gueris, Gaufrido Baucet canonici dictae sedis, magistro Thoma notario Tholovensi,
 Gaufrido Baucet clerico et fuit ante dictam cameram. Item in actis loco processibus
 generalis

Goarrio Jacobo muratore, Petro de Albani, Dñis R. sacrista dictae sedis et canonicis eodem modo quo supra predicta omnia approbavit, presentem me Guillelmo Lambert publico notario Massiliensi, qui mandato super dicti Episcopi et precibus predicti prioris Domini Montis Rivi omnibus supradictis interfui et rogatus predictorum Dñorum, canonicorum, hanc cartam scripsi et signo meo signavi. Et prefatus Dñus Episcopus jussit eam, suo sigillo pendente sigillari in testimonium, reigesto. — Item, dictus Dñus prefatus de consilio et assensu predictorum, Dominorum, canonicorum, presentium, jussit presentem cartam sigilli capitali sigillari ut fides eadem, in futurum, plenior habetur. —

f. 82 v.

1254. — Bulla Innocentii 4ⁱ confirmationis transactionis factae inter Benedictum Episcopum, Massiliensem, et canonicos dictae sedis et Domum, Montis Rivi, 1254, 4us Idus Maii (12us Maii). — Habetur supra f. 20 in bullis huiusmodi Pontificum. — v. pag. — 81 et 82. —

1257

1256. — Carta venditionis 2 solidi et 4 denarii quam fecit Stephanus Bernardus D. Petrus Joanni priori — 1256, 11us Kal. februarii (31 Jan.). —

Anno 1256

11us Kal. febr. Ego Stephanus Bernardus vendo vobis D. Petrus Joanni priori Montis Rivi duos solidos et 4 denarios reg. quam, comes et percipere annis singulis in 3° solidis reg. quos domus Montis Rivi tenetur dare Episcopo Massiliensi et aliis quibus de Mauna pro patribus etc. pretio 2° solidi. heredes. quos confiteor mercepisse a vobis etc. Haec venditio facta est pro magna et videnti utilitate abque necessitate nostra etc.

Mas. Benedictus Massiliensis episcopus considerans humilitatem, quam erga nos dictas prior et fratres alii dictae domus tam in spiritualibus quam temporalibus habetis et in et longo tempore habistis, dictam venditionem, ratificamus dictae domui perpetuo pacifice possidendam, etc.

1258

Anno 1257, 3us Idus Januarii (11us Januarii). — Idem, Benedictus episcopus Massiliensis fecit quitantiam, generalem, de frumento quod dictus Episcopus habebat in hac domo et de denariis quos illi solvere tenebantur ab anno 1255, 6us nonas Julii (2us Julii) usque in dies presentem, et a predictis omnibus absolvit D. Petrus Joannem priorem, D. Bertrandum correlatum, Hugonem, Petrum, Radicum, Guillelmum, Casinarium, et ceteros fratres huius

hujus domus perpetuo nomen et imperium. —

p. 385. 1257. — Carta Venditionis terre in Favairollis facta a Guillelmo de Cuj'a. —

Anno 1257, 13° kal. dec. (19 nov.). Ego guillelmus de Cuj'a filius guillelmi de Cuj'a bona fide et sine dolo per me et meos vendi in perpetuum tibi D. Petro Joanni priori monasterii Montis Rivi quondam terram meam cum juribus et pertinentiis suis que est in loco qui dicitur Favairas et confrontatur cum terris dicti monasterii et cum Vallone Figuerie Barco are^{re} pretio 70 solidorum reg. coron. quod pretium totum mihi fuisse solutum confiteor etc. — Ex Archivis. —

¹¹⁶¹
1260. — Confirmatio 35 ollarum salis facta a Guillelmo Boneto O. Petro Joanni priori — ¹²⁶¹ 1260, 4° kal. febr. (29 Januarii). —

Anno MCC LX (¹²⁶¹ 1260) 20° 3° 4° kal. februarii. Notum sit omnibus quod guillelmus Bonetus filius quondam Petri R. de Arcis confessus fuit et solemniter recognovit D. Petro Joanni priori Montis Rivi recipienti nomine dicti monasterii et fratrum, ipsius monasterii et dictorum priorum habere in quibusdam salinis francis dicti guillelmi Boneti 35 ollas salis, scilicet 15 ollas quas dicunt D. Raimbaldus de Arcis quondam et Dominam Andriam, donasse in elemosinam amore Dei dicto monasterio in remissionem animarum suarum et parentum suorum, et alias 15 ollas quas eodem modo dicunt dictus Raimbaldus quondam donasse dicto monasterio, et 5 ollas quas dicunt eodem modo Jordanus, Alasardus, donasse dicto monasterio amore Dei, et hoc eis al fieret in eisdem salinis; quas quidem 35 ollas salis promittit dictus guillelmus Bonetus dicto D. Petro Joanni priori dare et solvere singulis annis in perpetuum in dictis salinis eis al fieret ibi; et anno in quo non fieret ibi non teneatur, quia salina sunt al. Pierre que juxta salinas Ancelin Andreæ ab una parte et juxta salinas Andelart de Riva ex altera. Acta sunt hec in operatorio domus Renna coram istis testibus rogatis et vocatis Bosis, Petro Perrusono, fratre Guigone, Petro de Lure et me Bartholomeo D. R. Berengarie Dei gratia quondam comitis Provinciae notario publico, qui de mandato istius que partis hanc cartam publicam scripsi et signavi. — Ex Archivis. —

1261. — Donatio castri de Revesto facta a Dna Sibilla castresse Montis Rivi

1261, 19 Kal. sept. (14th August). — Vide supra f. 143, in privilegio p. pag. 19. —

1264. — Donatio pasquerii et exemptionis omnis pedagii per totam terram
D. Barali Domini Baucii 1264, 13 Kal. dec. (19 nov.) facta D. Michaeli pisoni.
Vide supra f. 142 in privilegio — r. pag. 18. — (la page 386 est blanche). —

p. 387. 1264. — Benedictus Episcopus Massiliensis dat nobis amutationem quatuor
eminas super quodam molendino in Signa. 1264, 10th Kal. sept. (23rd Aug.). — f. 59.
In nomine Domini, Anno 1264, 8th et 9th, 10th Kal. sept. Notum sit cunctis quod Nos
Benedictus Dei gratia Massiliensis episcopus bona fide et sine dolo donamus titulo Donati-
onis hujus inter res et concedimus tibi fratri Gilio sindaco seu procuratori generali
prioris et conventus Montis Rivi, ordinis cartusienis, Massiliensis nostre diocesis, non
in dicta domus et pro ea recipienti, illas 4 eminas annuatim censuales pro confectio-
ne hostis in dicto monasterio Montis Rivi ad honorem Dei et beate Marie Virginis matris ejus
quas nobis facit et facere convenit et amutationem Honoratus Agnardi de Signa pro quodam
molendino quod pro nobis tenet in territorio Vallis de Signa sito apud aquam de Gape
retento nobis et nostris successoribus dominis et signoria dicti molendini in laudem
interponendis et tunc et accipitis percipiendis quodcumque et quotiescumque
dictum molendinum alienari contigerit de persona in personam; Volumus etiam et
concedimus nos dictus episcopus per nos et successores nostros, ut beatus indicis
et per te dictum monasterium Montis Rivi possit ex causa dictae donationis predictas
4 eminas annuatim amutationem percipere et habere libere et sine omni diminutione
vel carum et contradictione. Constitutus te pro dicto monasterio procuratorem in
re tua. [Hanc autem donationem, predictam et omnia et singula ibi contenta
rata et firma habere et tenere per nos et successores nostros tibi dicto sindaco et per
te dictam domum Montis Rivi per solennes sigillationem promittimus tibi obliga-
tione omnium hominum dicti episcopatus Massiliensis presentium et futurorum, re-
munerantes in his omnibus debitationibus ad dicens et benedicens et omni (juri?) et iusto
canonico et civili et iuris dicenti donationes ob causas cum sigillationibus posse revocari
ac juri dicenti donationes ultra quingentas aureos factas sine insinuatione
judicis non valuerint libere et transigere hujus institutionis et domus alii
juri

juri et vultu. quibus contra predicta venire possimus. Actum in domo epis copali
castri ^h Canati in camera ante capellan, in qua nunc jacet dictus D^{ns} Ep^{us} copus in
presentia et testimonio Dⁿⁱ Joannis Figena officialis curiae episcopalis Massiliensis, Dⁿⁱ
Eg^o Dⁿⁱ de Rivolia judicis dicti ep^{us} copⁱ, Raimundi de Faiscia prioris de Merina, Hugoni
Albini presbiteri, Simonis de Signa testium ad hoc vocatorum, et mei Bernardi Ligosta
publici notarii Massiliensis ac comitatuum Provinciae et Forcalquerii, qui mandatis dicti
Dⁿⁱ ep^{us} copⁱ et precibus dicti s^undici hanc cartam, scriptam et meo signo signavi.

Sciendum, vero est quod ego Raimundus Ricardi publicus notarius Massiliensis ac comitatu-
um, Provinciae et Forcalquerii hoc transcriptum sumpsi et extraxi de suo originali au-
thentico bonafide nihil addito vel diminuto nisi forte abbreviaturas per mas litteras
protrahendo, et protrahentes abbreviando, et signum quod solitus sum apponere aliis meis
instrumentis huic apponi in formam publicam redigi ad postulationem fratris Micha-
elis prioris monasterii Montis Rivi ad conservationem juris supra dicti. Hic ep^{us}-
copus erat Benedictus 2us de Aliguno qui obiit 1268, 9^a Julii. f. 59.

1264. — Donatio D. Raimundi et Guillelmi de Areis jurisperiti novitii
cartusiae Montis Rivi — 1264, 3° Kal. Januarii (3° dec.). — f. 60.

Anno 1264, 3° Kal. Januarii, D. Raimundus et Guillelmus Turis peritus de Areis
novitii cartusensis ordinis de Monte Rivo donavit Deo et B^e M^o et domui Montis
Rivi et D. Michaeli priori recipienti nomine dictae domus et D. monachorum in fi-
dem presentium, et futurorum ad ornamentum, et utilitatem et opera et mensam
dictae domus et monachorum et fratrum ejusdem domus dominium, et signoriam
quarundam domorum, et servitium, annuale decorum, solidorum, et lib^{er} denariorum,
p. 388. reg. coron. quae prestabatur antea in predictis domibus quae sunt in castro Arcarum,
prope plateam, quae quondam fuerunt Joannis de Brimonia, quae nunc
sunt Raimundi de S^{to} Jacobo junioris, ex villa cum domibus quondam Tor-
dano panaterea et ex alia cum via publica ante et retro cum vultu. Item et dominium
et signoriam quarundam salinarum, quarum et factus Bertrandus Couramon Faberius
quae sunt in stagno fabricati in loco qui dicitur Brusqua ex parte ejus etc. Item ex pred-
icta causa donationis dictae D. Raimundi et Guillelmi predictae prioris recipienti nomi-
ne quae supra omnia jura et omnes actiones quae etc. in dictis domibus et salinis etc.

Hanc autem donationem promissit dictus Guillelmus R. pro se et suis ratam et firmam habere etc. ... Quia omnia D. Guillelmus R. miles filius prodicti D. Guillelmi Raimundi laudavit et approbavit etc. ... Acta sunt haec apud domum Montis hiri in allargo D. Episcopi Massiliensis coram his testibus Joann. Bourguignon de Arais, D. Bertrando, Audberto sacrista, Bertrando Frucherio, Philippo, Bartholomeo, Petro, Ricardus monachis et fratre Gilio dicto domus et Ebrando Bourguignon, Arcam, publico notario, qui demandato et voluntate utitur quae partis hanc cantem, scripsi et hoc modo signavi omnia. t.

1265. — Donatio 2^a D. Guillelmi Raimundi de Arais novitiu castusie Montis hiri.

Anno 1265, 76^e kal. nov. (17^e octobris) D. Guillelmus Raimundus de Arais jurisconsultus monachis huius domus noster, professus considerans quod legata sive relicta ecclesiis sive locis religionis pro salute animarum adjuvant et dant salutem animarum secundum fidem catholicam, et canonicas sanctiones donavit et legavit huic monasterio Montis hiri pro anniversariis mandandos et solvandos singulis annis in festo s^ci Lucae evangelistae in partibus, 15 solidos heronens et vel monetas currentes in castro Arcam super redditu quoniam habet in terra Lesdæ de Arais a Guillelmo Raimundo filio suo et ab heredibus suis jure proprietatis ipsius Lesdæ totaliter remanens ^{inter} penes ipsum, et haec eius tunc. Volens et mandans quod testamentum quod fecerat antequam intraret et novit hoc monasterium propter hoc nihilominus perpetuo habeat firmum. Actum est hoc in claustro Montis hiri in allargo dⁿi Episcopi Massiliensis coram his testibus D. Michaeli priore, D. Bertrando Frucherio, D. Philippo, D. Bartholomeo, D. Petro Ricardus, D. Simone, D. Joanne curatario procuratore huius domus. —

1269. — Donatio D. Guillelmi de Baucis militis 9 solid. et 6 denar. facta D. Michaeli priori Montis hiri — 1269, 4^e idus sept. (10 sept. —). —

1269, 4^e idus sept. Nos Guillelmus de Baucis miles et Beatrix eius uxor, filia Petri Andoardi civis Massiliensis, in remissionem peccatorum nostrorum donamus Deo et B^e M^o et Montis hiri monasterio, Cartusienis ordinis, et vobis D. Michaeli priori dictae domus et fratri sydio iudico generali nostrum, 9 solidos et 6 denarios reg. censuales et j^{us} percipiendi ipsos, de illis quos nobis singulis annis solent D. Hugo uxor Guillelmi Fordani quondam in festo B^e M^o medii Augusti pro quadam, rina duarum, quantitate, quod est et censibus huiusmodi quod

quod dicitur Episcopi etc. . . pro qua donatione teneamini vos et successores vestri singulis annis
 f. 389. in octavis dicti festi B^e M^e facere commemorationem, specialem, in ecclesia vestra pro ani-
 -mabus nostris et parentum, nostrorum, et v^{ost}rorum, consueque memoriam eternam etc. . .

1269. — Carta donationis juris quod habebant Petrus Besandunus et Beatrix
 Dalmatia in territorio Montis Rivi — 1269, 10 Kal. Januarii (23 dec.) —

Not Petrus Besandunus et Beatrix Dalmatice conjuges donamus Deo et B^e Me de Mon-
 ta Rivo monachis et fratribus illi den, deo servientibus presentibus et futuris omne jus quod
 habemus vel patres nostri unquam, habuerunt in predictis territoriis infra scriptis, videlicet in
 territorio castri de M^euna versus Gapellum, del Bent, del eros orphanella, sicut protenditur
 aqua pendente usque ad l^{os}tes de la Dria quae transit per las castas Petri Amelin quondam,
 et sicut protenditur aqua pendente usque ad gorgum de Sirban, et sicut inde protenditur
 per Dracan, de Pulchimana usque ad aream, Batallieran, Hinc autem donationem factam
 per nos heredes seu successores nostros ob remissionem peccatorum nostrorum promiserunt
 solemniter dicti conjuges quod non dicant nec faciant quominus dicta donatio firma in
 perpetuum, permaneat etc. . . Actum est hoc 1269, 10 Kal. Januarii apud Montem Rivum
 ad Lonam, ultra Gapellum, quae vocatur Nogareda ad placam, coram his testibus rogatis
 et vocatis B. catalano, Guillelmo Rodlat, Guillelmo Benedicto de M^euna, et magistro Beatrando de
 Vacuo pro D^{no} Carolo comite provinciae et Folcalgari notario publico. —

1271. — Carta donationis Joannis Burgundionis de Arcis factae cartis in Montis
 Rivi et Verne — 1271, 14 Kal. nov. (19 octobris.) —

Anno 1271, 14 Kal. novembris. Ego Joannes Burgundio de Arcis pro redemptione animae
 meae et parentum, meorum, dono Deo et operibus fabricae ecclesiarum, B^e Me de Monte
 Rivo et de Verne aliquos partibus inter eas quodam Albergum cum omnibus juriis et pertinen-
 tiis suis contiguam, ab una parte cum, domo Raimundi Dementayen quondam, et ab alia
 cum, domo Guesnac, et ab alia cum duali viis publicis subter et supra, retento mihi usu-
 fructu in predicta donatione usque in extremum diem vite meae: cedens Deo et dictis
 operibus omnia jura et actiones mihi competentes in dicto Albergum et in predictis
 juriis et actionibus mihi competentibus D. Joannem, Clementem, priorem, de Verne
 presentem, et recipientem, nomine dictarum, ecclesiarum, et pro eis procuratorem, meum,
 constituo etc. . . .

p. 390. Anno 1271, 7° Kal. Aug. — (26° Julii). — D. Michael prior Montis Rivi et d. Petrus Borinus procurator et d. Joannes clemens profe^{ss}or dictae domus permittentes cum f. Guillelmo Dalmatice commendatore domus Langli de Arcis servitium nobis debitas, super quibus domo pro alio servitio debito ipsi commendatori super alia domo in Arcis etc... In Arch.

1271, pridie Kal. oct. (30 sept.). — Guillelmus Barri de Mauna suo ultimo testamento elegit sepulchrum suum in cimiterio hujus domus et dedit nobis medietatem, unumq^{ue} bonorum suorum, etc... In Arch.

1272, nonis sept. (5° sept.). — Ad instantiam, d. Petri Borini procuratoris hujus domus d. Hugo Obasades iudex delegatus a Raimundo Episcopo Massiliensi, diffinit et quod possimus repascere vaccas nostras in territorio de Signa etc... In Arch.

1272, 6° Idus Maii. (10 Maii). — Gregorius X^{us} humilis Pontifex in omni et proprio ecclesia Massiliensis quatenus debito fine decidat controversiam, quae erat inter homines domus et dominum, et universitatem, castri de Masalgis etc... faciatque per censuram ecclesiasticam, firmiter observari.

Idibus Augusti. (13 Augusti). — Idem, Gregorius X^{us} mandat eadem, proprio quatenus ea quae rationis hujus domus alienata invenerit illicita vel distracta ad jus et potestatem hujus domus studeat legitime revocare etc... Sunt hae Bullae et habentur infra 211 in Bullis summorum Pontificum - v. pag. - pag. 82 et 83.

1274, Idibus Julii. (15° Julii). — Idem, Gregorius X^{us} ponit nos et omnia bona nostra et specialiter grangiam, de Aironis cum pertinentiis suis etc...

10° Kal. Aug. (23° Julii). — Idem, Gregorius X^{us} mandat Episcopo Tolonensi quatenus compositionem, factam inter nos et priorem, ac homines de Mauna super limitibus quorundam terrarum, faciat et aliis rebus et faciat per censuram ecclesiasticam, firmiter observari etc... v. de infra 211 in Bullis - v. pag. 83 et 84.

p. 391. Anno 1275, 4° Kal. nov. (29° oct.). — Dns Guillelmus Raimundus miles de Arcis suo ultimo testamento reliquit tabulas fratrum Montis Rivi 10 solidos et reliquit et precepit quod 15 solidos quos d. Guillelmus Raimundus quondam, pater meus reliquerat dictae domui pro annu.

per amiratorio suo super Lesdani quatuor, hab et in Lesda castri Arcorum, eidem domui
solvantur prout ipse D. Guillelmus Raimundus quondam, 1265, 16 kal. nov. (17° oct.) man-
davit et dicit amissionem dictae domui, prout constat per publicum instrumentum
factum, Erardi notarii Arcorum, manea et habetur f. precedenti. v. pag. 305.

Anno ¹²⁷⁶ 1275, 7° Idus Febr. (7° Februarii). — D. Petrus Faber capellanus Dni episcopi
Massiliensis fecit quitantiam D. Petro de Bellono priori hujus domus sol. 30
solutionis ratione castri de Aronivis Episcopo Massiliensi debitorem etc. —

¹²⁷⁶ 1275. — Transactio inter hanc domum et homines de Meuna, lata per
D. Bertrandum 3um Archiepiscopum Arelatensem, — 1275, 15° kal. Martii (15 febr.). —
In nomine Domini etc. Patet universis et quod cum, olim controversie et quod-
diones viderentur inter homines et universitates hominum, castri de Meuna etc. et
monasterium de Monte Rivo et conventum ejusdem monasterii, Cartusensis ordinis, Mas-
siliensis diocesis et f. Bertrandum, Alexium, et indicium dicti monasterii etc. ... Coram
pudentibus viris Gaufrido Castellano de Arais et Joanne de Gasachio juris peritis ar-
bitris arbitratoribus a partibus predictis nominatis concorditer electis, predictae partes
compromiserunt in venerabiles patres, Dn. Bertrandum, deignatus f. Arelatensis
ecclesiae Archiepiscopum, prius autem tuncquam in arbitrum et arbitratores, ab ipsis
partibus concorditer electum, dantes eidem Dno Archiepiscopo plenam ac liberam potes-
tatem, inquirendi de plano et procedendi super dictis controversiis seu questionibus per
se vel per alium, examinandi sine libello scilicet contestatione cum sacramento calu-
mnie vel sine etc. Promittentes ibi invicem, predictae partes quod promulgatis proces-
sibus per dictum Dn. Archiepiscopum, etc. ... ipsi incontinenti confirmaverunt et approba-
verunt predicta mandata, promittentes predictae partes sibi ad invicem, quod non re-
vertentur ad arbitrium boni viri seu alicujus iudicis. Fuit etiam, dictum et expressum, con-
cessionem, quod dictas Dn. Archiepiscopus pro voluntate sua possit dare de jure unius
partis alteri sicut ei videretur expedire. Promiserunt etiam, predictae partes sibi ad
invicem, quia venient ad locum et ad diem, quod assignabuntur a dicto Dno Archiepisco-
po et reddent pignora sufficientia ad quidem, annuendum voluntatem concedentis
expressum, quod dictas Dn. Archiepiscopus possit declarare et interpretari ambiguitatem
seu

seu verbum, obscurum, si aliqua seu aliquod in dicto compromisso seu mandato quidem
reperiretur, et addere et corrigere pro hoc libito voluntatis quotiescumque eadem place-
rit faciendum, et ad obsequiandum, possit compellere predictas partes per censuram, exco-
municacionem, vel etiam per se sicut dominus temporalis (vel per alium, seu per alios temporales
jurisdictiones exercentes et invocare si necesse fuerit super his brachium, seculare; et
hoc idem, possint facere alii Archiepiscopi successores dicti domini Archiepiscopi qui pro tempore
fuerint in Archiepiscopatu predicto. Subicientes se Deo dictas partes expresse et ex-
certa scientia in hac parte jurisdictioni dicti domini Archiepiscopi et successorum, morem
Item, fuit actum, inter partes quod mandamentum quod proferretur per prefatum, domini
Archiepiscopum, possint mandari executioni ac si essent sententia lata a iudice
competente, et quod possit agi tam ad executionem, poenae infrascriptae quam ad execu-
tionem, ipsorum mandamentorum, simul et semel vel separatim, nullo ordine priorita-
tis vel posterioritatis servato. Et haec omnia et singula sub poena ducentarum, marcarum,
argenti a parte parte stipulata et promissa sollemniter promissum erunt dandam a parte ob-
edientis mandatis dicti domini Archiepiscopi a parte inobediente eidem, quod poena plene
committatur quod notis aliqua partium, contra predicta venerit, quod poena commissa
exacta et soluta, mandata facta a dicto domino Archiepiscopo in sua remaneant perpetua
firmitate quotiescumque committatur et exigatur, et omnia et singula supradicta
partes predictae se servare et custodire sub poena predicta et per stipulationem, promit-
erunt et sacros sanctis Dei Evangelii a se ipsis corporaliter iuraverunt. - Renuntiant
super his expressim legi quod dicitur compromissum mandatum fieri sub religione sacramen-
ti et beneficio recurendi ad arbitrium boni viri et exceptioni doli etc.... Factum
hoc in camera monasterii Montis hivi quod est juxta pasqueras, anno 1275, indit.
6. secundo die february (12. february) in presentia et testimonio discreti viri D. Bertrandi
Imberti legum, Doctoris, D. Petri Andreae prioris de Bena, D. Bertrandi de Flaminianensis iudicis
terre et castri domini Massiliensis episcopi, D. Gaufredi castlani de Aris et D. Thomae de Ga-
ragio jurisperiti, D. Raymond de Podella sancti Juliani Arclatensis et Thomae Arcei sancti Hilari
ni de Ulmassata diocesis Nemaucensis priorum, D. Hugonis Alboni vicarii de signa, D.
Bertrandi de signa militis domini castri veteris, D. Guillelmi Genesii vicarii de Albana
et mei notarii infrascripti.

Post hoc autem Dominus Archiepiscopus prefatus vi. libello quod dicti iudices de Nema-

redderant contradicunt, fratres, Bertrandum, syndicum, dicti monasterii coram prudentibus
 viris Gaufrido Castellone de Breis et Joanne de Garagio jurisperitis prefatis arbitris arbi-
 tratoribus, cujus libelli tenor est talis: Coram, vobis domino Gaufrido Castellone de Breis
 jurisperito et domino Joanne de Garagio, jurisperito arbitris arbitratoribus propriis,
 Guillelmus Albani et Guillelmus Caliodi syndici universitatis hominum, castri de Me-
 nna nomine suo et nomine predictae universitatis contra fr. Bertrandum, Alexium, sin-
 dicum, seu actorem, conventus fratrum, et monachorum, et donatorum, domus ac monasterii
 B^e Me Montis Rivi nomine predicti conventus et pro eo dicentes et assentes quod
 f. 39. Dicta universitas et homines dictae universitatis qui sunt nunc et qui pro tempore fue-
 runt in predicto castro de Menna ex constitutione eadem, universitati et hominibus
 dictae universitatis facta titulo donationis antiquitus factae ab illis qui jus dandi et
 constituendi habent ut sunt iura pascendi, lignandi, tenendi, oberuendi et ad opus
 dictarum, cuatres et barangas faciendi per 10, per 20, per 30, per 40, per 50 annos
 et plus et per tantum temporis cujus contrarium memoria non existit, pacifice et quiete
 morari, non clam, non precario in illo territorio seu tenemento quod tenent et possident
 fratres monachi et donati domus ac monasterii B^e Me Montis Rivi, quod confrontatur
 ab una parte versus predictam, castrem, de Menna cum, G. apello. et ab alia parte
 confrontatur cum, territorio, castrorum, de Signa et castri veteris, et ab alia cum, territo-
 rio castri olim, de Auronivis, et ab alia cum, territorio castri de Soleris et cum, terri-
 torio castri de Belgentien, et lignum, et subum, et habum, extrahendi, a predicto
 territorio seu tenemento per tempora supra dicta. Venimus cum predicti fratres et mo-
 nachi et donati predictae domus ac monasterii Montis Rivi impediri et impedire fa-
 ciant et facere nitantur quominus predictae universitas et homines predictae univer-
 sitatis utantur dictis jurebus supra designatis prohibendo seu prohiberi faciendo et
 inquietando seu inquietari faciendo per se vel alium, seu alias dictam, universitatem
 et homines dictae universitatis dictis jurebus uti pacifice et quiete, cui universitati
 et hominibus dictae universitatis competit jus abandi ex causa predicta predictis
 jurebus in territorio superius confrontato. Idcirco agunt predicti syndici petentes predic-
 tam, fr. Bertrandum, syndicum, seu actorem, predicti conventus et predictum, conventum et
 predictos fratres et monachos et donatos predicti conventus inquietatores prohiberi per
 nos ^{dictos} dominos arbitros a dicta inquietatione et liberatione juris, predictorum, et ne
 f. 40.

ipsos scilicet et dictam universitatem et homines dictae universitatis in praedictis seu in pre-
 dictis faciant quominus praedictis jacobus supra designatis ita possint in pace et in futuro
 pacifice et quiete in territorio seu tenementis supra designatis. Ad quod praedictum
 fr. B. etiam scilicet praedicti consentiens et per eum praedictum consentiens et fratres
 et monachos et donatos praedicti consentiens in quatuordecim condempnari sibi spectant pre-
 dicti scilicet nominibus quibus supra per vos dictos dominos arbitros seu arbitratores
 causas et rationibus supradictis; potentes etiam dicti scilicet a vobis dictis arbitris
 quatenus compellatis praedictum fr. B. etiam et per eum praedictum consentiens ut
 teneantur ipsi scilicet ne ipsos praedictam universitatem impediant quominus
 in futuro dictis jacobus utantur pacifice et quiete, et super praedictis petant sibi
 exhiberi iustitiam complementum et praedicta dicant et petant omni eo jure quo me-
 lius possunt cum omnibus expensis occasione praedictis litis factis, et protestantur de
 p. 39. faciendo in loco et tempore declarandis et salvo eis jure addendi, diminuendi et me-
 tandi et alterius libellum faciendo. — Visis et intellectis tam his quae con-
 tinentur in compromisso praedicto quam dicta et praemissa ab utraque parte pro-
 dictarum et instrumentis et per legatos productis ab eisdem, et omnibus diligenter
 inspectis quia possunt inspicere seu debent inspicere in negotio, habito etiam diligenter
 tractatu cum partibus supradictis et de voluntate ipsarum partium, pro bono pacis
 et concordiae inter ipsas partes firmiter et perpetuo diraturos, auctoritate eorum, et
 Archiepiscopi copio collata ab ipsis partibus supradictis in ipsius tunc Archiepiscopi praesentia
 constitutis, praedictas quod conditiones, discordias seu controversias dictas domus Archiepiscopi
 deficiant et promittant hoc modo: —

Sententia Archiepiscopi. — Nos Bernardus sola misericordia divina etc.
 Arlatensis ecclesiae Archiepiscopus volentes praedictas partes in concordia solidare
 ac quominus et imminenter, inter ipsas ab discordia amovere, auctoritate et potestate
 praedictas partes prout est expressum, superius nobis concessa et data, in de non-
 ine diffinendo pronunciamus et pronunciendo mandando laudando ac precipiendo
 definimus, quod homines castri de Maunio et universitatis dicti castri seu habitantes
 in eodem et successores eorum de cetero possint et debent et pacifice et quiete et sine
 contradictione priores domus de Monte Ripa et fratres et conventus eiusdem monas-
 terii pascentur animalia sua ablutare et chaumare et fustigare et lignare seu
 ligna

ligna colligere pro animalibus suis exceptis locis infrascriptis. ... A dicto castro usque
 ad quandam locum qui vocatur las Penas d'Amberan, et ab illo loco recto tramite
 seu linea colla per collam usque ad Colletan, fontis argenti (de Colleta & dictum
 monasterium, B^o M^o Montis Rivi) et inde recto tramite seu linea sicut ascendit per
 Dracan, usque ad Colletan, Bassan de Gaudeschar ubi est terra Blanca, et inde
 recto tramite seu linea per collam sicut aqua descendit versus monasterium, supra dictum,
 B^o M^o Montis Rivi usque ad Baniem, inferiorem, castrum Vallonis de las Trissidas,
 et inde recto tramite seu Bani et Bani usque ad collam, Vallis Belle ubi jungetur
 vice Domini monasterium, Montis Rivi, et ibi est quoddam claperium. Et inde
 recto tramite seu linea per Vallonem usque ad pontem de la Peirera: et inde recto
 tramite seu linea ad quandam rupem grossam, quae est prope supra dictam fontem
 et inde recto tramite seu linea usque ad unum carras quod est in opaco seu illo
 Vallis Belle supra dictam, et est ibi quoddam magnum claperium, et inde recto
 p. 395. tramite seu linea usque ad Baniem, quod est supra locum qui dicitur vulgariter
 lo Cros de Lorbiera, et inde recto tramite seu linea usque ad summitatem, cam-
 pi Vallis Belle qui est versus partem inferiorem, et est ibi quoddam claperium, et
 inde descendit per summitatem seu caput campi Vallis Belle ex parte infe-
 riori dicti campi, et inde recto tramite seu linea per caput podii Montis Rivi
 aqua descendit versus locum qui dicitur las Aguellas Montis Rivi, et inde recto
 tramite seu linea per Anguad podii Montis Rivi aqua descendit versus
 locum qui dicitur Silveta usque ad Brean, coctionorum, et inde recto tramite
 seu linea usque ad flumen qui appellatur ubi est pons et esse consuevit, et ab ipso ponte
 per dictum fluvium qui appellatur usque ad supra dictum locum nominationis Las Penas
 d'Amberan: Haec videlicet quod illi de dicto castro possint facere animalia sua
 et pisciare in locis praedictis dicti territorii versus territorium de Signa et versus
 territorium castrum de Anonius quondam, et versus territorium castrum de Solanis
 et usque ad dictos confines. —

Hoc excepto quod non liceat eis in partibus dicti territorii terminatis et
 supra ire necredere nec aliquid facere in territorii aratorum constitutis infra
 praedictos terminos cum fuerint in eis bladum, seu pratem, seu verendum quod
 possit rationaliter deffendi ad cognitionem, unius patris quondam, monasterii et
 unius

mites pro h. hominibus de Mauna. — In ea parte quae est ultra predictos terminos
 versus monasterium, Montes huiusce infra dictos terminos et predictum monas-
 terium, et domum inferiorem, dicti monasterii retineamus et reservemus illis de
 Monte huiusce Commendationem, defensiones, ita quod non liceat illis de Mauna aliquid
 infra ipsam defensionem, facere cum animalibus vel sine animalibus ad ipsorum
 commodum, nec ad ipsius monasterii incommodum, sicut melius et utilius potest
 intelligi predicto monasterio. Hoc etiam, adiecto quod grangia Garardani habe-
 at eodem modo suas plenissimas defensiones per hos terminos vel de h. a huius-
 mitate Vallonis Fuleonis aliter sicut agere deprendet versus dictam grangiam, cir-
 cumque. — Item, volumus et mandamus quod si acciderit quod exire
 hominum de Mauna intraret ultra dictos terminos versus monasterium, seu domum
 supradictam, quod vel h. oxum, vel capreorum, teneatur solvere dictae domui pro
 emenda sex denarios currentis monetae, et si essent tantummodo decem, b. estiae vel
 plus, et de hoc credatur & amariis de Mauna vel eorum, nuncio jurato dictae domui.
 Item, volumus quod si bestia grossa invenerit infra dictos limites quod pro qualibet
 bestia solvatur unus obolus de quibus credatur & amariis de Mauna predictis vel
 nuncio supradicto. Prohibemus etiam, quod homines de Mauna non faciant curtes,
 § 396. j. accere tamen possint in locis infra scriptis cum suis animalibus et facere Baran-
 chas vel vaunatas non tamen curtes alias cum latris a colla vel albis bellis et huius-
 sit per la. Garardani usque ad flumen Gopelli et usque ad pennas d. Ambae.
 Item, volumus et mandamus quod si aliquis homo de Mauna intraret infra defen-
 siones retentat pro monasterio supradicto, pro fustigando amittat fustem, quam fecerit seu
 collegit, et solvat duos solidos predictae monetae pro emenda. — Item, prohibemus ne ho-
 mines de Mauna faciant balas, seu exasidam, cum animalibus suis in bladis pratis infra
 terminos eisdem hominibus concessis quod bladum supradictum sit monasterio supradicto.
 Concedimus tamen hominibus de Mauna universis et singulis habitatoribus dictae castri
 et communis praedictae, necessarios quod possint homines tantum colligere glandes in
 defensionibus retentis predicto monasterio et non malitiose ad usum ipsorum hominum, et perco-
 rare, a m. octobris usque ad festum s. Hilarii. Item, concedimus quod homines de
 Mauna possint ubique generatim colligere dum tamen abstineant s. c. allodis et vineis
 dictae domus. — Item, volumus et mandamus quod homines de Mauna possint fustigare
 ad usum

ad suam propriam necessitatem, et non habent licentiam, in alios transferendi ligna ibi
collecta in territorio proxime limitato quod et versus lignam, et Auroneris et Solicas si-
cut superius determinavimus. Mulieres autem de Menna ad glandes et quivellas collig-
endas in ea parte dicti territorii licentiam habent, in qua cum assensu et voluntate fra-
trum, domus mulieres minime excluduntur, et hoc ne deterioris conditionis ceteris videan-
tur. Item volumus et mandamus quod propter reverentiam, et improvissam insultum,
adversarium hominem, de Menna si tempore aliquo imminet liceat hominibus de Men-
na cum animalibus suis fugere et transire, habere per defensas ad dictas domos, priore
et fratribus inconsultis, ita tamen quod infra dictos terminos non trahant moram, sine lic-
entia et beneplacito prioris domus supradictae. Item volumus et mandamus quod pos-
sessiones et usus pasculendi in territorio sacre tenementis castri de Menna quae fuerunt ad iudi-
catum per venerabilem patrem, dominum, Benedictum, quondam, Massiliensem episcopum, hominibus
de Menna ex causa siue occasione cuiusdam compositionis factae per eundem dominum, epis-
copum, inter predictum monasterium, ex una parte et dictos homines ex alia, et scriptae regni
reale anno incarnationis domini nostri Iesu Christi 1248, ind. 11, 32 nonas Aprilis per manum regis
Henrici Guillelmi, Lamberti, dñi Roin. Berengarii quondam comitis Provinciae et Dominorum,
Auroneris, notarii publici, et bullatae in duobus plumbeis bullis, restituantur predicto
monasterio seu fratribus dicti monasterii a iudicibus et dictis hominibus de Menna pro-
posse ipsam, et in illo statu redire ad dictum monasterium, et fratres in quo erant ante
dictam compositionem. Item volumus et mandamus quod predictum monasterium, et fra-
tres dicti monasterii possint animalia sua pascere in predictis locis concessis hominibus
de Menna et territorio de Menna, sicut facere consueverunt ante compositionem superius
factam, et dictam per eundem dominum, episcopum. Item volumus et mandamus quod homi-
nes de Menna possint abeurrare Averanum seu animalia sua in sambullas quae est
in opaco inter Vallis Bellae super cisternam, veterem, ita tamen quod ad cisternam non
veniant ipsi nec animalia sua, et hoc eis possunt ad dictam sambullam transire, prout dicti
fratres de Monte Rivo et homines placati de Menna concordaverunt. Item volumus
et mandamus quod tempore quo fratres de Monte Rivo habebunt bladam in Lavis juxta
fluvium Gopelli seu de vendidas, homines de Menna habebunt transire cum anima-
libus suis in locis infra scriptis, videlicet versus Vadum quod est ad summitatem Vallis
presbiterorum, et versus rasclausum, Guillelmi de Menna, quae vulgo antea appellatur
Res clauda

res clausa molendini de la Follia et inde in introitu Vallonis Fulcanis alti, et hoc omnia di-
 cimus et mandamus salvis et retentis utriusque parti suis proprietatibus in omnibus supradictis
 salvis etiam, in omnibus et dno Episcopo Massiliensi juris dictione sua plenaria tam in bonis
 quoniam venationibus, quoniam in commissionibus delictorum, sive criminum, et correctionibus
 eorumdem, et aliis omnibus quae de jurisdictione, et ius ejusdem, pertinent, cui non inter-
 -dumus nec proponimus per proesentes, compositiones, derogare, sed ius ejus volumus illo-
 -rum et illibatum, totumque reserare. — Hoc omnia mandata nostra volumus et procepi-
 -mus immota et inconcussa servari ac teneri pro bono pacis et concordiae tam per priores
 fratres seu monachos monasterii Montis Rivi qui nunc deo et Beatae virginis motu ejus ibidem
 serviant, tam per homines et habitantes castri de Marna quoniam per utriusque partis
 in perpetuum successores. Hoc mandamus et proecipimus quod inter partes ac ipsarum
 quoslibet et successores super omnibus supradictis in perpetuum, pacis et concordiae firmiter obser-
 -vetur. Relicta nobis potestate addendi, deminuerendi, corrigendi et mutandi et interpretandi
 quandocumque et quotiescumque nobis videbitur expedire; Et omnia et singula supradicta
 utriusque pars laudavit, confirmavit et emolgoravit per se et suos in perpetuum, successores.
 Facta sunt haec in praesentia dicti monasterii sub tus ubique Anno et Indictionis quibus us supra, et de-
 -licat 15° kal. martii (15° febr. 1275), in praesentia et testimonio discreti viri dni Bernardi Gu-
 -berti legum doctoris, p. Petri Andree prioris de Berra, p. Bernardi de Firmis canonicis judicis
 tenore verborum factus dno Massiliensis episcopi, d. Thomae de Gasagio jurisperiti, d. Raimundi
 de Rodabla thesaurarii Arelatensis et Thomae Aurei thesaurarii de Alodis eto Nemausensis
 diocesis de prioribus, d. Hugonis Albani vicarii de signa, Thomae Bovici floreni Massili-
 -sis, fratris Bernardi Roucherii, fr. Michaelis Boittonieri, fr. Martini monachorum dicti monas-
 -terii; servientes de olliolis, Bernardi Langerii, Petri Girardi, palamati, Guillelmi Bonafaci,
 Guillelmi Vincentii, Bernardi Guaiardi, Petri Barcelli laicorum, Huius Astorgii Brisonis
 auctoritate dno prefati Arelatensis Archiepiscopi notarii publici, qui ad requisitionem, utrius-
 -que partis de mandato ipsius Archiepiscopi hoc scripsi et in publicam formam red-
 -egi, et hic etiam apposui signum meum. — Nos quoque prefatus Arelatensis Archie-
 -piscopus in omnes promissiones, testimonium, et edictorum, eorum firmitatem habendam
 ad requisitionem ipsius utriusque partis nostram, Bullas, plumbis eorum, appositionibus ins-
 -trumento praesentis. — Vice aliam, trans actionem, factam 1273, hujus 11° 5° kal. Dec. per man-
 -dam magistri Guillelmi notarii publici. — (fol. page 398 et blanchet)

p. 399. 1281, 5° Idus Julii. (11° Julii). Martinus 4us Summus Pontifex mand. at Archiep-
 -conae Massiliensi quatenus ea quae de bonis huius dⁱ alienata invenerit illicita et
 distracta, ad jus et proprietatem ipsius legitime revocare procuret, contradictores per-
 censuram, ecclesiam, compescendo etc. Item quod causam inter nos et Beatriandum
 de signa et quosdam alios nobiles debito fine decidat, faciens quod de ea erit per censuram
 ecclesiasticam, firmiter observari etc. Sunt duae bullae et habentur supra pag. 94. —

1283, 18° Kal. nov. (31. oct.). D. Martinus prior Montis Rivi promisit solvere an-
 -nuatim, in Nativitate Domini unam, Medalliam auream, simplam, praesepit de Bello
 loco et necessariis quos pro jure faciendo in toto territorio de Tolera. Quam, pen-
 -sionem, 1285, 5° Idus Julii (11° Julii) D. Raimundus Episcopus Massiliensis revocavit.

1284, 3° nonas Aprilis (3° Aprilis). Guillelmus Callotus de Menna domus et Boe
 -no de Montis Rivo et frater Petrus Pelliseris conversi o. dicti monasterii duos solidos
 et duos denarios Provinciales censuales quos solent sibi solvere hae domus prae-
 -ceptis de donatione facta per Guillelmum, Callotum eam confirmavit frater Petrus Pellis-
 -seris converso huius domus etc.

1285, 7° Idus Julii. Dominus Benedictus episcopus Massiliensis et Rector de Auran-
 -is et capitulum Massiliense remiserunt D. Martino priori Montis Rivi in per-
 -petuum, jus percipiendi decimas de omnibus terris quas conventus adquisierat
 et acquirat in perpetuum, infra terminos de Auranis etc.

1285, 2° Kal. Aug. (31° Julii). Donatio praescripta facta a Benedicto Episco-
 -po Massiliensi ubique in terra sua, cartusiae Montis Rivi, quamvis sibi
 placeant. 1285, 2° Kal. Aug. —

Benedictus dei miseratione Episcopus Massiliensis dilectis sibi in Christo Bajulis
 -nisi castellanis, de Menna, de signa, de Mayrausis et de eorum ministerialibus
 a domino confiderentibus. Nos scitis quod nos de conventum et fratres domus Montis
 Rivi habentes firmam donationis affectum, sibi speciales gratias facere volentes con-
 -cedimus

cedimus ex nostra liberalitate nostra et ex mea gratia quod possint inducere et
 pascere animalia sua et domus sua et pastorem, morum libere et sine onere, pas-
 gueno, servitute vel servitute aliqua cuiuscunque sit generis et quocunque no-
 mine sciat eantur per totam terram nostram, et per omnia et singula pariter
 terras nostras ubicunque sint et quocunque sciant eantur, nihil enim super pre-
 missis nos et nostros bajulos officiales et ministros volumus percipere exigere et
 habere; et hanc gratiam, vel aliam volumus quamvis nostras loci placitam, fuerit
 et sluntate. Et propterea vobis univ. et singulis bajulis nostris predictis districte
 precipiendo mandamus poenam imponere 5 solid. singulis mulieribus introitibus
 diffensum, et ea diffensa dictae domus Montis Rivi nostrae jurisdictionis, vel cuiuscu-
 que alterius et undecunque v. niant mulieres predictae pro glandibus, generis et
 mesibus colligendis infra diffensum, seu diffensa dictae domus Montis Rivi, itam-
 enon prohibitionem, et poenam exactionem, fieri volumus et mandamus non quia iuri-
 f. 400, dictationem vel potestatem aliquam, habeamus in personis monachorum, et fratrum
 dictae domus Montis Rivi et bonis eorum, vel etiam dictae domus, sed quia honesta-
 tem, et libertatem ipsorum et domus predictae volumus integraliter et inviolabili-
 ter conservare. Et volumus quod poenam predictam, 5 solidorum, a quibuscunque
 mulieribus cuiuscunque sint jurisdictionis aut nostrae aut alterius, predictae do-
 mus diffensum, vel diffensa ex causa promissa introitibus, exigere et levare
 ad opus nostrum, sine diminutione aliqua decetis et eis deam monachis et fratri-
 bus de damno dato integraliter et plenarie satisfieri faciat. Et volumus et pre-
 cipimus et mandamus quod super exactionem dictae poene et damni et nullam
 gratiam, personae alicui faciat. In cujus rei testimonium, atque fidem, praesenti-
 bus litteris sigillum nostrum, cerceum, diximus apponendum. Datam et actam in
 Basteda nostra de signa pridie calend. oct. Augusti 1285. —

Le reste de la page est en blanc. —

1288

p. 401. 1287, 9^a Martii. — D. Guiliardus de Sancto Martino prior et D. Martinus
 procurator Montis Rivi pro medallia aurea quam hoc domus soleret prae-
 tori de bello loco promissum dare singulis annis 6 solidos provinciales coronatos.

1288. — 4to Idus Maii (12to Maii). — Fuit data sententia per Guillelmum, Bajulum de Mena inter Raimundum, Gys copum, Massiliensem, et D. Martinum, procuratorem, Montis Rivi de terris ultra Gopellum, quae incipiunt a Res clausa du Berger usque ad summitatem Belli montis aqua pendente versus Gopellum, usque ad Res clausam, Montis Rivi. —

1288, 2° nonas Dec. (4to Dec.). — D. Guichardus de S^{to} Martino prior Montis Rivi locavit D^{no} Raimundo de Montilio parvi de Belgentien monacho monasterii S^{ti} Victoris Massiliensis quondam Balman, vulgo appellatum, de Dagoutail situm in tenemento dictae domus Montis Rivi, praeterea decem solidorum, etc. —

1289, pridie Idus Julii (16to Julii). — Nicolaus 4us Summus Pontifex districte inhibet ne quis occasione consuetudinis nobis inferre molestias ac bona domus Montis Rivi obsequio juris ord. r. antea, invadere seu quomodolibet detinere prosumat sub poena indignationis omnipotentis Dei et B^{ti} Petri, Apostolorum, Petri et Pauli etc. —

Idem mandat sanctae ecclesiae Massiliensis quatenus causas internas et Hugonem de Soteris et Guillelmum Gys fideum, de quibus ad nos, pacis et terris debito fine de iudat, faciens quod de eorum exitu per censuram ecclesiae, firmiter observari etc. —

5to Idus Julii (11to Julii). — Idem mandat officiali tholonensi quatenus quodam clericis, comites et alios nobiles qui terras, domos, vineas, grangias cartivae Montis Rivi etc. sub annuo censu seu redditu a domo hac tenent, censum seu redditum huiusmodi nobis exhibere integre ut tenentur, mentione praemissa per censuram ecclesiasticam compellat etc. — Sunt 3 Bullae thol. antea supra in Bullis Sum. Pontif. v. pag. 36 et 37.

1291, 11to Dec. — Guillelmus de Soteris confirmat D. Guichardo de S^{to} Martino priori Montis Rivi omnes donationes factas huic domui per predecessores suos Dominos de Soteris de pasquero et de pasclendi in toto suo territorio de Soteris.

1292, 30to Novembrii. — Carolus 2us Rex Jerusalem, etc. comes Provincia ad instantiam D. Guichardi de S^{to} Martino prioris Montis Rivi confirmat suo privilegio Raimundi Gauspadi Barraki de Gosalidis et Guillelmi Grosi vice comitum Massiliensium de Gosalidis, solidis percipiendis in charta Massiliensi. — Joanna Regina permittit et confirmat

ea super claustra Arcorum 1291, 12 aug. ad instantiam, D. Jacobi Guillelmi prioris eto.
 1292, 12 Dec. — Idem Carolus 2us et nobis in claustra Arcorum, 10 libras precipi-
 endas annis singulis in festo ^{Sancti} Michaelis pro una missa dicenda diebus singulis. —
 p. 404
 1292, 18^a Dec. — D. Guichardus prior Montis Rivi et D. Guillelmus Olivarius prior Carnoe
 dictam donationem, pacis antemur vicario curiae Arcorum, et vicario abellario confirmand-
 am, et in perpetuum observandam, etc. Habentur supra f. 144 in privilegiis r. pag. 20. —
 1297, 26 Oct. — Idem Carolus 2us confirmavit privilegia, R. Berengarii archiepiscopi
 que concessit nobis ut de rebus quas pro necessitatibus hujus domus per terram, sive per
 aquas duxerimus illum, pedagium, et exactionem, ledam, vel aliud usitatum, demus
 etc. Recipitque sub reverentia, favore et omnimoda protectione fratres, homines, ani-
 malia pastorum, domos, res et bona et omnia huic domui pertinentia; mandavitque
 vicario et judici Arcorum, ac bajulo et judici Brioniae quod hac monasterium, fratres,
 homines etc. foras et manuteneas curarent, et a qualibet et exactione malignorum virili-
 ter defendere etc. Habentur supra in privilegiis f. 145. r. v. pag. 21. —
 1298, 22^a Martii. — Idem Carolus 2us concessit D. Guichardo de ^{Sancto} Martino
 quod in vicariis Tholoni et Brioniae etc. acquirere possumus bona res que ad valorem
 librarum 50 annui redditus etc. Habentur supra in privilegiis f. 144 et 145. r. pag. 22 et 23. —

1301, 28 Oct. — Guillelmus de Albis de Arcis donavit D. Guichardo de ^{Sancto} Martino
 priori quoddam domus cum omnibus finibus et pertinentiis quas habet at in castro Arcorum.
 Eodem anno, 1301, 30 Oct. Dona Cardona Alamani vendidit D. Guichardo de
^{Sancto} Martino priori Montis Rivi certam quantitatem annuae censuales annuae.

1302, 7 Aprilis. — D. Guichardus de ^{Sancto} Martino prior Montis Rivi emit de licentia
 p^{re}sentis caroli 2ⁱ comitis Provinciae quoddam Affore francum sine servitio in Borna Arc-
 orum territorio hanc Gopellum locum vocato Gisleme, pretio 80 librarum a carvatis.
 Eodem anno 1302, 11 Nov. D. Guillelmus de Valencia filius toamis civis Tholo-
 nensis sub ultimo testamento legavit huic castro 5 solidos annuales solvendos in fe-
 sto Nativitatis Domini pro pitantia monachorum, scilicet ut haec annua universorum fecit
 D. Pessier albus de Valencia nunc, pater, qui postea fuit monachus et prior hujus dⁱ.

f. 103. Anno 1305, 3^e Idus Julii (13^e Julii). — D. Joannes Scoffrat de Guaillo (de Guail) monachus domus Vernoe fuit electus in priorem, cartusiae Montis Rivi a conventualibus D. Petro de Bellono, D. Humberto Berbegualis acris, D. Jacobo d'Aima, D. Petro de Noulis, D. Humberto de Guinaco, D. Joanne Andree, D. Pontio Gausfrido monachis, cujus electio fuit confirmata per visitatores D. Guillelmum de Portae et D. Gausfridum Vernoe et Rallis priores priores. —

f. 1305, 16 Aug. — D. Joannes de Guaillo prior Montis Rivi pro et contra et D. Joanne Radulphi judici Ararum, quandam litterarum apertarum, sigillatarum, sigillo D. Petri Gamberti procuratoris regis etc. —

Eodem anno, 12^a Augusti, Idem D. Joannes de Guaillo prior petit summi informationes de quibusdam excessibus per homines Rallis de signa commissis in domum, Montis Rivi etc. —

Eodem anno 1305, p. ultima Sept. Idem D. Joannes de Guaillo prior Montis Rivi cum approbatione visitatorum et consensu religiosorum, vendit quoddam redditus censuales in territorio de Aris etc. —

1305, 23 Junii. — AD instantiam, D. Joannis de Guaillo prioris Montis Rivi nobiles Richard de Gambatezza seneschalus comes et judex Ararum, et Tholoni et informarent super excessibus commissis per bojulum, et homines Rallis de signa, cum consensu episcopi Massiliensis qui venerant in armata in grangias nostras, bona tunc erant captiva arant fratres. Precipit ut faciant bonam, justitiam, et prout sub protectione ne predictorum commissariorum bona et per nos hujus domus. — ^{Dans ce texte le} ^{mon. d. Ararum} ^{semble se rattacher à la tradition, et y aura-t-il un lien de causalité avec l'acte du 18 août ci-dessous.} Cade de Robert p. 26. nullum cum curia ~~autem~~ ^{la participation de l'évêque}.

1306, 2^a Martii. — Litterae protectionis Roberti contra habitatores signae et Muncie. — f. 148 voir p. 26. — Sunt et aliae duae litterae dicti Roberti Regis protectionis. 1315, 1ª octobris et 24ª octob. Habentur supra f. 150 in privilegiis. p. pag. 28 et 29.

1306, 18ª Aug. — D. Jacobus Vincentius procurator hujus domus pro et contra D. Berthandum Bonhomini priorem Muncie ac procuratorem dñi Duranti Episcopi Massiliensis, litteras dicti Episcopi et dñi Petri Boni judicis hujus tenoris: —

Durantis Episcopus etc. Mirari cogimur non immerito et turbari super eo quod ea quae iudices terre nostrae suis litteris quas videmus mandaverant impleri de Fundi

Fractis pertinentibus ad monasterium, et personas Montis Rivi nullatenus curas
tis, sed et contrario ipsa totis viribus communi impedire. Idcirco etc. Manda-
mus sub poena nostri . . . et consilium bona fide de re de bonis rebus propriis
Damna nos oporteat passis totaliter rescindere. Quatenus illa quae mandantur
per nostros iudices impleri faciat super Fractis de Bello monte et aliorum, locorum
ad praedictum monasterium pertinentium, neque prout alias probavimus litteris ipso-
rum iudicum, et nostri nullatenus amodo repugnatis, scientes pro firmo quod de qua-
cunque rebus et de rebus propriis quae fuerint propter vestram
inobedientiam, restitui faciemus. —

x la page 4. 4. est blanche. —

p. 405. 1308, 22 Aprilis. — D. Bertrandus 3us Bertrandi prior et propositus Montis
Rivi de consensu monachorum, D. Petri de Bellono sacristae, D. Imberti Balleguierii vic-
arii, D. Jacobi de Ayra, D. Joannis Giraudani procuratoris, D. Imberti de Guign-
aco, D. Pontii Gaudes, D. Jacobi Vincentii . . . Dedit in emphiteosin
perpetuam Hugoni Aignerico de Sabadello de Solanis quasdam terras cum suis
juribus sitas in territorio de Solanis. —

1308, 31 Martii. — Corolus 2us Rex Tenuis alen, et c. constituit Bertrandum de
Masilha militem, conservatorem hujus domus, eique mandavit quatenus personas,
grangias, res et loca hujus domus a quorumvis injuriis, molestiis, violentiis et offensis
efficacibus remediis protegeret, ac in illorum, juribus bonis et possessionibus quocumque
que nomine censerentur opportuno favore defendat etc. habentibus superius in privilegio
7. p. 25.

1309, 12 Oct. — D. Bertrandus Bertrandi (procurator?) et prior et D. Guill. clauus
D'Albi procurator locorum ad vitam duas domos in Arcis duabus sororibus ibidem no-
minatis

1309, 18 Dec. — Robertus Rex Tenuis alen, et comes Provinciae confirmavit et
innovavit litteras Raimundi Berengarii et Caroli 2ⁱ progenitorum suorum de susceptione
protectionis hujus domus juxta eorum conventionem, mandans universis et unicuique
officialibus nostris in hac domo, in praedictis personis, et specialiter per
Raimundum

homines aut Masiliensis episcopi iniustis oppressiōibus et iniuriis affici aut iniustis eorum possessoribus tēdēt et turbati etc. habentur in privilegiis. v. p. 2642.

Hoc litterae protectionis 1310, 8 Aprilis. / versunt presentate vicario thesauri et iudici per d. Bertrandum, Bertrandi priorem; qui constituerent Hugonem, Agnecium de Solenis Bamerium et compremum, huius domus bonorum, iurum, et rerum custodes iuxta litteras d. Roberti comitis Provinciae.

[1310, 9° octobris. — Guillelmus las des Roys de Ales nomine proprio et nomine fratrum, sororum, recognovit d. Guillelmo de Ales presentē et recipientē procuratoris nomine domus nostrae d. omniae Montis Rivi sepe eadem, post dēdēt sub eius dominio et signoria quod dāz Tabularium, salinarum etc. pro quo promisit d. omnia singulis in festo s. Michaelis 10 ollas et alia etc. Actum Ales.

1310
1310, 2° Martii. — Robertus Rex Terrae alen et comes Provinciae confirmavit litteras caroli 2ⁱ de 10 libris annuatim, solvendis huius domui pro usum missa dicenda singulis diebus etc. Habentur supra in privilegiis f. 129. v. pag. 28.

1310
1311, 4° Martii. — Fr. Petrus Alberti de Mena Donatus huius domus confessor fuit d. Bertrando Bertrandi priori pro eo quod dictus prior et predecessores ipsius dare eadem, Petrus concesserant, ipsi Petrus dederunt et complerent perfectae, et a coram Deo et hominibus pacatum, licet d. dicto monasterio et personis ipsius etc.

1313
p. 406. 1312, 15 Januarii. — D. Guillelmus de Noulis prior Ramel. (Lettre a l'aine alante quelques lignes en blanc.)

1314, 23 Nov. — D. Bertrandus Bertrandi prior Montis Rivi obtulit iudici Agnecii duo privilegia de 6 libris, quas recepimus in clavis Arcaurum per consuevum confirmata 1292 et 1307.

1315, 12 oct. — Robertus Rex Terrae alen, et comes Provinciae mandavit scribi callis Provinciae quatuordecim hominum, sigis et Menciae turbationes in obitibus et iniuriis ad quoscunque molestias per discretos officii sui praedictos eurent assistere

pro uter d'rint expedire. - Sunt 3 litterae dicti Roberti Regis protectionis contra Montis
Rivi contra habitatores Signer et Muncie 1. 2. 1306 2. 1306 3. 1306 v. pag. 26. - 2. 1315 1. 1315
v. pag. 28 et 29 - 3. 2. 1315, 2. 1315, 2. 1315 v. pag. 29. - in privilegio.

1315, 29. 2. oct. - D. Bertrandus Bertrandi prior Montis Rivi proes antea et Bertrando
Alberto notario ex parte Raimundi episcopi Massiliensis quasdam litteras precipue
tes ut transcriberet omnes diuersas ad hanc domum, Montis Rivi pertinentes de testa-
mento D. Bertrandi de Fays vicarii castri de Signa etc...

1316, 2. 3. sept. - Heredes D. Ollieres confirmant tam sententiam, arbitrali,
quam, divisionem, territorii de Avenivis factam, 1239, 8. kal. nov. quod domus Mon-
tis Rivi habeat tres partes, quartam, partem, domini D. Ollieres etc...

1317
1316, 8. Martii. - Data est sententia compromissoria super questione mota inter
Bernardum de Montellis priorem et dominum castri de Belgentien et D. Bertrandum Ber-
trandum priorem domus Montis Rivi, quae definitur, fuit dictum priorem de Belgentien
nullum jus habere in Defensio Garandani. - constabat manifestissimum, Bernardum
de Degoutal in eodem Defensio positum, sive situm, ad dictos priores dictae domus Montis
Rivi profectis prioribus de Belgentien precario et ex locatione fuisse concessum 1288, 2. 1. 1306
ras etc. - Dicebat dictus Dominus Bernardus de Montellis prior Bellogencensis et nomine jus-
den, priores habere et habere debere jus francum, et liberum, pasendi cum animalibus
suis in Defensio dictae domus Montis Rivi loco vulgariter appellato Defensio Garandani
dicto D. Bertrando Bertrandi priore Montis Rivi contrarius, assensu etc... Pronuntiatio
venit et promendamento deditur profectum, dominum priorem Bellogencensem inique
in dicto prioratu imperpetuum, necesse est jus aliquod vel usum, pasendi seu aliud non
p. 107. habere seu habere debere in Defensio prodicta et pro continentibus et pertinentibus quidem
quod quidem Defensio incipit ad passum Garandani a parte inferiori et protenditur
in locum, et ab illo loco protenditur usque per costas de Garandani, et ab illo loco pro-
tenditur per vallones de Monachis usque in collam, et ab illo loco protenditur ad locum
Rossam, in quibus et quodam, Regeria iuxta terminos et limitationes quidem contentas et
designatas in quodam publico instrumento iude facto magistro Guillielmo Justit
notarii

notarii publici; quod incipit post annos et dies Dominici Novembris, et sancti Antea actum,
de Bellogenerio. — Haec omnia requirunt in 12 sacro de Belgentio. —

1316. — Quidam canonicus Massiliensis prior ^{the} Michaelis de Avenionis
concessit omnes, decimationes, cui prior et huius domini pro fructibus 15 annorum, an-
nonae solvendae annuatim quolibet et anno, quod pensio duravit usque ad 1396, quo anno
idem prioratus fuit unitus huic cartusie per Benedictum, 13um huiusmodi, Pontificem,
Bulla habetur supra in Bullis f. 216 et 217. v. pag. 88-91. —

1318, 4to oct. — D. Bertrandus Bertrandi prior Montis Rivi obtulit iudici Aream, duo
privilegia 10 libr. coron., quas recepit in claustrum Aream, per cardenem, 2^{am} data
1292, et per Robertum regem confirmata 1310: potuit ea publicari et de ipsa publica-
tione scribi ubi instrumentum. —

¹³²⁰
1319, 14 febr. — Officialis Episcopi Massiliensis excommunicavit D. Bertrandum,
Bertrandi priorem, Montis Rivi, quia nolabat solvere taxam sibi factam pro cons-
ecratione Episcopi Massiliensis, de qua excommunicatione ipse prior appellavit
ad summum Pontificem. —

1323, 7 dec. — et 1324 penultima Maii. — Idem officialis iterum excommunicavit
priorem, huius domus pro eo quod noluit solvere taxam sibi factam pro cons-
ecratione trium Episcoporum Massiliensium, de qua similiter appellavit ad summum Pontif.

¹³²⁴
1323, 11^a Martii. — Robertus Rex Tarsalen, et comes Provincia mandavit gabel-
laris Aream, annuatim quolibet et nobis solvi 10 libras coron., in festo ^{the} Michaelis etc.
Habentur supra f. 151, in privilegiis. v. pag. 29 et 30. —

1385, 15^a Julii. — D. Raimundus de Grassa presb. ^{the} de Valle novitatis cartusie
Montis Rivi donavit in perpetuum, bona, res, servitia et juramenta, in territorii Aream,
Gandae quam Vallis libera et franca ab omni servitio et pensione cum omnibus
juribus, D. Giraldus priori, D. Tomasi Garandano vicario, D. Adelberto Hugonis, D. Mau-
ricio de Piraco procuratori sine curia, D. Petro Galba vicario, D. Pontio comitibus,
D. Guilelmo

D. Guillermo Gayzadi p^rib. Hugoni Guirani monachi et conventu libus hujus domus in
presentia D. Guigonis de Recluse p^rofess. o. domus Vallis bone.

[A la page 409 il y a encore: Donatio D. Raimundi Grassa de Garda novitiis Montis
Civi.
Anno 1325, 15 Julii, D. Giraldo p^rior, D. Toamis Garandani vic. D. Andeberto Hugonis,
D. Mauritis procuratore suo conserario, D. Petro Calles sacrista, D. Pontio Camberis, D. Guillemo
Gayzadi et D. Hugone Guirani monachi domus Montis Civi presentibus, D. Raimundus
Grassa p^roblat^r de Valle novitiis donavit donatione simplici in perpetuum, duratura
predicta D. Giraldo p^riori et... Bonas, res, servitia et jura posita in territorio Arcanay,
Gada et Vallis liberas et frangas ab omni servitio et pensione cum omnibus juribus, volens
quod medietas omnium fructuum, exactionum ex possessionibus per eum donatis ipsi
conventui expendantur in infirmaria dictorum monachorum; quorum medietatem, fructuum
pro infirmaria percipiant vicarius et sacrista: 2 libras olei et 2 denarii censu-
ales debent expendi in luminaria ecclesie: et 10 solidi censuales debent ex-
pendi pro uno anniversario amissionis pro anima sua, fratris sui et aliorum, p^rae-
dictorum: et 6 solidi censuales expendantur in cereis ecclesie construendis. Quoniam con-
dictus D. Raimundus et specialiter vicarius et sacrista presentes et futuri, ut habet con-
in memoriam, animam suam, et fratris sui et aliorum parentum, etc. Actum in
claustris in presentia D. Guigonis de Recluse monachi Vallis bone et... et mei Toa-
mis Gantii notarii publici - Def. 153 - pag. 32. -

1327, 26 oct. - D. Andebertus Hugonis procurator requisivit gabellarium, Arcan-
um, quatenus juxta formam litterarum regiarum solvat 10 libras, quae solvendae
erant in festo s^ci Michaelis proximo praeterito pro ut usque annu fieri conventum est,
assensu in ipsius litteris contentis. -

1328, 30 nov. - Raimundus Textor de Mencia legavit cartulas Montis Civi
in presentia D. Toamis de Garandano vicario conventus, solidos monetae currentis
perpetuos pro sustentatione monachorum, infirmorum hujus domus a D. sacrista cus-
todandos, conservandos et distribuendos. -

1334

1331, 23 Januarii. Berengaria Bermundi habitatrix castri de Masalgis donavit

D. Toamis

D. Jacobo Dos a priori Montis Rivi 6 denarios centuales quos haec domus sibi et suis
solvere tenet aliter singulis annis die Pentecostes pro pasquagio. —

(1) Ance apud D. Butruand & Cursonem

1331, 17 Aprilis. — Nobilis Guillelmus Raimundus de Monte fundar et dota-
vit in hac domo unam capellaniam de omnibus bonis, censibus, talliis et aliis qui-
buscumque jurebus ad Hugonem Berengariam quondam uxorem, suam pertinen-
tibus in castro de Masalgis. Quae Hugonem 1319, 26 febr. in suo ultimo testamen-
to jam legaverat pro suo amittens annis duo sistaria annone singulis annis de
censibus quos habebat in castro de Masalgis: quae bona Paulus et Amelius Romes
de Corbis eorum heredes occupab. aut nec solv. aut praedictam annonam et census
tandem 1346, 21 martii praedicti prothes reonis erant D. Perrin alio Vincentis priori
huius domus in praedictis censibus pro donatione supradictae capellaniae et amittens.

Huius plus hautee qu'il y a a la page 69 qui est à moitié blanche —
f. 10. 1331, 4e Aug. — Raimundus, Joannes et Raimundus Longeri, Adalardus Tan-
mellus, Guillelmus Martinus et Guillelmus S. abbatis de Masalgis recognoverunt cum
hac carta publica D. Bertrando de Cucurone prioris Montis Rivi sibi et integre
persolverentur finem usque ad hunc diem de omnibus pasquagiis etc. —

1331, 6 oct. — D. Bertrandus de Cucurone prior dedit ad firmam de consensu
sui conventus Gausfredus Dalmatinus de Guardia terras et praedictas.

1332, 30 Aprilis et 1333, 14 aug. erat prior cartusiae Reruae, 1336 simplex mona-
chus et per chartam revocatus ad domum Vallis Rivi in de. professionis, cui antea
1326 fuerat prior. et 1321 vicarius Bertrandi. —

1335

1334, 24 Martii. — Cum conventus Montis Rivi careat priore constituerunt Fr.
Benedictus, Blayni conventus procurator, ad comparandum coram officiali Mas-
siliensi qui cogebat nos solvere subdram. clero impositum pro expensis is factis in
consuetudine Dni Joannis de Gasqui Massiliensis episcopi etc. De quibus
appellavit ad summum Pontificem D. Mauritius de Virato vicarius, D. Petrus
Galles sacrista. cetera quare f. 476 — plus loin liste des Riviens —

1335 cur Jean Gasqui in complicité avec qui in 1335

1345, 10^a Maii. — Ioanna Regina Iherusalem, etiam proceptorum ad Guillel-
mum Franci dominum castri gades reddat terras et possessiones de Roumoudi
grati profecti huius domus. f. 153. — vs in pag. 32. — (Lectur la p. 208. qui la Donation, de
1325, 1574.)

1354

1353, 4^a Martii. — Permissio data a D. Petro Monacho priore Montis
Rivi Roberto Episcopo Massiliensi.

Nos Robertus divina miseratione Episcopus Massiliensis notum facimus universis
presentes litteras inspecturis quod religiones et fratres Petrus Monachus prior Montis
Rivi, ordinis cartusensis, concessit precario nobis dicto Roberto Episcopo petenti et pres-
entibus precibusque porrectis a nobis overtey dictas de gades art ad usum, et edendi
et alias quos habebat sive conservandi ibidem, vitulos dictorum, vaccarum pro isto
anno presentis, et ex nunc p^{re}sentis recognoscimus dictas curtes ad eundem usum
nobis concessas fuisse gratis, quo usi dictas curtes utemur et ita volumus absque
ullo prejudicio in posterum, dictas domos, pro cuius rei testimonio, sigillum nostrum
duximus apponendum. — Datum in castro nostro signac anno a Nativitate domini

1354

1353 die 4^a Martii. — Supradicta permissio est scripta in p^{re}sentis p^{re}sentis curia sigillo carce-
nis episcopi, ad hunc continetur. —

1367

1366, 18^a Martii. — Donatio d. Fulconis Alemanni noviti curtes de Montis
Rivi. — D. Fulco Alemanni civitatis . . . novitiis huius domus cum licentia
d. Jacobo Andoardi prioris, d. Ioan. Andoardi, d. Adreæ Guerinis, d. Bern. de Muro,
d. Guillelmi Bonacelli, d. Raimundi de Aguid et d. Petri Petracoli monachorum
huius domus donavit 15 p^{re}sentis Auri de Florentia in quibuslibet dicto Fulconi datori
Ioanna Rolande relictæ Beresethi Alemanni fratris ipsius d. Fulconis est obligata.
Item, 6 solidos sibi legatos per dictum, nunc fratrem, in suo ultimo testamento item,
omnia bona sua mobilia et immobilia jura et . . . Actum in claustris. — cetera
quod f. 428. plus hinc, hinc sequitur. — (Lectur de la page est en blanc).
La page 422 est blanche.

1370, ultima Dec. — Carta viginti solidorum, solvendorum in festo s^{an}c^ti Michaelis
pro Anniversario Dei Francisci Petrarchi b. Aris.

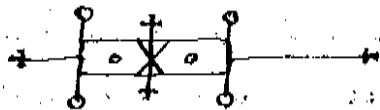
Anno 1370, die ultima Decembris. — Novimus universi presentes et futuri quod
 Jacobus verani de Arcis de sua libera voluntate motus, non coactus, bona / De et sine
 dolo per se et suos heredes vendidit et titulo pure et perfecte venditionis concessit
 et tradidit jure perpetuo in perpetuum, dno Jacobo Lombardi jurisperito dicti loci
 de Arcis presentis, eruditi et recipienti nomine et vice monasterii Montis Rivi,
 Ordinis cartusienensis, et pro eodem monasterio et suo conventu et successoribus suis, quod-
 dam, servitium, 20 solidorum, moneta curribilis tempore solutionis, quos 20 solidos
 moneta curribilis eadem, Jacobo verani, ut dicebat, servit et servare et prestare leti-
 etur et debet Petrus Langerii filius quondam Thomae Langerii muretoris dicti loci
 Arcarum, in vigilia vel festo s^{ti} Michaelis quolibet anno, pro quadam terra ipsius
 Petri Langerii sita in territorio Arcarum, loco dicto in plano B & M de plano, con-
 frontata ut dicitur Jacobus asserbat, cum vinea et terra Hospitalis s^{ti} Thomae de nos-
 tris oblimitari e duobus partibus, et cum vinea magistri Petri Lupisii notarii et cum
 quadam alia vinea propria dicti Petri Langerii in parte inferiori v^{er}us partem ori-
 entalem, et cum via publica quae itur ad ecclesiam praedictam B & M de plano,
 quam terram dicitur Jacobus venditor dicitur continere quinguae s^{er}vitorias terre
 vel circa. — Item, ipse Jacobus verani simul cum praedicto servitio vendidit, concessit
 et tradidit dicto dno Jacobo Lombardi eruditi et recipienti nomine et vice dicti
 monasterii Montis Rivi directam, dominicam, et vicinariam, landinam et tregnam et jus
 landandi vel retinendi et quodcumque aliud jus quod ipse Jacobus venditor habet
 habebat et habere poterat in dicta terra occasione dicti servitii et directi domini
 etc. pro parte 20 florenorum auri valoris cuiuslibet 16 solidi monetae tunc cur-
 rentis, quos 20 florenos auri dicitur Jacobus venditor confessus fuisse et accepisse a praedicto
 dno Jacobo emptore ut supra nomine et vice dicti monasterii solvente de pecunia
 legata, oblata et transmissa dicto monasterio pro anima venerabilis dⁿⁱ Francisci
 Petraguoli pro tota facienda in toto loco convertendo pro annis curiis et sub-
 ventibus conventus dicti monasterii Montis Rivi, et emittendo dictas Jacobus verani
 etc. Usque plus valent praedictum servitium et jura vendita praedicto supra dicta tota
 illam majorem valentiam, domus et dictas venditor dno Jacobo emptori ut supra don-
 atione singulis habitis inter vivos, etc. Actum Arcis in domo dicti dⁿⁱ Jacobi
 Lombardi in presentia et testimonio istorum testium, magistri Jacobi galterii
 curatarii

circumscripti, Joannis Comilardi, Pontis Roberti de Arcis et mei Joannis Decembris inter
publici constituti auctoritate in dicti principis Dni Roberti bonae memoriae Transalpy
et ecclesie leges qui ruz atus hoc instrumentum publicum, scriptum et signum meo signari.

Sit aliud instrumentum ejusdem tenoris anni 1377 —

die ultima Decembris. —

(La page 416 est blanche.)

f. 415. Du droit, nom et action que Mont-Rieu a sur la Bastide de Can-
cillès seant au terroir de Signes. —

1178, 3e kal. Julii, in Natali Apostolorum. — Raimundus Belsier et Petrus Belsier et An-
dreas Belsier et ejusdem Petri filii donas omnes ecclesias Belsier et Montis Rieu et habitato-
ribus ejusdem loci tam presentibus quam sequentibus terram quam habebant infra
terminos eorum, quae ab oriente habet terminum terram de Dillio et ab occidentem
terram de Cancillès: pro cuius tenore donationis donatoribus ejus prefata domus
heremicae X 4 (40) solidos donas omnes. Facta et acta, hanc donationem in manu
Bertrandi prioris presentibus ejus monachis etc.

7e Idus Julii. (9e Julii). — Post aliquod verodies supradictorum donatorum, prefata
tenore Dni, Guillelmus de Signa, prefata donationem, hanc autem confirmavit, et hanc
quidam, violenter tentaverit tutorem, ejus ac defensionem se fore promissum. In cantuariis
fo. 47. — f. 263 de Sen. ap. v. fol. pag. 113 et 114. —

1178, 4e kal. febr. (23e Jan.). — carta donationis domini quod habebat Guillelmus de
Signa in terra de Cancillès et de Silvestra, D. Bertrando priori. f. 46. f. 263 J. C. v. f. 112 et 113. —

1194, 11e kal. febr. (22e Jan.). — carta venditionis ejusdem tenore de Cancillès quam
fecit Ricardus de Signa. — f. 36 cart. f. 27 J. C. v. pag. 136 et 137. —

1195, 13e kal. Martii (17e febr.). — carta venditionis tenore in Cancillès quam fecit
Hugo de Signa D. Petro priori et D. M^o proxi. f. 45 cart. f. 27 J. C. v. pag. 137. —

1198. — carta venditionis tenore ejus quod habebat Guillelmus de Signa in territorio
de Cancillès facta D. Bertrando priori. f. 41 cart. f. 273 J. C. v. pag. 140. —

1198. — carta donationis ejus in terra de Cancillès quam fecerat h. de cuius filiis
ejus D. Bertrando priori. f. 41 cart. f. 276 J. C. v. pag. 141 et 142. —

1200!
[1205, Mense Martii. — Carta venditionis et donationis terrae de cancerillis quae
fuit ad alacria uxoris Pontii Dalmatii de Mauna. b. Petro priori et b. H. Rogeri fratri
canonici. — f. 10 cav. f. 277. r. v. pag. 145 et 146. —

1881, lokal. dec., 22^a Nov.) - carta confectioⁿis q^uarumdam terrarum
apud concerillas inter domos, Montes Ripi et Amelios deligna f. 38. car. f. 308 Tit. v.
(1890-1891)

Il appartient par un titre en parchemin, de l'an 1178 cote par f. a, quod Raimundus
Belcier et Petrus Belcier, et autres, avec eux firent vendition au convent
de Mont-Rieu de la terre qu'ils avoient en Cancauilles et à Pédilio moyennant le
prix y contenu.

En, par un acte tithe de l'an 1184, celle par f b que Hugo y anterie
fit vendition, de la terre d. c. canconilhis au dit convent moyennant le prix y
contenu pour en jouir à toujours. —

En, par un autre titre de l'ay 1205 cette par f. c, l'on trouve que Adol-
f. 116. - avia usor Pontii Salmariti de M. cense vendit à l'économe de Mont-Rieu
la moitié qui lui appartenait es terres de Lancerilles, et l'autre moitié donna à
l'église de Mont-Rieu par redemption animae sue, maritimi et parentum suorum.

Item, pour un autre titre de l'an 1221 cette part fut, que par ce fut entre
une veuve nommée Minacha et ses enfans d'une part, et Pontius Constantius
excomunié de Mont-Rieu d'autre, coram, Raymond et Bernard et d'autres alius
hinc inde amicaliter acceptis pour raison d'un pfe de quelques terres que
sont en concellerie et Fonsionaria. — Mulier illa Minacha et eius consortes
affirmabant ad se pertinere et Constantius excomunié revendicabat pertinere
ad Mont-Rieu. Item litigebatur inter illos partes coram dictis iudicibus
de quibus adduximus alius rebus. — Tandem dicti iudices, auditis partibus, ad iudica-
mentum dederunt Mont-Rieu et Concellerie et Fonsionaria, in perpetuum possidenda.

De toutes les q^{ue}lles acquisitions ledit cens ent en a tous jours joy paisible-
ment jusques en l'an 1674 qu'il fit arrentement a Mre Pierre Verguin
de 8 lieues pour 12 ans et 12 s ains ont maintenant le prix de 16 s omades ou gites
de bon Bled Ammoné chacun an à prendre a l'hiere comme avert par l'acte d'ar-
rentement de l'an 1674 coté par foi.

Il a depuis obtenu ce brevet sans avoir de bailleur, on dirait en quelque sorte
perpetuel

propre d'iceul l'admirateur et Thomas Belsier de ligne à condition d'en rendre par chacun an
 deux s'ommes d'Amone avec plusieurs autres conditions contenues en l'acte s'ensuyvante
 et passée en l'an 1492, 3 fevrier ceste par Jfr.

Laquelle Emphyteose ainsy faite par d. Philippe de Rivo prieur de Mont-Rieu ne s'est trouvée
 légitimement faite; et quant icelle les solennités y auroient esté gardées, nonob-
 stant qu'il eusse esté advenu de son vivant, et partant fut rescindé et nouvel appointe-
 ment intervenu entre les parties d. Pierre Bernard etant prieur en l'an 1528, 28 dec. con-
 venue apert par acte de rescision ou nouvel accepte ceste par B. -

Lequel prieur fut quasi comme son predecesseur, car il pacifia d'un différent fort
 legierement comme il semble avoir, car sans faire aucune inquiete ny excommodo et
 incommodo et coetera que requiruntur ad valorem, hinc actionis transgredietur et coetera
 + quod dictum, Affaire de cancellis remaneret Guillelmo Ruffi cum conditione d'Alma-
 -barum, Amone ad mensuram, Massilice singulis annis in perpetuum, s'obediam
 Donaci Montis Rivieris and omnia in Arca in festo Assumptionis 8mo 10mo in Augusto et
 coetera que recipias in instrumentis inde confecto 1528, 28 dec. ceste par B. qui sont
 tels: *Salvo tamen dicto conventui Montis Rivi directo dominio, sensu seu servitio*
fructibus proclationis, retentionis, laudimii, tregem, et in casu alienationis investendi
ac colligendis et regendis ad quod dictus Guillelmus nec sui successores possint impo-
nere super dicto Affaire censuum, aut aliquam pensionem. - *Si contingat dictum*
Affaire vendi non vendatur plus onis de jure prohibita, nec per partem sed in solidum
et in simul et census non dividatur sub poena commissi. - *Item quod priusquam*
emptor possit esse conatus dicti Affaris recipiat benedictionem regiam investituram, a con-
ventu Montis Rivi jura laudimii et tregem et hanc omnia s'ig. non inter aliter
solvare sub poena commissi, et recepta optio pro dono Montis Rivi letinendi dicti
Affaire jure proclationis.

Logu el nouvel Acapte ou pacification" a demeurer entier en s'aforce et rigueur
 jusques en l'an 1556 quel occurance de Mont-Rieu obtint lettres de rescision de contract
 au l'oncontred d. Guille Belsier, sur les quelles lettres fut plaide d'une part et d'autre
 au parlement, l'occurance debout d'iceles lettres et de ses conclusions et ledit Guille ab-
 -sout et relaxe d'icelles par arrest 1555. - Et apensant ledit Belsier s'en desist par
 eschange entre les mains de Francois Lebou de signe comme apert par acte d'eschange
 Acapte n'a autrement parvenue pacification, car figure en titre de la donation de P. Delmas de officines de 1160

de 1555

de 1555, 18 avril, et soutenant le procès intenté contre Mont-Rieu, tandem, s'en suivit arrêt par lequel ledit ecconome fut déboute de sa requête ou lettres de rescision de contract, et ledit François Sebolin, condamné à prendre dudit ecconome l'investiture dudit Affar, et aux despens, comme oport par l'arrêt de l'ay, 1561 coté par f. g. - Suivant lequel arrêt il a reconnu comme oport de la reconnaissance de l'ay, 1569, 16 jul. coté par f. h. -

Reconnaissance faite par François Sebolin de la Bastide de Camerille, 1569, 16 juillet. François Sebolin, marchand de signe a reconnu a D. Jean Gouffredi prieur et à b. Jean Tanheri procureur de Mont-Rieu une Bastide avec son Affar de terres et laborages que ledit Sebolin a eu par eschange de Guille Bessier dit Roux dudit lieu de signe, assise au terroir dudit signe lieu dit Canicelles que se confronte avec les terres dudit monastere de l'avant, et terres dudit Sebolin a deux parts et la rivière Gappal, à la cense de 4 charges de blé annuel bon marchand et recevable mesure de la ville de Marseille payable chacune année en chacune feste de nostre Dame de la may August, confessant l'edit D. prieur et procureur avoir reçu dudit Sebolin la cense vicalle jusques au présent jour toutes poixes incluses avec les pascas et qualitez contenues en l'acte de nouveau bail de la dite piece et acte d'accort et transaction fait entre le monastere et ledit Guille Bessier Roux, laquelle cense ledit sieur François Sebolin, emphyteote pour lui et ses hoirs a promis payer audit monastere etc.

p. 418. 1599 le sire Amand Bolone a paie pour la moitié et part de canicelles deux charges blé, Monsieur de la Garde qui a acheté toute moitié doit deux charges de blé de la présente année 1599. - fin.

Les pages 418 - 436. sont blanches.

Val sainte 17 oct. 1897

p. 418. B.

p. 637. Carta et Instrumenta Registri cartusie Montis Rivi. —
(Je n'ai mis l'ordre chronologique que n'a pas mis l'auteur). —

Meuna seu Melna

1140. — Carta emptiois omnium, que habebat Petrus de la alia infra terminos Montis Rivi et duarum terrarum, que ultrafluvium, contra Coctonarias sunt, D. Petri Geraldo Priori. f. 8 et 9 du cart. f. 225 et 256. C. v. pag. 100. —

— Carta Donationis totius juris quod habebat Lambertus de Meuna infra terminos Montis Rivi. D. Petri Geraldo. f. 7 du cart. f. 227 de T. C. 455. v. pag. 102. —

1147. Carta Donationis medietatis Vallis Belle quam fecit Guillelmus de Valle Belle D. Joanni Hispano Priori et D. Guidoni pro C. f. 8 du cart. f. 227 et 456 de T. C. v. pag. 103. —

1150. Carta Donationis terrarum in costa orphanella et illius que est ad luncas tres pontes, Guisemae quam fecit et confidus filius Pontis Amelli. f. 12 du cart. f. 228 et 456 de T. C. v. pag. 103. —

1170, 2. Kal. Aug. (3. Julii). — Carta Donationis totius juris quod habebat infra terminos Montis Rivi Pontius de Meuna et in ea que est ad radices, costat orphanelle, D. Bertrando Priori. f. 8 du cart. f. 229 et 457 de T. C. v. pag. 106 et 107. —

1170, 6. Kal. Sept. (27. Aug.). — Carta Donationis juris quod habebat Petrus de la Roca et frater ejus Raimundus infra terminos Montis Rivi, D. Bertrando Priori. f. 11 du cart. f. 230 et 457 de T. C. v. pag. 107. —

1174, 6. Idus Junii (8. Junii). — Carta Conventiois inter domos, Montis Rivi et homines de Meuna factae per Falconem, Episcopum, Massiliensem. f. 3. du cart. f. 257 et 457 de T. C. v. pag. 117. —

1174, 3. Idus Aug. (3. Aug.). — Carta Conventiois inter domos, Montis Rivi et Palatinos, de quadam parte terre apud Garandam, quam fecit Guillelmus Martini, D. Bertrando Priori. f. 9 du cart. f. 262 et 458 de T. C. v. pag. 110. —

1174, Oct. — Carta Venditionis terre ad pontem, Guisemae quam fecit Pontius Dalmati D. Bertrando Priori. f. 11 du cart. f. 266 de T. C. v. pag. 114. —

1178, 5. Idus Dec. (9. Dec.). — Carta Donationis terre in costa orphanella quam fecerunt Raimunda et Lambertus vir ejus, D. Bertrando Priori. f. 8 du cart. f. 258 et 458 de T. C. v. pag. 120. —

1180. — Carta de de non faciend. calce ab hominibus de Meuna in nemore Montis Rivi facta per Falconem, Episcopum, Massiliensem. f. 4 du cart. f. 259 et 459 de T. C. v. pag. 121. —

1180. — Carta Donationis terre in valle presbiterorum et totius juris quod habebat Raimundus de la Roca infra terminos Montis Rivi D. Bertrando Priori. f. 11 du cart. f. 265 et 459 de T. C. v. pag. 115. —

1183

1182, Januario. — Carta donationis juris quod habebant Percipia et filii ejus in aqua

Gopelli, D. Bertholdo priori. — f. 8 cart. f. 260 et 259 T.C. v. pag. 122. —

1183, 2^a N^o Julii. — (14^a Julii). — Carta donationis terre de Cros generatos quam fecit Amal-
ius de Nouliis et filii ejus, D. Bertholdo P^{re} D. W^o procl. f. 11. cart. 262. T.C. v. pag. 125. —1184. — Carta donationis terre de Silv ete quam fecerunt Lambertus et Petrus de Meuna
f. 12 cart. f. 263 T.C. v. pag. 126 et 127. —1185, 21 Sept. — Carta donationis decimarum quam fecit Fulco Massiliensis epis copus
D. Bertholdo priori. — f. 10 du cart. f. 264 T.C. v. pag. 128. —1186, Mart. — Determinis Montis Rivi. — f. 54 et 55 (118) f. 265 et 6. Il est parlé des limites à
la fin de cette charte de 1186 mas. — v. pag. 129. —1206 1205, Mart. — Carta venditionis et donationis terre de concanellis quam fecit Adalain
uxor Pontii Dalmatini, D. Petro priori. — f. 10 du cart. f. 277 T.C. v. pag. 145 et 146. —1211, 7e d^{us} Aprilis. — (7^a Aprilis). — Carta donationis terre ad gurgitem, Cier au et parthe
pasquerii de Meuna quam fecerunt homines G. Willelmi D. Petro P^{re}. — f. 8 du cart. f. 283 T.C. v. pag. 1541213, 7e d^{us} Apr. (7^a Apr.). — Carta donationis ad gurgitem, Cier au et apud Gopelli et
pasquerii de Meuna D. Petro priori. — f. 10 du cart. 283 T.C. v. pag. 154. — répétition de la précédente1219, 3e N^o Julii. — (5^a Julii). — Carta de Molendino et de cortis orphanella et de
campo dels lincros et de pasquis de Meuna quae omnia dedit Rothagnus Dalmati
D. Petro P^{re}, D. W^o procl. — f. 6 du cart. f. 301 T.C. v. pag. 181. —1220 1219, 2e d^{us} Martii. — (16^a Martii). — Carta donationis et concessiois pasquerii in toto
tenimento de Meuna et confirmatiois aliorum pasqueriarum ejusdem ten-
imenti quam fecit Petrus Massiliensis epis copus, D. Petro de Plamis P^{re}. — f. 11 cart. f. 299 T.C. v. pag. 179.1221 1220, 1^a d^{us} Aprilis. — (5^a Aprilis). — Carta compositionis inter D. omnes Montis Rivi et
filios Hugonis de Palaballa, de pasquerii de Meuna. — f. 7 cart. f. 303 T.C. v. pag. 185 et 186.1222 1221, 11^a Kal. Martii. — (19^a Febr.). — Carta compositionis inter D. omnes Montis Rivi
et Alagiam, filiam Lambertus de parte pasquerii de Meuna. — f. 6 cart. f. 305 T.C. v. pag. 186.

1223, 10 Oct. — De terminis Montis Rivi constitutis per rivatores. — f. 3 cart. f. 321 T.C. v. pag. 210

1223, 5^a Kal. dec. — (27^a Nov.) Carta de compositione pasquerii de Meuna facta per Gir-
dum de Aravis. — f. 4 cart. f. 323 T.C. v. pag. 213 et 215. —1223, 5^a Kal. dec. — (27^a Nov.) — Carta donationis pasquerii de Meuna quam fecit Petrus Ro-
mundi, D. Petro de Plamis P^{re}. — f. 7 cart. f. 321 T.C. v. pag. 210.

- 1233, 5^e Kal. dec. (27^e nov.) — carta donationis pasquensis de Menna quam fecerunt Hugo Rotagi et Bertrandus uxores ejus, Petrus de Planis p^rl. — f. 1 cont. f. 321. T. L. v. pag. 209 et 210. —
- 1234, 1233, 15^e Kal. febr. (18^e Janu.) — carta compositionis facta inter eorum Montis Rivi et B. Dalmati de pasquensis de Menna. — f. 10 cont. f. 322. T. L. v. pag. 212. —
- 1234, 1233, 4^e Kal. Martii (26 febr.) — carta diffinitionis Montis qui vocatur Bellmont quam fecit magister Martinus iudex Benedicti episcopi Massiliensis. — f. 9 cont. f. 323. T. L. v. pag. 219-262. —
- 1237, 16^e Kal. Sept. (17^e Aug.) — carta donationis terre de Garaudano quam fecit Hugo Episcopus, D. Hugoni priori. — f. 12 cont. f. 324. T. L. v. pag. 257 et 258. —
- 1237, 16^e Kal. Sept. (17^e Aug.) — carta donationis Bertrandi Alberti et Raimuldi ejus conjugis 15 denariorum super 301 dd. quos debet et annuatim pro pasquensis de Menna cum ratificatione D. episcopi Massiliensis, D. Hugoni p^rl. — f. 15 et 16 cont. f. 325 (sic et p^ro). —
- 1239, Pridie Idus Junii (19^e Junii) — carta donationis 7 den. et obolis reg. coron. in pasquensis de Menna quam fecit Petrus Dalmati, D. Hugoni p^rl. — f. 13 cont. f. 360. T. L. v. pag. 266 et 267. —
- 1248, 3^e nonas Aprilis (3^e Aprilis) — Carta Raimundi de la Faisa et hominum de Menna et est bona translatio lata per episcopum Massiliensem, D. Petrus Joanni prior, D. Hugoni Joanni procuratori. — f. 12 et 16 cont. f. 273. T. L. v. pag. 284-290. —
- Divisio territoriorum Menna et de signa f. 2. (sic). —

D. Auronivis.

1177. — Carta donationis partis castris de Auronivis et Faisa Gaberti et de costa Delle Bret et de las portas d'Auronivis, quam fecit Guiramus de Auronivis et frater ejus Petrus. — f. 18 cont. f. 265 et 458. T. L. v. pag. 115. —
1180. — Carta reformationis domi quod faciat Petrus de Auronivis in territorio quod Moreria vocatur a portis de Auronivis et a collo de labers, D. Bertrando priori. — f. 20 cont. f. 260 et 458. T. L. v. pag. 121 et 122. —
- 1182, 6^e Kal. oct. (26^e Sept.) — Carta venditionis honoris quam fecit Guillelmus Martini in territorio de Auronivis. — f. 21²² cont. f. 260 et 459. T. L. v. pag. 122-124. —
- 1183, 2^e Kal. Aug. (31^e Julii). — Carta donationis glandiarum in territorio de Auronivis quam fecit Guillelmus Martini, D. Bertrando priori. — f. 22 cont. f. 262. T. L. v. pag. 126. —
- 1185, 4^e nonas Jan. (22 Jan.) — carta donationis terre apud Ambolas quam fecit Petrus de Auronivis. — f. 19²⁰ cont. f. 263. T. L. v. pag. 127 et 128. —

- 1186, 29, iunii. -- carta donationis terrae apud Lambolan, quam fecerat Guillelmus Martini. -- f. 22 cart. f. 265 J.C. v. pag. 130 et 131. --
- [1186. -- carta donationis terrae de Isobech, et cessionis tollium, et terrae de la Poderaça quam Petrus de Auronivis. -- f. 19 cart. f. 267 J.C. v. pag. 132 et 134. --
1186. -- carta donationis duarum terrarum, quam fecit Guillelmus de Signa de Evana. -- f. 23 cart. f. 265 J.C. v. pag. 130. --
1187. -- carta venditionis honoris quam habebat Petrus de Auronivis in castro de Auronivis. D. Fulconi episcopo Massiliensi. -- f. 18 cart. f. 267 J.C. v. pag. 132 et 133. --
1197. -- Jul. -- carta laudationis honoris Petri de Auronivis in castro de Auronivis quam fecit Raimundus Massiliensis episcopus, et illorum, similiter qui in eodem castro rederunt Guillelmus de Signa et Guillelmus Martini. -- f. 18 cart. f. 272 J.C. v. pag. 138 et 139. --
1199. -- ^{circ} -- Vermini territorii de Auronivis f. 17 cart. -- pars ante indicationem --
- Carta compositionis factae inter domum, Montis Risi et Ricardum, et Aldebertum fratres super honore de Auronivis quam dederat Petrus de Auronivis frater illorum, et Girardus comes avunculus. -- f. 19 cart. -- f. 268 J.C. v. pag. 134 et 135. --
- x 1188. -- carta determinationis inter domum, Montis Risi et nepotes Petri de Auronivis super honore quem ipse Petrus de Auronivis dederat. -- f. 20 cart. 266 J.C. v. p. 131 et 132. --
- Carta diffinitionis factae inter Petrum de Auronivis et Guillelmum Martini de quarta parte castri de Auronivis et eius territorii. -- f. 23 cart. -- pars ante indicationem --
- Carta Guillelmi de Signa de Evana et ex concordia divisionis territorii de Auronivis. -- f. 27 cart. -- pars ante indicationem --
- 1200, Mart. feria 5 post pascha. -- carta compositionis inter domum, Montis Risi et Guillelmum Guardi de tertia parte honoris quam dederat Petrus de Auronivis. -- f. 22 cart. 276 J.C. v. p. 142 et 143. --
- 1204 1203, Janu. -- carta donationis duarum terrarum, quarum una est in planicie de Auronivis et altera apud Garesposan, quam fecerat Guillelmus Martini de Bauceto et eius filii. -- f. 22 cart. f. 296 J.C. v. p. 144 et 145. --
- 1205, April. -- carta usurpationis illius terrae quae est ad collum de la Venna in territorio de Auronivis quam fecerunt B. de la Foissa et Petrus Mauralli fratres. -- f. 22 cart. f. 278 J.C. v. pag. 146 et 147. --
1205. -- Jun. -- carta Ricardi de Signa de pasqueris in Mauranegat. -- f. 32 cart. f. 278 J.C. v. pag. 147 et 148. --

De Signa.

1140. — carta emptionis terre de Vige il quam facit P. Petrus Giraldis ad ecclesiam
constituitur an. — f. 42 cart. 133 T.C. — v. pag. 6. —

1156. — carta venditionis partis terre apud V. D. Ilinz quam facerant Fulco de Meuna
et uxor ac filii eorum, D. Bertrando priori. — f. 46 cart. f. 228 et 456. — v. pag. 104. —

1171. — carta quitationis quærimoniae quam faciunt Hugo et R. Amelii de Signa
de honore quem credunt habere infra terminos Montis Rivi. — f. 42 cart. f. 228 et 457. — v. p. 104. —

1174. — carta donationis juris quod habebat Mirada in campo de Podaraca,
D. Bertrando priori. — f. 49 cart. ^{48 p. 261} f. 241. — v. pag. 108-110. —

1177. 14° Kal. Sept. (22° Aug.). — ^{carta quitationis quærimoniae terre videlicet quam faciunt} R. de Cerwenis et Fulco et B. fratres et B. de Meuna
D. Bertrando priori, M^o procl. — f. 46 cart. ^{45 p. 263} f. 243. — v. pag. 112. —

1178. 29 Junii. — carta donationis terre quam facit R. Belisier et R. Belisier et Andreas
Belisier, D. Bertrando priori. — f. 47 cart. — f. 243 T.C. — v. pag. 113 et 114. —

1178. — carta donationis domini quod habebat Guillelmus de Signa in terris de can-
uillis et de silvate, D. Bertrando priori. — f. 46 cart. f. 243 T.C. — v. pag. 112 et 113. —

1182. ^{28^{da}} — carta donationis terre ad gargitan, circan et partes Agnee Gopalli quam
facit Petrus Amelii D. Bertrando priori. — f. ^{34 f. 261} 33 cart. f. 261 T.C. — v. pag. 124 et 125. —

1182. Dec. — carta compositionis factae inter domum, Montis Rivi et Hugonem, de Si-
gna de terra de silvate et quibusdam aliis. — f. ^{46 f. 261} 45 cart. f. 261. — v. pag. 124. —

1183. 9° Kal. Aug. (24° Julii). — carta donationis terre de silvate sobareana quam
faciunt Pontus Bonpat et filii ejus. — f. 44 cart. f. 262 T.C. — v. p. 125 et 126. —

1185. 1184. Febr. — carta donationis domini de terra de silvate quam facit Ricardus de
Signa, D. Bertrando priori. — f. ^{46 f. 263} 45 cart. f. 263 T.C. — v. p. 127. —

1186. — carta quæritationis totius juris quod videlicet inter habere infra terminos Mon-
tis Rivi in possessionibus Guillelmi de Signa, D. Bertrando priori. — f. 3 cart. f. 264 T.C. — v. p. 129. —

1186. — carta donationis Fidis de Maria de sexurnis quam facit Guillelmus de
Signa. — f. ^{43 f. 266} 42 cart. f. 266 T.C. — v. pag. 128 et 129. —

1187. 18° Kal. Julii (14 Junii). — carta donationis pasquerii in territorio de Signa
factae per Ricardum de Signa D. Bertrando priori. — f. 41 cart. f. 266 T.C. — v. pag. 131. —

p. 461. — carta donationis pasquerii in territorio de Signa quam facit Guillelmus de Signa
D. Bertrando priori, M^o procl. — f. 38 cart. f. 266 T.C. — v. pag. 132. —

Signa. —

de Signa et Hugo filius ejus de omnibus honoribus et possessionibus omnium hominum suorum, quod domus Montis Rivi poterit acquirere infra terminos suos. — f. 23 cart.

f. ... pro vultu indicatio, nisi per d. ans t. l. —

1213. 1212, febr. — Carta donationis quam fecerunt G. aufridus et R. de Signa fratres de toto jure quod habebant infra terminos Montis Rivi. — f. 39 cart. f. 284 et 63 J. C. v. p. 156. ^{40 f. 284}

1213. 1212, febr. — Carta donationis quam fecit Hugo filius Hugonis de Signa de toto jure quod habebat infra terminos Montis Rivi. — f. 40 cart. f. 284 J. C. v. p. 156 et 157.

1216. 1215, 14 Januarii. — Carta donationis quam fecerat Hugo de la Para et Alais uxor ejus de omni jure quod habebant in territorio de Signa infra terminos Montis Rivi, de tota annu p. l. — f. 33 cart. f. 287 J. C. v. p. 164 et 165.

1216, 8° Kal. Apr. — (25° Martii). — Carta donationis totius juris quod habebat R. de Signa infra terminos domus Montis Rivi. — f. 39 cart. f. 292 J. C. v. p. 169. ^{D. Thomas p. l. 36 f. 292.}

1216, 8° Kal. Apr. — (25° Martii). — Carta remissionis quam fecit Raimundus de Signa de castro veteri et donationis totius juris quod habebat infra terminos Montis Rivi. — f. 35 cart. f. 292 J. C. v. p. 169. ^{D. Thomas p. l. 36 f. 292.}

1216, Dec. — Carta compositionis factae inter domum Montis Rivi et Bernardum de Signa de quarta parte uxoris ejus, terra de Fulcimagna et de p. alius tenis et de pasquerio de Signa. — f. 39 cart. n. est p. d. ans t. l. — ^{36 f. 292.}

1219, 13° Kal. Junii. — (20° Maii). — Carta concessionis ejusdem tenore infra terminos Montis Rivi quam fecerat G. aufridus de Signa et Maria uxor Bernardi. — f. 36 cart. f. 302 J. C. v. p. 183 et 184.

1219, 13° Kal. Aug. — (20° Julii). — Carta donationis omnium quae habebat infra terminos Montis Rivi Bernardus de Signa, p. p. de Planiis p. l. — f. 32 cart. f. 301 J. C. v. p. 182 et 183. ^{33 f. 301 —}

1220, Kal. febr. — (1° Febr.) — Carta compositionis factae inter domum Montis Rivi et Rostagnum de Coris de terra de Fulcimagna et de pasquerio de Signa. — f. 44 cart. p. d. ans t. l. ¹²²¹

1221, 6° Idus oct. — (10° Oct.) — Carta donationis pasquerii in territorio de Signa quam fecit Bernardus Segui, p. p. de Planiis p. l. — f. 30 cart. f. 305 J. C. v. p. 187. ^{31 f. 305}

1221, 8° Idus Oct. — (14 Oct.) — Carta donationis partis pasquerii in territorio de Signa et castri veteris quam fecerunt R. aigoras et Helena uxores ejus. — f. 37 cart. f. 310 J. C. v. p. 194 et 195.

1221, 2° Idus Nov. — (12° Nov.) — Carta donationis pasquerii quam fecit Guillelmus de Signa in toto tenemento de Signa. — f. 36 cart. f. 309 J. C. v. p. 191 et 193. ^{37 f. 309}

- 1221, 10^e Kal. Dec. — (22^e Nov.) — Carta compositionis quarundam terrarum apud Cance-
willas inter Decum, Montis Rivi et Amelias de Signa. — f. 32⁺ 30⁺ cart. f. 308 T.C. v. pag. 190 et 191. —
- 1221, 18^e Kal. Jan. — (21 Dec.) — Carta donationis pasqueriarum in territorio de Signa et de
Moules quam fecerunt Gaufridus de Signa et R. fratres. — f. 31 cart. f. 306 T.C. v. pag. 188-190. —
- 1222, 12^e Kal. Febr. — (15^a Jan.) — Carta donationis quam fecit Petrus de Signa de terra de
Silveta et domini quod habebat in tota silveta et hoc concesserunt filii ejus D. Petrus de Planis
priori. — f. 38 cart. f. 315 T.C. v. pag. 301 et 302. —
- 1223, 12^e Kal. Febr. — (23 Jan.) — Carta venditionis partis pasqueriarum in territorio
Castri veteris et Signa quam fecit Raimundus de Signa cum illis. — f. 32⁺ 31⁺ cart. f. 316 T.C. v. pag. 302-303. —
- 1224, 12^e Kal. Febr. — (8^e Febr.) — Carta venditionis terre apud Favaisolas quam fecit Guil-
lelmus de Signa D. Petrus de Planis priori. — f. 30⁺ 32⁺ cart. f. 325 T.C. v. pag. 215-217. —
- 1225, 12^e Kal. Mart. — (16^e Febr.) — Carta donationis quam fecit Fulco de Cervanis et
filii ejus de toto jure quod habebant in silveta et intra terminos Montis Rivi. — f. 40⁺ 32⁺ cart.
f. 329 T.C. v. pag. 331. —
- 1225, 13^e Kal. Mart. — (17^e Febr.) — Carta venditionis terre in Favaisolis quam fecit
Guillelmus de Mauna. — f. 40 cart. f. 329 T.C. v. pag. 219 et 220. —
- 1226, 12^e Kal. Febr. — (17^e Jan.) — Carta venditionis terre in territorio de Signa
quam fecit Gaufridus de Solenis. — f. 42⁺ 33⁺ cart. f. 330 T.C. v. pag. 221 et 222. —
- 1226, 12^e Kal. Julii. — (30 Jun.) — Carta venditionis partis pasqueriarum utriusque
Signa et Castri veteris quam fecerunt Tibors et Guillelmus filius ejus f. 43⁺ cart. f. 332 T.C. v. pag. 226.
Junii (31 Mai) f. 3
- 1226, 3^e Nonas oct. — (5^e oct.) — Carta venditionis terre ad Favaisolas quam fecit
Gugonetus et fratres ejus. — f. 34⁺ 33⁺ cart. f. 335 T.C. v. pag. 228 et 229. —
- 1227, 12^e Kal. Aug. — (21^e Jul.) — Carta donationis terre apud Favaisolas quam fecit
de la Adans quam fecerunt Guillelmus de Signa. — f. 33 cart. f. 337 T.C. v. pag. 232. —
- 1230, 7^e Kal. oct. — (25^e Sept.) — Carta donationis X. solid. quam fecit Maiores et Ber-
trandus filius ejus D. Raimundo priori. — f. 45 cart. f. 339 T.C. v. pag. 234 et 235. —
- 1235, 7^e Kal. Maii. — (25^e Apr.) — Carta venditionis terre de la Cros quam fecit Guil-
lelmus de Signa in Favaisolis D. Hugoni Tarni priori. — f. 32 cart. f. 346 T.C. v. pag. 244 et 245. —
- NB. 1238, 12^e Kal. Mart. — (25^e Febr.) — Carta venditionis partis pasqueriarum in terri-
torio Castri veteris de Signa et de Maunana queras quam fecerunt R. de Signa de Mola et
Guillelmus pater ejus D. Ansoni priori. — f. 41 cart. f. 348 T.C. v. pag. 248 et 249. —

Signa. -

1241. 1240, 5^e Idus Jan. (9^e Janu). - Carta D. de Noulis quæ dat pasqueria in territo-
rio castri de Signa quod dicitur de Bannavene et laudat quod pater eius conversus dedit
nobis. - f. 50⁵¹ cart. f. 366 T.C. v. pag. 274 et 275. -
- 1247, 4^e Idus Junii. (10^e Junii). - Carta filii videlicet F. ori filie D. Guillelmi de Signa
quæ laudat et dicit pasqueria de Signa et plurimam aliam, Altho. Joan. P. f. 48⁴⁹ et 49⁵⁰ cart. f. 377 T.C. v. pag. 290.
- 1250, 13^e Kal. Sept. (20 Aug.). - Carta D. Episcopi Massiliensis et canonicorum, confirm-
atio super decimis ecclesie de Signa, D. Petri Joanni P. f. 48⁴⁹ cart. f. 379 T.C. v. pag. 274 et 275.
- 1264, 23 Aug. - D. Benedictus Episcopus Massiliensis dat nobis annuatim 4 eminas frum-
enti super quodam molendino in signa quod molendinum et in Gapello. - f. 59 cart.
f. 387 T.C. v. pag. 303 et 304. -
- 1555, 28 nov. - Arrest de parlement contre Montieur de Can cerilles donné à
la requeste de Guillaume Bensier Dict-Roux de Signe. - f. 84 cart. - v. pag. 331. -

De Soleris. -

- p. 433. 1146-1149. - Carta donationis totius juris quod habebat Guillelmus Bremundus, filius
Amelii et Hugo fratres infra terminos Montis Rivi D. Joanni priori. - f. 59 cart. f. 227 et 455 T.C. v. pag. 102 et 103.
- Carta donationis totius juris quod habebat Gaufridus et Postagnus fratres et Raimundus
et Guillelmus nepotes eorum, infra terminos Montis Rivi. - per indicationem. -
- Item et venditionis totius juris quod habebat Guillelmus cornutus in campo gar-
aldani et venditionis quodam campum facta a multis. - f. 60 cart. -
1202. - Carta donationis pasquerie quam fecit Raimundus de Soleris. - f. 59 cart.
f. 276 T.C. v. pag. 144. -
- 1216, 1215, 5^e Idus Jan. (9^e Janu). - Carta permutationis facta inter domum Montis
Rivi et Gaufridum de Roris super terra a la Poderscha, D. Joanni priori. - f. 54 cart.
f. 287 T.C. v. pag. 163 et 164. -
- 1216, 1215, 19^e Kal. Febr. (21^e Janu). - Carta donationis pasquerie de Soleris quam fecerunt
Stephanus Tholonensis episcopus et Domini de Soleris, R. de Soleris, Guillelmus de Soleris
Fulco de Soleris, Hugo de Podio, Guido de Soleris D. Joanni priori. - f. 53 cart. f. 288 T.C. v. pag. 165-67.
- 1216, 1215, 4° Idus Martii (15^e Martii). - Carta et cambiū facti inter domum Montis Rivi
et Hugonem de Soleris et fratres ejus super toto jure quod Aicandus habebat et possidebat
usque Besson et al. Rex et al. - f. 53 cart. f. 289 T.C. v. pag. 167 et 168. -
56 f. 289.

- 1217, 16^a Junii. — Carta compositionis quam fecit Dominus Montis Rivi Hugoni de Solerius de 8^a parte castri de Solerius et de Belgensiaco, D. Petri de Planis. — f. ⁵⁷⁺¹⁹⁵ 56 cart. f. 295 J.C. pag. 171-173. —
- 1218, Kal. Mart. (1^a Marti). — Carta compositionis decimarum inter domum Montis Rivi et ecclesiam de Solerius, D. Petri de Planis prioris. — f. 56 cart. f. 297 J.C. v. pag. 175-177. —
- 1221, 15^a Kal. nov. (18^a oct.). — Carta donationis juris quod habebant Gausfridus de Solerius et Huga soror ejus in fascia Marise de se furnis. — f. ⁵⁸⁺³¹³ 57 cart. f. 313 J.C. v. pag. 199. —
- 1221, 12^a Kal. Jan. (31^a Dec.). — Carta laudationis tenore de Posaracha quam fecerunt R. et Fulco de Solerius D. Petri de Planis prioris. — f. 57 cart. f. 312 J.C. v. pag. 197-199. —
- 1223 1222, 8^a Kal. Martii (22^a Feb.). — Carta compositionis tenore de Posaracha quam fecerunt Bremundus de Solerius et Agnes uxor ejus, D. Petri de Planis prioris. — f. 55 cart. f. 317 J.C. v. pag. 206-207. —
- 1223 1222, 8^a Kal. Mart. (22^a Feb.). — Carta approbationis omnium quae Guido de Solerius contulit domui Montis Rivi factae per Guillelmum Ammann et Fulco (sic) et Henricum fratres. — f. ⁶¹⁺³¹⁹ 60 cart. f. 319 J.C. v. pag. 207-209. —
- 1224 1224, 6^a Idus Jan. (8^a Jan.). — Carta donationis partis pasquerie de Solerius quam fecit Gausfridus dominus Tholonii et confirmationis pasquerie quod dedit Theophannus Tholonensis episcopus, D. Pontis de Podio prioris. — f. ⁵⁹⁺³³¹ 58 cart. f. 331 J.C. v. pag. 223 et 224. —
- 1233, 4^a Kal. Apr. (29^a Mart.). — Carta compositionis inter domum Montis Rivi et Mariam de Solerius et Ricardum et Hugonem filios ejus de pasqueria de Solerius. — f. 58 cart. f. 345 J.C. v. pag. 243-244. —
- 1233, 4^a Kal. Apr. (29^a Mart.). — Carta donationis pasquerie in tenimento de Solerius quam fecit Dna Guillelma filia Guillelmi de Solerius. — f. ⁵⁹⁺³⁴⁶ 58 cart. f. 346 J.C. v. pag. 242-243. —
- 1235, 4^a Kal. Julii (28^a Jun.). — Carta compositionis inter domum Montis Rivi et commendatorem de Bellelaco super pasqueria de Solerius, D. Hugoni Tarni prioris. — f. ⁶²⁺³⁴⁷ 61 cart. f. 347 J.C. v. pag. 246-249. —
- 1235, 16^a Kal. Julii (16^a Jun.). — Carta publicationis testium inter domum Montis Rivi et domum Hospitalis de Bellelaco super pasqueria de Solerius, D. Hugoni Tarni prioris. — f. 56 cart. f. 349 J.C. v. pag. 249-251. —
- 1236 1235, 12^a Kal. Martii (18^a Feb.). — Carta donationis totius juris quod habebant Gildelmus Henrici et Raimunda uxor ejus in Allario castri de Solerius et in ejus tenimento, D. Hugoni Tarni prioris. — f. 61 cart. f. 346 J.C. v. pag. 244 et 246. —

Belgensiaco. —

- 1221, 1^a Kal. Apr. (1^a Apr.) — carta donationis partis pasquerie de Belgens congre-
gavit Agalmos uxor Raimundi, d. Petri de Plano prioris. — f. 63⁶⁴⁺¹¹² cart. f. 316 J. C. v. pag. 200 et 201.
- 1237, 15^a Kal. Sept. (17^a Aug.) — Carta donationis totius juris quod habebat Bona-
garius Martelli in pasquerie de Belgentiis, d. Hugoni de Campriori. — f. 12¹³⁺³⁵⁵ cart. f. 355 J. C. v. p. 256.
- 1239, Fides 40^a Junii (12^a Jun.) — Carta venditionis totius juris quod habebat Ber-
trandus Alberti d. Hugoni de Campriori. — f. 13 cart. f. 361 J. C. v. pag. 267 et 268.
- Sit notum quod Raimundus uxor Goufredi Albi et filia Guillelmi Garroardi cum
voluntate dicti Goufredi dedit domum Montis Rivi jure quod habebat in pasquerie de Belgensiis.
- Item, Hugo de Salis et mater eius Bertranda dederunt domum Montis Rivi jure quod habebat
in pasquerie de Belgensiis. —
- Item, Hugo de Valle Bella dedit domum Montis Rivi jure quod habebat in pas-
querie de Belgensiis. —
- Item, Berengarius de Valle Bella dedit domum Montis Rivi jure quod habebat in pas-
querie de Belgensiis. —

De Arsis. —

- f. 645. 1199, 12^a Kal. Julii (30^a Junii). — Carta venditionis salinarum Alstrebach quam fecit
Guillelmus Helena d. Bertrandi prioris. — f. 67 cart. f. 276 J. C. v. pag. 161. —
- 1212, 3^a Kal. Febr. (30^a Janu.) — Carta donationis pasquerie in toto territorio Castelle de
Arsis et Bormae quam fecit Amelius de Ros et Gudozius filius. — f. 65 cart. f. 282 J. C. v. p. 156 et 156.
- 1213, 3^a Kal. Febr. (30^a Jan.) — Carta donationis unius denarii in porta Arceorum et pasque-
rie de Arsis et de Borma quam fecerunt Bonifacius de Aspello et Rogerius. — f. 67 cart.
f. 137 J. C. v. pag. 11. —
- 1215, 4^a Nonas Apr. (2^a Aprilis). — Carta donationis salis 2 collarum annuatim quod stagnum
Fabricati quam fecit castalnuu d. Petri prioris. — f. 65⁶⁶⁺²⁹¹ cart. f. 291 J. C. v. pag. 159 et 160.
- 1217, 7^a Kal. Oct. (25^a Sept.) — Carta donationis 13 collarum, alii annuatim quod sta-
gnum Fabricati quam fecit Amelius de Ros. — f. 65 cart. f. 296 J. C. — v. pag. 173 et 174.
- 1218, 2^a Nonas Dec. (4^a Dec.) — Carta donationis 5 collarum, salis annuatim quod
Pereguill quam fecit Rodamus Alasardi. — f. 66 cart. f. 298 J. C. — v. pag. 178.
- 1219, 1^a Kal. Julii (28^a Junii). — Carta donationis 13 collarum, salis quod Fabricati,
quam fecit Guillelmus Petri. — f. 66 cart. f. 299 J. C. — v. pag. 178 et 179.

- 1218, 2^e Novas Dec. (1^e Dec.). — Carta donationis salis apud Percegnis 15 collarum, quam fecerunt Raimundus et de Arlis et Andrea uxor ejus. — f. 66⁶⁹⁺⁷⁸ cart. f. 298 J.C. v. p. 177 et 178.
- 1223, 2^e Novas Sept. (4^e Sept.). — Carta donationis 15 collarum salis apud Fabricatum, quam fecit Raimundus Raimundus. — f. 66 cart. f. 326 J.C. v. pag. 217 et 218.
- 1225, 5^e Idus Maii (11^e Maii). — Carta donationis partis salinarum apud Fabricatum, quam fecit Blas acis uxor quondam Guillelmi Raimundi. — f. 65⁶⁶⁺⁷⁷ cart. f. 333 J.C. v. pag. 225 et 226.
- 1230, 18^e Kal. Jan. (15^e Dec.). — Carta donationis 13 collarum salis annuatim, quam fecit Guido de Fos filius quondam Petri de Fos et de Raimundo priori. — f. 65⁶⁶ cart. f. 341 J.C. v. pag. 237 et 238.
- 1235, 15^e Idus Nov. (1^e Dec.). — Cippia Areis contra conventum the M. oximini pro sale. — f. 54 cart. n. p. d. d. J.C.

De Masalgis. —

- 1211 1210, Mart. — Carta donationis 30^e partis pasquerii de Masalgis quam fecit Dodonus de Masalgis. — f. 69⁷⁰⁺⁷⁸ cart. f. 282 J.C. v. pag. 153.
- 1211 1210, Mart. — Carta donationis 16^e partis pasquerii de Masalgis quam fecit Guillelmus Ricardi, p. Petro priori. — f. 74⁷⁵⁺⁷⁸ cart. f. 282 J.C. v. pag. 153.
- 1232, 14^e Kal. Sept. (19^e Aug.). — Carta venditionis 16^e partis pasquerii de Masalgis quam fecerunt Hugo Raimundi et alii filii ejus. — f. 69 cart. f. 342 J.C. v. pag. 238 et 239.
- 1233, 1^e Idus Nov. (12^e Nov.). — Carta donationis juris totius pasquerii de Masalgis quam fecit Dna Marbilia domina castri. — J.C. n. p. d. d. cart. f. 369 v. pag. 279.
- 1236, 17^e Kal. Nov. (16^e Oct.). — Carta venditionis tertie partis unius quartonis pasquerii de Masalgis quam fecit Raimundus de Masalgis. — f. 72 cart. f. 350 J.C. v. p. 251-53.
- 1238 1237, 1^e Idus Jan. (12^e Jan.). — Carta venditionis 16^e partis pasquerii de Masalgis quam fecerunt Ricardus de Masalgis et uxor ejus et alii. — f. 67⁶⁸⁺⁷⁵ cart. f. 352 J.C. v. p. 254 et 255.
- 1238 1237, 1^e Idus Jan. (12^e Jan.). — Carta donationis 16^e partis pasquerii de Masalgis quam fecit Hugo Tulonis. — f. 68, f. 353 J.C. v. pag. 255 et 256.
- 1238 1237, 1^e Idus Jan. (12^e Jan.). — Carta donationis totius juris quod habet et antea pasquerii de Masalgis f. Ricardi et Matilda uxor et filii eorum. — f. 68⁶⁹⁺⁷⁵ cart. f. 353 J.C. v. p. 256 et 257.
- 1238 1237, 2e Idus Jan. (12e Jan.). — Carta donationis quartae partis unius pasquerii de Masalgis quam fecit Guillelmus Rostagni. — f. 73⁷⁴⁺⁷⁵ cart. f. 354 J.C. v. pag. 253.

Mas algié --

- 347 -

1238. 1237, 10 Kal. Apr. - (23e Martii). - Carta venditionis quartae partis quartonis totius pasquerii de Mas algié quoniam fecerunt Guillelmos interius de novo g'us. - f. 67⁶⁸⁺³⁵⁷ cart. f. 351 J. L. v. pag. 254. -
- 1238, 11e Kal. Maii - (31e Aprilis). - Carta venditionis 16e partis pasquerii de Mas algié quoniam fecerunt Fulco & amundus et sorores g'us, de Hugoni toan. p'ri. - f. 72⁷³⁺³⁵⁸ cart. f. 358 J. L. v. pag. 263-64. -
- 1238, 11e Kal. Maii - (31e Apr.). - Carta donationis monachis partis 16e pasquerii de Mas algié quoniam fecit R. de Mas algié, de Hugoni toan. p'ri. - f. 73⁷⁴⁺³⁵⁹ cart. f. 358 J. L. v. pag. 264. -
- 1238, 11e Kal. Maii - (31e Apr.). - Carta venditionis quartae partis quartonis unius pasquerii de Mas algié quoniam fecit Hugo de Mas algié, de Hugoni toan. p'ri. - f. 73⁷⁴⁺³⁵⁹ cart. f. 359 J. L. v. pag. 264 et 265. -
- 1238, 11e Kal. Maii - (31e Aprilis). - Carta venditionis tertiae partis unius quartonis pasquerii de Mas algié quoniam fecit R. de Mas algié, de Hugoni toan. p'ri. - f. 73⁷⁴⁺³⁵⁹ cart. f. 359 J. L. v. pag. 264 et 266. -
- 1238, 7e Idus Junii - (7e Junii). - Carta donationis 16e partis pasquerii de Mas algié quoniam fecerunt Dulcia et filii g'us. - f. 70⁷¹⁺³⁵⁶ cart. f. 356 J. L. v. pag. 259 et 260. -
- 1238, 7e Idus Junii - (7e Junii). - Carta venditionis totius juris quoniam habet Fulco Regonius pasquerii de Mas algié. - f. 70⁷¹⁺³⁵⁶ cart. f. 356 J. L. v. pag. 261. -
- 1238, 7e Idus Maii - (7e Junii). - Carta donationis 16e partis pasquerii de Mas algié quoniam fecit Petrus Amelii. - f. 71⁷²⁺³⁵⁷ cart. f. 357 J. L. v. pag. 262. -
- 1242, 12e Idus non. Martii - (6e Martii). - Carta confirmationis pasquerii de Mas algié quoniam fecit Burgundiones Domini de Britis, de Hugoni de Miramans p'ri. - f. 74⁷⁵⁺³⁶¹ cart. f. 369 J. L. v. pag. 279 et 280. -
- 1244, 8e Idus oct. - (8e oct.). - Carta domine Cardouce et d'uce confirmationis pasquerii de Mas algié quoniam Petrus Amelii dedit, de Hugoni toan. p'ri. - f. 76⁷⁷⁺³⁶³ cart. f. 371 J. L. v. pag. 281. -
- 1245, 1e Kal. Sept. - (29e Aug.). - Carta venditionis 7e de Mas algié pasquerii de Mas algié. - f. 75⁷⁶⁺³⁶² cart. f. 371 J. L. v. pag. 282. -
- 1250, 13e Kal. Maii - (19e Apr.). - Carta Raymundae filiae de Raymundi hostagni venditionis pasquerii de Mas algié. - f. 75⁷⁶⁺³⁶² cart. f. 380 J. L. v. pag. 295 et 296. -
- 1252, 3e Kal. Junii - (3e Maii). - Carta Adalariae filiae de Raymundi hostagni venditionis pasquerii de Mas algié. - f. 75⁷⁶⁺³⁶² cart. f. 381 J. L. v. pag. 296. -

De Roca. --

- 1210, 13e Kal. Maii - (19e Aprilis). - Carta donationis pasquerii de Roca quoniam fecit Aicardus de la Roca de Petro M^e prioris. - f. 78⁷⁹⁺³⁶⁵ cart. f. 282 J. L. v. pag. 153 et 154. -
- 1211, 14e Kal. Maii - (18e Apr.). - Carta donationis pasquerii de Roca quoniam fecit progo-

Roca.

- titus de la Roca d. Peto prior. - f. 78 cart. f. 283 ⁴⁴⁶³ J.C. v. pag. 155. -
 1225, 7^e Kal. Junii. - (26^e Maii). - Carta donationis quartae totius pasquerii de Roca
 quam fecit Brossan. - f. 78 cart. f. 333 J.C. - v. pag. 226 et 227. -
 1227, Idibus oct. - (15^e oct). - Carta venditionis pasquerii de la Roca quam fecerunt
 Guido de la Roca et Hugo fratres. - f. 78 ⁷⁸⁺³³⁷ cart. f. 337 J.C. v. pag. 232 et 233. -
 1231 1230, 8^e Idus Jan. - (6^e Jani). - Carta compositionis inter priorem Arcellae et Dominum
 Montis Rivi super pasquerio de Roca, d. Raimundo P^e. - f. 83 cart. f. 339 J.C. v. pag. 235-237.

De Noulis.

- 1206 1205, Marti. - Carta donationis terrae quae Romagos et pasquerii de Signa quam fecerunt
 Bertrandus de Signa de Noulis et Alardus frater, d. Peto P^e d. N^e Hugenis pro C^e. - f. 89
 cart. f. 378 J.C. v. pag. 146.
 1217. - Carta compositionis factae inter Guillelmum de Noulis et Dominum Montis Rivi
 super multis terris. - f. 79 cart. n'est pas dans nos copies. -
 1219, 13^e Kal. Aug. - (20^e Julii). - Carta donationis omnium, quae habebat in praeterea
 in Montis Rivi Bertrandus de Signa de Noulis, d. Peto de Planis P^e. - f. 33 cart. f. 301 J.C. b. p. 182-83.
 1221, 19^e Kal. Jan. - (21^e Dec.). - Carta donationis pasquerii in territorio de Signa
 et de Noulis quam fecerunt Gaufridus et Raimundus de Signa fratres, d. Peto prior. -
 f. 31 cart. f. 306 J.C. v. pag. 188-190. -
 1221, 11e Kal. Jan. - (22e Dec.). - Carta confirmationis pasquerii de Noulis et de Signa
 quam fecerunt Ona Garsens mater Gaufridi et Raimundi de Signa, et Alaxanis uxor
 Gaufridi de Signa, d. Peto prior. - f. 79 cart. f. 306 J.C. v. pag. 188-190. De fait
 cette charte qui est la confirmation de la précédente n'est pas dans nos copies. -

De Tholono.

- p. 448. ¹²⁴⁵ 1212, Febr. - Carta libertatis a proestatione Lessorum in porta Tholoni quam fecerunt
 R. Gaufridi et Gaufridus domini Tholoni. - f. 80 cart. f. 137 et 163 J.C. v. pag. 11. -
 1224, 6e Idus Jan. - (8e Jani). - Idem Gaufridus domini Tholoni donec d. Pontis
 de Podio prior Montis Rivi praeter pasquerii de Saleris. et. - f. 59 cart. 331 J.C. b. p. 223-24.
 1267, 14^e Kal. Dec. - (18^e Nov.). - Carta libertatis a proestatione Lessorum et omnis praedagii
 in porta Tholoni quam facit Rostagnus d. Agoulz d. Peto prior. - f. 372 J.C. v. pag. 284.

De Pugeto. —

1226[?], 3^e Kal. Apr. — (30^e Mar.) — Carta donationis pasquarii de Pugeto quam fecerunt Bertrandus et Guillelmus de Pugeto fratres. — f. 80 cart. f. 335 J.C. v. pag. 229.

De Rocabaron. —

p. 449. ¹²⁰⁶ 1205, 19 Kal. febr. — (14^e Jan.) — Carta donationis pasquarii de Rocabaron quam fecit Guillelmus de Rocabaron. — f. 82 cart. f. 279 J.C. v. pag. 148. —

1227, 9^e Kal. oct. — (23^e sept.) — Carta venditionis pasquarii de Rocabaron quam fecerunt Guillelmus de Rocabaron, uxor et filii eorum. — f. 81 cart. f. 336 J.C. v. pag. 230 et 231.

De Castellana. —

1236, 7^e Kal. Julii — (25^e Junii) — Carta donationis pasquarii per totam terram Domini de Castellana D. Hugoni Joanni p. — f. 84 cart. f. 140 et 168 J.C. v. pag. 16.

1238, 9^e Kal. sept. — (24^e Aug.) — Carta donationis pasquarii per totam terram spud eam quondam quam fecit Agnes filia et uxor Bonifacii de Castellana, D. Hugoni Joanni priori. — f. 81 cart. f. 140 et 150 J.C. v. pag. 17. —

De Massilia. —

p. 450. 1188, Apr. — Carta donationis LX solidorum annuatim quam fecit Guillelmus Grossus. — f. 82 cart. f. 136 J.C. v. pag. 90 et 91. —

1188, Apr. — Carta donationis LX solid. annuatim quam fecit Barnaldus. — f. 82 cart. f. 136 J.C. v. pag. 91. —

1214, 3^e Idus Apr. — (11^e Apr.) — Carta donationis Domini Massilie quam fecit Petrus Bremundus propositus Massiliensis, D. Bonifacio priori v. — f. 82 cart. f. 285 J.C. v. pag. 158. ^{834. 285. et 164.}

1220, 14te Apr. — Salrigardia, exemptio omnis pedagii et confirmationis omnium bonorum cartarum Montis Rivi per R. Berengarium comitem Provençiae. — f. 1. cart. f. 138 J.C. v. pag. 12-13. —

1223, 10^e Kal. Junii — (23^e Maii) — Carta concessionis et confirmationis Domini Massilie et 6 libr. et solidi factae per capitulum gen. 1223, D. Petro de Planis priori. — f. 83 cart. f. 327 J.C. v. pag. 218 et 219. —

1233, 5^e Kal. oct. (27^e sept.) — Carta concessionis, donationis et confirmationis omnium

omnium possessionum, facta per Rainundum, Berengarium, comitem Provinciae — f. 2 cart. f. 137, 138 et 467 J.C. v. pag. 120. —
 1235, 12^a Kal. Junii (21^a Maii). — Littera R. Berengarii comitis Provinciae ad Guisone, Baroliis propositum, ut si j. iudex in controversia de pasquariis de Soleris. — f. 56 cart. f. 139 J.C. v. pag. 14 et 15. —

p. 451. — De privilegiis et Indulgentiis Summorum Pontificum. —

1149. — Bulla Eugenii 3ⁱ S. P. Immunitatis de non prestandis decimis. Datus Petraliae D. Benedicto priori Montis Rivi. Est bullata mediante canab. — f. 205 J.C. v. p. 75. —
- 1165, 4^a nonas Aug. (2^a Aug.). — Bulla 1^a Alexandri 3ⁱ S. P. protectionis et confirmationis omnium possessionum intra terminos cartuae Montis Rivi, Datus D. Bertrando priori Montis Rivi. — Est bullata mediante canab. — f. 205 J.C. v. pag. 76 et 77. —
- 1165, 4^a nonas Aug. (2^a Aug.). — Bulla 2^a Alexandri 3ⁱ S. P. confirmationis eorum quae pervenerunt nobis Abbati S. Victoris, Datus D. Bertrando priori. Est bullata unico filo rubeo et croceo integro et illeso f. 205 J.C. v. pag. 75 et 76. —
- 1209, 8^a Kal. Apr. (25^a Marti). — Bulla Innocentii 3ⁱ S. P. protectionis et confirmationis omnium possessionum intra terminos Montis Rivi, immunitatis decimarum, ordinationum, etc. Datus Petro W. priori Montis Rivi. Est bullata bulla plumbea cum filo sericeo rubeo et croceo, signata ab ipso summo Pontifice, a 7 cardinalibus et 6 episcopis. — f. 207 J.C. v. p. 77 et 79. —
- 1212, nonis oct. (1^a oct.). — Bulla 2^a Innocentii 3ⁱ S. P. Quod Archiepiscopi et episcopi conservent privilegia cartuae Montis Rivi. Est bullata mediante canab. — f. 208 J.C. v. p. 79-80. —
- 1245, 14^a Kal. Apr. (19^a Marti). — Bulla 1^a Innocentii 4ⁱ S. P. Mandamenti facti Archiepiscopo Arclatensi quod non permittat nec contra indulta privilegia sedis apostolicae indubite molestari. Est bullata mediante canab. — f. 209 J.C. v. pag. 80. —
- 1248, 7^a Idus Julii (9^a Julii). — Bulla 2^a Innocentii 4ⁱ S. P. confirmationis transactionis factae per D. Benedictum, 1um episcopum Massiliensem inter hanc domum et homines de Meuna. Est bullata mediante canab. — f. 209 et 210 J.C. v. p. 80-81. —
- 1248, 5^a Idus Julii (11^a Julii). — Bulla 3^a Innocentii 4ⁱ S. P. confirmationis transactionis factae inter Benedictum, 1um episcopum Massiliensem et cartuarii Montis Rivi de parte territorii de Anconis. — f. 210 J.C. v. pag. 81. —

- 1254, 4^e Idus Maii. (12^e Maii). — Bulla 4^a Innocentii 4ⁱ confirmationis transactionis factae inter Benedictum, episcopum copunensem, Massiliensium canonicos et hunc domum. Est bullata mediante canabio. — f. 210 v. pag. 81 et 82. —
- 1272, 6^e Idus Maii. (10^e Maii). — Bulla 1^a Gregorii 10ⁱ mandamenti facti propositio ecclesiae Massiliensis pro pascuis castri de M. et alij id. Est bullata mediante canabio. — f. 211 r. pag. 82. —
- 1272, Idibus Aug. (13^e Aug.). — Bulla 2^a Gregorii 10ⁱ Mandamenti facti propositio ecclesiae Massiliensis et bona cartusiae Montis Rivi alienata studet et evocare. Est bullata mediante canabio. — f. 211 r. pag. 82 et 83. —
- 1274, Idibus Julii. (15^e Julii). — Bulla 3^a Gregorii 10ⁱ ponit nos et omnia bona nostra sub protectione sua. — f. 211 r. pag. 83. —
- 1274, 10^e Kal. Aug. (23^e Julii). — Bulla 4^a Gregorii 10ⁱ confirmationis transactionis factae inter hunc domum et homines de Maumet. — f. 212 et 390 r. pag. 83 et 84. —
- 1277, 8^e Idus Martii. (8^e Martii). — Bulla 1^a Joannis 21ⁱ Mandamenti facti Archiepiscopo Aguensis quod nos permittat nos contra multa privilegia sedis apostolicae in obitu malitiam. Est bullata mediante canabio. — f. 212 r. pag. 84 et 85. —
- 1281, 3^e Idus Julii. (11^e Julii). — Bulla 1^a Martini 4ⁱ ut bona cartusiae Montis Rivi alienata revocentur. Est bullata mediante canabio. — f. 213 r. pag. 85. —
- 1281, 5^e Idus Julii. (11^e Julii). — Bulla 2^a Martini 4ⁱ mandamenti facti Archiepiscopo Massiliensi ut decedat causas inter hunc domum et plures laicos. Est bullata mediante canabio. — f. 213 r. pag. 85. —
- x 1289, 2^e Idus Julii. (14^e Julii). — Bulla 1^a Nicolai 4ⁱ ne quis nobis molatur inferre ad bona cartusiae Montis Rivi detinenda presumat. Est bullata bulla plumbea cum filo sericeo albo et croceo. — f. 214 r. pag. 86. —
- 1289, 2^e Idus Julii. (14^e Julii). — Bulla 2^a Nicolai 4ⁱ Mandamenti facti ecclesiae Massiliensi pro pascuis de S. Olavio. Est bullata bulla plumbea cum filo canabico. — f. 214 r. pag. 86 et 87. —
- x 1289, 5^e Idus Julii. (11^e Julii). — Bulla 3^a Nicolai 4ⁱ ut qui terras, domos, vineas et cartusiae Montis Rivi tenent, census et redditus integre reddant. Est bullata bulla plumbea cum filo canabico. — f. 215 r. pag. 87. —
- 1346, 10^e Kal. Nov. (23^e Oct.). — Bulla Clementis 6ⁱ mantoria contra et contra assultus.

Bullos summorum Pontificum. —

decimarum, reddituum, legatorum, et aliorum, conorum, cartarum Montis Rivi. Est bullata bulla plumbea cum filo canabico. — f. 215 T.C. v. pag. 88. —

1386, 8^e Kal. Dec. (24^e Nov.). — Bulla Clementis 7ⁱ unionis prioratus 1^{ti} Michaelis de Auroniis cartarum Montis Rivi. Est bullata bulla plumbea cum sericofilo rubro et croceo integra et illosa. — f. 216 T.C. v. pag. 88 et 89

1396, 2^e Kal. Dec. (30 Nov.). — Bulla 1^a Benedicti 13ⁱ unionis prioratus 1^{ti} Michaelis de Auroniis cartarum Montis Rivi. Est bullata bulla plumbea cum sericofilo rubro et croceo. — f. 217 T.C. v. pag. 90 et 91. —

1396, 11^e Kal. Dec. (21 Nov.). — Bulla 2^a Benedicti 13ⁱ unionis prioratus 8^{ae} M^{ae} de consolatione seu 1^{ti} Michaelis de Arcis cartarum Montis Rivi. — f. 219 T.C. v. pag. 91 et 92. —

1408 1407, Idibus Febr. (13 Febr.). — Bulla 3^a Benedicti 13ⁱ indulgentiarum 8^{ae} M^{ae} de consolatione et 1^{ti} Michaelis. Est bullata bulla plumbea cum filo serico rubro et croceo. — f. 220 T.C. v. pag. 93 et 94. —

1498, 8^e nonas nov. (5^e Nov.). — Bulla 1^a Alexandri 6ⁱ pro prioratu 8^{ae} M^{ae} de consolatione seu 1^{ti} Michaelis de Arcis. — Est bullata bulla plumbea cum filo canabico. — f. 221 T.C. v. pag. 94 et 95. —

1501, 15e Kal. Jan. (18e Dec.). — Bulla 2^a Alexandri 6ⁱ pro eod^{em} prioratu 8^{ae} M^{ae} de consolatione. — f. 222 T.C. v. pag. 95-97. —

1623, 3e Febr. Motus proprius Gregorii papae 15ⁱ. — f. 223 T.C. v. pag. 97 et 98.

Les pages 453 et 454 sont blanches — voir le catalogue des Prévôts
pages 355 et suivantes. —

Valencia 22 oct. 1897

J. Pal. B.

Castrium de Revesto

- pg. 143 1261, 19° Kal. sept. (14° Aug.). - Donatio castri de Revesto facta Cartusiae Montis Rivi.
cf. pg. 335 v. pg. 13 et 302.
- pg. 164 1400, 8° dec. - Littera Ludovici 2ⁱ pro possessione castri de Revesto. v. pg. 47.
- pg. 239 1215, idibus Martii (15° Martii). - Carta Escambi facti inter domum Montis Rivi et hugo-
ninem de Soleris et fratres ejus super toto jure quod Aicardi habebant a Torne usque ad Bessons et
al. Revest v. pg. 167.